

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**                      **UREDBA (EU) br. 575/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

**od 26. lipnja 2013.**

**o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012**

**(Tekst značajan za EGP)**

(SL L 176, 27.6.2013., str. 1.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <b><u>M1</u></b>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/62 od 10. listopada 2014.	L 11	37	17.1.2015.
► <b><u>M2</u></b>	Uredba (EU) 2016/1014 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016.	L 171	153	29.6.2016.
► <b><u>M3</u></b>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/2188 od 11. kolovoza 2017.	L 310	1	25.11.2017.
► <b><u>M4</u></b>	Uredba (EU) 2017/2395 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017.	L 345	27	27.12.2017.
► <b><u>M5</u></b>	Uredba (EU) 2017/2401 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017.	L 347	1	28.12.2017.
► <b><u>M6</u></b>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/405 od 21. studenoga 2017.	L 74	3	16.3.2018.

Koju je ispravio:

- **C1**    Ispravak, SL L 332, 7.12.2016, str. 31 (2015/62)
- **C2**    Ispravak, SL L 20, 25.1.2017, str. 2 (575/2013)
- **C3**    Ispravak, SL L 60, 8.3.2017, str. 64 (2015/62)



**UREDBA (EU) br. 575/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I  
VIJEĆA**

**od 26. lipnja 2013.**

**o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska  
društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012**

**(Tekst značajan za EGP)**

**DIO PRVI**

**OPĆE ODREDBE**

**GLAVA I.**

**PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE**

*Članak 1.*

**Područje primjene**

Ovom Uredbom propisuju se jedinstvena pravila u vezi s općim bonitetnim zahtjevima koje institucije koje podliježu nadzoru u skladu s Direktivom 2013/36/EU moraju ispunjavati u odnosu na sljedeće stavke:

- (a) kapitalni zahtjevi koji se odnose na potpuno mjerive, jedinstvene i standardizirane elemente kreditnog rizika, tržišnog rizika, operativnog rizika i rizika namire;
- (b) zahtjevi za ograničavanje velikih izloženosti;
- (c) nakon stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 460., likvidnosni zahtjevi koji se odnose na potpuno mjerive, jedinstvene i standardizirane elemente likvidnosnog rizika;
- (d) izvještajni zahtjevi u vezi s točkama (a), (b) i (c) i s financijskom polugom;
- (e) zahtjevi za javnu objavu.

Ovom Uredbom ne određuju se zahtjevi za objavljivanje za nadležna tijela u području bonitetne regulative i nadzora institucija propisani Direktivom 2013/36/EU.

*Članak 2.*

**Nadzorne ovlasti**

Radi osiguranja usklađenosti s ovom Uredbom, nadležna tijela moraju imati ovlasti i provoditi postupke navedene u Direktivi 2013/36/EU.

**▼B***Članak 3.***Primjena strožih zahtjeva od strane institucija**

Ova Uredba ne sprečava institucije da imaju regulatorni kapital i njegove sastavne dijelove koji nadilaze zahtjeve navedene u Uredbi odnosno provode mjere koje su strože od navedenih u Uredbi.

*Članak 4.***Definicije**

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:
  - (1) „kreditna institucija” znači društvo čija je djelatnost primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti te odobravanje kredita za vlastiti račun;
  - (2) „investicijsko društvo” znači osoba definirana člankom 4. stavkom 1. točkom (1) Direktive 2004/39/EZ koja podliježe zahtjevima navedenim u toj Direktivi, isključujući sljedeće:
    - (a) kreditne institucije;
    - (b) lokalne pravne osobe;
    - (c) društva koja nemaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga navedenih u točki (1) odjeljka B Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, koja pružaju samo jednu investicijsku uslugu ili aktivnost ili više njih navedenih u točkama 1., 2., 4. i 5. odjeljka A Priloga I. toj Direktivi i kojima nije dopušteno držati novac ili vrijednosne papire koji pripadaju njihovim klijentima, i koja iz tog razloga ni u jednom trenutku ne smiju stupiti u dužnički odnos s tim klijentima;
  - (3) „institucija” znači kreditna institucija ili investicijsko društvo;
  - (4) „lokalna pravna osoba” znači pravna osoba koja trguje za vlastiti račun na tržištima financijskih budućnosnica ili opcija ili drugih izvedenica te na gotovinskim tržištima, isključivo radi zaštite pozicija na tržištima izvedenica, ili koja trguje za račune drugih članova tih tržišta i za koje jamče klirinški članovi istih tržišta, ako odgovornost za osiguranje provedbe ugovora koje sklapa takva pravna osoba preuzimaju klirinški članovi istih tržišta;
  - (5) „društvo za osiguranje” znači društvo za osiguranje definirano člankom 13. točkom (1) Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) <sup>(1)</sup>;
  - (6) „društvo za reosiguranje” znači društvo za reosiguranje definirano člankom 13. točkom (4) Direktive 2009/138/EZ;

<sup>(1)</sup> SL L 335, 17.12.2009., str. 1.

**▼ B**

- (7) „subjekt za zajedničko ulaganje” ili „CIU” znači UCITS definiran člankom 1. stavkom 2. Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) <sup>(1)</sup>, uključujući, osim ako je drukčije određeno, subjekte iz trećih zemalja koji obavljaju slične djelatnosti i koji podliježu nadzoru u skladu s pravom Unije ili pravom treće zemlje koja primjenjuje nadzorne i regulatorne zahtjeve koji su barem istovjetni onima koji se primjenjuju u Uniji, alternativni investicijski fond <sup>(2)</sup> definiran člankom 4. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova ili alternativni investicijski fond izvan EU-a definiran člankom 4. stavkom 1. točkom (aa) te Direktive;
- (8) „subjekt javnog sektora” znači neprofitno administrativno tijelo odgovorno središnjoj državi, područnoj (regionalnoj) ili lokalnoj samoupravi ili tijelima koja imaju iste ovlasti kao područna (regionalna) ili lokalna samouprava, ili neprofitno društvo koje je u vlasništvu ili koje su osnovale i financiraju središnja država ili područna (regionalna) ili lokalna samouprava, i za koje vrijedi izričito jamstvo i može uključivati zakonski regulirana samoupravna tijela koja su pod javnim nadzorom;
- (9) „upravljačko tijelo” znači upravljačko tijelo definirano člankom 3. stavkom 1. točkom (7) Direktive 2013/36/EU;
- (10) „više rukovodstvo” znači više rukovodstvo definirano člankom 3. stavkom 1. točkom (9) Direktive 2013/36/EU;
- (11) „sistemska rizik” znači sistemski rizik definiran člankom 3. stavkom 1. točkom (10) Direktive 2013/36/EU;
- (12) „rizik modela” znači rizik modela definiran člankom 3. stavkom 1. točkom (11) Direktive 2013/36/EU;
- ▼ M5**
- (13) „inicijator” znači inicijator kako je definiran u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2017/2402 <sup>(3)</sup>;
- (14) „sponzor” znači sponzor kako je definiran u članku 2. točki 5. Uredbe (EU) 2017/2402;
- (14.a) „izvorni zajmodavac” znači izvorni zajmodavac kako je definiran u članku 2. točki 20. Uredbe (EU) 2017/2402;

<sup>(1)</sup> SL L 302, 17.11.2009., str. 32.

<sup>(2)</sup> SL L 174, 1.7.2011., str. 1.

<sup>(3)</sup> Uredba (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi europskog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju te o izmjeni direktiva 2009/65/EZ, 2009/138/EZ i 2011/61/EU te uredba (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 648/2012 (SL L 347, 28.12.2017., str. 35.).

**▼B**

- (15) „matično društvo” znači sljedeće:
- (a) matično društvo u smislu članka 1. i 2. Direktive 83/349/EEZ;
  - (b) za potrebe odjeljka II. poglavlja 3. i 4. glave VII. i glave VIII. Direktive 2013/36/EU te dijela petog ove Uredbe, matično društvo u smislu članka 1. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ i svako društvo koje stvarno ostvaruje dominantan utjecaj na drugo društvo;
- (16) „društvo kći” znači sljedeće:
- (a) društvo kći u smislu članka 1. i 2. Direktive 83/349/EEZ;
  - (b) društvo kći u smislu članka 1. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ i svako društvo nad kojim matično društvo stvarno ostvaruje dominantan utjecaj;
- Društva kćeri društava kćeri također se smatraju društvima kćerima društva koje je njihovo izvorno matično društvo;
- (17) „podružnica” znači mjesto poslovanja koje predstavlja pravno ovisni dio institucije, te koje izravno obavlja sve ili neke poslove koji su dio djelatnosti institucija;
- (18) „društvo za pomoćne usluge” znači društvo čiju osnovnu djelatnost čini vlasništvo nad imovinom ili upravljanje njome, upravljanje uslugama obrade podataka ili slična djelatnost koja je pomoćna u odnosu na osnovnu djelatnost jedne institucije ili više njih;
- (19) „društvo za upravljanje imovinom” znači društvo za upravljanje imovinom definirano člankom 2. točkom (5) Direktive 2002/87/EZ ili upravitelj alternativnog investicijskog fonda definiran člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Direktive 2011/61/EU, uključujući, osim ako je drukčije određeno, subjekte iz trećih zemalja koji obavljaju slične djelatnosti i koji podliježu propisima treće zemlje koja primjenjuje nadzorne i regulatorne zahtjeve koji su barem istovjetni onima koji se primjenjuju u Uniji;
- (20) „financijski holding” znači financijska institucija čija su društva kćeri isključivo ili uglavnom institucije ili financijske institucije, pri čemu je najmanje jedno od tih društava kćeri institucija, i koja nije mješoviti financijski holding;
- (21) „mješoviti financijski holding” znači mješoviti financijski holding definiran člankom 2. točkom (15) Direktive 2002/87/EZ;
- (22) „mješoviti holding” znači matično društvo, osim financijskog holdinga ili institucije ili mješovitog financijskog holdinga, čija društva kćeri obuhvaćaju barem jednu instituciju;
- (23) „društvo za osiguranje iz treće zemlje” znači društvo za osiguranje iz treće zemlje definirano člankom 13. točkom (3) Direktive 2009/138/EZ;

**▼B**

- (24) „društvo za reosiguranje iz treće zemlje” znači društvo za reosiguranje iz treće zemlje definirano člankom 13. točkom (6) Direktive 2009/138/EZ;
- (25) „priznato investicijsko društvo iz treće zemlje” znači društvo koje ispunjava sve sljedeće uvjete:
- (a) društvo koje bi, da ima poslovni nastan u Uniji, bilo obuhvaćeno definicijom investicijskog društva;
  - (b) društvo koje ima odobrenje za rad u trećoj zemlji;
  - (c) društvo koje podliježe bonitetnim pravilima i ispunjava bonitetna pravila koja nadležna tijela smatraju barem jednako strogima kao što su ona koja propisuje ova Uredba ili Direktiva 2013/36/EU;
- (26) „financijska institucija” znači društvo koje nije institucija, a čija je osnovna djelatnost stjecanje udjela ili obavljanje jedne ili više djelatnosti navedenih u točkama od 2. do 12. i točki 15. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU, uključujući financijski holding, mješoviti financijski holding, instituciju za platni promet u smislu Direktive 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu <sup>(1)</sup> i društvo za upravljanje imovinom te isključujući osigurateljne holdinge i mješovite osigurateljne holdinge definirane člankom 212. stavkom 1. točkama (f) i (g) Direktive 2009/138/EZ;
- (27) „subjekt financijskog sektora” znači jedno od sljedećeg:
- (a) institucija;
  - (b) financijska institucija;
  - (c) društvo za pomoćne usluge uključeno u konsolidirani financijski položaj institucije;
  - (d) društvo za osiguranje;
  - (e) društvo za osiguranje iz treće zemlje;
  - (f) društvo za reosiguranje;
  - (g) društvo za reosiguranje iz treće zemlje;
  - (h) osigurateljni holding definiran člankom 212. stavkom 1. točkom (f) Direktive 2009/138/EZ;
  - (k) društvo isključeno iz područja primjene Direktive 2009/138/EZ u skladu s člankom 4. te Direktive;
  - (l) društvo iz treće zemlje čija je osnovna djelatnost usporediva s bilo kojim subjektom navedenim u točkama od (a) do (k);

<sup>(1)</sup> SL L 319, 5.12.2007., str. 1.

**▼B**

- (28) „matična institucija u državi članici” znači institucija u državi članici koja ima instituciju ili financijsku instituciju koja je društvo kći ili koja ima sudjelujući udio u takvoj instituciji ili financijskoj instituciji te koja sama nije društvo kći neke druge institucije koja je dobila odobrenje za rad u istoj državi članici ili financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga koji je osnovan u istoj državi članici;
- (29) „matična institucija iz EU-a” znači matična institucija u državi članici koja nije društvo kći neke druge institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici;
- (30) „matični financijski holding u državi članici” znači financijski holding koji sam nije društvo kći institucije koja je odobrenje za rad dobila u istoj državi članici ili financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga koji je osnovan u istoj državi članici;
- (31) „matični financijski holding iz EU-a” znači matični financijski holding u državi članici koji nije društvo kći institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici;
- (32) „matični mješoviti financijski holding u državi članici” znači mješoviti financijski holding koji sam nije društvo kći institucije koja je odobrenje za rad dobila u istoj državi članici ili financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga koji je osnovan u toj istoj državi članici;
- (33) „matični mješoviti financijski holding iz EU-a” znači matični mješoviti financijski holding u državi članici koji nije društvo kći institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici;
- (34) „središnja druga ugovorna strana” znači središnja druga ugovorna strana definirana člankom 2. točkom (1) Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (35) „sudjelujući udio” znači sudjelujući udio u smislu prve rečenice članka 17. Četvrte direktive Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. o godišnjim financijskim izvještajima određenih vrsta trgovačkih društava <sup>(1)</sup> ili vlasništvo, izravno ili neizravno, nad 20 % ili više glasačkih prava ili kapitala nekog društva;
- (36) „kvalificirani udio” znači izravno ili neizravno ulaganje u društvo koje predstavlja 10 % ili više kapitala ili glasačkih prava ili koje omogućava ostvarivanje značajnog utjecaja na upravljanje tim društvom;

<sup>(1)</sup> SL L 222, 14.8.1978., str. 11.

**▼B**

- (37) „kontrola” znači odnos između matičnog društva i društva kćeri, na način kako je definirano člankom 1. Direktive 83/349/EEZ ili računovodstvenim standardima kojima institucija podliježe u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i društva;
- (38) „uska povezanost” znači situacija u kojoj su dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba povezane na bilo koji od sljedećih načina:
- (a) sudjelujući udio u obliku vlasništva, izravnog ili putem kontrole, nad 20 % ili više glasačkih prava ili kapitala društva;
  - (b) kontrola;
  - (c) činjenica da su obje ili sve osobe stalno povezane s istom trećom osobom odnosom kontrole;
- (39) „grupa povezanih osoba” znači jedno od sljedećeg:
- (a) dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje, ako se ne dokaže drukčije, predstavljaju jedan rizik jer jedna od njih, izravno ili neizravno, ima kontrolu nad drugom osobom ili drugim osobama;
  - (b) dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba između kojih ne postoji odnos kontrole opisan u točki (a), a za koje se smatra da predstavljaju jedan rizik jer su tako međusobno povezane da, ako bi za jednu od tih osoba nastali financijski problemi, posebno teškoće povezane s financiranjem ili otplatom, druga osoba ili sve ostale osobe vjerojatno bi se i same suočile s poteškoćama povezanim s financiranjem ili otplatom.
- Neovisno o točkama (a) i (b) kada središnja država ima izravnu kontrolu nad ili je izravno povezana s više od jednom fizičkom ili pravnom osobom, grupa koju čine središnja država i sve fizičke ili pravne osobe nad kojima ona u skladu s točkom (a) ima izravnu ili neizravnu kontrolu ili su u skladu s točkom (b) povezane s njom ne mora se smatrati grupom povezanih osoba. Umjesto toga se postojanje grupe povezanih osoba koju čine središnja država i druge fizičke ili pravne osobe može procjenjivati zasebno za svaku osobu nad kojom ona u skladu s točkom (a) ima izravnu kontrolu ili s kojom je u skladu s točkom (b) izravno povezana i sve fizičke i pravne osobe nad kojima ta osoba u skladu s točkom (a) ima kontrolu ili koje su u skladu s točkom (b) povezane s tom osobom, uključujući središnju državu. Isto vrijedi i za slučajeve koji uključuju područnu (regionalnu) ili lokalnu samoupravu na koju se primjenjuje članak 115. stavak 2.;
- (40) „nadležno tijelo” znači tijelo javne vlasti ili tijelo koje je u skladu s nacionalnim pravom i službeno priznato i ovlašteno za nadzor nad institucijama u sklopu sustava nadzora na snazi u dotičnoj državi članici;



**▼B**

- (41) „konsolidirajuće nadzorno tijelo” znači nadležno tijelo odgovorno za provođenje nadzora na konsolidiranoj osnovi matičnih institucija iz EU-a i institucija koje kontroliraju matični financijski holdinzi iz EU-a ili matični mješoviti financijski holdinzi iz EU-a;
- (42) „odobrenje za rad” znači instrument koji nadležna tijela izdaju u bilo kojem obliku, a kojim se daje pravo na obavljanje djelatnosti;
- (43) „matična država članica” znači država članica u kojoj je institucija dobila odobrenje za rad;
- (44) „država članica domaćin” znači država članica u kojoj institucija ima podružnicu ili u kojoj pruža usluge;
- (45) „središnje banke ESSB-a” znači nacionalne središnje banke članice Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) i Europska središnja banka (ESB);
- (46) „središnje banke” znači središnje banke ESSB-a i središnje banke trećih zemalja;
- (47) „konsolidirani položaj” znači položaj koji nastaje kao rezultat primjene zahtjeva ove Uredbe u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog na jednu instituciju kao da ta institucija s jednim ili više drugih subjekata čini jednu jedinstvenu instituciju;
- (48) „konsolidirana osnova” znači na osnovi konsolidiranog položaja;
- (49) „potkonsolidirana osnova” znači na osnovi konsolidiranog položaja matične institucije, financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, isključujući podgrupu subjekata ili na osnovi konsolidiranog položaja matične institucije, financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga koji nije konačna matična institucija, financijski holding ili mješoviti financijski holding;
- (50) „financijski instrument” znači jedno od sljedećeg:
- (a) ugovor iz kojeg proizlaze financijska imovina za jednu ugovornu stranu i financijska obveza ili vlasnički instrument za drugu ugovornu stranu;
  - (b) bilo koji instrument naveden u odjeljku C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ;
  - (c) izvedeni financijski instrument;
  - (d) osnovni financijski instrument;
  - (e) gotovinski instrument.
- Instrumenti iz točaka (a), (b) i (c) smatraju se financijskim instrumentima samo ako je njihova vrijednost izvedena iz cijene odnosno financijskog instrumenta ili neke druge odnosne stavke, stope ili indeksa.
- (51) „inicijalni kapital” znači iznos i vrste regulatornog kapitala iz članka 12. Direktive 2013/36/EU za kreditne institucije i glave IV. te Direktive za investicijska društva;

**▼ B**

- (52) „operativni rizik” znači rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja, uključujući pravni rizik;
- (53) „razrjeđivački rizik” znači rizik smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja na osnovi gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika;
- (54) „vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza” ili „PD” (engl. *probability of default, PD*) znači vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane tijekom jednogodišnjeg razdoblja;
- (55) „gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza” ili „LGD” (engl. *loss given default, LGD*) znači omjer gubitka po izloženosti zbog neispunjavanja obveze druge ugovorne strane i iznosa izloženosti u trenutku neispunjavanja obveze;
- (56) „konverzijski faktor” znači omjer trenutačno neiskorištenog iznosa preuzete obveze koji bi mogao biti iskorišten i koji bi stoga bio nepodmiren u trenutku neispunjavanja obveze i trenutačno neiskorištenog iznosa preuzete obveze; iznos preuzete obveze jednak je odobrenom limitu, osim ako je limit koji nije odobren dužniku veći;
- (57) „smanjenje kreditnog rizika” znači tehnika kojom se institucija koristi za smanjivanje kreditnog rizika povezanog s izloženošću ili izloženostima koje ta institucija još ima;
- (58) „materijalna kreditna zaštita” znači tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti institucije proizlazi iz prava te institucije da, u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja povezanih s drugom ugovornom stranom, unovči ili prenese na sebe ili prisvoji ili zadrži određenu imovinu ili iznose, ili da smanji iznos izloženosti na iznos razlike između iznosa izloženosti i iznosa potraživanja prema instituciji ili ga zamijeni iznosom razlike;
- (59) „nematerijalna kreditna zaštita” znači tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti institucije proizlazi iz obveze treće strane na plaćanje određenog iznosa u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja;
- (60) „instrument koji se može smatrati gotovinom” znači certifikat o depozitu, obveznica, uključujući pokrivenu obveznicu ili bilo koji drugi nepodređeni instrument koji je izdala institucija, za koji je instituciji već u cijelosti plaćeno i koji će institucija bezuvjetno iskupiti po njegovoj nominalnoj vrijednosti;

**▼ M5**

- (61) „sekuritizacija” znači sekuritizacija kako je definirana u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) 2017/2402;

**▼ M5**

- (62) „sekuritizacijska pozicija” znači sekuritizacijska pozicija kako je definirana u članku 2. točki 19. Uredbe (EU) 2017/2402;
- (63) „resekuritizacija” znači resekuritizacija kako je definirana u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2017/2402;

**▼ B**

- (64) „resekuritizacijska pozicija” znači izloženost resekuritizaciji;
- (65) „kreditno poboljšanje” znači ugovorni odnos kojim se poboljšava kreditna kvaliteta sekuritizacijske pozicije u odnosu na kvalitetu koju bi ta pozicija imala da nije omogućeno kreditno poboljšanje, uključujući kreditno poboljšanje koje pružaju tranše s nižim pravom prvenstva naplate u sekuritizaciji te ostale vrste kreditne zaštite;

**▼ M5**

- (66) „sekuritizacijski subjekt posebne namjene” ili „SSPN” znači sekuritizacijski subjekt posebne namjene ili SSPN kako je definiran u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2017/2402;
- (67) „tranša” znači tranša kako je definirana u članku 2. točki 6. Uredbe (EU) 2017/2402;

**▼ B**

- (68) „vrednovanje po tržišnoj vrijednosti” znači vrednovanje pozicija po odmah dostupnim zaključnim cijenama pribavljenim od neovisnih izvora, uključujući cijene s burza, elektroničkih kotacija ili kotacija više neovisnih brokera dobre reputacije;
- (69) „vrednovanje po modelu” znači svako vrednovanje na osnovi referentnih mjerila, procijenjeno ili na drugi način izračunato na osnovi jednog ili više ulaznih tržišnih parametara;
- (70) „neovisna provjera cijena” znači proces redovite provjere točnosti i neovisnosti tržišnih cijena ili ulaznih parametara za vrednovanje po modelu;
- (71) „priznati kapital” znači sljedeće:
- (a) u svrhu glave III. dijela drugog, znači zbroj sljedećih elemenata:
    - i. osnovni kapital kako je navedeno u članku 25., bez primjene odbitka u članku 36. stavku 1. točki (k) podtočki i.;
    - ii. dopunski kapital kako je navedeno u članku 71. koji je jednak jednoj trećini osnovnog kapitala ili manji od nje, izračunat u skladu s podtočkom i. ove točke;

**▼B**

- (b) u svrhu članka 97. i dijela četvrtog, znači zbroj sljedećih elemenata:
- i. osnovni kapital kako je navedeno u članku 25.;
  - ii. dopunski kapital kako je navedeno u članku 71. koji je jednak jednoj trećini osnovnog kapitala ili manji od nje;
- (72) „priznata burza” znači burza koja ispunjava sve sljedeće uvjete:
- (a) uređeno je tržište;
  - (b) ima klirinški mehanizam, pri čemu ugovori navedeni u Prilogu II. podliježu zahtjevima za dnevno utvrđivanje marže koja prema mišljenju nadležnih tijela osigurava odgovarajuću zaštitu;
- (73) „diskrecijske mirovinske pogodnosti” znači poboljšane mirovinskih pogodnosti koje institucija dodjeljuje zaposleniku na diskrecijskoj osnovi kao dio paketa varijabilnih primitaka tog zaposlenika, a koje ne uključuju obračunate doprinose koje institucija dodjeljuje zaposleniku pod uvjetima mirovinskog plana društva;
- (74) „hipotekarna vrijednost” znači vrijednost nekretnine koja je utvrđena razboritom procjenom buduće utrživosti nekretnine uzimajući u obzir dugoročne, održive aspekte nekretnine, uobičajene i lokalne tržišne uvjete, tekuću upotrebu i alternativne odgovarajuće načine upotrebe nekretnine;
- (75) „stambena nekretnina” znači stambena nekretnina u kojoj stanuje vlasnik ili najmoprimac, uključujući pravo stanovanja u stambenim zadrugama koje se nalaze u Švedskoj;
- (76) „tržišna vrijednost” za potrebe nekretnine znači procijenjeni iznos za koji bi nekretnina mogla biti razmijenjena na datum vrednovanja između voljnog kupca i voljnog prodavatelja u transakciji po tržišnim uvjetima nakon odgovarajućeg marketinga, pri čemu je svaka strana bila dobro obaviještena te postupila razborito i bez prisile;
- (77) „primjenjivi računovodstveni okvir” znači računovodstveni standardi kojima institucija podliježe u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 ili Direktivom 86/635/EEZ;
- (78) „jednogodišnja stopa neispunjavanja obveza” znači omjer između broja neispunjenih obveza do kojih je došlo u razdoblju koje započinje godinu dana prije dana T i broja dužnika pripisanih tom razredu ili skupini godinu dana prije tog datuma;
- (79) „špekulativno financiranje nekretnina” znači zajmovi za stjecanje ili razvoj zemljišta ili gradnju na zemljištu povezanom s nekretninom ili za stjecanje takve nekretnine i u vezi s takvom nekretninom s namjerom kasnije prodaje radi ostvarivanja dobiti;

**▼B**

- (80) „financiranje trgovine” znači financiranje, uključujući jamstva, povezano s razmjenom robe i usluga upotrebom financijskih instrumenata s fiksnim kratkoročnim dospijecem, obično kraćim od jedne godine, bez mogućnosti automatskog obnavljanja;
- (81) „službeno podupirani izvozni krediti” znači zajmovi ili krediti za financiranje izvoza robe ili usluga za koji službene agencije za kreditiranje izvoza daju jamstva, osiguranje ili izravno financiranje;
- (82) „repo ugovor” i „obratni repo ugovor” znači bilo koji ugovor kojim institucija ili njezina druga ugovorna strana prenose vrijednosne papire ili robu ili zajamčena prava koji se odnose na pravo vlasništva nad vrijednosnim papirima ili robom ako to jamstvo izdaje priznata burza koja ima prava na vrijednosne papire ili robu i ugovor instituciji ne dopušta prijenos ili zalog određenog vrijednosnog papira ili robe u odnosu na više od jedne druge ugovorne strane u isto vrijeme, uz obvezu njihova otkupa ili na zamjenske vrijednosne papire ili robu koja odgovara istom opisu po određenoj cijeni na budući datum koji je odredio ili će odrediti prenositelj, što predstavlja repo ugovor za instituciju koja prodaje vrijednosne papire ili robu, a obratni repo ugovor za instituciju koja ih kupuje;
- (83) „repo transakcija” znači bilo koja transakcija koja je regulirana repo ugovorom ili obratnim repo ugovorom;
- (84) „jednostavni repo ugovor” znači repo transakcija u vezi s pojedinačnom imovinom ili sličnom nesloženom imovinom za razliku od košarice imovine;
- (85) „pozicije s namjerom trgovanja” znači jedno od sljedećeg:
- (a) vlasničke pozicije i pozicije koje proizlaze iz servisiranja klijenata i održavanja tržišta;
  - (b) pozicije s namjerom kratkoročne ponovne prodaje;
  - (c) pozicije s namjerom ostvarivanja koristi od stvarnih ili očekivanih kratkoročnih razlika u cijeni između njihove prodajne i kupovne cijene ili na račun promjene drugih cijena ili promjene kamatnih stopa;
- (86) „knjiga trgovanja” znači sve pozicije u financijskim instrumentima i robi koje institucija ima s namjerom trgovanja ili da bi se zaštitile pozicije koje ima s namjerom trgovanja;
- (87) „multilateralni trgovinski proizvod” znači multilateralni trgovinski proizvod definiran člankom 4. točkom (15) Direktive 2004/39/EZ;

**▼B**

- (88) „kvalificirana središnja druga ugovorna strana” znači središnja druga ugovorna strana koja je dobila odobrenje za rad u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili koja je priznata u skladu s člankom 25. te Uredbe;
- (89) „jamstveni fond” znači fond koji osniva središnja druga ugovorna strana u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) br. 648/2012 i koji se upotrebljava u skladu s člankom 45. te Uredbe;
- (90) „preduplata u jamstveni fond središnje druge ugovorne strane” znači uplata u jamstveni fond središnje druge ugovorne strane koju uplaćuje institucija;
- (91) „izloženost iz trgovanja” znači sadašnja izloženost, uključujući varijacijsku maržu koja pripada klirinškom članu ili klijentu i koju on tek treba primiti, i svaka potencijalna buduća izloženost klirinškog člana ili klijenta prema središnjoj drugoj ugovornoj strani koja proizlazi iz ugovora i transakcija navedenih u točkama od (a) do (e) članka 301. stavka 1. kao i inicijalna marža;
- (92) „uređeno tržište” znači uređeno tržište definirano člankom 4. točkom (14) Direktive 2004/39/EZ;
- (93) „financijska poluga” znači, u odnosu na regulatorni kapital institucije, relativna veličina imovine, izvanbilančnih obveza i potencijalnih obveza institucije za plaćanje ili isporuku ili pružanje kolaterala, uključujući obveze na osnovi primljenih izvora financiranja, preuzete obveze, izvedenice ili repo ugovore, a isključujući obveze koje je moguće izvršiti samo tijekom likvidacije institucije;
- (94) „rizik prekomjerne financijske poluge” znači rizik koji proizlazi iz ranjivosti institucije zbog financijske poluge ili potencijalne financijske poluge i koji može dovesti do neželjenih izmjena njezinog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njezine preostale imovine;
- (95) „ispravak vrijednosti za kreditni rizik” znači iznos posebnih i općih rezervacija za gubitke po kreditima zbog kreditnih rizika koji se priznaje u financijskim izvještajima institucije u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom;
- (96) „interna zaštita” znači pozicija koja značajno poništava elemente rizika između pozicija iz knjige trgovanja i knjige pozicija kojima se ne trguje ili skupa pozicija;
- (97) „referentna obveza” znači obveza koja se upotrebljava radi utvrđivanja vrijednosti gotovinske namire kreditne izvedenice;

**▼B**

- (98) „vanjska institucija za procjenu kreditnog rizika” ili „VIPKR” znači agencija za kreditni rejting koja je registrirana ili certificirana u skladu s Uredbom (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting <sup>(1)</sup> ili središnja banka koja daje kreditne rejtinge na koje se ne primjenjuje Uredba (EZ) br. 1060/2009;
- (99) „odabrani VIPKR” znači VIPKR koji je odabrala institucija;
- (100) „akumulirana ostala sveobuhvatna dobit” ima isto značenje kao i u Međunarodnom računovodstvenom standardu (MRS) 1 koji se primjenjuje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002;
- (101) „osnovna vlastita sredstva” znači osnovna vlastita sredstva u smislu članka 88. Direktive 2009/138/EZ;
- (102) „stavke osigurateljnog osnovnog kapitala” znači stavke osnovnih vlastitih sredstava društava koja podliježu zahtjevima iz Direktive 2009/138/EZ, ako su te stavke klasificirane u osnovni kapital u smislu Direktive 2009/138/EZ u skladu s člankom 94. stavkom 1. te Direktive;
- (103) „stavke osigurateljnog dodatnog osnovnog kapitala” znači stavke osnovnih vlastitih sredstava društava koja podliježu zahtjevima iz Direktive 2009/138/EZ, ako su te stavke klasificirane u osnovni kapital u smislu Direktive 2009/138/EZ u skladu s člankom 94. stavkom 1. te Direktive, a uključenje tih stavki ograničeno je delegiranim aktima donesenim u skladu s člankom 99. te Direktive;
- (104) „stavke osigurateljnog dopunskog kapitala I” znači stavke osnovnih vlastitih sredstava društava koja podliježu zahtjevima iz Direktive 2009/138/EZ, ako su te stavke klasificirane u dopunski kapital I u smislu Direktive 2009/138/EZ u skladu s člankom 94. stavkom 2. te Direktive;
- (105) „stavke osigurateljnog dopunskog kapitala II” znači stavke osnovnih osigurateljnih vlastitih sredstava društava koja podliježu zahtjevima iz Direktive 2009/138/EZ, ako su te stavke klasificirane u dopunski kapital II u smislu Direktive 2009/138/EZ u skladu s člankom 94. stavkom 3. te Direktive;
- (106) „odgođena porezna imovina” ima isto značenje kao i u primjenjivom računovodstvenom okviru;
- (107) „odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti” znači odgođena porezna imovina čiju je buduću vrijednost moguće realizirati samo ako institucija u budućnosti ostvari oporezivu dobit;

<sup>(1)</sup> SL L 302, 17.11.2009., str. 1.

**▼B**

- (108) „odgodene porezne obveze” ima isto značenje kao i u primjenjivom računovodstvenom okviru;
- (109) „imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca” znači imovina mirovinskog fonda ili plana, prema potrebi, koja je izračunata nakon što je od nje oduzet iznos obveza u okviru istog fonda ili plana;
- (110) „raspodjela” znači isplata dividendi ili kamata u bilo kojem obliku;
- (111) „financijsko društvo” ima isto značenje kao u članku 13. točki (25) podtočkama b. i d. Direktive 2009/138/EZ;
- (112) „rezerve za opće bankovne rizike” ima isto značenje kao u članku 38. Direktive 86/635/EEZ;
- (113) „*goodwill*” ima isto značenje kao i u primjenjivom računovodstvenom okviru;
- (114) „neizravno ulaganje” znači bilo koja izloženost prema posredniku koji je izložen instrumentima kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora, pri čemu se, u slučaju da instrumenti kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora budu trajno otpisani, gubitak koji bi institucija ostvarila ne bi značajno razlikovao od gubitka koji bi institucija ostvarila u slučaju izravnog ulaganja u te instrumente kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora;
- (115) „nematerijalna imovina” ima isto značenje kao i u primjenjivom računovodstvenom okviru i obuhvaća *goodwill*;
- (116) „ostali instrumenti kapitala” znači instrumenti kapitala koje izdaju subjekti financijskog sektora i koji ne ispunjavaju uvjete za instrumente redovnog osnovnog kapitala, instrumente dodatnog osnovnog kapitala ili instrumente dopunskog kapitala, odnosno stavke osigurateljnog osnovnog kapitala, stavke osigurateljnog dodatnog osnovnog kapitala, stavke osigurateljnog dopunskog kapitala I ili stavke osigurateljnog dopunskog kapitala II;
- (117) „ostale rezerve” znači rezerve u smislu primjenjivog računovodstvenog okvira koje se moraju objaviti u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardom, isključujući iznose koji su već uključeni u akumuliranu ostalu sveobuhvatnu dobit ili zadržanu dobit;
- (118) „regulatorni kapital” znači zbroj osnovnog kapitala i dopunskog kapitala;
- (119) „instrumenti regulatornog kapitala” znači instrumenti kapitala koje izdaje institucija i koji ispunjavaju uvjete za instrumente redovnog osnovnog kapitala, instrumente dodatnog osnovnog kapitala ili instrumente dopunskog kapitala;



**▼B**

- (120) „manjinski udio” znači iznos redovnog osnovnog kapitala društva kćeri institucije koji pripada fizičkim ili pravnim osobama koje nisu uključene u bonitetni opseg konsolidacije institucije;
- (121) „dobit” ima isto značenje kao i u primjenjivom računovodstvenom okviru;
- (122) „recipročno međusobno ulaganje” znači ulaganje institucije u instrumente regulatornog kapitala ili druge instrumente kapitala koje izdaju subjekti financijskog sektora, ako i ti subjekti imaju ulaganje u instrumente regulatornog kapitala koje izdaje institucija;
- (123) „zadržana dobit” znači prenesena dobit i gubitak koji proizlaze iz dobiti ili gubitka proteklih godina, u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom;
- (124) „račun premija na dionice” ima isto značenje kao i u primjenjivom računovodstvenom okviru;
- (125) „privremene razlike” ima isto značenje kao i u primjenjivom računovodstvenom okviru;
- (126) „sintetsko ulaganje” znači ulaganje institucije u financijski instrument čija je vrijednost izravno povezana s vrijednošću instrumenata kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora;
- (127) „shema međusobnih jamstava” znači shema koja ispunjava sve sljedeće uvjete:
- (a) institucije su obuhvaćene istim institucionalnim sustavom zaštite kako je navedeno u članku 113. stavku 7.;
  - (b) institucije su uključene u punu konsolidaciju u skladu s člankom 1. stavkom 1. točkom (b), (c) ili (d) ili člankom 1. stavkom 2. Direktive 83/349/EEZ te su obuhvaćene nadzorom na konsolidiranoj osnovi institucije koja je matična institucija u državi članici u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog ove Uredbe i podliježu kapitalnim zahtjevima;
  - (c) matična institucija u državi članici i društva kćeri osnovani su u istoj državi članici i podliježu dobivanju odobrenja za rad od istog nadležnog tijela i njegovom nadzoru;
  - (d) matična institucija u državi članici i društva kćeri sklopili su ugovorno ili zakonski određeno uređenje odgovornosti koje štiti te institucije i posebno osigurava njihovu likvidnost i solventnost kako bi se izbjegao stečaj u slučaju da to postane neophodno;

**▼ B**

- (e) postoje uređenja koja osiguravaju promptno pružanje financijskih sredstava u obliku kapitala i likvidnosti ako to bude potrebno u skladu s ugovornim ili zakonski određenim uređenjem odgovornosti iz točke (d);
  - (f) prikladnost uređenja iz točaka od (d) do (e) redovito prati nadležno tijelo;
  - (g) najkraći otkazni rok za dobrovoljni izlazak društva kćeri iz uređenja odgovornosti jest deset godina;
  - (h) nadležno tijelo je ovlašteno zabraniti dobrovoljni izlazak društva kćeri iz uređenja odgovornosti;
- (128) „stavke raspoložive za raspodjelu” znači iznos dobiti na kraju posljednje financijske godine uvećan za bilo koju prenesenu dobit i rezerve raspoložive u tu svrhu prije raspodjele imateljima instrumenata regulatornog kapitala i umanjen za sve prenesene gubitke, dobit koja nije raspoloživa za raspodjelu u skladu s odredbama u zakonodavstvu ili internim aktima institucije i iznose koji su raspoređeni u rezerve koje nisu raspoložive za raspodjelu u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom ili statutom institucije, pri čemu se ti gubici i rezerve utvrđuju na temelju pojedinačnih izvještaja institucije, a ne na temelju konsolidiranih izvještaja;

**▼ M5**

- (129) „serviser” znači serviser kako je definiran u članku 2. točki 13. Uredbe (EU) 2017/2402.

**▼ B**

2. Sva upućivanja u ovoj Uredbi na nekretnine ili stambenu ili poslovnu nekretninu ili hipoteku na takvoj nekretnini obuhvaćaju i dionice u finskim društvima za stambenu izgradnju koja posluju u skladu s finskim zakonom o društvima za stambenu izgradnju iz 1991. ili naknadno donesenim istovjetnim zakonodavstvom. Države članice ili njihova nadležna tijela mogu dopustiti da se s dionicama koje čine istovjetno neizravno ulaganje u nekretninu postupa kao s izravnim ulaganjem u nekretninu pod uvjetom da je takvo neizravno ulaganje posebno uređeno nacionalnim pravom dotične države članice i da, kada se zalaže kao kolateral, osigurava istovjetnu zaštitu vjerovnicima.

3. Financiranje trgovine iz točke (80) stavka 1. općenito je neobvezujuće i zahtijeva zadovoljavajuću prateću transakcijsku dokumentaciju za svaki zahtjev za povlačenje financiranja čime se omogućava odbijanje financiranja u slučaju bilo kakve sumnje u kreditnu sposobnost ili prateću transakcijsku dokumentaciju. Otplata izloženosti s osnove financiranja trgovine obično ne ovisi o dužniku, a sredstva se ostvaruju s osnove gotovine primljene od uvoznika ili su rezultat prihoda od prodaje odnosne robe.

*Članak 5.***Definicije koje su specifične za kapitalne zahtjeve za kreditni rizik**

Za potrebe glave II. dijela trećeg primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „izloženost” znači stavka imovine ili izvanbilančna stavka;

**▼B**

- (2) „gubitak” znači ekonomski gubitak, uključujući značajne učinke diskontiranja, te značajne izravne i neizravne troškove povezane s naplatom po pojedinom instrumentu;
- (3) „očekivani gubitak” ili „EL” (engl. *expected loss, EL*) znači omjer između iznosa za koji se očekuje da će biti izgubljen po određenoj izloženosti zbog potencijalnog neispunjavanja obveza druge ugovorne strane ili razrjeđivanja tijekom jednogodišnjeg razdoblja i iznosa izloženosti u trenutku neispunjavanja obveze.

## GLAVA II.

## RAZINA PRIMJENE ZAHTJEVA

## POGLAVLJE 1.

*Primjena zahtjeva na pojedinačnoj osnovi*

## Članak 6.

**Opća načela**

1. Institucije moraju ispunjavati obveze propisane od dijela drugog do dijela petog i u dijelu osmom na pojedinačnoj osnovi.
2. Institucija koja je ili društvo kći u državi članici gdje ima odobrenje za rad i u kojoj se nad njom provodi nadzor ili matično društvo te institucija koja je uključena u konsolidaciju u skladu s člankom 18. nije dužna ispunjavati obveze propisane člancima 89., 90. i 91. na pojedinačnoj osnovi.
3. Institucija koja je ili matično društvo ili društvo kći te svaka institucija koja je uključena u konsolidaciju u skladu s člankom 18. nije dužna ispunjavati obveze propisane u dijelu osmom na pojedinačnoj osnovi.
4. Kreditne institucije i investicijska društva koja imaju odobrenje za pružanje investicijskih usluga i aktivnosti navedenih u točkama (3) i (6) odjeljka A Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ moraju ispunjavati obveze propisane u dijelu šestom na pojedinačnoj osnovi. Dok Komisija ne pripremi izvješće u skladu s člankom 508. stavkom 3., nadležna tijela mogu izuzeti investicijska društva od ispunjavanja obveza propisanih u dijelu šestom, vodeći računa o vrsti, opsegu i složenosti poslova investicijskih društava.
5. Institucije, osim investicijskih društava iz članka 95. stavka 1. i članka 96. stavka 1. i institucije za koje nadležna tijela primijene odstupanje navedeno u članku 7. stavku 1. ili stavku 3., moraju ispunjavati obveze propisane u dijelu sedmom na pojedinačnoj osnovi.

## Članak 7.

**Odstupanje od primjene bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi**

1. Nadležna tijela mogu izuzeti od primjene članka 6. stavka 1. bilo koje društvo kćer institucije ako se i za društvo kćer i za instituciju zahtjeva odobrenje za rad i nadzor od strane dotične države članice, a

**▼B**

društvo kći je uključeno u nadzor na konsolidiranoj osnovi institucije koja je matično društvo, te ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti, kako bi se osigurala adekvatna raspodjela regulatornog kapitala između matičnog društva i društva kćeri:

- (a) ne postoje tekuće ili predvidive značajne praktične ili pravne prepreke za promptni prijenos regulatornog kapitala ili za otplatu obveza od strane matičnog društva;
- (b) matično društvo ispunjava zahtjeve nadležnog tijela u vezi s razboritim upravljanjem društvom kćeri te je izjavilo, uz odobrenje nadležnog tijela, da jamči za obveze društva kćeri ili su rizici društva kćeri zanemarivi;
- (c) postupci procjene, mjerenja i kontrole rizika matičnog društva obuhvaćaju društvo kćer;
- (d) matično društvo ima više od 50 % glasačkih prava povezanih s udjelima u kapitalu društva kćeri ili ima pravo imenovati ili razriješiti većinu članova upravljačkog tijela društva kćeri.

2. Nadležna tijela mogu upotrijebiti mogućnost iz stavka 1. ako je matično društvo financijski holding ili mješoviti financijski holding osnovan u istoj državi članici kao i institucija, pod uvjetom da se na njega primjenjuje isti nadzor kao i onaj za institucije, a posebno standardi određeni člankom 11. stavkom 1.

3. Nadležna tijela mogu izuzeti od primjene članka 6. stavka 1. matičnu instituciju u državi članici ako se za tu instituciju zahtijeva odobrenje za rad i nadzor od strane dotične države članice, a ona je uključena u nadzor na konsolidiranoj osnovi, te ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti, kako bi se osigurala adekvatna raspodjela regulatornog kapitala između matičnog društva i društava kćeri:

- (a) ne postoje tekuće ili predvidive značajne praktične ili pravne prepreke za promptni prijenos regulatornog kapitala ili otplatu obveza matičnoj instituciji u državi članici; te
- (b) postupci procjene, mjerenja i kontrole rizika relevantni za konsolidirani nadzor obuhvaćaju matičnu instituciju u državi članici.

Nadležno tijelo koje primijeni ovaj stavak dužno je obavijestiti nadležna tijela svih drugih država članica.

#### *Članak 8.*

#### **Odstupanje od primjene likvidnosnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi**

1. Nadležna tijela mogu izuzeti u potpunosti ili djelomično od primjene dijela šestog instituciju i sva ili neka od njezinih društava kćeri u Uniji i nadzirati ih kao jedinstvenu likvidnosnu podgrupu ako one ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) matična institucija na konsolidiranoj osnovi ili institucija kći na potkonsolidiranoj osnovi ispunjavaju obveze propisane u dijelu šestom;

**▼B**

- (b) matična institucija na konsolidiranoj osnovi ili institucija kći na potkonsolidiranoj osnovi prate i u svakom trenutku imaju pregled nad likvidnosnim pozicijama svih institucija unutar grupe ili podgrupe koje podliježu izuzeću i osiguravaju zadovoljavajuću razinu likvidnosti za sve te institucije;
- (c) institucije su sklopile ugovore koji su u skladu sa zahtjevima nadležnih tijela i koji omogućavaju slobodno kretanje sredstava između njih kako bi one mogle podmiriti pojedinačne i zajedničke obveze po njihovom dospijeću;
- (d) ne postoji tekuća ili predvidiva značajna praktična ili pravna prepreka za ispunjenje ugovora navedenih u točki (c).

Komisija do 1. siječnja 2014. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o svim pravnim preprekama koje mogu onemogućiti primjenu točke (c) prvog podstavka te je pozvana da do 31. prosinca 2015., ako je to potrebno, priredi prijedlog zakonodavnog akta u vezi s preprekama koje je potrebno ukloniti.

2. Nadležna tijela mogu izuzeti u potpunosti ili djelomično od primjene dijela šestog instituciju i sva ili neka od njezinih društava kćeri ako sve institucije unutar jedinstvene likvidnosne podgrupe imaju odobrenje za rad u istoj državi članici i pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1.

3. Ako institucije unutar jedinstvene likvidnosne podgrupe imaju odobrenje za rad u nekoliko država članica, odredbe iz stavka 1. primjenjuju se nakon provođenja postupka opisanog u članku 21. i samo na institucije čija se nadležna tijela slažu oko sljedećih elemenata:

- (a) njihove procjene usklađenosti ustrojstva i tretmana likvidnosnog rizika s uvjetima propisanim člankom 86. Direktive 2013/36/EU unutar jedinstvene likvidnosne podgrupe;
- (b) razdiobe iznosa, lokacije i vlasništva nad zahtijevanom likvidnom imovinom koju mora imati jedinstvena likvidnosna podgrupa;
- (c) određivanja minimalnih iznosa likvidne imovine koju moraju imati institucije koje se izuzimaju od primjene dijela šestog;
- (d) potrebe za primjenom strožih parametara od onih navedenih u dijelu šestom;
- (e) neograničene razmjene svih informacija među nadležnim tijelima;
- (f) potpunog razumijevanja implikacija takvog izuzeća.

**▼B**

4. Nadležna tijela također mogu primjenjivati odredbe stavka 1., stavka 2. i stavka 3. na institucije koje su članice istog institucionalnog sustava zaštite kako je navedeno u članku 113. stavku 7., pod uvjetom da ispunjavaju sve tamo utvrđene uvjete i na druge institucije koje su povezane odnosom iz članka 113. stavka 6. pod uvjetom da ispunjavaju sve uvjete koji su u njemu utvrđeni. Nadležna tijela u tom slučaju određuju jednu od institucija na koju se primjenjuje izuzeće da ispuni zahtjeve iz dijela šestog na osnovi konsolidiranog položaja svih institucija jedinstvene likvidnosne podgrupe.

5. U slučaju kad je odobreno izuzeće prema odredbama stavka 1. ili stavka 2., nadležna tijela mogu također primijeniti članak 86. Direktive 2013/36/EU ili neke njegove dijelove na razini jedinstvene likvidnosne podgrupe i izuzeti od primjene članak 86. Direktive 2013/36/EU ili neke njegove dijelove na pojedinačnoj osnovi.

*Članak 9.***Metoda pojedinačne konsolidacije**

1. Uz primjenu stavaka od 2. do 3. ovog članka i članka 144. stavka 3. Direktive 2013/36/EU nadležna tijela mogu na pojedinačnoj osnovi dopustiti matičnim institucijama da uključe u izračun svojih zahtjeva iz članka 6. stavka 1. društva kćeri koja ispunjavaju uvjete iz članka 7. stavka 1. točaka (c) i (d) te imaju značajne izloženosti ili značajne obveze prema toj matičnoj instituciji.

2. Tretman iz stavka 1. dopušta se samo ako matična institucija u potpunosti dokaže nadležnim tijelima okolnosti i mjere, uključujući pravno uređenje, na temelju kojih ne postoje tekuće ili predvidive značajne praktične ili pravne prepreke za promptni prijenos regulatornog kapitala ili za otplatu dospjelih obveza društva kćeri prema njegovom matičnom društvu.

3. Ako se nadležno tijelo koristi diskrecijskim pravom iz stavka 1., ono mora redovito, a najmanje jednom godišnje, izvijestiti nadležna tijela svih drugih država članica o korištenju prava iz stavka 1. te o okolnostima i mjerama iz stavka 2. Ako je društvo kći u trećoj zemlji, nadležna tijela moraju također dostaviti iste informacije nadležnim tijelima te treće zemlje.

*Članak 10.***Izuzeće za kreditne institucije stalno povezane sa središnjim tijelom**

1. Nadležna tijela mogu, u skladu s nacionalnim pravom, izuzeti u potpunosti ili djelomično od primjene zahtjeva navedenih od dijela drugog do dijela osmog jednu ili više kreditnih institucija koje se nalaze u istoj državi članici te koje su stalno povezane sa središnjim tijelom koje ih nadzire, a koje ima sjedište u istoj državi članici, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

**▼B**

- (a) obveze središnjeg tijela i povezanih institucija predstavljaju zajedničku i solidarnu odgovornost ili za obveze svojih povezanih institucija u potpunosti jamči središnje tijelo;
- (b) solventnost i likvidnost središnjeg tijela i svih povezanih institucija prate se kao cjelina na temelju konsolidiranih izvještaja tih institucija;
- (c) uprava središnjeg tijela ovlaštena je za davanje uputa upravi povezanih institucija.

Države članice mogu zadržati i primjenjivati postojeće nacionalno zakonodavstvo u vezi s primjenom izuzeća iz prvog podstavka sve dok to nije u suprotnosti s ovom Uredbom ili Direktivom 2013/36/EU.

2. Kada nadležna tijela smatraju da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. i kada za obveze središnjeg tijela u potpunosti jamče povezane institucije, nadležna tijela mogu izuzeti središnje tijelo od primjene dijela drugog do dijela osmog na pojedinačnoj osnovi.

*POGLAVLJE 2.****Bonitetna konsolidacija***

## Odjeljak 1.

**Primjena zahtjeva na konsolidiranoj osnovi***Članak 11.***Opći tretman**

1. Matične institucije u državi članici moraju ispunjavati, u opsegu i na način propisan člankom 18., obveze propisane od dijela drugog do dijela četvrtog i u dijelu sedmom na osnovi svog konsolidiranog položaja. Matična društva i njihova društva kćeri na koja se primjenjuje ova Uredba uspostavljaju odgovarajuću organizacijsku strukturu i odgovarajuće mehanizme unutarnjih kontrola kako bi osigurali da su podaci potrebni za konsolidaciju obrađeni na odgovarajući način i proslijeđeni. Posebno trebaju osigurati da društva kćeri na koja se ne primjenjuje ova Uredba primjenjuju sustave, procese i mehanizme koji osiguravaju odgovarajuću konsolidaciju.

2. Institucije koje su pod kontrolom matičnog financijskog holdinga ili matičnog mješovitog financijskog holdinga u državi članici moraju ispunjavati, u opsegu i na način propisan člankom 18., obveze propisane od dijela drugog do dijela četvrtog i u dijelu sedmom na osnovi konsolidiranog položaja tog financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga.

Ako je više od jedne institucije pod kontrolom matičnog financijskog holdinga ili matičnog mješovitog financijskog holdinga u državi članici, prvi podstavak primjenjuje se samo na instituciju na koju se primjenjuje nadzor na konsolidiranoj osnovi u skladu s člankom 111. Direktive 2013/36/EU.

**▼B**

3. Matične institucije iz EU-a, institucije pod kontrolom matičnog financijskog holdinga iz EU-a i institucije pod kontrolom matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a moraju ispunjavati obveze propisane u dijelu šestom na osnovi konsolidiranog položaja te matične institucije, financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, ako grupa obuhvaća jednu ili više kreditnih institucija ili investicijskih društava koja imaju odobrenje za pružanje investicijskih usluga i aktivnosti navedenih u točkama (3) i (6) odjeljka A Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ. Dok Komisija ne pripremi izvješće u skladu s člankom 508. stavkom 2. ove Uredbe, i ako grupu čine samo investicijska društva, nadležna tijela mogu izuzeti investicijska društva od ispunjavanja obveza propisanih u dijelu šestom na konsolidiranoj osnovi, vodeći računa o vrsti, opsegu i složenosti poslova investicijskog društva.

4. Pri primjeni članka 10. središnje tijelo koje se u tom članku navodi mora ispunjavati zahtjeve od dijela drugog do dijela osmog na osnovi konsolidiranog položaja cjeline koju čini središnje tijelo zajedno s njegovim povezanim institucijama.

5. Osim zahtjeva iz stavaka od 1. do 4. i ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU, te kada je to opravdano potrebama nadzora zbog specifičnosti rizika ili strukture kapitala institucije ili kada države članice donesu nacionalne propise koji zahtijevaju strukturno razdvajanje djelatnosti unutar bankovne grupacije, nadležna tijela mogu zahtijevati od strukturno razdvojenih institucija da ispunjavaju obveze propisane od dijela drugog do dijela četvrtog i od dijela šestog do dijela osmog ove Uredbe te u glavi VII. Direktive 2013/36/EU na potkonsolidiranoj osnovi.

Primjena pristupa iz prvog podstavka ne smije dovesti u pitanje djelotvorni nadzor na konsolidiranoj osnovi i ne smije dovesti do nerazmjernih negativnih utjecaja na cijeli ili na dijelove financijskog sustava u drugim državama članicama ili u Uniji kao cjelini ni biti zapreka ili stvoriti zapreku funkcioniranju unutarnjeg tržišta.

*Članak 12.***Financijski holding ili mješoviti financijski holding s kreditnom institucijom kćeri i investicijskim društvom kćeri**

Ako financijski holding ili mješoviti financijski holding ima najmanje jednu kreditnu instituciju kćer i jedno investicijsko društvo kćer, zahtjevi koji se primjenjuju na osnovi konsolidiranog položaja financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga primjenjuju se na kreditnu instituciju.





### Članak 13.

#### Primjena zahtjeva za objavu na konsolidiranoj osnovi

1. Matične institucije iz EU-a moraju ispunjavati obveze propisane u dijelu osmom na osnovi svog konsolidiranog položaja.

Značajna društva kćeri matičnih institucija iz EU-a i ona društva kćeri koja su od materijalnog značaja za njihovo lokalno tržište moraju objavljivati informacije navedene u člancima 437., 438., 440., 442., 450., 451. i 453. na pojedinačnoj ili na potkonsolidiranoj osnovi.

2. Institucije pod kontrolom matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a moraju ispunjavati obveze propisane u dijelu osmom na osnovi konsolidiranog položaja tog financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga.

Značajna društva kćeri matičnih financijskih holdinga iz EU-a ili matičnih mješovitih holdinga iz EU-a i ona društva kćeri koja su od materijalnog značaja za njihovo lokalno tržište moraju objavljivati informacije navedene u člancima 437., 438., 440., 442., 450., 451. i 453. na pojedinačnoj ili na potkonsolidiranoj osnovi.

3. Odredbe iz stavaka 1. i 2. ne primjenjuju se u potpunosti ili djelomično na matične institucije iz EU-a, institucije pod kontrolom matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a ako su one uključene u istovjetnu objavu na konsolidiranoj osnovi od strane matičnog društva s poslovnim nastanom u trećoj zemlji.

4. Pri primjeni članka 10. središnje tijelo koje se u tom članku navodi mora ispunjavati zahtjeve iz dijela osmog na osnovi konsolidiranog položaja središnjeg tijela. Članak 18. stavak 1. primjenjuje se na središnje tijelo, a povezane institucije tretiraju se kao društva kćeri središnjeg tijela.

### Članak 14.

#### Primjena zahtjeva iz dijela petog na konsolidiranoj osnovi

1. Matična društva i njihova društva kćeri na koja se primjenjuje ova Uredba moraju ispunjavati obveze propisane u dijelu petom na konsolidiranoj ili potkonsolidiranoj osnovi kako bi se osiguralo da su njihovi sustavi, procesi i mehanizmi koji se zahtijevaju ovim odredbama usklađeni i dobro integrirani i da je moguće pružiti sve podatke i informacije koji su potrebni za nadzor. Posebno trebaju osigurati da društva kćeri na koja se ne primjenjuje ova Uredba provode sustave, procese i mehanizme koji osiguravaju usklađenost s ovim odredbama.

2. Institucije primjenjuju dodatni ponder rizika u skladu s člankom 407. pri provedbi članka 92. na konsolidiranoj ili potkonsolidiranoj osnovi ako su zahtjevi iz članka 405. ili 406. prekršeni na razini subjekta s poslovnim nastanom u trećoj zemlji uključenog u konsolidaciju u skladu s člankom 18. te ako je kršenje značajno u odnosu na ukupni profil rizičnosti grupe.

**▼B**

3. Obveze koje proizlaze iz dijela petog, a koje se odnose na društva kćeri na koja se ne primjenjuje ova Uredba, ne primjenjuju se ako matična institucija iz EU-a ili institucije pod kontrolom matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a nadležnim tijelima mogu dokazati da primjena dijela petog nije u skladu sa zakonima treće zemlje u kojoj društvo kći ima poslovni nastan.

*Članak 15.***Odstupanje od primjene kapitalnih zahtjeva na konsolidiranoj osnovi za grupe investicijskih društava**

1. Konsolidirajuće nadzorno tijelo može na pojedinačnoj osnovi izuzeti od primjene dio treći ove Uredbe i poglavlje 4. glave VII. Direktive 2013/36/EU na konsolidiranoj osnovi pod uvjetom da su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (a) svako investicijsko društvo iz EU-a u grupi primjenjuje alternativni izračun ukupnog iznosa izloženosti riziku iz članka 95. stavka 2. ili članka 96. stavka 2.;
- (b) sva investicijska društva u grupi spadaju u kategorije iz članka 95. stavka 1. ili članka 96. stavka 1.;
- (c) svako investicijsko društvo iz EU-a u grupi ispunjava zahtjeve iz članka 95. ili 96. na pojedinačnoj osnovi te istodobno odbija od stavki svog redovnog osnovnog kapitala sve potencijalne obveze prema investicijskim društvima, financijskim institucijama, društvima za upravljanje imovinom i društvima za pomoćne usluge koje bi inače bile konsolidirane;
- (d) svaki financijski holding koji je matični financijski holding u državi članici nekog investicijskog društva u grupi ima barem dovoljno kapitala, koji je ovdje definiran kao zbroj stavki navedenih u članku 26. stavku 1., članku 51. stavku 1. i članku 62. stavku 1. kako bi pokrio zbroj sljedećeg:
  - i. zbroj ukupne knjigovodstvene vrijednosti svih ulaganja, podređenih potraživanja i instrumenata iz članka 36. stavka 1. točaka (h) i (i), članka 56. stavka 1. točaka (c) i (d) i članka 66. stavka 1. točaka (c) i (d) u investicijskim društvima, financijskim institucijama, društvima za upravljanje imovinom i društvima za pomoćne usluge koji bi inače bili konsolidirani; i
  - ii. ukupni iznos svih potencijalnih obveza prema investicijskim društvima, financijskim institucijama, društvima za upravljanje imovinom i društvima za pomoćne usluge koje bi inače bile konsolidirane;

**▼B**

(e) grupa ne obuhvaća kreditne institucije.

Ako su ispunjeni kriteriji iz prvog podstavka, svako investicijsko društvo iz EU-a mora imati uspostavljene sustave za praćenje i kontrolu izvora kapitala i financiranja svih financijskih holdinga, investicijskih društava, financijskih institucija, društava za upravljanje imovinom i društava za pomoćne usluge unutar grupe.

2. Nadležna tijela mogu primijeniti izuzeće i u slučaju da financijski holdinzi imaju manji iznos regulatornog kapitala od iznosa koji je izračunat u skladu sa stavkom 1. točkom (d), a nije manji od zbroja kapitalnih zahtjeva određenih na pojedinačnoj osnovi za investicijska društva, financijske institucije, društva za upravljanje imovinom i društva za pomoćne usluge koji bi inače bili konsolidirani i ukupnog iznosa svih potencijalnih obveza prema investicijskim društvima, financijskim institucijama, društvima za upravljanje imovinom i društvima za pomoćne usluge koje bi inače bile konsolidirane. Za potrebe ovog stavka, kapitalni zahtjev za investicijska društva iz trećih zemalja, financijske institucije, društva za upravljanje imovinom i društva za pomoćne usluge smatra se zamišljenim kapitalnim zahtjevom.

#### Članak 16.

##### **Odstupanje od primjene zahtjeva u vezi s *omjerom financijske poluge* na konsolidiranoj osnovi za grupe investicijskih društava**

Kada su svi subjekti u grupi investicijskih društava, uključujući matični subjekt, investicijska društva koja su izuzeta od primjene zahtjeva propisanih u dijelu sedmom na pojedinačnoj osnovi u skladu s člankom 6. stavkom 5., matično investicijsko društvo može odlučiti da neće primjenjivati zahtjeve propisane u dijelu sedmom na konsolidiranoj osnovi.

#### Članak 17.

##### **Nadzor investicijskih društava izuzetih od primjene kapitalnih zahtjeva na konsolidiranoj osnovi**

1. Investicijska društva u grupi kojima je odobreno izuzeće iz članka 15. moraju obavijestiti nadležna tijela o rizicima koji bi mogli ugroziti njihov financijski položaj, uključujući i one povezane sa sastavom i izvorima njihovog regulatornog kapitala, internog kapitala i financiranja.

2. Ako nadležna tijela koja su odgovorna za bonitetni nadzor investicijskog društva odobre izuzeće od obveze nadzora na konsolidiranoj osnovi iz članka 15., moraju poduzeti druge odgovarajuće mjere za praćenje rizika, posebno velikih izloženosti, cijele grupe, uključujući i društva koja se ne nalaze u državi članici.

3. Ako nadležna tijela koja su odgovorna za bonitetni nadzor investicijskog društva odobre izuzeće od primjene kapitalnih zahtjeva na konsolidiranoj osnovi iz članka 15., zahtjevi iz dijela osmog primjenjuju se na pojedinačnoj osnovi.



## Odjeljak 2.

### Metode bonitetne konsolidacije

#### Članak 18.

##### Metode bonitetne konsolidacije

1. Institucije koje su dužne ispunjavati zahtjeve iz odjeljka 1. na osnovi svog konsolidiranog položaja provode punu konsolidaciju svih institucija i financijskih institucija koje su njihova društva kćeri ili, ako je potrebno, društva kćeri istog matičnog financijskog holdinga ili matičnog mješovitog financijskog holdinga. Stavci 2. i 8. ovog članka ne primjenjuju se ako se primjenjuje dio šesti na osnovi konsolidiranog položaja institucije.

2. Međutim, nadležna tijela mogu na pojedinačnoj osnovi dopustiti proporcionalnu konsolidaciju prema udjelu u kapitalu koji matično društvo ima u društvu kćeri. Proporcionalna konsolidacija može se dopustiti samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) obveze matičnog društva ograničene su na udio u kapitalu koji matično društvo ima u društvu kćeri u odnosu na obveze drugih dioničara ili članova;
- (b) solventnost tih drugih dioničara ili članova jest zadovoljavajuća;
- (c) obveze drugih dioničara i članova jasno su navedene na pravno obvezujući način.

3. U slučaju kada su društva povezana odnosom u smislu članka 12. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ, nadležna tijela određuju način na koji treba provoditi konsolidaciju.

4. Konsolidirajuće nadzorno tijelo zahtijeva proporcionalnu konsolidaciju prema udjelu u kapitalu sudjelujućih udjela u institucijama i financijskim institucijama kojima upravlja društvo uključeno u konsolidaciju zajedno s jednim ili više društava koja nisu uključena u konsolidaciju, ako je odgovornost tih društava ograničena visinom njihovog udjela u kapitalu.

5. U slučaju sudjelujućih udjela ili kapitalnih veza, osim onih navedenih u stavcima 1. i 4., nadležna tijela utvrđuju hoće li i na koji način konsolidacija biti provedena. Ona posebno mogu dopustiti ili zahtijevati upotrebu metode udjela. Ta metoda, međutim, ne može biti osnova za uključivanje dotičnih društava u nadzor na konsolidiranoj osnovi.

6. Nadležna tijela utvrđuju hoće li i na koji način konsolidacija biti provedena u sljedećim slučajevima:

- (a) ako prema mišljenju nadležnih tijela institucija ostvaruje značajan utjecaj na jednu ili više institucija ili financijskih institucija, no nema sudjelujući udio ili druge kapitalne veze u tim institucijama; i

**▼B**

- (b) ako su dvije ili više institucija ili financijskih institucija pod jedinstvenom upravom, koja nije uprava određena ugovorom ili odredbama društvenog ugovora ili statuta.

Nadležna tijela posebno mogu dopustiti ili zahtijevati upotrebu metode navedene u članku 12. Direktive 83/349/EEZ. Ta metoda, međutim, ne može biti osnova za uključivanje dotičnih društava u nadzor na konsolidiranoj osnovi.

7. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti prema kojima se treba provesti konsolidacija u slučajevima navedenim u stavcima od 2. do 6. ovog članka.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2016.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

8. Ako se nadzor zahtijeva na konsolidiranoj osnovi u skladu s člankom 111. Direktive 2013/36/EU, društva za pomoćne usluge i društva za upravljanje imovinom definirana člankom 2. točkom (5) Direktive 2002/87/EZ uključuju se u konsolidaciju u slučajevima i u skladu s metodama propisanim u ovom članku.

### Odjeljak 3.

#### **Opseg bonitetne konsolidacije**

##### *Članak 19.*

#### **Subjekti izuzeti iz opsega bonitetne konsolidacije**

1. Institucija, financijska institucija ili društvo za pomoćne usluge koji su društvo kći ili društvo u kojem se drži sudjelujući udio ne moraju biti uključeni u konsolidaciju ako ukupni iznos imovine i izvanbilančnih stavki dotičnog društva ne prelazi niži od sljedeća dva iznosa:

- (a) 10 milijuna eura;
- (b) 1 % ukupnog iznosa imovine i izvanbilančnih stavki matičnog društva ili društva koje ima sudjelujući udio.

2. Nadležna tijela odgovorna za provođenje nadzora na konsolidiranoj osnovi u skladu s člankom 111. Direktive 2013/36/EU mogu odlučiti na pojedinačnoj osnovi da u sljedećim slučajevima institucija, financijska institucija ili društvo za pomoćne usluge koji su društvo kći ili u kojima se drži sudjelujući udio ne moraju biti uključeni u konsolidaciju:

- (a) ako se dotično društvo nalazi u trećoj zemlji u kojoj postoje pravne prepreke za prijenos potrebnih informacija;

**▼ B**

- (b) ako je dotično društvo od zanemarivog interesa samo s obzirom na ciljeve nadzora institucija;

**▼ C2**

- (c) ako bi prema mišljenju nadležnih tijela odgovornih za provođenje nadzora na konsolidiranoj osnovi konsolidacija financijskog položaja dotičnog društva bila neodgovarajuća ili zavaravajuća u smislu ciljeva nadzora institucija.

**▼ B**

- 3. Ako u slučajevima navedenima u stavku 1. i stavku 2. točki (b) nekoliko društava ispunjava prethodno navedene kriterije, ona se unatoč tomu uključuju u konsolidaciju ako su zajedno od značaja koji nije zanemariv s obzirom na navedene ciljeve.

*Članak 20.***Zajedničke odluke o bonitetnim zahtjevima**

- 1. Nadležna tijela djeluju zajednički i konzultiraju se:

- (a) u slučaju zahtjeva za izdavanje odobrenja iz članka 143. stavka 1., članka 151. stavaka 4. i 9., članka 283., članka 312. stavka 2. i članka 363. podnesenih od strane matične institucije iz EU-a i njezinih društava kćeri ili podnesenih zajednički od strane društava kćeri matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a, a s ciljem donošenja odluke o izdavanju traženog odobrenja i određivanju uvjeta, ako oni postoje, koji se trebaju primjenjivati u vezi s takvim odobrenjem;
- (b) za potrebe utvrđivanja jesu li ispunjeni kriteriji za primjenu posebnog unutargrupnog tretmana iz članka 422. stavka 9. i članka 425. stavka 5., dopunjeni regulatornim tehničkim standardima EBA-e iz članka 422. stavka 10. i članka 425. stavka 6.

Zahtjevi se podnose isključivo konsolidirajućem nadzornom tijelu.

Zahtjev iz članka 312. stavka 2. mora sadržavati opis metodologije koja je upotrijebljena za raspodjelu kapitala za operativni rizik između različitih subjekata u grupi. U zahtjevu se navodi namjeravaju li se diversifikacijski učinci uključiti u sustav mjerenja rizika i na koji način.

- 2. Nadležna tijela čine sve u granicama svoje ovlasti kako bi donijela zajedničku odluku u roku od šest mjeseci o sljedećem:

- (a) o zahtjevu iz stavka 1. točke (a);
- (b) o procjeni kriterija i utvrđivanju posebnog tretmana iz stavka 1. točke (b).

**▼B**

Zajednička odluka mora biti iznesena i u potpunosti obrazložena u dokumentu koji nadležno tijelo iz stavka 1. dostavlja podnositelju zahtjeva.

3. Rok iz stavka 2. počinje teći:

(a) od dana kad konsolidirajuće nadzorno tijelo primi potpun zahtjev iz stavka 1. točke (a). Konsolidirajuće nadzorno tijelo prosljeđuje potpun zahtjev drugim nadležnim tijelima bez odgode;

(b) od dana kad nadležna tijela od konsolidirajućeg nadzornog tijela prime izvještaj o analizi unutargrupnih obveza u okviru grupe.

4. Ako nadležna tijela ne donesu zajedničku odluku u roku od šest mjeseci, konsolidirajuće nadzorno tijelo donosi vlastitu odluku u vezi sa stavkom 1. točkom (a). Odluka konsolidirajućeg nadzornog tijela ne ograničava ovlasti nadležnih tijela iz članka 105. Direktive 2013/36/EU.

Odluka mora biti iznesena i u potpunosti obrazložena u dokumentu te uzeti u obzir mišljenja i ograde koje su u roku od šest mjeseci iznijela druga nadležna tijela.

Konsolidirajuće nadzorno tijelo odluku dostavlja matičnoj instituciji iz EU-a, matičnom financijskom holdingu iz EU-a ili matičnom mješovitom financijskom holdingu iz EU-a i ostalim nadležnim tijelima.

Ako se na kraju roka od šest mjeseci bilo koje dotično nadležno tijelo u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010 obrati EBA-i u vezi s predmetom, konsolidirajuće nadzorno tijelo odgađa donošenje svoje odluke u vezi sa stavkom 1. točkom (a) ovog članka i čeka odluku koju EBA može donijeti u vezi s njegovom odlukom u skladu s člankom 19. stavkom 3. navedene Uredbe, te donosi odluku u skladu s odlukom koju je donijela EBA. Rok od šest mjeseci smatra se razdobljem mirenja u smislu navedene Uredbe. EBA svoju odluku donosi u roku od mjesec dana. Predmet se ne upućuje EBA-i nakon isteka roka od šest mjeseci ili nakon donošenja zajedničke odluke.

5. Ako nadležna tijela ne donesu zajedničku odluku u roku od šest mjeseci, nadležno tijelo koje je odgovorno za nadzor društva kćeri na pojedinačnoj osnovi donosi vlastitu odluku u vezi sa stavkom 1. točkom (b).

Odluka mora biti iznesena i u potpunosti obrazložena u dokumentu te uzeti u obzir mišljenja i ograde koje su u roku od šest mjeseci iznijela druga nadležna tijela.

Odluka se dostavlja konsolidirajućem nadzornom tijelu koje izvješćuje matičnu instituciju iz EU-a, matični financijski holding iz EU-a ili matični mješoviti financijski holding iz EU-a.

**▼B**

Ako se na kraju roka od šest mjeseci konsolidirajuće nadzorno tijelo u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010 obrati EBA-i u vezi s predmetom, nadležno tijelo koje je odgovorno za nadzor društva kćeri na pojedinačnoj osnovi odgađa donošenje svoje odluke u vezi sa stavkom 1. točkom (b) ovog članka i čeka odluku koju EBA može donijeti u vezi s njegovom odlukom u skladu s člankom 19. stavkom 3. navedene Uredbe, te donosi odluku u skladu s odlukom koju je donijela EBA. Rok od šest mjeseci smatra se razdobljem mirenja u smislu navedene Uredbe. EBA svoju odluku donosi u roku od mjesec dana. Predmet se ne upućuje EBA-i nakon isteka roka od šest mjeseci ili nakon donošenja zajedničke odluke.

6. Ako matična institucija iz EU-a i njezina društva kćeri te društva kćeri matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a upotrebljavaju napredni pristup iz članka 312. stavka 2. ili IRB pristup iz članka 143. na jedinstvenoj osnovi, nadležna tijela dopuštaju da kvalificirajuće kriterije navedene u člancima 321. i 322. ili u odjeljku 6. poglavlju 3. glavi II. dijelu trećem ispune matično društvo i njegova društva kćeri promatrani zajedno, na način koji je u skladu sa strukturom grupe i njezinim sustavima, procesima i metodama upravljanja rizikom.

7. Odluke iz stavaka 2., 4. i 5. smatraju su konačnim, a nadležna tijela ih primjenjuju u dotičnim državama članicama.

8. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje proces zajedničkog odlučivanja iz stavka 1. točke (a) u vezi sa zahtjevima za izdavanje odobrenja iz članka 143. stavka 1., članka 151. stavaka 4. i 9., članka 283., članka 312. stavka 2. i članka 363. radi lakšeg donošenja zajedničkih odluka.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

### *Članak 21.*

#### **Zajedničke odluke o razini primjene likvidnosnih zahtjeva**

1. Po zahtjevu matične institucije iz EU-a ili matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a ili potkonsolidiranog društva kćeri matične institucije iz EU-a ili matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a, konsolidirajuće nadzorno tijelo i nadležna tijela koja su odgovorna za nadzor društava kćeri matične institucije iz EU-a ili matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a u državi članici



**▼B**

čine sve u granicama svoje ovlasti da donesu zajedničku odluku o ispunjavanju uvjeta iz članka 8. stavka 1. točaka od (a) do (d) i o utvrđivanju jedinstvene likvidnosne podgrupe radi primjene članka 8.

Ta zajednička odluka donosi se u roku od šest mjeseci po podnošenju izvještaja od strane konsolidirajućeg nadzornog tijela o utvrđivanju jedinstvenih likvidnosnih podgrupa na osnovi kriterija iz članka 8. U slučaju neslaganja tijekom razdoblja od šest mjeseci, konsolidirajuće nadzorno tijelo savjetuje se s EBA-om na zahtjev bilo kojeg drugog dotičnog nadležnog tijela. Konsolidirajuće nadzorno tijelo može se savjetovati s EBA-om i na vlastitu inicijativu.

Zajedničkom odlukom također se mogu odrediti ograničenja u vezi s lokacijom i vlasništvom nad likvidnom imovinom te zahtijevati minimalni iznosi likvidne imovine koju moraju imati institucije koje su izuzete od primjene dijela šestog.

Zajednička odluka mora biti iznesena i u potpunosti obrazložena u dokumentu koji konsolidirajuće nadzorno tijelo dostavlja matičnoj instituciji likvidnosne podgrupe.

2. Ako se u roku od šest mjeseci ne donese zajednička odluka, svako nadležno tijelo koje je odgovorno za nadzor na pojedinačnoj osnovi donosi vlastitu odluku.

Međutim, svako nadležno tijelo može u roku od šest mjeseci EBA-i uputiti pitanje jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 8. stavka 1. točaka od (a) do (d). U tom slučaju EBA može provesti svoje neobvezujuće posredovanje u skladu s člankom 31. točkom (c) Uredbe (EU) br. 1093/2010, a sva uključena nadležna tijela moraju odgoditi donošenje svojih odluka do okončanja neobvezujućeg posredovanja. Ako tijekom posredovanja nadležna tijela ne postignu sporazum u roku od tri mjeseca, svako nadležno tijelo koje je odgovorno za nadzor na pojedinačnoj osnovi donosi vlastitu odluku vodeći računa o proporcionalnosti koristi i rizika na razini države članice matične institucije i proporcionalnosti koristi i rizika na razini države članice društva kćeri. Predmet se ne upućuje EBA-i nakon isteka roka od šest mjeseci ili nakon donošenja zajedničke odluke.

Zajednička odluka iz stavka 1. i odluke iz drugog podstavka ovog stavka obvezujuće su.

3. Sva relevantna nadležna tijela također se mogu konzultirati s EBA-om u roku od šest mjeseci u slučaju neslaganja oko uvjeta iz članka 8. stavka 3. točaka od (a) do (d). U tom slučaju EBA može provesti svoje neobvezujuće posredovanje u skladu s člankom 31. točkom (c) Uredbe (EU) br. 1093/2010, a sva uključena nadležna tijela moraju odgoditi donošenje svojih odluka do okončanja neobvezujućeg posredovanja. Ako tijekom posredovanja nadležna tijela ne postignu sporazum u roku od tri mjeseca, svako nadležno tijelo koje je odgovorno za nadzor na pojedinačnoj osnovi donosi vlastitu odluku.

**▼B***Članak 22.***Potkonsolidacija subjekata u trećim zemljama**

Institucije kćeri moraju primjenjivati zahtjeve propisane u člancima od 89. do 91., u dijelu trećem i u dijelu četvrtom na osnovi svog potkonsolidiranog položaja ako te institucije ili matično društvo, u slučaju da je financijski holding ili mješoviti financijski holding, imaju kao društvo kći u trećoj zemlji instituciju ili financijsku instituciju ili ako imaju sudjelujući udio u takvom društvu.

*Članak 23.***Društva u trećim zemljama**

U svrhu provedbe nadzora na konsolidiranoj osnovi u skladu s ovim poglavljem, izrazi „investicijsko društvo”, „kreditna institucija”, „financijska institucija” i „institucija” odnose se i na društva s poslovnim nastanom u trećim zemljama koja bi, da imaju poslovni nastan u Uniji, odgovarala definicijama tih izraza iz članka 4.

*Članak 24.***Vrednovanje imovine i izvanbilančnih stavki**

1. Vrednovanje imovine i izvanbilančnih stavki obavlja se u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom.

2. Odstupajući od stavka 1. nadležna tijela mogu zahtijevati da institucije obavljaju vrednovanje imovine i izvanbilančnih stavki i izračunavanje regulatornog kapitala u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima koji se primjenjuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002.

## DIO DRUGI

**REGULATORNI KAPITAL**

## GLAVA I.

**ELEMENTI REGULATORNOG KAPITALA***POGLAVLJE 1.****Osnovni kapital****Članak 25.***Osnovni kapital**

Osnovni kapital institucije sastoji se od zbroja redovnog osnovnog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala institucije.

**▼B***POGLAVLJE 2.****Redovni osnovni kapital***

## Odjeljak 1.

**Stavke i instrumenti redovnog osnovnog kapitala***Članak 26.***Stavke redovnog osnovnog kapitala**

1. Stavke redovnog osnovnog kapitala institucija sastoje se od sljedećeg:

- (a) instrumenata kapitala, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 28. ili, kada je to primjenjivo, članka 29.;
- (b) računa premija na dionice koji se odnose na instrumente iz točke (a);
- (c) zadržane dobiti;
- (d) akumulirane ostale sveobuhvatne dobiti;
- (e) ostalih rezervi;
- (f) rezervi za opće bankovne rizike.

Stavke iz točaka od (c) do (f) priznaju se kao redovni osnovni kapital samo ako su dostupne instituciji za neograničenu i trenutačnu uporabu kako bi se pokrili rizici ili gubici čim nastanu.

2. Za potrebe stavka 1. točke (c) samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela institucije mogu uključiti dobit tekuće godine ostvarenu tijekom poslovne godine ili dobit tekuće godine ostvarenu na kraju poslovne godine u redovni osnovni kapital prije nego što institucija donese formalnu odluku kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak institucije. Nadležno tijelo daje odobrenje za to ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) tu su dobit provjerile osobe koje su neovisne o instituciji i koje su odgovorne za reviziju financijskih izvještaja te institucije;
- (b) institucija je dokazala nadležnom tijelu da je iznos te dobiti umanjen za sve predvidive troškove ili dividende.

Provjera dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine institucije mora pružiti odgovarajuću razinu sigurnosti da je ta dobit procijenjena u skladu s načelima navedenim u primjenjivom računovodstvenom okviru.

**▼B**

3. Nadležna tijela procjenjuju ispunjavaju li izdanja instrumenata redovnog osnovnog kapitala kriterije navedene u članku 28. ili, kada je to primjenjivo, u članku 29. U vezi s izdanjima nakon 28. lipnja 2013., institucije raspoređuju instrumente kapitala kao instrumente redovnog osnovnog kapitala tek nakon što dobiju odobrenje nadležnih tijela koja se mogu konzultirati s EBA-om.

Kada nadležno tijelo odobri instrumente kapitala, osim državne potpore, kao prihvatljive za raspoređivanje kao instrumente redovnog osnovnog kapitala, ali je, prema mišljenju EBA-e, materijalno složeno utvrditi usklađenost s kriterijima iz članka 28. ili, kada je to primjenjivo, članka 29., nadležna tijela objašnjavaju svoje razloge EBA-i.

Na osnovi informacija svakog nadležnog tijela, EBA sastavlja, održava i objavljuje popis svih oblika instrumenata kapitala u svakoj državi članici koji ispunjavaju uvjete za instrumente redovnog osnovnog kapitala. EBA sastavlja i objavljuje taj popis prvi put do 28. srpnja 2013.

EBA može nakon postupka ocjene navedenog u članku 80. i kada postoje značajni dokazi da ti instrumenti ne ispunjavaju kriterije navedene u članku 28. ili, kada je to primjenjivo, u članku 29., donijeti odluku o uklanjanju instrumenata kapitala koji nisu državna potpora, izdanih nakon 28. lipnja 2013., s popisa i dati najavu u vezi s navedenim.

4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje značenje riječi „predvidivo” pri utvrđivanju jesu li odbijeni predvidivi troškovi ili dividende.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

#### *Članak 27.*

#### **Instrumenti kapitala uzajamnih institucija, zadruga, štednih institucija ili sličnih institucija u stakama redovnog osnovnog kapitala**

1. Stavke redovnog osnovnog kapitala obuhvaćaju sve instrumente kapitala koje institucija izdaje u skladu sa zakonskim odredbama, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) vrsta institucije je određena na temelju mjerodavnog nacionalnog prava, a nadležna je tijela smatraju jednim od sljedećeg:

i. uzajamnom institucijom;

**▼ B**

- ii. zadrugom;
  - iii. štednom institucijom;
  - iv. sličnom institucijom;
  - v. kreditnom institucijom koja je u potpunosti u vlasništvu jedne od institucija navedenih u točkama od i. do iv. i ima suglasnost relevantnog nadležnog tijela za primjenu odredbi iz ovog članka, pod uvjetom da je i dotle dok je 100 % izdanih redovnih dionica kreditne institucije u izravnom ili neizravnom vlasništvu institucije navedene u ovim točkama;
- (b) ispunjeni su uvjeti iz članka 28. ili, kada je to primjenjivo, članka 29.

Te uzajamne institucije, zadruge ili štedne institucije koje su priznate kao uzajamne institucije, zadruge ili štedne institucije na temelju mjero-davnog nacionalnog prava prije 31. prosinca 2012. nastavljaju se raspoređivati kao uzajamne institucije, zadruge ili štedne institucije za potrebe ovog dijela, pod uvjetom da one nastave ispunjavati kriterije koji su utvrđeni za takvo priznavanje.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti prema kojima nadležna tijela mogu odrediti da neka vrsta društva koja je priznata na temelju mjerodavnog nacionalnog prava ispunjava uvjete za uzajamnu instituciju, zadrugu, štednu instituciju ili sličnu instituciju za potrebe ovog dijela.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 28.***Instrumenti redovnog osnovnog kapitala**

1. Instrumenti kapitala ispunjavaju uvjete za instrumente redovnog osnovnog kapitala samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) institucija izdaje instrumente izravno, uz prethodnu suglasnost vlasnika institucije ili, ako je to dopušteno na temelju mjerodavnog nacionalnog prava, upravljačkog tijela institucije;
  - (b) instrumenti su plaćeni, a njihovu kupnju, izravno ili neizravno, ne financira institucija;
  - (c) instrumenti ispunjavaju sve sljedeće uvjete u vezi s njihovim raspoređivanjem:

**▼B**

- i. ispunjavaju uvjete za kapital u smislu članka 22. Direktive 86/635/EEZ;
  - ii. raspoređuju se kao kapital u smislu primjenjivog računovodstvenog okvira;
  - iii. raspoređuju se kao kapital u svrhu utvrđivanja bilančne insolventnosti, ako je to primjenjivo u skladu s nacionalnim pravom koje uređuje insolventnost;
- (d) instrumenti su jasno i odvojeno prikazani u bilanci u financijskim izvještajima institucije;
- (e) instrumenti su bez dospijeća;
- (f) glavnica instrumenata ne smije se smanjiti ili otplatiti, osim u jednom od sljedeća dva slučaja:
- i. likvidacije institucije;
  - ii. diskrecijskog otkupa instrumenata ili drugih diskrecijskih načina smanjenja kapitala, ako je institucija dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela u skladu s člankom 77.;
- (g) odredbe kojima se uređuju instrumenti ne navode izričito ili implicitno da bi se glavnica instrumenata smanjila ili otplatila ili da bi se mogla smanjiti ili otplatiti osim u slučaju likvidacije institucije i institucija ne daje takve navode na drugi način prije izdavanja instrumenata ili pri njihovom izdavanju, osim u slučaju instrumenata iz članka 27., ako je odbijanje institucije da otkupi takve instrumente zabranjeno na temelju mjerodavnog nacionalnog prava;
- (h) instrumenti ispunjavaju sljedeće uvjete u vezi s raspodjelom:
- i. ne postoji povlaštenu tretman raspodjele u vezi s redoslijedom isplate raspodjela, uključujući i u odnosu na druge instrumente redovnog osnovnog kapitala, a uvjeti koji se primjenjuju u vezi s instrumentima ne daju povlaštena prava za isplatu raspodjela;
  - ii. raspodjele se imateljima instrumenata mogu isplatiti samo iz stavki raspoloživih za raspodjelu;
  - iii. uvjeti koji se primjenjuju u vezi s instrumentima ne uključuju gornju granicu ili drugu vrstu ograničenja maksimalne razine raspodjela, osim u slučaju instrumenata iz članka 27.;
  - iv. razina raspodjela nije određena na temelju iznosa za koji su instrumenti kupljeni pri izdavanju, osim u slučaju instrumenata iz članka 27.;

**▼B**

- v. uvjeti koji se primjenjuju u vezi s instrumentima ne uključuju obvezu institucije da isplati raspodjele njihovim imateljima, a institucija nije ni na koji drugi način podložna takvoj obvezi;
- vi. neisplata raspodjela ne predstavlja slučaj nastanka statusa neispunjavanja obveza institucije;
- vii. otkaz raspodjela instituciji ne nameće ograničenja;
- (i) u odnosu na sve instrumente kapitala koje izdaje institucija, instrumenti apsorbiraju prvi i razmjerno najveći udio nastalih gubitaka, a svaki instrument apsorbira gubitke u istoj mjeri kao i svi drugi instrumenti redovnog osnovnog kapitala;
- (j) instrumenti su podređeni u odnosu na sva druga potraživanja u slučaju insolventnosti ili likvidacije institucije;
- (k) instrumenti svojim vlasnicima daju pravo na potraživanje preostale imovine institucije, koja je u slučaju likvidacije institucije i nakon isplate svih nadređenih potraživanja razmjerna iznosu takvih izdanih instrumenata i nije fiksna ili podložna gornjoj granici, osim u slučaju instrumenata kapitala iz članka 27.;
- (l) instrumenti nisu ni osigurani niti pokriveni jamstvom koje poboljšava podređeni status potraživanja od strane bilo kojeg od sljedećih:
  - i. institucije ili njezinih društava kćeri;
  - ii. matičnog društva institucije ili njegovih društava kćeri;
  - iii. matičnog financijskog holdinga ili njegovih društava kćeri;
  - iv. mješovitog holdinga ili njegovih društava kćeri;
  - v. mješovitog financijskog holdinga ili njegovih društava kćeri;
  - vi. bilo kojeg društva koje je usko povezano sa subjektima iz podtočaka od i. do v.;
- (m) instrumenti nisu podložni nikakvim ugovornim ili drugim sporazumima kojima se poboljšava podređeni status potraživanja na osnovi instrumenata u slučaju insolventnosti ili likvidacije.

Smatra se da je uvjet iz prvog podstavka točke (j) ispunjen neovisno o tome što su instrumenti uključeni u dodatni osnovni kapital ili dopunski kapital u skladu s člankom 484. stavkom 3., pod uvjetom da su jednako rangirani.

2. Smatra se da su uvjeti iz stavka 1. točke (i) ispunjeni neovisno o trajnom smanjenju vrijednosti glavnice instrumenata dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala.

**▼B**

Smatra se da je uvjet iz stavka 1. točke (f) ispunjen neovisno o smanjenju glavnice instrumenta kapitala u sklopu sanacijskog postupka ili zbog smanjenja vrijednosti instrumenata kapitala koje je zahtijevalo sanacijsko tijelo odgovorno za instituciju.

Smatra se da je uvjet iz stavka 1. točke (g) ispunjen neovisno o odredbama kojima se uređuje instrument kapitala i koje izričito ili implicitno navode da bi se glavnica instrumenta smanjila ili da bi se mogla smanjiti u sklopu sanacijskog postupka ili zbog smanjenja vrijednosti instrumenata kapitala koje je zahtijevalo sanacijsko tijelo odgovorno za instituciju.

3. Smatra se da je uvjet iz stavka 1. točke (h) podtočke iii. ispunjen neovisno o tome što instrument isplaćuje višekratnik dividende, ako takav višekratnik dividende ne dovodi do raspodjele koja bi uzrokovala nerazmjerno opterećenje regulatornog kapitala.

4. Za potrebe stavka 1. točke (h) podtočke i. razlike u raspodjelama odražavaju samo razlike u glasačkim pravima. S tim u vezi, veće raspodjele se primjenjuju samo na instrumente redovnog osnovnog kapitala s manjim glasačkim pravima ili bez glasačkih prava.

5. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) odgovarajući oblici i vrsta neizravnog financiranja instrumenata regulatornog kapitala;
- (b) uzrokuje li višekratnik raspodjela nerazmjerno opterećenje regulatornog kapitala i kada ga uzrokuje;
- (c) značenje povlaštenih raspodjela.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 29.***Instrumenti kapitala koje izdaju uzajamne institucije, zadruge, štedne institucije i slične institucije**

1. Instrumenti kapitala koje izdaju uzajamne institucije, zadruge, štedne institucije i slične institucije ispunjavaju uvjete za instrumente redovnog osnovnog kapitala samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 28. zajedno s izmjenama koje proizlaze iz primjene ovog članka.



**▼B**

2. U vezi s otkupom instrumenata kapitala moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) osim ako je to zabranjeno mjerodavnim nacionalnim pravom, institucija mora imati mogućnost odbiti otkup instrumenata;
- (b) ako je odbijanje institucije da otkupi instrumente zabranjeno mjerodavnim nacionalnim pravom, odredbe kojima se uređuju instrumenti moraju instituciji omogućiti ograničavanje njihova otkupa;
- (c) odbijanje otkupa instrumenata ili ograničenje otkupa instrumenata kada je to primjenjivo ne smiju predstavljati slučaj nastanka statusa neispunjavanja obveza institucije.

3. Instrumenti kapitala mogu uključivati gornju granicu ili ograničenje najviše razine raspodjela samo ako je ta gornja granica ili to ograničenje navedeno u mjerodavnom nacionalnom pravu ili statutu institucije.

4. Ako instrumenti kapitala vlasniku daju pravo na rezerve institucije u slučaju insolventnosti ili likvidacije koje su ograničene na nominalnu vrijednost instrumenata, primjenjuje se isti stupanj takvog ograničenja na imatelje svih drugih instrumenata redovnog osnovnog kapitala koje je ta institucija izdala.

Uvjet iz prvog podstavka ne dovodi u pitanje mogućnost da uzajamna institucija, zadruga, štedna institucija ili slična institucija u okviru redovnog osnovnog kapitala prizna instrumente koji imatelju ne daju glasačka prava i koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) potraživanje imatelja instrumenata bez glasačkih prava u slučaju insolventnosti ili likvidacije institucije razmjerno je udjelu tih instrumenata bez glasačkog prava u ukupnim instrumentima redovnog osnovnog kapitala;
- (b) instrumenti na drugi način ispunjavaju uvjete za instrumente redovnog osnovnog kapitala.

5. Ako instrumenti kapitala svojim vlasnicima daju pravo na potraživanje imovine institucije u slučaju insolventnosti ili likvidacije institucije koje je fiksno ili podložno gornjoj granici, primjenjuje se isti stupanj takvog ograničenja na sve imatelje svih instrumenta redovnog osnovnog kapitala koje je institucija izdala.

6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje vrsta ograničenja otkupa koja su nužna ako je odbijanje institucije da otkupi instrumente regulatornog kapitala zabranjeno mjerodavnim nacionalnim pravom.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 30.***Posljedice prestanka ispunjavanja uvjeta za instrumente redovnog osnovnog kapitala**

U slučaju da instrument redovnog osnovnog kapitala prestane ispunjavati uvjete iz članka 28. ili, kada je to primjenjivo, članka 29., primjenjuje se sljedeće:

- (a) taj instrument odmah prestaje ispunjavati uvjete za instrument redovnog osnovnog kapitala;
- (b) računi premija na dionice koji se odnose na taj instrument odmah prestaju ispunjavati uvjete za stavke redovnog osnovnog kapitala.

*Članak 31.***Instrumenti kapitala koje upisuju tijela javne vlasti u izvanrednim situacijama**

1. U izvanrednim situacijama nadležna tijela mogu dopustiti institucijama da uključuju u redovni osnovni kapital instrumente kapitala koji najmanje ispunjavaju uvjete iz članka 28. stavka 1. točaka od (b) do (e) ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) instrumenti kapitala izdani su nakon 1. siječnja 2014.;
- (b) Komisija smatra instrumente kapitala državnom potporom;
- (c) instrumenti kapitala izdani su u sklopu mjera dokapitalizacije u skladu s pravilima o državnoj potpori koja su u to vrijeme bila na snazi;
- (d) instrumenti kapitala upisani su u cijelosti i u vlasništvu su države ili relevantnog tijela javne vlasti ili subjekta u vlasništvu države;
- (e) instrumenti kapitala mogu apsorbirati gubitke;
- (f) osim instrumenata kapitala iz članka 27., u slučaju likvidacije instrumenti kapitala svojim vlasnicima daju pravo na potraživanje preostale imovine institucije nakon isplate svih nadređenih potraživanja;
- (g) postoje odgovarajući mehanizmi izlaska za državu ili, kada je to primjenjivo, relevantno tijelo javne vlasti ili subjekt u vlasništvu države;
- (h) nadležno tijelo je dalo prethodno odobrenje te objavilo svoju odluku i obrazloženje te odluke.

**▼B**

2. Na osnovi obrazloženog zahtjeva relevantnog nadležnog tijela i u suradnji s njim EBA smatra instrumente kapitala iz stavka 1. istovjetnima instrumentima redovnog osnovnog kapitala za potrebe ove Uredbe.

## Odjeljak 2.

**Bonitetni filtri***Članak 32.***Sekuritizirana imovina**

1. Institucija iz bilo kojeg elementa regulatornog kapitala isključuje svako povećanje svog kapitala u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom koje proizlazi iz sekuritizirane imovine, uključujući sljedeće:

- (a) povećanje povezano s budućim maržnim prihodom na temelju kojeg institucija ostvaruje dobitak od prodaje;
- (b) ako je institucija inicijator sekuritizacije, neto dobitke od kapitaliziranoga budućeg prihoda od sekuritizirane imovine koji pružaju kreditno poboljšanje sekuritizacijskim pozicijama.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje značenje dobitka od prodaje iz stavka 1. točke (a).

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 33.***Zaštita novčanih tokova i promjene vrijednosti vlastitih obveza**

1. Institucije ne uključuju sljedeće stavke u bilo koji element regulatornog kapitala:

- (a) rezerve iz fer vrednovanja koje se odnose na dobitke ili gubitke na osnovi zaštite novčanog toka financijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti, uključujući projicirane novčane tokove;
- (b) dobitke ili gubitke po obvezama institucije vrednovanim po fer vrijednosti nastale kao rezultat promjena kreditne sposobnosti same institucije;
- (c) dobitke ili gubitke po obvezama iz izvedenica institucije vrednovanim po fer vrijednosti, nastale kao rezultat promjena kreditne sposobnosti same institucije.

**▼B**

2. Za potrebe stavka 1. točke (c) institucije ne prebijaju dobitke ili gubitke, nastale vrednovanjem po fer vrijednosti, koji proizlaze iz kreditnog rizika same institucije s onima koji proizlaze iz kreditnog rizika njezine druge ugovorne strane.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. točku (b) institucije mogu uključiti iznos dobitaka ili gubitaka po svojim obvezama u regulatorni kapital ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) obveze su u obliku obveznica kako je navedeno u članku 52. stavku 4. Direktive 2009/65/EZ;
- (b) promjene vrijednosti imovine i obveza institucije nastaju zbog istih promjena u kreditnoj sposobnosti same institucije;
- (c) između vrijednosti obveznica iz točke (a) i vrijednosti imovine institucije postoji uska veza;
- (d) kredite osigurane nekretninama moguće je otkupiti otkupom obveznica kojima se financiraju krediti osigurani nekretninama po tržišnoj ili nominalnoj vrijednosti.

4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje što čini usku vezu između vrijednosti obveznica i vrijednosti imovine iz stavka 3. točke (c).

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 30. rujna 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 34.***Dodatna vrijednosna usklađenja**

Institucije primjenjuju zahtjeve iz članka 105. na svu svoju imovinu mjerenu po fer vrijednosti pri izračunu iznosa svog regulatornog kapitala i odbijaju od redovnog osnovnog kapitala iznos svih potrebnih dodatnih vrijednosnih usklađenja.

*Članak 35.***Nerealizirani dobitci i gubici mjereni po fer vrijednosti**

Osim u slučaju stavki iz članka 33., institucije ne provode prilagodbe s ciljem uklanjanja nerealiziranih dobitaka ili gubitaka po svojoj imovini ili obvezama mjeranim po fer vrijednosti iz svog regulatornog kapitala.

**▼B**

## Odjeljak 3.

**Odbici od stavki redovnog osnovnog kapitala,  
izuzeća i alternative**

## Pododjeljak 1.

**Odbici od stavki redovnog osnovnog kapitala***Članak 36.***Odbici od stavki redovnog osnovnog kapitala**

1. Institucije od stavki redovnog osnovnog kapitala odbijaju sljedeće:

- (a) gubitke tekuće financijske godine;
  - (b) nematerijalnu imovinu;
  - (c) odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti;
  - (d) za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom prema pristupu zasnovanom na internim rejting-sustavima (IRB pristup), negativne iznose koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka iz članaka 158. i 159.;
  - (e) imovinu mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca u bilanci institucije;
  - (f) izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala, uključujući vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala za koje institucija ima stvarnu ili potencijalnu obvezu kupnje na temelju postojeće ugovorne obveze;
  - (g) izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročno međusobno ulaganje za koje nadležno tijelo smatra da mu je cilj umjetno povećati regulatorni kapital institucije;
  - (h) primjenjivi iznos izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje;
  - (i) primjenjivi iznos izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje;
- ▼C2
- (j) iznos stavki koje treba odbiti od stavki dodatnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 56. koji premašuje stavke dodatnog osnovnog kapitala institucije;

**▼B**

(k) iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1 250 %, ako institucija odbija taj iznos izloženosti od iznosa stavki redovnog osnovnog kapitala kao alternativu primjeni pondera rizika od 1 250 %:

i. kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora;

**▼M5**

ii. sekuritizacijske pozicije u skladu s člankom 244. stavkom 1. točkom (b), člankom 245. stavkom 1. točkom (b) i člankom 253.;

**▼B**

iii. slobodne isporuke u skladu s člankom 379. stavkom 3.;

iv. pozicije u košarici za koje institucija ne može utvrditi ponder rizika prema IRB pristupu u skladu s člankom 153. stavkom 8.;

v. izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja prema pristupu internih modela u skladu s člankom 155. stavkom 4.;

(l) sve porezne troškove povezane sa stavkama redovnog osnovnog kapitala predvidive u trenutku njihova izračuna, osim ako institucija na odgovarajući način uskladi iznos stavki redovnog osnovnog kapitala u onoj mjeri u kojoj takvi porezni troškovi umanjuju iznos do kojeg se te stavke mogu primjenjivati za pokrivanje rizika ili gubitaka.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje primjena odbitaka iz stavka 1. točaka (a), (c), (e), (f), (h), (i) i (l) ovog članka i povezanih odbitaka iz točaka (a), (c), (d) i (f) članka 56. i točaka (a), (c) i (d) članka 66.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju vrste instrumenata kapitala financijskih institucija i, u konzultaciji s europskim nadzornim tijelom (Europskim nadzornim tijelom za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) (EIOPA) koje je osnovano u skladu s Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. <sup>(1)</sup>, društava za osiguranje i reosiguranje iz trećih zemalja i društava koja nisu obuhvaćena Direktivom 2009/138/EZ u skladu s člankom 4. te Direktive, koji se odbijaju od sljedećih elemenata regulatornog kapitala:

(a) stavki redovnog osnovnog kapitala;

(b) stavki dodatnog osnovnog kapitala;

(c) stavki dopunskog kapitala.

<sup>(1)</sup> SL L 331, 15.12.2010., str. 48.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 37.***Odbitak nematerijalne imovine**

Institucije određuju iznos nematerijalne imovine koji se odbija u skladu sa sljedećim:

- (a) iznos koji se odbija umanjuje se za iznos povezane odgođene porezne obveze koji bi prestao postojati kad bi se nematerijalna imovina umanjila ili prestala priznavati u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom;
- (b) iznos koji se odbija uključuje *goodwill* koji je uključen u vrednovanje značajnih ulaganja institucije.

*Članak 38.***Odbitak odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti**

1. Institucije određuju iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti koja zahtijeva odbitak u skladu s ovim člankom.

2. Osim ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 3., iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti izračunava se bez njegova umanjenja za iznos povezanih odgođenih poreznih obveza institucije.

3. Iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti može se umanjiti za iznos povezanih odgođenih poreznih obveza institucije ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) subjekt ima u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom pravno izvršivo pravo prebiti tu tekuću poreznu imovinu s tekućim poreznim obvezama;
- (b) odgođena porezna imovina i odgođene porezne obveze odnose se na poreze koje utvrđuje isto porezno tijelo i u vezi s istim poreznim subjektom.

4. Povezane odgođene porezne obveze institucije za potrebe stavka 3. ne smiju uključivati odgođene porezne obveze koje smanjuju iznos nematerijalne imovine ili imovinu mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca koji se moraju odbiti.

5. Iznos povezanih odgođenih poreznih obveza iz stavka 4. raspoređuje se na sljedeće:

- (a) odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika te koja se ne odbija u skladu s člankom 48. stavkom 1.;

**▼B**

- (b) svu drugu odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti.

Institucije raspoređuju povezane odgođene porezne obveze prema udjelima koje stavke u točkama (a) i (b) čine u odgođenoj poreznoj imovini koja ovisi o budućoj profitabilnosti.

*Članak 39.***Preplata poreza, prijenos poreznoga gubitka i odgođena porezna imovina koja ne ovisi o budućoj profitabilnosti**

1. Sljedeće se stavke ne odbijaju od regulatornog kapitala i dodjeljuje im se ponder rizika u skladu s poglavljem 2. ili 3. glave II. dijela trećeg, prema potrebi:

- (a) preplata poreza institucije za tekuću godinu;
- (b) porezni gubici institucije za tekuću godinu preneseni na prijašnje godine iz čega proizlazi potraživanje od središnje države, područne (regionalne) samouprave ili lokalnog poreznog tijela.

2. Odgođena porezna imovina koja ne ovisi o budućoj profitabilnosti ograničena je na odgođenu poreznu imovinu koja proizlazi iz privremenih razlika, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) u slučaju da institucija iskaže gubitak kada su godišnji financijski izvještaji institucije formalno odobreni ili u slučaju likvidacije ili insolventnosti institucije, ona se bez odgode automatski i obvezno zamjenjuje potraživanjem institucije na osnovi poreza;
- (b) institucija u skladu s mjerodavnim nacionalnim poreznim zakonom ima mogućnost prebiti potraživanje na osnovi poreza iz točke (a) s bilo kojom poreznom obvezom institucije ili bilo kojeg drugog društva koje je u porezne svrhe u skladu s tim zakonom uključeno u istu konsolidaciju kao i institucija ili bilo kojeg drugog društva koje podliježe nadzoru na konsolidiranoj osnovi u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog;
- (c) kada iznos potraživanja na osnovi poreza iz točke (b) premašuje porezne obveze iz te točke, svaki se takav višak bez odgode zamjenjuje izravnim potraživanjem od središnje države države članice u kojoj je institucija osnovana.

Institucije primjenjuju ponder rizika od 100 % na odgođenu poreznu imovinu ako su ispunjeni uvjeti iz točaka (a), (b) i (c).

*Članak 40.***Odbitak negativnih iznosa koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka**

Iznos koji se odbija u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (d) ne umanjuje se za iznos povećanja odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti ili za druge dodatne porezne učinke do kojih bi moglo doći ako bi se rezervacije podigle na razinu očekivanih gubitaka iz odjeljka 3. poglavlja 3. glave II. dijela trećeg.



**▼B***Članak 41.***Odbitak imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca**

1. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (e) iznos imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca koji se odbija umanjuje se za sljedeće:

- (a) iznos svih povezanih odgođenih poreznih obveza koji bi mogao prestati postojati kad bi se imovina umanjila ili prestala priznavati u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom;
- (b) iznos imovine u mirovinskom fondu pod pokroviteljstvom poslodavca koji institucija ima neograničenu mogućnost koristiti, pod uvjetom da je institucija dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela.

Toj se imovini koja se koristi za smanjivanje iznosa koji se odbija dodjeljuje se ponder rizika u skladu s poglavljem 2. ili 3. glave II. dijela trećeg, prema potrebi.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju kriteriji prema kojima će nadležno tijelo dopustiti instituciji da umanja iznos imovine u mirovinskom fondu pod pokroviteljstvom poslodavca na način kako je to navedeno u stavku 1. točki (b).

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 42.***Odbitak ulaganja u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala**

Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (f) institucije izračunavaju ulaganja u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala na osnovi bruto dugih pozicija, uz sljedeće iznimke:

- (a) institucije mogu izračunati iznos ulaganja u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala na osnovi neto duge pozicije ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - i. duge i kratke pozicije u istoj su odnosnoj izloženosti i kratke pozicije ne uključuju rizik druge ugovorne strane;
  - ii. duge i kratke pozicije obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje;
- (b) institucije određuju iznos koji se odbija za izravna, neizravna i sintetska ulaganja u indeksne vrijednosne papire tako da izračunavaju odnosnu izloženost prema vlastitim instrumentima redovnog osnovnog kapitala koji su uključeni u te indekse;

**▼B**

- (c) institucije mogu netirati bruto duge pozicije u vlastitim instrumentima redovnog osnovnog kapitala koje proizlaze iz ulaganja u indeksne vrijednosne papire s kratkim pozicijama u vlastitim instrumentima redovnog osnovnog kapitala koje proizlaze iz kratkih pozicija u odnosnim indeksima, pa i onda kada te kratke pozicije uključuju rizik druge ugovorne strane, ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
- i. duge i kratke pozicije u istim su odnosnim indeksima;
  - ii. duge i kratke pozicije obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje.

*Članak 43.***Značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora**

U svrhu odbitka institucija ima značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) institucija posjeduje više od 10 % instrumenata redovnog osnovnog kapitala koje je taj subjekt izdao;
- (b) institucija je usko povezana s tim subjektom i posjeduje instrumente redovnog osnovnog kapitala koje je taj subjekt izdao;
- (c) institucija posjeduje instrumente redovnog osnovnog kapitala koje je taj subjekt izdao, pri čemu taj subjekt nije uključen u konsolidaciju u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog, ali je uključeno u istu računovodstvenu konsolidaciju kao i institucija za potrebe financijskog izvješćivanja u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom.

*Članak 44.***Odbitak ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora i kad institucija ima recipročno međusobno ulaganje kojem je cilj umjetno povećanje regulatornog kapitala**

Institucije provode odbitke iz članka 36. stavka 1. točaka (g), (h) i (i) u skladu sa sljedećim:

- (a) ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala i ostale instrumente kapitala subjekata financijskog sektora izračunavaju se na osnovi bruto dugih pozicija;
- (b) u svrhu odbitka stavke osigurateljnog osnovnog kapitala tretiraju se kao ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala.

**▼B***Članak 45.***Odbitak ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora**

Institucije provode odbitke iz članka 36. stavka 1. točaka (h) i (i) u skladu sa sljedećim odredbama:

- (a) institucije mogu izračunati izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora na osnovi neto duge pozicije u istoj odnosnoj izloženosti ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - i. dospijeće kratke pozicije usklađeno je s dospijećem duge pozicije ili ima preostali rok do dospijeća od najmanje godinu dana;
  - ii. duge i kratke pozicije obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje;
- (b) institucije određuju iznos koji se odbija za izravna, neizravna i sintetska ulaganja u indeksne vrijednosne papire tako da izračunavaju odnosnu izloženost prema instrumentima kapitala subjekata financijskog sektora u tim indeksima.

*Članak 46.***Odbitak ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala kad institucija nema značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora**

1. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (h) institucije izračunavaju primjenjivi iznos koji se odbija tako da se iznos iz točke (a) ovog stavka množi faktorom izvedenim iz izračuna iz točke (b) ovog stavka:

- (a) ukupni iznos za koji izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija nema značajno ulaganje premašuju 10 % ukupnog iznosa stavki redovnog osnovnog kapitala institucije izračunatog nakon što se na stavke redovnog osnovnog kapitala primijeni sljedeće:
  - i. članci od 32. do 35.;
  - ii. odbici iz članka 36. stavka 1. točaka od (a) do (g), točke (k) podtočaka od ii. do v. i točke (l), isključujući iznos koji se odbija za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;
  - iii. članci 44. i 45.;

**▼B**

(b) iznos izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala onih subjekata financijskog sektora u kojima institucija nema značajno ulaganje podijeljen ukupnim iznosom izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala tih subjekata financijskog sektora.

2. Institucije isključuju pozicije proizišle iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa koje drže najviše pet radnih dana iz iznosa iz stavka 1. točke (a) te iz izračuna faktora iz stavka 1. točke (b).

3. Iznos koji se odbija u skladu sa stavkom 1. raspoređuje se po svim instrumentima redovnog osnovnog kapitala koji se drže. Institucije određuju iznos svakog instrumenta redovnog osnovnog kapitala koji se odbija u skladu sa stavkom 1. tako da se iznos opisan u točki (a) ovog stavka množi udjelom opisanim u točki (b) ovog stavka:

(a) iznos ulaganja čiji se odbitak zahtijeva u skladu sa stavkom 1.;

(b) udio koji svaki instrument redovnog osnovnog kapitala koji se drži čini u ukupnom iznosu izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija nema značajno ulaganje.

4. Iznos ulaganja iz članka 36. stavka 1. točke (h) koji je jednak ili manji od 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije nakon primjene odredbi iz stavka 1. točke (a) podtočaka od i. do iii. ne odbija se i podložan je odgovarajućim ponderima rizika u skladu s poglavljem 2. ili 3. glave II. dijela trećeg i zahtjevima iz glave IV. dijela trećeg, prema potrebi.

5. Institucije određuju iznos svakog instrumenta redovnog osnovnog kapitala kojem se dodjeljuje ponder rizika u skladu sa stavkom 4. tako da se iznos opisan u točki (a) ovog stavka množi iznosom opisanim u točki (b) ovog stavka:

(a) iznos ulaganja kojem se dodjeljuje ponder rizika u skladu sa stavkom 4.;

(b) udio koji je nastao izračunom iz stavka 3. točke (b).

**▼B***Članak 47.***Odbitak ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala kad institucija ima značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora**

Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (i) primjenjivi iznos koji se odbija od stavki redovnog osnovnog kapitala isključuje pozicije proizišle iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa koje se drže najviše pet radnih dana i određuje se u skladu s člancima 44. i 45. i pododjeljkom 2.

*Pododjeljak 2.***Izuzeća i alternative odbicima od stavki redovnog osnovnog kapitala***Članak 48.***Pragovi izuzeća za odbitke od stavki redovnog osnovnog kapitala**

1. Pri provođenju odbitaka koji se zahtijevaju u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkama (c) i (i), institucije nisu dužne odbiti iznose stavki navedenih u točkama (a) i (b) ovog stavka koji su ukupno jednaki ili manji od iznosa praga iz stavka 2.:

(a) odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika, a ukupno je jednaka ili manja od 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije izračunatih nakon što se primijeni sljedeće:

i. članci od 32. do 35.;

ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (h), točka (k) podtočke od ii. do v. i točka (l), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;

(b) ako institucija ima značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora, izravna, neizravna i sintetska ulaganja te institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala tih subjekata koja su ukupno jednaka ili manja od 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije izračunatih nakon što se primijeni sljedeće:

i. članci od 32. do 35.;

ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (h), točka (k) podtočke od ii. do v. i točka (l), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika.

2. Za potrebe stavka 1. iznos praga jednak je iznosu iz točke (a) ovog stavka pomnoženog s postotkom iz točke (b) ovog stavka:

(a) preostali iznos stavki redovnog osnovnog kapitala nakon što su u cijelosti provedene prilagodbe i odbici iz članaka od 32. do 36., ali bez primjene pragova izuzeća iz ovog članka;

**▼B**

(b) 17,65 %.

3. Za potrebe stavka 1. institucija određuje udio odgođene porezne imovine u ukupnom iznosu stavki koji nije dužna odbiti tako da se iznos opisan u točki (a) ovog stavka dijeli iznosom opisanim u točki (b) ovog stavka:

(a) iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika, a ukupno je jednaka ili manja od 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije;

(b) zbroj sljedećeg:

i. iznosa iz točke (a);

ii. iznosa izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente regulatornog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija ima značajno ulaganje koja su ukupno jednaka ili manja od 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije.

Udio značajnih ulaganja u ukupnom iznosu stavki koji nije potrebno odbiti jednak je jedan umanjenom za udio iz prvog podstavka.

4. Iznosima stavki koji se ne odbijaju u skladu sa stavkom 1. dodjeljuje se ponder rizika od 250 %.

*Članak 49.*

**Zahtjev za odbitke kad se primjenjuje konsolidacija, dodatni nadzor ili institucionalni sustavi zaštite**

1. Za potrebe izračuna regulatornog kapitala na pojedinačnoj osnovi, potkonsolidiranoj osnovi i konsolidiranoj osnovi, kada nadležna tijela od institucija zahtijevaju ili im dopuštaju primjenu metode 1., 2. ili 3. iz Priloga I. Direktivi 2002/87/EZ, nadležna tijela mogu dopustiti institucijama da ne odbijaju ulaganja u instrumente regulatornog kapitala subjekta financijskog sektora u kojem matična institucija, matični financijski holding ili matični mješoviti financijski holding ili institucija imaju značajno ulaganje ako su ispunjeni uvjeti iz točaka od (a) do (e) ovog stavka:

(a) subjekt financijskog sektora je društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje ili osigurateljni holding;

(b) to društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje ili osigurateljni holding uključeno je u isti dodatni nadzor u skladu s Direktivom 2002/87/EZ kao matična institucija, matični financijski holding ili matični mješoviti financijski holding ili institucija koja ima ulaganje;

**▼B**

- (c) institucija je dobila prethodno odobrenje nadležnih tijela;
- (d) prije davanja odobrenja iz točke (c) i kontinuirano nakon toga ispunjeni su uvjeti nadležnih tijela da su razina integriranog upravljanja, upravljanje rizikom i unutarnja kontrola što se tiče subjekata koji bi bili uključeni u opseg konsolidacije prema metodi 1., 2. ili 3. odgovarajući;
- (e) ulaganja u subjekt pripadaju jednom od sljedećih:
  - i. matičnoj kreditnoj instituciji;
  - ii. matičnom financijskom holdingu;
  - iii. matičnom mješovitom financijskom holdingu;
  - iv. instituciji;
  - v. društvu kćeri jednog od subjekata iz podtočaka od i. do iv. koji je uključen u opseg konsolidacije u skladu s poglavljem 2. glavom II. dijela prvog.

Odabrana se metoda primjenjuje dosljedno tijekom vremena.

2. Za potrebe izračuna regulatornog kapitala na pojedinačnoj osnovi i na potkonsolidiranoj osnovi institucije koje podliježu nadzoru na konsolidiranoj osnovi u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog ne odbijaju ulaganja u instrumente regulatornog kapitala koje izdaju subjekti financijskog sektora uključeni u opseg nadzora na konsolidiranoj osnovi, osim ako nadležna tijela odluče da su ti odbici potrebni u posebne svrhe, ponajprije u svrhu strukturnog razdvajanja bankovnih djelatnosti ili planiranja sanacije.

Primjena pristupa iz prvog podstavka ne smije dovesti do nerazmjernih negativnih utjecaja na cijeli ili na dijelove financijskog sustava u drugim državama članicama ili u Uniji kao cjelini te biti zapreka ili stvoriti zapreku funkcioniranju unutarnjeg tržišta.

3. Za potrebe izračuna regulatornog kapitala na pojedinačnoj osnovi ili na potkonsolidiranoj osnovi nadležna tijela mogu institucijama dopustiti da ne odbijaju ulaganja u instrumente regulatornog kapitala u sljedećim slučajevima:

- (a) ako institucija ima ulaganje u drugu instituciju, a ispunjeni su uvjeti iz podtočaka od i. do v.:
  - i. institucije su obuhvaćene istim institucionalnim sustavom zaštite iz članka 113. stavka 7.;
  - ii. nadležna tijela su dala odobrenje iz članka 113. stavka 7.;

**▼B**

- iii. ispunjeni su uvjeti iz članka 113. stavka 7.;
- iv. institucionalni sustav zaštite sastavlja konsolidiranu bilancu iz članka 113. stavka 7. točke (e) ili, ako nije dužan sastavljati konsolidirane izvještaje, prošireni agregirani izračun, koji je prema mišljenju nadležnih tijela ekvivalentan odredbama Direktive 86/635/EEZ koja sadržava određene izmjene odredbi Direktive 83/349/EEZ ili Uredbe (EZ) br. 1606/2002 kojom se uređuju konsolidirani izvještaji grupe kreditnih institucija. Ekvivalentnost tog proširenog agregiranog izračuna provjerava vanjski revizor koji posebno provjerava da su iz izračuna uklonjeni višestruka uporaba elemenata prihvatljivih za izračun regulatornog kapitala i bilo kakvo neprikladno stvaranje regulatornog kapitala između članova institucionalnog sustava zaštite. Konsolidirana bilanca ili prošireni agregirani izračun dostavljaju se nadležnim tijelima najmanje onoliko često koliko je to propisano u članku 99.;
- v. institucije obuhvaćene institucionalnim sustavom zaštite zajedno ispunjavaju na konsolidiranoj ili proširenoj agregiranoj osnovi zahtjeve iz članka 92. i izvješćuju o ispunjavanju tih zahtjeva u skladu s člankom 99. U sklopu institucionalnog sustava zaštite nije potrebno odbiti udjele članova zadruge ili pravnih osoba, koji nisu članovi sustava institucionalne zaštite, ako su uklonjeni višestruka uporaba elemenata prihvatljivih za izračun regulatornog kapitala i bilo kakvo neprikladno stvaranje regulatornog kapitala između članova institucionalnog sustava zaštite i manjinskog dioničara kada je on institucija.
- (b) ako regionalna kreditna institucija ima ulaganje u svoju središnju ili drugu regionalnu kreditnu instituciju, a ispunjeni su uvjeti iz točke (a) podtočaka od i. do v.
4. Ulaganja u vezi s kojima se ne provode odbici u skladu sa stavkom 1., 2. ili 3. smatraju se izloženostima i dodjeljuje im se ponder rizika u skladu s poglavljem 2. ili 3. glave II. dijela trećeg, prema potrebi.
5. Ako institucija primjenjuje metodu 1., 2. ili 3. iz Priloga I. Direktivi 2002/87/EZ, institucija objavljuje dodatne kapitalne zahtjeve i stopu adekvatnosti kapitala financijskog konglomerata izračunate u skladu s člankom 6. i Prilogom I. toj Direktivi.
6. EBA, EIOPA i europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (ESMA) koje je osnovano u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. <sup>(1)</sup> sastavljaju, preko Zajedničkog odbora, nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju za potrebe ovog članka uvjeti za primjenu metoda izračuna navedenih u Prilogu I. dijelu II. Direktive 2002/87/EZ, a u svrhu alternativa odbicima iz stavka 1. ovog članka.

<sup>(1)</sup> SL L 331, 15.12.2010., str. 84.



**▼B**

EBA, EIOPA i ESMA dostavljaju Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010, Uredbe (EU) br. 1094/2010 i Uredbe (EU) br. 1095/2010.

#### Odjeljak 4.

### **Redovni osnovni kapital**

#### *Članak 50.*

### **Redovni osnovni kapital**

Redovni osnovni kapital institucije sastoji se od stavki redovnog osnovnog kapitala nakon provedbe prilagodbi koje zahtijevaju članci od 32. do 35., odbitaka u skladu s člankom 36. te izuzeća i alternativa navedenih u člancima 48., 49. i 79.

#### *POGLAVLJE 3.*

### **Dodatni osnovni kapital**

#### Odjeljak 1.

### **Stavke i instrumenti dodatnog osnovnog kapitala**

#### *Članak 51.*

### **Stavke dodatnog osnovnog kapitala**

Stavke dodatnog osnovnog kapitala sastoje se od sljedećeg:

- (a) instrumenata kapitala, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 52. stavka 1.;
- (b) računa premija na dionice koji se odnose na instrumente iz točke (a).

Instrumenti iz točke (a) ne ispunjavaju uvjete za stavke redovnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala.

#### *Članak 52.*

### **Instrumenti dodatnog osnovnog kapitala**

1. Instrumenti kapitala ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnog osnovnog kapitala samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) instrumenti su izdani i plaćeni;

**▼B**

- (b) instrumente nije kupio bilo koji od sljedećih:
  - i. institucija ili njezina društva kćeri;
  - ii. društvo u kojem institucija ima sudjelujući udio u obliku vlasništva, izravnog ili putem kontrole, nad 20 % ili više glasačkih prava ili kapitala tog društva;
- (c) kupnju instrumenata, izravno ili neizravno, nije financirala institucija;
- (d) instrumenti su podređeni u odnosu na instrumente dopunskog kapitala u slučaju insolventnosti institucije;
- (e) instrumenti nisu ni osigurani niti pokriveni jamstvom koje poboljšava podređeni status potraživanja od strane bilo kojeg od sljedećih:
  - i. institucije ili njezinih društava kćeri;
  - ii. matičnog društva institucije ili njegovih društava kćeri;
  - iii. matičnog financijskog holdinga ili njegovih društava kćeri;
  - iv. mješovitog holdinga ili njegovih društava kćeri;
  - v. mješovitog financijskog holdinga ili njegovih društava kćeri;
  - vi. bilo kojeg društva koje je usko povezano sa subjektima iz podtočaka od i. do v.;
- (f) instrumenti nisu podložni nikakvim ugovornim ili drugim sporazumima kojima se poboljšava podređeni status potraživanja na osnovi instrumenata u slučaju insolventnosti ili likvidacije;
- (g) instrumenti su bez dospjeća i odredbe kojima se uređuju ne uključuju poticaj instituciji da ih otkupi;
- (h) ako odredbe kojima se uređuju instrumenti uključuju jednu ili više opcija kupnje, opcija kupnje može se izvršiti isključivo na osnovi diskrecijskog prava izdavatelja;
- (i) nad instrumentima se može izvršiti opcija kupnje, mogu se otkupiti ili ponovno kupiti samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 77., a najranije pet godina od dana izdavanja, osim kada su ispunjeni uvjeti iz članka 78. stavka 4.;
- (j) odredbe kojima se uređuju instrumenti ne navode izričito ili implicitno da bi se nad instrumentima izvršila opcija kupnje, da bi se otkupili ili ponovno kupili ili da bi se nad njima mogla izvršiti opcija kupnje, da bi se mogli otkupiti ili ponovno kupiti i institucija ne daje takve navode na drugi način, osim u sljedećim slučajevima:
  - i. likvidacije institucije;

**▼B**

- ii. diskrecijskog otkupa instrumenata ili drugih diskrecijskih načina smanjenja iznosa dodatnog osnovnog kapitala, ako je institucija dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela u skladu s člankom 77.;
- (k) institucija ne navodi izričito ili implicitno da bi nadležno tijelo pristalo na zahtjev za izvršenjem opcije kupnje, otkupom ili ponovnom kupnjom instrumenata;
- (l) raspodjele u vezi s instrumentima ispunjavaju sljedeće uvjete:
- i. isplaćuju se iz stavki raspoloživih za raspodjelu;
  - ii. razina raspodjela po instrumentima ne mijenja se u odnosu na kreditnu sposobnost institucije ili njezinog matičnog društva;
  - iii. odredbe kojima se uređuju instrumenti daju instituciji puno diskrecijsko pravo da u bilo kojem trenutku otkáže raspodjelu po instrumentima na neograničeno razdoblje i na nekumulativnoj osnovi, a institucija ta otkazana plaćanja može upotrijebiti bez ograničenja za ispunjavanje dospjelih obveza;
  - iv. otkaz raspodjela ne predstavlja slučaj nastanka statusa neispunjavanja obveza institucije;
  - v. otkaz raspodjela instituciji ne nameće ograničenja;
- (m) instrumenti se ne uzimaju u obzir pri utvrđivanju premašuju li obveze institucije njezinu imovinu, ako takvo utvrđivanje u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom predstavlja provjeru insolventnosti;
- (n) odredbe kojima se uređuju instrumenti zahtijevaju da se po nastanku događaja koji je pokretač privremeno ili trajno smanji vrijednost glavnice instrumenta ili da se instrumenti pretvore u instrumente redovnog osnovnog kapitala;
- (o) odredbe kojima se uređuju instrumenti ne uključuju osobinu koja bi mogla biti prepreka dokapitalizaciji institucije;
- (p) ako instrumente nije izdala institucija, moraju biti ispunjena oba sljedeća uvjeta:
- i. instrumenti su izdani preko subjekta koji je uključen u konsolidaciju u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog;
  - ii. sredstva su odmah i bez ograničenja dostupna instituciji i u obliku su koji ispunjava uvjete propisane u ovom stavku.

**▼B**

Smatra se da je uvjet iz prvog podstavka točke (d) ispunjen neovisno o tome što su instrumenti uključeni u dodatni osnovni kapital ili dopunski kapital u skladu s člankom 484. stavkom 3., pod uvjetom da su jednako rangirani.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) oblik i vrsta poticaja na otkup;
- (b) vrsta bilo kakvog povećanja glavnice instrumenta dodatnog osnovnog kapitala nakon privremenog smanjenja vrijednosti njegove glavnice;
- (c) postupci i vremenski okvir za provođenje sljedećeg:
  - i. utvrđivanje nastanka događaja koji je pokretač;
  - ii. povećanja glavnice instrumenta dodatnog osnovnog kapitala nakon privremenog smanjenja vrijednosti njegove glavnice;
- (d) osobine instrumenata koje bi mogle biti prepreka dokapitalizaciji institucije;
- (e) korištenje subjekata posebne namjene za neizravno izdavanje instrumenata regulatornog kapitala.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 53.*

**Ograničenja otkazivanja raspodjela po instrumentima dodatnog osnovnog kapitala i osobine koje bi mogle biti prepreka dokapitalizaciji institucije**

Za potrebe članka 52. stavka 1. točke (l) podtočke v. i točke (o) odredbe kojima se uređuju instrumenti dodatnog osnovnog kapitala posebno ne smiju uključivati sljedeće:

- (a) zahtjev za raspodjele po instrumentima u slučaju da se obavi raspodjela po instrumentu koji izdaje institucija koji je jednako rangiran ili podređen u odnosu na instrument dodatnog osnovnog kapitala, uključujući i instrument redovnog osnovnog kapitala;
- (b) zahtjev za isplatu raspodjela po instrumentima redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala koji bi se otkazao u slučaju da se ne obave raspodjele po tim instrumentima dodatnog osnovnog kapitala;

**▼B**

- (c) obvezu zamjene isplate kamata ili dividendi plaćanjem u bilo kakvom drugom obliku. Institucija ni na koji drugi način ne podliježe takvoj obvezi.

*Članak 54.***Smanjenje vrijednosti ili pretvaranje instrumenata dodatnog osnovnog kapitala**

1. Za potrebe članka 52. stavka 1. točke (n) na instrumente dodatnog osnovnog kapitala primjenjuju se sljedeće odredbe:

- (a) događaj koji je pokretač nastaje kad stopa redovnog osnovnog kapitala institucije iz članka 92. stavka 1. točke (a) padne ispod bilo koje od sljedećih razina:

i. 5,125 %;

ii. razine više od 5,125 % koju institucija odredi i pobliže opiše u odredbama kojima se uređuje instrument;

- (b) institucije u odredbama kojima se uređuje instrument mogu pobliže opisati jedan ili više događaja koji su pokretači, osim onog iz točke (a);

- (c) ako odredbe kojima se uređuju instrumenti zahtijevaju njihovo pretvaranje u instrumente redovnog osnovnog kapitala po nastanku događaja koji je pokretač, u tim odredbama treba pobliže biti navedeno jedno od sljedećeg:

i. stopa takvog pretvaranja i ograničenje dopuštenog iznosa za pretvaranje;

ii. raspon unutar kojeg će se instrumenti pretvoriti u instrumente redovnog osnovnog kapitala;

- (d) ako odredbe kojima se uređuju instrumenti zahtijevaju da se po nastanku događaja koji je pokretač smanji vrijednost njihove glavnice, smanjenjem vrijednosti umanjuje se sljedeće:

i. potraživanje imatelja instrumenta u slučaju insolventnosti ili likvidacije institucije;

ii. iznos koji treba platiti u slučaju izvršenja opcije kupnje ili otkupa instrumenta;

iii. raspodjele po instrumentu.

2. Smanjenjem vrijednosti ili pretvaranjem instrumenta dodatnog osnovnog kapitala, u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom, nastaju stavke koje ispunjavaju uvjete za stavke redovnog osnovnog kapitala.

**▼ B**

3. Iznos instrumenata dodatnog osnovnog kapitala koji se priznaju u stavke dodatnog osnovnog kapitala ograničen je na minimalni iznos stavki redovnog osnovnog kapitala koji bi nastao kada bi vrijednost glavnice instrumenata dodatnog osnovnog kapitala bila u cijelosti smanjena ili pretvorena u instrumente redovnog osnovnog kapitala.

4. Ukupni iznos instrumenata dodatnog osnovnog kapitala čiju je vrijednost potrebno smanjiti ili pretvoriti po nastanku događaja koji je pokretač, nije manji od manjeg od sljedećih dvaju iznosa:

(a) iznosa koji je potreban da bi omjer redovnog osnovnog kapitala institucije ponovno u cijelosti dosegnuo 5,125 %;

(b) ukupne glavnice instrumenta.

5. Po nastanku događaja koji je pokretač institucije moraju poduzeti sljedeće:

(a) odmah obavijestiti nadležna tijela;

(b) obavijestiti imatelje instrumenata dodatnog osnovnog kapitala;

(c) smanjiti vrijednost glavnice instrumenata ili pretvoriti instrumente u instrumente redovnog osnovnog kapitala bez odgode, ali najkasnije u roku od mjesec dana, u skladu sa zahtjevom iz ovog članka.

6. Institucija koja izdaje instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji se pretvaraju u redovni osnovni kapital po nastanku događaja koji je pokretač osigurava da je njezin odobreni dionički kapital u svakom trenutku dovoljan za pretvaranje svih takvih konvertibilnih instrumenata dodatnog osnovnog kapitala u dionice u slučaju nastanka događaja koji je pokretač. Na dan izdavanja takvih konvertibilnih instrumenata dodatnog osnovnog kapitala potrebno je dobiti sva odobrenja. Institucija u svakom trenutku raspolaže potrebnim prethodnim odobrenjem za izdavanje instrumenata redovnog osnovnog kapitala u koje bi se ti instrumenti dodatnog osnovnog kapitala pretvorili po nastanku događaja koji je pokretač.

7. Institucija koja izdaje instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji se pretvaraju u redovni osnovni kapital po nastanku događaja koji je pokretač osigurava da u njezinom društvenom ugovoru, statutu ili ugovornim odredbama ne postoje postupovne prepreke za to pretvaranje.

*Članak 55.***Posljedice prestanka ispunjavanja uvjeta za instrumente dodatnog osnovnog kapitala**

U slučaju da instrument dodatnog osnovnog kapitala prestane ispunjavati uvjete iz članka 52. stavka 1. primjenjuje se sljedeće:

(a) taj instrument odmah prestaje ispunjavati uvjete za instrument dodatnog osnovnog kapitala;

**▼B**

- (b) dio računa premija na dionice koji se odnosi na taj instrument odmah prestaje ispunjavati uvjete za stavku dodatnog osnovnog kapitala.

## Odjeljak 2.

**Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala***Članak 56.***Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala**

Institucije od stavki dodatnog osnovnog kapitala odbijaju sljedeće:

- (a) izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala za koje bi institucija mogla imati obvezu kupnje na temelju postojećih ugovornih obveza;
- (b) izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora s kojima institucija ima recipročna međusobna ulaganja za koja nadležno tijelo smatra da im je cilj umjetno povećati regulatorni kapital institucije;
- (c) primjenjivi iznos određen u skladu s člankom 60. izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje;
- (d) izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje, isključujući pozicije proizišle iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa koje drži najviše pet radnih dana;

**▼C2**

- (e) iznos stavki koje treba odbiti od stavki dopunskog kapitala u skladu s člankom 66. koji premašuje stavke dopunskog kapitala institucije;

**▼B**

- (f) sve porezne troškove povezane sa stavkama dodatnog osnovnog kapitala predvidive u trenutku njihova izračuna, osim ako institucija na odgovarajući način uskladi iznos stavki dodatnog osnovnog kapitala u onoj mjeri u kojoj takvi porezni troškovi umanjuju iznos do kojeg se te stavke mogu primjenjivati za pokrivanje rizika ili gubitaka.

**▼B***Članak 57.***Odbici ulaganja u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala**

Za potrebe članka 56. točke (a) institucije izračunavaju ulaganja u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala na osnovi bruto dugih pozicija, uz sljedeće iznimke:

(a) institucije mogu izračunati iznos ulaganja u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala na osnovi neto duge pozicije ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

i. duge i kratke pozicije u istoj su odnosnoj izloženosti i kratke pozicije ne uključuju rizik druge ugovorne strane;

ii. duge i kratke pozicije obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje;

(b) institucije određuju iznos koji se odbija za izravna, neizravna ili sintetska ulaganja u indeksne vrijednosne papire tako da izračunavaju odnosnu izloženost prema vlastitim instrumentima dodatnog osnovnog kapitala u tim indeksima;

(c) institucije mogu netirati bruto duge pozicije u vlastitim instrumentima dodatnog osnovnog kapitala koje proizlaze iz ulaganja u indeksne vrijednosne papire s kratkim pozicijama u vlastitim instrumentima dodatnog osnovnog kapitala koje proizlaze iz kratkih pozicija u odnosnim indeksima, pa i onda kada te kratke pozicije uključuju rizik druge ugovorne strane, ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

i. duge i kratke pozicije u istim su odnosnim indeksima;

ii. duge i kratke pozicije obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje.

*Članak 58.***Odbitak ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora i kad institucija ima recipročno međusobno ulaganje kojem je cilj umjetno povećanje regulatornog kapitala**

Institucije provode odbitke iz članka 56. točaka (b), (c) i (d) u skladu sa sljedećim:

(a) ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala izračunavaju se na osnovi bruto dugih pozicija;



**▼B**

- (b) u svrhu odbitka stavke osigurateljnog dodatnog osnovnog kapitala tretiraju se kao ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala.

*Članak 59.***Odbitak ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora**

Institucije provode odbitke iz članka 56. točaka (c) i (d) u skladu sa sljedećim:

- (a) institucije mogu izračunati izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora na osnovi neto duge pozicije u istoj odnosnoj izloženosti ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
- i. dospijeće kratke pozicije usklađeno je s dospijećem duge pozicije ili ima preostali rok do dospijeća od najmanje godinu dana;
  - ii. kratke i duge pozicije obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje;
- (b) institucije određuju iznos koji se odbija za izravna, neizravna i sintetska ulaganja u indeksne vrijednosne papire tako da izračunavaju odnosnu izloženost prema instrumentima kapitala subjekata financijskog sektora u tim indeksima.

*Članak 60.***Odbitak ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala kad institucija nema značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora**

1. Za potrebe članka 56. točke (c) institucije izračunavaju primjenjivi iznos koji se odbija tako da se iznos iz točke (a) ovog stavka množi faktorom izvedenim iz izračuna iz točke (b) ovog stavka:

- (a) ukupni iznos za koji izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija nema značajno ulaganje premašuju 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije izračunatih nakon što se primijeni sljedeće:
- i. članci od 32. do 35.;
  - ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (g), točka (k) podtočke od ii. do v. i točka (l), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;
  - iii. članci 44. i 45.;

**▼B**

(b) iznos izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala onih subjekata financijskog sektora u kojima institucija nema značajno ulaganje podijeljen ukupnim iznosom svih izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala tih subjekata financijskog sektora.

2. Institucije isključuju pozicije proizišle iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa koje drže najviše pet radnih dana iz iznosa iz stavka 1. točke (a) te iz izračuna faktora iz stavka 1. točke (b).

3. Iznos koji se odbija u skladu sa stavkom 1. raspoređuje se po svim instrumentima dodatnog osnovnog kapitala koji se drže. Institucije utvrđuju iznos svakog instrumenta dodatnog osnovnog kapitala koji se odbija od u skladu sa stavkom 1., koji se izračunava tako da se iznos opisan u točki (a) ovog stavka množi udjelom opisanim u točki (b) ovog stavka:

(a) iznos ulaganja čiji se odbitak zahtijeva u skladu sa stavkom 1.;

(b) udio koji svaki instrument dodatnog osnovnog kapitala koji se drži čini u ukupnom iznosu izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija nema značajno ulaganje.

4. Iznos ulaganja iz članka 56. točke (c) koji je jednak ili manji od 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije nakon primjene odredbi iz stavka 1. točke (a) podtočaka i., ii. i iii. ne odbija se i podložan je odgovarajućim ponderima rizika u skladu s poglavljem 2. ili 3. glave II. dijela trećeg i zahtjevima iz glave IV. dijela trećeg, prema potrebi.

5. Institucije određuju iznos svakog instrumenta dodatnog osnovnog kapitala kojem se dodjeljuje ponder rizika u skladu sa stavkom 4. tako da se iznos opisan u točki (a) ovog stavka množi iznosom opisanim u točki (b) ovog stavka:

(a) iznos ulaganja kojem se dodjeljuje ponder rizika u skladu sa stavkom 4.;

(b) udio koji je nastao izračunom iz stavka 3. točke (b).

**▼B**

## Odjeljak 3.

**Dodatni osnovni kapital***Članak 61.***Dodatni osnovni kapital**

Dodatni osnovni kapital institucije sastoji se od stavki dodatnog osnovnog kapitala nakon odbitka stavki iz članka 56. i primjene članka 79.

*POGLAVLJE 4.***Dopunski kapital**

## Odjeljak 1.

**Stavke i instrumenti dopunskog kapitala***Članak 62.***Stavke dopunskog kapitala**

Stavke dopunskog kapitala sastoje se od sljedećeg:

- (a) instrumenata kapitala i podređenih kredita, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 63.;
- (b) računa premija na dionice koji se odnose na instrumente iz točke (a);
- (c) za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela trećeg, općih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik, neumanjenih za porezne učinke, do 1,25 % iznosa izloženosti ponderiranih rizikom izračunatih u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela trećeg;
- (d) za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s poglavljem 3. glave II. dijela trećeg, pozitivnih iznosa, neumanjenih za porezne učinke, koji proizlaze iz izračuna navedenog u člancima 158. i 159. do 0,6 % iznosa izloženosti ponderiranih rizikom izračunatih u skladu s poglavljem 3. glave II. dijela trećeg.

Stavke iz točke (a) ne ispunjavaju uvjete za stavke redovnog osnovnog kapitala ili dodatnog osnovnog kapitala.

*Članak 63.***Instrumenti dopunskog kapitala**

Instrumenti kapitala i podređeni krediti ispunjavaju uvjete za instrumente dopunskog kapitala ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) instrumenti su izdani ili su podređeni krediti primljeni, prema potrebi, i u potpunosti plaćeni;
- (b) instrumente nije kupio ili podređene kredite nije odobrio, prema potrebi, bilo koji od sljedećih:
  - i. institucija ili njezina društva kćeri;
  - ii. društvo u kojem institucija ima sudjelujući udio u obliku vlasništva, izravnog ili putem kontrole, nad 20 % ili više glasačkih prava ili kapitala tog društva;
- (c) kupnju instrumenata ili odobravanje podređenih kredita, prema potrebi, izravno ili neizravno, nije financirala institucija;
- (d) potraživanje u odnosu na glavnice instrumenata prema odredbama kojima se uređuju instrumenti ili potraživanje u odnosu na glavnice podređenih kredita prema odredbama kojima se uređuju podređeni krediti, prema potrebi, u cijelosti je podređeno potraživanjima svih nepodređenih vjerovnika;
- (e) instrumenti ili podređeni krediti, prema potrebi, nisu ni osigurani niti pokriveni jamstvom koje poboljšava podređeni status potraživanja od strane bilo kojeg od sljedećih:
  - i. institucije ili njezinih društava kćeri;
  - ii. matičnog društva institucije ili njegovih društava kćeri;
  - iii. matičnog financijskog holdinga ili njegovih društava kćeri;
  - iv. mješovitog holdinga ili njegovih društava kćeri;
  - v. mješovitog financijskog holdinga ili njegovih društava kćeri;
  - vi. bilo kojeg društva koje je usko povezano sa subjektima iz podtočaka od i. do v.;
- (f) instrumenti ili podređeni krediti, prema potrebi, nisu podložni bilo kakvom sporazumu koji na drugi način poboljšava podređeni status potraživanja na osnovi instrumenata ili podređenih kredita;
- (g) instrumenti ili podređeni krediti, prema potrebi, imaju izvorni rok dospijeca od najmanje pet godina;
- (h) odredbe kojima se uređuju instrumenti ili podređeni krediti, prema potrebi, ne uključuju bilo kakav poticaj instituciji da otkupi ili otplati, prema potrebi, njihovu glavicu prije njihova dospijeca;

**▼B**

- (i) ako instrumenti ili podređeni krediti, prema potrebi, uključuju jednu ili više opcija kupnje ili jednu ili više opcija prijevremene otplate, prema potrebi, opcije se mogu izvršiti isključivo na osnovi diskrecijskog prava izdavatelja ili dužnika, prema potrebi;
- (j) nad instrumentima ili podređenim kreditima, prema potrebi, može se izvršiti opcija kupnje, mogu se otkupiti ili ponovno kupiti ili prijevremeno otplatiti samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 77., a najranije pet godina od dana izdavanja ili primitka, prema potrebi, osim kada su ispunjeni uvjeti iz članka 78. stavka 4.;
- (k) odredbe kojima se uređuju instrumenti ili podređeni krediti, prema potrebi, ne navode izričito ili implicitno da bi se nad instrumentima ili podređenim kreditima, prema potrebi, izvršila opcija kupnje, da bi se otkupili ili ponovno kupili ili prijevremeno otplatili ili da bi se nad njima mogla izvršiti opcija kupnje, da bi se mogli otkupiti ili ponovno kupiti ili prijevremeno otplatiti, prema potrebi, od strane institucije osim u slučaju insolventnosti ili likvidacije institucije i institucija ne daje takve navode na drugi način;
- (l) odredbe kojima se uređuju instrumenti ili podređeni krediti, prema potrebi, ne daju imatelju pravo da ubrza buduće planirano plaćanje kamata ili glavnice, osim u slučaju insolventnosti ili likvidacije institucije;
- (m) razina isplate kamata ili dividendi, prema potrebi, po instrumentima ili podređenim kreditima, prema potrebi, ne mijenja se u odnosu na kreditnu sposobnost institucije ili njezinog matičnog društva;
- (n) ako instrumente nije izravno izdala institucija ili ako podređene kredite nije izravno primila institucija, prema potrebi, moraju biti ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - i. instrumenti su izdani ili su podređeni krediti primljeni, prema potrebi, preko subjekta koji je uključen u konsolidaciju u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog;
  - ii. sredstva su odmah i bez ograničenja dostupna instituciji u obliku koji ispunjava uvjete propisane u ovom stavku.

*Članak 64.***Amortizacija instrumenata dopunskog kapitala**

Opseg u kojem instrumenti dopunskog kapitala ispunjavaju uvjete za stavke dopunskog kapitala tijekom posljednjih pet godina do dospijeca instrumenata izračunava se tako da se rezultat izveden iz izračuna iz točke (a) pomnoži s iznosom iz točke (b) na sljedeći način:

- (a) nominalni iznos instrumenata ili podređenih kredita na prvi dan posljednjeg petogodišnjeg razdoblja njihova ugovornog dospijeca podijeljen brojem kalendarskih dana u tom razdoblju;

**▼B**

- (b) broj preostalih kalendarskih dana ugovornog dospijeća instrumenata ili podređenih kredita.

*Članak 65.***Posljedice prestanka ispunjavanja uvjeta za instrumente dopunskog kapitala**

U slučaju da instrument dopunskog kapitala prestane ispunjavati uvjete iz članka 63. primjenjuje se sljedeće:

- (a) taj instrument odmah prestaje ispunjavati uvjete za instrument dopunskog kapitala;
- (b) dio računa premija na dionice koji se odnose na taj instrument odmah prestaje ispunjavati uvjete za stavke dopunskog kapitala.

## O d j e l j a k 2 .

**Odbici od stavki dopunskog kapitala***Članak 66.***Odbici od stavki dopunskog kapitala**

Od stavki dopunskog kapitala odbija se sljedeće:

- (a) izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala, uključujući vlastite instrumente dopunskog kapitala za koje bi institucija mogla imati obvezu kupnje na temelju postojećih ugovornih obveza;
- (b) izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora s kojima institucija ima recipročna međusobna ulaganja za koja nadležno tijelo smatra da im je cilj umjetno povećati regulatorni kapital institucije;
- (c) primjenjivi iznos određen u skladu s člankom 70. izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje;
- (d) izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje, isključujući pozicije proizišle iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa koje drži najviše pet radnih dana.

**▼B***Članak 67.***Odbici ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala**

Za potrebe članka 66. točke (a) institucije izračunavaju ulaganja na osnovi bruto dugih pozicija, uz sljedeće iznimke:

- (a) institucije mogu izračunati iznos ulaganja na osnovi neto duge pozicije ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - i. duge i kratke pozicije u istoj su odnosnoj izloženosti i kratke pozicije ne uključuju rizik druge ugovorne strane;
  - ii. duge i kratke pozicije obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje;
- (b) institucije određuju iznos koji se odbija za izravna, neizravna i sintetska ulaganja u indeksne vrijednosne papire tako da izračunavaju odnosnu izloženost prema vlastitim instrumentima dopunskog kapitala u tim indeksima;
- (c) institucije mogu netirati bruto duge pozicije u vlastitim instrumentima dopunskog kapitala koje proizlaze iz ulaganja u indeksne vrijednosne papire s kratkim pozicijama u vlastitim instrumentima dopunskog kapitala koje proizlaze iz kratkih pozicija u odnosnim indeksima, pa i onda kada te kratke pozicije uključuju rizik druge ugovorne strane, ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - i. duge i kratke pozicije u istim su odnosnim indeksima;
  - ii. duge i kratke pozicije obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje.

*Članak 68.***Odbitak ulaganja u instrumente dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora i kad institucija ima recipročno međusobno ulaganje kojem je cilj umjetno povećanje regulatornog kapitala**

Institucije provode odbitke iz članka 66. točaka (b), (c) i (d) u skladu sa sljedećim odredbama:

- (a) ulaganja u instrumente dopunskog kapitala izračunavaju se na osnovi bruto dugih pozicija;
- (b) u svrhu odbitka stavke osigurateljnog dopunskog kapitala I i stavke osigurateljnog dopunskog kapitala II tretiraju se kao ulaganja u instrumente dopunskog kapitala.

**▼B***Članak 69.***Odbitak ulaganja u instrumente dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora**

Institucije provode odbitke iz članka 66. točaka (c) i (d) u skladu sa sljedećim:

- (a) institucije mogu izračunati izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora na osnovi neto duge pozicije u istoj odnosnoj izloženosti ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - i. dospijeće kratke pozicije usklađeno je s dospijećem duge pozicije ili ima preostali rok do dospijeća od najmanje godinu dana;
  - ii. duge i kratke pozicije obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje;
- (b) institucije određuju iznos koji se odbija za izravna, neizravna i sintetska ulaganja u indeksne vrijednosne papire određivanjem odnosne izloženosti prema instrumentima kapitala subjekata financijskog sektora u tim indeksima.

*Članak 70.***Odbitak instrumenata dopunskog kapitala kad institucija nema značajno ulaganje u relevantni subjekt**

1. Za potrebe članka 66. točke (c) institucije izračunavaju primjenjivi iznos koji se odbija tako da se iznos iz točke (a) ovog stavka množi faktorom izvedenim iz izračuna iz točke (b) ovog stavka:

- (a) ukupni iznos za koji izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija nema značajno ulaganje premašuju 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije izračunatih nakon što se primijeni sljedeće:
  - i. članci od 32. do 35.;
  - ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (g), točka (k) podtočke od ii. do v. i točka (l), isključujući iznos koji se odbija za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;
  - iii. članci 44. i 45.;
- (b) iznos izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija nema značajna ulaganja podijeljen ukupnim iznosom svih izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala tih subjekata financijskog sektora.



**▼B**

2. Institucije isključuju pozicije proizišle iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa koje drže najviše pet radnih dana iz iznosa iz stavka 1. točke (a) te iz izračuna faktora iz stavka 1. točke (b).

3. Iznos koji se odbija u skladu sa stavkom 1. raspoređuje se po svakom instrumentu dopunskog kapitala koji se drži. Institucije određuju iznos koji se odbija od svakog instrumenta dopunskog kapitala u skladu sa stavkom 1. tako da se iznos opisan u točki (a) ovog stavka množi udjelom opisanim u točki (b) ovog stavka:

(a) ukupni iznos ulaganja čiji se odbitak zahtijeva u skladu sa stavkom 1.;

(b) iznos opisan u podtočki i. podijeljen s iznosom opisanim u podtočki ii.:

i. ukupni iznos instrumenta dopunskog kapitala;

ii. udio koji svaki instrument dopunskog kapitala koji se drži čini u ukupnom iznosu izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija nema značajno ulaganje.

4. Iznos ulaganja iz članka 66. stavka 1. točke (c) koji je jednak ili manji od 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije nakon primjene odredbi iz stavka 1. točke (a) podtočaka od i. do iii. ne odbija se i podložan je odgovarajućim ponderima rizika u skladu s poglavljem 2. ili 3. glave II. dijela trećeg i zahtjevima iz glave IV. dijela trećeg, prema potrebi.

5. Institucije određuju iznos svakog instrumenta dopunskog kapitala kojem se dodjeljuje ponder rizika u skladu sa stavkom 4. tako da se iznos opisan u točki (a) množi iznosom opisanim u točki (b) ovog stavka:

(a) iznos ulaganja kojem se dodjeljuje ponder rizika u skladu sa stavkom 4.;

(b) udio koji je nastao izračunom iz stavka 3. točke (b).

**▼B**

Odjeljak 3.  
**Dopunski kapital**

*Članak 71.*

**Dopunski kapital**

Dopunski kapital institucije sastoji se od stavki dopunskog kapitala institucije nakon odbitaka iz članka 66. i primjene članka 79.

*POGLAVLJE 5.*

**Regulatorni kapital**

*Članak 72.*

**Regulatorni kapital**

Regulatorni kapital institucije sastoji se od zbroja osnovnog kapitala i dopunskog kapitala.

*POGLAVLJE 6.*

**Opći zahtjevi**

*Članak 73.*

**Raspodjele po instrumentima regulatornog kapitala**

1. Instrumenti kapitala u vezi s kojima institucija ima diskrecijsko pravo donijeti odluku o isplati raspodjela u obliku koji nije gotovina ili u obliku instrumenta regulatornog kapitala, ne ispunjavaju uvjete za instrumente redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala osim ako je institucija dobila prethodno odobrenje nadležnih tijela.

2. Nadležna tijela daju odobrenje iz stavka 1. samo ako smatraju da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) diskrecijsko pravo iz stavka 1. ili oblik u kojem se raspodjele mogu isplatiti ne bi negativno utjecali na sposobnost institucije da otkáže plaćanja u vezi s instrumentom;
- (b) diskrecijsko pravo iz stavka 1. ili oblik u kojem se raspodjele mogu isplatiti ne bi negativno utjecali na sposobnost instrumenta da apsorbira gubitke;
- (c) diskrecijsko pravo iz stavka 1. ili oblik u kojem se raspodjele mogu isplatiti ne bi na drugi način umanjili kvalitetu instrumenta kapitala.

**▼B**

3. Instrumenti kapitala u vezi s kojima pravna osoba, koja nije institucija koja ih je izdala, ima diskrecijsko pravo donijeti odluku ili zahtijevati da isplata raspodjela po instrumentu bude u obliku koji nije gotovina ili u obliku instrumenta regulatornog kapitala, ne ispunjavaju uvjete za instrumente redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala.

4. Institucije mogu upotrijebiti širi tržišni indeks kao jednu od osnovica za utvrđivanje razine raspodjela po instrumentima dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala.

5. Stavak 4. ne primjenjuje se kada je institucija referentni subjekt u tom širem tržišnom indeksu osim ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

(a) institucija smatra da kretanja tog šireg tržišnog indeksa nisu znatno korelirana s kreditnom sposobnošću institucije, njezine matične institucije ili matičnog financijskog holdinga ili matičnog mješovitog financijskog holdinga ili matičnog mješovitog holdinga;

(b) nadležno tijelo nije donijelo zaključak različit od onoga iz točke (a).

6. Institucije izvješćuju o širim tržišnim indeksima na kojima se temelje njihovi instrumenti kapitala te ih objavljuju.

7. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti u skladu s kojima se indeksi smatraju širim tržišnim indeksima za potrebe stavka 4.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 74.***Ulaganja u instrumente kapitala reguliranih subjekata financijskog sektora koji ne ispunjavaju uvjete za regulatorni kapital**

Institucije ne odbijaju od bilo kojeg elementa regulatornog kapitala izravna, neizravna ili sintetska ulaganja u instrumente kapitala reguliranog subjekta financijskog sektora koji ne ispunjavaju uvjete za regulatorni kapital tog subjekta. Institucije primjenjuju pondere rizika na takva ulaganja u skladu s poglavljem 2. ili 3. glave II. dijela trećeg, prema potrebi.

**▼B***Članak 75.***Odbitak i zahtjevi povezani s dospijećem kratkih pozicija**

Smatra se da su zahtjevi povezani s dospijećem kratkih pozicija iz članka 45. točke (a), članka 59. točke (a) i članka 69. točke (a) ispunjeni s obzirom na pozicije koje se drže ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) institucija ima na temelju ugovora pravo prodati na određeni budući datum dugu poziciju koja se štiti drugoj ugovornoj strani koja pruža zaštitu;
- (b) druga ugovorna strana koja pruža zaštitu instituciji ima ugovornu obvezu kupiti od institucije na taj određeni budući datum dugu poziciju iz točke (a).

*Članak 76.***Indeksna ulaganja u instrumente kapitala**

1. Za potrebe članka 42. točke (a), članka 45. točke (a), članka 57. točke (a), članka 59. točke (a), članka 67. točke (a) i članka 69. točke (a), institucije mogu umanjiti iznos duge pozicije u instrumentu kapitala za udio indeksa koji čini ista odnosna izloženost koja se štiti ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) duga pozicija koja se štiti i kratka pozicija u indeksu koja se upotrebljava da bi se zaštitila ta duga pozicija obje su u knjizi trgovanja ili su obje u knjizi pozicija kojima se ne trguje;
- (b) pozicije iz točke (a) vode se po fer vrijednosti u bilanci institucije;
- (c) kratka pozicija iz točke (a) priznaje se kao učinkovita zaštita u skladu s procesima unutarnjih kontrola institucije;
- (d) nadležna tijela procjenjuju prikladnost procesa kontrole iz točke (c) najmanje jednom godišnje i zadovoljna su s kontinuiranom primjerenošću tih procesa.

2. Ako je nadležno tijelo dalo prethodno odobrenje, institucija može upotrijebiti konzervativnu procjenu odnosne izloženosti institucije prema instrumentima kapitala koji su uključeni u indekse kao alternativu izračunu svoje izloženosti prema stavkama navedenim u točki (a) ili točki (b) ili u objema točkama:

- (a) vlastiti instrumenti redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala uključeni u indekse;
- (b) instrumenti redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora uključeni u indekse.

**▼B**

3. Nadležna tijela daju odobrenje iz stavka 2. ako im je institucija dokazala da bi za instituciju bilo operativno opterećujuće pratiti svoju odnosnu izloženost prema stavkama navedenim u točki (a) ili točki (b) stavka 2. ili u objema točkama stavka 2., prema potrebi.

4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

(a) kada je procjena koja se upotrebljava kao alternativa izračunu odnosne izloženosti iz stavka 2. dovoljno konzervativna;

(b) značenje izraza „operativno opterećujuće” za potrebe stavka 3.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 77.***Uvjeti za smanjenje regulatornog kapitala**

Institucija mora od nadležnog tijela tražiti prethodno odobrenje za jedno ili oboje od sljedećeg:

(a) smanjenje, otkup ili ponovnu kupnju instrumenata redovnog osnovnog kapitala koje je institucija izdala u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom;

(b) izvršenje opcije kupnje, otkupa, otplate ili ponovne kupnje instrumenata dodatnog osnovnog kapitala ili instrumenata dopunskog kapitala, prema potrebi, prije datuma njihovog ugovornog dospijeca.

*Članak 78.***Nadzorno odobrenje za smanjenje regulatornog kapitala**

1. Nadležno tijelo daje instituciji odobrenje za smanjenje, ponovnu kupnju, otkup ili izvršenje opcije kupnje instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) ako institucija prije ili u trenutku izvršenja radnje iz članka 77. zamijeni instrumente iz članka 77. instrumentima regulatornog kapitala jednake ili više kvalitete po uvjetima koji su održivi s aspekta sposobnosti institucije da ostvaruje dobit;

**▼B**

(b) ako institucija nadležnom tijelu dokaže da bi regulatorni kapital institucije nakon izvršenja dotične radnje premašivao zahtjeve utvrđene u članku 92. stavku 1. ove Uredbe i zahtjev za kombinirani zaštitni sloj definiran člankom 128. točkom (6) Direktive 2013/36/EU u takvom iznosu koji nadležno tijelo može smatrati potrebnim na temelju članka 104. stavka 3. Direktive 2013/36/EU.

2. Pri procjeni održivosti zamjenskih instrumenata s aspekta sposobnosti institucije da ostvaruje dobit u skladu sa stavkom 1. točkom (a), nadležna tijela razmatraju opseg u kojem bi ti zamjenski instrumenti kapitala bili skuplji za instituciju od onih koje bi zamijenili.

3. Ako institucija izvrši radnju iz članka 77. točke (a), a odbijanje otkupa instrumenata redovnog osnovnog kapitala iz članka 27. nije dopušteno mjerodavnim nacionalnim pravom, nadležno tijelo može primijeniti izuzeće od uvjeta iz stavka 1. ovog članka ako nadležno tijelo od institucije zahtijeva da ograniči otkup takvih instrumenata na odgovarajućoj osnovi.

4. Nadležna tijela mogu dopustiti institucijama da otkupe instrumente dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala prije isteka pet godina od dana izdavanja samo ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. te iz točke (a) ili točke (b) ovog stavka:

(a) došlo je do promjene u regulatornoj klasifikaciji tih instrumenata koja bi vjerojatno rezultirala njihovim isključenjem iz regulatornog kapitala ili reklasifikacijom u oblik regulatornog kapitala niže kvalitete i ispunjena su oba sljedeća uvjeta:

- i. nadležno tijelo smatra da je takva promjena u dovoljnoj mjeri izgledna;
- ii. institucija je dokazala nadležnim tijelima da se regulatorna reklasifikacija tih instrumenata nije mogla razumno predvidjeti u trenutku njihovog izdavanja;

(b) došlo je do promjene u primjenjivom poreznom tretmanu tih instrumenata u vezi s kojom je institucija dokazala nadležnim tijelima da je ona značajna i da se nije mogla razumno predvidjeti u trenutku izdavanja instrumenata.

5. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

(a) značenje izraza „održivo” s aspekta sposobnosti institucije da ostvaruje dobit;

(b) odgovarajuće osnove ograničenja otkupa iz stavka 3.;

**▼B**

- (c) postupak i podatke potrebne u zahtjevu institucije za odobrenje nadležnog tijela za provođenje radnje iz članka 77., uključujući postupak koji se primjenjuje u slučaju otkupa udjela izdanih članovima zadruga i vrijeme za obradu takvog zahtjeva.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 79.***Privremeno izuzeće od odbitka od regulatornog kapitala**

1. Ako institucija privremeno drži instrumente kapitala ili je odobrila podređene kredite, prema potrebi, koji ispunjavaju uvjete za instrumente redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala u subjektu financijskog sektora, a nadležno tijelo to smatra ulaganjem radi postupka financijske pomoći u svrhu reorganizacije i spašavanja tog subjekta, nadležno tijelo može privremeno primijeniti izuzeće od odredbi o odbitku koje bi se na te instrumente inače odnosile.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje značenje izraza „privremeno” za potrebe stavka 1. i uvjete prema kojima nadležno tijelo može ta privremena ulaganja smatrati ulaganjima radi postupka financijske pomoći u svrhu reorganizacije i spašavanja relevantnog subjekta.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 80.***Kontinuirana ocjena kvalitete regulatornog kapitala**

1. EBA prati kvalitetu instrumenata regulatornog kapitala koje su izdale institucije na području Unije i u slučaju postojanja značajnih dokaza da ti instrumenti ne ispunjavaju kriterije navedene u članku 28. ili, kada je to primjenjivo, u članku 29., o tome odmah obavješćuje Komisiju.

Nadležna tijela bez odgode, na zahtjev EBA-e, prosljeđuju sve informacije koje EBA smatra relevantnim u vezi s novim izdanim instrumentima kapitala kako bi se EBA-i omogućilo da prati kvalitetu instrumenata regulatornog kapitala koje su izdale institucije na području Unije.

**▼B**

2. Takva obavijest obuhvaća sljedeće:
- (a) detaljno objašnjenje vrste i opsega utvrđenog nedostatka;
  - (b) tehnički savjet o mjerama za koje EBA smatra da bi ih Komisija trebala poduzeti;
  - (c) značajne promjene u metodologiji EBA-e koja se odnosi na testiranje otpornosti solventnosti institucija na stres.
3. EBA daje tehnički savjet Komisiji u vezi s bilo kakvim značajnim promjenama za koje smatra da bi ih trebalo unijeti u definiciju regulatornog kapitala kao rezultat jednog od sljedećega:
- (a) relevantne promjene u vezi s tržišnim standardima ili praksom;
  - (b) promjene relevantnih pravnih ili računovodstvenih standarda;
  - (c) značajne promjene u metodologiji EBA-e koja se odnosi na testiranje otpornosti solventnosti institucija na stres.
4. EBA daje tehnički savjet Komisiji do 1. siječnja 2014. o mogućim tretmanima nerealiziranih dobitaka mjerenih po fer vrijednosti, a koji nisu njihovo uključivanje u redovni osnovni kapital bez prilagodbe. Takve preporuke uzimaju u obzir relevantne promjene međunarodnih računovodstvenih standarda i međunarodnih sporazuma o bonitetnim standardima za banke.

## GLAVA II.

**MANJINSKI UDIO I INSTRUMENTI DODATNOG OSNOVNOG KAPITALA I DOPUNSKOG KAPITALA KOJE IZDAJU DRUŠTVA KĆERI**

*Članak 81.*

**Manjinski udjeli koji ispunjavaju uvjete za uključivanje u konsolidirani redovni osnovni kapital**

1. Manjinski udjeli sastoje se od zbroja instrumenata redovnog osnovnog kapitala, računa premija na dionice koji se odnose na te instrumente, zadržane dobiti i ostalih rezervi društva kćeri ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) društvo kći jedno je od sljedećega:
    - i. institucija;
    - ii. društvo koje prema mjerodavnom nacionalnom pravu podliježe zahtjevima ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU;
  - (b) društvo kći u cijelosti je uključeno u konsolidaciju u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog;



**▼B**

(c) stavke redovnog osnovnog kapitala, navedene u uvodnom dijelu ovog stavka, u vlasništvu su osoba koje nisu društva uključena u konsolidaciju u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog.

2. Manjinski udjeli koje financira, izravno ili neizravno, putem subjekta posebne namjene ili na drugi način, matično društvo institucije ili njegova društva kćeri, ne ispunjavaju uvjete za konsolidirani redovni osnovni kapital.

*Članak 82.***Kvalificirani dodatni osnovni kapital, osnovni kapital, dopunski kapital i kvalificirani regulatorni kapital**

Kvalificirani dodatni osnovni kapital, osnovni kapital, dopunski kapital i kvalificirani regulatorni kapital obuhvaćaju manjinski udio, instrumente dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala, prema potrebi, i s njima povezanu zadržanu dobit i račune premije na dionice društva kćeri ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) društvo kći jedno je od sljedećega:

i. institucija;

ii. društvo koje prema mjerodavnom nacionalnom pravu podliježe zahtjevima ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU;

(b) društvo kći u cijelosti je uključeno u opseg konsolidacije u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog;

(c) ti instrumenti u vlasništvu su osoba koje nisu društva uključena u konsolidaciju u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog.

*Članak 83.***Kvalificirani dodatni osnovni kapital i dopunski kapital koji izdaje subjekt posebne namjene**

1. Instrumenti dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koje izdaje subjekt posebne namjene, kao i povezani računi premija na dionice, uključuju se u kvalificirani dodatni osnovni kapital, osnovni kapital ili dopunski kapital ili u kvalificirani regulatorni kapital, prema potrebi, samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) subjekt posebne namjene koji izdaje te instrumente u cijelosti je uključen u konsolidaciju u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog;

(b) instrumenti, kao i povezani računi premija na dionice, uključuju se u kvalificirani dodatni osnovni kapital samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 52. stavka 1.;

**▼B**

- (c) instrumenti, kao i povezani računi premija na dionice, uključuju se u kvalificirani dopunski kapital samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 63.;
- (d) jedina je imovina subjekta posebne namjene njegovo ulaganje u regulatorni kapital matičnog društva ili njegovog društva kćeri koje je u cijelosti uključeno u konsolidaciju u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog, čiji oblik ispunjava relevantne uvjete iz članka 52. stavka 1. ili članka 63., prema potrebi.

Ako nadležno tijelo smatra da je imovina subjekta posebne namjene, koja nije njegovo ulaganje u regulatorni kapital matičnog društva ili njegovog društva kćeri koje je u cijelosti uključeno u opseg konsolidacije u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog, minimalna i za takav subjekt beznačajna, nadležno tijelo može primijeniti izuzeće od uvjeta navedenog u točki (d) prvog podstavka.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju vrste imovine koja se može povezati s poslovanjem subjekata posebne namjene i značenje izraza „minimalno” i „beznačajno” iz drugog podstavka stavka 1.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

#### *Članak 84.*

#### **Manjinski udjeli uključeni u konsolidirani redovni osnovni kapital**

1. Institucije određuju iznos manjinskih udjela društva kćeri koji je uključen u konsolidirani redovni osnovni kapital tako da se od manjinskih udjela tog društva oduzme umnožak iznosa iz točke (a) i postotka iz točke (b):

- (a) redovni osnovni kapital društva kćeri umanjen za niže od sljedećega:
  - i. iznos redovnog osnovnog kapitala tog društva kćeri koji je potreban za ispunjavanje zbroja zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (a), zahtjeva iz članka 458. i 459., posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke (6) Direktive 2013/36/EU, zahtjeva iz članka 500. i bilo kojih dodatnih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispuniti redovnim osnovnim kapitalom;

**▼B**

ii. iznos konsolidiranog redovnog osnovnog kapitala koji se odnosi na to društvo kći koji je potreban, na konsolidiranoj osnovi, za ispunjavanje zbroja zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (a), zahtjeva iz članka 458. i 459., posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke (6) Direktive 2013/36/EU, zahtjeva iz članka 500. i bilo kojih dodatnih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispuniti redovnim osnovnim kapitalom;

(b) manjinski udjeli društva kćeri izraženi kao postotak svih instrumenata redovnog osnovnog kapitala tog društva uvećani za povezane račune premija na dionice, zadržanu dobit i ostale rezerve.

2. Izračun iz stavka 1. obavlja se na potkonsolidiranoj osnovi za svako društvo kći iz članka 81. stavka 1.

Institucija može odlučiti da taj izračun neće obavljati za društvo kći iz članka 81. stavka 1. Kada institucija donese takvu odluku, manjinski udio tog društva kćeri ne smije se uključiti u konsolidirani redovni osnovni kapital.

3. Kada nadležno tijelo primijeni odstupanje u vezi s primjenom bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, kako je to propisano u članku 7., manjinski udio u društvima kćerima na koji se primjenjuje izuzeće ne priznaje se u regulatorni kapital na potkonsolidiranoj ili konsolidiranoj razini, prema potrebi.

4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje potkonsolidirani izračun koji se zahtijeva u skladu sa stavkom 2. ovog članka, člankom 85. i člankom 87.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

5. Nadležna tijela mogu odobriti izuzeće od primjene ovog članka matičnom financijskom holdingu koji ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) njegova osnovna djelatnost jest stjecanje udjela;

(b) on podliježe bonitetnom nadzoru na konsolidiranoj osnovi;

(c) on konsolidira instituciju kći u kojoj ima samo manjinski udio na osnovi odnosa kontrole definiranog člankom 1. Direktive 83/349/EEZ;

**▼B**

- (d) više od 90 % konsolidiranog zahtijevanog redovnog osnovnog kapitala izračunatog na potkonsolidiranoj osnovi proizlazi iz institucije kćeri iz točke (c).

Ako nakon 28. lipnja 2013. matični financijski holding koji ispunjava uvjete propisane u prvom podstavku postane matični mješoviti financijski holding, nadležna tijela mogu odobriti izuzeće iz prvog podstavka tom matičnom mješovitom financijskom holdingu ako on ispunjava uvjete propisane u tom podstavku.

6. Kada kreditne institucije koje su stalno povezane u mreži sa središnjim tijelom i institucije osnovane u sklopu institucionalnog sustava zaštite u skladu s uvjetima iz članka 113. stavka 7. osnuju shemu međusobnih jamstava koja osigurava da ne postoje tekuće ili predvidive značajne, praktične ili pravne prepreke za prijenos iznosa regulatornog kapitala koji premašuje regulatorne zahtjeve s druge ugovorne strane na kreditnu instituciju, te institucije se izuzimaju od odredbi ovog članka u vezi s odbicima i mogu u cijelosti priznati bilo koji manjinski udio koji nastaje u sklopu sheme međusobnih jamstava.

*Članak 85.***Instrumenti kvalificiranog osnovnog kapitala uključeni u konsolidirani osnovni kapital**

1. Institucije određuju iznos kvalificiranog osnovnog kapitala društva kćeri koji je uključen u konsolidirani regulatorni kapital tako da se od kvalificiranog osnovnog kapitala tog društva oduzme umnožak iznosa iz točke (a) i postotka iz točke (b):

(a) osnovni kapital društva kćeri umanjen za niže od sljedećega:

- i. iznos osnovnog kapitala društva kćeri koji je potreban za ispunjavanje zbroja zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (b), zahtjeva iz članaka 458. i 459., posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke (6) Direktive 2013/36/EU, zahtjeva iz članka 500. i bilo kojih dodatnih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispuniti osnovnim kapitalom;
- ii. iznos konsolidiranog osnovnog kapitala koji se odnosi na društvo kćer koji je potreban, na konsolidiranoj osnovi, za ispunjavanje zbroja zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (b), zahtjeva iz članaka 458. i 459., posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke (6) Direktive 2013/36/EU, zahtjeva iz članka 500. i bilo kojih dodatnih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispuniti osnovnim kapitalom;

**▼B**

- (b) kvalificirani osnovni kapital društva kćeri izražen kao postotak svih instrumenata osnovnog kapitala tog društva uvećan za povezane račune premija na dionice, zadržanu dobit i ostale rezerve.

2. Izračun iz stavka 1. obavlja se na potkonsolidiranoj osnovi za svako društvo kćer iz članka 81. stavka 1.

Institucija može odlučiti da taj izračun neće obavljati za društvo kćer iz članka 81. stavka 1. Kada institucija donese takvu odluku, kvalificirani osnovni kapital tog društva kćeri ne smije se uključiti u konsolidirani osnovni kapital.

3. Kada nadležno tijelo primijeni odstupanje u vezi s primjenom bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, kako je to propisano u članku 7., instrumenti osnovnog kapitala u društvima kćerima na koje se primjenjuje izuzeće ne priznaju se kao regulatorni kapital na potkonsolidiranoj ili konsolidiranoj razini, prema potrebi.

*Članak 86.***Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital**

Ne dovodeći u pitanje članak 84. stavke 5. ili 6., institucije određuju iznos kvalificiranog osnovnog kapitala društva kćeri koji je uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital tako da se od kvalificiranog osnovnog kapitala tog društva uključenog u konsolidirani osnovni kapital oduzmu manjinski udjeli tog društva koji su uključeni u konsolidirani redovni osnovni kapital.

*Članak 87.***Kvalificirani regulatorni kapital uključen u konsolidirani regulatorni kapital**

1. Institucije određuju iznos kvalificiranog regulatornog kapitala društva kćeri koji je uključen u konsolidirani regulatorni kapital tako da se od kvalificiranog regulatornog kapitala tog društva oduzme umnožak iznosa iz točke (a) i postotka iz točke (b):

(a) regulatorni kapital društva kćeri umanjen za niže od sljedećega:

- i. iznos regulatornog kapitala društva kćeri koji je potreban za ispunjavanje zbroja zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (c), zahtjeva iz članka 458. i 459., posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke (6) Direktive 2013/36/EU, zahtjeva iz članka 500. i bilo kojih dodatnih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama;

**▼B**

- ii. iznos regulatornog kapitala koji se odnosi na društvo kćer koji je potreban, na konsolidiranoj osnovi, za ispunjavanje zbroja zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (c), zahtjeva iz članaka 458. i 459., posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke (6) Direktive 2013/36/EU, zahtjeva iz članka 500. i bilo kojeg dodatnog lokalnog nadzornog kapitalnog zahtjeva u trećim zemljama;
- (b) kvalificirani regulatorni kapital društva izražen kao postotak svih instrumenata regulatornog kapitala društva kćeri koji su uključeni u stavke redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala i povezanih računa premija na dionice, zadržane dobiti i ostalih rezervi.
2. Izračun iz stavka 1. obavlja se na potkonsolidiranoj osnovi za svako društvo kćer iz članka 81. stavka 1.

Institucija može odlučiti da taj izračun neće obavljati za društvo kćer iz članka 81. stavka 1. Kada institucija donese takvu odluku, kvalificirani regulatorni kapital tog društva kćeri ne smije se uključiti u konsolidirani regulatorni kapital.

3. Kada nadležno tijelo primijeni odstupanje u vezi s primjenom bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, kako je to propisano u članku 7., instrumenti regulatornog kapitala u društvima kćerima na koje se primjenjuje izuzeće ne priznaju se kao regulatorni kapital na potkonsolidiranoj ili konsolidiranoj razini, prema potrebi.

*Članak 88.***Instrumenti kvalificiranog regulatornog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital**

Ne dovodeći u pitanje članak 84. stavke 5. ili 6., institucije određuju iznos kvalificiranog regulatornog kapitala društva kćeri koji je uključen u konsolidirani dopunski kapital tako da se od kvalificiranog regulatornog kapitala tog društva uključenog u konsolidirani regulatorni kapital oduzme kvalificirani osnovni kapital tog društva koji je uključen u konsolidirani osnovni kapital.

## GLAVA III.

**KVALIFICIRANI UDJELI IZVAN FINANCIJSKOG SEKTORA***Članak 89.***Ponderiranje rizikom i zabrana kvalificiranih udjela izvan financijskog sektora**

1. Na kvalificirani udio čiji iznos premašuje 15 % priznatog kapitala institucije u društvu koje nije jedno od sljedećih primjenjuju se odredbe iz stavka 3.:

- (a) subjekt financijskog sektora;

**▼B**

(b) društvo koje nije subjekt financijskog sektora, a obavlja poslove koje nadležno tijelo smatra jednim od sljedećeg:

- i. izravnim produžetkom bankarskih usluga;
- ii. pomoćnim bankarskim uslugama;
- iii. najmom, otkupom potraživanja s regresom ili bez njega, upravljanjem investicijskim fondovima, upravljanjem uslugama obrade podataka ili bilo kojom drugom sličnom aktivnošću.

2. Na ukupni iznos kvalificiranih udjela institucije u društvima osim u društvima iz točaka (a) i (b) stavka 1. koji premašuje 60 % njezinog priznatog kapitala primjenjuju se odredbe iz stavka 3.

3. Nadležna tijela primjenjuju zahtjeve iz točaka (a) ili (b) na kvalificirane udjele institucija iz stavaka 1. i 2.:

(a) za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva u skladu s dijelom trećim, institucije primjenjuju ponder rizika od 1 250 % na veći od sljedećih iznosa:

- i. iznos kvalificiranih udjela iz stavka 1. koji prelazi 15 % priznatog kapitala;
- ii. ukupni iznos kvalificiranih udjela iz stavka 2. koji prelazi 60 % priznatog kapitala institucije;

(b) nadležna tijela zabranit će institucijama posjedovanje kvalificiranih udjela iz stavaka 1. i 2. čiji iznos prelazi postotke priznatog kapitala navedene u tim stavcima.

Nadležna tijela objavljuju svoju odluku o izboru iz točke (a) ili točke (b).

4. Za potrebe točke (b) stavka 1. EBA izdaje smjernice kojima se pobliže određuje značenje sljedećih izraza:

- (a) poslovi koji predstavljaju izravni produžetak bankarskih usluga;
- (b) poslovi koji predstavljaju pomoćne bankarske usluge;
- (c) slični poslovi.

Smjernice se donose u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 90.*

**Alternativa ponderu rizika od 1 250 %**

Institucije mogu umjesto primjene pondera rizika od 1 250 % na iznose koji prelaze ograničenja navedena u članku 89. stavcima 1. i 2., te iznose odbiti od stavki redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (k).

**▼B***Članak 91.***Iznimke**

1. Dionice ili udjeli društava koja nisu navedena u članku 89. stavku 1. točkama (a) i (b) ne uključuju se u izračun ograničenja priznatog kapitala iz tog članka ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) te dionice ili udjeli se privremeno drže za vrijeme postupka financijske pomoći kako je navedeno u članku 79.;
- (b) držanje tih dionica ili udjela je pozicija proizišla iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa koja se drži najviše pet radnih dana;
- (c) te se dionice ili udjeli drže u ime institucije, a za račun drugih.

2. Dionice ili udjeli koji nisu dugotrajna financijska imovina na način kako je definirano člankom 35. stavkom 2. Direktive 86/635/EEZ ne uključuju se u izračun iz članka 89.

## TREĆI DIO

**KAPITALNI ZAHTJEVI**

## GLAVA I.

**OPĆI ZAHTJEVI, VREDNOVANJE I IZVJEŠĆIVANJE***POGLAVLJE 1.**Zahtijevana razina regulatornog kapitala*

## Odjeljak 1.

**Kapitalni zahtjevi za institucije***Članak 92.***Kapitalni zahtjevi**

1. Pridržavajući se članaka 93. i 94., institucije moraju u svakom trenutku ispunjavati sljedeće kapitalne zahtjeve:

- (a) stopa redovnog osnovnog kapitala od 4,5 %;
- (b) stopa osnovnog kapitala od 6 %;
- (c) stopa ukupnog kapitala od 8 %.

2. Institucije izračunavaju svoje stope kapitala na sljedeći način:

- (a) stopa redovnog osnovnog kapitala je omjer redovnog osnovnog kapitala institucije i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku;



**▼B**

- (b) stopa osnovnog kapitala je omjer osnovnog kapitala institucije i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku;
- (c) stopa ukupnog kapitala je omjer regulatornog kapitala institucije i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku.

3. Ukupni iznos izloženosti riziku izračunava se kao zbroj točaka od (a) do (f) ovog stavka nakon uvažavanja odredbi iz stavka 4.:

(a) iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik i razrjeđivački rizik izračunati u skladu s glavom II. i člankom 379. za sve poslovne aktivnosti institucije osim iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za poslove iz knjige trgovanja institucije;

(b) kapitalni zahtjevi za poslove iz knjige trgovanja institucije određeni u skladu s glavom IV. ovog dijela ili dijelom četvrtim, ovisno o tome što je primjenjivo, za sljedeće:

i. pozicijski rizik;

ii. velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja iz članaka od 395. do 401. u onoj mjeri u kojoj je instituciji dopušteno ta ograničenja prekoračiti;

(c) kapitalni zahtjevi određeni u skladu s glavom IV. ili glavom V., osim članka 379., prema potrebi, za sljedeće:

i. valutni rizik;

ii. rizik namire;

iii. robni rizik;

(d) kapitalni zahtjevi izračunati u skladu s glavom VI. za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju OTC izvedenih instrumenata, osim kreditnih izvedenica koje se priznaju za umanjenje iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za kreditni rizik;

(e) kapitalni zahtjevi određeni u skladu s glavom III. za operativni rizik;

**▼B**

(f) iznosi izloženosti ponderirani rizikom određeni u skladu s glavom II. za rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz poslova iz knjige trgovanja institucije za sljedeće vrste transakcija i ugovora:

- i. ugovori navedeni u Prilogu II. i kreditne izvedenice;
- ii. repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane na osnovi vrijednosnih papira ili robe;
- iii. maržni krediti na osnovi vrijednosnih papira ili robe;
- iv. transakcije s dugim rokom namire.

4. Sljedeće odredbe primjenjuju se pri izračunu ukupnog iznosa izloženosti iz stavka 3.:

- (a) kapitalni zahtjevi iz točaka (c), (d) i (e) tog stavka uključuju one koji proizlaze iz svih poslovnih aktivnosti institucije;
- (b) institucije množe kapitalne zahtjeve iz točaka od (b) do (e) tog stavka s 12,5.

### *Članak 93.*

#### **Zahtjev za inicijalni kapital za redovno poslovanje**

1. Regulatorni kapital institucije ne smije pasti ispod iznosa inicijalnog kapitala koji se zahtijevao u vrijeme izdavanja odobrenja za rad.

2. Kreditne institucije koje su postojale na dan 1. siječnja 1993., a čiji iznos regulatornog kapitala ne dostiže iznos zahtijevanog inicijalnog kapitala, mogu nastaviti svoje poslovanje. U tom slučaju iznos regulatornog kapitala tih institucija ne smije pasti ispod najviše razine ostvarene od 22. prosinca 1989.

3. Investicijska društva koja imaju odobrenje za rad i društva koja su obuhvaćena člankom 6. Direktive 2006/49/EZ koja su postojala prije 31. prosinca 1995., a čiji iznos regulatornog kapitala ne dostiže iznos zahtijevanog inicijalnog kapitala, mogu nastaviti svoje poslovanje. Regulatorni kapital tih društava ili investicijskih društava ne smije pasti ispod najviše referentne razine izračunate nakon datuma obavijesti navedenog u Direktivi Vijeća 93/6/EEZ od 15. ožujka 1993. o adekvatnosti kapitala investicijskih društava i kreditnih institucija<sup>(1)</sup>. Ta je referentna razina prosječna dnevna razina regulatornog kapitala izračunatog tijekom šestomjesečnog razdoblja koje je prethodilo datumu izračuna. Izračunava se svakih šest mjeseci za odgovarajuće prethodno razdoblje.

<sup>(1)</sup> SL L 141, 11.6.1993., str. 1.

**▼B**

4. Ako kontrolu nad institucijom koja ulazi u kategoriju iz stavka 2. ili stavka 3. preuzme fizička ili pravna osoba osim osobe koja je prethodno kontrolirala instituciju, iznos regulatornog kapitala te institucije mora doseći iznos zahtijevanog inicijalnog kapitala.

5. U slučaju spajanja dviju ili više institucija koje ulaze u kategoriju iz stavka 2. ili stavka 3., iznos regulatornog kapitala institucije koja nastaje spajanjem ne smije pasti ispod ukupnog regulatornog kapitala spojenih institucija u vrijeme spajanja, sve dok se ne dosegne iznos zahtijevanog inicijalnog kapitala.

6. Ako nadležna tijela smatraju da je nužno ispuniti zahtjev iz stavka 1. da bi se osigurala solventnost institucije, odredbe iz stavaka od 2. do 5. ne primjenjuju se.

*Članak 94.***Odstupanje za mali obujam poslova iz knjige trgovanja**

1. Institucije mogu zamijeniti kapitalni zahtjev iz članka 92. stavka 3. točke (b) kapitalnim zahtjevom izračunatim u skladu s točkom (a) tog stavka za njihove poslove iz knjige trgovanja ako obujam njihovih bilančnih i izvanbilančnih poslova iz knjige trgovanja ispunjava oba sljedeća uvjeta:

(a) obično iznosi manje od 5 % ukupne imovine i 15 milijuna eura;

(b) nikada ne prelazi 6 % ukupne imovine i 20 milijuna eura.

2. Pri izračunu obujma bilančnih i izvanbilančnih poslova institucije primjenjuju sljedeće:

(a) dužnički instrumenti vrednuju se po njihovoj tržišnoj cijeni ili njihovoj nominalnoj vrijednosti, vlasnički instrumenti po njihovoj tržišnoj cijeni, a izvedenice po nominalnoj ili tržišnoj vrijednosti odnosnih instrumenata;

(b) apsolutna vrijednost dugih pozicija zbraja se s apsolutnom vrijednošću kratkih pozicija.

3. Ako institucija ne ispunjava uvjet iz točke (b) stavka 1., o tome mora odmah obavijestiti nadležno tijelo. Ako nadležno tijelo nakon provedene procjene utvrdi da uvjet iz točke (a) stavka 1. nije ispunjen i o tome obavijesti instituciju, institucija od sljedećeg izvještajnog datuma prestaje primjenjivati stavak 1.



Odjeljak 2.

**Kapitalni zahtjevi za investicijska društva s ograničenim odobrenjem za pružanje investicijskih usluga**

*Članak 95.*

**Kapitalni zahtjevi za investicijska društva s ograničenim odobrenjem za pružanje investicijskih usluga**

1. Za potrebe članka 92. stavka 3. investicijska društva koja nemaju odobrenje za pružanje investicijskih usluga i aktivnosti navedenih u točkama (3) i (6) odjeljka A Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ primjenjuju izračun ukupnog iznosa izloženosti riziku iz stavka 2.

2. Investicijska društva iz stavka 1. ovog članka i društva iz članka 4. stavka 1. točke (2) podtočke c. koja pružaju investicijske usluge i aktivnosti navedene u točkama (2) i (4) odjeljka A Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ izračunavaju ukupan iznos izloženosti riziku kao viši iznos od sljedećih:

(a) zbroj stavki iz točaka od (a) do (d) i točke (f) stavka 3. članka 92. nakon primjene članka 92. stavka 4.;

(b) iznos iz članka 97. pomnožen s 12,5.

Društva iz članka 4. stavka 1. točke (2) podtočke c. koja pružaju investicijske usluge i aktivnosti navedene u točkama (2) i (4) odjeljka A Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ ispunjavaju zahtjeve iz članka 92. stavaka 1. i 2. na osnovi ukupnog iznosa izloženosti riziku iz prvog podstavka.

Nadležna tijela mogu odrediti kapitalne zahtjeve za društva iz članka 4. stavka 1. točke (2) podtočke c. koja pružaju investicijske usluge i aktivnosti navedene u točkama (2) i (4) odjeljka A Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ kao kapitalne zahtjeve koji bi bili obvezujući za ta društva u skladu s nacionalnim mjerama prenošenja koje su na snazi 31. prosinca 2013. za direktive 2006/49/EZ i 2006/48/EZ.

3. Investicijska društva iz stavka 1. podliježu svim drugim odredbama u smislu operativnog rizika navedenim u pododjeljku 2. odjeljku II. poglavlju 2. glave VII. Direktive 2013/36/EU.

*Članak 96.*

**Kapitalni zahtjevi za investicijska društva koja imaju inicijalni kapital na način opisan u članku 28. stavku 2. Direktive 2013/36/EU**

1. Za potrebe članka 92. stavka 3. sljedeće kategorije investicijskih društava koja imaju inicijalni kapital u skladu s člankom 28. stavkom 2. Direktive 2013/36/EU primjenjuju izračun ukupnog iznosa izloženosti riziku naveden u stavku 2. ovog članka:

**▼B**

- (a) investicijska društva koja trguju za vlastiti račun samo u svrhu ispunjavanja ili izvršavanja naloga klijenata ili u svrhu ulaska u sustav poravnanja i namire, ili priznate burze ako djeluju u svojstvu agenta ili izvršavaju nalog klijenta;
- (b) investicijska društva koja ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
- i. ne drže novac ili vrijednosne papire klijenata;
  - ii. trguju samo za vlastiti račun;
  - iii. nemaju vanjskih klijenata;
  - iv. izvršenje i namira njihovih transakcija odvija se pod odgovornošću klirinške institucije i za njih jamči ta klirinška institucija.
2. Kod investicijskih društava iz stavka 1. ukupan iznos izloženosti riziku izračunava se kao zbroj sljedećeg:
- (a) točaka od (a) do (d) i točke (f) stavka 3. članka 92. nakon primjene članka 92. stavka 4.;
- (b) iznosa iz članka 97. pomnoženog s 12,5.
3. Investicijska društva iz stavka 1. podliježu svim drugim odredbama u smislu operativnog rizika navedenim u pododjeljku 1. odjeljku II. poglavlju 3. glave VII. Direktive 2013/36/EU.

*Članak 97.***Regulatorni kapital na osnovni fiksnih općih troškova**

1. U skladu s člancima 95. i 96. investicijsko društvo i društva iz članka 4. stavka 1. točke (2) podtočke c. koja pružaju investicijske usluge i aktivnosti navedene u točkama (2) i (4) odjeljka A Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ moraju imati priznati kapital za najmanje jednu četvrtinu fiksnih općih troškova iz prethodne godine.
2. Ako dođe do promjene u poslovanju investicijskog društva u odnosu na prethodnu godinu koju nadležno tijelo smatra značajnom, nadležno tijelo može prilagoditi zahtjev iz stavka 1.
3. Investicijsko društvo koje, počevši od dana kad je osnovano, nije dovršilo jednogodišnje poslovanje, mora imati priznati kapital za najmanje jednu četvrtinu fiksnih općih troškova predviđenih u svom poslovnom planu, osim u slučaju da nadležno tijelo zahtijeva prilagodbu poslovnog plana.
4. EBA u konzultaciji s ESMA-om sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

**▼B**

- (a) izračun zahtjeva za imanje priznatog kapitala za najmanje jednu četvrtinu fiksnih općih troškova iz prethodne godine;
- (b) uvjeti prilagodbe zahtjeva nadležnog tijela za imanje priznatog kapitala za najmanje jednu četvrtinu fiksnih općih troškova iz prethodne godine;
- (c) izračun predviđenih fiksnih općih fiksnih troškova u slučaju da investicijsko društvo nije dovršilo jednogodišnje poslovanje.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 1. ožujka 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 98.***Regulatorni kapital za investicijska društva na konsolidiranoj osnovi**

1. U slučaju da su investicijska društva iz članka 95. stavka 1. u grupi, a ta grupa ne obuhvaća kreditne institucije, matično investicijsko društvo iz države članice primjenjuje članak 92. na konsolidiranoj osnovi na sljedeći način:

- (a) primjenom izračuna ukupnog iznosa izloženosti riziku iz članka 95. stavka 2.;
- (b) izračunom regulatornog kapitala na osnovi konsolidiranog položaja matičnog investicijskog društva ili konsolidiranog položaja financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, prema potrebi.

2. U slučaju da su investicijska društva iz članka 96. stavka 1. u grupi, a ta grupa ne obuhvaća kreditne institucije, matično investicijsko društvo iz države članice i investicijsko društvo pod kontrolom financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga primjenjuju članak 92. na konsolidiranoj osnovi na sljedeći način:

- (a) primjenom izračuna ukupnog iznosa izloženosti riziku iz članka 96. stavka 2.;
- (b) primjenom izračuna regulatornog kapitala na osnovi konsolidiranog položaja matičnog investicijskog društva ili konsolidiranog položaja financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, prema potrebi, i u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog.



*POGLAVLJE 2.*

*Zahtjevi u vezi s izračunom i izvješćivanjem*

*Članak 99.*

**Izvješćivanje o kapitalnim zahtjevima i financijskim informacijama**

1. O obvezama propisanim u članku 92. institucije izvješćuju nadležna tijela najmanje na polugodišnjoj osnovi.

2. Institucije na koje se primjenjuje članak 4. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 i kreditne institucije osim onih navedenih u članku 4. te Uredbe koje pripremaju svoje konsolidirane izvještaje u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima donesenim u skladu s postupkom iz članka 6. stavka 2. te Uredbe također izvješćuju o financijskim informacijama.

3. Nadležna tijela mogu zahtijevati od onih kreditnih institucija koje primjenjuju međunarodne računovodstvene standarde koji se primjenjuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 za izvješćivanje o regulatornom kapitalu na konsolidiranoj osnovi u skladu s člankom 24. stavkom 2. te Uredbe da također izvješćuju o financijskim informacijama kako je propisano u stavku 2. ovog članka.

4. O financijskim informacijama iz stavaka 2. i 3. izvješćuje se u opsegu koji je potreban da bi se dobio potpun pregled nad profilom rizičnosti poslova institucije i pregled nad sistemskim rizicima koje institucije predstavljaju za financijski sektor ili realno gospodarstvo u skladu s Uredbom (EU) br. 1093/2010.

5. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju jedinstveni formati, učestalost, datumi izvješćivanja, definicije i informatička rješenja koja se primjenjuju u Uniji za izvješćivanje iz stavaka od 1. do 4.

Izvještajni zahtjevi moraju biti razmjerni vrsti, opsegu i složenosti poslova institucija.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

6. Kada nadležno tijelo smatra da su financijske informacije koje se zahtijevaju u skladu sa stavcima 2. i 3. potrebne za dobivanje potpunog pregleda nad profilom rizičnosti poslova institucija i pregleda nad sistemskim rizicima koje institucije predstavljaju za financijski sektor ili realno gospodarstvo, a koje nisu institucije iz stavaka 2. i 3. na koje se primjenjuje računovodstveni okvir koji se temelji na Direktivi 86/635/EEZ, nadležno tijelo konzultira se s EBA-om o proširenju izvještajnih zahtjeva za financijske informacije na konsolidiranoj osnovi i na te institucije, ako one već ne izvješćuju na toj osnovi.

**▼B**

EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju formati koje upotrebljavaju institucije na koje nadležna tijela mogu proširiti izvještajne zahtjeve u skladu s prvim podstavkom.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u drugom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. Kada nadležno tijelo smatra da su informacije koje nisu obuhvaćene provedbenim tehničkim standardima iz stavka 5. potrebne u svrhe navedene u stavku 4., ono obavješćuje EBA-u i ESRB o dodatnim informacijama za koje smatra da ih je potrebno uključiti u provedbene tehničke standarde iz stavka 5.

*Članak 100.***Dodatni izvještajni zahtjevi**

Institucije izvješćuju nadležna tijela, barem u agregiranom obliku, o opsegu svojih repo ugovora i pozajmljivanja vrijednosnih papira te o svim vrstama opterećenosti imovine.

EBA uključuje te informacije u provedbene tehničke standarde o izvješćivanju iz članka 99. stavka 5.

*Članak 101.***Specifične obveze izvješćivanja**

1. Institucije izvješćuju nadležna tijela na polugodišnjoj osnovi o sljedećim podacima za svako nacionalno tržište nekretnina kojemu se izložene:

- (a) gubicima koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala stambenu nekretninu kao kolateral, i to do založenog iznosa odnosno do 80 % tržišne vrijednosti ili 80 % hipotekarne vrijednosti nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži, osim ako je drukčije odlučeno u skladu s člankom 124. stavkom 2.;
- (b) ukupnim gubicima koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala stambenu nekretninu kao kolateral u visini u kojoj se ta izloženost smatra potpuno osiguranom stambenom nekretninom u skladu s člankom 124. stavkom 1.;
- (c) vrijednosti izloženosti svih preostalih izloženosti za koje je institucija priznala stambenu nekretninu kao kolateral ograničenoj na onaj dio koji se smatra potpuno osiguranim stambenom nekretninom u skladu s člankom 124. stavkom 1.;



**▼B**

- (d) gubicima koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala poslovnu nekretninu kao kolateral, i to do založenog iznosa odnosno do 50 % tržišne vrijednosti ili 60 % hipotekarne vrijednosti nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži, osim ako je drukčije odlučeno u skladu s člankom 124. stavkom 2.;
- (e) ukupnim gubicima koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala poslovnu nekretninu kao kolateral u visini u kojoj se ta izloženost smatra potpuno osiguranom poslovnom nekretninom u skladu s člankom 124. stavkom 1.;
- (f) vrijednosti izloženosti svih preostalih izloženosti za koje je institucija priznala poslovnu nekretninu kao kolateral ograničenoj na onaj dio koji se smatra potpuno osiguranim poslovnom nekretninom u skladu s člankom 124. stavkom 1.

2. O podacima iz stavka 1. izvješćuje se nadležno tijelo matične države članice relevantne institucije. Kada institucija ima podružnicu u drugoj državi članici, o podacima koji se odnose na tu podružnicu također se izvješćuju nadležna tijela države članice domaćina. Podaci o svakom tržištu nekretnina u Uniji prema kojem je relevantna institucija izložena iskazuju se zasebno.

3. Nadležna tijela godišnje na agregiranoj osnovi objavljuju podatke navedene u točkama od (a) do (f) stavka 1. zajedno s dostupnim povijesnim podacima. Nadležno tijelo dužno je po zahtjevu drugog nadležnog tijela iz neke od država članica ili po zahtjevu EBA-e tom nadležnom tijelu ili EBA-i dostaviti detaljnije informacije o stanju na tržištu stambenih ili poslovnih nekretnina u toj državi članici.

4. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) jedinstveni formati, definicije, učestalost i datumi izvješćivanja o stavkama te informatička rješenja za stavke iz stavka 1.;
- (b) jedinstveni formati, definicije, učestalost i datumi izvješćivanja o agregiranim podacima te informatička rješenja za agregirane podatke iz stavka 2.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*POGLAVLJE 3.****Knjiga trgovanja****Članak 102.***Zahtjevi za knjigu trgovanja**

1. Pozicije u knjizi trgovanja ne smiju imati ograničenja njihove utrživosti ili ih je moguće zaštititi od rizika.
2. Namjera trgovanja dokazuje se na temelju strategija, politika i postupaka koje institucija određuje radi upravljanja pozicijom ili portfeljem u skladu s člankom 103.
3. Institucije su dužne uspostaviti i održavati sustave i kontrole za upravljanje knjigom trgovanja u skladu s člancima 104. i 105.
4. Institucije mogu uključiti interne zaštite u izračun kapitalnih zahtjeva za pozicijski rizik ako se one drže s namjerom trgovanja i ako su ispunjeni zahtjevi iz članaka od 103. do 106.

*Članak 103.***Upravljanje knjigom trgovanja**

Pri upravljanju svojim pozicijama ili skupom pozicija u knjizi trgovanja institucija mora ispunjavati sve sljedeće zahtjeve:

- (a) institucija mora imati jasno dokumentiranu strategiju trgovanja za pozicije/instrumente ili portfelje odobrenu od strane višeg rukovodstva koja uključuje očekivano razdoblje držanja;
- (b) institucija mora imati jasno definirane politike i postupke za aktivno upravljanje pozicijama zauzetim po pojedinom stolu za trgovanje. Te politike i postupci uključuju sljedeće:
  - i. koje je pozicije moguće zauzeti na kojem stolu za trgovanje;
  - ii. određeni su pozicijski limiti čija se primjerenost prati;
  - iii. autonomno pravo ovlaštenih osoba za trgovanje da zauzimaju i upravljaju pozicijama unutar dogovorenih limita i u skladu s odobrenom strategijom;
  - iv. izvješćivanje višeg rukovodstva o pozicijama kao sastavni dio procesa upravljanja rizicima institucije;
  - v. aktivno praćenje pozicija upotrebom izvora tržišnih informacija, uz procjenu utrživosti ili mogućnosti zaštite pozicije ili njezinih rizika, uključujući procjenu, kvalitetu i dostupnost ulaznih tržišnih parametara koji se upotrebljavaju u procesu vrednovanja, razinu prometa na tržištu, veličinu pozicija kojima se trguje na tržištu;

**▼B**

- vi. aktivne postupke i kontrole za sprječavanje prijevara;
- (c) institucija mora imati jasno definirane politike i postupke za praćenje pozicija u odnosu na svoju strategiju trgovanja, uključujući praćenje prometa i pozicija za koje je prvotno predviđeno razdoblje držanja premašeno.

*Članak 104.***Uključivanje u knjigu trgovanja**

1. Institucije moraju imati jasno definirane politike i postupke za određivanje pozicija koje se uključuju u knjigu trgovanja u svrhu izračuna njihovih kapitalnih zahtjeva u skladu sa zahtjevima iz članka 102. i definicije knjige trgovanja u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (86), uzimajući u obzir sposobnosti i praksu upravljanja rizicima institucije. Institucija je dužna u potpunosti dokumentirati poštivanje tih politika i postupaka te ih podvrgavati periodičnoj unutarnjoj reviziji.

2. Institucije moraju imati jasno definirane politike i postupke za cjelovito upravljanje knjigom trgovanja. Te politike i postupci moraju uključivati najmanje sljedeće:

- (a) aktivnosti koje institucija smatra trgovanjem i koje čine sastavni dio knjige trgovanja u svrhu kapitalnih zahtjeva;
- (b) mjeru u kojoj se pozicija može dnevno vrednovati po tržišnoj vrijednosti na aktivnom, likvidnom, dvosmjernom tržištu;
- (c) za pozicije koje se vrednuju po modelu, mjeru u kojoj institucija može:
  - i. identificirati sve značajne rizike pozicije;
  - ii. zaštititi se od svih značajnih rizika pozicije instrumentima za koje postoji aktivno, likvidno, dvosmjerno tržište;
  - iii. izvesti pouzdane procjene ključnih pretpostavki i parametara koji se koriste u modelu;
- (d) mjeru u kojoj institucija može i dužna je ostvariti vrednovanje pozicije koja se može dosljedno vanjski vrednovati;
- (e) mjeru u kojoj bi zakonska ograničenja ili drugi operativni zahtjevi mogli umanjiti sposobnost institucije da ostvari poništavanje pozicije ili zaštiti pozicije u kratkom roku;
- (f) mjeru u kojoj institucija može i dužna je aktivno upravljati rizicima koji proizlaze iz pozicija u okviru njezinih poslova trgovanja;

**▼B**

- (g) mjeru u kojoj institucija može prenijeti rizik ili pozicije između knjige pozicija kojima se ne trguje i knjige trgovanja te kriterije za takve prijenose.

*Članak 105.***Zahtjevi za bonitetno vrednovanje**

1. Sve pozicije u knjizi trgovanja podliježu standardima bonitetnog vrednovanja iz ovog članka. Institucije posebno moraju osigurati da se bonitetnim vrednovanjem njihovih pozicija iz knjige trgovanja postiže odgovarajuća razina pouzdanosti u odnosu na dinamičnu prirodu pozicija iz knjige trgovanja, zahtjeve za bonitetnu ispravnost te način postupanja i svrhu kapitalnih zahtjeva s obzirom na pozicije iz knjige trgovanja.
2. Institucije uspostavljaju i održavaju odgovarajuće sustave i kontrole koji omogućuju razborite i pouzdane procijenjene vrijednosti. Ti sustavi i kontrole uključuju barem sljedeće elemente:
  - (a) dokumentirane politike i postupke za proces vrednovanja, uključujući jasno definirane odgovornosti različitih područja uključenih u određivanje vrednovanja, izvore tržišnih informacija i ocjenu njihove primjerenosti, smjernice za korištenje interno procijenjenih parametara koji odražavaju pretpostavke institucije o tome što će tržišni sudionici koristiti pri određivanju cijene pozicije, učestalost neovisnog vrednovanja, vremenski okvir završnih cijena, postupke za prilagodbu vrednovanja, verifikacijske postupke *ad hoc* i na kraju mjeseca;
  - (b) linije izvješćivanja odjela zaduženog za proces vrednovanja koje su jasne i neovisne o jedinici za trgovanje, koje isključivo završavaju kod upravljačkog tijela.
3. Institucije ponovno vrednuju pozicije iz knjige trgovanja najmanje jednom dnevno.
4. Institucije vrednuju svoje pozicije po tržišnoj vrijednosti kad god je to moguće, uključujući i onda kad primjenjuju tretman kapitala u knjizi trgovanja.
5. Pri vrednovanju po tržišnoj vrijednosti institucija upotrebljava razboritiju od ponuđene i tražene cijene, osim ako institucija može završiti trgovanje po srednjoj tržišnoj cijeni. Ako se institucije koriste tim odstupanjem, one svakih šest mjeseci izvješćuju svoja nadležna tijela o dotičnim pozicijama i dostavljaju dokaze o tome da mogu završiti trgovanje po srednjoj tržišnoj cijeni.
6. Ako vrednovanje po tržišnoj vrijednosti nije moguće, institucije konzervativno vrednuju po modelu svoje pozicije i portfelje, uključujući i onda kad izračunavaju kapitalne zahtjeve za pozicije u knjizi trgovanja.

**▼B**

7. Pri primjeni vrednovanja po modelu, institucije moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (a) više rukovodstvo upoznato je s elementima knjige trgovanja ili s drugim pozicijama po fer vrijednosti za koje se primjenjuje vrednovanje po modelu i razumije značenje neizvjesnosti koja na taj način nastaje pri izvješćivanju o riziku/učinku poslovanja;
- (b) institucije usklađuju ulazne tržišne parametre s tržišnim cijenama ako je to moguće i učestalo procjenjuju primjerenost ulaznih tržišnih parametara za određenu poziciju koja se vrednuje, kao i parametre modela;
- (c) ako su dostupne, institucije upotrebljavaju metodologije vrednovanja koje predstavljaju prihvaćenu tržištu praksu za pojedine financijske instrumente ili robu;
- (d) ako institucija sama razvije model, on se mora zasnivati na primjerenim pretpostavkama koje su procijenili i ispitali odgovarajući kvalificirani subjekti koji nisu sudjelovali u razvoju modela;
- (e) institucije su dužne imati formalne postupke za kontrolu promjene i imati sigurnu kopiju modela te je povremeno upotrebljavati za provjeru vrednovanja;
- (f) institucije pri upravljanju rizikom moraju biti svjesne slabosti modela koje upotrebljavaju i znati kako ih na najbolji način uzeti u obzir kod rezultata vrednovanja; i
- (g) modeli institucija podliježu redovitim ocjenama s ciljem utvrđivanja točnosti njihova djelovanja, pri čemu te ocjene uključuju procjenu kontinuirane primjerenosti pretpostavki, analizu dobitaka i gubitaka u odnosu na faktore rizika i usporedbu završnih vrijednosti s rezultatima modela.

Za potrebe točke (d) model mora biti razvijen ili odobren neovisno o onima koji zauzimaju pozicije trgovanja i mora biti neovisno testiran, uključujući validaciju matematičkih izračuna, pretpostavki i programske provedbe.

8. Uz dnevno vrednovanje po tržišnoj vrijednosti ili vrednovanje po modelu, institucije su dužne provoditi neovisnu provjeru cijena. Provjeru tržišnih cijena i ulaznih parametara za model provodi osoba ili jedinica koja je neovisna o osobama ili jedinicama koje ostvaruju koristi od knjige trgovanja, najmanje jednom mjesečno ili češće, ovisno o prirodi tržišne ili trgovačke aktivnosti. Ako neovisni izvori formiranja cijena nisu dostupni ili su subjektivni, može postojati potreba za primjenom razboritog postupanja, kao što je prilagodba vrednovanja.

9. Institucije uspostavljaju i održavaju postupke za razmatranje prilagodbi vrednovanja.

10. Institucije formalno razmatraju prilagodbe vrednovanja za sljedeće: nerealizirane kreditne raspone, troškove zatvaranja pozicija, operativne rizike, neizvjesnost tržišnih cijena, ranije zatvaranje pozicija, troškove investiranja i financiranja, buduće administrativne troškove i, prema potrebi, rizik modela.

**▼B**

11. Institucije uspostavljaju i održavaju postupke za izračun prilagodbe trenutačnog vrednovanja manje likvidnih pozicija koje posebno mogu nastati kao posljedica događaja na tržištu ili okolnosti povezanih s institucijom kao što su koncentrirane pozicije i/ili pozicije kod kojih je premašeno prvotno predviđeno razdoblje držanja. Institucije, ako je potrebno, takve prilagodbe provode dodatno uz sve promjene vrijednosti pozicije za potrebe financijskog izvješćivanja i tako da te prilagodbe odražavaju nelikvidnost pozicije. Prema tim postupcima institucije razmatraju nekoliko faktora pri odlučivanju je li prilagodba vrednovanja manje likvidnih pozicija nužna. Ti faktori uključuju sljedeće:

- (a) vrijeme koje je potrebno za zaštitu pozicije ili od rizika unutar pozicije;
- (b) volatilnost i prosječne razlike između ponudene i tražene cijene;
- (c) dostupnost tržišnih kotacija (broj i identitet održavatelja tržišta) te volatilnost i prosjek protrgovanog prometa, uključujući protrgovane promete tijekom razdoblja tržišnog šoka;
- (d) koncentracije na tržištu;
- (e) starenje pozicija;
- (f) mjeru u kojoj se vrednovanje oslanja na vrednovanja po modelu;
- (g) utjecaj drugih rizika modela.

12. Kada se koriste vrednovanjem provedenim od strane treće osobe ili vrednovanjem po modelu, institucije same procjenjuju hoće li primjenjivati prilagodbu vrednovanja. Osim toga, institucije razmatraju postojanje potrebe za prilagodbom za manje likvidne pozicije i redovito procjenjuju njihovu kontinuiranu primjerenost. Institucije također izrijekom procjenjuju potrebu za prilagodbama vrednovanja neizvjesnih ulaznih parametara koji se upotrebljavaju u modelu.

13. Kod kompleksnih proizvoda, uključujući izloženosti kod sekuritizacije i kreditne izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunavanja obveza, institucije izrijekom procjenjuju potrebu za prilagodbama vrednovanja zbog rizika modela koji je povezan s mogućom neodgovarajućom metodologijom vrednovanja i rizika modela koji je povezan s korištenjem interno procijenjenih (a time moguće i neodgovarajućih) kalibracijskih parametara u modelu za vrednovanje.

14. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti u skladu s kojima se primjenjuju zahtjevi iz članka 105. za potrebe stavka 1. ovog članka.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 106.***Interne zaštite**

1. Interna zaštita posebno mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:
  - (a) njezina osnovna namjena nije izbjegavanje ili smanjenje kapitalnih zahtjeva;
  - (b) uredno je dokumentirana i podliježe posebnim postupcima internog odobrenja i revizije;
  - (c) na nju se primjenjuju tržišni uvjeti;
  - (d) tržišnim rizikom koji nastaje internom zaštitom dinamično se upravlja u knjizi trgovanja u skladu s odobrenim limitima;
  - (e) pažljivo se prati u skladu s odgovarajućim postupcima.

Praćenje treba osigurati odgovarajućim postupcima.

2. Zahtjevi iz stavka 1. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje zahtjeve koji se odnose na zaštićene pozicije u knjizi pozicija kojima se ne trguje.

3. Odstupajući od stavaka 1. i 2., ako se institucija štiti od izloženosti kreditnom riziku u knjizi pozicija kojima se ne trguje ili od izloženosti riziku druge ugovorne strane uz pomoć kreditne izvedenice raspoređene u svoju knjigu trgovanja korištenjem interne zaštite, izloženost u knjizi pozicija kojima se ne trguje ili izloženost riziku druge ugovorne strane ne smatraju se zaštićenima u svrhu izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom, osim ako institucija od dostupne treće strane pružatelja zaštite ne kupi odgovarajuću kreditnu izvedenicu koja ispunjava zahtjeve za nematerijalnu kreditnu zaštitu u knjizi pozicija kojima se ne trguje. Ne dovodeći u pitanje točku (h) članka 299. stavka 2., ako je ta zaštita treće strane kupljena i priznaje se kao zaštita izloženosti u knjizi pozicija kojima se ne trguje u svrhu izračuna kapitalnih zahtjeva, ni interna ni eksterna zaštita kreditnom izvedenicom ne uključuju se u knjigu trgovanja u svrhu izračuna kapitalnih zahtjeva.



## GLAVA II.

## KAPITALNI ZAHTJEVI ZA KREDITNI RIZIK

## POGLAVLJE 1.

*Opća načela**Članak 107.***Pristupi kreditnom riziku**

1. Institucije za izračun svojih iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 92. stavka 3. točaka (a) i (f) primjenjuju standardizirani pristup iz poglavlja 2. ili, ako su to u skladu s člankom 143. nadležna tijela odobrila, pristup zasnovan na internim rejting-sustavima iz poglavlja 3.

2. Institucije za izračun svojih iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 92. stavka 3. točaka (a) i (f) za izloženosti iz trgovanja i uplate u jamstveni fond središnje druge ugovorne strane, primjenjuju postupak naveden u odjeljku 9. poglavlju 6. Sve ostale vrste izloženosti središnjoj drugoj ugovornoj strani institucije tretiraju na sljedeći način:

- (a) kao izloženosti prema instituciji za druge vrste izloženosti kvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani;
- (b) kao izloženosti prema trgovačkim društvima za druge vrste izloženosti nekvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani.

3. Za potrebe ove Uredbe izloženosti prema investicijskim društvima iz trećih zemalja i izloženosti prema kreditnim institucijama iz trećih zemalja i izloženosti prema klirinškim kućama i burzama iz trećih zemalja tretiraju se kao izloženosti prema instituciji samo ako treća zemlja u vezi s tim subjektom primjenjuje bonitetne i nadzorne zahtjeve koji su barem istovjetni onima koji se primjenjuju u Uniji.

4. Za potrebe stavka 3. Komisija može provedbenim aktima i uz poštivanje postupka ispitivanja iz članka 464. stavka 2. donijeti odluku o tome primjenjuje li treća zemlja zahtjeve bonitetnog nadzora i regulatorne zahtjeve barem istovjetne onima koji se primjenjuju u Uniji. Ako takva odluka nije donesena, institucije mogu do 1. siječnja 2015. nastaviti tretirati izloženosti prema subjektima iz stavka 3. kao izloženosti prema institucijama ako su relevantna nadležna tijela tu treću zemlju prije 1. siječnja 2014. odobrila kao prihvatljivu za takav tretman.

*Članak 108.***Korištenje tehnike smanjenja kreditnog rizika u okviru standardiziranog pristupa i IRB pristupa**

1. Za izloženost na koju institucija primjenjuje standardizirani pristup iz poglavlja 2. ili IRB pristup iz poglavlja 3., a bez primjene vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora iz članka 151., pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 92. stavka



**▼ B**

3. točaka (a) i (f) ili iznosa očekivanih gubitaka za potrebe izračuna iz članka 36. stavka 1. točke (d) i članka 62. točke (c) institucija se može koristiti tehnikom smanjenja kreditnog rizika u skladu s poglavljem 4.

2. Za izloženost na koju institucija primjenjuje IRB pristup uz korištenje vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora iz članka 151. institucija se može koristiti tehnikom smanjenja kreditnog rizika u skladu s poglavljem 3.

**▼ M5***Članak 109.***Tretman sekuritizacijskih pozicija**

Institucije izračunavaju iznos izloženosti ponderiran rizikom za poziciju koju drže u sekuritizaciji u skladu s poglavljem 5.

**▼ B***Članak 110.***Tretman ispravka vrijednosti za kreditni rizik**

1. Institucije koje primjenjuju standardizirani pristup tretiraju opće ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu s člankom 62. točkom (c).

2. Institucije koje primjenjuju IRB pristup tretiraju opće ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu s člankom 159., člankom 62. točkom (d) i člankom 36. stavkom 1. točkom (d).

Za potrebe ovog članka i poglavlja 2. i 3. opći i specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik isključuju rezerve za opće bankovne rizike.

3. Institucije koje se koriste IRB pristupom, a primjenjuju standardizirani pristup na dio svojih izloženosti na konsolidiranoj ili pojedinačnoj osnovi, određuju u skladu s člancima 148. i 150. dio općeg ispravka vrijednosti za kreditni rizik koji se tretira kao opći ispravak vrijednosti za kreditni rizik prema standardiziranom pristupu i dio koji se tretira kao opći ispravak vrijednosti za kreditni rizik prema IRB pristupu, i to na sljedeći način:

- (a) ako je to primjenjivo, kada institucija uključena u konsolidaciju primjenjuje isključivo IRB pristup, opći ispravci vrijednosti za kreditni rizik te institucije tretiraju se na način opisan u stavku 2.;
- (b) ako je to primjenjivo, kada institucija uključena u konsolidaciju primjenjuje isključivo standardizirani pristup, opći ispravak vrijednosti za kreditni rizik te institucije tretira se na način opisan u stavku 1.;
- (c) ostatak ispravka vrijednosti za kreditni rizik tretira se na proporcionalnoj osnovi, u skladu s udjelom iznosa izloženosti ponderiranih rizikom koji podliježe standardiziranom pristupu i koji podliježe IRB pristupu.

**▼B**

4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje način izračuna općih i specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom za sljedeće:

- (a) vrijednost izloženosti prema standardiziranom pristupu iz članka 111.;
- (b) vrijednost izloženosti prema IRB pristupu iz članaka od 166. do 168.;
- (c) tretman iznosa očekivanih gubitaka iz članka 159.;
- (d) vrijednost izloženosti za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za sekuritizacijsku poziciju iz članaka 246. i 266.;
- (e) određivanje neispunjavanja obveza iz članka 178.;

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*POGLAVLJE 2.***Standardizirani pristup**

## Odjeljak 1.

**Opća načela***Članak 111.***Vrijednost izloženosti**

1. Vrijednost izloženosti stavke imovine čini njezina računovodstvena vrijednost preostala nakon primjene specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik, dodatnih vrijednosnih usklađenja u skladu s člancima 34. i 110. i ostalih smanjenja regulatornog kapitala povezanih sa stavkom imovine. Vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke navedene u Prilogu I. čini sljedeći postotak njezine nominalne vrijednosti nakon umanjenja za specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik:

- (a) 100 % za stavke s visokim rizikom;
- (b) 50 % za stavke sa srednjim rizikom;
- (c) 20 % za stavke sa srednjim/niskim rizikom;
- (d) 0 % za stavke s niskim rizikom.

Izvanbilančne stavke iz druge rečenice prvog podstavka raspoređuju se u kategorije rizika kako je navedeno u Prilogu I.

Ako se institucija koristi složenom metodom financijskog kolaterala iz članka 223., vrijednost izloženosti vrijednosnih papira ili robe, prodanih, ponuđenih kao kolateral ili danih u zajam na temelju repo transakcije ili u okviru transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj

**▼B**

ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili maržnih kredita, povećava se za korektivni faktor primjeren za takve vrijednosne papire ili robu kao što je propisano člancima od 223. do 225.

2. Vrijednost izloženosti izvedenog instrumenta navedenog u Prilogu II. određuje se u skladu s poglavljem 6., poštujući učinke ugovora o obnovi i ostalih sporazuma o netiranju koji se uzimaju u obzir u svrhu tih metoda u skladu s poglavljem 6. Vrijednost izloženosti repo transakcije, transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcija s dugim rokom namire ili maržnih kredita može se odrediti u skladu s poglavljem 6. ili poglavljem 4.

3. Ako se na izloženost primjenjuje materijalna kreditna zaštita, vrijednost izloženosti koja je primjenjiva na tu stavku može se izmijeniti u skladu s poglavljem 4.

*Članak 112.***Kategorije izloženosti**

Svaka izloženost raspoređuje se u jednu od sljedećih kategorija izloženosti:

- (a) izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama;
- (b) izloženosti prema područnoj (regionalnoj) ili lokalnoj samoupravi;
- (c) izloženosti prema subjektima javnog sektora;
- (d) izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama;
- (e) izloženosti prema međunarodnim organizacijama;
- (f) izloženosti prema institucijama;
- (g) izloženosti prema trgovačkim društvima;
- (h) izloženosti prema stanovništvu;
- (i) izloženosti osigurane nekretninama;
- (j) izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza;
- (k) visokorizične izloženosti;
- (l) izloženosti u obliku pokrivenih obveznica;
- (m) stavke koje čine sekuritizacijske pozicije;
- (n) izloženosti prema institucijama i trgovačkim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom;
- (o) izloženosti u obliku udjela ili dionica u subjektima za zajednička ulaganja (CIU);
- (p) izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja;
- (q) ostale stavke.

*Članak 113.***Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom**

1. Za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ponderi rizika primjenjuju se na sve izloženosti, osim ako se odbijaju od regulatornog kapitala, u skladu s odredbama iz odjeljka 2. Primjena pondera rizika temelji se na kategoriji izloženosti u koju se raspoređuje izloženost i na

**▼B**

njezinoj kreditnoj kvaliteti, u opsegu određenom odjeljkom 2. Kreditnu kvalitetu moguće je odrediti s obzirom na kreditnu procjenu vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika ili kreditnu procjenu agencija za kreditiranje izvoza, kao što je opisano u odjeljku 3.

2. U svrhu primjene pondera rizika, kao što je navedeno u stavku 1., vrijednost izloženosti množi se ponderom rizika navedenim ili utvrđenim u skladu s odjeljkom 2.

3. Ako se na izloženost primjenjuje kreditna zaštita, moguće je promijeniti ponder rizika primjenjiv na tu stavku u skladu s poglavljem 4.

4. Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za sekuritizirane izloženosti izračunavaju se u skladu s poglavljem 5.

5. Izloženostima za koje izračun nije određen u odjeljku 2. dodjeljuje se ponder rizika od 100 %.

6. Osim izloženosti koje čine stavke redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala, institucija može uz prethodnu suglasnost nadležnih tijela odlučiti ne primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. ovog članka na izloženosti te institucije prema drugoj ugovornoj strani koja je njezino matično društvo, njezino društvo kći, društvo kći njezinog matičnog društva ili društvo povezano odnosom u smislu članka 12. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ. Nadležna tijela su ovlaštena dati suglasnost ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) druga ugovorna strana je institucija, financijska institucija ili društvo za pomoćne usluge za koje vrijede odgovarajući bonitetni zahtjevi;
- (b) druga ugovorna strana je uključena u istu punu konsolidaciju kao i institucija;
- (c) druga ugovorna strana podliježe istim postupcima procjene, mjerenja i kontrole rizika kao i institucija;
- (d) druga ugovorna strana ima poslovni nastan u istoj državi članici kao i institucija;
- (e) ne postoji tekuća ili predvidiva značajna praktična ili pravna prepreka za promptni prijenos regulatornog kapitala ili otplatu obveza druge ugovorne strane prema instituciji.

Ako institucija u skladu s ovim stavkom ima odobrenje da ne primjenjuje zahtjeve iz stavka 1., ona im može dodijeliti ponder rizika od 0 %.

7. Osim izloženosti koje čine stavke redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, institucije mogu uz prethodno odobrenje nadležnih tijela ne primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. ovog članka na izloženosti prema drugim ugovornim stranama s kojima je institucija ušla u institucionalni sustav zaštite koji je ugovorno ili zakonski određeno uređenje odgovornosti koje štiti te institucije i posebno osigurava njihovu likvidnost i solventnost kako bi se izbjegao stečaj u slučaju da to postane neophodno. Nadležna tijela su ovlaštena dati odobrenje ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

**▼B**

- (a) ispunjeni su zahtjevi iz točaka (a), (d) i (e) stavka 6.;
- (b) uređenje osigurava da institucionalni sustav zaštite bude u mogućnosti dati potrebnu potporu u okviru preuzetih obveza iz sredstava koja su mu na raspolaganju;
- (c) institucionalni sustav zaštite ima na raspolaganju prikladne i jedinstveno određene sustave za praćenje i klasifikaciju rizika koji omogućuju potpuni pregled situacije u vezi s rizikom svih pojedinih članova i institucionalnog sustava zaštite kao cjeline, kao i odgovarajuće mogućnosti utjecanja; ti sustavi na odgovarajući način prate izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obveza u skladu s člankom 178. stavkom 1.;
- (d) institucionalni sustav zaštite provodi svoju vlastitu ocjenu rizika, koja se priopćava pojedinim članovima;
- (e) institucionalni sustav zaštite sastavlja i objavljuje, jednom godišnje, konsolidirani izvještaj koji obuhvaća bilancu, račun dobiti i gubitka, izvještaj o položaju i izvještaj o riziku s obzirom na institucionalni sustav zaštite kao cjelinu ili izvještaj koji obuhvaća agregiranu bilancu, agregirani račun dobiti i gubitka, izvještaj o položaju i izvještaj o riziku s obzirom na institucionalni sustav zaštite kao cjelinu;
- (f) članovi institucionalnog sustava zaštite obvezni su svoju namjeru istupanja iz sustava institucionalne zaštite najaviti barem 24 mjeseca unaprijed;
- (g) višestruko korištenje elemenata koji su prihvatljivi za izračun regulatornog kapitala (dalje u tekstu: „višestruko uključivanje”, engl. *multiple gearing*), kao i sva neprikladna stvaranja regulatornog kapitala između članova institucionalnog sustava zaštite, eliminiraju se;
- (h) institucionalni sustav zaštite temelji se na širokom članstvu kreditnih institucija s pretežno homogenim poslovnim profilom;
- (i) relevantna nadležna tijela u redovnim intervalima odobravaju i prate adekvatnost sustava navedenih u točkama (c) i (d).

Ako institucija u skladu s ovim stavkom odluči da ne primjenjuje zahtjeve iz stavka 1., ona im može dodijeliti ponder rizika od 0 %.

## O d j e l j a k 2 .

### P o n d e r i r i z i k a

#### Članak 114.

#### Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama

1. Osim u slučajevima navedenim u stavicama od 2. do 7., izloženostima prema središnjim državama i središnjim bankama dodjeljuje se ponder rizika 100 %.
2. Izloženostima prema središnjim državama i središnjim bankama za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 1. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

**▼B**

Tablica 1.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %

3. Izloženostima prema ESB-u dodjeljuje se ponder rizika 0 %.
4. Izloženostima prema središnjim državama i središnjim bankama država članica nominiranim i s izvorima sredstava u domaćoj valuti te središnje države i središnje banke dodjeljuje se ponder rizika 0 %.
6. Za izloženosti navedene u članku 495. stavku 2.:
- (a) u 2018. će ponder rizika primijenjen na vrijednosti izloženosti biti 20 % pondera rizika koji se tim izloženostima dodjeljuje u skladu sa stavkom 2.;
- (b) u 2019. će ponder rizika primijenjen na vrijednosti izloženosti biti 50 % pondera rizika koji se tim izloženostima dodjeljuje u skladu sa stavkom 2.;
- (c) u 2020. i nadalje će ponder rizika primijenjen na vrijednosti izloženosti biti 100 % pondera rizika koji se tim izloženostima dodjeljuje u skladu sa stavkom 2.
7. Ako nadležna tijela treće zemlje koja primjenjuje nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji dodijele ponder rizika koji je niži od pondera navedenog u staccima 1. i 2. izloženostima prema svojoj središnjoj državi i središnjoj banci koje su nominirane i s izvorima sredstava u domaćoj valuti, institucije mogu ponderirati te izloženosti na isti način.

Za potrebe ovog stavka Komisija može provedbenim aktima i uz poštivanje postupka ispitivanja iz članka 464. stavka 2. donijeti odluku o tome primjenjuje li treća zemlja nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji. Ako takva odluka nije donesena, institucije mogu do 1. siječnja 2015. nastaviti primjenjivati na izloženosti prema središnjoj državi ili središnjoj banci treće zemlje tretman iz ovog stavka ako su relevantna nadležna tijela tu treću zemlju odobrila kao prihvatljivu za takav tretman prije 1. siječnja 2014.



### *Članak 115.*

#### **Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave**

1. Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave ponderiraju se kao izloženosti prema institucijama, osim u slučaju da se tretiraju kao izloženosti prema središnjoj državi kako je to navedeno u stavku 2. ili 4. ili da se na njih primjenjuje ponder rizika naveden u stavku 5. Povlašteni tretman za kratkoročne izloženosti iz članka 119. stavka 2. i članka 120. stavka 2. ne primjenjuje se.

2. Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave tretiraju se kao izloženosti prema središnjoj državi u kojoj su osnovane ako ne postoji razlika u riziku između takvih izloženosti zato što područna (regionalna) ili lokalna samouprava ima ovlasti prikupljanja prihoda i ako postoji posebni institucionalni okvir koji smanjuje njezin rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza.

EBA vodi javno dostupnu bazu podataka svih jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave unutar Unije koje relevantna nadležna tijela tretiraju kao izloženosti prema njihovim središnjim državama.

3. Izloženosti prema crkvama ili vjerskim zajednicama tretiraju se kao izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave ako su crkve i vjerske zajednice u skladu s javnim pravom osnovane kao pravne osobe i ubiru poreze u skladu sa zakonodavstvom koje im daje to pravo. U tom se slučaju stavak 2. ne primjenjuje, a za potrebe članka 150. stavka 1. točke (a) ne isključuje se dopuštenje za primjenu standardiziranog pristupa.

4. Kad nadležna tijela treće zemlje koja primjenjuju nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji tretiraju izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave kao izloženosti prema svojoj središnjoj državi i ne postoji razlika u riziku između takvih izloženosti zato što jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave imaju ovlasti prikupljanja prihoda te zbog posebnog institucionalnog okvira koji smanjuje rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza, institucije mogu ponderirati izloženosti prema toj jedinici područne (regionalne) i lokalne samouprave na isti način.

Za potrebe ovog stavka Komisija može provedbenim aktima i uz poštivanje postupka ispitivanja iz članka 464. stavka 2. donijeti odluku o tome primjenjuje li treća zemlja nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji. Ako takva odluka nije donesena, institucije mogu do 1. siječnja 2015. nastaviti primjenjivati na treću zemlju tretman iz ovog stavka ako su relevantna nadležna tijela tu treću zemlju odobrila kao prihvatljivu za takav tretman prije 1. siječnja 2014.

5. Izloženostima prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave država članica koje nisu navedene u stavcima od 2. do 4., a nominirane su i s izvorima sredstava u domaćoj valuti te jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave dodjeljuje se ponder rizika 20 %.



*Članak 116.*

**Izloženosti prema subjektima javnog sektora**

1. Izloženostima prema subjektima javnog sektora za koje ne postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se u skladu s tablicom 2. ponder rizika u skladu sa stupnjem kreditne kvalitete koji je dodijeljen izloženostima prema središnjoj državi u kojoj subjekt javnog sektora ima sjedište.

*Tablica 2.*

Stupanj kreditne kvalitete dodijeljen središnjoj državi	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

Ponder rizika za izloženosti prema subjektima javnog sektora koji imaju sjedište u državama čijoj središnjoj državi nije dodijeljen rejting jest 100 %.

2. Izloženosti prema subjektima javnog sektora za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a tretiraju se u skladu s člankom 120. Povlašteni tretman iz članka 119. stavka 2. i članka 120. stavka 2. za kratkoročne izloženosti ne primjenjuje se na te subjekte.

3. Za izloženosti prema subjektima javnog sektora s izvornim rokom dospjeća od tri mjeseca ili manje ponder rizika je 20 %.

4. U iznimnim se okolnostima izloženosti prema subjektima javnog sektora mogu tretirati kao izloženosti prema središnjoj državi, jedinici područne (regionalne) ili lokalne samouprave na čijem su području nadležnosti ona osnovana ako prema mišljenju nadležnih tijela ne postoji razlika u riziku između spomenutih izloženosti zbog postojanja odgovarajućeg jamstva središnje države ili jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave.

5. Kad nadležna tijela treće zemlje koja primjenjuju nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji tretiraju izloženosti prema subjektima javnog sektora u skladu sa stavkom 1. ili 2., institucije mogu ponderirati izloženosti tim subjektima javnog sektora na isti način. U protivnom, institucije primjenjuju ponder rizika od 100 %.

Za potrebe ovog stavka Komisija može provedbenim aktima i uz poštivanje postupka ispitivanja iz članka 464. stavka 2. donijeti odluku o tome primjenjuje li treća zemlja nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji. Ako takva odluka nije donesena, institucije mogu do 1. siječnja 2015. nastaviti primjenjivati na treću zemlju tretman iz ovog stavka ako su relevantna nadležna tijela tu treću zemlju odobrila kao prihvatljivu za takav tretman prije 1. siječnja 2014.



▼B

## Članak 117.

**Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama**

1. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama koje nisu navedene u stavku 2. tretiraju se na isti način kao izloženosti prema institucijama. Povlašteni tretman iz članka 119. stavka 2., članka 120. stavka 2. i članka 121. stavka 3. za kratkoročne izloženosti ne primjenjuje se.

Međuamerička investicijska korporacija (engl. *Inter-American Investment Corporation*), Crnomorska trgovinska i razvojna banka (engl. *Black Sea Trade and Development Bank*), Srednjoamerička banka za gospodarsku integraciju (engl. *Central American Bank for Economic Integration*) i CAF – razvojna banka Latinske Amerike (engl. *CAF-Development Bank of Latin America*) smatraju se multilateralnim razvojnim bankama.

2. Izloženostima prema sljedećim multilateralnim razvojnim bankama dodjeljuje se ponder rizika 0 %.

- (a) Međunarodna banka za obnovu i razvoj (engl. *International Bank for Reconstruction and Development*);
- (b) Međunarodna financijska korporacija (engl. *International Finance Corporation*);
- (c) Međuamerička razvojna banka (engl. *Inter-American Development Bank*);
- (d) Azijska razvojna banka (engl. *Asian Development Bank*);
- (e) Afrička razvojna banka (engl. *African Development Bank*);
- (f) Razvojna banka Vijeća Europe (engl. *Council of Europe Development Bank*);
- (g) Nordijska investicijska banka (engl. *Nordic Investment Bank*);
- (h) Kariipska razvojna banka (engl. *Caribbean Development Bank*);
- (i) Europska banka za obnovu i razvoj (engl. *European Bank for Reconstruction and Development*);
- (j) Europska investicijska banka (engl. *European Investment Bank*);
- (k) Europski investicijski fond (engl. *European Investment Fund*);
- (l) Multilateralna agencija za osiguravanje ulaganja (engl. *Multilateral Investment Guarantee Agency*);
- (m) Međunarodna financijska pomoć za imunizaciju (engl. *International Finance Facility for Immunisation*);
- (n) Islamska razvojna banka (engl. *Islamic Development Bank*).

3. Ponder rizika od 20 % dodjeljuje se dijelu neuplaćenog upisanog kapitala u Europski investicijski fond.

## Članak 118.

**Izloženosti prema međunarodnim organizacijama**

Izloženostima prema sljedećim međunarodnim organizacijama dodjeljuje se ponder rizika 0 %:

**▼B**

- (a) Unija;
- (b) Međunarodni monetarni fond (engl. *International Monetary Fund*);
- (c) Banka za međunarodne namire (engl. *Bank for International Settlements*);
- (d) Europski instrument za financijsku stabilnost (engl. *European Financial Stability Facility*);
- (e) Europski mehanizam za stabilnost (engl. *European Stability Mechanism*);
- (f) međunarodna financijska institucija koju su osnovale dvije države članice ili više njih, a kojoj je cilj osigurati financiranje i pružiti financijsku pomoć svojim članicama koje se nalaze u ozbiljnim financijskim poteškoćama ili im takve poteškoće prijete.

*Članak 119.***Izloženosti prema institucijama**

1. Izloženosti prema institucijama za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a ponderiraju se u skladu s člankom 120. Izloženosti prema institucijama za koje ne postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a ponderiraju se u skladu s člankom 121.
2. Izloženostima prema institucijama čiji je preostali rok do dospijeca tri mjeseca ili kraći koje su nominirane i s izvorima u nacionalnoj valuti dužnika dodjeljuje se ponder rizika koji je za jednu kategoriju manje povoljan nego povlašteni ponder rizika iz članka 114. stavaka od 4. do 7., koji je dodijeljen izloženostima središnjoj državi u kojoj institucija ima sjedište.
3. Izloženostima čiji je preostali rok do dospijeca tri mjeseca ili kraći koje su nominirane i s izvorima sredstava u nacionalnoj valuti dužnika ne smije se dodijeliti ponder rizika manji od 20 %.
4. Izloženost prema instituciji u obliku minimalnih pričuva koje institucija održava u skladu sa zahtjevima ESB-a ili središnje banke države članice može se ponderirati kao izloženost prema središnjoj banci te države članice ako se:
  - (a) pričuve drže u skladu s Uredbom (EZ) br. 1745/2003 Europske središnje banke od 12. rujna 2003. o primjeni odredbi o minimalnim pričuvama<sup>(1)</sup> ili u skladu s nacionalnim zahtjevima koji su istovjetni toj Uredbi u svim značajnim aspektima;
  - (b) pričuve, u slučaju stečaja ili insolventnosti institucije kod koje se drže, pravodobno i u cijelosti vrte instituciji i nisu na raspolaganju za pokriće drugih obveza institucije.
5. Izloženosti prema financijskim institucijama koja imaju odobrenje za rad i pod nadzorom su nadležnih tijela te podliježu bonitetnim zahtjevima koji su u smislu robusnosti usporedivi s onima koji se primjenjuju na institucije, tretiraju se kao izloženosti prema institucijama.

<sup>(1)</sup> SL L 250, 2.10.2003., str 10.

## ▼B

## Članak 120.

**Izloženosti prema institucijama kojima je dodijeljen rejting**

1. Izloženostima prema institucijama čiji je preostali rok do dospijeca duži od tri mjeseca i za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 3. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

Tablica 3.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	50 %	50 %	100 %	100 %	150 %

2. Izloženostima prema instituciji čiji je preostali rok do dospijeca kraći od tri mjeseca i za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 4. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

Tablica 4.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

3. Odnos između tretmana kratkoročne kreditne procjene iz članka 131. i općeg povlaštenog tretmana za kratkoročne izloženosti iz stavka 2. je sljedeći:

- (a) Ako ne postoji procjena kratkoročne izloženosti, opći povlašteni tretman za kratkoročne izloženosti iz stavka 2. primjenjuje se na sve izloženosti prema institucijama čiji je preostali rok do dospijeca kraći od tri mjeseca;
- (b) Ako postoji kratkoročna procjena i ako takva procjena određuje primjenu povoljnijeg ili jednakog pondera rizika kao i primjenu općeg povlaštenog tretmana za kratkoročne izloženosti iz stavka 2., tada se kratkoročna procjena primjenjuje samo za tu navedenu izloženost. Za ostale kratkoročne izloženosti primjenjuje se opći povlašteni tretman za kratkoročne izloženosti iz stavka 2.;
- (c) Ako postoji kratkoročna procjena i ako takva procjena određuje primjenu manje povoljnog pondera rizika od onog koji bi se dobio primjenom općeg povlaštenog tretmana za kratkoročne izloženosti iz stavka 2., tada se opći povlašteni tretman za kratkoročne izloženosti ne primjenjuje te se svim kratkoročnim potraživanjima kojima nije dodijeljen rejting dodjeljuje isti ponder rizika koji se primjenjuje za tu kratkoročnu procjenu.

**▼B***Članak 121.***Izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting**

1. Izloženostima prema institucijama za koje ne postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu sa stupnjem kreditne kvalitete koji je dodijeljen izloženostima prema središnjoj državi u kojoj institucija ima sjedište, u skladu s tablicom 5.

*Tablica 5.*

Stupanj kreditne kvalitete dodijeljen središnjoj državi	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika izloženosti	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

2. Za izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting, a koje imaju sjedište u državama čijoj središnjoj državi nije dodijeljen rejting, ponder rizika je 100 %.

3. Za izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting, a čiji je izvorni efektivni rok do dospijeca tri mjeseca ili kraći, ponder rizika je 20 %.

4. Bez obzira na stavke 2. i 3., za izloženosti s osnove financiranja trgovine iz točke (b) drugog podstavka članka 162. stavka 3. prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting, ponder rizika je 50 %, a kada je preostali rok do dospijeca tih izloženosti s osnove financiranja trgovine tri mjeseca ili kraći, ponder rizika je 20 %.

*Članak 122.***Izloženosti prema trgovačkim društvima**

1. Izloženostima za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 6. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

*Tablica 6.*

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

2. Izloženostima za koje ne postoji kreditna procjena dodjeljuje se ponder rizika od 100 % ili ponder rizika koji se dodjeljuje izloženostima prema središnjoj državi u kojoj društvo ima sjedište, ovisno o tome koji je ponder veći.

**▼B***Članak 123.***Izloženosti prema stanovništvu**

Izloženostima koje ispunjavaju sljedeće kriterije dodjeljuje se ponder rizika od 75 %:

- (a) izloženost je ili prema fizičkoj osobi ili više njih ili prema malom ili srednjem poduzetniku (MSP);
- (b) izloženost je jedna od značajnog broja izloženosti sa sličnim karakteristikama, tako da se rizici povezani s takvim kreditiranjem značajno smanjuju;
- (c) ukupni iznos koji dužnik ili grupa povezanih osoba duguje instituciji i njezinim matičnim društvima i njihovim društvima kćerima, uključujući sve izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza, a isključujući izloženosti koje su u cijelosti i potpuno osigurane kolaeralom u obliku stambene nekretnine i koje su raspoređene u kategoriju izloženosti utvrđenu u točki i. članka 112., ne smije prema saznanju institucije prijeći 1 milijun eura. Institucija mora poduzeti razumne mjere da bi došla do takvih saznanja.

Vrijednosni papiri ne mogu se rasporediti u kategoriju izloženosti prema stanovništvu.

Izloženosti koje ne zadovoljavaju kriterije iz točaka od (a) do (c) prvog podstavka ne smiju se rasporediti u kategoriju izloženosti prema stanovništvu.

Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma može se rasporediti u kategoriju izloženosti prema stanovništvu.

*Članak 124.***Izloženosti osigurane nekretninama**

1. Izloženosti ili bilo kojem dijelu izloženosti koji je u cijelosti osiguran nekretninom dodjeljuje se ponder rizika od 100 % ako nisu ispunjeni uvjeti iz članka 125. ili 126., osim za dio izloženosti koji je raspoređen u drugu kategoriju izloženosti. Dijelu izloženosti koji prelazi vrijednost osiguranja nekretninom dodjeljuje se ponder rizika koji se primjenjuje na neosigurane izloženosti te druge ugovorne strane.

Dio izloženosti koji se tretira kao u cijelosti osiguran nekretninom ne može biti veći od založenog iznosa tržišne vrijednosti ili, u državama članicama koje su zakonima ili podzakonskim propisima utvrdile stroge kriterije za procjenu hipotekarne vrijednosti, od hipotekarne vrijednosti odnosne nekretnine.

2. Na osnovi podataka prikupljenih u skladu s člankom 101. i drugih relevantnih pokazatelja, nadležna tijela redovito, a najmanje jednom godišnje, procjenjuju jesu li ponder rizika od 35 % za izloženosti osigurane stambenim nekretninama iz članka 125. i ponder rizika od 50 % za izloženosti osigurane poslovnim nekretninama iz članka 126. koje se nalaze na njihovu državnom području odgovarajući, uzimajući u obzir:

**▼B**

- (a) ostvarene gubitke po izloženostima osiguranima nekretninama;
- (b) buduća kretanja na tržištima nekretnina.

Nadležna tijela mogu odrediti više pondere rizika ili strože kriterije od navedenih u članku 125. stavku 2. i članku 126. stavku 2., kada je primjereno, uzimajući u obzir pitanja financijske stabilnosti.

Za izloženosti osigurane stambenim nekretninama nadležna tijela određuju ponder rizika u rasponu od 35 % do 150 %.

Za izloženosti osigurane poslovnim nekretninama nadležna tijela određuju ponder rizika u rasponu od 50 % do 150 %.

U tim se rasponima viši ponder rizika određuje na temelju ostvarenih gubitaka te uzimajući u obzir buduća kretanja na tržištima nekretnina i pitanja financijske stabilnosti. Ako procjena pokaže da ponderi rizika utvrđeni u članku 125. stavku 2. i članku 126. stavku 2. ne odražavaju stvarne rizike povezane s jednim ili više segmenata nekretnina predmetnih izloženosti, koje su u cijelosti osigurane stambenim nekretninama ili poslovnim nekretninama koje se nalaze na jednom ili više dijelova njihova državnog područja, nadležna tijela za te segmente nekretnina predmetnih izloženosti određuju viši ponder rizika, koji odgovara stvarnim rizicima.

Nadležna tijela savjetuju se s EBA-om u vezi s prilagodbama pondera rizika i kriterija koje primjenjuju, a koji će se izračunavati u skladu s kriterijima utvrđenima u ovom stavku kako je određeno regulatornim tehničkim standardima iz stavka 4. ovog članka. EBA objavljuje pondere rizika i kriterije koje nadležna tijela određuju za izloženosti iz članaka 125., 126. i članka 199. stavka 1. točke (a).

3. Kada nadležna tijela odrede viši ponder rizika ili strože kriterije, institucije imaju šestomjesečno prijelazno razdoblje da primijene novi ponder rizika.

4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju:

- (a) strogi kriteriji za procjenu hipotekarne vrijednosti iz stavka 1.;
- b) uvjeti iz stavka 2. koje nadležna tijela uzimaju u obzir pri određivanju viših pondera rizika, a posebno pojam „pitanja financijske stabilnosti”.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

5. Institucije jedne države članice primjenjuju pondere rizika i kriterije koje su odredila nadležna tijela druge države članice na izloženosti osigurane poslovnim i stambenim nekretninama koje se nalaze u toj državi članici.

*Članak 125.*

**Izloženosti u cijelosti i potpuno osigurane stambenim nekretninama**

1. Osim ako su nadležna tijela u skladu s člankom 124. stavkom 2. odlučila drukčije, izloženosti u cijelosti i potpuno osigurane stambenim nekretninama tretiraju se na sljedeći način:

- (a) izloženostima ili bilo kojem dijelu izloženosti u cijelosti i potpuno osiguranim stambenim nekretninama u kojima stanuje ili će stanovati odnosno koje iznajmljuje ili će iznajmljivati vlasnik ili stvarni korisnik u slučaju osobnih investicijskih društava, dodjeljuje se ponder rizika od 35 %;
- (b) izloženostima prema najmoprimcima po ugovoru o najmu stambenih nekretnina gdje je institucija najmodavac, a najmoprimac ima mogućnost kupnje, dodjeljuje se ponder rizika od 35 % pod uvjetom da je izloženost institucije u cijelosti i potpuno osigurana njezinim vlasništvom nad nekretninom.

2. Institucije smatraju izloženost ili bilo koji dio izloženosti u cijelosti i potpuno osiguranim za potrebe stavka 1. samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) vrijednost nekretnine ne smije značajno ovisiti o kreditnoj sposobnosti dužnika. Institucije mogu pri određivanju značajnosti ovisnosti isključiti situacije gdje isključivo makroekonomski čimbenici utječu i na vrijednost nekretnina i na ispunjavanje obveza dužnika;
- (b) rizik dužnika ne smije značajno ovisiti o prinosu po odnosnoj imovini ili projektu, već o sposobnosti dužnika da podmiruje obvezu iz drugih izvora sredstava. Otplata duga stoga ne smije značajno ovisiti o novčanom toku koji generira odnosna nekretnina koja služi kao kolateral. Institucije za te druge izvore kao dio svoje kreditne politike određuju maksimalne omjere kredita u odnosu na dohodak te kod odobravanja kredita prikupljaju odgovarajuće dokaze o relevantnom dohotku;
- (c) ispunjeni su zahtjevi iz članka 208. te pravila vrednovanja iz članka 229. stavka 1.;

**▼B**

(d) osim ako je drukčije određeno člankom 124. stavkom 2., dio izloženosti kojoj se dodjeljuje ponder rizika 35 % ne prelazi 80 % tržišne vrijednosti odnosno nekretnine ili 80 % hipotekarne vrijednosti odnosno nekretnine u onim državama članicama koje su zakonima ili podzakonskim propisima utvrdile stroge kriterije za procjenu hipotekarne vrijednosti.

3. Institucije mogu odstupiti od uvjeta iz točke (b) stavka 2. za izloženosti koje su u cijelosti i potpuno osigurane stambenim nekretninama koje se nalaze na području države članice ako je nadležno tijelo te države članice objavilo dokaze da na njezinom području postoji dobro razvijeno tržište stambenih nekretnina na kojem stope gubitka ne prelaze sljedeća ograničenja:

(a) gubici na temelju izloženosti osiguranih stambenim nekretninama do 80 % tržišne vrijednosti ili 80 % hipotekarne vrijednosti, osim ako je drukčije određeno člankom 124. stavkom 2., ni u jednoj godini ne prelaze 0,3 % nepodmirenih izloženosti osiguranih stambenim nekretninama;

(b) ukupni gubici na temelju izloženosti osiguranih stambenim nekretninama ni u jednoj godini ne prelaze 0,5 % nepodmirenih izloženosti osiguranih stambenim nekretninama.

4. Ako bilo koji od limita iz stavka 3. u određenoj godini nije ispunjen, prestaje pravo na primjenu stavka 3. te se primjenjuju uvjeti iz točke (b) stavka 2. dok se ne udovolji uvjetima iz stavka 3. tijekom jedne od sljedećih godina.

*Članak 126.***Izloženosti u cijelosti i potpuno osigurane poslovnim nekretninama**

1. Osim ako su nadležna tijela u skladu s člankom 124. stavkom 2. odlučila drukčije, izloženosti u cijelosti i potpuno osigurane poslovnim nekretninama tretiraju se na sljedeći način:

(a) izloženostima ili bilo kojem dijelu izloženosti u cijelosti i potpuno osiguranim uredima ili drugim poslovnim prostorima može se dodijeliti ponder rizika od 50 %;

(b) izloženostima povezanim s ugovorom o najmu nekretnina koje se odnose na urede ili druge poslovne prostore u kojima je institucija najmodavac, a najmoprimac ima mogućnost kupnje, može se dodijeliti ponder rizika od 50 % pod uvjetom da je izloženost institucije u cijelosti i potpuno osigurana njezinim vlasništvom nad nekretninom.

2. Institucije smatraju izloženost ili bilo koji dio izloženosti u cijelosti i potpuno osiguranim za potrebe stavka 1. samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:



**▼B**

- (a) vrijednost nekretnine ne smije značajno ovisiti o kreditnoj sposobnosti dužnika. Institucije mogu pri određivanju značajnosti ovisnosti isključiti situacije gdje isključivo makroekonomski čimbenici utječu i na vrijednost nekretnina i na ispunjavanje obveza dužnika;
- (b) rizik dužnika ne smije značajno ovisiti o prinosu po odnosnoj imovini ili projektu, već o sposobnosti dužnika da otplaćuje dug iz drugih izvora. Otplata duga stoga ne smije značajno ovisiti o novčanom toku koji generira odnosna nekretnina koja služi kao kolateral;
- (c) ispunjeni su zahtjevi iz članka 208. te pravila vrednovanja iz članka 229. stavka 1.;
- (d) osim ako je drukčije određeno člankom 124. stavkom 2., ponder rizika 50 % dodjeljuje se dijelu izloženosti koji ne prelazi 50 % tržišne vrijednosti nekretnine ili, u onim državama članicama koje su zakonima ili podzakonskim propisima utvrdile stroge kriterije za procjenu hipotekarne vrijednosti, 60 % hipotekarne vrijednosti te nekretnine.

3. Institucije mogu odstupiti od uvjeta iz točke (b) stavka 2. za izloženosti u cijelosti i potpuno osigurane poslovnim nekretninama na području države članice ako je nadležno tijelo te države članice objavilo dokaze da na njezinom području postoji dobro razvijeno tržište poslovnih nekretnina na kojem stope gubitka ne prelaze sljedeće limite:

- (a) gubici na temelju izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama do 50 % tržišne vrijednosti ili 60 % hipotekarne vrijednosti, osim ako je drukčije određeno člankom 124. stavkom 2., ne prelaze 0,3 % nepodmirenih izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama;
- (b) ukupni gubici na temelju izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama ne prelaze 0,5 % nepodmirenih izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama.

4. Ako bilo koji od limita iz stavka 3. u određenoj godini nije ispunjen, prestaje pravo na primjenu stavka 3. te se primjenjuju uvjeti iz točke (b) stavka 2. dok se ne udovolji uvjetima iz stavka 3. tijekom jedne od sljedećih godina.

*Članak 127.***Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza**

1. Neosiguranom dijelu bilo koje stavke kada je dužnik u skladu s člankom 178. u statusu neispunjavanja obveza ili, u slučaju izloženosti prema stanovništvu, kada je bilo koja izloženost u skladu s člankom 178. u statusu neispunjavanja obveza, dodjeljuje se sljedeći ponder rizika:

**▼B**

- (a) 150 % kada su specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik manji od 20 % neosiguranog dijela vrijednosti izloženosti, prije smanjenja za specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik;
  - (b) 100 % kada specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik nisu manji od 20 % neosiguranog dijela vrijednosti izloženosti, prije smanjenja za specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik.
2. Za potrebe određivanja osiguranog dijela dospjele obveze, priznatim kolateralom i jamstvima smatraju se oni koji su priznati u svrhe smanjenja kreditnog rizika u skladu s poglavljem 4.
3. Vrijednostima izloženosti koje su preostale nakon primjene specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik, a koje su u skladu s člankom 125. u cijelosti i potpuno osigurane stambenim nekretninama, dodjeljuje se ponder rizika 100 % ako u skladu s člankom 178. imaju status neispunjavanja obveza.
4. Vrijednostima izloženosti koje su preostale nakon primjene specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik, a koje su u skladu s člankom 126. u cijelosti i potpuno osigurane poslovnim nekretninama, dodjeljuje se ponder rizika 100 % ako u skladu s člankom 178. imaju status neispunjavanja obveza.

*Članak 128.***Visokorizične stavke**

1. Institucije, kada je to primjenjivo, dodjeljuju ponder rizika 150 % izloženostima, uključujući izloženosti u obliku dionica ili udjela u CIU-u koji je visokorizičan.
2. Visokorizične izloženosti obuhvaćaju sljedeće izloženosti:
- (a) ulaganja u društva rizičnog kapitala;
  - (b) ulaganja u alternativne investicijske fondove iz članka 4. stavka 1. točke (a) Direktive 2011/61/EU, osim ako mandat fonda ne dopušta višu zaduženost od one koja se zahtijeva u skladu s člankom 51. stavkom 3. Direktive 2009/65/EZ;
  - (c) ulaganja u društva koja ne kotiraju na burzi;
  - (d) špekulativno financiranje nekretnina.
3. Pri procjeni jesu li izloženosti koje nisu navedene u stavku 2. visokorizične, institucije uzimaju u obzir sljedeće karakteristike rizika:
- (a) postoji visok rizik od gubitka kao posljedica nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika;
  - (b) nije moguće na odgovarajući način ocijeniti može li se izloženost svrstati u točku (a).

EBA je dužna objaviti smjernice kojima se pobliže određuju vrste izloženosti koje su visokorizične i u kojim okolnostima.

Te smjernice donose se u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.



### Članak 129.

#### Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica

1. Da bi se mogao primjenjivati povlašteni tretman iz stavaka 4. i 5., obveznice iz članka 52. stavka 4. Direktive 2009/65/EZ (pokrivena obveznica) moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u stavku 7. i biti osigurane bilo kojom sljedećom priznatom imovinom:

- (a) izloženostima prema središnjim državama, središnjim bankama ESSB-a, subjektima javnog sektora, jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave u Uniji ili izloženostima koje su osigurane njihovim jamstvima;
- (b) izloženostima prema središnjim državama trećih zemalja, središnjim bankama trećih zemalja, multilateralnim razvojnim bankama, međunarodnim organizacijama koje u skladu s ovim poglavljem ispunjavaju uvjete za 1. stupanj kreditne kvalitete ili izloženostima koje su osigurane njihovim jamstvima, te izloženostima prema subjektima javnog sektora i jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave trećih zemalja, ili izloženostima koje su osigurane njihovim jamstvima, kojima se u skladu s člankom 115. stavcima 1. i 2. ili člankom 116. stavcima 1., 2. ili 4. dodjeljuje ponder rizika kao za izloženosti prema institucijama ili središnjim državama i središnjim bankama i koje u skladu s ovim poglavljem ispunjavaju uvjete za 1. stupanj kreditne kvalitete, ili izloženostima koje su osigurane njihovim jamstvima, te izloženostima u smislu ove točke koje u skladu s ovim poglavljem ispunjavaju uvjete za 2. stupanj kreditne kvalitete, pod uvjetom da ne prelaze 20 % nominalnog iznosa nepodmirenih obveza koje proizlaze iz pokrivenih obveznica institucija izdavatelja;
- (c) izloženostima prema institucijama koje u skladu s ovim poglavljem ispunjavaju uvjete za 1. stupanj kreditne kvalitete. Ukupna izloženost ove vrste ne smije prelaziti 15 % nominalnog iznosa nepodmirenih obveza koje proizlaze iz pokrivenih obveznica institucije izdavatelja. Izloženosti prema institucijama iz Unije s dospijecom 100 dana ili kraćim ne pripadaju 1. stupnju kreditne kvalitete, nego te institucije moraju u skladu s ovim poglavljem ispuniti minimalno uvjete za 2. stupanj kreditne kvalitete;
- (d) kreditima koji su osigurani:
  - i. stambenim nekretninama do manjeg od sljedeća dva iznosa: iznosa glavnice na koju je upisan teret, zajedno s prethodno upisanim teretima na nekretnini ili 80 % vrijednosti založenih nekretnina; ili
  - ii. nadređenim tranšama koje su izdali francuski fondovi Fonds Communs de Titrisation ili ekvivalentni sekuritizacijski subjekti uređeni zakonima države članice čija je djelatnost sekuritizacija izloženosti osiguranih stambenim nekretninama. Ako se takve nadređene tranše koriste kao kolateral, posebnim javnim nadzorom za zaštitu imatelja obveznica u skladu s člankom 52. stavkom 4. Direktive 2009/65/EZ osigurava se da se imovina koja se odnosi na takve tranše, u bilo kojem trenutku dok je uključena u skup za pokriće, sastoji od najmanje 90 % tereta na stambenim nekretninama, zajedno s prethodno upisanim teretima na stambenim nekretninama, ne prelazi najmanji od sljedećih iznosa: iznos glavnice nadređene tranše, iznos glavnice na koju je upisan teret ili 80 % vrijednosti založenih nekretnina, da te tranše u skladu s ovim poglavljem ispunjavaju uvjete za 1. stupanj kreditne kvalitete i da ne premašuju 10 % nominalnog iznosa nepodmirene vrijednosti izdanja;

**▼B**

(e) stambenim kreditima za koje u cijelosti jamči priznati pružatelj zaštite iz članka 201. koji u skladu s ovim poglavljem ispunjavaju uvjete za najmanje 2. stupanj kreditne kvalitete, ako dio svakog kredita koji se upotrebljava za ispunjavanje zahtjeva iz ovog stavka za osiguranje pokrivenih obveznica ne prelazi više od 80 % vrijednosti odgovarajuće stambene nekretnine koja se nalazi u Francuskoj i ako je omjer kredita u odnosu na dohodak najviše 33 % u trenutku odobrenja kredita. U trenutku odobrenja kredita na stambenoj nekretnini ne smiju postojati prethodno upisani tereti, a za kredite odobrene od 1. siječnja 2014. dužnik se ugovorom obvezuje da neće upisivati takve terete bez pristanka kreditne institucije koja je odobrila kredit. Omjer kredita u odnosu na dohodak jest dio bruto dohotka dužnika kojim plaća kredit, uključujući kamate. Pružatelj zaštite je financijska institucija koja ima odobrenje za rad i pod nadzorom je nadležnih tijela te podliježe bonitetnim zahtjevima koji su u smislu robusnosti usporedivi s onima koji se primjenjuju na institucije, odnosno institucija ili društvo za osiguranje. Pružatelj zaštite osniva zajednički fond osiguranja ili ekvivalentnu zaštitu za društva za osiguranje kako bi apsorbirao gubitke od kreditnog rizika, a njegovu kalibraciju periodično provjeravaju nadležna tijela. I kreditna institucija i pružatelj zaštite obavljaju procjenu kreditne sposobnosti dužnika;

(f) kreditima koji su osigurani:

i. poslovnim nekretninama do manjeg od sljedeća dva iznosa: iznosa glavnice na koju je upisan teret, zajedno s prethodno upisanim teretima na nekretnini i 60 % vrijednosti založenih nekretnina; ili

ii. nadređenim tranšama koje su izdali francuski fondovi Fonds Communs de Titrisation ili ekvivalentni sekuritizacijski subjekti uređeni zakonima države članice čija je djelatnost sekuritizacija izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama. Ako se takve nadređene tranše koriste kao kolateral, posebnim javnim nadzorom za zaštitu imatelja obveznica u skladu s člankom 52. stavkom 4. Direktive 2009/65/EZ osigurava se da se imovina koja se odnosi na takve tranše, u bilo kojem trenutku dok je uključena u skup za pokriće, sastoji od najmanje 90 % tereta na poslovnim nekretninama, zajedno s prethodno upisanim teretima na poslovnim nekretninama, ne prelazi najmanji od sljedećih iznosa: iznos glavnice nadređene tranše, iznos glavnice na koju je upisan teret ili 60 % vrijednosti založenih nekretnina, da te tranše u skladu s ovim poglavljem ispunjavaju uvjete za 1. stupanj kreditne kvalitete i da ne premašuju 10 % nominalnog iznosa nepodmirenih obveznica.

Kreditni osigurani poslovnim nekretninama prihvatljivi su ako je omjer vrijednosti kredita i založene nekretnine od 60 % prekoračen do najviše 70 %, ako je ukupna vrijednost imovine koja služi kao kolateral za pokrivenih obveznica veća od nominalnog iznosa obveza koje proizlaze iz pokrivenih obveznica za najmanje 10 % te ako potraživanja imatelja obveznica ispunjavaju zahtjeve o pravnoj sigurnosti iz poglavlja 4. Potraživanja imatelja obveznica imaju prvenstvo u redosljedju naplate pred ostalim zahtjevima za kolateralom;

(g) kreditima koji su osigurani teretima na brodovima u iznosu najviše do visine razlike između 60 % vrijednosti založenog broda i vrijednosti prethodno upisanih tereta na brod.

**▼B**

Za potrebe točke (c), točke (d) podtočke ii. i točke (f) podtočke ii. prvog podstavka izloženosti nastale prijenosom ili upravljanjem dužnikovim plaćanjima ili prihodom na temelju unovčenja kredita osiguranog nekretninama nadređenih tranši ili dužničkih vrijednosnih papira nisu obuhvaćene u izračun ograničenja iz ovih točaka.

Nakon savjetovanja s EBA-om nadležna tijela mogu djelomično odustati od primjene točke (c) prvog podstavka i dopustiti 2. stupanj kreditne kvalitete za najviše 10 % ukupne izloženosti nominalnog iznosa nepodmirenih obveza koje proizlaze iz pokrivenih obveznica institucije izdavatelja, pod uvjetom da su značajni problemi s koncentracijom u tim državama članicama dokumentirani zbog zahtjeva za primjenu 1. stupnja kreditne kvalitete iz te točke.

2. Situacije opisane u točkama od (a) do (f) stavka 1. uključuju kolaterale koji su namijenjeni isključivo zaštititi imatelja obveznica od gubitaka u skladu s važećim zakonima.

3. Za nekretnine kojima su osigurane pokrivenne obveznice institucije moraju ispunjavati zahtjeve iz članka 208. i pravila vrednovanja iz članka 229. stavka 1.

4. Pokrivenim obveznicama za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 6.a koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

*Tablica 6.a*

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	10 %	20 %	20 %	50 %	50 %	100 %

5. Pokrivenim obveznicama za koje ne postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika na temelju pondera rizika dodijeljenog nadređenim neosiguranim izloženostima prema instituciji koja ih izdaje. Primjenjuje se sljedeća veza između pondera rizika:

- (a) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika 20 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika 10 %;
- (b) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika 50 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika 20 %;
- (c) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika 100 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika 50 %;
- (d) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika 150 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika 100 %.

**▼B**

6. Pokrivene obveznice izdane prije 31. prosinca 2007. ne podliježu zahtjevima iz stavaka 1. i 3. Na njih se do dospjeća primjenjuje povlašteni tretman iz stavaka 4. i 5.

7. Na izloženosti u obliku pokrivenih obveznica može se primijeniti povlašteni tretman pod uvjetom da institucija koja ulaže u pokrivene obveznice može nadležnim tijelima dokazati:

- (a) da prima informacije o portfelju najmanje o:
- i. vrijednosti skupa za pokriće i nepodmirenih obveza koje proizlaze iz pokrivenih obveznica;
  - ii. geografskoj distribuciji i vrsti imovine koja služi kao pokriće, visini kredita, riziku kamatnih stopa i valutnom riziku;
  - iii. ročnoj strukturi imovine koja služi kao pokriće i pokrivenih obveznica; i
  - iv. postotku kredita koji su dospjeli više od 90 dana;
- (b) izdavatelj stavlja informacije iz točke (a) na raspolaganje instituciji najmanje polugodišnje.

*Članak 130.***Stavke koje predstavljaju sekuritizacijske pozicije**

Iznos izloženosti ponderiran rizikom za sekuritizacijske pozicije određuje se u skladu s poglavljem 5.

*Članak 131.***Izloženosti prema institucijama i društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom**

Izloženostima prema institucijama i društvima za koje postoji kratkoročna kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 7. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

*Tablica 7.*

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	50 %	100 %	150 %	150 %	150 %

*Članak 132.***Izloženosti u obliku udjela ili dionica u subjektima za zajednička ulaganja**

1. Izloženostima u obliku udjela ili dionica u CIU-u dodjeljuje se ponder rizika od 100 %, osim ako institucija primjenjuje metodu procjene kreditnog rizika iz stavka 2., ili kada su ispunjeni uvjeti iz stavka 3. pristup odnosnih izloženosti iz stavka 4. ili pristup prosječnog pondera rizika iz stavka 5.

**▼ B**

2. Izloženostima u obliku udjela ili dionica u CIU-u za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika naveden u skladu s tablicom 8. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

*Tablica 8.*

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

3. Institucije mogu odrediti ponder rizika za CIU u skladu sa stavcima 4. i 5. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) CIU-om upravlja društvo koje podliježe nadzoru u državi članici ili, u slučaju CIU-a iz treće zemlje, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

i. CIU-om upravlja društvo koje je pod nadzorom koji je na jednak način uređen kao i nadzor po pravu Unije;

ii. osigurana je odgovarajuća suradnja između nadležnih tijela;

(b) prospekt CIU-a ili ekvivalentni dokument uključuje:

i. kategorije imovine u koju CIU ima odobrenje ulagati;

ii. ako postoje ograničenja za ulaganja, relativna ograničenja i metodologije za njihov izračun;

(c) CIU izvješćuje o svojem poslovanju barem jednom godišnje kako bi se osigurala procjena njegove imovine i obveza te prihoda i poslovanja tijekom izvještajnog razdoblja.

Za potrebe točke (a) Komisija može provedbenim aktima i uz poštivanje postupka ispitivanja iz članka 464. stavka 2. donijeti odluku o tome primjenjuje li treća zemlja nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji. Ako takva odluka nije donesena, do 1. siječnja 2015. institucije mogu nastaviti primjenjivati na treće zemlje tretman iz ovog stavka na izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU-u ako su nadležna tijela tu treću zemlju odobrila kao prihvatljivu za takav tretman prije 1. siječnja 2014.

4. Ako institucija raspolaže informacijama o odnosnim izloženostima CIU-a, može upotrijebiti te odnosne izloženosti za izračun prosječnog pondera rizika za svoje izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU-u u skladu s metodama opisanim u ovom poglavlju. Ako je odnosna izloženost CIU-a i sama izloženost u obliku dionica u drugom CIU-u koji ispunjava kriterije iz stavka 3., institucija može upotrijebiti te odnosne izloženosti tog drugog CIU-a.

**▼B**

5. Ako institucija ne raspolaže informacijama o odnosnim izloženostima CIU-a, može izračunati prosječni ponder rizika za svoje izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU-u u skladu s metodama navedenima u ovom poglavlju, uz poštivanje sljedećih pravila: pretpostavlja se da CIU prvo ulaže u najvećem dopuštenom opsegu u okviru svog mandata u kategorije izloženosti koje imaju najviše kapitalne zahtjeve, a zatim ulaže padajućim redoslijedom dok ne dostigne ukupnu gornju granicu za ulaganja.

Institucije mogu izračun pondera rizika i izvješćivanje o ponderu rizika za CIU u skladu s metodama opisanima u stavcima 4. i 5. prepustiti sljedećim trećim osobama:

- (a) depozitaru CIU-a, koji je institucija ili financijska institucija, ako CIU ulaže isključivo u vrijednosne papire i deponira sve vrijednosne papire kod tog depozitara;
- (b) za CIU koji nisu obuhvaćeni točkom (a), društvu za upravljanje CIU-om, ako to društvo za upravljanje CIU-om ispunjava kriterije iz stavka 3. točke (a).

Točnost izračuna iz prvog podstavka potvrđuje vanjski revizor.

### *Članak 133.*

#### **Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja**

1. Sljedeće izloženosti smatraju se izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja:

- (a) izloženosti koje nisu dužničke te predstavljaju podređeno rezidualno pravo na izdavateljevu imovinu ili prihod;
- (b) dužničke izloženosti i drugi vrijednosni papiri, partnerstva, izvedenice ili drugi instrumenti čija je ekonomska bit slična izloženostima navedenima u točki (a).

2. Izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja dodjeljuje se ponder rizika 100 %, osim ako su odbitna stavka u skladu s dijelom drugim, te osim ako im se dodjeljuje ponder rizika 250 % u skladu s člankom 48. stavkom 4. ili im se dodjeljuje ponder rizika 1 250 % u skladu s člankom 89. stavkom 3. ili ako ih se tretira kao visokorizične stavke u skladu s člankom 128.

3. Ulaganja u instrumente vlasničkog ili regulatornog kapitala koje izdaju institucije smatraju se potraživanjima na osnovi vlasničkih ulaganja, osim ako predstavljaju odbitnu stavku od regulatornog kapitala ili im se dodjeljuje ponder rizika 250 % u skladu s člankom 48. stavkom 4. ili ih se tretira kao visokorizične stavke u skladu s člankom 128.



**▼B***Članak 134.***Ostale stavke**

1. Materijalnoj imovini u smislu stavke 10. pod naslovom „Imovina” u članku 4. stavku 10. Direktive 86/635/EEZ dodjeljuje se ponder rizika 100 %.
2. Plaćenim predujmovima i prihodima budućih razdoblja za koje institucija ne može odrediti druge ugovorne strane u skladu s Direktivom 86/635/EEZ dodjeljuje se ponder rizika 100 %.
3. Gotovinskim stavkama u postupku naplate dodjeljuje se ponder rizika 20 %. Novcu u blagajni i ekvivalentu gotovine dodjeljuje se ponder rizika 0 %.
4. Zlatu u trezoru ili na posebnoj lokaciji u mjeri u kojoj je pokriveno obvezama u zlatu dodjeljuje se ponder rizika 0 %.
5. Kod ugovora o prodaji i ponovnoj kupnji imovine (engl. *asset sale and repurchase agreements*) i ugovora o izravnim terminskim kupnjama primjenjuje se ponder rizika koji se dodjeljuje za imovinu na koju se ugovori odnose, a ne za druge ugovorne strane u tom pravnom poslu.

**▼M5**

6. Ako institucija pruža kreditnu zaštitu za određeni broj izloženosti podložno uvjetu da n-ti nastanak statusa neispunjavanja obveza u skupu izloženosti predstavlja osnovu za plaćanje i da taj kreditni događaj dovodi do otkazivanja ugovora, rizikom ponderirani iznos izloženosti izračunava se tako da se zbroje ponderi rizika za izloženosti uključene u košaricu, isključujući izloženosti n–1, do najviše 1 250 % te se pomnože s nominalnim iznosom zaštite koja proistječe iz kreditne izvedenice. Izloženosti n–1 koje se isključuju iz navedenog zbroja jesu one od kojih svaka rezultira nižim rizikom ponderiranim iznosom izloženosti nego što je rizikom ponderirani iznos izloženosti bilo koje druge izloženosti uključene u zbroj.

**▼B**

7. Vrijednost izloženosti na osnovi najma jednaka je diskontiranim minimalnim plaćanjima najma. Minimalna plaćanja najma plaćanja su koje institucija zahtijeva ili može zahtijevati od najmoprimca tijekom trajanja ugovora o najmu i plaćanja na osnovi bilo koje opcije kupnje predmeta najma koja će vrlo vjerojatno biti izvršena. Strana koja nije najmoprimac može imati obvezu plaćanja ostatka vrijednosti imovine dane u najam i ako takva obveza plaćanja ispunjava skup uvjeta iz članka 201. u vezi s priznavanjem pružatelja zaštite, kao i zahtjeve za priznavanje drugih vrsta jamstava iz članaka od 213. do 215., može se priznati kao nematerijalna kreditna zaštita u skladu s poglavljem 4. Takve izloženosti svrstavaju se u odgovarajuću kategoriju izloženosti u skladu s člankom 112. Kada je izloženost ostatak vrijednosti imovine dane u najam, iznosi izloženosti ponderirani rizikom izračunavaju se na sljedeći način:  $1/t * 100 \% * \text{ostatak vrijednosti}$ , pri čemu je t viši od 1 i najbliži broj cijelih godina do preostalog razdoblja najma.



### Odjeljak 3.

#### **Priznavanje i raspoređivanje kreditnih procjena**

##### Pododjeljak 1.

#### **Priznavanje vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika**

##### *Članak 135.*

#### **Upotreba kreditnih procjena vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika**

1. Vanjska kreditna procjena može se koristiti za određivanje pondera rizika izloženosti u skladu s ovim poglavljem samo ako ju je dodijelio VIPKR ili ju je potvrdio VIPKR u skladu s Uredbom (EZ) br. 1060/2009.

2. EBA objavljuje popis vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika u skladu s člankom 2. stavkom 4. i člankom 18. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1060/2009 na svojoj internetskoj stranici.

##### Pododjeljak 2.

#### **Raspoređivanje kreditnih procjena vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika**

##### *Članak 136.*

#### **Raspoređivanje kreditnih procjena vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika**

1. EBA, EIOPA i ESMA preko Zajedničkog odbora sastavljaju nacrt provedbenih standarda kako bi za sve vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika odredile kojim stupnjevima kreditne kvalitete iz odjeljka 2. odgovaraju kreditne procjene VIPKR-a („raspoređivanje”). Taj postupak mora biti objektivan i dosljedan.

EBA, EIOPA i ESMA dostavljaju Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. srpnja 2014. i, ako je to potrebno, prijedloge izmjena tih tehničkih standarda.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010, Uredbe (EU) br. 1094/2010 i Uredbe (EU) br. 1095/2010.

2. Pri odlučivanju o raspoređivanju kreditnih procjena EBA, EIOPA i ESMA pridržavaju se sljedećih zahtjeva:

- (a) radi razlikovanja relativnih stupnjeva rizika koje izražava svaka kreditna procjena, EBA, EIOPA i ESMA razmatraju kvantitativne faktore kao što su dugoročna stopa statusa neispunjavanja obveza povezana sa svim stavkama kojima je dodijeljena ista kreditna procjena. Za novoosnovane vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika i za one koje imaju samo kratku seriju podataka o statusu neispunjavanja obveza, EBA, EIOPA i ESMA pitaju VIPKR koja je po njegovom mišljenju dugoročna stopa statusa neispunjavanja obveza povezana sa svim stavkama kojima je dodijeljena ista kreditna procjena;

**▼B**

- (b) radi razlikovanja relativnih stupnjeva rizika koje izražava svaka kreditna procjena, EBA, EIOPA i ESMA razmatraju kvalitativne faktore kao što su skupina izdavatelja koju pokriva VIPKR, raspon kreditnih procjena koje dodjeljuje VIPKR, značenje svake kreditne procjene i definicija nastanka statusa neispunjavanja obveza svakog pojedinog VIPKR-a;
- (c) EBA, EIOPA i ESMA uspoređuju ostvarene stope statusa neispunjavanja obveza za svaku kreditnu procjenu pojedinog VIPKR-a te ih uspoređuju s referentnim vrijednostima određenim na temelju ostvarenih stopa statusa neispunjavanja obveza koje su zabilježile druge vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika u skupini izdavatelja koja predstavlja ekvivalentnu razinu kreditnog rizika;
- (d) ako su ostvarene stope statusa neispunjavanja obveza za kreditnu procjenu pojedinog VIPKR-a značajno i sustavno više od referentnih vrijednosti, EBA, EIOPA i ESMA dodjeljuju kreditnoj procjeni VIPKR-a viši stupanj kreditne kvalitete na skali procjene kreditne kvalitete;
- (e) ako su EBA, EIOPA i ESMA povećale ponder rizika povezan s kreditnom procjenom pojedinog VIPKR-a, a ostvarene stope statusa neispunjavanja obveza za kreditnu procjenu tog VIPKR-a više nisu značajno i sustavno više od referentnih vrijednosti, EBA, EIOPA i ESMA mogu odlučiti vratiti kreditnoj procjeni VIPKR-a izvorni stupanj kreditne kvalitete na skali procjene kreditne kvalitete.

3. EBA, EIOPA i ESMA sastavljaju nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju kvantitativni faktori iz točke (a), kvalitativni faktori iz točke (b) i referentne vrijednosti iz točke (c) stavka 2.

EBA, EIOPA i ESMA dostavljaju Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. srpnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010, Uredbe (EU) br. 1094/2010 i Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Pododjeljak 3.

**Upotreba kreditnih procjena agencija za kreditiranje izvoza**

*Članak 137.*

**Upotreba kreditnih procjena agencija za kreditiranje izvoza**

1. Za potrebe članka 114. institucije mogu upotrebljavati kreditne procjene agencija za kreditiranje izvoza koje je odabrala institucija ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) riječ je o općeprihvaćenom rejtingu agencija za kreditiranje izvoza koje sudjeluju u „Dogovoru o smjernicama za službeno podupirane izvozne kredite” OECD-a;

**▼B**

- (b) agencija za kreditiranje izvoza objavljuje svoje kreditne procjene te se obvezuje da će upotrebljavati dogovorenu metodologiju OECD-a, a kreditna procjena povezana je s jednom od osam minimalnih premija osiguranja izvoznih poslova (MPOIP) utvrđenih dogovorenim metodologijom OECD-a. Institucija može opozvati svoj odabir agencije za kreditiranje izvoza. Institucija mora obrazložiti taj opoziv ako postoje konkretne naznake da je cilj povlačenja smanjenje zahtjeva koji se odnose na adekvatnost kapitala.

2. Izloženostima kod kojih se kreditna procjena agencija za kreditiranje izvoza priznaje za potrebe dodjeljivanja pondera rizika dodjeljuje se ponder rizika naveden u skladu s tablicom 9.

*Tablica 9.*

MPOIP	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder rizika	0 %	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

#### Odjeljak 4.

### **Upotreba kreditnih procjena vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika za određivanje pondera rizika**

#### *Članak 138.*

#### **Opći zahtjevi**

Institucija može odabrati jedan VIPKR ili više njih koji će se upotrebljavati za određivanje pondera rizika koji se dodjeljuju imovini i izvanbilančnim stavkama. Institucija može opozvati svoj odabir vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika. Institucija mora obrazložiti taj opoziv ako postoje konkretne naznake da je cilj povlačenja smanjenje zahtjeva koji se odnose na adekvatnost kapitala. Kreditne procjene ne smiju se primjenjivati selektivno. Institucija upotrebljava zatražene kreditne procjene. Međutim, institucija može upotrebljavati netražene kreditne procjene VIPKR-a ako je EBA potvrdila da se netražene kreditne procjene VIPKR-a kvalitativno ne razlikuju od zatraženih kreditnih procjena tog VIPKR-a. EBA neće dati svoju potvrdu ili će je opozvati ako je VIPKR iskoristio netraženu kreditnu procjenu kako bi izvršio pritisak na subjekt koji rangira da zatraži kreditnu procjenu ili druge usluge. Pri primjeni kreditne procjene institucije se moraju pridržavati sljedećih zahtjeva:

- (a) institucija koja odluči upotrebljavati kreditne procjene koje dodjeljuje VIPKR za određene kategorije stavki mora upotrebljavati te kreditne procjene dosljedno za sve izloženosti iz navedene kategorije;
- (b) institucija koja odluči upotrebljavati kreditne procjene koje dodjeljuje VIPKR mora ih upotrebljavati kontinuirano i dosljedno;
- (c) institucija smije upotrebljavati samo kreditne procjene vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika koje uzimaju u obzir sve iznose koje institucija potražuje, i glavnice i pripadajuće kamate;

**▼B**

- (d) ako za stavku postoji samo jedna kreditna procjena odabranog VIPKR-a, za određivanje pondera rizika za navedenu stavku upotrebljava se ta kreditna procjena;
- (e) ako za stavku postoje dvije kreditne procjene odabranih vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika koje odgovaraju različitim ponderima rizika, navedenoj stavci dodjeljuje se viši ponder rizika;
- (f) ako za stavku postoji više od dvije kreditne procjene odabranih vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika, upotrebljavaju se kreditne procjene koje daju dva najniža pondera rizika. Ako se spomenuta dva najniža pondera rizika razlikuju, dodjeljuje se viši ponder rizika. Ako su spomenuta dva najniža pondera rizika jednaka, upotrebljava se taj ponder rizika.

*Članak 139.***Kreditna procjena izdavatelja i izdanja**

1. Ako postoji kreditna procjena za određeni program izdanja ili za financijski instrument kojem pripada stavka koja predstavlja izloženost, navedena kreditna procjena upotrebljava se za određivanje pondera rizika koji se dodjeljuje toj stavci.

2. Ako za određenu stavku ne postoji izravna kreditna procjena, a postoji kreditna procjena za određeni program izdanja ili financijski instrument kojemu ne pripada stavka koja predstavlja izloženost ili ako postoji općenita kreditna procjena za izdavatelja, ta se kreditna procjena upotrebljava u sljedećim slučajevima:

- (a) ako daje viši ponder rizika nego što bi to inače bio slučaj te je dotična izloženost u svakom pogledu istog ranga ili podređena u odnosu na određeni program izdanja ili financijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja;
- (b) ako daje niži ponder rizika te je dotična izloženost u svakom pogledu istog ranga ili nadređena u odnosu na određeni program izdanja ili financijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja.

U svim ostalim slučajevima izloženost se tretira kao pozicija bez rejtinga.

3. Primjena stavaka 1. i 2. ne sprječava primjenu članka 129.

4. Kreditne procjene za izdavatelje iz grupe trgovačkih društava ne mogu se koristiti kao kreditne procjene drugog izdavatelja iz iste grupe trgovačkih društava.

*Članak 140.***Dugoročne i kratkoročne kreditne procjene**

1. Kratkoročne kreditne procjene mogu se koristiti samo za kratkoročnu imovinu i izvanbilančne stavke koje predstavljaju izloženost prema institucijama i trgovačkim društvima.

**▼B**

2. Kratkoročne kreditne procjene koriste se samo za stavke na koje se odnosi kratkoročna kreditna procjena te se ne upotrebljavaju da bi se iz njih izveo ponder rizika za neku drugu stavku, osim u sljedećim slučajevima:

- (a) ako je financijskom instrumentu za koji postoji kratkoročna kreditna procjena dodijeljen ponder rizika 150 %, onda se svim neosiguranim izloženostima istom dužniku kojima nije dodijeljen rejting, bez obzira na to jesu li one kratkoročne ili dugoročne, također dodjeljuje ponder rizika 150 %;
- (b) ako je financijskom instrumentu za koji postoji kratkoročna kreditna procjena dodijeljen ponder rizika 50 %, ni jednoj kratkoročnoj izloženosti bez rejtinga ne smije se dodijeliti ponder rizika niži od 100 %.

*Članak 141.***Stavke u domaćoj i stranoj valuti**

Kreditna procjena koja se odnosi na stavku nominiranu u domaćoj valuti dužnika ne može se upotrebljavati za izvođenje pondera rizika za drugu izloženost prema istom dužniku koja je nominirana u stranoj valuti.

Ako izloženost nastane zbog sudjelovanja institucije u kreditu koji je odobrila multilateralna razvojna banka čiji je status vjerovnika s pravom prvenstva priznat na tržištu, kreditna procjena za dužnikovu stavku u domaćoj valuti može se upotrijebiti za određivanje pondera rizika.

*POGLAVLJE 3.****Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB pristup)***

## Odjeljak 1.

**Odobrenje nadležnih tijela za primjenu IRB pristupa***Članak 142.***Definicije**

1. Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:
  - (1) „rejting-sustav” znači sve metode, procesi, kontrole, prikupljanje podataka i IT sustavi koji podupiru procjenu kreditnog rizika, raspoređivanje izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti te kvantificiranje procjena statusa neispunjavanja obveza i gubitaka za određenu vrstu izloženosti;
  - (2) „vrsta izloženosti” znači skupina izloženosti kojima se upravlja na homogen način, koja se oblikuje na temelju određene vrste financijskog instrumenta, i koje mogu biti ograničene na jedan subjekt ili na podskup subjekata unutar grupe institucija, pod uvjetom da se istom vrstom izloženosti upravlja na različite načine u drugim subjektima grupe institucija;

**▼B**

- (3) „poslovna jedinica” znači zasebna organizacijski ili pravni subjekt, poslovna linija ili zemljopisni položaj;
- (4) „veliki subjekt financijskog sektora” znači svaki subjekt financijskog sektora koji ispunjava sljedeće uvjete:
- (a) njegova ukupna imovina, izračunata na pojedinačnoj ili konsolidiranoj osnovi jednaka je ili veća od 70 milijardi eura, pri čemu se za određivanje visine imovine upotrebljava najnoviji revidirani financijski izvještaj ili konsolidirani financijski izvještaj;
  - (b) to je subjekt, odnosno jedno od njegovih društava kćeri, na koji se primjenjuju bonitetni propisi u Uniji ili zakoni treće zemlje koja primjenjuje nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji;
- (5) „neregulirani subjekt financijskog sektora” znači subjekt koji nije regulirani subjekt financijskog sektora, ali čija je osnovna djelatnost obavljanje jedne ili više aktivnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2013/36/EU ili u Prilogu I. Direktivi 2004/39/EZ;
- (6) „rejting-kategorija dužnika” znači kategorija rizika unutar rejting-skale za dužnike, za koju se izračunavaju procjene vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD), a u koju se dužnici raspoređuju na temelju specifičnog i jasno određenog skupa rejting-kriterija;
- (7) „rejting-kategorija proizvoda” znači kategorija rizika unutar rejting-skale za proizvode, za koju se izračunavaju vlastite procjene LGD-a, a u koju se raspoređuju izloženosti na temelju specifičnog i jasno prepoznatljivog skupa rejting-kriterija.

**▼M5**

\_\_\_\_\_

**▼B**

2. Za potrebe točke (4) podtočke (b) stavka 1. ovog članka Komisija može provedbenim aktima i uz poštivanje postupka ispitivanja iz članka 464. stavka 2. donijeti odluku o tome primjenjuje li treća zemlja nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji. Ako takva odluka nije donesena, institucije mogu do 1. siječnja 2015. nastaviti primjenjivati na treću zemlju tretman iz ovog stavka ako su relevantna nadležna tijela tu treću zemlju odobrila kao prihvatljivu za takav tretman prije 1. siječnja 2014.

*Članak 143.***Odobrenje za primjenu IRB pristupa**

1. Ako su ispunjeni uvjeti iz ovog poglavlja, nadležno tijelo odobrava institucijama da izračunavaju svoje iznose izloženosti ponderirane rizikom primjenom pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima (dalje u tekstu: „IRB pristup”).

**▼ B**

2. Prethodno odobrenje za primjenu IRB pristupa, uključujući vlastite procjene LGD-a i konverzijskih faktora, zahtijeva se za svaku kategoriju izloženosti i za svaki rejting-sustav i pristupe internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja te za svaki pristup koji se primjenjuje za procjenu LGD-a i konverzijskih faktora.

3. Institucije od nadležnih tijela moraju dobiti prethodno odobrenje za sljedeće:

- (a) značajne izmjene opsega primjene rejting-sustava ili pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja za koje je institucija dobila odobrenje;
- (b) značajne izmjene rejting-sustava ili pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja za koje je institucija dobila odobrenje.

Opseg primjene rejting-sustava obuhvaća sve izloženosti relevantne vrste izloženosti za koje je razvijen taj rejting-sustav.

4. Institucije obavješćuju nadležna tijela o svim izmjenama rejting-sustava ili pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja.

5. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti za procjenu značajnosti primjene postojećeg rejting-sustava na druge dodatne izloženosti koje nisu već obuhvaćene tim rejting-sustavom i izmjena rejting-sustava ili pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja prema IRB pristupu.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 144.*

**Procjena zahtjeva za primjenu IRB pristupa od strane nadležnih tijela**

1. Nadležno tijelo u skladu s člankom 143. izdaje instituciji odobrenje za primjenu IRB pristupa, uključujući i upotrebu vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora, samo ako je ocijenilo da su zadovoljeni zahtjevi iz ovog poglavlja, pogotovo oni navedeni u odjeljku 6., da su sustavi upravljanja kreditnim izloženostima i dodjele rejtinga u instituciji zadovoljavajući i dosljedno primijenjeni u poslovanje institucije te, pogotovo, da je institucija nadležnom tijelu dokazala ispunjenje sljedećih standarda:

- (a) rejting-sustav institucije omogućuje smislenu procjenu karakteristika dužnika i proizvoda, smislenu diferencijaciju rizika te točnu i dosljednu kvantitativnu procjenu rizika;



**▼B**

- (b) interni rejtinzi i procjene vjerojatnosti nastanka statusa neispunjanja obveza i gubitaka koji se koriste u izračunu kapitalnih zahtjeva te s njima povezani sustavi i procesi imaju bitnu ulogu u upravljanju rizicima i procesu odlučivanja, kao i u procesu odobravanja kredita, internog raspoređivanja kapitala i u funkcijama korporativnog upravljanja institucije;
- (c) institucija ima jedinicu za kontrolu kreditnog rizika za svoje rejting-sustave koja je na odgovarajući način neovisna i nije izložena nikakvom neprimjerenom utjecaju;
- (d) institucija prikuplja i pohranjuje sve relevantne podatke kako bi osigurala učinkovitu potporu svojem procesu mjerenja kreditnog rizika i procesu upravljanja kreditnim rizikom;
- (e) institucija dokumentira svoje rejting-sustave i razloge odabira njihovog dizajna te provodi validaciju svojih rejting-sustava;
- (f) institucija je provela validaciju svakog rejting-sustava i svakog pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja tijekom odgovarajućeg razdoblja prije dobivanja odobrenja za primjenu tog rejting-sustava ili pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja; tijekom tog razdoblja ocijenila je odgovaraju li taj rejting-sustav ili pristupi internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja opsegu primjena rejting-sustava ili pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja te je na temelju takve procjene napravila potrebne izmjene tih rejting-sustava ili pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja;
- (g) institucija je u skladu s IRB pristupom izračunala kapitalne zahtjeve na temelju svojih procjena parametara rizika i spremna je za izvješćivanje u skladu s člankom 99.;
- (h) institucija je rasporedila i nastavlja raspoređivati sve izloženosti u opsegu primjene rejting-sustava u rejting-kategorije ili skupove izloženosti tog rejting-sustava; institucija je rasporedila i nastavlja raspoređivati sve izloženosti u opsegu primjene pristupa za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja prema tom pristupu internih modela.

Zahtjevi za primjenu IRB pristupa, uključujući upotrebu vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora, primjenjuju se i kad institucija primjenjuje rejting-sustav ili model koji se koristi u okviru rejting-sustava koji je kupila od vanjskog prodavatelja.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje metodologija procjene koju nadležna tijela provode pri donošenju procjene o tome zadovoljava li institucija zahtjeve za primjenu IRB pristupa.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 145.***Prethodno iskustvo u primjeni IRB pristupa**

1. Institucija koja podnosi zahtjev za primjenu IRB pristupa mora pokazati da je za dotične kategorije izloženosti iz IRB pristupa, u internom procesu mjerenja i upravljanja rizicima, najmanje tri godine prije početka primjene IRB pristupa primjenjivala rejting-sustave koji su u velikoj mjeri u skladu sa zahtjevima navedenima u odjeljku 6.

2. Institucija koja podnosi zahtjev za primjenu vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora mora dokazati nadležnim tijelima da je procjenjivala i primjenjivala vlastite procjene LGD-a i konverzijskih faktora na način koji u velikoj mjeri odgovara zahtjevima za primjenu vlastitih procjena parametara iz odjeljka 6. najmanje tri godine prije nego što joj se dopusti primjena vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora.

3. Ako institucija po dobivanju prvog odobrenja proširi primjenu IRB pristupa, iskustvo institucije smatra se dovoljnim za ispunjavanje zahtjeva iz stavaka 1. i 2. u odnosu na dodatne obuhvaćene izloženosti. Ako se primjena rejting-sustava proširi na izloženosti koje su značajno različite u odnosu na opseg postojeće primjene u tolikoj mjeri da se ne može pretpostaviti da je postojeće iskustvo dovoljno za ispunjavanje zahtjeva ovih odredbi u odnosu na dodatne izloženosti, zahtjevi iz stavaka 1. i 2. primjenjuju se posebno na dodatne izloženosti.

*Članak 146.***Mjere koje se poduzimaju ako institucije prestanu ispunjavati zahtjeve iz ovog poglavlja**

Ako institucija prestane ispunjavati zahtjeve iz ovog poglavlja, o tome obavješćuje nadležno tijelo i poduzima jedno od sljedećeg:

- (a) nadležnom tijelu iznosi vjerodostojan plan za pravodobno ponovno ispunjavanje zahtjeva i ostvaruje taj plan u roku koji je dogovoren s nadležnim tijelom;
- (b) nadležnom tijelu vjerodostojno dokazuje da učinak prestanka ispunjavanja zahtjeva nije značajan.

*Članak 147.***Metodologija za raspoređivanje izloženosti u različite kategorije izloženosti**

1. Metodologija koju institucija primjenjuje za raspoređivanje izloženosti u različite kategorije izloženosti primjerena je i institucija je dosljedno primjenjuje.

2. Svaka izloženost raspoređuje se u jednu od sljedećih kategorija izloženosti:

- (a) izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama;

**▼B**

- (b) izloženosti prema institucijama;
  - (c) izloženosti prema trgovačkim društvima;
  - (d) izloženosti prema stanovništvu;
  - (e) izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja;
  - (f) stavke koje predstavljaju sekuritizacijske pozicije;
  - (g) ostala imovina.
3. Sljedeće izloženosti raspoređuju se u kategoriju iz točke (a) stavka 2.:
- (a) izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave ili subjektima javnog sektora koje se tretiraju kao izloženosti prema središnjoj državi u skladu s člancima 115. i 116.;
  - (b) izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama iz članka 117. stavka 2.;
  - (c) izloženosti prema međunarodnim organizacijama kojima se dodjeljuje ponder rizika 0 % u skladu s člankom 118.
4. Sljedeće izloženosti raspoređuju se u kategoriju iz točke (b) stavka 2.:
- (a) izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave koje se ne tretiraju kao izloženosti prema središnjoj državi u skladu s člancima 115. stavcima 2. i 4.;
  - (b) izloženosti prema subjektima javnog sektora koje se ne tretiraju kao izloženosti prema središnjim državama u skladu s člankom 116. stavkom 4.;
  - (c) izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama kojima se ne dodjeljuje ponder rizika 0 % u skladu s člankom 117.; i
  - (d) izloženosti prema financijskim institucijama koje se tretiraju kao izloženosti prema institucijama u skladu s člankom 119. stavkom 5.
5. Da bi bile prihvatljive za kategoriju izloženosti prema stanovništvu iz točke (d) stavka 2., izloženosti moraju zadovoljavati sljedeće kriterije:
- (a) biti jedno od sljedećeg:
    - i. izloženosti prema jednoj fizičkoj osobi ili više njih;
    - ii. izloženosti prema MSP-u, pod uvjetom da ukupni iznos koji dužnik ili grupa povezanih dužnika duguje instituciji, njezinim matičnim društvima i njezinim društvima kćerima, uključujući sve dospjele izloženosti, a isključujući izloženosti osigurane kolateralom u obliku stambene nekretnine, ne premašuje milijun eura, prema saznanju institucije koja je poduzela razumne mjere da bi to provjerila;

**▼B**

- (b) institucija ih u svom upravljanju rizikom tijekom vremena tretira dosljedno i na sličan način;
- (c) njima se ne upravlja tako pojedinačno kao izloženostima u kategoriji izloženosti prema trgovačkim društvima;
- (d) sve su dio većeg broja izloženosti kojima se upravlja na sličan način.

Osim izloženosti navedenih u prvom podstavku, u kategoriju izloženosti prema stanovništvu uključuje se i sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma.

6. Sljedeće izloženosti raspoređuju se u kategoriju izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja iz točke (e) stavka 2.:

- (a) nedužničke izloženosti koje sadrže podređeno rezidualno pravo na imovinu ili prihod izdavatelja;
- (b) dužničke izloženosti i drugi vrijednosni papiri, partnerstva, izvedenice ili drugi instrumenti čija je ekonomska bit slična izloženostima navedenima u točki (a).

7. Svaka kreditna obveza koja nije raspoređena u kategoriju izloženosti iz točaka (a), (b), (d), (e) i (f) stavka 2. raspoređuje se u kategoriju izloženosti prema trgovačkim društvima iz točke (c) tog stavka.

8. U kategoriji izloženosti prema trgovačkim društvima iz točke (c) stavka 2. institucije zasebno određuju kao izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja one izloženosti koje imaju sljedeće karakteristike:

- (a) radi se o izloženosti prema subjektu koji je osnovan posebno radi financiranja ili upravljanja materijalnom imovinom ili o ekonomski usporedivoj izloženosti;
- (b) ugovorne odredbe daju vjerovniku značajan stupanj kontrole nad imovinom i prihodima koji se na osnovi te imovine ostvaruju;
- (c) primarni izvor otplate obveza jest prihod koji se ostvaruje na osnovi imovine koja je predmet financiranja, a ne neovisni novčani tokovi koje taj subjekt ostvaruje u poslovanju.

9. Ako ostatak vrijednosti imovine dane u najam nije uključen u izloženosti s osnove najma navedene u članku 166. stavku 4., uključuje se u kategoriju izloženosti navedenu u točki (g) stavka 2.

10. Izloženost koja proizlazi iz pružanja zaštite kreditnom izvedenicom na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza raspoređuje se u istu kategoriju iz stavka 2. u koju bi se rasporedile izloženosti iz košarice, osim ako bi pojedine izloženosti u košarici bile raspoređene u različite kategorije izloženosti. U tom se slučaju izloženost raspoređuje u kategoriju izloženosti prema trgovačkim društvima navedenu u točki (c) stavka 2.

*Članak 148.***Uvjeti za primjenu IRB pristupa u različitim kategorijama izloženosti i poslovnih jedinica**

1. Institucije i sva matična društva i njihova društva kćeri primjenjuju IRB pristup za sve izloženosti, osim ako su od nadležnih tijela dobili odobrenje da trajno primjenjuju standardizirani pristup u skladu s člankom 150.

Uz prethodno odobrenje nadležnih tijela, uvođenje IRB pristupa moguće je obaviti postupno za različite kategorije izloženosti iz članka 147. unutar iste poslovne jedinice, u različitim poslovnim jedinicama iste grupe ili za upotrebu vlastitih procjena LGD-a ili konverzijskih faktora za izračun pondera rizika za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama.

U slučaju kategorije izloženosti prema stanovništvu iz članka 147. stavka 5., uvođenje IRB pristupa moguće je obaviti postupno za različite kategorije izloženosti kojima odgovaraju različite korelacije iz članka 154.

2. Nadležna tijela određuju razdoblje u kojem institucija i sva matična društva i njihova društva kćeri moraju primijeniti IRB pristup za sve izloženosti. To razdoblje jest razdoblje koje nadležna tijela smatraju odgovarajućim na osnovi vrste i opsega poslova institucija, svih matičnih društava i njihovih društava kćeri te broja i naravi rejting-sustava koji će se primjenjivati.

3. Institucije provode primjenu IRB pristupa u skladu s uvjetima koje su odredila nadležna tijela. Nadležno tijelo te uvjete oblikuje tako da osiguravaju da se fleksibilnost iz stavka 1. ne koristi selektivno u svrhu postizanja smanjenih minimalnih kapitalnih zahtjeva s obzirom na one kategorije izloženosti ili poslovne jedinice koje je još potrebno uključiti u IRB pristup ili u upotrebu vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora.

4. Institucije koje su počele primjenjivati IRB pristup tek nakon 1. siječnja 2013. ili su nadležna tijela od njih zahtijevala da do tog datuma budu sposobne izračunavati svoje kapitalne zahtjeve primjenom standardiziranog pristupa tijekom razdoblja primjene zadržavaju mogućnost izračunavanja kapitalnih zahtjeva prema standardiziranom pristupu za sve svoje izloženosti, sve dok ih nadležna tijela ne obavijeste da su na zadovoljavajući način pokazale da će primjena IRB pristupa biti dovršena.

5. Institucija kojoj je odobrena primjena IRB pristupa za bilo koju kategoriju izloženosti primjenjuje IRB pristup za kategoriju izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja iz točke (e) članka 147. stavka 2., osim ako je toj instituciji u skladu s člankom 150. odobrena primjena standardiziranog pristupa za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja i za kategoriju izloženosti na osnovi ostale imovine iz točke (g) članka 147. stavka 2.

6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti prema kojima nadležna tijela određuju odgovarajuću narav i vrijeme postupnog uvođenja IRB pristupa za kategorije izloženosti iz stavka 3.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 149.***Uvjeti za povratak na primjenu manje sofisticiranih pristupa**

1. Institucija koja primjenjuje IRB pristup za određenu kategoriju izloženosti ili vrstu izloženosti ne smije prestati koristiti taj pristup i početi primjenjivati standardizirani pristup za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ako nisu ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) institucija je nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokazala da primjena standardiziranog pristupa nije predložena radi umanjenja kapitalnih zahtjeva, da je nužna zbog naravi i složenosti njezinih ukupnih izloženosti te vrste i da neće imati značajan nepovoljan utjecaj na solventnost institucije ili njezinu sposobnost za učinkovito upravljanje rizikom;

(b) institucija je dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela.

2. Institucije koje su u skladu s člankom 151. stavkom 9. dobile odobrenje za primjenu vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora ne smiju se vratiti na primjenu vrijednosti LGD-a i konverzijskih faktora iz članka 151. stavka 8. ako nisu ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) institucija je nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokazala da primjena LGD-a i konverzijskih faktora iz članka 151. stavka 8. za određenu kategoriju izloženosti ili vrstu izloženosti nije predložena radi umanjenja kapitalnih zahtjeva, da je primjena LGD-a i konverzijskih faktora iz članka 151. stavka 8. nužna zbog naravi i složenosti njezinih ukupnih izloženosti te vrste i da ona neće imati značajan nepovoljan utjecaj na solventnost institucije ili njezinu sposobnost za učinkovito upravljanje rizikom;

(b) institucija je dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela.

3. Primjena stavaka 1. i 2. podliježe uvjetima za postupno uvođenje IRB pristupa koje su nadležna tijela odredila u skladu s člankom 148. te odobrenju za trajno izuzeće od primjene IRB pristupa iz članka 150.

*Članak 150.***Uvjeti za trajno izuzeće od primjene IRB pristupa**

1. Ako su od nadležnih tijela dobile prethodno odobrenje za primjenu IRB pristupa u izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za jednu ili više kategorija izloženosti, institucije mogu primjenjivati standardizirani pristup za sljedeće izloženosti:

**▼B**

- (a) kategoriju izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (a), ako je broj značajnih drugih ugovornih strana ograničen te bi za instituciju uvođenje rejting-sustava za te druge ugovorne strane bilo preveliko opterećenje;
- (b) kategoriju izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (b), ako je broj značajnih drugih ugovornih strana ograničen te bi za instituciju uvođenje rejting-sustava za te druge ugovorne strane bilo preveliko opterećenje;
- (c) izloženosti u poslovnim jedinicama koje nisu značajne, kao i kategorije izloženosti ili vrste izloženosti koje nisu značajne ni po visini izloženosti ni po procijenjenom profilu rizičnosti;
- (d) izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama država članica, njihovim jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave, administrativnim tijelima i subjektima javnog sektora, pod sljedećim uvjetima:
  - i. ne postoji razlika u riziku između izloženosti prema toj središnjoj državi i središnjoj banci i ostalih izloženosti zbog posebnih javnih uređenja; i
  - ii. izloženostima prema središnjoj državi i središnjoj banci dodjeljuje se ponder rizika 0 % prema članku 114. stavku 2. ili 4. ili članku 495. stavku 2;
- (e) izloženosti institucije prema drugoj ugovornoj strani koja je njezino matično društvo, njezino društvo kći ili društvo kći njezina matičnog društva, pod uvjetom da je druga ugovorna strana institucija ili financijski holding, mješoviti financijski holding, financijska institucija, društvo za upravljanje imovinom ili društvo za pomoćne usluge na koje se primjenjuju odgovarajući bonitetni zahtjevi ili društvo povezano odnosom u smislu članka 12. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ;
- (f) izloženosti između institucija koje ispunjavaju zahtjeve iz članka 113. stavka 7.;
- (g) izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u subjekte čijim se kreditnim obvezama dodjeljuje ponder rizika 0 % u skladu s poglavljem 2., uključujući javno financirane subjekte kod kojih je moguća primjena pondera rizika 0 %;
- (h) izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja prema zakonodavnim programima za promicanje posebnih sektora gospodarstva koji osiguravaju institucijama značajne subvencije za ulaganje te uključuju neki oblik državnog nadzora i ograničenja za kapitalna ulaganja, pri čemu se ukupne takve izloženosti mogu izuzeti od primjene IRB pristupa do najviše 10 % regulatornoga kapitala;
- (i) izloženosti iz članka 119. stavka 4. koje zadovoljavaju tamo navedene uvjete;

**▼B**

(j) neposredna i posredna jamstva države iz članka 215. stavka 2.

Nadležna tijela daju odobrenje za primjenu standardiziranog pristupa za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja iz točaka (g) i (h) prvog podstavka za koje je taj tretman odobren u drugim državama članicama. EBA objavljuje i redovito ažurira na svojoj internetskoj stranici popis izloženosti iz tih točaka koje se tretiraju u skladu sa standardiziranim pristupom.

2. Za potrebe stavka 1., kategorije izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja institucije značajne su ako njihova ukupna vrijednost, isključujući izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja nastale prema zakonodavnim programima iz stavka 1. točke (h), tijekom prethodne godine u prosjeku premašuje 10 % regulatornoga kapitala institucije. Ako je broj tih izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja manji od 10 pojedinačnih udjela, taj prag iznosi 5 % regulatornoga kapitala institucije.

3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti primjene točaka (a), (b) i (c) stavka 1.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

4. EBA će 2018. izdati smjernice o primjeni točke (d) stavka 1. kojima će odrediti ograničenja u obliku postotka ukupne bilančne i/ili rizikom ponderirane imovine koji se izračunava u skladu sa standardiziranim pristupom.

Te se smjernice donose u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

## Odjeljak 2.

### **Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom**

#### Pododjeljak 1.

#### **Tretman po vrsti kategorije izloženosti**

##### *Članak 151.*

#### **Tretman po kategoriji izloženosti**

1. Iznosi izloženosti ponderirani kreditnim rizikom za izloženosti koje pripadaju jednoj od kategorija izloženosti iz članka 147. stavka 2. točaka od (a) do (e) i točke (g), ako se ne odbijaju od regulatornog kapitala, izračunavaju se u skladu s pododjeljkom 2., osim ako se odbijaju od stavki redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala.



**▼B**

2. Iznosi izloženosti ponderirani razrjeđivačkim rizikom za otkupljena potraživanja izračunavaju se u skladu s člankom 157. Ako institucija ima pravo regresa prema prodavatelju otkupljenih potraživanja s obzirom na rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza i na razrjeđivački rizik, ne primjenjuju se odredbe ovog članka i članka 152. te članka 158. stavaka od 1. do 4. u vezi s otkupljenim potraživanjima, a izloženost se tretira kao osigurana izloženost.

3. Izračun iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim i razrjeđivačkim rizikom temelji se na relevantnim parametrima povezanim s dotičnom izloženošću. Oni uključuju PD, LGD, efektivno dospijeće (dalje u tekstu: „M”) i vrijednost izloženosti. PD i LGD mogu se razmatrati pojedinačno ili zajedno, u skladu s odjeljkom 4.

4. Za sve izloženosti koje pripadaju kategoriji izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja iz članka 147. stavka 2. točke (e), institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom u skladu s člankom 155. Institucije mogu upotrebljavati pristupe iz članka 155. stavaka 3. i 4. ako su dobile prethodno odobrenje nadležnih tijela. Nadležna tijela daju instituciji odobrenje za primjenu pristupa internih modela iz članka 155. stavka 4. ako institucija ispunjava zahtjeve iz odjeljka 6. pododjeljka 4.

5. Za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja, iznosi izloženosti ponderirani kreditnim rizikom mogu se izračunavati u skladu s člankom 153. stavkom 5.

6. Za izloženosti koje pripadaju kategorijama izloženosti iz članka 147. stavka 2. točaka od (a) do (d), institucije utvrđuju vlastite procjene PD-a u skladu s člankom 143. i odjeljkom 6.

7. Za izloženosti iz kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (d), institucije utvrđuju vlastite procjene LGD-a i konverzijskih faktora u skladu s člankom 143. i odjeljkom 6.

8. Za izloženosti koje pripadaju kategorijama izloženosti iz članka 147. stavka 2. točaka od (a) do (c), institucije primjenjuju vrijednosti LGD-a iz članka 161. stavka 1. i konverzijske faktore iz članka 166. stavka 8. točaka od (a) do (d), osim ako im je odobrena primjena vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora za te kategorije izloženosti u skladu sa stavkom 9.

9. Za sve izloženosti koje pripadaju kategorijama izloženosti iz članka 147. stavka 2. točaka od (a) do (c), nadležno tijelo daje institucijama odobrenje za primjenu vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora u skladu s člankom 143 i odjeljkom 6.

10. Za sekuritizirane izloženosti i za izloženosti iz kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (f), iznosi izloženosti ponderirani rizikom izračunavaju se u skladu s poglavljem 5.

**▼B***Članak 152.***Tretman izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU**

1. Ako izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU zadovoljavaju kriterije iz članka 132. stavka 3. i ako je institucija upoznata sa svim odnosnim izloženostima CIU-a ili dijelom njih, institucija na temelju tih odnosnih izloženosti izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanoga gubitka u skladu s metodama iz ovog poglavlja.

Ako je odnosna izloženost CIU-a i sama izloženost u obliku udjela ili dionica u drugom CIU-u, prva institucija na temelju odnosnih izloženosti drugog CIU-a izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom.

2. Ako institucija ne zadovoljava uvjete za primjenu metoda navedenih u ovom poglavlju za sve odnosne izloženosti CIU-a ili za dio njih, iznosi izloženosti ponderirani rizikom i iznosi očekivanoga gubitka izračunavaju se u skladu sa sljedećim pristupima:

(a) za odnosne izloženosti koje pripadaju kategoriji izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja iz članka 147. stavka 2. točke (e), institucije primjenjuju jednostavni pristup ponderiranja iz članka 155. stavka 2.;

(b) za sve ostale odnosne izloženosti iz stavka 1. institucije primjenjuju standardizirani pristup iz poglavlja 2., pod sljedećim uvjetima:

i. za izloženosti koje podliježu posebnom ponderu rizika za izloženosti kojima nije dodijeljen rejting i za izloženosti za koje vrijedi stupanj kreditne kvalitete s najvišim ponderom rizika za određenu kategoriju izloženosti, ponder rizika množi se s faktorom dva, ali ne smije premašivati 1 250 %;

ii. za sve ostale izloženosti, ponder rizika množi se s faktorom 1,1 uz primjenu minimuma od 5 %.

Ako za potrebe točke (a) institucija ne može razlikovati izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja ne kotiraju na burzi, izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja kotiraju na burzi i ostale izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, ona tretira dotične izloženosti kao ostale izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja. Ako te izloženosti, zajedno s izravnim izloženostima institucije u toj kategoriji izloženosti, nisu značajne u smislu članka 150. stavka 2., uz odobrenje nadležnih tijela može se primijeniti članak 150. stavak 1.

3. Ako izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU ne ispunjavaju kriterije iz članka 132. stavka 3. ili ako institucija nije upoznata sa svim odnosnim izloženostima CIU-a ili s odnosnim izloženostima udjela ili dionice u CIU koji su i sami odnosne izloženosti CIU-a, institucija na temelju tih odnosnih izloženosti izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanoga gubitka u skladu s jednostavnim pristupom ponderiranja iz članka 155. stavka 2.

**▼B**

Ako institucija ne može razlikovati izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja ne kotiraju na burzi, izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja kotiraju na burzi i ostale izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, ona tretira dotične izloženosti kao ostale izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja. Izloženosti koje nisu izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja raspoređuju se u kategoriju ostalih vlasničkih ulaganja.

4. Umjesto s pomoću metode iz stavka 3., institucije mogu same izračunavati prosječne iznose izloženosti ponderirane rizikom na temelju odnosnih izloženosti CIU-a u skladu s pristupima iz stavka 2. točaka (a) i (b), ili mogu izračun tih iznosa i izvještaj o njima prepustiti sljedećim trećim osobama:

- (a) depozitnoj instituciji ili financijskoj instituciji CIU-a, ako CIU ulaže isključivo u vrijednosne papire i deponira sve vrijednosne papire u toj depozitnoj instituciji ili financijskoj instituciji;
- (b) za ostale CIU, društvu za upravljanje CIU-om, ako to društvo za upravljanje CIU-om ispunjava kriterije iz članka 132. stavka 3. točke (a).

Točnost izračuna potvrđuje vanjski revizor.

5. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti prema kojima nadležna tijela mogu institucijama dopustiti primjenu standardiziranog pristupa iz članka 150. stavka 1. za izloženosti iz stavka 2. točke (b) ovog članka.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 30. lipnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Pododjeljak 2.

**Izračun iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom**

*Članak 153.*

**Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama**

1. Uz primjenu posebnih tretmana opisanih u stavcima 2., 3. i 4., iznosi izloženosti ponderirani rizikom za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama te središnjim državama i središnjim bankama izračunavaju se primjenom sljedećih formula:

*Iznos izloženosti ponderiran rizikom = ponder rizika (RW) · vrijednost izloženosti*

pri čemu je ponder rizika (RW) određen na sljedeći način:

- i. za PD = 0, RW je 0.

**▼B**

ii. za  $PD = 1$ , tj. za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza:

— ako institucije primjenjuju vrijednosti LGD-a iz članka 161. stavka 1.,  $RW$  je 0,

— ako institucije primjenjuju vlastite procjene LGD-a,  $RW$  je  $RW = \max \{0; 12,5 \cdot (LGD - EL_{BE})\}$ ;

pri čemu je najbolja procjena očekivanoga gubitka (dalje u tekstu: „ELBE”) najbolja procjena očekivanoga gubitka za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza od strane institucije u skladu s člankom 181. stavkom 1. točkom (h);

iii. ako je  $0 < PD < 1$

$$RW = \left( LGD \cdot N \left( \frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0.999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot \frac{1 + (M - 2,5) \cdot b}{1 - 1,5 \cdot b} \cdot 12,5 \cdot 1,06$$

pri čemu:

$N(x)$  = označuje funkciju kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable (tj. vjerojatnost da normalna slučajna varijabla s očekivanom vrijednošću nula i varijancom jedan bude manja ili jednaka  $x$ ).

$G(Z)$  = označuje inverz funkcije kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable (tj. tako da za vrijednost  $x$  vrijedi  $N(x) = z$ ).

$R$  = označuje koeficijent korelacije, određen kao

$$R = 0.12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} + 0.24 \cdot \left( 1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} \right)$$

$b$  = označuje faktor prilagodbe za efektivno dospijeće, određen kao

$$b = (0.11852 - 0.05478 \cdot \ln(PD))^2$$

2. Za sve izloženosti prema velikim subjektima financijskog sektora koeficijent korelacije iz stavka 1. točke iii. množi se s 1,25. Za sve izloženosti prema nereguliranim subjektima financijskog sektora, koeficijenti korelacije iz stavka 1. točke iii., odnosno stavka 4., množe se s 1,25.

3. Iznos izloženosti ponderirane rizikom za svaku izloženost koja ispunjava zahtjeve iz članaka 202. i 217. može se prilagoditi prema sljedećoj formuli:

$$\text{Iznos izloženosti ponderiran rizikom} = \text{ponder rizika}(RW) \cdot \text{vrijednost izloženosti} \cdot (0,15 + 160 \cdot PD_{pp})$$

pri čemu je:

$PD_{pp}$  = PD pružatelja zaštite.

▼ **B**

Ponder rizika (RW) izračunava se primjenom relevantne formule za izračun pondera rizika iz točke 1. za izloženost, PD dužnika i LGD usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite. Faktor prilagodbe za efektivno dospijeće (b) izračunava se s pomoću nižeg PD-a između PD-a za dužnika i PD-a pružatelja zaštite.

4. Za izloženosti prema trgovačkim društvima kod kojih su ukupni godišnji poslovni prihodi na konsolidiranoj razini za grupu kojoj to trgovačko društvo pripada manji od 50 milijuna eura, institucije mogu za izračun pondera rizika za izloženosti prema trgovačkim društvima iz stavka 1. točke iii. primijeniti sljedeću formulu korelacije. U spomenutoj formuli S je izražen kao ukupni godišnji poslovni prihod u milijunima eura, a može poprimiti vrijednosti iz sljedećeg intervala: 5 milijuna eura  $\leq S \leq 50$  milijuna eura. Iskazani poslovnih prihodi koji su manji od 5 milijuna eura tretiraju se kao da iznose 5 milijuna eura. Za otkupljena potraživanja ukupni godišnji poslovni prihodi jesu prosjek ponderiran individualnim izloženostima u skupu izloženosti.

$$R = 0.12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} + 0.24 \cdot \left( 1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} \right) - 0.04 \cdot \left( 1 - \frac{\min\{\max\{5, S\}, 50\} - 5}{45} \right)$$

Institucije zamjenjuju ukupne godišnje poslovne prihode ukupnom imovinom grupe na konsolidiranoj razini kada je ukupna imovina bolji pokazatelj veličine društva od ukupnih godišnjih poslovnih prihoda.

5. Kod izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja za koje institucija ne može procijeniti PD ili procjene PD-a institucije ne zadovoljavaju zahtjeve iz odjeljka 6., institucija dodjeljuje pondere rizika u skladu s tablicom 1.:

Tablica 1.

Preostali rok do dospijeća	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Kraći od 2,5 godine	50 %	70 %	115 %	250 %	0 %
Jednak ili duži od 2,5 godine	70 %	90 %	115 %	250 %	0 %

Pri dodjeli pondera rizika izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja, institucija uzima u obzir sljedeće kriterije: financijsku isplativost, političko i zakonodavno okruženje, karakteristike transakcija i/ili imovine, financijsku snagu sponzora i izvodača, uključujući bilo koji oblik novčanih tokova koji proizlaze iz javno-privatnog partnerstva, kao i sigurnosni paket (engl. *security package*).

6. Za otkupljena potraživanja od trgovačkih društva institucije moraju poštovati zahtjeve iz članka 184. Ako otkupljena potraživanja od trgovačkih društva osim toga zadovoljavaju i zahtjeve iz članka 154. stavka 5. te ako bi za instituciju primjena standarda kvantifikacije rizika za izloženosti prema trgovačkim društvima iz odjeljka 6. za ova potraživanja predstavljala preveliko opterećenje, institucija se može koristiti standardima kvantifikacije rizika za izloženosti prema stanovništvu iz odjeljka 6.

▼ M5

7. Kod otkupljenih potraživanja od trgovačkih društva, povratni diskonti kupovne cijene, kolaterali ili djelomična jamstva kojima se osigurava zaštita od prvoga gubitka zbog neispunjavanja obveza, gubitka s osnove razrjeđivanja ili oba ta gubitka mogu se tretirati kao zaštita od prvoga gubitka kupca potraživanja ili korisnika kolaterala ili djelomičnog jamstva, u skladu s poglavljem 5. odjeljkom 3 pododjeljcima 2. i 3. Prodavatelj koji omogućava povratni diskont kupovne cijene i pružatelj kolaterala ili djelomičnih jamstava tretira navedene kao izloženost poziciji prvog gubitka, u skladu s poglavljem 5. odjeljkom 3 pododjeljcima 2. i 3.

8. Ako institucija pruža kreditnu zaštitu za određeni broj izloženosti podložno uvjetu da n-ti nastanak statusa neispunjavanja obveza u skupu izloženosti predstavlja osnovu za plaćanje i da taj kreditni događaj dovodi do otkazivanja ugovora, rizikom ponderirani iznos izloženosti izračunava se tako da se zbroje ponderi rizika za izloženosti uključene u košaricu, isključujući izloženosti n–1, pri čemu zbroj iznosa očekivanog gubitka pomnožen s 12,5 i iznosom izloženosti ponderiran rizikom ne smije premašivati nominalni iznos zaštite koja proistječe iz kreditne izvedenice pomnožen s 12,5. Izloženosti n–1 koje se isključuju iz navedenog zbroja jesu one od kojih svaka rezultira nižim rizikom ponderiranim iznosom izloženosti nego što je rizikom ponderirani iznos izloženosti bilo koje druge izloženosti uključene u zbroj. Ponder rizika od 1 250 % promjenjuje se na pozicije u košarici za koje institucija ne može odrediti ponder rizika prema pristupu IRB.

▼ B

9. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje kako institucije uzimaju u obzir faktore iz stavka 5. podstavka 2. pri dodjeli pondera rizika izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

## Članak 154.

**Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za izloženosti prema stanovništvu**

1. Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za izloženosti prema stanovništvu izračunavaju se prema sljedećim formulama:

*Iznos izloženosti ponderiran rizikom = ponder rizika (RW) · vrijednost izloženosti*

pri čemu je ponder rizika (RW) određen na sljedeći način:

i. za PD = 1, tj. za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza; RW je

$$RW = \max \{0, 12.5 \cdot (LGD - EL_{BE})\};$$

pri čemu je  $EL_{BE}$  najbolja procjena očekivanoga gubitka za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza od strane institucije u skladu s člankom 181. stavkom 1. točkom (h);

**▼B**

ii. za  $0 < PD < 1$ , za bilo koju vrijednost PD-a osim one pod točkom i.

$$RW = \left( LGD \cdot N \left( \frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0.999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot 12,5 \cdot 1,06$$

pri čemu:

$N(x)$  = označuje funkciju kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable (tj. vjerojatnost da normalna slučajna varijabla s očekivanom vrijednošću nula i varijancom jedan bude manja ili jednaka  $x$ ).

$G(Z)$  = označuje inverz funkcije kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable (tj. tako da za vrijednost  $x$  vrijedi  $N(x) = z$ );

$R$  = označuje koeficijent korelacije određen kao

$$R = 0.03 \cdot \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} + 0.16 \cdot \left( 1 - \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} \right)$$

2. Iznos izloženosti ponderiran rizikom za svaku izloženost prema MSP-u iz članka 147. stavka 5. koja zadovoljava zahtjeve iz članaka 202. i 217. može se izračunati u skladu s člankom 153. stavkom 3.

3. Za izloženosti prema stanovništvu osigurane nekretninama koeficijent korelacije ( $R$ ) u iznosu od 0,15 zamjenjuje iznos dobiven korelacijskom formulom iz stavka 1.

4. Za kvalificirane obnovljive izloženosti prema stanovništvu u skladu s točkama od (a) do (e), koeficijent korelacije ( $R$ ) od 0,04 zamjenjuje iznos dobiven korelacijskom formulom iz stavka 1.

Izloženosti se smatraju kvalificiranim obnovljivim izloženostima ako zadovoljavaju sljedeće uvjete:

- (a) riječ je o izloženostima prema fizičkim osobama;
- (b) izloženosti su obnovljive, neosigurane te ih u njihovom neiskorištenom iznosu institucija može odmah i bezuvjetno otkazati. U tom smislu, obnovljive izloženosti definirane su kao izloženosti kod kojih postoji mogućnost da iskorišteni iznos varira ovisno o odluci klijenta da posuđuje i otplaćuje, ali do iznosa ograničenja koji je utvrdila institucija. Neiskorištene obveze mogu se smatrati bezuvjetno opozivima ako uvjeti ugovora dopuštaju instituciji da ih otkáže u punom odobrenom iznosu u skladu sa zakonima o zaštiti potrošača i s time povezanim zakonima;
- (c) maksimalna izloženost prema jednoj osobi u potportfelju iznosi 100 000 eura ili manje;

**▼B**

- (d) primjena spomenute korelacije iz ovog stavka ograničena je na portfelje s niskom volatilnošću stopa gubitka u usporedbi s njihovim prosječnim razinama stopa gubitka, posebno za izloženosti unutar raspona niskih vrijednosti PD-a;
- (e) tretman kvalificiranih obnovljivih izloženosti prema stanovništvu u skladu je s rizičnim karakteristikama tog potportfelja.

Iznimno od točke (b), zahtjev da izloženost bude neosigurana ne primjenjuje se na izloženosti po kreditnim linijama koje su osigurane tako da su vezane uz račun na koji se prima plaća. Pritom se iznosi koji se naplaćuju s računa na koji se prima plaća ne smiju uzeti u obzir pri procjeni LGD-a.

Nadležna tijela prate relativnu volatilnost stopa gubitka po potportfeljima kvalificiranih obnovljivih izloženosti prema stanovništvu, kao i na razini ukupnog portfelja kvalificiranih obnovljivih izloženosti prema stanovništvu te razmjenjuju podatke o tipičnim karakteristikama stopa gubitka kvalificiranih obnovljivih izloženosti prema stanovništvu u državama članicama.

5. Da bi se otkupljena potraživanja mogla svrstati u kategoriju izloženosti prema stanovništvu, moraju ispunjavati zahtjeve iz članka 184. te sljedeće uvjete:

- (a) institucija je kupila potraživanja od nepovezane treće osobe te njezina izloženost prema dužniku po tom potraživanju ne uključuje nikakvu izloženost koju je izravno ili neizravno kreirala sama institucija;
- (b) otkupljena potraživanja nastala su pod tržišnim uvjetima između prodavatelja i dužnika; smatra se da potraživanja nisu nastala pod tržišnim uvjetima posebno ako se radi o međusobnim potraživanjima dužnika i prodavatelja koja mogu biti predmet prijeboja;
- (c) institucija koja otkupljuje potraživanja ima pravo na sve prihode koji proizlaze iz otkupljenih potraživanja ili razmjerni udio u tim prihodima;
- (d) portfelj otkupljenih potraživanja dovoljno je diversificiran.

**▼M5**

6. Kod otkupljenih potraživanja od stanovništva, povratni diskonti kupovne cijene, kolaterali ili djelomična jamstva kojima se osigurava zaštita od prvoga gubitka zbog neispunjavanja obveza, gubitka s osnove razrjeđivanja ili oba ta gubitka mogu se tretirati kao zaštita od prvoga gubitka kupca potraživanja ili korisnika kolaterala ili djelomičnog jamstva, u skladu s poglavljem 5. odjeljkom 3. pododjeljcima 2. i 3. Prodavatelj koji omogućava povratni diskont kupovne cijene i pružatelj kolaterala ili djelomičnih jamstava tretira navedene kao izloženost poziciji prvog gubitka, u skladu s poglavljem 5. odjeljkom 3. pododjeljcima 2. i 3.

**▼B**

7. Za hibridne skupove izloženosti prema stanovništvu s osnove otkupljenih potraživanja kod kojih institucija koja ih je otkupila ne može razlučiti otkupljena potraživanja koja se odnose na izloženosti osigurane nekretninama i ona koja se odnose na kvalificirane obnovljive izloženosti prema stanovništvu od ostalih izloženosti prema stanovništvu, primjenjuje se funkcija izračuna pondera rizika za izloženosti prema stanovništvu koja rezultira najvišim kapitalnim zahtjevima.



▼ **B***Članak 155.***Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja**

1. Institucije određuju iznose izloženosti ponderirane rizikom za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, isključujući one odbijene u skladu s dijelom drugim ili one koji podliježu ponderu rizika od 250 % u skladu s člankom 48., u skladu s pristupima iz stavaka 2., 3. i 4. ovog članka. Institucija može primijeniti različite pristupe na različite portfelje vlasničkih ulaganja ako i sama institucija u internom procesu upravljanja rizicima koristi različite pristupe. Ako institucija koristi različite pristupe, njezin izbor između PD/LGD pristupa ili pristupa internih modela mora biti dosljedan, kako tijekom vremena tako i u skladu s pristupom koji se primjenjuje za interno upravljanje rizikom odgovarajuće izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja i ne smije biti određen s ciljem regulatorne arbitraže.

Institucije mogu tretirati izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva za pomoćne usluge na isti način kao i ostalu imovinu.

2. Prema jednostavnom pristupu ponderiranja iznos izloženosti ponderiran rizikom izračunava se prema sljedećoj formuli:

$$\text{Iznos izloženosti ponderiran rizikom} = \text{ponder rizika}(RW) \cdot \text{vrijednost izloženosti},$$

pri čemu je:

Ponder rizika (RW) = 190 % izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja ne kotiraju na burzi u dostatno diversificiranim portfeljima.

Ponder rizika (RW) = 290 % za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja kotiraju na burzi.

Ponder rizika (RW) = 370 % za sve ostale izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja.

Kratke pozicije u gotovini i izvedeni financijski instrumenti koji nisu iz knjige trgovanja mogu se prebiti s dugim pozicijama u istim vlasničkim ulaganjima ako ti instrumenti izričito predstavljaju zaštitu određenih izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja i osiguravaju njihovu zaštitu najmanje još sljedećih godinu dana. Ostale kratke pozicije moraju se tretirati kao da su duge pozicije s primjerenim ponderom rizika koji se množi s apsolutnom vrijednošću svake pozicije. U slučaju ročne neusklađenosti pojedinih pozicija primjenjuje se metoda kao i za izloženosti prema trgovačkim društvima iz članka 162. stavka 5.

Institucije mogu priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu primljenu za izloženost na osnovi vlasničkih ulaganja u skladu s metodama iz poglavlja 4.

3. Prema PD/LGD pristupu iznosi izloženosti ponderirani rizikom izračunavaju se u skladu s formulama iz članka 153. stavka 1. Ako institucije nemaju dovoljno informacija za uporabu definicije nastanka statusa neispunavanja obveza iz članka 178., ponderu rizika dodjeljuje se faktor prilagodbe od 1,5.

**▼B**

Na razini pojedinačne izloženosti zbroj očekivanoga gubitka pomnožen s 12,5 i iznosa izloženosti ponderiranog rizikom ne smije prijeći vrijednost izloženosti pomnoženu s 12,5.

Institucije mogu priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu primljenu za izloženost na osnovi vlasničkih ulaganja u skladu s metodama iz poglavlja 4. Pritom LGD za izloženosti prema pružatelju zaštite iznosi 90 %. Za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja ne kotiraju na burzi u dostatno diversificiranim portfeljima može se primijeniti LGD od 65 %. Za tu svrhu M iznosi 5 godina.

4. Prema pristupu internih modela iznos izloženosti ponderiran rizikom predstavlja potencijalan gubitak po svim izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja institucije koji je izračunat upotrebom internih modela vrijednosti adherentne riziku uz 99. percentil, jednostrani interval pouzdanosti za razlike između tromjesečnih povrata i odgovarajuće nerizične stope izračunate na dugoročnom uzorku podataka, pomnožen s 12,5. Iznosi izloženosti ponderirani rizikom na razini portfelja vlasničkih vrijednosnih papira ne smiju biti niži od ukupnog zbroja sljedećega:

- (a) iznosa izloženosti ponderiranih rizikom zahtijevanih u skladu s PD/LGD pristupom; i
- (b) odgovarajućeg iznosa očekivanoga gubitka pomnoženog s 12,5.

Iznosi iz točaka (a) i (b) izračunavaju se na osnovi vrijednosti PD-a iz članka 165. stavka 1. i odgovarajućih vrijednosti LGD-a iz članka 165. stavka 2.

Institucije mogu priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu primljenu za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja.

#### *Članak 156.*

##### **Iznos izloženosti ponderiran rizikom za ostalu imovinu**

Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za ostalu imovinu izračunavaju se u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{Iznos izloženosti ponderiran rizikom} = 100 \% \cdot \text{vrijednost izloženosti},$$

osim:

- (a) gotovine i ekvivalenta gotovine te zlatnih poluga koje su u vlastitom trezoru ili na posebnoj lokaciji u količini koja je pokrivena obvezama na istoj osnovi, a u tom se slučaju dodjeljuje ponder rizika 0 %;
- (b) ako je izloženost ostatak vrijednosti imovine dane u najam, a u tom se slučaju izračunava na sljedeći način:

$$\frac{1}{t} \cdot 100 \% \cdot \text{vrijednost izloženosti}$$

**▼B**

pri čemu je  $t$  veći od 1 i najbliži broju cijelih godina preostalog najma.

## Pododjeljak 3.

**Izračun iznosa izloženosti ponderiranih razrjeđivačkim rizikom za otkupljena potraživanja***Članak 157.***Iznosi izloženosti ponderirani razrjeđivačkim rizikom za otkupljena potraživanja**

1. Institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane razrjeđivačkim rizikom za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava i stanovništva u skladu s formulom iz članka 153. stavka 1.
2. Institucije određuju ulazne parametre PD i LGD u skladu s odjeljkom 4.
3. Institucije određuju vrijednost izloženosti u skladu s odjeljkom 5.
4. Za potrebe ovog članka vrijednost  $M$  je 1 godina.
5. Nadležna tijela izuzimaju instituciju iz izračunavanja i priznavanja iznosa izloženosti ponderiranih razrjeđivačkim rizikom za vrstu izloženosti koja je nastala na osnovi otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava ili stanovništva ako je institucija nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokazala da za nju razrjeđivački rizik nije značajan za tu vrstu izloženosti.

## Odjeljak 3.

**Iznosi očekivanoga gubitka***Članak 158.***Tretman po vrstama izloženosti**

1. Za izračun iznosa očekivanoga gubitka za svaku se izloženost kao ulazni parametri upotrebljavaju isti iznosi PD-a, LGD-a i vrijednost izloženosti koji su upotrijebljeni za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom iz članka 151.
2. Iznosi očekivanoga gubitka za sekuritizacijske izloženosti izračunavaju se u skladu s poglavljem 5.
3. Iznos očekivanoga gubitka za izloženosti koje su rasporedene u kategoriju izloženosti „ostala imovina” iz članka 147. stavka 2. točke (g) jest nula.
4. Iznosi očekivanoga gubitka za izloženosti u obliku dionica ili udjela u CIU iz članka 152. izračunavaju se u skladu s metodama iz ovog članka.

**▼ B**

5. Očekivani gubitak (EL) i iznosi očekivanoga gubitka za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama, odnosno izloženosti prema stanovništvu izračunavaju se primjenom sljedećih formula:

$$\text{Očekivani gubitak (EL)} = PD \cdot LGD$$

Iznos očekivanoga gubitka = EL pomnožen vrijednošću izloženosti

Za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza (PD = 100 %) kada institucije upotrebljavaju vlastite procjene LGD-a, EL jest  $EL_{BE}$ , pri čemu  $EL_{BE}$  označuje najbolju procjenu očekivanoga gubitka za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza u skladu s člankom 181. stavkom 1. točkom (h).

Za izloženosti na koje se primjenjuje tretman iz članka 153. stavka 3. EL iznosi 0 %.

6. Za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja, u slučajevima kada institucije za dodjelu pondera rizika primjenjuju metode iz članka 153. stavka 5., iznos očekivanoga gubitka izračunava se primjenom postotaka u skladu s tablicom 2.

Tablica 2.

Preostali rok do dospijeca	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Kraći od 2,5 godine	0 %	0,4 %	2,8 %	8 %	50 %
Jednak ili duži od 2,5 godine	0,4 %	0,8 %	2,8 %	8 %	50 %

7. Kada za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja institucija izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom primjenom jednostavnog pristupa ponderiranja, iznosi očekivanoga gubitka izračunavaju se primjenom sljedeće formule:

$$\text{Iznos očekivanoga gubitka} = EL \cdot \text{vrijednost izloženosti}$$

pri čemu su vrijednosti EL-a sljedeće:

Očekivani gubitak (EL) = 0,8 % za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja ne kotiraju na burzi u dostatno diversificiranom portfelju

Očekivani gubitak (EL) = 0,8 % za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja kotiraju na burzi

Očekivani gubitak (EL) = 2,4 % za ostale izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja.

8. Kada za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja institucija izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom primjenom PD/LGD pristupa, očekivani gubitak i iznosi očekivanoga gubitka izračunavaju se primjenom sljedećih formula:

$$\text{Očekivani gubitak (EL)} = PD \cdot LGD$$

$$\text{Iznos očekivanoga gubitka} = EL \cdot \text{vrijednost izloženosti}$$

**▼B**

9. Kada za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja institucija izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom primjenom pristupa internih modela, iznos očekivanoga gubitka iznosi nula.

10. Iznos očekivanoga gubitka za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$\text{Expected loss (EL)} = PD \cdot LGD$$

$$\text{Iznos očekivanoga gubitka} = EL \cdot \text{vrijednost izloženosti}$$

*Članak 159.***Tretman iznosa očekivanoga gubitka**

Institucije su dužne oduzeti iznose očekivanoga gubitka izračunate u skladu s člankom 158. stavcima 5., 6. i 10. od općih i specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik i dodatnih vrijednosnih usklađenja u skladu s člancima 34. i 110. i ostalim smanjenjima regulatornog kapitala koja se odnose na te izloženosti. Diskont vezan uz bilančne izloženosti otkupljene u statusu neispunjavanja obveza u skladu s člankom 166. stavkom 1. tretira se na isti način kao specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik. Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik u vezi s izloženostima sa statusom neispunjavanja obveza ne smiju se upotrebljavati za pokriće iznosa očekivanoga gubitka iz ostalih izloženosti. Iznosi očekivanoga gubitka za sekuritizirane izloženosti te opći i specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik koji se odnose na te izloženosti nisu uključeni u taj izračun.

## Odjeljak 4.

**PD, LGD i efektivno dospjeće**

## Pododjeljak 1.

**Izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama***Članak 160.***Vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD)**

1. PD za dužnike iz kategorija izloženosti prema trgovačkim društvima i institucijama iznosi najmanje 0,03 %.

2. Za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava za koje institucija ne može procjenjivati PD ili za koja njezine procjene PD-a ne ispunjavaju uvjete iz odjeljka 6., PD se utvrđuje u skladu sa sljedećim metodama:

- (a) za nadređene izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava PD je jednak procjeni EL-a od strane institucije podijeljenoj s LGD-om tih potraživanja;

**▼B**

- (b) za podređene izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava PD je jednak procjeni EL-a od strane institucije;
- (c) institucija koja je dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a za izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s člankom 143. i koja može rastaviti procijenjeni EL za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava na PD i LGD na način koji nadležno tijelo smatra pouzdanim, može primjenjivati procjenu PD-a koja proizlazi iz tog rastavljanja.
3. PD dužnika sa statusom neispunjavanja obveza iznosi 100 %.
4. Institucije mogu uzeti u obzir nematerijalnu kreditnu zaštitu kroz PD u skladu s odredbama poglavlja 4. Za razrjeđivački rizik, osim pružatelja zaštite iz članka 201. stavka 1. točke (g), prodavatelj otkupljenih potraživanja priznaje se ako ispunjava sljedeće uvjete:
- (a) trgovačko društvo koje ima kreditnu procjenu VIPKR-a za koju je EBA utvrdila da pripada najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s poglavljem 2.;
- (b) trgovačko društvo koje, u slučaju kada institucije iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanoga gubitka izračunavaju prema IRB pristupu, nema kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a i koje je interno rangirano tako da njegov PD prema internom rejtingu odgovara kreditnoj procjeni vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika za koji je EBA utvrdila da pripada najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete po pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s poglavljem 2.
5. Institucije koje upotrebljavaju vlastite procjene LGD-a mogu priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu tako da prilagode PD u skladu s člankom 161. stavkom 3.
6. Za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava PD je jednak procijenjenom EL-u za razrjeđivački rizik. Institucija koja je dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a za izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s člankom 143. i koja može rastaviti procijenjeni EL za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava na PD i LGD na način koji nadležno tijelo smatra pouzdanim može primjenjivati procjenu PD-a koja proizlazi iz tog rastavljanja. Institucije mogu priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu kroz PD u skladu s odredbama u poglavlju 4. Za razrjeđivački rizik, osim pružatelja zaštite iz članka 201. stavka 1. točke (g), prodavatelj otkupljenih potraživanja priznaje se ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 4.
7. Iznimno od članka 201. stavka 1. točke (g), trgovačka društva koja ispunjavaju uvjete iz stavka 4. mogu se priznati.

**▼B**

Institucija koja je dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a u skladu s člankom 143. za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava može priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu tako da prilagodi PD u skladu s člankom 161. stavkom 3.

*Članak 161.***Gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD)**

1. Institucije su dužne koristiti se sljedećim vrijednostima LGD-a:
  - (a) za nadređene izloženosti bez priznatog kolaterala: 45 %;
  - (b) za podređene izloženosti bez priznatog kolaterala: 75 %;
  - (c) institucije mogu priznati materijalnu i nematerijalnu kreditnu zaštitu kroz LGD u skladu s poglavljem 4.;
  - (d) pokrivenim obveznicama na koje se može primijeniti tretman iz članka 129. stavka 4. ili 5. može se dodijeliti LGD u iznosu od 11,25 %;
  - (e) za nadređene izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava za koje institucija ne može procjenjivati PD ili za koje njezine procjene PD-a ne ispunjavaju uvjete iz odjeljka 6.: 45 %;
  - (f) za podređene izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava za koje institucija ne može procjenjivati PD ili za koje njezine procjene PD-a ne ispunjavaju uvjete iz odjeljka 6.: 100 %;
  - (g) za razrjeđivački rizik za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava: 75 %.
  
2. Za razrjeđivački rizik i rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza, ako je institucija dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a za kategoriju izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s člankom 143. i ako može rastaviti procijenjeni EL za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava na PD i LGD na način koji nadležno tijelo smatra pouzdanim, institucija može primjenjivati procjenu LGD-a za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava.
  
3. Ako je institucija dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama u skladu s člankom 143., nematerijalna kreditna zaštita može se priznati tako da se prilagodi PD ili LGD, pri čemu je institucija dužna ispunjavati zahtjeve iz odjeljka 6. i dobiti odobrenje nadležnih tijela. Institucija ne smije izloženostima osiguranima jamstvima dodijeliti prilagođeni PD ili LGD takav da prilagođeni ponder rizika bude niži od onog za usporedivu izravnu izloženost prema davatelju jamstva.

**▼B**

4. Za potrebe društava iz članka 153. stavka 3. LGD za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite jest LGD neosigurane izloženosti prema davatelju jamstva ili LGD neosigurane izloženosti prema dužniku, ovisno o tome, u slučaju da i za davatelja jamstva i za dužnika nastane status neispunjavanja obveza za trajanja osigurane transakcije, upućuju li dostupni dokazi i struktura jamstva na to da će naplaćeni iznos ovisiti o financijskom stanju davatelja jamstva, odnosno dužnika.

*Članak 162.***Efektivno dospijeće**

1. Institucije koje nisu dobile odobrenje za primjenu vlastitih LGD-a i konverzijskih faktora za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama dužne su dodijeliti izloženostima koje proizlaze iz repo transakcija ili transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane M od 0,5 godina, a svim ostalim izloženostima M od 2,5 godine.

Umjesto toga, u postupku davanja odobrenja iz članka 143. nadležna tijela odlučuju hoće li institucija primjenjivati efektivno dospijeće (M) za svaku izloženost u skladu sa stavkom 2.

2. Institucije koje su dobile odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih LGD-a i konverzijskih faktora za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama ili središnjim državama i središnjim bankama u skladu s člankom 143. dužne su izračunavati M za svaku od tih izloženosti kako je navedeno u točkama od (a) do (e) ovog stavka i pridržavajući se stavaka od 3. do 5 ovog članka. M ne može biti veći od 5 godina osim u slučajevima iz članka 384. stavka 1., kada se upotrebljava M koji je tamo određen:

(a) za instrument za koji je definirana otplatna tablica novčanih tokova M se izračunava prema sljedećoj formuli:

$$M = \max \left\{ 1, \min \left\{ \frac{\sum_t t \cdot CF_t}{\sum_t CF_t}, 5 \right\} \right\}$$

pri čemu  $CF_t$  označuje ugovorno određene novčane tokove (glavnica, kamate i naknade) koje je dužnik obvezan platiti u razdoblju  $t$ ;

(b) za izvedenice iz standardiziranog sporazuma o netiranju M se izračunava kao ponderirani prosjek preostalog roka do dospijeća izloženosti, ali ne može biti manji od jedne godine, a kao ponder se primjenjuje zamišljeni iznos svake izloženosti;



## ▼B

- (c) za izloženosti proizašle iz transakcija s potpuno ili gotovo potpuno osiguranim izvedenim financijskim instrumentima iz Priloga II. i potpuno ili gotovo potpuno osiguranih maržnih kredita koji su predmet standardiziranog sporazuma o netiranju, M se izračunava kao ponderirani prosjek preostalog roka do dospijeća transakcija, ali ne može biti manji od 10 dana;
- (d) za repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane koje su predmet standardiziranog sporazuma o netiranju, M se izračunava kao ponderirani prosjek preostalog roka do dospijeća transakcija, ali ne može biti manji od 5 dana. Kao ponder primjenjuje se zamišljeni iznos svake izloženosti;
- (e) institucija koja je dobila odobrenje nadležnog tijela u skladu s člankom 143. za primjenu vlastite procjene PD-a za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava, za iskorištene iznose iz okvirnog ugovora o otkupu potraživanja M je jednak ponderiranom prosjeku dospijeća izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja, ali ne može biti manji od 90 dana. Tako izračunata vrijednost M primjenjuje se i za neiskorištene iznose iz okvirnog ugovora o otkupu potraživanja ako taj ugovor sadrži odredbe, pokretače prijevremene isplate ili druge karakteristike koje instituciju koja otkupljuje potraživanja štite od značajnog pogoršanja kvalitete budućih potraživanja za koja postoji obveza otkupa za trajanja ugovora. Ako ne postoji takva učinkovita zaštita, M se za neiskorištene iznose izračunava kao zbroj najdužega mogućeg dospijeća potencijalno otkupljenog potraživanja prema okvirnom ugovoru o otkupu potraživanja i preostalog roka do dospijeća okvirnog ugovora o otkupu potraživanja, ali ne može biti manji od 90 dana;
- (f) za sve druge instrumente koji nisu navedeni u ovom stavku ili kada institucija ne može izračunati M na način propisan u točki (a), M se postavlja na najduže preostalo vrijeme (u godinama) koje je dužniku određeno za ispunjenje njegovih ugovornih obveza, ali ne na manje od godinu dana;
- (g) za institucije koje za izračun vrijednosti izloženosti primjenjuju metodu internog modela iz poglavlja 6. odjeljka 6., M se za izloženosti za koje institucije primjenjuju tu metodu i za koje je najduže dospijeće ugovora koji pripada skupu za netiranje duže od jedne godine izračunava prema sljedećoj formuli:

$$M = \min \left\{ \frac{\sum_k \text{Effective} EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot s_{t_k} + \sum_k EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot (1 - s_{t_k})}{\sum_k \text{Effective} EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot s_{t_k}}, 5 \right\}$$

u kojoj je:

$S_{t_k}$  = indikatorska varijabla (engl. *dummy variable*) čija je vrijednost u budućem razdoblju  $t_k$  jednaka 0 ako je  $t_k > 1$  godine, odnosno jednaka 1 ako je  $t_k \leq 1$

$EE_{t_k}$  = očekivani iznos izloženosti u budućem razdoblju  $t_k$ ;

**▼ B**

$EffectiveEE_{t_k}$  = efektivna očekivana izloženost u budućem razdoblju  $t_k$ ;

$df_{t_k}$  = nerizični diskontni faktor za buduće razdoblje  $t_k$ ;

$\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$ ;

- (h) institucija koja primjenjuje interni model za izračunavanje tržišne prilagodbe kreditnom vrednovanju rizika druge ugovorne strane (CVA) može, uz odobrenje nadležnih tijela, kao M upotrijebiti efektivno trajanje prema procjeni internog modela.

U skladu sa stavkom 2. za skupove za netiranje u kojima svi ugovori imaju izvorni rok dospjeća kraći od jedne godine, primjenjuje se formula iz točke (a);

- (i) za institucije koje primjenjuju metodu internog modela iz poglavlja 6. odjeljka 6. za izračun vrijednosti izloženosti i koje imaju odobrenje za primjenu internog modela za specifični pozicijski rizik dužničkih pozicija iz knjige trgovanja u skladu s dijelom 3. glavom IV. poglavljem 5., M iznosi 1 u formuli iz članka 153. stavka 1., pod uvjetom da institucija može dokazati nadležnim tijelima da njezin interni model za specifični pozicijski rizik dužničkih pozicija iz knjige trgovanja primijenjen u članku 383. sadrži učinke migracije među rejtinzima;
- (j) za potrebe članka 153. stavka 3. M je jednak efektivnom dospjeću kreditne zaštite, ali ne može biti manji od godinu dana.

3. Ako je ugovorom uređeno svakodnevno utvrđivanje marže i svakodnevna revalorizacija te ako je ugovorom dopuštena trenutačna likvidacija ili namira putem kolaterala u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili izostanka nadoplate marže, M iznosi najmanje jedan dan:

- (a) za potpuno ili gotovo potpuno osigurane izvedene financijske instrumente iz Priloga II.;
- (b) za potpuno ili gotovo potpuno osigurane maržne kredite;
- (c) za repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugog ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane.

Osim toga, za kvalificirane kratkoročne izloženosti koje nisu dio kontinuiranog financiranja dužnika od strane institucije, M iznosi najmanje jedan dan. Kvalificirane kratkoročne izloženosti uključuju sljedeće:

- (a) izloženosti prema institucijama koje proizlaze iz namire deviznih obveza;

**▼B**

- (b) kratkoročne transakcije financiranja trgovine koje se automatski likvidiraju, a koje su povezane s razmjenom robe ili usluga s preostalim rokom do dospijeca do jedne godine kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (80);
- (c) izloženosti koje proizlaze iz namire kupnje ili prodaje vrijednosnih papira unutar uobičajenog roka isporuke ili dva radna dana;
- (d) izloženosti koje proizlaze iz gotovinske namire putem elektroničkog prijenosa i namire elektroničkih platnih transakcija i unaprijed plaćenih troškova, uključujući prekoračenja koja proizlaze iz neuspješnih transakcija koje ne prelaze kratak, unaprijed utvrđen broj radnih dana.

4. Za izloženosti prema trgovačkim društvima koja se nalaze u Uniji, a čiji su konsolidirani poslovni prihodi i konsolidirana imovina manji od 500 milijuna eura, institucije mogu odabrati da M dosljedno određuju kako je navedeno u stavku 1. umjesto da primjenjuju stavak 2. Institucije mogu zamijeniti 500 milijuna eura s ukupnom imovinom od 1 000 milijuna eura za trgovačka društva koja u prvom redu posjeduju i iznajmljuju stambene nekretnine u svrhe koje nisu špekulativne.

5. S ročnim neusklađenostima postupa se na način naveden u poglavlju 4.

Pododjeljak 2.

**Izloženosti prema stanovništvu**

*Članak 163.*

**Vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD)**

1. PD za pojedinu izloženost iznosi najmanje 0,03 %.
2. PD dužnika ili, ako se primjenjuje pristup zasnovan na proizvodu, PD izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza iznosi 100 %.
3. Za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja PD je jednak procijenjenom EL-u za razrjeđivački rizik. Ako institucija može rastaviti procijenjeni EL za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja na PD i LGD na način koji nadležna tijela smatraju pouzdanim, institucija može primjenjivati procjenu PD-a.
4. Nematerijalna kreditna zaštita može se uzeti u obzir tako da se PD prilagodi, u skladu s člankom 164. stavkom 2. Za razrjeđivački rizik, osim pružatelja zaštite iz članka 201. stavka 1. točke (g), prodavatelj otkupljenih potraživanja priznaje se ako su ispunjeni uvjeti iz članka 160. stavka 4.



#### *Članak 164.*

##### **Gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD)**

1. Institucije su dužne same utvrđivati vlastite procjene LGD-a, pri čemu su dužne ispunjavati zahtjeve iz odjeljka 6. i dobiti odobrenje nadležnih tijela u skladu s člankom 143. Za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja LGD iznosi 75 %. Ako institucija može rastaviti procijenjeni EL za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja na PD i LGD na pouzdan način, institucija može primjenjivati vlastitu procjenu LGD-a.

2. Institucija može priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu tako da prilagodi procjene PD-a ili LGD-a, pri čemu mora ispuniti zahtjeve iz članka 183. stavaka 1., 2. i 3. te dobiti odobrenje nadležnih tijela, bilo za pojedinačnu izloženost ili skup izloženosti. Institucija ne smije izloženostima osiguranim jamstvima dodijeliti prilagođeni PD ili LGD takav da prilagođeni ponder rizika bude niži od onog za usporedivu izravnu izloženost prema davatelju jamstva.

3. Za potrebe članka 154. stavka 2., LGD za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite iz članka 153. stavka 3. jest LGD neosigurane izloženosti prema davatelju jamstva ili LGD neosigurane izloženosti prema dužniku, ovisno o tome, u slučaju da i za davatelja jamstva i za dužnika nastane status neispunjavanja obveza za trajanja osigurane transakcije, upućuju li dostupni dokazi i struktura jamstva na to da će naplaćeni iznos ovisiti o financijskom stanju davatelja jamstva, odnosno dužnika.

4. Prosječni LGD ponderiran visinom izloženosti za sve izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama koje ne ostvaruju korist od jamstava središnjih država ne smije biti niži od 10 %.

Prosječni LGD ponderiran visinom izloženosti za sve izloženosti prema stanovništvu osigurane poslovnim nekretninama koje ne ostvaruju korist od jamstava središnjih država ne smije biti niži od 15 %.

5. Na osnovi podataka prikupljenih u skladu s člankom 101. i uzimajući u obzir buduća kretanja na tržištu nekretnina i druge relevantne pokazatelje, nadležna tijela redovito, a najmanje jednom godišnje, procjenjuju jesu li minimalne vrijednosti LGD-a iz stavka 4. ovog članka primjerene za izloženosti osigurane stambenim ili poslovnim nekretninama koje se nalaze na njihovom državnom području. Nadležna tijela mogu, vodeći računa o pitanjima financijske stabilnosti, odrediti više minimalne vrijednosti prosječnog LGD-a ponderiranog visinom izloženosti za izloženosti osigurane nekretninama na njihovom državnom području.

Nadležna tijela obavješćuju EBA-u o svim promjenama minimalnog LGD-a koje donesu u skladu s prvim podstavkom, a EBA objavljuje te vrijednosti LGD-a.

**▼B**

6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti koje nadležna tijela uzimaju u obzir pri određivanju viših minimalnih vrijednosti LGD-a.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. Institucije jedne države članice primjenjuju više minimalne vrijednosti LGD-a koje su odredila nadležna tijela druge države članice na izloženosti osigurane nekretninama koje se nalaze u toj državi članici.

Pododjeljak 3.

**Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja na koje se primjenjuje PD/LGD metoda**

*Članak 165.*

**Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja na koje se primjenjuje PD/LGD metoda**

1. PD se utvrđuje u skladu s metodama koje se primjenjuju na izloženosti prema trgovačkim društvima.

PD iznosi najmanje:

- (a) 0,09 % za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja kotiraju na burzi i predstavljaju dio dugoročnoga poslovnog odnosa s klijentom;
- (b) 0,09 % za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja ne kotiraju na burzi i kod kojih se povrati na ulaganja temelje na redovitim i periodičnim novčanim tokovima, a ne na kapitalnim dobitima;
- (c) 0,40 % za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja kotiraju na burzi, uključujući ostale kratke pozicije iz članka 155. stavka 2.;
- (d) 1,25 % za sve ostale izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, uključujući ostale kratke pozicije iz članka 155. stavka 2.

2. Izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja u društva koja ne kotiraju na burzi u dostatno diversificiranom portfelju može se dodijeliti LGD u iznosu od 65 %. Svim ostalim takvim izloženostima dodjeljuje se LGD u iznosu od 90 %.

**▼B**

3. Svim izloženostima dodjeljuje se M od 5 godina.

## Odjeljak 5.

**Iznos izloženosti***Članak 166.***Izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama te izloženosti prema stanovništvu**

1. Ako nije određeno drukčije, vrijednost izloženosti bilančnih pozicija jednaka je računovodstvenoj vrijednosti određenoj bez uzimanja u obzir bilo kojih izvršenih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik.

Ovo se pravilo primjenjuje i na imovinu kupljenu po cijeni različitoj od iznosa koji se duguje.

Za kupljenu se imovinu razlika između iznosa koji se duguje i računovodstvene vrijednosti preostale nakon primjene specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik koja je evidentirana u bilanci institucija označuje kao diskont ako je iznos koji se duguje veći, odnosno kao premija, ako je taj iznos manji.

2. Ako institucije primjenjuju standardizirani sporazum o netiranju za repo transakcije ili transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, vrijednost izloženosti izračunava se u skladu s poglavljem 4 ili 6.

3. Institucije su dužne za potrebe izračuna vrijednosti izloženosti bilančnim netiranjem kredita i depozita iskazanih u bilanci institucije postupati u skladu s metodama navedenim u poglavlju 4.

4. Vrijednost izloženosti za najam diskontirana je vrijednost minimalnih plaćanja najma. Minimalna plaćanja najma obuhvaćaju plaćanja tijekom razdoblja najma koja je najmoprimac dužan ili bi mogao biti dužan izvršiti, uključujući i opcije kupnje predmeta najma za koje se već pri sklapanju ugovora o najmu može zaključiti da će se realizirati. Ako se od neke druge osobe, a ne od najmoprimca može zahtijevati plaćanje u vezi s ostatkom vrijednosti imovine dane u najam i ako ta obveza plaćanja ispunjava niz uvjeta iz članka 201. u vezi s priznavanjem pružatelja zaštite, kao i zahtjeve za priznavanje ostalih vrsta jamstava iz članka 213., obveza plaćanja može se uzeti u obzir kao nematerijalna kreditna zaštita u skladu s poglavljem 4.

5. U slučaju ugovora navedenog u Prilogu II., vrijednost izloženosti određuje se metodama navedenima u poglavlju 6. i ne uzima u obzir izvršene ispravke vrijednosti za kreditni rizik.

6. Vrijednost izloženosti za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za otkupljena potraživanja vrijednost je izloženosti utvrđena u skladu sa stavkom 1. umanjena za kapitalne zahtjeve za razrjeđivački rizik prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika.

**▼B**

7. U slučajevima kada je izloženost u obliku vrijednosnih papira ili robe, prodanih, ponuđenih kao kolateral ili danih u zajam na temelju repo transakcija ili transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcija s dugim rokom namire i maržnih kredita, vrijednost izloženosti jest vrijednost vrijednosnih papira ili robe utvrđena u skladu s člankom 24. Ako se primjenjuje složena metoda financijskoga kolaterala iz članka 223., vrijednost izloženosti povećava se za korektivni faktor za vrijednosne papire odnosno robu koji je naveden u članku 223. Vrijednost izloženosti repo transakcija, transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcija s dugim rokom namire te maržnih kredita može se odrediti u skladu s poglavljem 6. ili člankom 220. stavkom 2.

8. Za sljedeće stavke vrijednost izloženosti izračunava se kao odobreni, a neiskorišteni iznos pomnožen s konverzijskim faktorom. Institucije su dužne koristiti se sljedećim konverzijskim faktorima u skladu s člankom 151. stavkom 8. za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama:

- (a) za kreditne linije koje institucija može u svakom trenutku bezuvjetno opozvati bez prethodne obavijesti dužniku ili koje automatski prestaju nastupom ugovorenih okolnosti vezanih uz pogoršanje kreditne sposobnosti dužnika primjenjivat će se konverzijski faktor od 0 %. Da bi mogle primijeniti konverzijski faktor od 0 %, institucije su dužne aktivno pratiti financijsko stanje dužnika i uspostaviti sustave unutarnjih kontrola koji će omogućiti pravodobno utvrđivanje pogoršanja kreditne kvalitete dužnika. Neiskorištene kreditne linije mogu se smatrati bezuvjetno opozivima ako ih na temelju propisa o zaštiti potrošača institucija može opozvati;
- (b) konverzijski faktor od 20 % za kratkoročne dokumentarne akreditive povezane s kretanjem robe za instituciju koja je izdala te za instituciju koja je potvrdila akreditiv;
- (c) za neiskorištene preuzete obveze kupnje za otkupljena obnovljiva potraživanja koje institucija može bezuvjetno opozvati bez prethodne obavijesti ili koje automatski prestaju nastupom ugovornih okolnosti, primjenjuje se konverzijski faktor od 0 %. Da bi mogle primijeniti konverzijski faktor od 0 %, institucije su dužne aktivno pratiti financijsko stanje dužnika i uspostaviti sustave unutarnjih kontrola koji će omogućiti pravodobno utvrđivanje pogoršanja kreditne kvalitete dužnika;
- (d) za ostale kreditne linije te preuzete izvanbilančne obveze s osnove izdanja kratkoročnih obveznica i obnovljivih obveza s osnove pružanja usluge provedbe ponude, odnosno prodaje srednjoročnih obveznica uz obvezu otkupa, primjenjuje se konverzijski faktor od 75 %.
- (e) Institucije koje ispunjavaju zahtjeve za primjenu vlastitih procjena konverzijskih faktora iz odjeljka 6. mogu se, uz odobrenje nadležnih tijela, koristiti vlastitim procjenama konverzijskih faktora za različite vrste proizvoda iz točaka od (a) do (d).

**▼B**

9. Ako se institucija ugovorom kojim je preuzela izvanbilančnu obvezu obvezala na preuzimanje nove izvanbilančne obveze, dužna je primjenjivati niži od dva konverzijska faktora primjenjiva na pojedinačnu izvanbilančnu obvezu.

10. Za sve izvanbilančne stavke osim onih iz stavaka od 1. do 8., vrijednost izloženosti jest sljedeći postotak njihove vrijednosti:

- (a) 100 % za izvanbilančne stavke visokog rizika;
- (b) 50 % za izvanbilančne stavke srednjeg rizika;
- (c) 20 % za izvanbilančne stavke srednjeg/nizjeg rizika;
- (d) 0 % za izvanbilančne stavke niskog rizika.

Za potrebe ovog stavka izvanbilančne se stavke svrstavaju u kategoriju rizika u skladu s Prilogom I.

*Članak 167.***Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja**

1. Vrijednost izloženosti za kategoriju izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja jest računovodstvena vrijednost preostala nakon primjene specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik.

2. Vrijednost izloženosti za kategoriju izvanbilančnih izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja jest njihova nominalna vrijednost umanjena za specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik za te izloženosti.

*Članak 168.***Ostala imovina**

Vrijednost izloženosti za kategoriju izloženosti po ostaloj imovini jest računovodstvena vrijednost preostala nakon primjene specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik.

## Odjeljak 6.

**Zahtjevi za primjenu IRB pristupa**

## Pododjeljak 1.

**Rejting-sustavi***Članak 169.***Opća načela**

1. Ako institucija primjenjuje više rejting-sustava, dužna je dokumentirati kriterije za raspoređivanje dužnika ili proizvoda u pojedini rejting-sustav i primjenjivati ih na način koji adekvatno odražava razinu rizika.

2. Institucija je dužna periodično provjeravati kriterije i procese za raspoređivanje dužnika ili proizvoda u pojedini rejting-sustav radi utvrđivanja njihove prikladnosti s obzirom na postojeći portfelj institucije i vanjske okolnosti.



**▼B**

3. Kada institucija dužnicima ili proizvodima dodjeljuje izravne procjene parametara rizika, oni se mogu smatrati procjenama za rejting-kategorije na kontinuiranoj rejting-skali.

*Članak 170.***Struktura rejting-sustava**

1. Struktura rejting-sustava za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama mora ispuniti sljedeće uvjete:

- (a) rejting-sustav mora uzeti u obzir rizične karakteristike dužnika i proizvoda;
- (b) rejting-sustav mora imati rejting-skalu za dužnike koja odražava isključivo kvantifikaciju rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika. Rejting-skala za dužnike mora imati najmanje sedam kategorija za dužnike koji nisu u statusu neispunjavanja obveza i najmanje jednu kategoriju za dužnike u statusu neispunjavanja obveza;
- (c) institucija je dužna dokumentirati odnos između pojedinih rejting-kategorija dužnika s obzirom na razinu rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza pridruženog svakoj rejting-kategoriji, kao i kriterije koje primjenjuje za razlikovanje tih razina rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza;
- (d) institucija čiji je portfelj koncentriran na određeni tržišni segment i na raspon rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza dužna je unutar tog raspona odrediti rejting-kategorije za dužnike tako da se izbjegne prekomjerna koncentracija dužnika u pojedinoj kategoriji. Ako postoje značajne koncentracije unutar pojedinačne rejting-kategorije, institucija je dužna raspolagati empirijskim dokazima da ta rejting-kategorija dužnika pokriva razumno uzak raspon PD-a i da se rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza svih dužnika u toj rejting-kategoriji nalazi unutar tog raspona;
- (e) da bi nadležno tijelo dopustilo upotrebu vlastitih procjena LGD-a za izračun kapitalnog zahtjeva, rejting-sustav mora imati zasebnu rejting-skalu za proizvode koja odražava isključivo one karakteristike proizvoda koje su povezane s LGD-om. Definicija rejting-kategorije proizvoda mora uključivati postupke za raspoređivanje izloženosti u rejting-kategorije i kriterije za razlikovanje razine rizika te rejting-kategorije u odnosu na druge rejting-kategorije;
- (f) ako u pojedinoj rejting-kategoriji proizvoda postoje značajne koncentracije, institucija je dužna raspolagati empirijskim dokazima da ta rejting-kategorija proizvoda pokriva razumno uzak raspon LGD-a i da se rizik svih izloženosti u rejting-kategoriji nalazi unutar tog raspona.

2. Institucije koje primjenjuju metode iz članka 153. stavka 5. za ponderiranje izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja nisu dužne imati rejting-skalu za dužnike koja odražava isključivo kvantifikaciju rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza za te izloženosti. Za navedene izloženosti te su institucije dužne imati najmanje četiri kategorije za dužnike koji nisu u statusu neispunjavanja obveza i najmanje jednu kategoriju za dužnike u statusu neispunjavanja obveza.

**▼B**

3. Struktura rejting-sustava za izloženosti prema stanovništvu mora ispuniti sljedeće uvjete:

- (a) rejting-sustavi moraju odražavati rizik dužnika i rizik proizvoda te obuhvaćati sve relevantne rizične karakteristike dužnika i transakcija;
- (b) institucija je dužna osigurati da razina diferencijacije rizika bude takva da je broj izloženosti u određenoj rejting-kategoriji ili skupu izloženosti dovoljan da osigura smislenu kvantifikaciju i validaciju karakteristika gubitka na razini rejting-kategorije ili skupa izloženosti. Institucija je dužna odrediti rejting-kategorije za dužnike i proizvode, odnosno skupove izloženosti tako da se izbjegnu prekomjerne koncentracije;
- (c) proces raspoređivanja izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti mora osiguravati smislenu diferencijaciju rizika i grupiranje dovoljno sličnih izloženosti te omogućivati točnu i dosljednu procjenu karakteristika gubitka na razini rejting-kategorije ili skupa izloženosti. Grupiranje otkupljenih potraživanja mora odražavati prodavateljeve uvjete odobravanja tih potraživanja i raznolikost njegovih klijenata.

4. Institucije su dužne pri raspoređivanju izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti uzeti u obzir sljedeće činitelje rizika:

- (a) rizične karakteristike dužnika;
- (b) rizične karakteristike proizvoda, uključujući vrstu proizvoda, kolaterala ili oboje. Institucije su dužne posebno obratiti pozornost na slučajeve u kojima je više izloženosti osigurano istim kolateralom;
- (c) neurednost u plaćanju, osim ako institucija ne dokaže nadležnom tijelu da dospjelo nenaplaćeno potraživanje nije značajan činitelj rizika za tu izloženost.

#### *Članak 171.*

##### **Raspoređivanje u rejting-kategorije ili skupove izloženosti**

1. Institucija je dužna imati posebne definicije, procese i kriterije raspoređivanja izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) definicije rejting-kategorija ili skupova izloženosti i kriteriji za raspoređivanje moraju biti dovoljno detaljno propisani kako bi osobama koje su zadužene za dodjeljivanje rejtinga omogućili dosljedno raspoređivanje dužnika ili proizvoda sa sličnim rizikom u istu rejting-kategoriju ili skup izloženosti. Ta dosljednost mora postojati u svim poslovnim linijama, odjelima i zemljopisnim područjima;
- (b) dokumentacija rejting-procesa mora na jasan način propisivati raspoređivanje izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti kako bi se omogućilo ponavljanje procesa raspoređivanja u rejting-kategorije i skupove izloženosti te ocjenjivanje prikladnosti raspoređivanja u rejting-kategoriju ili skup izloženosti;

**▼B**

- (c) kriteriji moraju biti usklađeni s internim standardima odobravanja plasmana institucije i njezinom politikom za postupanje s dužnicima i izloženostima koje je ocijenila problematičnima.

2. Pri raspoređivanju dužnika i proizvoda u rejting-kategorije ili skupove izloženosti institucija je dužna uzeti u obzir sve značajne informacije. Informacije moraju biti ažurne i instituciji omogućiti predviđanje budućih performansi izloženosti. Stupanj konzervativnosti institucije pri raspoređivanju izloženosti u rejting-kategorije dužnika i proizvoda ili u skupove izloženosti ovisi o količini informacija kojima institucija raspolaze tako da je stupanj konzervativnosti to veći što je količina informacija kojom institucija raspolaze manja. Ako se institucija služi vanjskim rejtingom kao primarnim činiteljem pri utvrđivanju internog rejtinga, dužna je uzeti u obzir i druge značajne informacije.

*Članak 172.***Raspoređivanje izloženosti**

1. Raspoređivanje izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama te izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja za koje institucija koristi PD/LGD pristup iz članka 155. stavka 3. obavlja se u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) svaki dužnik mora biti raspoređen u rejting-kategoriju na rejting-skali za dužnike, i to već u procesu odobravanja plasmana;
- (b) za one izloženosti za koje je institucija dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora u skladu s člankom 143. dužna je svaku izloženost u procesu odobravanja plasmana rasporediti i u rejting-kategoriju na rejting-skali za proizvode;
- (c) institucije koje primjenjuju metode iz članka 153. stavka 5. za dodjelu pondera rizika za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja dužne su svaku od tih izloženosti rasporediti u rejting-kategoriju u skladu s člankom 170. stavkom 2;
- (d) institucija je dužna svakoj pravnoj osobi prema kojoj je izložena dodijeliti zasebni rejting. Institucija je dužna donijeti odgovarajuće politike za tretman pojedinačnih klijenata dužnika i za grupe povezanih klijenata;
- (e) institucija je dužna sve pojedinačne izloženosti prema istom dužniku rasporediti u istu rejting-kategoriju dužnika, neovisno o razlikama među pojedinačnim transakcijama. Međutim, pojedinačne izloženosti prema istom dužniku mogu se rasporediti u različite rejting-kategorije dužnika u sljedećim slučajevima:
- i. kada se zbog rizika transfera iz države i u državu (engl. *country transfer risk*) pojedinačne izloženosti prema istom dužniku mogu rasporediti u različite rejting-kategorije ovisno o tome jesu li izloženosti nominirane u domaćoj ili stranoj valuti;
  - ii. kada se jamstvo povezano s izloženošću može priznati u prilagodbi rejting-kategorije dužnika;

**▼B**

- iii. kada propisi o zaštiti potrošača, propisi o obvezi čuvanja bankovne tajne ili drugi propisi zabranjuju razmjenu podataka o klijentu.
2. Svaka izloženost iz kategorije izloženosti prema stanovništvu mora se u procesu odobravanja plasmana rasporediti u rejting-kategoriju ili u skup izloženosti.
3. Za potrebe raspoređivanja u rejting-kategorije i skupove izloženosti institucije su dužne dokumentirati slučajeve u kojima se mogu izmijeniti ulazni podaci ili rezultat procesa raspoređivanja na temelju ljudske prosudbe te dokumentirati osoblje odgovorno za odobravanje takvih korekcija. Institucije su dužne dokumentirati podatke o izvršenim korekcijama i odgovornom osoblju. Institucije su dužne analizirati performanse izloženosti kod kojih je u procesu dodjele rejtinga izvršena korekcija. Navedena analiza mora uključivati procjenu performansi izloženosti koje je korigirao pojedini zaposlenik odgovoran za odobravanje korekcija.

*Članak 173.***Cjelovitost procesa dodjele rejtinga**

1. Proces dodjele rejtinga za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama te izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja za koje institucija primjenjuje PD/LGD pristup iz članka 155. stavka 3. mora ispunjavati sljedeće uvjete u vezi s cjelovitošću:
- (a) dodjelu rejtinga i njegove periodične provjere mora obavljati ili odobravati neovisna osoba koja nema izravne koristi od odluka o odobravanju plasmana;
  - (b) institucije su dužne obnoviti rejting najmanje jednom godišnje i prilagoditi ga kada postupak obnove rejtinga pokazuje da više nije opravdano upotrebljavati trenutačni rejting. Rejtinzi dužnika koje je institucija ocijenila visokorizičnima i izloženosti koje je ocijenila problematičnima moraju se provjeravati i češće. Institucije su dužne obnoviti rejting čim nove, značajne informacije o dužniku ili izloženosti postanu dostupne;
  - (c) institucija je dužna uspostaviti učinkovit proces prikupljanja i ažuriranja relevantnih informacija o karakteristikama dužnika koje utječu na PD i o karakteristikama proizvoda koje utječu na LGD ili na konverzijske faktore.
2. Za izloženosti prema stanovništvu institucija je dužna najmanje jednom godišnje obnoviti rejting dodijeljen dužnicima i proizvodima i prilagoditi ga kada postupak obnove rejtinga pokazuje da više nije opravdano upotrebljavati trenutačni rejting ili provjeriti karakteristike gubitka i dospjela nenaplaćena potraživanja za svaki skup izloženosti, ovisno o tome što je primjenjivo. Institucija je dužna najmanje jednom godišnje na temelju reprezentativnog uzorka za svaki skup izloženosti provjeriti status pojedinačnih izloženosti iz uzorka da bi osigurala ispravnost raspoređivanja izloženosti u odgovarajući skup izloženosti te prilagoditi dodijeljeni rejting kada provjera pokazuje da više nije opravdano upotrebljavati trenutačni rejting.

**▼B**

3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za metodologije nadležnih tijela za procjenu cjelovitosti procesa dodjele rejtinga i redovitu te neovisnu procjenu rizika.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 174.***Primjena modela**

Ako institucija primjenjuje statističke modele i druge mehaničke metode za raspoređivanje izloženosti u rejting-kategorije dužnika i proizvoda ili skupove izloženosti, tada je dužna ispuniti sljedeće uvjete:

- (a) model mora imati dobru prediktivnu snagu i njegova primjena ne smije dovesti do neodgovarajućih kapitalnih zahtjeva. Varijable koje ulaze u model moraju biti kvalitetna i učinkovita osnova za procjene koje su rezultat modela. Model ne smije imati značajnijih pristranosti;
- (b) institucija mora imati ugrađen postupak kontrole ulaznih podataka u model što uključuje procjenu točnosti, potpunosti i prikladnosti podataka;
- (c) podaci na kojima je model razvijen moraju biti reprezentativni s obzirom na portfelj dužnika ili izloženosti institucije;
- (d) institucija mora osigurati redovito provođenje validacije modela koja uključuje analizu učinkovitosti modela i njegove stabilnosti, provjeru specifikacija modela i uspoređivanje rezultata modela sa stvarnim ishodom;
- (e) institucija mora statistički model dopunjavati nadzorom i procjenom stručnih zaposlenika institucije radi provjere adekvatnosti rejtinga koji je model dodijelio te osiguravanja odgovarajuće upotrebe modela. Cilj procedura za provjeru mora biti identifikacija i ograničavanje pogrešaka povezanih sa slabostima modela. Stručnjak mora pri procjeni uzeti u obzir sve relevantne informacije koje nisu obuhvaćene modelom. Institucija je dužna dokumentirati način na koji će se kombinirati procjena stručnjaka s rezultatima modela.

*Članak 175.***Dokumentacija rejting-sustava**

1. Institucije su dužne dokumentirati dizajn i operativne detalje svojih rejting-sustava. Dokumentacija služi za dokazivanje usklađenosti sa zahtjevima iz ovog odjeljka te uključuje kategorizaciju izloženosti, kriterije za dodjelu rejtinga, opseg odgovornosti zaposlenika koji dodjeljuju rejting dužnicima i izloženostima, učestalost obnove dodijeljenog rejtinga te nadzor uprave i rukovodstva nad rejting-procesom.

**▼B**

2. Institucija je dužna analizirati te dokumentirati razloge za vlastiti izbor rejting-kriterija. Institucija je dužna dokumentirati sve veće izmjene rejting-procesa. Ta dokumentacija mora podržavati utvrđivanje promjena u procesu dodjele rejtinga nakon posljednje provjere od strane nadležnih tijela. Također je potrebno dokumentirati organizaciju dodjele rejtinga, uključujući proces dodjele rejtinga te strukturu interne kontrole.

3. Institucije su dužne dokumentirati posebne definicije nastanka statusa neispunjavanja obveza i gubitka kojima se koriste te dokazati njihovu usklađenost s definicijama iz ove Uredbe.

4. Ako institucija u rejting-procesu primjenjuje statističke modele, dužna je dokumentirati njihovu metodologiju. Navedena dokumentacija mora:

(a) sadržavati detaljan prikaz teorije, pretpostavki te matematičke i empirijske podloge za dodjelu procjena parametara rizika rejting-kategorijama, individualnim dužnicima, izloženostima ili skupovima izloženosti uključujući i izvore podataka koji se koriste za procjenu modela;

(b) uspostaviti strog statistički postupak za validaciju modela, uključujući testiranje učinkovitosti modela na uzorku za validaciju (engl. *out-of-sample*) i na novim podacima (engl. *out-of-time*);

(c) navesti sve okolnosti u kojima model nije učinkovit.

5. Institucija mora nadležnom tijelu dokazati da ispunjava uvjete iz ovog članka ako je rejting-sustav ili model koji se upotrebljava u sklopu rejting-sustava nabavila od vanjskog prodavatelja, a taj prodavatelj na osnovi autorskih prava odbija instituciji dati pristup ili joj ograničava pristup informacijama koje se odnose na metodologiju tog rejting-sustava ili modela, odnosno pristup osnovnim podacima koji su upotrijebljeni u razvoju te metodologije ili modela.

#### Članak 176.

##### Upravljanje podacima

1. Institucije su dužne prikupljati i pohranjivati podatke o internim rejting-sustavima u skladu s odredbama dijela 8.

2. Za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama te izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja za koje institucija koristi PD/LGD pristup iz članka 155. stavka 3., institucija je dužna prikupljati i pohranjivati:

(a) potpune podatke za prethodna razdoblja o rejtingu dužnika i rejtingu priznatih davatelja jamstva;

(b) datume kada su rejtinzi dodijeljeni;

**▼B**

- (c) bitne podatke i metodologiju primijenjenu za utvrđivanje rejtinga;
  - (d) podatke o osobama odgovornima za dodjelu rejtinga;
  - (e) podatke o dužnicima i izloženostima koji su u statusu neispunjavanja obveza;
  - (f) datume i okolnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza;
  - (g) podatke o PD-u i stopama statusa neispunjavanja obveza (engl. *default rate*) povezanima s rejting-kategorijama te podatke o migraciji među rejting-kategorijama.
3. Institucije koje ne primjenjuju vlastite procjene LGD-a i konverzijskih faktora dužne su prikupljati i pohranjivati podatke o usporedbama ostvarenih LGD-a u odnosu na vrijednosti propisane u članku 161. stavku 1. i konverzijskih faktora u odnosu na vrijednosti propisane u članku 166. stavku 8.
4. Institucije koje primjenjuju vlastite procjene LGD-a i konverzijskih faktora dužne su prikupljati i pohranjivati:
- (a) potpune podatke za prethodna razdoblja o rejtinzima proizvoda te procjenama LGD-a i konverzijskog faktora koje se odnose na svaku rejting-kategoriju;
  - (b) datume kada su dodijeljeni rejtinzi i napravljene procjene;
  - (c) bitne podatke i metodologiju primijenjenu za utvrđivanje rejtinga proizvoda i procjenu LGD-a i konverzijskih faktora;
  - (d) podatke o osobama odgovornima za dodjelu rejtinga proizvoda te procjenu LGD-a i konverzijskih faktora;
  - (e) podatke o procijenjenom i ostvarenom LGD-u i konverzijskim faktorima koji se odnose na svaku izloženost u statusu neispunjavanja obveza;
  - (f) podatke o LGD-u određene izloženosti prije i nakon prilagodbe LGD-a za utjecaj jamstava ili kreditnih izvedenica za one institucije koje iskazuju učinke smanjenja kreditnog rizika jamstava ili kreditnih izvedenica pomoću prilagodbe LGD-a;
  - (g) podatke o komponentama gubitka za svaku izloženost u statusu neispunjavanja obveza.

**▼B**

5. Za kategoriju izloženosti prema stanovništvu institucija je dužna prikupljati i pohranjivati:

- (a) podatke kojima se koristila u procesu raspoređivanja izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti;
- (b) podatke o procjenama PD-a, LGD-a i konverzijskih faktora koji se odnose na rejting-kategorije ili skupove izloženosti;
- (c) podatke o dužnicima i izloženostima koji su u statusu neispunjavanja obveza;
- (d) za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, podatke o rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti u koje je izloženost bila raspoređena u razdoblju od jedne godine prije nastanka statusa neispunjavanja obveza te ostvarene vrijednosti LGD-a i konverzijskog faktora;
- (e) podatke o stopama gubitaka za kvalificirane obnovljive izloženosti prema stanovništvu.

*Članak 177.***Testiranja otpornosti na stres koja se primjenjuju pri procjeni adekvatnosti kapitala**

1. Institucija je dužna imati odgovarajuće postupke testiranja otpornosti na stres koje će primijeniti pri procjeni vlastite adekvatnosti kapitala. Testiranje otpornosti na stres treba obuhvatiti i identificiranje mogućih događaja ili budućih promjena ekonomskih uvjeta koji bi mogli imati nepovoljan učinak na kreditne izloženosti institucije te njezinu sposobnost da izdrži takve promjene.

2. Institucija je dužna redovito provoditi testiranje otpornosti na stres kreditnog rizika radi procjene učinka specifičnih uvjeta na kapitalne zahtjeve za kreditni rizik. O testovima odlučuje institucija, a podliježu nadzornoj provjeri. Testovi koji će se primjenjivati moraju biti smisleni i obuhvatiti učinke ozbiljne, ali moguće ekonomske recesije. Institucija je dužna u sklopu testiranja procijeniti i migraciju rejtinga u testnim scenarijima. Testiranje otpornosti na stres mora se provoditi na velikoj većini ukupnih izloženosti institucije.

3. Institucije koje primjenjuju tretman određen u članku 153. stavku 3. u sklopu procesa testiranja otpornosti na stres dužne su razmotriti utjecaj pogoršanja kreditne kvalitete pružatelja zaštite, posebno utjecaj prestanka ispunjavanja kriterija priznavanja od strane pružatelja zaštite.

*Pododjeljak 2.***Kvantifikacija rizika***Članak 178.***Stupanje dužnika u status neispunjavanja obveza**

1. Smatra se da je status neispunjavanja obveza pojedinog dužnika nastao kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta ili oba sljedeća uvjeta:



**▼B**

- (a) institucija smatra vjerojatnim da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze prema instituciji, njezinom matičnom društvu ili bilo kojem od njezinih društava kćeri ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolateralala;
- (b) dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi prema instituciji, njezinom matičnom društvu ili bilo kojem od njezinih društava kćeri. Nadležna tijela mogu zamijeniti 90 dana sa 180 dana za izloženosti koje su osigurane stambenom nekretninom ili poslovnom nekretninom MSP-a iz kategorije izloženosti prema stanovništvu, kao i izloženosti prema subjektima javnog sektora. Zamjena sa 180 dana ne primjenjuje se za potrebe članka 127.

U slučaju izloženosti prema stanovništvu institucije mogu primjenjivati definiciju nastanka statusa neispunjavanja obveza utvrđenu u točkama (a) i (b) prvog podstavka na razini pojedinog kreditnog proizvoda, a ne u odnosu na ukupne obveze dužnika.

2. Za potrebe točke (b) stavka 1. primjenjuje se sljedeće:

- (a) za prekoračenja, brojenje dana zakašnjenja započinje s danom kada dužnik prekorači odobreni limit, kada mu je odobreni limit smanjen te je niži od trenutno iskorištenog iznosa ili kada je izvršio isplatu sredstava s tekućeg računa bez pokrića, a njihov je iznos značajan;
- (b) za potrebe točke (a), odobreni limit obuhvaća svaki kreditni limit koji je institucija odredila i o kojemu je obavijestila dužnika;
- (c) brojenje dana zakašnjenja za izloženosti po kreditnim karticama započinje s danom na koji dospijeva obveza plaćanja minimalnog dijela;
- (d) značajnost dospjele kreditne obveze procjenjuje se u odnosu na prag koji su utvrdila nadležna tijela. Taj prag mora odražavati razinu rizika koju nadležno tijelo smatra primjerenom;
- (e) institucije su dužne imati dokumentirane politike u vezi s brojenjem dana zakašnjenja, posebno s obzirom na produženje roka za ispunjenje obveze, izmjena i odgoda, obnavljanje plasmana i netiranje postojećih računa. Te se politike moraju primjenjivati dosljedno tijekom vremena i biti u skladu s internim procesima upravljanja rizikom, kao i procesima odlučivanja institucije.

3. Za potrebe stavka 1. točke (a) institucija je pri procjeni vjerojatnosti da dužnik neće uredno ispuniti svoje obveze dužna uzeti u obzir sljedeće elemente:

- (a) institucija ne priznaje kamatne prihode i prihode od provizija i naknada po kreditnoj obvezi;
- (b) institucija priznaje specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik zbog uočenoga značajnog pogoršanja kreditne kvalitete dužnika koje je uslijedilo nakon nastanka te izloženosti;

**▼B**

- (c) institucija je prodala kreditnu izloženost uz značajan ekonomski gubitak;
- (d) institucija pristaje na restrukturiranje kreditne izloženosti koje će vjerojatno rezultirati umanjivanjem financijske obveze dužnika zbog značajnog otpusta ili odgode plaćanja glavnice, kamata ili, prema potrebi, naknada. Ako se ponderi rizika za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja određuju korištenjem PD/LGD pristupa, navedeno uključuje i umanjenje vrijednosti samih vlasničkih vrijednosnih papira;
- (e) institucija je podnijela zahtjev za pokretanje stečajnog ili sličnog postupka nad dužnikom u vezi s kreditnom obvezom dužnika prema instituciji, njezinom matičnom društvu ili bilo kojem od njezinih društava kćeri;
- (f) nad dužnikom je podnesen ili je dužnik sam podnio zahtjev za pokretanje stečajnog ili sličnog postupka koji će dovesti do neplaćanja ili odgode plaćanja kreditne obveze dužnika prema instituciji, njezinom matičnom društvu ili bilo kojem od njezinih društava kćeri.

4. Institucije koje se koriste eksternim podacima koji nisu usklađeni s definicijom nastanka statusa neispunjavanja obveza utvrđenom u stavku 1. dužne su na odgovarajući način prilagoditi te podatke da bi oni bili većinom usklađeni s definicijom nastanka statusa neispunjavanja obveza.

5. Ako institucija smatra da izloženost koja je prethodno bila u statusu neispunjavanja obveza više ne ispunjava ni jedan od uvjeta iz definicije nastanka statusa neispunjavanja obveza, institucija je dužna dodijeliti rejting dužniku ili proizvodu kao da se radi o izloženosti koja nije u statusu neispunjavanja obveza. Ako se naknadno ispuni neki od uvjeta iz definicije nastanka statusa neispunjavanja obveza, smatrat će se da je došlo do nastanka novog statusa neispunjavanja obveza.

6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti po kojima nadležno tijelo utvrđuje prag iz stavka 2. točke (d).

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. EBA izdaje smjernice o primjeni ovog članka. Smjernice se donose u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 179.***Opći zahtjevi za procjenu**

1. U kvantificiranju parametara rizika koji se povezuju s rejting-kategorijama ili skupovima institucije su dužne primjenjivati sljedeće uvjete:

**▼B**

- (a) vlastite procjene parametara rizika PD-a, LGD-a, konverzijskih faktora i EL-a obuhvaćaju sve relevantne podatke, informacije i metode. Procjene se temelje na iskustvu i empirijskim dokazima, a ne samo na subjektivnim prosudbama. Procjene moraju biti smislene i lako razumljive te se temeljiti na značajnim pokretačima odgovarajućih parametara rizika. Stupanj konzervativnosti je to veći što je količina informacija kojom institucija raspolaže manja;
- (b) institucija je dužna ostvarene gubitke razdvojiti s obzirom na učestalost nastanka statusa neispunjavanja obveza, LGD, konverzijski faktor ili, ako se procjenjuje EL, na gubitak, s obzirom na činitelje koji izravno utječu na pojedine parametre rizika. Institucija je dužna dokazati da njezine procjene odražavaju dugogodišnje iskustvo;
- (c) institucija je dužna uzeti u obzir svaku promjenu u procesu odobravanja plasmana ili procesu naplate potraživanja tijekom promatranih razdoblja iz članka 180. stavka 1. točke (h), i stavka 2. točke (e), članka 181. stavka 1. točke (j) i stavka 2. te članka 182. stavaka 2. i 3. Procjene institucije moraju odražavati učinke tehničkih unapređenja i novih podataka te drugih informacija kada postanu raspoložive. Institucija je dužna provjeravati svoje procjene kada se pojave nove informacije, a najmanje jednom godišnje;
- (d) populacija izloženosti u skupu podataka korištenom za procjenu parametara rizika, standardi odobravanja plasmana važeći u trenutku nastanka podataka kao i druge relevantne karakteristike moraju biti usporedivi sa standardima i izloženostima institucije. Ekonomski i tržišni uvjeti u kojima su podaci nastali moraju biti relevantni u odnosu na sadašnje i buduće uvjete. Broj izloženosti u uzorku i vremenski niz podataka iskorišten za kvantifikaciju moraju biti dovoljni da osiguraju točnost i robusnost procjena institucije;
- (e) procjene moraju odražavati sve relevantne informacije o kvaliteti otkupljenih potraživanja koje su raspoložive instituciji koja otkupljuje potraživanja, uključujući podatke o sličnim skupovima izloženosti prikupljenima od prodavatelja potraživanja, unutar same institucije koja otkupljuje potraživanja ili iz vanjskih izvora. Institucija koja otkupljuje potraživanja dužna je ocijeniti sve podatke na koje se oslanja, a koje je prikupila od prodavatelja potraživanja;
- (f) institucija je dužna svojim procjenama dodati maržu konzervativnosti koju sama procijeni ovisno o očekivanom rasponu pogrešaka u procjenama. Marža konzervativnosti bit će veća ako se smatra da su metode i podaci manje zadovoljavajući te ako je očekivani raspon pogrešaka veći.

Ako institucije primjenjuju različite procjene za izračun pondera rizika i za interne potrebe, dužne su ih dokumentirati i dokazati opravdanost njihove primjene. Ako institucije mogu dokazati svojim nadležnim tijelima da su podaci prikupljeni prije 1. siječnja 2007. prilagođeni na odgovarajući način da bi bili većinom usklađeni s definicijom nastanka statusa neispunjavanja obveza utvrđenom u članku 178. ili s definicijom gubitka, nadležna tijela mogu instituciji dopustiti određenu fleksibilnost u primjeni zahtijevanih standarda koji se odnose na te podatke.

**▼B**

2. Ako se institucija koristi podacima iz zajedničkog skupa podataka više institucija, dužna je ispuniti sljedeće uvjete:
- (a) rejting-sustavi i kriteriji ostalih institucija u zajedničkom skupu podataka moraju biti slični njezinim rejting-sustavima i kriterijima;
  - (b) zajednički skup podataka mora biti reprezentativan za portfelj na koji se primjenjuju podaci iz zajedničkog skupa podataka;
  - (c) institucija se dosljedno tijekom vremena mora koristiti podacima iz zajedničkog skupa podataka za svoje procjene;
  - (d) institucija mora ostati odgovorna za integritet svojih rejting-sustava;
  - (e) institucija je dužna održavati dovoljno dobro poznavanje rejting-sustava kojima se koristi, uključujući sposobnost učinkovitog obavljanja nadzora i revizije rejting-procesa.

*Članak 180.***Posebni zahtjevi za procjenu PD-a**

1. U kvantificiranju parametara rizika koji se povezuju s rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti institucije su dužne primjenjivati sljedeće posebne zahtjeve za procjenu PD-a za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama te izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja za koje institucija koristi PD/LGD pristup iz članka 155. stavka 3.:
- (a) institucije su dužne procjenjivati PD za svaku rejting-kategoriju dužnika na temelju višegodišnjeg prosjeka jednogodišnjih stopa statusa neispunjavanja obveza. Procjene PD-a za dužnike koji su visoko zaduženi ili dužnike čija se imovina uglavnom sastoji od imovine kojom se trguje moraju odražavati performanse odnosno imovine u razdobljima stresnih promjena;
  - (b) za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava institucije mogu procjenjivati EL za svaku rejting-kategoriju dužnika na temelju višegodišnjeg prosjeka jednogodišnjih stopa statusa neispunjavanja obveza;
  - (c) institucija koja izvodi višegodišnje prosječne procjene PD-a i LGD-a za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava iz procjene EL-a te odgovarajuće procjene PD-a ili LGD-a dužna je osigurati da proces procjene ukupnih gubitaka ispunjava standarde za procjenu PD-a i LGD-a iz ovog dijela i da je rezultat u skladu s odrednicama LGD-a iz članka 181. stavka 1. točke (a);
  - (d) institucije mogu koristiti tehnike za procjenu PD-a samo uz odgovarajuću popratnu analizu tih tehnika. Institucije su dužne uzeti u obzir prosudbe stručnjaka u postupcima kombiniranja rezultata različitih tehnika i pri prilagođivanju procjena zbog ograničenja korištenih tehnika i informacija;

**▼B**

- (e) ako se institucija koristi vlastitim podacima o povijesti nastanka statusa neispunjavanja obveza za procjenu PD-a, procjene moraju odražavati njezine standarde odobravanja plasmana i razlike u rejting-sustavu korištenom u razdoblju kada su podaci nastali u odnosu na sadašnji rejting-sustav. Ako je došlo do promjene u njezinim standardima odobravanja plasmana ili rejting-sustavima, institucija je dužna na svoje procjene PD-a dodati odgovarajuću maržu konzervativnosti;
- (f) ako institucija povezuje ili raspoređuje svoje interne rejting-kategorije na rejting-skalu koju koristi VIPKR ili slična organizacija i potom pripisuje stope statusa neispunjavanja obveza koje pripadaju rejting-kategorijama eksternih organizacija svojim rejting-kategorijama, raspoređivanje se mora temeljiti na usporedbi internih rejting-kriterija s kriterijima koje upotrebljavaju eksterne organizacije i na usporedbi internih i vanjskih rejtinga zajedničkih dužnika. Institucija je dužna izbjegavati pristranost i nedosljednost u načinu raspoređivanja ili u pripadajućim podacima. Kriteriji eksterne organizacije na temelju kojih su generirani podaci koji se koriste za kvantifikaciju moraju biti usmjereni samo na rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza i ne smiju odražavati karakteristike proizvoda. Institucija je dužna analizom obuhvatiti i usporedbu definicija nastanka statusa neispunjavanja obveza, pridržavajući se zahtjeva iz članka 178. Institucija je dužna dokumentirati osnovu za raspoređivanje;
- (g) ako institucija primjenjuje statističke modele za predviđanje nastanka statusa neispunjavanja obveza, tada može procjenjivati PD kao jednostavni prosjek procjena vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza pojedinačnih dužnika u određenoj rejting-kategoriji. Korištenje takvih modela za predviđanje nastanka statusa neispunjavanja obveza mora biti u skladu s odredbama članka 174.;
- (h) bez obzira na to upotrebljava li institucija podatke iz vanjskih izvora, interne podatke, podatke iz zajedničkih skupova podataka više institucija ili kombinaciju tih izvora podataka za procjenu PD-a, vremenski niz podataka iz barem jednog od izvora podataka mora obuhvaćati razdoblje od pet godina. Ako raspoloživi podaci iz bilo kojega izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, institucija je dužna koristiti to duže razdoblje. Odredbe ove točke odnose se i na PD/LGD pristup za vlasnička ulaganja. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije koje nisu dobile odobrenje nadležnog tijela iz članka 143. za primjenu vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate razdoblje od pet godina.

2. Sljedeći se uvjeti primjenjuju za izloženosti prema stanovništvu:

- (a) institucije su dužne procjenjivati PD za svaku rejting-kategoriju dužnika odnosno skup izloženosti na temelju višegodišnjeg prosjeka jednogodišnjih stopa statusa neispunjavanja obveza;
- (b) procjene PD-a mogu biti izvedene iz procjene ukupnih gubitaka i odgovarajućih procjena LGD-a;

**▼B**

- (c) institucija je dužna kao primarni izvor informacija za procjenu karakteristika gubitka uzimati vlastite podatke za raspoređivanje izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti. Institucije mogu upotrebljavati podatke (uključujući podatke iz zajedničkih skupova podataka) ili statističke modele iz vanjskih izvora za kvantifikaciju pod uvjetom da postoje obje sljedeće čvrste veze:
- i. između procesa raspoređivanja izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti institucije i procesa koji primjenjuje vanjski izvor podataka; i
  - ii. između internoga profila rizičnosti institucije i sadržaja podataka iz vanjskih izvora;
- (d) institucija koja izvodi višegodišnje prosječne procjene PD-a i LGD-a za izloženosti prema stanovništvu iz procjene ukupnih gubitaka te odgovarajuće procjene PD-a ili LGD-a dužna je osigurati da proces procjene ukupnih gubitaka ispunjava standarde za procjenu PD-a i LGD-a iz ovog dijela i da je rezultat u skladu s odrednicama LGD-a iz članka 181. stavka 1. točke (a);
- (e) bez obzira na to upotrebljava li institucija podatke iz vanjskih izvora, interne podatke, podatke iz zajedničkih skupova podataka više institucija ili kombinaciju tih izvora podataka za svoju procjenu karakteristika gubitka, vremenski niz podataka iz barem jednog od izvora podataka mora obuhvaćati razdoblje od pet godina. Ako raspoloživi podaci iz bilo kojega izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, institucija je dužna koristiti to duže razdoblje. Institucija nije dužna pridavati jednaku važnost podacima za prethodna razdoblja ako noviji podaci bolje predviđaju stope gubitka. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavaju se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate razdoblje od pet godina;
- (f) institucije su dužne tijekom cijelog razdoblja trajanja kreditnih izloženosti identificirati i analizirati očekivane promjene u parametrima rizika (učinci sezoniranja).

Za izloženosti prema stanovništvu s osnove otkupljenih potraživanja institucija se može koristiti referentnim podacima iz vanjskih izvora te vlastitim referentnim podacima. Institucija je dužna upotrebljavati sve relevantne izvore podataka radi usporedbe.

3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) uvjeti pod kojima nadležna tijela mogu izdati odobrenja iz stavka 1. točke (h) i stavka 2. točke (e);
- (b) metodologije prema kojima nadležna tijela procjenjuju metodologiju institucije za procjenu PD-a u skladu s člankom 143.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 181.***Posebni zahtjevi za vlastitu procjenu LGD-a**

1. U kvantificiranju parametara rizika koji se povezuju s rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti institucije su dužne primjenjivati sljedeće posebne zahtjeve za vlastitu procjenu LGD-a:

- (a) institucije su dužne procjenjivati LGD po rejting-kategorijama proizvoda ili po skupovima izloženosti na temelju prosječnih ostvarenih LGD-a u svakoj rejting-kategoriji proizvoda ili skupu izloženosti uzimajući pritom u obzir sve zabilježene statuse neispunjavanja obveza u izvorima podataka (prosjek ponderiran statusima neispunjavanja obveza);
- (b) institucije su dužne koristiti procjene LGD-a koje su primjerene ekonomskoj recesiji ako su one konzervativnije od dugoročnog prosjeka. U onoj mjeri u kojoj se od rejting-sustava očekuje da tijekom vremena daje konstantne ostvarene LGD-e po rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti, institucije su dužne prilagoditi svoje procjene parametara rizika po rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti da bi se ograničio utjecaj ekonomske recesije na kapitalni zahtjev;
- (c) institucija je dužna razmotriti postoji li povezanost između rizika dužnika i rizika kolaterala ili davatelja kolaterala. Institucija je dužna slučajeve kod kojih postoji značajna povezanost tretirati na konzervativan način;
- (d) institucija je dužna, pri procjeni LGD-a, s valutnim neusklađenostima između kolaterala i izloženosti na koju se odnosi postupati na konzervativan način;
- (e) ako procjene LGD-a uzimaju u obzir postojanje kolaterala, ne smiju se temeljiti isključivo na procijenjenoj tržišnoj vrijednosti kolaterala, već moraju uzeti u obzir potencijalnu nemogućnost institucija da brzo preuzmu i realiziraju kolateral;
- (f) ako procjene LGD-a uzimaju u obzir postojanje kolaterala, institucije su dužne uspostaviti interne procedure za upravljanje kolateralima, utvrđivanje ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje pravne sigurnosti i upravljanje rizicima koji su u skladu s onima koji su navedeni u poglavlju 4. odjeljku 3.;
- (g) ako institucija priznaje kolateral za određivanje vrijednosti izloženosti za kreditni rizik druge ugovorne strane u skladu s poglavljem 6. odjeljkom 5. ili 6., bilo koji iznos za koji se očekuje da će biti naplaćen realizacijom kolaterala ne smije biti uzet u obzir u procjeni LGD-a;

**▼B**

- (h) za izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obveza, institucija je dužna primjenjivati zbroj najbolje procjene očekivanoga gubitka za svaku izloženost, s obzirom na postojeće ekonomske uvjete i status izloženosti, i svoje procjene povećanja stope gubitka koje je posljedica mogućih dodatnih neočekivanih gubitaka tijekom razdoblja naplate, tj. između datuma nastanka statusa neispunjavanja obveza i konačnog prestanka izloženosti;
- (i) nenaplaćene naknade dodaju se izloženosti i gubitku u onom iznosu u kojem su priznate u računu dobiti i gubitka;
- (j) za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama te središnjim državama i središnjim bankama procjene LGD-a moraju se temeljiti na podacima za razdoblje od najmanje pet godina. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se, od trenutka uvođenja IRB pristupa, za jednu godinu svake godine sve dok podaci ne obuhvate razdoblje od minimalno sedam godina za barem jedan izvor podataka. Ako raspoloživi podaci iz bilo kojeg izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, institucija je dužna koristiti to duže razdoblje.

2. Za izloženosti prema stanovništvu institucije mogu:

- (a) izvesti procjene LGD-a iz ostvarenih gubitaka i odgovarajućih procjena PD-a;
- (b) iskazati buduća povlačenja sredstava ili u konverzijskim faktorima ili u svojim procjenama LGD-a;
- (c) za izloženosti prema stanovništvu s osnove otkupljenih potraživanja, institucija se pri procjeni LGD-a može koristiti referentnim podacima iz vanjskih izvora te vlastitim referentnim podacima.

Za izloženosti prema stanovništvu procjene LGD-a moraju se temeljiti na podacima za razdoblje od najmanje pet godina. Institucija nije dužna pridavati jednaku važnost podacima za prethodna razdoblja ako noviji podaci bolje predviđaju stope gubitka. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate razdoblje od pet godina.

3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) priroda, ozbiljnost i trajanje ekonomske recesije iz stavka 1.;
- (b) uvjeti pod kojima nadležno tijelo može odobriti instituciji da u skladu sa stavkom 2., u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljava relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine.



**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 182.***Posebni zahtjevi za vlastitu procjenu konverzijskih faktora**

1. U kvantificiranju parametara rizika koji se povezuju s rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti institucije su dužne primjenjivati sljedeće posebne zahtjeve za vlastitu procjenu konverzijskih faktora:

- (a) institucije su dužne procjenjivati konverzijske faktore po rejting-kategorijama proizvoda ili po skupovima izloženosti na temelju prosječnih ostvarenih konverzijskih faktora u svakoj rejting-kategoriji proizvoda ili skupu izloženosti s pomoću prosjeka ponderiranog statusima neispunjavanja obveza iz svih zabilježenih statusa neispunjavanja obveza u izvorima podataka;
- (b) institucije su dužne primjenjivati procjene konverzijskih faktora koje su primjerene ekonomskoj recesiji ako su one konzervativnije od dugoročnog prosjeka. U onoj mjeri u kojoj se od rejting-sustava očekuje da tijekom vremena daje konstantne ostvarene konverzijske faktore po rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti, institucija je dužna prilagoditi svoje procjene parametara rizika po rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti da bi se ograničio utjecaj ekonomske recesije na kapitalni zahtjev;
- (c) procjene konverzijskih faktora institucija moraju odražavati mogućnost dodatnih povlačenja sredstava od strane dužnika do trenutka stupanja i nakon stupanja u status neispunjavanja obveza. Institucija je dužna procjenama konverzijskih faktora dodati maržu konzervativnosti to veću što je jača očekivana pozitivna korelacija između učestalosti nastanka statusa neispunjavanja obveza i visine konverzijskog faktora;
- (d) u postupku procjene konverzijskih faktora institucije su dužne uzeti u obzir svoje politike i strategije koje se odnose na računovodstvenu evidenciju i praćenje naplate plasmana. Institucije su također dužne razmotriti svoju sposobnost i spremnost da spriječe daljnja povlačenja sredstava u slučajevima stupanja u status neispunjavanja obveza zbog drugih razloga osim neplaćanja, kao što su povrede ugovornih odredaba ili neki drugi događaji koji uzrokuju nastanak tehničkog statusa neispunjavanja obveza;
- (e) institucije su dužne imati odgovarajuće sustave i procedure praćenja iznosa izloženosti, iskorištenih iznosa u odnosu na odobreni iznos izloženosti te promjena u iskorištenim iznosima po dužnicima i po rejting-kategorijama. Institucija mora svakodnevno moći pratiti stanje iskorištenih iznosa izloženosti;

**▼B**

(f) ako institucije primjenjuju različite procjene konverzijskih faktora za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i za interne potrebe, dužne su ih dokumentirati i dokazati opravdanost njihove primjene.

2. Za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama te središnjim državama i središnjim bankama procjene konverzijskih faktora moraju se temeljiti na podacima za razdoblje od najmanje pet godina. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se, od trenutka uvođenja IRB pristupa, za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate razdoblje od minimalno sedam godina za barem jedan izvor podataka. Ako raspoloživi podaci iz bilo kojeg izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, institucija je dužna koristiti to duže razdoblje.

3. Za izloženosti prema stanovništvu institucije mogu iskazati buduća povlačenja sredstava ili u konverzijskim faktorima ili u svojim procjenama LGD-a.

Za izloženosti prema stanovništvu procjene konverzijskih faktora moraju se temeljiti na podacima za razdoblje od najmanje pet godina. Odstupajući od točke (a) stavka 1., institucija nije dužna pridavati jednaku važnost podacima za prethodna razdoblja ako noviji podaci bolje predviđaju stope gubitka. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate razdoblje od pet godina.

4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

(a) priroda, ozbiljnost i trajanje ekonomske recesije iz stavka 1.;

(b) uvjeti pod kojima nadležno tijelo može odobriti instituciji da, u trenutku prvog uvođenja IRB pristupa, upotrebljava relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

### *Članak 183.*

**Zahtjevi za procjenu utjecaja jamstava ili kreditnih izvedenica za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama te središnjim državama i središnjim bankama kada se primjenjuju vlastite procjene LGD-a i za izloženosti prema stanovništvu**

1. Sljedeći uvjeti primjenjuju se na priznate davatelje jamstava te na jamstva:

**▼B**

- (a) institucije su dužne jasno propisati kriterije za vrste davatelja jamstava čija će jamstva priznavati pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom;
- (b) na priznate davatelje jamstava primjenjuju se ista pravila kao za dužnike koja su navedena u člancima 171., 172. i 173.;
- (c) jamstvo mora biti u pisanom obliku, neopozivo od strane davatelja jamstva, važeće dok se obveza za koju je dano jamstvo u cijelosti ne ispuni (do iznosa i roka dospijea jamstva) i pravo provedivo prema davatelju jamstva po pravu države gdje se nalazi imovina davatelja jamstva nad kojom se može provesti ovrha. Uvjetna jamstva kod kojih su propisani uvjeti pod kojima davatelj jamstva nije dužan izvršiti obvezu mogu se priznavati samo uz odobrenje nadležnih tijela. Kriteriji raspoređivanja izloženosti moraju adekvatno odražavati svako potencijalno smanjenje u učinku smanjenja rizika.

2. Institucija je dužna jasno propisati kriterije za prilagodbu rejting-kategorija, skupova izloženosti ili vlastitih procjena LGD-a i, u slučaju izloženosti prema stanovništvu i priznatih izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja, kriterije za proces raspoređivanja izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti da bi se odrazio utjecaj jamstava na izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom. Kriteriji moraju biti usklađeni s uvjetima navedenim u člancima 171., 172. i 173.

Kriteriji moraju biti vjerodostojni i smisleni. Kriteriji moraju odražavati sposobnost i spremnost davatelja jamstva da ispuni obvezu iz jamstva, vjerojatnu vremensku dinamiku plaćanja od strane davatelja jamstva, stupanj u kojem je sposobnost davatelja jamstva da ispuni obvezu iz jamstva u korelaciji sa sposobnošću dužnika da plaća dug i stupanj u kojem je rezidualni rizik još uvijek prisutan.

3. Zahtjevi za jamstva iz ovog članka primjenjuju se i na kreditne izvedenice kod kojih je referentni subjekt jedna osoba (engl. *single-name credit derivatives*). Ako postoji neusklađenost između odnosne obveze i referentne obveze po kreditnoj izvedenici ili obveze na temelju koje se utvrđuje je li se kreditni događaj dogodio, primjenjuju se uvjeti iz članka 216. stavka 2. Institucija je dužna primjenjivati odredbe ovog stavka i na proces raspoređivanja izloženosti prema stanovništvu i priznatih izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja u rejting-kategorije ili skupove izloženosti.

Kriteriji moraju uzeti u obzir vrstu namire po kreditnoj izvedenici i konzervativno procijeniti njezin utjecaj na razinu i vremensku dinamiku naplate sredstava. Institucija je dužna uzeti u obzir stupanj u kojem je rezidualni rizik još uvijek prisutan.

4. Zahtjevi iz stavaka od 1. do 3. ne primjenjuju se na jamstva dana od strane institucija, središnjih država i središnjih banaka te trgovačkih društava koja ispunjavaju zahtjeve iz članka 201. stavka 1. točke (g) ako je institucija dobila odobrenje za primjenu standardiziranog pristupa za izloženosti tim subjektima u skladu s člancima 148. i 150. U tom se slučaju primjenjuju zahtjevi iz poglavlja 4.

**▼B**

5. Za jamstva dana za izloženosti prema stanovništvu zahtjevi iz stavaka 1., 2. i 3. primjenjuju se i na raspoređivanje izloženosti u rejting-kategorije ili skupove izloženosti te na procjenu PD-a.

6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti prema kojima nadležna tijela mogu odobriti priznavanje uvjetnih jamstava.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 184.***Zahtjevi za otkupljena potraživanja**

1. U kvantificiranju parametara rizika koji se povezuju s rejting-kategorijama i skupovima izloženosti za otkupljena potraživanja institucije su dužne osigurati da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavicima od 2. do 6.

2. Ugovor o otkupu potraživanja mora osigurati da u svim predvidivim situacijama institucija ima vlasništvo i kontrolu nad svim novčanim primicima koji proizlaze iz otkupljenih potraživanja. Kada dužnik svoju obvezu podmiruje prodavatelju ili serviseru, institucija je dužna redovito provjeravati jesu li plaćanja prosljeđena u cijelosti i u skladu s odredbama iz ugovora. Institucije su dužne imati procedure kojima osiguravaju da vlasništvo nad potraživanjima i novčanim primicima bude zaštićeno od stečaja ili pravnih postupaka koji bi mogli značajno odgoditi mogućnost namire ili asignacije potraživanja ili zadržavanje kontrole nad novčanim tokovima.

3. Institucija je dužna pratiti kvalitetu otkupljenih potraživanja te financijsko stanje prodavatelja i servisera. Primjenjuje se sljedeće:

- (a) institucija je dužna procjenjivati korelaciju između kvalitete otkupljenih potraživanja i financijskog stanja i prodavatelja i servisera te imati interne politike i procedure koje osiguravaju adekvatnu zaštitu od svih nepredvidivih događaja i kojima je propisano dodjeljivanje internog rejtinga svakom prodavatelju i serviseru;
- (b) institucija je dužna imati jasne i učinkovite politike i procedure za određivanje prihvatljivosti prodavatelja i servisera. Institucija ili njezin zastupnik dužni su provoditi periodičnu provjeru prodavatelja i servisera radi provjere točnosti izvješća koje dobiva od prodavatelja ili servisera, otkrivanja prijevara ili operativnih slabosti te kako bi provjerila kvalitetu prodavateljevih kreditnih politika te politika i procedura naplate servisera. Nalazi tih provjera moraju biti dokumentirani;

**▼ B**

- (c) institucija je dužna procijeniti karakteristike skupova izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja, uključujući predujmove, povijest dospjelih nenaplaćenih potraživanja od pojedinačnih prodavatelja i loša potraživanja, ispravke vrijednosti za loša potraživanja te uvjete otplate i obveze koje je moguće kompenzirati (engl. *contra accounts*);
- (d) institucija je dužna imati učinkovite politike i procedure za praćenje koncentracija prema jednom dužniku na agregiranoj osnovi, i to unutar jednog skupa izloženosti i u više skupova izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja;
- (e) institucija je dužna osigurati da od servisera prima pravodobna i dovoljno detaljna izvješća o dospelosti potraživanja i njihovom razrjeđivanju kako bi osigurala usklađenost sa svojim kriterijima priznavanja i politikama odobravanja predujmova koje uređuju otkupljena potraživanja te osigurala učinkovito sredstvo za praćenje prodavateljevih uvjeta prodaje i razrjeđivanja te kako bi mogla provjeravati pridržava li se prodavatelj tih uvjeta.

4. Institucija je dužna imati sustave i procedure za rano otkrivanje pogoršanja financijskog stanja prodavatelja potraživanja i kvalitete otkupljenih potraživanja te za brzo i učinkovito rješavanje nastalih problema. Institucija je posebno dužna imati jasne i učinkovite politike, procedure i informacijske sustave za praćenje kršenja odredaba ugovora, kao i jasne te učinkovite politike i procedure za pokretanje pravnih radnji i postupanje s problematičnim otkupljenim potraživanjima.

5. Institucija je dužna imati jasne i učinkovite politike i procedure kojima se uređuje upravljanje otkupljenim potraživanjima, kreditima i gotovinom. Institucija je dužna svojim politikama propisati sve bitne elemente programa otkupa potraživanja, uključujući stope predujmova, priznate kolaterale, potrebnu dokumentaciju, limite koncentracije i način na koji će se postupati s primljenim gotovinskim uplatama. Ti elementi moraju uzeti u obzir sve relevantne i značajne činitelje kao što su financijsko stanje prodavatelja i servisera, koncentracije rizika i trendovi kvalitete otkupljenih potraživanja i prodavateljeve baze klijenata. Internim sustavima potrebno je osigurati da se sredstva odobravaju samo ako je dostavljen potreban kolateral i ako je priložena sva potrebna dokumentacija.

6. Institucija je dužna imati učinkovit interni proces za procjenu usklađenosti sa svim internim politikama i procedurama. Taj proces mora uključivati redovite revizije svih ključnih faza programa otkupa potraživanja koji institucija provodi, potvrđivanje odvojenosti dužnosti, prvo, između procjene prodavatelja i servisera te procjene dužnika i drugo, između procjene prodavatelja i servisera i nadzora prodavatelja i servisera te ocjenu operacija koje se provode u jedinicama za podršku poslovanju (engl. *back office*), a posebno stručnosti, iskustva i broja zaposlenika te opsega i kvalitete sustava koji podržavaju automatizaciju procesa otkupa potraživanja.

**▼B**

## Pododjeljak 3.

**Validacija internih procjena***Članak 185.***Validacija internih procjena**

Institucija je dužna provesti validaciju svojih internih procjena prema sljedećim zahtjevima:

- (a) institucije su dužne imati robusne sustave validacije točnosti i dosljednosti rejting-sustava, procesa i procjene svih relevantnih parametara rizika. Proces interne validacije mora omogućavati instituciji dosljednu i smislenu procjenu učinkovitosti sustava internog rejtinga i procjene rizika;
- (b) institucije su dužne redovito uspoređivati ostvarene stope statusa neispunjavanja obveza s procijenjenim PD-om za svaku rejting-kategoriju, a u slučajevima kada su ostvarene stope statusa neispunjavanja obveza izvan očekivanih granica za tu rejting-kategoriju, institucije su dužne posebno analizirati razloge tog odstupanja. Institucije koje primjenjuju vlastite procjene LGD-a i konverzijskih faktora dužne su na isti način provoditi i analizu za te procjene. U navedenim usporedbama potrebno je koristiti se podacima koji pokrivaju najduže moguće razdoblje za koje su podaci raspoloživi. Institucija je dužna dokumentirati metode i podatke koji se koriste u takvim usporedbama. Navedene analize i dokumentacija moraju se ažurirati najmanje jednom godišnje;
- (c) institucije su dužne primjenjivati i druge kvantitativne tehnike validacije kao i usporedbe s relevantnim podacima iz vanjskih izvora. Te se analize moraju temeljiti na podacima koji su prikladni za portfelj institucije, koji su redovito ažurirani te obuhvaćaju relevantno razdoblje promatranja. Interna procjena učinkovitosti rejting-sustava institucije mora se temeljiti na najdužem mogućem razdoblju za koje su podaci raspoloživi;
- (d) metode i podaci koji se koriste za kvantitativnu validaciju moraju se dosljedno primjenjivati. Promjene u metodama procjenjivanja i validacije te podacima (uključujući izvore podataka i razdoblja koja podaci pokrivaju) moraju biti dokumentirane;
- (e) institucije su dužne imati odgovarajuće interne standarde za slučajeve kada su odstupanja ostvarenih PD-a, LGD-a, konverzijskih faktora te ukupnih gubitaka, kada se procjenjuje EL, od procijenjenih vrijednosti dovoljno značajna da dovode u pitanje pouzdanost procjena. Ovim standardima moraju se uzeti u obzir poslovni ciklusi i slične promjene u gospodarskom okruženju koje su utjecale na nastanak statusa neispunjavanja obveza. Ako su ostvarene vrijednosti kontinuirano veće od očekivanih, institucije su dužne povećati procjene kako bi one odražavale ostvarene statuse neispunjavanja obveza i gubitke.



## Pododjeljak 4.

**Zahtjevi za primjenu pristupa internih modela za kategoriju izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja***Članak 186.***Kapitalni zahtjev i kvantifikacija rizika**

Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva institucije moraju ispuniti sljedeće uvjete:

- (a) procjene potencijalnih gubitaka moraju na odgovarajući način obuhvaćati negativna tržišna kretanja koja su značajna za dugoročni profil rizičnosti izloženosti. Podaci koji se koriste za generiranje distribucije povrata moraju odražavati najduže razdoblje za koje su podaci raspoloživi i značajni za procjenu profila rizičnosti izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja institucije. Podaci koji se koriste moraju biti dostatni kako bi osigurali konzervativne, statistički pouzdane i robusne procjene gubitaka koje nisu utemeljene isključivo na subjektivnim odnosno stručnim prosudbama. Nepovoljni događaji korišteni u procjeni moraju osiguravati konzervativnu procjenu potencijalnih gubitaka u relevantnom dugoročnom tržišnom ili poslovnom ciklusu. Institucija je dužna kombinirati empirijsku analizu raspoloživih podataka s prilagodbama utemeljenima na raznim činiteljima radi postizanja realnih odnosno konzervativnih rezultata modela. Pri razvoju modela vrijednosti adherentne riziku (VaR) kojima se procjenjuju potencijalni tromjesečni gubici, institucije mogu upotrijebiti tromjesečne podatke ili konvertirati podatke za kraće vremenske intervale u tromjesečne ekvivalente koristeći odgovarajuće analitičke metode podržane empirijskim dokazima te dobro razvijenim i dokumentiranim postupcima i analizama. Takav pristup mora se primjenjivati konzervativno i dosljedno. Kada je ograničen broj dostupnih relevantnih podataka, institucija je dužna dodati odgovarajuću maržu konzervativnosti;
- (b) modeli koji se koriste moraju adekvatno obuhvatiti sve značajne rizike povrata na ulaganja uključujući opći tržišni rizik i specifični rizik izloženosti u portfelju vlasničkih ulaganja institucije. Interni modeli moraju na adekvatan način objasniti promjene cijena u prethodnim razdobljima, identificirati veličinu i promjene u potencijalnim koncentracijama te biti robusni u nepovoljnim tržišnim uvjetima. Populacija rizičnih izloženosti zastupljenih u podacima koji se koriste za procjenu mora odgovarati ili barem biti usporediva s portfeljem izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja institucije;
- (c) interni model mora odgovarati profilu rizičnosti i složenosti portfelja vlasničkih ulaganja institucije. Ako institucija ima značajna ulaganja koja su izrazito nelinearne prirode, interni modeli moraju biti dizajnirani tako da adekvatno odražavaju rizik koji nose takvi instrumenti;
- (d) pridruživanje individualnih pozicija procjenama, tržišnim indeksima i faktorima rizika mora biti vjerodostojno, smisljeno i konceptualno zdravo;

**▼B**

- (e) institucije su dužne pomoću empirijskih analiza dokazati da su korišteni faktori rizika primjereni te da mogu na odgovarajući način obuhvatiti opći i specifični rizik;
- (f) procjene volatilnosti povrata na vlasnička ulaganja moraju obuhvatiti važne i dostupne podatke, informacije i metode. Pritom se moraju koristiti neovisno provjereni vlastiti podaci ili podaci iz vanjskog izvora, uključujući podatke iz zajedničkih skupova podataka;
- (g) mora se uspostaviti cjelovit i detaljan program testiranja otpornosti na stres.

*Članak 187.***Proces upravljanja rizikom i kontrola rizika**

Institucije su dužne za potrebe razvoja i primjene internih modela za izračun kapitalnih zahtjeva donijeti politike i procedure te uvesti odgovarajuće kontrolne mehanizme da bi osigurale integritet modela i procesa modeliranja. Te politike, procedure i kontrolni mehanizmi moraju uključiti sljedeće:

- (a) potpunu integraciju internih modela u cjelokupni sustav izvješćivanja uprave i rukovodstva (engl. *management information system*) institucije te u upravljanje portfeljem vlasničkih ulaganja koja nisu u knjizi trgovanja. Smatra se da su interni modeli u potpunosti integrirani u proces upravljanja rizicima institucije ako se koriste za mjerenje i procjenu performansi portfelja vlasničkih ulaganja, uključujući i profitabilnost prilagođenu za rizik, interno raspoređivanje ekonomskoga kapitala za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja te ocjenu cjelokupne adekvatnosti regulatornoga kapitala kao i proces upravljanja ulaganjima;
- (b) uspostavu sustava upravljanja, procedura i kontrolnih funkcija da bi se osigurala periodična i neovisna provjera svih elemenata internog procesa modeliranja, uključujući odobravanje izmjena modela, kontrolu ulaznih podataka modela, kao i provjeru rezultata modela, npr. izravnom potvrdom izračuna. Te provjere moraju utvrditi točnost, potpunost i adekvatnost ulaznih podataka i rezultata modela te se koncentrirati na utvrđivanje i ograničavanje potencijalnih pogrešaka povezanih s poznatim slabostima modela kao i identificiranje nepoznatih slabosti modela. Te provjere može provoditi neovisna interna jedinica ili druga neovisna vanjska treća osoba;
- (c) adekvatni sustavi i procedure praćenja limita ulaganja i izloženosti riziku na osnovi vlasničkih ulaganja;
- (d) jedinice odgovorne za razvoj i primjenu modela moraju biti funkcionalno neovisne o jedinicama za upravljanje pojedinim ulaganjima;
- (e) osobe odgovorne za bilo koji dio procesa modeliranja moraju posjedovati odgovarajuća stručna znanja. Uprava je dužna osigurati dostatan broj stručnih osoba za modeliranje.



**▼B***Članak 188.***Validacija i dokumentacija**

Institucije su dužne imati robusne sustave validacije točnosti i dosljednosti svojih internih modela i procesa modeliranja. Svi bitni elementi internih modela i procesa modeliranja i validacije moraju biti dokumentirani.

Validacija i dokumentacija internih modela i procesa modeliranja institucija podliježu sljedećim zahtjevima:

- (a) institucije su dužne koristiti proces interne validacije za procjenu učinkovitosti svojih internih modela i procesa modeliranja na dosljedan i smislen način;
- (b) metode i podaci koji se koriste za kvantitativnu validaciju moraju se dosljedno primjenjivati. Promjene u metodama procjenjivanja i validacije te promjene u izvorima podataka i razdobljima koja podaci pokrivaju, moraju biti dokumentirane;
- (c) institucije su dužne redovito uspoređivati ostvarene povrate na vlasnička ulaganja, izračunate iz realiziranih i nerealiziranih dobitaka i gubitaka, s procjenama modela. U navedenim usporedbama potrebno je koristiti se podacima koji pokrivaju najduže moguće razdoblje za koje su podaci raspoloživi. Institucija je dužna dokumentirati metode i podatke koji se koriste u takvim usporedbama. Navedene analize i dokumentacija moraju se ažurirati najmanje jednom godišnje;
- (d) institucije su dužne primjenjivati i druge metode kvantitativne validacije te obavljati usporedbu s podacima iz vanjskih izvora. Te se analize moraju temeljiti na podacima koji odgovaraju portfelju institucije, biti redovito ažurirane i pokrivati relevantno razdoblje promatranja. Interne procjene učinkovitosti modela institucije moraju se temeljiti na najdužem mogućem razdoblju za koje su podaci raspoloživi;
- (e) institucije su dužne imati odgovarajuće interne standarde za slučajeve kada su odstupanja ostvarenih povrata na vlasnička ulaganja od procjena modela dovoljno značajna da dovode u pitanje valjanost procjena odnosno modela. Ovim standardima moraju se uzeti u obzir poslovni ciklusi i slične promjene u gospodarskom okružju koje su utjecale na povrate na vlasnička ulaganja. Sve prilagodbe internih modela koje nastaju kao rezultat provjere modela moraju biti dokumentirane i u skladu sa standardima provjere modela koje je propisala institucija;
- (f) interni model i proces modeliranja moraju biti dokumentirani, što uključuje i odgovornosti svih osoba koje su zadužene za modeliranje te procese odobravanja i provjere modela.

**▼B**

## Pododjeljak 5.

**Interno upravljanje i nadzor***Članak 189.***Korporativno upravljanje**

1. Upravljačko tijelo institucije ili odgovarajući odbor imenovan od strane upravljačkog tijela te više rukovodstvo dužni su odobriti sve važne karakteristike rejting-procesa i procesa procjene, poznavati i razumjeti funkcioniranje rejting-sustava institucije te dobro razumjeti izvještaje koji uključuju informacije povezane s rejting-sustavima.

2. Više rukovodstvo mora ispuniti sljedeće zahtjeve:

(a) dužno je izvješćivati upravljačko tijelo institucije ili odgovarajući odbor imenovan od strane upravljačkog tijela o svim važnim promjenama ili izuzećima od uspostavljenih politika koje će značajno utjecati na funkcioniranje rejting-sustava institucije;

(b) dužno je dobro poznavati dizajn i funkcioniranje rejting-sustava;

(c) dužno je kontinuirano osiguravati ispravno funkcioniranje rejting-sustava.

Jedinice za kontrolu kreditnog rizika dužne su redovito izvješćuje više rukovodstvo o učinkovitosti rejting-procesa, područjima koja je potrebno poboljšati te statusu svih aktivnosti poduzetih za otklanjanje prethodno identificiranih nedostataka.

3. Obvezni dio izvješćivanja rukovodstva čine analize profila rizičnosti institucije zasnovane na internim rejtinzima. Izvješćivanje obvezno uključuje najmanje: profil rizičnosti po rejting-kategorijama, migracije između rejting-kategorija, procjene relevantnih parametara rizika po rejting-kategorijama, usporedbe ostvarenih stopa nastanka statusa neispunjavanja obveza i, ako institucija primjenjuje vlastite procjene, ostvarenih LGD-a i konverzijskih faktora s procijenjenim vrijednostima, te rezultate testiranja otpornosti na stres. Učestalost izvješćivanja ovisi o važnosti i vrsti informacija te razini korisnika izvještaja.

*Članak 190.***Kontrola kreditnog rizika**

1. Jedinica za kontrolu kreditnog rizika mora biti neovisna o osoblju i upravljačkim funkcijama odgovornima za odobravanje ili obnavljanje plasmana te odgovarati izravno višem rukovodstvu. Navedena je jedinica odgovorna za dizajn ili odabir, primjenu, nadzor i funkcioniranje rejting-sustava te je dužna redovito izrađivati i analizirati izvještaje vezane uz rezultate rejting-sustava.

**▼ B**

2. Odgovornosti jedinice ili jedinica za kontrolu kreditnog rizika uključuju sljedeće:

- (a) testiranje i praćenje rejting-kategorija i skupova izloženosti;
- (b) izradu i analizu sažetih izvještaja vezanih uz rejting-sustave institucije;
- (c) primjenu procedura da bi se utvrdilo primjenjuju li se dosljedno definicije rejting-kategorija i skupova izloženosti po svim organizacijskim jedinicama i zemljopisnim područjima;
- (d) provjeru i dokumentiranje svih promjena u rejting-procesu, uključujući i razloge za promjenu;
- (e) provjeru rejting-kriterija da bi se ocijenilo jesu li još uvijek prediktivni. Promjene rejting-procesa, kriterija ili individualnih rejting-parametara moraju biti dokumentirane i adekvatno pohranjene;
- (f) aktivno sudjelovanje u dizajnu ili odabiru, implementaciji i validaciji modela koji se koriste u rejting-procesu;
- (g) nadzor modela koji se koriste u rejting-procesu;
- (h) kontinuiranu provjeru modela kao i izmjena modela koji se koriste u rejting-procesu.

3. Institucije koje se koriste podacima iz zajedničkih skupova podataka u skladu s člankom 179. stavkom 2. mogu eksternalizirati sljedeće zadatke:

- (a) izradu informacija relevantnih za testiranje i praćenje rejting-kategorija i skupova izloženosti;
- (b) izradu sažetih izvještaja vezanih uz rejting-sustave institucije;
- (c) izradu informacija relevantnih za provjeru rejting-kriterija da bi se ocijenilo jesu li još uvijek prediktivni;
- (d) dokumentiranje promjena u rejting-procesu, kriterijima ili pojedinim rejting-parametrima;
- (e) izradu informacija relevantnih za kontinuiranu provjeru i izmjene modela koji se koriste u rejting-procesu.

4. Institucije koje primjenjuju stavak 3. dužne su nadležnim tijelima osigurati pristup svim relevantnim informacijama treće osobe koje su potrebne za utvrđivanje usklađenosti sa zahtjevima, uključujući i obavljanje izravnog nadzora u istom opsegu u kojem bi se nadzor na licu mjesta obavio u instituciji.

## ▼B

## Članak 191.

**Unutarnja revizija**

Unutarnja revizija ili druga usporediva neovisna jedinica koja obavlja poslove revizije dužna je najmanje jednom godišnje revidirati rejting-sustave institucije i njihovo funkcioniranje, uključujući funkcioniranje kreditnog procesa te procjene PD-a, LGD-a, EL-a i konverzijskih faktora. Revizija mora uključivati poštivanje svih primjenjivih zahtjeva.

## POGLAVLJE 4.

**Smanjenje kreditnog rizika**

## Odjeljak 1.

**Definicije i opći zahtjevi**

## Članak 192.

**Definicije**

Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „institucija kreditor” znači institucija koja ima predmetnu izloženost;
- (2) „transakcija osigurana kolateralom” (engl. *secured lending transaction*) znači transakcija na temelju koje nastaje izloženost osigurana kolateralom koja ne sadržava odredbu kojom se instituciji daje pravo da barem jednom dnevno primi maržu;
- (3) „transakcija ovisna o kretanju na tržištu kapitala” (engl. *capital market-driven transaction*) znači transakcija na temelju koje nastaje izloženost osigurana kolateralom koja sadržava odredbu kojom se instituciji daje pravo da barem jednom dnevno prima maržu;
- (4) „odnosni CIU” znači CIU u čije dionice ili udjele ulaže drugi CIU.

## Članak 193.

**Načela za priznavanje učinka tehnika smanjenja kreditnog rizika**

1. Nijedna izloženost na koju je primijenjeno smanjenje kreditnog rizika ne smije rezultirati većim iznosom izloženosti ponderiranim rizikom ili iznosom očekivanoga gubitka od identične izloženosti na koju nije primijenjeno smanjenje kreditnog rizika.
2. Ako iznos izloženosti ponderiran rizikom već uzima u obzir kreditnu zaštitu prema poglavlju 2. ili poglavlju 3., institucije ne smiju tu kreditnu zaštitu uzeti u obzir u izračunima prema ovom poglavlju.
3. Ako su zadovoljeni zahtjevi iz odjeljaka 2. i 3., institucije mogu prilagoditi izračun iznosa izloženosti ponderiranoga rizikom prema standardiziranom pristupu te izračun iznosa izloženosti ponderiranoga rizikom i iznosa očekivanoga gubitka prema IRB pristupu u skladu s odredbama odjeljaka 4., 5. i 6.

**▼ B**

4. Institucije su dužne gotovinu, vrijednosne papire ili robu kupljene, pozajmljene ili primljene na temelju repo transakcija ili transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane smatrati kolateralom.

5. Ako institucija koja izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom prema standardiziranom pristupu upotrebljava više vrsta smanjenja kreditnog rizika koje pokrivaju jednu izloženost dužna je učiniti sljedeće:

- (a) podijeliti izloženost na dijelove pokrivena pojedinom vrstom sredstava za smanjenje kreditnog rizika; i
- (b) zasebno izračunati iznos izloženosti ponderiran rizikom za svaki dio dobiven prema točki (a) u skladu s odredbama poglavlja 2. i ovog poglavlja.

6. Ako institucija koja izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom prema standardiziranom pristupu pokriva jednu izloženost kreditnom zaštitom jednog pružatelja zaštite, a ta zaštita ima različita dospjeća, dužna je učiniti sljedeće:

- (a) podijeliti izloženost na dijelove pokrivena pojedinom vrstom sredstava za smanjenje rizika; i
- (b) zasebno izračunati iznos izloženosti ponderiran rizikom za svaki dio dobiven prema točki (a) u skladu s odredbama poglavlja 2. i ovog poglavlja.

*Članak 194.***Načela za priznavanje učinka tehnika smanjenja kreditnog rizika**

1. Tehnika koja se koristi za pribavljanje kreditne zaštite, zajedno s poduzetim aktivnostima i postupcima te procedurama i politikama koje provodi institucija kreditor mora osiguravati pravno učinkovite aranžmane kreditne zaštite koji su provedivi u svim relevantnim područjima sudske nadležnosti.

Institucija kreditor dužna je na zahtjev nadležnog tijela dostaviti ažurno, pisano, obrazloženo i neovisno pravno mišljenje ili više njih kojima se koristila kako bi utvrdila zadovoljava li aranžman kreditne zaštite odnosno aranžmani kreditne zaštite uvjete utvrđene u prvom podstavku.

2. Institucija kreditor dužna je poduzeti sve odgovarajuće mjere da bi osigurala učinkovitost aranžmana kreditne zaštite i upravljala rizicima povezanim s tim aranžmanom.

3. Institucije mogu priznati materijalnu kreditnu zaštitu pri izračunu učinka smanjenja kreditnog rizika samo ako imovina koja predstavlja zaštitu ispunjava oba sljedeća zahtjeva:

**▼B**

(a) predstavlja imovinu koja se u skladu s člancima od 197. do 200. priznaje kao kolateral, kako je to primjenjivo;

(b) dovoljno je likvidna, a njezina je vrijednost tijekom vremena dovoljno stabilna te pruža odgovarajuću sigurnost u razini postignute kreditne zaštite uzimajući u obzir pristup koji se koristi za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom te dopušteni stupanj priznavanja.

4. Institucije mogu priznati materijalnu kreditnu zaštitu pri izračunu učinka smanjenja kreditnog rizika samo ako institucija kreditor ima pravo da pravodobno unovči ili zadrži imovinu koja predstavlja kreditnu zaštitu u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza, insolventnosti ili stečaja, odnosno u slučaju nastanka drugog kreditnog događaja navedenog u dokumentaciji o transakciji, dužnika i, kada je to primjenjivo, osobe kod koje se nalazi kolateral. Stupanj korelacije između vrijednosti imovine koja predstavlja materijalnu kreditnu zaštitu i kreditne sposobnosti dužnika ne smije biti previsok.

5. U slučaju nematerijalne kreditne zaštite pružatelj zaštite priznaje se samo ako je kao priznati pružatelj zaštite naveden u članku 201. ili 202., ovisno o tome što je primjenjivo.

6. U slučaju nematerijalne kreditne zaštite ugovor o zaštiti priznaje se samo ako ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) uključen je u popis priznatih ugovora o zaštiti iz članka 203. i članka 204. stavka 1.;

(b) pravno je učinkovit i provediv u svim relevantnim područjima sudske nadležnosti kako bi pružao odgovarajuću sigurnost u razini postignute kreditne zaštite uzimajući u obzir pristup koji se koristi za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom te dopušteni stupanj priznavanja;

(c) pružatelj zaštite ispunjava kriterije utvrđene u stavku 5.

7. Kreditna zaštita mora ispunjavati uvjete iz odjeljka 3. koji se na nju odnose.

8. Institucija mora moći dokazati nadležnim tijelima da ima adekvatne procese upravljanja rizikom kako bi kontrolirala rizike kojima može biti izložena zbog provedbe postupaka smanjenja kreditnog rizika.

9. Neovisno o priznatom smanjenju kreditnog rizika pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i, kada je to primjenjivo, iznosa očekivanih gubitaka, institucije su dužne nastaviti provoditi potpunu procjenu kreditnog rizika osnovne izloženosti i moći da nadležnim tijelima dokažu da ispunjavaju taj zahtjev. Za potrebe ovog stavka, za repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane osnovnom izloženošću smatra se neto iznos izloženosti.

**▼B**

10. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje koja je imovina dovoljno likvidna i kada se vrijednost imovine može smatrati stabilnom za potrebe stavka 3.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 30. rujna 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

## Odjeljak 2.

### **Priznati oblici smanjenja kreditnog rizika**

#### Pododjeljak 1.

#### **Materijalna kreditna zaštita**

##### *Članak 195.*

#### **Bilančno netiranje**

Institucija može primijeniti bilančno netiranje međusobnih potraživanja s drugom ugovornom stranom kao priznati oblik smanjenja kreditnog rizika.

Ne dovodeći u pitanje članak 196., priznavanje je ograničeno na međusobna novčana potraživanja i obveze između institucije i druge ugovorne strane. Institucije mogu prilagoditi iznose izloženosti ponderirane rizikom i, ako je relevantno, iznose očekivanoga gubitka samo za kredite i depozite koje su same primile i koji su predmet sporazuma o bilančnom netiranju.

##### *Članak 196.*

#### **Standardizirani sporazumi o netiranju koji obuhvaćaju repo transakcije ili transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala**

Institucije koje primjenjuju složenu metodu financijskoga kolaterala iz članka 223. mogu uzeti u obzir učinke dvostranih ugovora o netiranju, pri čemu ti ugovori obuhvaćaju repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala. Ne dovodeći u pitanje članak 299., primljeni kolateral i vrijednosni papiri ili roba koji su pozajmljeni od druge ugovorne strane na temelju takvih sporazuma ili transakcija moraju ispuniti zahtjeve za priznavanje kolaterala navedene u člancima 197. i 198.

##### *Članak 197.*

#### **Priznavanje kolaterala prema svim pristupima i metodama**

1. Institucije mogu upotrebljavati sljedeće stavke kao priznati kolateral prema svim pristupima i metodama:

**▼ B**

- (a) gotovinski polog položen kod institucije kreditora ili druge instrumente koji se mogu smatrati gotovinom i koje drži institucija kreditor;
- (b) dužnički vrijednosni papiri središnjih država ili središnjih banaka koji imaju kreditnu procjenu VIPKR-a ili agencije za kreditiranje izvoza koja je priznata za potrebe poglavlja 2. i za koju je EBA utvrdila da pripada najmanje 4. stupnju kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama u skladu s poglavljem 2.;
- (c) dužnički vrijednosni papiri institucija koji imaju kreditnu procjenu VIPKR-a za koju je EBA utvrdila da pripada najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema institucijama u skladu s poglavljem 2.;
- (d) dužnički vrijednosni papiri ostalih subjekata koji imaju kreditnu procjenu VIPKR-a za koju je EBA utvrdila da pripada najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s poglavljem 2.;
- (e) dužnički vrijednosni papiri koji imaju kratkoročnu kreditnu procjenu VIPKR-a za koju je EBA utvrdila da pripada najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje kratkoročnih izloženosti u skladu s poglavljem 2.;
- (f) dionice ili konvertibilne obveznice uključene u glavni burzovni indeks;
- (g) zlato;

**▼ M5**

- (h) sekuritizacijske pozicije koje nisu resekuritizacijske pozicije i na koje se primjenjuje ponder rizika od 100 % ili niži u skladu s člancima od 261. do 264.

**▼ B**

2. Za potrebe stavka 1. točke (b), „dužnički vrijednosni papiri središnjih država ili središnjih banaka” uključuju:

- (a) dužničke vrijednosne papire jedinica područne (regionalne) ili lokalne samouprave izloženost prema kojima u skladu s člankom 115. stavkom 2. ima tretman kao izloženost prema središnjoj državi u kojoj te jedinice imaju sjedište;
- (b) dužničke vrijednosne papire subjekata javnog sektora izloženost prema kojima u skladu s člankom 116. stavkom 4. ima tretman kao izloženost prema središnjoj državi;
- (c) dužničke vrijednosne papire multilateralnih razvojnih banaka na koje se u skladu s člankom 117. stavkom 2. primjenjuje ponder rizika od 0 %;
- (d) dužničke vrijednosne papire međunarodnih organizacija na koje se u skladu s člankom 118. primjenjuje ponder rizika od 0 %.



**▼B**

3. Za potrebe stavka 1. točke (c), „dužnički vrijednosni papiri institucija” uključuju:

- (a) dužničke vrijednosne papire jedinica područne (regionalne) ili lokalne samouprave, osim dužničkih vrijednosnih papira iz stavka 2. točke (a);
- (b) dužničke vrijednosne papire subjekata javnog sektora izloženost prema kojima ima tretman u skladu s člankom 116. stavcima 1. i 2.;
- (c) dužničke vrijednosne papire multilateralnih razvojnih banaka, osim onih na koje se primjenjuje ponder rizika od 0 % u skladu s člankom 117. stavkom 2.

4. Institucija može dužničke vrijednosne papire drugih institucija koje nemaju kreditnu procjenu VIPKR-a upotrebljavati kao priznati kolateral ako ti dužnički vrijednosni papiri ispunjavaju sve sljedeće kriterije:

- (a) kotiraju na priznatoj burzi;
- (b) smatraju se nadređenim potraživanjem;
- (c) sva ostala izdanja institucije izdavatelja s istim statusom u redosljedu naplate, koja imaju rejting, imaju kreditnu procjenu VIPKR-a za koju je EBA utvrdila da pripada najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema institucijama ili pravilima za ponderiranje kratkoročnih izloženosti u skladu s poglavljem 2.;
- (d) institucija kreditor nema informacija koje bi upućivale na kreditnu procjenu izdanja manje povoljnu od one navedene u točki (c);
- (e) tržišna likvidnost instrumenta dovoljna je za ove potrebe.

5. Institucija može upotrebljavati udjele ili dionice u CIU kao priznati kolateral ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) cijena udjela ili dionica javno se objavljuje svakog dana;
- (b) CIU ograničen je na ulaganja u instrumente koji se mogu priznati u skladu s odredbama stavaka 1. i 4.;
- (c) CIU ispunjavaju uvjete iz članka 132. stavka 3.

Ako CIU ulaže u dionice ili udjele drugog CIU-a, na svaki takav odnosni CIU primjenjuju se uvjeti jednaki onima iz prvog podstavka točaka od (a) do (c).

Ako CIU koristi izvedene instrumente za zaštitu dopuštenih ulaganja, to ne sprječava da udjeli i dionice u takvim CIU budu priznati kao kolateral.

**▼B**

6. Za potrebe stavka 5., ako CIU („izvorni CIU”) ili neki od njegovih odnosnih CIU ulaže i u instrumente koji se ne mogu priznati prema stavcima 1. i 4., institucije mogu koristiti udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti priznate imovine koju drži CIU, pod pretpostavkom da je taj CIU ili neki od njegovih odnosnih CIU do maksimalnog dopuštenog iznosa iskoristio mogućnost ulaganja u imovinu koja se ne priznaje.

Kada odnosni CIU i sam ima odnosne CIU, institucije mogu upotrebljavati udjele ili dionice u izvornom CIU-u kao priznati kolateral pod uvjetom da primjenjuju metodologiju iz prvog podstavka.

U slučajevima kada imovina koja se ne priznaje ima negativnu vrijednost zbog obveza ili potencijalnih obveza proizašlih iz vlasništva, institucija je dužna učiniti sljedeće:

- (a) izračunati ukupnu vrijednost imovine koja se ne priznaje; i
- (b) ako je iznos dobiven u skladu s točkom (a) negativan, oduzeti apsolutnu vrijednost tog iznosa od ukupne vrijednosti priznate imovine.

7. U vezi sa stavkom 1. točkama od (b) do (e), ako vrijednosni papiri imaju dvije kreditne procjene vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika, institucija je dužna primijeniti manje povoljnu procjenu. Ako vrijednosni papiri imaju više od dvije kreditne procjene vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika, institucija je dužna primijeniti dvije najpovoljnije procjene. Ako su dvije najpovoljnije kreditne procjene različite, institucija je dužna primijeniti onu koja je manje povoljna.

8. ESMA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) glavni burzovni indeksi iz stavka 1. točke (f) ovog članka, članka 198. stavka 1. točke (a), članka 224. stavaka 1. i 4. i članka 299. stavka 2. točke (e);
- (b) priznate burze iz stavka 4. točke (a) ovog članka, članka 198. stavka 1. točke (a), članka 224. stavaka 1. i 4., članka 299. stavka 2. točke (e), članka 400. stavka 2. točke (k), članka 416. stavka 3. točke (e), članka 428. stavka 1. točke (c) i Priloga III. točke 12. u skladu s uvjetima iz članka 4. stavka 1. točke (72).

ESMA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

**▼B***Članak 198.***Dodatno priznavanje kolaterala prema složenoj metodi financijskoga kolaterala**

1. Institucija koja primjenjuje složenu metodu financijskoga kolaterala iz članka 223., osim kolaterala navedenih u članku 197., može kao kolateral priznati i sljedeće stavke:

- (a) dionice ili konvertibilne obveznice koje nisu uključene u glavni burzovni indeks, ali kojima se trguje na priznatoj burzi;
- (b) udjele ili dionice u CIU ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - i. cijena udjela ili dionica javno se objavljuje svakog dana;
  - ii. CIU ograničen je na ulaganja u instrumente koji se mogu priznati u skladu s odredbama članka 197. stavaka 1. i 4. te u instrumente iz točke (a) ovog podstavka.

Ako CIU ulaže u udjele ili dionice drugog CIU-a, na takav odnosni CIU primjenjuju se uvjeti jednaki onima iz točaka (a) i (b) ovog stavka.

Ako CIU koristi izvedene instrumente za zaštitu dopuštenih ulaganja, to ne sprječava da udjeli i dionice u takvim CIU budu priznati kao kolateral.

2. Ako CIU ili neki od njegovih odnosnih CIU ulaže i u instrumente koji se ne mogu priznati prema članku 197. stavcima 1. i 4. i instrumente iz točke (a) stavka 1. ovog članka, institucija može priznati udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti priznate imovine koju drži CIU, pod pretpostavkom da je CIU ili neki od njegovih odnosnih CIU do maksimalnog dopuštenog iznosa iskoristio mogućnost ulaganja u imovinu koja se ne priznaje.

U slučajevima kada imovina koja se ne priznaje ima negativnu vrijednost zbog obveza ili potencijalnih obveza koje proizlaze iz vlasništva, institucija je dužna:

- (a) izračunati ukupnu vrijednost imovine koja se ne priznaje; i
- (b) ako je iznos dobiven u skladu s točkom (a) negativan, oduzeti apsolutnu vrijednost tog iznosa od ukupne vrijednosti priznate imovine.

*Članak 199.***Dodatno priznavanje kolaterala za izračun prema IRB pristupu**

1. Institucija koja izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanih gubitaka primjenom IRB pristupa, osim kolaterala navedenih u člancima 197. i 198. može upotrebljavati i sljedeće oblike kolaterala:

**▼B**

- (a) kolateral u obliku nekretnine u skladu sa stavcima 2., 3. i 4.;
- (b) potraživanja u skladu sa stavkom 5.;
- (c) kolateral u obliku ostale materijalne imovine u skladu sa stavcima 6. i 8.;
- (d) najam u skladu sa stavkom 7.

2. Osim ako je odredbama članka 124. stavka 2. drukčije određeno, institucije mogu upotrebljavati kao kolateral stambenu nekretninu u kojoj vlasnik nekretnine ili, u slučaju osobnih investicijskih društava, stvarni vlasnik stanuje ili će stanovati, odnosno koju daje u najam te poslovnu nekretninu, uključujući urede i ostale poslovne prostore ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) vrijednost te nekretnine značajno ne ovisi o kreditnoj kvaliteti dužnika. Institucije mogu pri određivanju značajnosti ovisnosti isključiti situacije u kojima isključivo makroekonomski čimbenici utječu na vrijednost nekretnina i na ispunjavanje obveza dužnika;
- (b) rizik dužnika značajno ne ovisi o prinosu po odnosnoj imovini ili projektu, već o sposobnosti dužnika da otplaćuje dug iz drugih sredstava. Otplata duga tako ne smije značajno ovisiti o novčanom toku koji generira odnosna nekretnina koja služi kao kolateral.

3. Institucije mogu odstupiti od stavka 2. točke (b) za izloženosti osigurane stambenom nekretninom koja se nalazi na području države članice ako je nadležno tijelo te države članice objavilo dokaze da na njezinom području postoji dobro razvijeno tržište stambenih nekretnina na kojem stope gubitka ne prelaze ni jedan od sljedećih limita:

- (a) gubici na temelju izloženosti osiguranih stambenim nekretninama do 80 % tržišne vrijednosti ili 80 % hipotekarne vrijednosti, osim ako je drukčije određeno člankom 124. stavkom 2., ni u jednoj godini ne prelaze 0,3 % nepodmirenih izloženosti osiguranih stambenim nekretninama;
- (b) ukupni gubici na temelju izloženosti osiguranih stambenim nekretninama ni u jednoj godini ne prelaze 0,5 % nepodmirenih izloženosti osiguranih stambenim nekretninama.

Ako bilo koji od uvjeta iz točaka (a) i (b) prvog podstavka u određenoj godini nije ispunjen, institucije ne smiju primjenjivati tretman iz tog podstavka dok se ne udovolji uvjetima iz tog podstavka tijekom jedne od sljedećih godina.

4. Institucije mogu odstupiti od točke (b) stavka 2. za poslovne nekretnine na području države članice ako je nadležno tijelo te države članice objavilo dokaze da na njezinom području postoji dobro razvijeno tržište poslovnih nekretnina na kojem stope gubitka ne prelaze ni jedan od sljedećih limita:

**▼B**

- (a) gubici na temelju izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama do 50 % tržišne vrijednosti ili 60 % hipotekarne vrijednosti ni u jednoj godini ne prelaze 0,3 % nepodmirenih izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama;
- (b) ukupni gubici na temelju izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama ni u jednoj godini ne prelaze 0,5 % nepodmirenih izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama.

Ako bilo koji od uvjeta iz točaka (a) i (b) prvog podstavka u određenoj godini nije ispunjen, institucije ne smiju primjenjivati tretman iz tog podstavka dok se ne udovolji uvjetima iz tog podstavka tijekom jedne od sljedećih godina.

5. Institucije mogu kao kolateral priznati potraživanja povezana s komercijalnom transakcijom, odnosno komercijalnim transakcijama s izvornim rokom dospjeća do najviše jedne godine. Kao kolateral ne mogu se priznati potraživanja koja su povezana sa sekuritizacijom, podsudjelovanjima ili kreditnim izvedenicama i iznosima koje duguju osobe povezane s institucijom.

6. Nadležna tijela dopuštaju instituciji da priznaje kao kolateral materijalnu imovinu koja nije navedena u stavcima 2., 3. i 4. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) postoji likvidno tržište na kojem se navedeni kolateral (imovina) može brzo i ekonomski učinkovito prodati, što je dokazano čestim transakcijama s obzirom na vrstu imovine. Institucije su dužne procjenjivati taj uvjet periodično i onda kada informacije upućuju na to da je na tržištu došlo do značajnih promjena;
- (b) postoje pouzdane, javno dostupne tržišne cijene za ove kolaterale. Institucije mogu smatrati da su tržišne cijene pouzdane kad se one dobivaju iz pouzdanih izvora informacija, kao što su javni indeksi te kad odražavaju cijenu transakcija pod uobičajenim uvjetima. Institucije mogu tržišne cijene smatrati javno dostupnima kad su te cijene objavljene, lako dostupne i kad se mogu redovito dobiti bez nepotrebnog administrativnog ili financijskog opterećenja;
- (c) institucija analizira tržišne cijene, vrijeme i troškove koji su potrebni za naplatu iz kolaterala te ostvarene primitke od kolaterala;
- (d) institucija dokazuje da ostvareni primici od kolaterala nisu manji od 70 % vrijednosti kolaterala u više od 10 % svih realizacija za tu vrstu kolaterala. Ako postoji značajna volatilnost tržišnih cijena, institucija dokazuje nadležnim tijelima da je njezino vrednovanje kolaterala dovoljno konzervativno.

Institucije su dužne dokumentirati ispunjavanje uvjeta iz prvog podstavka točaka od (a) do (d) i uvjeta iz članka 210.

**▼B**

7. Pridržavajući se odredaba članka 230. stavka 2., kad su ispunjeni zahtjevi iz članka 211., s izloženostima koje proizlaze iz transakcija u kojima institucija daje nekretninu u najam trećoj osobi može se postupiti kao s kreditima osiguranim vrstom nekretnine koja je dana u najam.

8. EBA je dužna objaviti popis vrsta kolaterala u obliku materijalne imovine za koje institucije mogu pretpostaviti da ispunjavaju uvjete iz točaka (a) i (b) stavka 6.

*Članak 200.***Ostala materijalna kreditna zaštita**

Institucije mogu koristiti sljedeću ostalu materijalnu kreditnu zaštitu kao priznati kolateral:

- (a) gotovinske pologe položene kod treće institucije ili instrumente koji se mogu smatrati gotovinom i koje drži treća institucija, u neskrbničkom odnosu, a koji su dani kao zalog instituciji kreditoru;
- (b) police životnog osiguranja založene u korist institucije kreditora;
- (c) instrumente izdane od trećih institucija koje će na zahtjev otkupiti te institucije.

*Pododjeljak 2.***Nematerijalna kreditna zaštita***Članak 201.***Priznavanje pružatelja zaštite prema svim pristupima**

1. Institucije mogu sljedeće subjekte smatrati priznatim pružateljima nematerijalne kreditne zaštite:

- (a) središnje države i središnje banke;
- (b) jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave;
- (c) multilateralne razvojne banke;
- (d) međunarodne organizacije čijim se izloženostima, u skladu s odredbama članka 117., dodjeljuje ponder rizika od 0 %;
- (e) subjekti javnog sektora, potraživanja prema kojima se tretiraju u skladu s člankom 116.;
- (f) institucije i financijske institucije za koje se izloženosti prema financijskim institucijama tretiraju kao izloženosti prema institucijama u skladu s člankom 119. stavkom 5.;
- (g) ostala trgovačka društva, uključujući i matična društva, društva kćeri i pridružena trgovačka društva institucije ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

**▼B**

- i. ta druga trgovačka društva imaju kreditnu procjenu VIPKR-a;
  - ii. u slučaju kada iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanoga gubitka institucije izračunavaju prema IRB pristupu, ta druga trgovačka društva nemaju kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a, a institucija ih je interno rangirala;
- (h) središnje druge ugovorne strane.

2. Ako institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanoga gubitka prema IRB pristupu, institucija mora interno rangirati davatelja jamstva da bi on bio priznat kao pružatelj nematerijalne kreditne zaštite u skladu s odredbama poglavlja 3. odjeljka 6.

Nadležna tijela objavljuju i održavaju popis tih financijskih institucija koje su priznati pružatelji nematerijalne kreditne zaštite u skladu s točkom (f) stavka 1. ili smjernice za određivanje takvih priznatih pružatelja nematerijalne kreditne zaštite, zajedno s opisom primjenjivih bonitetnih zahtjeva, te dijele svoj popis s ostalim nadležnim tijelima u skladu s člankom 117. Direktive 2013/36/EU.

*Članak 202.***Priznavanje pružatelja zaštite prema IRB pristupu za primjenu tretmana određenog člankom 153. stavkom 3.**

Institucije mogu smatrati institucije, društva za osiguranje i reosiguranje te agencije za kreditiranje izvoza priznatim pružateljima nematerijalne kreditne zaštite na koje se može primijeniti tretman iz članka 153. stavka 3. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) pružatelj zaštite ima dovoljno iskustva u pružanju nematerijalne kreditne zaštite;
- (b) na pružatelja zaštite primjenjuju se propisi jednaki pravilima koja su propisana ovom Uredbom ili u trenutku pružanja kreditne zaštite ima kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a za koju je EBA utvrdila da pripada najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete u skladu s pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima iz poglavlja 2.;
- (c) pružatelj zaštite, u trenutku pružanja kreditne zaštite ili u bilo kojem razdoblju nakon toga, ima interni rejting s PD-om koji je jednak ili niži od onoga koji se povezuje s 2. stupnjem kreditne kvalitete u skladu s pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima iz poglavlja 2.;
- (d) pružatelj zaštite ima interni rejting s PD-om koji je jednak ili niži od onoga koji se povezuje s 3. stupnjem kreditne kvalitete u skladu s pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima iz poglavlja 2.

**▼B**

Za potrebe ovog članka, kreditna zaštita koju pruža agencija za kreditiranje izvoza ne smije biti pokrivena direktnim kontrajamstvom središnje države.

*Članak 203.***Priznavanje jamstava kao nematerijalne kreditne zaštite**

Institucije mogu upotrebljavati jamstva kao priznatu nematerijalnu kreditnu zaštitu.

## Pododjeljak 3.

**Vrste izvedenica***Članak 204.***Priznate vrste kreditnih izvedenica**

1. Institucije mogu koristiti sljedeće vrste kreditnih izvedenica i instrumenata koji mogu biti sastavljeni od takvih kreditnih izvedenica ili instrumenata čiji su ekonomski učinci slični kreditnim izvedenicama kao priznatu kreditnu zaštitu:

- (a) ugovore o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza;
- (b) ugovore o razmjeni ukupnog prinosa;
- (c) kreditne zapise do iznosa gotovine uplaćene po tim instrumentima.

Kreditna se zaštita neće smatrati priznatom ako institucija kupuje kreditnu zaštitu na temelju ugovora o razmjeni ukupnog prinosa i evidentira neto plaćanja primljena na temelju tog ugovora kao neto prihod, ali ne evidentira smanjenje vrijednosti imovine koja je zaštićena ili umanjivanjem fer vrijednosti ili izdvajanjem dodatnih ispravaka vrijednosti.

2. Ako institucija provodi internu zaštitu (engl. *hedge*) koristeći se kreditnom izvedenicom, takva se izvedenica za potrebe ovog poglavlja može priznati kao kreditna zaštita samo onda kada je kreditni rizik koji je prenesen u knjigu trgovanja, prenesen na treću osobu ili treće osobe.

Ako je interna zaštita provedena u skladu s prvim podstavkom i ako su ispunjeni zahtjevi iz ovog poglavlja, institucije koje su kupile nematerijalnu kreditnu zaštitu primjenjuju pravila iz odjeljaka od 4. do 6. za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanoga gubitka.



**▼B**

## Odjeljak 3.

**Zahtjevi**

## Pododjeljak 1.

**Materijalna kreditna zaštita***Članak 205.***Zahtjevi za sporazume o bilančnom netiranju koji nisu standardizirani sporazumi o netiranju iz članka 206.**

Sporazumi o bilančnom netiranju koji nisu standardizirani sporazumi o netiranju iz članka 206. smatraju se priznatim oblikom smanjenja kreditnog rizika ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) ti sporazumi imaju pravni učinak i provedivi su u svim relevantnim područjima sudske nadležnosti, uključujući i slučajeve insolventnosti ili stečaja druge ugovorne strane;
- (b) institucije mogu u svakom trenutku utvrditi imovinu i obveze koji su predmet tih sporazuma;
- (c) institucije kontinuirano nadziru i kontroliraju rizike povezane s prekidom kreditne zaštite;
- (d) institucije kontinuirano nadziru i kontroliraju odgovarajuće izloženosti na neto osnovi.

*Članak 206.***Zahtjevi za standardizirane sporazume o netiranju koji obuhvaćaju repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala**

Standardizirani sporazumi o netiranju koji obuhvaćaju repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala mogu se smatrati priznatim oblikom smanjenja kreditnog rizika ako kolateral dan u sklopu tih sporazuma ispunjava sve zahtjeve iz članka 207. stavaka od 2. do 4. i ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) ti sporazumi imaju pravni učinak i provedivi su u svim relevantnim područjima sudske nadležnosti, uključujući i slučajeve insolventnosti ili stečaja druge ugovorne strane;
- (b) daju pravo ugovornoj strani koja nije u statusu neispunjavanja obveza da raskine ugovor i pravodobno izvrši netiranje svih transakcija u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza, uključujući i slučajeve stečaja ili insolventnosti druge ugovorne strane;
- (c) ti sporazumi omogućavaju netiranje dobitaka i gubitaka po zatvorenim transakcijama na temelju sporazuma tako da jedna ugovorna strana dužuje drugoj neto iznos.

*Članak 207.***Zahtjevi za financijski kolateral**

1. Financijski kolateral i zlato mogu se upotrebljavati kao priznati kolateral prema svim pristupima i metodama, ako su ispunjeni svi zahtjevi iz stavaka od 2. do 4.

2. Kreditna kvaliteta dužnika i vrijednost kolaterala ne smiju biti značajno pozitivno korelirane. Ako se vrijednost kolaterala značajno smanji, to samo po sebi ne znači da je došlo do značajnog pogoršanja kreditne kvalitete dužnika. Ako se kreditna kvaliteta dužnika značajno pogorša, to samo po sebi ne znači da je došlo do značajnog smanjenja vrijednosti kolaterala.

Vrijednosni papiri dužnika ili bilo koje druge osobe iz grupe povezane s dužnikom ne mogu se upotrebljavati kao priznati kolateral. Neovisno o tome, u priznati kolateral mogu se uključiti vlastita izdanja pokrivenih obveznica dužnika prema uvjetima iz članka 129., ako su založene za repo transakciju, uz ispunjenje uvjeta iz prvog podstavka.

3. Institucije su dužne ispuniti sve ugovorne i zakonske obveze te poduzeti sve potrebne aktivnosti da bi se osigurala provedivost ugovora o kolateralu prema propisima koji se primjenjuju na takve ugovore.

Institucije su dužne osigurati dostatnu pravnu ocjenu kojom se potvrđuje provedivost ugovora o kolateralu u svim relevantnim područjima sudske nadležnosti. Prema potrebi, institucije su dužne provesti naknadnu pravnu ocjenu kako bi se osigurala kontinuirana provedivost tog ugovora.

4. Institucije su dužne ispuniti sve sljedeće operativne zahtjeve:

- (a) propisno dokumentirati ugovore o kolateralu te imati jasne i učinkovite postupke za pravodobno unovčenje kolaterala;
- (b) koristiti učinkovite postupke i procese za kontrolu rizika koji proizlaze iz korištenja kolaterala, uključujući i rizike neučinkovitosti i smanjene učinkovitosti kreditne zaštite, rizike vrednovanja, rizike povezane s prekidom kreditne zaštite, koncentracijske rizike koji proizlaze iz korištenja kolaterala i međuovisnosti kolaterala i cjelokupnoga profila rizičnosti institucije;
- (c) imati dokumentirane politike i prakse kojima definiraju vrste i iznose prihvaćenih kolaterala;
- (d) izračunati tržišnu vrijednost kolaterala te je usklađivati s tržišnom vrijednošću najmanje jednom svakih šest mjeseci odnosno češće ako raspoložu informacijama koje upućuju na značajno smanjenje tržišne vrijednosti kolaterala;
- (e) ako se kolateral nalazi kod treće osobe, poduzeti razumne aktivnosti koje osiguravaju da treća osoba takve kolaterale evidentira odvojeno od vlastite imovine;

**▼B**

- (f) osigurati da imaju dovoljno resursa za uredno funkcioniranje ugovora o marži s drugim ugovornim stranama u transakcijama OTC izvedenicama i transakcijama financiranja vrijednosnim papirima, mjereno pravodobnošću i točnošću njihovih odlaznih zahtjeva za maržu i vremenom odziva na dolazne zahtjeve za maržu;
- (g) imati politike za upravljanje kolateralima kako bi kontrolirale, nadzirale i izvješćivale o:
  - i. rizicima kojima su izložene zbog ugovora o marži;
  - ii. koncentracijskom riziku prema pojedinoj vrsti imovine koja čini kolateral;
  - iii. ponovnoj upotrebi kolaterala, uključujući potencijalni manjak likvidnosti koji proizlazi iz ponovne upotrebe kolaterala primljenog od drugih ugovornih strana;
  - iv. predaji prava na kolateral koji je dan drugim ugovornim stranama.

5. Osim što moraju biti ispunjeni svi zahtjevi iz stavaka od 2. do 4. da bi se financijski kolateral mogao upotrebljavati kao priznati kolateral prema jednostavnoj metodi financijskoga kolaterala, preostali rok do dospijeca zaštite mora biti najmanje jednak preostalome roku do dospijeca izloženosti.

*Članak 208.***Zahtjevi za priznavanje nekretnina kao kolaterala**

1. Nekretnine se mogu upotrebljavati kao priznati kolateral samo ako su ispunjeni svi zahtjevi iz stavaka od 2. do 5.
2. Za pravnu sigurnost moraju biti ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - (a) hipoteka ili drugo pravo na naplatu iz vrijednosti nekretnine provedivi su u svim područjima sudske nadležnosti koja su relevantna u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu te su pravodobno i propisno upisani;
  - (b) moraju biti ispunjeni svi pravni uvjeti za zasnivanje zaloga;
  - (c) ugovorne odredbe kojima se uspostavlja zaštita i s njima povezani pravni postupci omogućuju instituciji unovčenje vrijednosti zaštite u razumnom roku.
3. Moraju biti ispunjeni svi sljedeći uvjeti za praćenje vrijednosti i procjenu vrijednosti nekretnine:
  - (a) institucije učestalo prate vrijednost nekretnina, i to za poslovne nekretnine barem jednom godišnje, a za stambene nekretnine jednom u tri godine. Institucije prate vrijednosti nekretnina i češće ako su tržišni uvjeti podložni značajnim promjenama;

**▼B**

- (b) vrijednost nekretnine ponovno se procjenjuje ako informacije dostupne institucijama upućuju na to da je možda došlo do značajnog smanjenja vrijednosti nekretnine u odnosu na uobičajene tržišne cijene, a tu ponovnu procjenu provodi procjenitelj koji posjeduje kvalifikacije, sposobnosti i iskustvo potrebno za utvrđivanje vrijednosti nekretnine i koji je neovisan o postupku donošenja odluke o izloženosti. Za izloženosti koje prelaze iznos od 3 milijuna eura ili čine više od 5 % regulatornoga kapitala institucije, taj procjenitelj provodi ponovnu procjenu najmanje svake tri godine.

Za praćenje vrijednosti nekretnina i utvrđivanje nekretnine za koju je potrebna revalorizacija, institucije se mogu koristiti statističkim metodama.

4. Institucije su dužne jasno dokumentirati vrste stambenih i poslovnih nekretnina koje prihvaćaju i s tim povezane politike kreditiranja.
5. Institucije su dužne imati postupke kojima će pratiti je li nekretnina koja služi kao kreditna zaštita adekvatno osigurana od nastupanja štetnog događaja.

*Članak 209.***Zahtjevi za potraživanja**

1. Potraživanja se mogu upotrebljavati kao priznati kolateral samo ako su ispunjeni zahtjevi iz stavaka 2. i 3.
2. Za pravnu sigurnost moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) pravni mehanizam na temelju kojeg institucija kreditor ima pravo na kolateral mora biti postojan i učinkovit te osigurati jasna prava institucije kreditora na kolateral, uključujući pravo na prihod od prodaje kolaterala;
- (b) institucije su dužne poduzeti sve potrebne mjere za ispunjenje uvjeta propisanih mjerodavnim pravom, a u svrhu provođenja ovrhe nad kolateralom. Institucije kreditori moraju imati potraživanja s prednošću u redosljedju naplate, iako ta potraživanja i dalje mogu biti podređena potraživanjima povlaštenih vjerovnika u skladu sa zakonskim odredbama;
- (c) institucije su dužne osigurati dostatnu pravnu ocjenu kojom se potvrđuje provedivost ugovora o kolateralu u svim relevantnim područjima sudske nadležnosti;
- (d) institucije su dužne dokumentirati ugovore o kolateralu na odgovarajući način te imati jasne i postojeće postupke za pravodobnu naplatu iz kolaterala;
- (e) institucije su dužne imati postupke kojima utvrđuju da su nastali zakonski uvjeti za proglašavanje nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika i pravodobnu naplatu iz kolaterala;

**▼B**

- (f) u slučaju financijskih poteškoća dužnika ili nastanka statusa neispunjavanja obveza, institucije moraju imati pravnu mogućnost prodaje ili ustupanja potraživanja koja služe kao kolateral drugim osobama, bez suglasnosti krajnjeg dužnika po tim potraživanjima.
3. Za upravljanje rizicima moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) institucija je dužna imati odgovarajući proces za utvrđivanje kreditnog rizika povezanog s potraživanjima. Taj proces mora uključivati analizu dužnikovog poslovanja, industrijske grane kojoj dužnik pripada i vrste klijenata s kojima dužnik posluje. Institucija koja se oslanja na provjeru kreditnog rizika klijenata koju provode njezini dužnici, dužna je uvjeriti se u pouzdanost i uvjerljivost dužnikovih postupaka za odobravanje potraživanja;
- (b) razlika između iznosa izloženosti i vrijednosti potraživanja mora odražavati sve bitne činitelje, uključujući trošak naplate, koncentraciju u skupu potraživanja koje je u zalog dao pojedini dužnik u ukupnom skupu založenih potraživanja i potencijalni rizik njihove koncentracije u ukupnoj izloženosti institucije, a koji nije izravno definiran općom metodologijom institucije. Institucije su dužne imati kontinuirani proces nadzora potraživanja. Institucije su također dužne redovito preispitivati usklađenost s odredbama ugovora o kreditu, ograničenjima iz okružja i ostalih zakonskih propisa;
- (c) potraživanja koja je dužnik založio moraju biti diversificirana, a korelacija s dužnikom mora biti niska. U slučaju značajne pozitivne korelacije, institucije su dužne pri određivanju marži za cjelokupni skup kolaterala uzeti u obzir rizike povezane s tim;
- (d) institucije ne smiju upotrebljavati potraživanja od grupe povezanih osoba s dužnikom (uključujući društva kćeri i zaposlenike) kao prihvatljivu kreditnu zaštitu;
- (e) institucije su dužne imati dokumentirane procese za naplatu potraživanja u izvanrednim okolnostima. Institucije su dužne imati sva neophodna sredstva za naplatu potraživanja, čak i kada očekuju naplatu od dužnika.

*Članak 210.***Zahtjevi za kolateral u obliku ostale materijalne imovine**

Materijalna imovina koja nije kolateral u obliku nekretnine može se upotrebljavati kao priznati kolateral prema IRB pristupu ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) ugovor o kolateralu kojim je materijalna imovina dana instituciji mora imati pravni učinak i biti provediv u svim relevantnim područjima sudske nadležnosti te mora omogućiti instituciji pravodobno unovčenje kolaterala;

**▼B**

- (b) uz iznimku dopuštenih potraživanja s prednošću u redosljed u naplate iz članka 209. stavka 2. točke (b) samo prvotno upisani zalozi ili prvi red naplate iz kolaterala mogu se priznavati kao kolateral, a institucija mora imati prvenstvo u redosljed u naplate iz kolaterala;
- (c) institucije su dužne učestalo pratiti vrijednost kolaterala, i to najmanje jednom godišnje. Institucije su dužne pratiti vrijednosti kolaterala i češće ako su tržišni uvjeti podložni značajnim promjenama;
- (d) ugovor o kreditu mora obuhvaćati detaljan opis kolaterala i detaljno razrađen način i učestalost revalorizacije;
- (e) institucije su dužne, u svojim internim politikama i postupcima za odobravanje kredita koje su dostupne pregledu, jasno dokumentirati vrste materijalne imovine koje prihvaćaju kao kolateral te svoje politike i prakse u vezi sa zahtijevanim stupnjem pokrivenosti izloženosti određenom vrstom kolaterala;
- (f) institucije su dužne politikama za odobravanje kredita, a s obzirom na vrstu plasmana, utvrditi sljedeće:
  - i. zahtjeve vezane uz pokrivenost izloženosti kolateralom;
  - ii. zahtjeve vezane uz sposobnost pravodobne namire iz kolaterala;
  - iii. sposobnost objektivnog utvrđivanja cijene ili tržišne vrijednosti;
  - iv. učestalost utvrđivanja vrijednosti kolaterala, uključujući i profesionalnu procjenu ili vrednovanje;
  - v. volatilnost ili procjenu volatilnosti vrijednosti kolaterala;
- (g) pri vrednovanju i revalorizaciji institucije moraju u potpunosti uzeti u obzir svako pogoršanje kvalitete ili zastarjelost kolaterala i posvetiti posebnu pozornost učinku proteka vremena na kolaterale koji su osjetljivi na trendove ili datum;
- (h) institucije moraju imati pravo obaviti fizički pregled kolaterala. Institucije su također dužne imati politike i postupke koji se odnose na njihovo pravo obavljanja fizičkoga pregleda kolaterala;
- (i) kolateral koji služi kao zaštita mora biti osiguran od nastupanja štetnih događaja i institucije su dužne imati postupke kojima to nadziru.

*Članak 211.***Zahtjevi za tretiranje izloženosti na osnovi najma kao da su osigurane kolateralom**

Institucije tretiraju izloženosti koje nastaju na temelju transakcija najma kao da su osigurane imovinom koja je dana u najam ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

**▼B**

- (a) imovina koja je dana u najam mora ispunjavati uvjete iz članaka 208. ili 210., kako je to primjenjivo;
- (b) upravljanje rizicima od strane najmodavca mora biti kvalitetno u vezi s namjenskim korištenjem imovine dane u najam, njezine lokacije, starosti imovine i planiranog vijeka njezine uporabe, uključujući adekvatan nadzor vrijednosti instrumenata osiguranja;
- (c) najmodavac ima pravo vlasništva nad imovinom i mogućnost pravodobnog ostvarivanja svojih vlasničkih prava;
- (d) ako pri izračunu LGD-a nije uzeta u obzir, razlika između iznosa neamortizirane vrijednosti i tržišne vrijednosti instrumenta osiguranja ne smije precijeniti smanjenje kreditnog rizika povezano s imovinom danom u najam.

*Članak 212.***Zahtjevi za ostalu materijalnu kreditnu zaštitu**

1. Tretman iz članka 232. stavka 1. može se primijeniti na gotovinske pologe položene kod treće institucije ili na instrumente koji se mogu smatrati gotovinom koje drži treća institucija, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) dužnikovo potraživanje od treće institucije mora biti bezuvjetno i neopozivo založeno ili preneseno na instituciju kreditora, a takav zalog ili prijenos u svim je relevantnim područjima sudske nadležnosti pravno učinkovit i provediv;
- (b) treća institucija mora biti obaviještena o zalogu ili prijenosu;
- (c) na temelju navedene obavijesti treća institucija može obavljati plaćanja samo instituciji kreditoru ili drugim stranama samo uz prethodnu suglasnost institucije kreditora.

2. Police životnog osiguranja založene kod institucije kreditora mogu se upotrebljavati kao priznati kolateral ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) policia životnog osiguranja založena je kod institucije kreditora ili prenesena na nju;
- (b) društvo koje je izdalo policu životnog osiguranja obaviješteno je o zalogu ili prijenosu i zbog te obavijesti ne smije obavljati isplate na temelju ugovora bez prethodne suglasnosti institucije kreditora;
- (c) institucija kreditor ima pravo otkazati policu osiguranja u slučaju nastanka dužnikova statusa neispunjavanja obveza i naplatiti otkupnu vrijednost police;
- (d) institucija kreditor obavješćuje se o svakom neplaćanju osiguranika po polici osiguranja;

**▼B**

- (e) polica životnog osiguranja mora trajati do dospijeca kredita. Kada to nije moguće zato što polica osiguranja istječe prije nego što završava kreditni odnos, institucija mora osigurati da iznos dobiven nakon isteka police osiguranja služi kao zaštita do završetka ugovora o kreditu;
- (f) zalog ili prijenos ima pravni učinak i provediv je u svim područjima sudske nadležnosti relevantnim u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu;
- (g) otkupnu vrijednost police objavljuje društvo koje je izdalo policu životnog osiguranja i ona ne može biti umanjena;
- (h) društvo koje je izdalo policu životnog osiguranja mora na zahtjev pravodobno isplatiti otkupnu vrijednost police;
- (i) otkupna vrijednost police ne može se tražiti bez prethodne suglasnosti institucije;
- (j) društvo koje je izdalo policu životnog osiguranja podliježe Direktivi 2009/138/EZ ili je predmet nadzora nadležnog tijela treće zemlje u kojoj je nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji.

## Pododjeljak 2.

**Nematerijalna kreditna zaštita i kreditni zapisi***Članak 213.***Zahtjevi u vezi s jamstvima i kreditnim izvedenicama**

1. Uvažavajući uvjete iz članka 214. stavka 1., kreditna zaštita koja proizlazi iz jamstva ili kreditne izvedenice može se upotrebljavati kao nematerijalna kreditna zaštita ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) kreditna zaštita je izravna;
- (b) opseg kreditne zaštite jasno je definiran i nepobitan;
- (c) ugovor o kreditnoj zaštiti ne sadrži klauzulu čije je ispunjavanje izvan izravne kontrole kreditora, a koja bi:
  - i. omogućila pružatelju zaštite jednostrani raskid zaštite;
  - ii. povećala efektivni trošak zaštite zbog pogoršanja kreditne kvalitete zaštićene izloženosti;
  - iii. mogla spriječiti da pružatelj zaštite pravodobno izvrši isplatu ako izvorni dužnik ne izvrši bilo koja dospjela plaćanja ili u slučaju isteka ugovora o najmu za potrebe priznavanja jamčenog ostatka vrijednosti imovine dane u najam iz članka 134. stavka 7. i članka 166. stavka 4.;
  - iv. mogla omogućiti da pružatelj zaštite skрати rok na koji je ugovorena kreditna zaštita;



**▼B**

(d) ugovor o kreditnoj zaštiti pravno je učinkovit i provediv u svim područjima sudske nadležnosti koja su relevantna u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu.

2. Institucija je dužna dokazati nadležnim tijelima da ima uspostavljene sustave za upravljanje potencijalnom koncentracijom rizika koja proizlazi iz korištenja jamstava i kreditnih izvedenica. Institucija je dužna dokazati nadležnim tijelima kako je njezina strategija korištenja kreditnih izvedenica i jamstava povezana s njezinim upravljanjem cjelokupnim profilom rizičnosti.

3. Institucija je dužna ispuniti sve ugovorne i zakonske obveze te poduzeti sve potrebne aktivnosti da bi se osigurala provedivost nematerijalne kreditne zaštite prema propisima koji se primjenjuju na takve ugovore.

Institucija je dužna osigurati pravnu ocjenu kojom se potvrđuje provedivost nematerijalne kreditne zaštite u svim relevantnim područjima sudske nadležnosti. Institucija je, prema potrebi, dužna provesti naknadnu pravnu ocjenu kako bi se osigurala kontinuirana provedivost.

*Članak 214.***Zahtjevi za kontrajamstva države i drugih subjekata iz javnog sektora**

1. Institucije mogu tretirati izloženosti navedene u stavku 2. kao da su zaštićene jamstvom subjekata navedenih u tom stavku, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) kontrajamstvo pokriva sve elemente kreditnog rizika potraživanja;
- (b) i izvorno jamstvo i kontrajamstvo ispunjavaju uvjete koji se odnose na jamstva iz članka 213. i članka 215. stavka 1., osim što kontrajamstvo ne mora biti izravno;
- (c) pokriće je pouzdano i ne postoje povijesni podaci koji bi pokazivali da je pokriće kontrajamstva manje od efektivnog istovjetnog pokrića izravnog jamstva tog subjekta.

2. Tretman naveden u stavku 1. primjenjuje se na izloženosti koje su zaštićene jamstvom za koje postoji kontrajamstvo nekog od sljedećih subjekata:

- (a) središnje države ili središnje banke;
- (b) jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave;
- (c) subjekta javnog sektora, potraživanja prema kojemu imaju tretman kao potraživanja prema središnjoj državi u skladu s člankom 116. stavkom 4.;

**▼B**

- (d) multilateralne razvojne banke ili međunarodne organizacije kojima je dodijeljen ponder rizika 0 % u skladu s člankom 117. stavkom 2. i člankom 118. ili na temelju tih članaka;
  - (e) subjekta javnog sektora, potraživanja prema kojemu imaju tretman u skladu s člankom 116. stavcima 1. i 2.
3. Institucije primjenjuju tretman iz stavka 1. i na izloženost za koju je izdano kontrajamstvo drugih osoba osim subjekata iz stavka 2. ako je to kontrajamstvo pokriveno izravnim jamstvom nekog od tih subjekata i ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1.

*Članak 215.***Dodatni zahtjevi za jamstva**

1. Jamstva se mogu upotrebljavati kao priznata nematerijalna kreditna zaštita ako su ispunjeni svi uvjeti iz članka 213. i svi sljedeći uvjeti:

- (a) u slučaju kvalificiranog nastanka statusa neispunjavanja obveza ili neplaćanja druge ugovorne strane, institucija kreditor ima pravo u razumnom roku zahtijevati od davatelja jamstva plaćanje bilo kojeg dospjelog novčanog iznosa u vezi s potraživanjem za koje je pribavljena zaštita; plaćanje davatelja jamstva nije uvjetovano obvezom da institucija kreditor prethodno zatraži podmirivanje obveza od strane dužnika.

U slučaju nematerijalne kreditne zaštite koja pokriva kredite osigurane stambenim nekretninama, obveza ispunjavanja uvjeta iz članka 213. stavka 1. točke (c) podtočke iii. i prvog podstavka ove točke ograničena je na 24 mjeseca;

- (b) jamstvo je izričito dokumentirana obveza koju je preuzeo davatelj jamstva;
- (c) ispunjen je jedan od sljedećih uvjeta:
  - i. jamstvo pokriva sve vrste plaćanja za koja se očekuje da ih u vezi s potraživanjem podmiri dužnik;
  - ii. ako su neke vrste plaćanja izostavljene iz jamstva, institucija kreditor prilagodila je vrijednost jamstva tako da odražava takvo ograničeno pokriće.

2. U slučaju jamstava danih u sklopu zajedničkih sustava osiguranja ili jamstava odnosno kontrajamstava subjekata navedenih u članku 214. stavku 2., smatra se da je zahtjev iz točke (a) stavka 1. ovog članka ispunjen ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) institucija kreditor ima pravo od davatelja jamstva pravodobno primiti privremeno plaćanje koje ispunjava oba sljedeća uvjeta:

**▼B**

- i. predstavlja robusnu procjenu iznosa gubitka, uključujući gubitke koji proizlaze iz neplaćanja kamata i ostalih vrsta plaćanja koja je dužnik obavezan izvršiti, a koje će institucija kreditor vjerojatno pretrpjeti;
  - ii. razmjerno je pokriću jamstva;
- (b) institucija kreditor može dokazati nadležnim tijelima da učinci jamstva, koje pokriva i gubitke koji proizlaze iz neplaćanja kamata i ostalih vrsta plaćanja koje je dužnik obavezan izvršiti, opravdava takav tretman.

*Članak 216.***Dodatni zahtjevi za kreditne izvedenice**

1. Kreditne izvedenice upotrebljavaju se kao priznata nematerijalna kreditna zaštita ako su ispunjeni svi uvjeti iz članka 213. i svi sljedeći uvjeti:

- (a) kreditni događaji navedeni u ugovoru o kreditnoj izvedenici uključuju:
  - i. neplaćanje dospjelih iznosa prema uvjetima odnosne obveze koji vrijede u trenutku kad dođe do neplaćanja, uz razdoblje počeka koje je jednako počeku odnosne obveze ili kraće od njega;
  - ii. stečaj, insolventnost ili nemogućnost dužnika da podmiri svoje dugove ili neplaćanje ili pisana izjava o nemogućnosti podmirivanja dospjelih obveza te slične događaje;
  - iii. restrukturiranje odnosne obveze, što uključuje otpust ili odgodu plaćanja glavnice, kamata ili naknada koje dovode do gubitka po kreditu;
- (b) ako kreditne izvedenice dopuštaju gotovinsku namiru:
  - i. institucije imaju pouzdan proces vrednovanja za pouzdanu procjenu gubitka;
  - ii. postoji jasno utvrđeno razdoblje za vrednovanje odnosne obveze nakon kreditnog događaja;
- (c) ako su za namiru potrebni pravo i mogućnost kupca zaštite da odnosnu obvezu prenese na pružatelja zaštite, uvjeti odnosne obveze moraju osiguravati da se bilo koja potrebna suglasnost za taj prijenos ne može neopravdano uskratiti;
- (d) jasno je određen identitet strana koje su odgovorne za utvrđivanje nastanka kreditnog događaja;
- (e) odgovornost za utvrđivanje kreditnog događaja ne smije biti samo na pružatelju kreditne zaštite;

**▼B**

- (f) kupac zaštite ima pravo ili mogućnost da pružatelja zaštite obavijesti o nastupanju kreditnog događaja.

Ako kreditni događaji ne uključuju restrukturiranje odnosne obveze na način iz točke (a) podtočke iii., kreditna se zaštita može priznati pod uvjetom da se umanjuje vrijednost na način iz članka 233. stavka 2.

2. Neusklađenost između odnosne obveze i referentne obveze ugovorene kreditnom izvedenicom ili neusklađenost između odnosne obveze i obveze koja se upotrebljava za utvrđivanje nastanka kreditnog događaja dopuštena je samo ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) referentna obveza ili obveza koja se upotrebljava za utvrđivanje nastanka kreditnog događaja, ovisno o slučaju, ima jednako pravo u redosljedu naplate ili je u redosljedu naplate podređena odnosnoj obvezi;
- (b) odnosna obveza i referentna obveza ili obveza koja se upotrebljava za utvrđivanje nastanka kreditnog događaja, ovisno o slučaju, odnose se na istog dužnika i postoje pravno provedive ugovorne odredbe o povezanom utvrđivanju statusa neispunjavanja obveza (engl. *cross-default*) ili o povezanom ubrzanju (engl. *cross-acceleration*).

#### Članak 217.

##### Zahtjevi potrebni za primjenu tretmana iz članka 153. stavka 3.

1. Tretman iz članka 153. stavka 3. može se primijeniti na kreditnu zaštitu koja proizlazi iz jamstva ili kreditne izvedenice ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) odnosna je obveza jedna od sljedećih izloženosti:
- i. izloženost prema trgovačkim društvima iz članka 147., osim društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje;
  - ii. izloženost prema jedinicama područne (regionalne) samouprave ili lokalne samouprave ili subjektu javnog sektora koja se ne smatra izloženosti prema središnjoj državi ili središnjoj banci u skladu s člankom 147.;
  - iii. izloženost prema MSP-u koja je klasificirana kao izloženost prema stanovništvu u skladu s člankom 147. stavkom 5.;
- (b) dužnici po odnosnoj obvezi nisu članovi grupe povezanih osoba kojoj pripada pružatelj zaštite;
- (c) izloženost je zaštićena jednim od sljedećih instrumenata:
- i. nematerijalnim kreditnim izvedenicama kod kojih je referentni subjekt jedna osoba ili jamstvima kod kojih je referentni subjekt jedna osoba;
  - ii. kreditnom izvedenicom na osnovi nastanka prvog statusa neispunjavanja obveza;
  - iii. kreditnom izvedenicom na osnovi nastanka n-tog statusa neispunjavanja obveza;

**▼B**

- (d) kreditna zaštita ispunjava uvjete iz članka 213., 215. i 216., prema potrebi;
- (e) ponder rizika koji je povezan s izloženošću prije primjene tretmana iz članka 153. stavka 3. ne uključuje bilo koji aspekt kreditne zaštite;
- (f) institucija ima pravo na primitak plaćanja i očekuje primitak plaćanja od pružatelja zaštite bez poduzimanja bilo kakvih pravnih mjera prema drugoj ugovornoj strani u vezi s neplaćanjem. U mjeri u kojoj je to moguće, institucija je dužna poduzeti mjere da bi se uvjerila da će pružatelj zaštite biti voljan izvršiti plaćanje ako nastupi kreditni događaj;
- (g) kupljena kreditna zaštita apsorbira sve kreditne gubitke koji nastanu u zaštićenom dijelu izloženosti, a koji proizlaze iz nastanka kreditnih događaja utvrđenih ugovorom;
- (h) ako način plaćanja podrazumijeva fizičku namiru, mora postojati pravna sigurnost vezana uz isporuku kredita, obveznice ili potencijalne obveze;
- (i) ako institucija namjerava isporučiti neku obvezu koja nije odnosna izloženost, dužna je osigurati da je ta obveza dovoljno likvidna kako bi je institucija mogla kupiti radi namire u skladu s ugovorom;
- (j) odredbe i uvjeti iz aranžmana kreditne zaštite pravno su potvrđeni u pisanom obliku od pružatelja zaštite i od institucije;
- (k) institucije imaju uspostavljene procese kojima je moguće utvrditi prekomjernu korelaciju između kreditne sposobnosti pružatelja zaštite i dužnika po odnosnoj izloženosti koja nastaje zbog ovisnosti njihovog poslovanja o zajedničkim faktorima koji nisu sistemski faktori rizika;
- (l) u slučaju zaštite od razrjeđivačkog rizika, prodavatelj otkupljenih potraživanja ne pripada grupi povezanih osoba kojoj pripada pružatelj zaštite.

2. Za potrebe stavka 1. točke (c) podtočke ii. institucije su dužne primijeniti tretman iz članka 153. stavka 3. na onu imovinu unutar košarice koja ima najniži iznos izloženosti ponderiran rizikom.

3. Za potrebe stavka 1. točke (c) podtočke iii., dobivena zaštita priznaje se na ovaj način samo ako je također dobivena priznata (n–1)-ta zaštita od neispunjavanja obveza ili ako je kod (n–1) imovine unutar košarice već nastupio status neispunjavanja obveza. U tim su slučajevima institucije dužne primijeniti tretman iz članka 153. stavka 3. na onu imovinu unutar košarice koja ima najniži iznos izloženosti ponderiran rizikom.

**▼B**

## Odjeljak 4.

**Izračun učinaka smanjenja kreditnog rizika**

## Pododjeljak 1.

**Materijalna kreditna zaštita***Članak 218.***Kreditni zapisi**

Ulaganja u kreditne zapise koje je izdala institucija kreditor mogu se tretirati kao gotovinski kolateral za potrebe izračuna učinka materijalne kreditne zaštite u skladu s ovim pododjeljkom, pod uvjetom da se ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza koji je ugrađen u kreditni zapis može upotrebljavati kao priznata nematerijalna kreditna zaštita. Za potrebe određivanja činjenice može li se ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza koji je ugrađen u kreditni zapis upotrebljavati kao priznata nematerijalna kreditna zaštita institucija može smatrati da je ispunjen uvjet iz točke (c) stavka 6. članka 194.

*Članak 219.***Bilančno netiranje**

Kredite instituciji kreditoru i depozite kod institucije kreditora koji su predmet bilančnog netiranja institucija kreditor tretira kao gotovinski kolateral za potrebe izračuna učinka materijalne kreditne zaštite za one kredite i depozite institucije kreditora koji su predmet bilančnog netiranja, a nominirani su u istoj valuti.

*Članak 220.***Primjena pristupa regulatornih korektivnih faktora ili pristupa vlastitih procjena korektivnih faktora za standardizirane sporazume o netiranju**

1. Pri izračunu „potpuno prilagođene vrijednosti izloženosti” ( $E^*$ ) koja proizlazi iz repo transakcija ili transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili ostalih transakcija ovisnih o kretanju na tržištu kapitala koje su obuhvaćene priznatim standardiziranim sporazumom o netiranju, institucije su dužne primjenjivati korektivne faktore utvrđene primjenom pristupa regulatornih korektivnih faktora ili pristupa vlastitih procjena korektivnih faktora („pristup vlastitih procjena”) na način propisan člancima od 223. do 226. za složenu metodu financijskoga kolaterala.

Primjena pristupa vlastitih procjena podliježe istim uvjetima i zahtjevima koji se primjenjuju za složenu metodu financijskoga kolaterala.

2. Za potrebe izračuna  $E^*$  institucije su dužne:

(a) izračunavati neto poziciju svake grupe vrijednosnih papira ili svake vrste robe kao razliku između iznosa iz točke i. i iznosa iz točke ii.:

**▼B**

- i. ukupna vrijednost grupe vrijednosnih papira ili robe iste vrste danih u zajam, prodanih ili danih na temelju standardiziranog sporazuma o netiranju;
  - ii. ukupna vrijednost grupe vrijednosnih papira ili robe iste vrste uzetih u zajam, kupljenih ili primljenih na temelju standardiziranog sporazuma o netiranju;
- (b) izračunavati neto poziciju u svakoj valuti, različitoj od valute namire standardiziranog sporazuma o netiranju kao razliku između iznosa iz točke i. i iznosa iz točke ii.:
- i. zbroj ukupne vrijednosti vrijednosnih papira nominiranih u toj valuti, danih u zajam, prodanih ili danih na temelju standardiziranog sporazuma o netiranju i iznosa gotovine u toj valuti koji je dan u zajam ili transferiran na temelju tog sporazuma;
  - ii. zbroj ukupne vrijednosti vrijednosnih papira nominiranih u toj valuti, uzetih u zajam, kupljenih ili primljenih na temelju standardiziranog sporazuma o netiranju i iznosa gotovine u toj valuti koji je posuđen ili primljen na temelju tog sporazuma;
- (c) odgovarajući korektivni faktor za grupu vrijednosnih papira ili za pozicije u gotovini primijeniti na apsolutnu vrijednost pozitivne ili negativne neto pozicije u vrijednosnim papirima te grupe;
- (d) korektivni faktor za valutni rizik (fx) primijeniti na neto pozitivnu ili negativnu poziciju u svakoj valuti, različitoj od valute namire standardiziranog sporazuma o netiranju.

3. Institucije izračunavaju  $E^*$  u skladu sa sljedećom formulom:

$$E^* = \max \left\{ 0, \left( \sum_i E_i - \sum_i C_i \right) + \sum_j |E_j^{sec}| \cdot H_j^{sec} + \sum_k |E_k^{fx}| \cdot H_k^{fx} \right\}$$

pri čemu je:

$E_i$  = vrijednost izloženosti za svaku izloženost i obuhvaćenu sporazumom koja bi se primijenila u nedostatku kreditne zaštite kad institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom primjenom standardiziranog pristupa ili kad institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanih gubitaka primjenom IRB pristupa;

$C_i$  = vrijednost vrijednosnih papira u svakoj grupi ili robe iste vrste uzetih u zajam, kupljenih ili primljenih ili gotovine uzete u zajam ili primljene s obzirom na svaku izloženost i;

$E_j^{sec}$  = neto pozicija (pozitivna ili negativna) u danoj grupi vrijednosnih papira j;

$E_k^{fx}$  = neto pozicija (pozitivna ili negativna) u danoj valuti k različitoj od valute namire iz sporazuma, utvrđena u skladu sa stavkom 2. točkom (b);

**▼ B**

$H_j^{sec}$  = korektivni faktor koji odgovara svakoj grupi vrijednosnih papira  $j$ ;

$H_k^{fx}$  = korektivni faktor za valutnu neusklađenost za valutu  $k$ .

4. Za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za repo transakcije ili transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala koje su obuhvaćene standardiziranim sporazumima o netiranju, institucije su dužne uzimati  $E^*$  izračunat u skladu sa stavkom 3. kao vrijednost izloženosti za izloženosti prema drugoj ugovornoj strani koja proizlazi iz transakcija obuhvaćenih standardiziranim sporazumom o netiranju za potrebe članka 113. prema standardiziranom pristupu ili poglavlja 3. prema IRB pristupu.

5. Za potrebe stavaka 2. i 3., „grupa vrijednosnih papira” znači vrijednosni papiri izdani od strane istog izdavatelja, koji imaju isti datum izdavanja, isti rok dospijeca i podložni su istim uvjetima te imaju isto razdoblje realizacije kako je navedeno u člancima 224. i 225., ovisno o tome što je primjenjivo.

*Članak 221.***Primjena pristupa internih modela za standardizirane sporazume o netiranju**

1. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu, umjesto pristupa regulatornih korektivnih faktora ili pristupa vlastitih procjena u izračunu potpuno prilagođene vrijednosti izloženosti ( $E^*$ ) koja proizlazi iz primjene priznatog standardiziranog sporazuma o netiranju koji obuhvaća repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala, isključujući transakcije s izvedenicama, primijeniti pristup internih modela koji uzima u obzir učinke korelacije između pozicija u vrijednosnim papirima koje su predmet standardiziranog sporazuma o netiranju, kao i likvidnost takvih instrumenata.

2. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu primijeniti svoje interne modele i za maržne kredite ako su takvi krediti obuhvaćeni dvostranim standardiziranim sporazumom o netiranju koji ispunjava uvjete iz poglavlja 6. odjeljka 7.

3. Institucija može primjenjivati pristup internih modela neovisno o tome primjenjuje li za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom standardizirani pristup ili IRB pristup. Međutim, ako institucija želi primjenjivati pristup internih modela, dužna ga je primjenjivati na sve druge ugovorne strane i sve vrijednosne papire, isključujući portfelje manjega značaja kod kojih može koristiti pristup regulatornih korektivnih faktora ili pristup vlastitih procjena na način utvrđen člankom 220.

Institucije koje su dobile odobrenje za interni model za mjerenje rizika u skladu s glavom IV. poglavljem 5. mogu primjenjivati pristup internih modela. Ako institucija nije dobila to odobrenje, može nadležnim tijelima podnijeti zahtjev za dobivanje odobrenja za primjenu pristupa internih modela za potrebe ovog članka.



**▼B**

4. Nadležna tijela odobrit će instituciji primjenu pristupa internih modela samo ako se uvjere da je sustav za upravljanje rizicima koji proizlaze iz transakcija obuhvaćenih standardiziranim sporazumima o netiranju koji primjenjuje institucija konceptualno zdrav i cjelovito proveden i da ispunjava sve sljedeće kvalitativne standarde:

- (a) interni model za mjerenje rizika koji institucija primjenjuje za izračun potencijalne volatilnosti cijena za takve transakcije integriran je u svakodnevni proces upravljanja rizicima institucije i služi kao osnova za izvješćivanje višeg rukovodstva institucije o izloženostima riziku;
- (b) institucija ima jedinicu za kontrolu rizika koja ispunjava sve sljedeće uvjete:
  - i. neovisna je o poslovnoj jedinici za trgovanje i izravno izvješćuje više rukovodstvo;
  - ii. odgovorna je za oblikovanje i funkcioniranje sustava za upravljanje rizicima institucije;
  - iii. izrađuje i analizira dnevne izvještaje o izlaznim rezultatima modela za mjerenje rizika i o odgovarajućim mjerama koje treba poduzeti u vezi s limitom pozicija;
- (c) dnevne izvještaje koje izrađuje jedinica za kontrolu rizika pregledava razina rukovodstva koja ima dovoljno ovlasti da smanji pozicije i ukupnu izloženost rizicima;
- (d) u jedinici za kontrolu rizika ima dovoljno zaposlenika sa stručnim kvalifikacijama potrebnima za primjenu naprednih modela;
- (e) institucija je uspostavila postupke za praćenje i osiguranje usklađenosti s dokumentiranim skupom internih politika i kontrolnih mehanizama vezanih uz cjelokupno funkcioniranje sustava za mjerenje rizika;
- (f) dosadašnje iskustvo u primjeni modela pokazuje pouzdanu razinu mjerenja rizika, potvrđenu retroaktivnim testiranjem rezultata na temelju podataka za razdoblje od najmanje jedne godine;
- (g) institucija često provodi stroge programe testiranja otpornosti na stres, čije rezultate pregledava više rukovodstvo te se rezultati odražavaju u politikama i limitima koje rukovodstvo postavlja;
- (h) kao dio redovitih postupaka unutarnje revizije, institucija provodi neovisnu provjeru svojeg sustava za mjerenje rizika. Navedena provjera uključuje i aktivnosti poslovnih jedinica za trgovanje i aktivnosti neovisne jedinice za kontrolu rizika;

**▼B**

- (i) institucija provodi provjeru svojeg sustava za upravljanje rizicima najmanje jednom godišnje;
- (j) interni model ispunjava uvjete iz članka 292. stavaka 8. i 9. i članka 294.

5. Interni model za mjerenje rizika institucije obuhvaća dovoljan broj faktora rizika kako bi se obuhvatili svi značajni cjenovni rizici.

Institucija može primijeniti empirijske korelacije unutar kategorija rizika i između kategorija rizika ako je njezin sustav za mjerenje korelacija pouzdan i cjelovito proveden.

6. Institucije koje primjenjuju pristup internih modela dužne su izračunavati  $E^*$  u skladu sa sljedećom formulom:

$$E^* = \max \left\{ 0, \left( \sum_i E_i - \sum_i C_i \right) + \text{potencija in a promjena vrijednosti} \right\}$$

u kojoj je:

$E_i$  = vrijednost izloženosti za svaku izloženost  $i$  obuhvaćenu sporazumom koja bi se primijenila u nedostatku kreditne zaštite kad institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom primjenom standardiziranog pristupa ili kad institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanih gubitaka primjenom IRB pristupa;

$C_i$  = vrijednost vrijednosnih papira uzetih u zajam, kupljenih ili primljenih ili gotovine uzete u zajam ili primljene s obzirom na svaku takvu izloženost  $i$ .

Institucije su dužne, pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom pomoću internih modela, primjenjivati rezultate modela od prethodnoga radnog dana.

7. Izračun potencijalne promjene vrijednosti iz stavka 6. mora ispunjavati sve sljedeće standarde:

- (a) izračun mora biti najmanje na dnevnoj osnovi;
- (b) mora se temeljiti na jednostranom intervalu pouzdanosti od 99 %;
- (c) mora se temeljiti na petodnevnom razdoblju realizacije, osim u slučaju transakcija različitih od repo transakcija s vrijednosnim papirima ili transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, gdje se mora koristiti desetodnevno razdoblje realizacije;
- (d) mora se temeljiti na efektivnom razdoblju promatranja od najmanje godinu dana, osim kada je kraće razdoblje promatranja opravdano značajnim povećanjem volatilnosti cijena;
- (e) podaci koji se koriste u izračunu moraju se ažurirati svaka tri mjeseca.

**▼B**

Kad institucija ima repo transakciju, transakciju pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili maržni kredit, odnosno sličnu transakciju ili skup za netiranje koji zadovoljava kriterije iz članka 285. stavaka 2., 3. i 4., minimalno razdoblje držanja mora se uskladiti s razdobljem marže za rizik koje bi se primjenjivalo po tim stavcima zajedno s člankom 285. stavkom 5.

8. Za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za repo transakcije ili transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala koje su obuhvaćene standardiziranim sporazumima o netiranju, institucije su dužne uzimati E\* izračunat u skladu sa stavkom 6. kao vrijednost izloženosti za izloženosti prema drugoj ugovornoj strani koja proizlazi iz transakcija obuhvaćenih standardiziranim sporazumom o netiranju za potrebe članka 113. prema standardiziranom pristupu ili poglavlja 3. prema IRB pristupu.

9. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) što je portfelj manjega značaja za potrebe stavka 3.;
- (b) kriteriji s pomoću kojih se određuje je li interni model pouzdan i cjelovito proveden za potrebe stavaka 4. i 5. i standardiziranih sporazuma o netiranju.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

### *Članak 222.*

#### **Jednostavna metoda financijskoga kolaterala**

1. Institucije mogu primjenjivati jednostavnu metodu financijskoga kolaterala samo ako iznose izloženosti ponderirane rizikom izračunavaju u skladu sa standardiziranim pristupom. Institucija ne smije primjenjivati obje metode, jednostavnu metodu financijskoga kolaterala i složenu metodu financijskoga kolaterala, osim za potrebe članka 148. stavka 1. i članka 150. stavka 1. Institucije ne smiju selektivno koristiti ovu iznimku radi smanjenja kapitalnog zahtjeva ili radi provođenja regulatorne arbitraže.

2. Prema jednostavnoj metodi financijskoga kolaterala priznatom financijskom kolateralu institucije dodjeljuju vrijednost jednaku njegovoj tržišnoj vrijednosti kako je određeno u članku 207. stavku 4. točki (d).

3. Vrijednosti izloženosti koja je osigurana do visine tržišne vrijednosti priznatoga kolaterala institucije dodjeljuju ponder rizika koji bi dodijelile prema poglavlju 2. kad bi institucija kreditor imala izravnu izloženost prema tom kolateralu. U tu svrhu vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke navedene u Prilogu I. jednaka je 100 % vrijednosti stavke, a ne vrijednosti izloženosti iz članka 111. stavka 1.

**▼B**

Na osigurani dio izloženosti primjenjuje se ponder rizika od minimalno 20 %, osim u slučajevima navedenima u stavcima od 4. do 6. Ostalom dijelu vrijednosti izloženosti institucije dodjeljuju ponder rizika koji bi dodijelile neosiguranoj izloženosti prema drugoj ugovornoj strani u skladu s poglavljem 2.

4. Institucije primjenjuju ponder rizika 0 % na osigurani dio izloženosti koja proizlazi iz repo transakcija i transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane koje ispunjavaju kriterije iz članka 227. Ako druga ugovorna strana u ugovoru nije sudionik osnovnog tržišta, institucije su dužne primjenjivati ponder rizika od 10 %.

5. Institucije za izvedene instrumente iz Priloga II. čija se tržišna cijena iskazuje svakog dana i koji su osigurani gotovinom ili instrumentom koji se može smatrati gotovinom, pri čemu ne postoji valutna neusklađenost, primjenjuju ponder rizika 0 % na osigurani dio vrijednosti izloženosti koja je utvrđena prema poglavlju 6.

Institucije primjenjuju ponder rizika 10 % na osigurani dio vrijednosti izloženosti za takve transakcije koje su osigurane dužničkim vrijednosnim papirima središnjih država ili središnjih banaka, a koji se prema poglavlju 2. ponderiraju ponderom rizika 0 %.

6. Za ostale transakcije koje nisu navedene u stavcima 4. i 5. institucije mogu primijeniti ponder rizika 0 % ako su izloženost i kolateral nominirani u istoj valuti i ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) kolateral je gotovinski polog ili instrument koji se može smatrati gotovinom;
- (b) kolateral je u obliku dužničkih vrijednosnih papira središnjih država ili središnjih banaka na koje se u skladu s člankom 114. primjenjuje ponder rizika 0 %, pri čemu je njegova tržišna vrijednost umanjena za 20 %.

7. Za potrebe stavaka 5. i 6., dužnički vrijednosni papiri središnjih država ili središnjih banaka uključuju:

- (a) dužničke vrijednosne papire jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave izloženost prema kojima u skladu s člankom 115. ima tretman kao izloženost prema središnjoj državi u kojoj ta tijela imaju sjedište;
- (b) dužničke vrijednosne papire multilateralnih razvojnih banaka na koje se u skladu s člankom 117. stavkom 2. primjenjuje ponder rizika 0 %;

**▼B**

- (c) dužničke vrijednosne papire međunarodnih organizacija na koje se u skladu s člankom 118. primjenjuje ponder rizika 0 %;
- (d) dužničke vrijednosne papire subjekata javnog sektora izloženost prema kojima u skladu s člankom 116. stavkom 4. ima tretman kao izloženost prema središnjim državama.

*Članak 223.***Složena metoda financijskoga kolaterala**

1. Institucije pri vrednovanju financijskoga kolaterala za potrebe složene metode financijskoga kolaterala primjenjuju korektivne faktore na tržišnu vrijednost financijskoga kolaterala u skladu s odredbama članaka od 224. do 227. kako bi se u obzir uzela volatilnost cijena.

Ako je kolateral nominiran u valuti različitoj od valute u kojoj je nominirana odnosna izloženost, uz korektivni faktor za kolateral, utvrđen u skladu s člancima od 224. do 227., institucije primjenjuju i korektivni faktor za valutni rizik.

Kod transakcija OTC izvedenicama koje su predmet sporazuma o netiranju koje nadležna tijela priznaju u skladu s poglavljem 6., institucije primjenjuju korektivni faktor za valutni rizik ako postoji neusklađenost između valute kolaterala i valute namire. Čak i kada je u transakcije koje su predmet sporazuma o netiranju uključeno više valuta, institucije primjenjuju samo jedan korektivni faktor za valutni rizik.

2. Pri izračunu vrijednosti kolaterala korigirane korektivnim faktorom ( $C_{VA}$ ) institucije uzimaju u obzir:

$$C_{VA} = C \cdot (1 - H_C - H_{fx})$$

pri čemu je:

$C$  = vrijednost kolaterala;

$H_C$  = korektivni faktor za kolateral, izračunat u skladu s člancima 224. i 227.;

$H_{fx}$  = korektivni faktor za valutnu neusklađenost, izračunat u skladu s člancima 224. i 227.

Institucije primjenjuju formulu iz ovog stavka pri izračunu vrijednosti kolaterala korigirane korektivnim faktorom za sve transakcije osim za transakcije koje su predmet priznatoga standardiziranog sporazuma o netiranju na koji se primjenjuju odredbe iz članaka 220. i 221.

3. Pri izračunu vrijednosti izloženosti korigiranog korektivnim faktorom ( $E_{VA}$ ) institucije su dužne uzeti u obzir:

$$E_{VA} = E \cdot (1 + H_E)$$

**▼B**

pri čemu je:

$E$  = vrijednost izloženosti koja bi bila utvrđena prema poglavlju 2. ili poglavlju 3. kad izloženost ne bi bila osigurana;

$H_E$  = korektivni faktor za izloženosti, izračunat u skladu s člancima 224. i 227.

U slučaju transakcija OTC izvedenicama institucije su dužne izračunavati  $E_{VA}$  na sljedeći način:

$$E_{VA} = E$$

4. Za potrebe izračuna  $E$  u stavku 3. primjenjuje se sljedeće:

- (a) institucije koje iznos izloženosti ponderiran rizikom izračunavaju primjenom standardiziranog pristupa, koriste 100 %-tnu vrijednost izloženosti izvanbilančnih stavki navedenih u Prilogu I., a ne vrijednost izloženosti iz članka 111. stavka 1.;
- (b) institucije koje iznos izloženosti ponderiran rizikom izračunavaju primjenom IRB pristupa, vrijednost izloženosti stavki navedenih u članku 166. stavcima od 8. do 10. izračunavaju primjenom konverzijskog faktora od 100 %, a ne primjenom konverzijskih faktora ili postotaka navedenih u tim stavcima.

5. Institucije su dužne izračunavati potpuno prilagođenu vrijednost izloženosti ( $E^*$ ), uzimajući u obzir volatilnost kolaterala i njegove učinke na smanjenje rizika na sljedeći način:

$$E^* = \max\{0, E_{VA} - C_{VAM}\}$$

pri čemu je:

$E_{VA}$  = vrijednost izloženosti korigirana korektivnim faktorom, izračunata u skladu sa stavkom 3.;

$C_{VAM}$  =  $C_{VA}$  koja je dodatno prilagođena za bilo koju ročnu neusklađenost u skladu s odredbama odjeljka 5.

6. Institucije mogu izračunavati korektivne faktore primjenom pristupa regulatornih korektivnih faktora iz članka 224. ili primjenom pristupa vlastitih procjena iz članka 225.

Institucija može primijeniti pristup regulatornih korektivnih faktora ili pristup vlastitih procjena neovisno o tome primjenjuje li za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom standardizirani pristup ili IRB pristup.

## ▼B

Međutim, institucija koja primjenjuje pristup vlastitih procjena dužna je vlastite korektivne faktore primjenjivati na sve vrste instrumenata, osim za portfelje manjega značaja, na koje može primjenjivati pristup regulatornih korektivnih faktora.

7. Ako se kolateral sastoji od većeg broja priznatih stavki, institucije su dužne izračunavati korektivni faktor (H) na sljedeći način:

$$H = \sum_i a_i H_i$$

pri čemu je:

$a_i$  = udio vrijednosti pojedine priznate stavke  $i$  u ukupnoj vrijednosti kolaterala;

$H_i$  = korektivni faktor primjenjiv na priznatu stavku  $i$ .

## Članak 224.

**Regulatorni korektivni faktori prema složenoj metodi financijskoga kolaterala**

1. Korektivni faktori koje primjenjuje institucija prema pristupu regulatornih korektivnih faktora, pod pretpostavkom dnevne revalorizacije, faktori su navedeni u tablicama od 1. do 4. ovog stavka.

## KOREKTIVNI FAKTORI

Tablica 1.

Stupanj kreditne kvalitete pridružen kreditnoj procjeni dužničkoga vrijednosnog papira	Preostali rok do dospijea	Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata navedenih u članku 197. stavku 1. točki (b)			Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata navedenih u članku 197. stavku 1. točkama (c) i (d)			Korektivni faktori za sekuritizacijske pozicije koje ispunjavaju kriterije iz članka 197. stavka 1. točke (h)		
		razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
1	≤ 1 godina	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,829	2	1,414
	> 1 ≤ 5 godina	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
	> 5 godina	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657	22,628	16	11,313
2-3	≤ 1 godina	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	> 1 ≤ 5 godina	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
	> 5 godina	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485	33,942	24	16,970
4	≤ 1 godina	21,213	15	10,607	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	> 1 ≤ 5 godina	21,213	15	10,607	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	> 5 godina	21,213	15	10,607	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

## ▼B

Tablica 2.

Stupanj kreditne kvalitete pridružen kreditnoj procjeni kratkoročnoga dužničkoga vrijednosnog papira	Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata navedenih u članku 197. stavku 1. točki (b), s kratkoročnom kreditnom procjenom			Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata navedenih u članku 197. stavku 1. točkama (c) i (d), s kratkoročnom kreditnom procjenom			Korektivni faktori za sekuritizacijske pozicije koje ispunjavaju kriterije iz članka 197. stavka 1. točke (h)		
	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,829	2	1,414
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828

Tablica 3.

## Ostali kolaterali ili vrste izloženosti

	Razdoblje realizacije 20 dana (%)	Razdoblje realizacije 10 dana (%)	Razdoblje realizacije 5 dana (%)
Dionice uključene u glavni burzovni indeks i konvertibilne obveznice uključene u glavni burzovni indeks	21,213	15	10,607
Ostale dionice ili konvertibilne obveznice kojima se trguje na priznatoj burzi	35,355	25	17,678
Gotovina	0	0	0
Zlato	21,213	15	10,607

Tablica 4.

## Korektivni faktori za valutnu neuskladenost

razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
11,314	8	5,657

2. Izračun korektivnih faktora u skladu sa stavkom 1. mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- (a) razdoblje realizacije za transakcije osigurane kolateralom jest 20 radnih dana;
- (b) za repo transakcije, osim ako takve transakcije uključuju prijenos robe ili zajamčenih prava vezanih uz pravo na robu, i za transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, razdoblje realizacije je 5 radnih dana;
- (c) za ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala razdoblje realizacije je 10 radnih dana.

Ako institucija ima transakciju ili skup za netiranje koji ispunjava kriterije navedene u članku 285. stavicima 2., 3. i 4., minimalno razdoblje držanja mora se uskladiti s razdobljem marže za rizik koje bi se primjenjivalo prema tim stavicima.



**▼B**

3. Stupanj kreditne kvalitete kojem je pridružena kreditna procjena dužničkoga vrijednosnog papira, a koji se navodi u tablicama od 1. do 4. i stavcima od 4. do 6., predstavlja onaj stupanj kreditne kvalitete za koji je EBA utvrdila da je pridružen kreditnoj procjeni u skladu s poglavljem 2.

Za potrebe utvrđivanja stupnja kreditne kvalitete kojem je pridružena kreditna procjena dužničkoga vrijednosnog papira, a koji se navodi u prvom podstavku, primjenjuje se i članak 197. stavak 7.

4. Za vrijednosne papire koji se ne priznaju, kao i za robu danu u zajam ili prodanu na temelju repo transakcija ili transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, korektivni je faktor isti kao i onaj koji se primjenjuje na dionice koje nisu uključene u glavni burzovni indeks, a kojima se trguje na priznatoj burzi.

5. Za priznate udjele u CIU korektivni faktor je ponderirani prosječni korektivni faktor koji bi se primijenio na imovinu u koju fond ulaže, pri čemu je institucija dužna uzeti u obzir razdoblje realizacije transakcija iz stavka 2.

Ako institucija ne raspolaže informacijama o imovini u koju je fond uložio, korektivni je faktor najviši korektivni faktor koji bi se primijenio na imovinu u koju fond ima pravo ulagati.

6. Za dužničke vrijednosne papire kojima nije dodijeljen rejting, a izdaju ih institucije te udovoljavaju kriterijima za priznavanje iz članka 197. stavka 4., primjenjuju se korektivni faktori za vrijednosne papire institucija ili trgovačkih društava koji imaju vanjsku kreditnu procjenu koja je povezana s 2. ili 3. stupnjem kreditne kvalitete.

*Članak 225.***Vlastite procjene korektivnih faktora prema složenoj metodi financijskoga kolaterala**

1. Nadležna tijela daju institucijama odobrenje za primjenu vlastitih procjena za izračun korektivnih faktora koji se primjenjuju na kolateral i izloženosti ako te institucije ispunjavaju zahtjeve iz stavaka 2. i 3. Institucije koje su dobile odobrenje za primjenu vlastitih korektivnih faktora ne smiju se vratiti na primjenu drugih metoda, osim zbog opravdanih razloga i uz odobrenje nadležnih tijela.

Za dužničke vrijednosne papire koji imaju kreditnu procjenu VIPKR-a jednaku ili bolju od investicijskog ranga, institucije mogu izračunavati korektivne faktore za svaku kategoriju dužničkih vrijednosnih papira.

Za dužničke vrijednosne papire koji imaju kreditnu procjenu VIPKR-a lošiju od investicijskog ranga, kao i u slučaju ostalih priznatih kolaterala, institucije su dužne izračunavati korektivne faktore za svaku stavku.

Institucije koje primjenjuju pristup vlastitih procjena pri izračunu korektivnih faktora za kolateral ili valutnu neusklađenost ne smiju koristiti moguću korelaciju između neosigurane izloženosti, kolaterala ili valutnih tečajeva.

**▼B**

Pri određivanju relevantnih kategorija institucije su dužne uzeti u obzir vrstu izdavatelja vrijednosnih papira, vanjsku kreditnu procjenu vrijednosnih papira, preostali rok do dospijeca i njihovo modificirano trajanje. Procjene korektivnih faktora moraju odražavati karakteristike vrijednosnih papira uključenih u pojedinu kategoriju.

2. Izračun korektivnih faktora mora ispunjavati sve sljedeće kriterije:

- (a) institucije moraju temeljiti izračun na jednostranom intervalu pouzdanosti od 99 %;
- (b) institucije moraju temeljiti izračun na sljedećim razdobljima realizacije:
  - i. 20 radnih dana za transakcije osigurane kolateralom;
  - ii. 5 radnih dana za repo transakcije, osim ako takve transakcije uključuju prijenos robe ili zajamčenih prava vezanih uz pravo na robu, i za transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane;
  - iii. 10 radnih dana za ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala;
- (c) institucije mogu primjenjivati korektivne faktore izračunate prema kraćem ili dužem razdoblju realizacije i prilagođene (naviše ili naniže) na razdoblja realizacije navedena u točki (b) za dotične vrste transakcija, primjenjujući jednadžbu drugog korijena vremena:

$$H_M = H_N \cdot \sqrt{\frac{T_M}{T_N}}$$

pri čemu je:

$T_M$  = relevantno razdoblje realizacije;

$H_M$  = korektivni faktor izračunat prema razdoblju realizacije  $T_M$ ;

$H_N$  = korektivni faktor izračunat prema razdoblju realizacije  $T_N$ .

- (d) institucije su dužne uzeti u obzir nelikvidnost imovine slabije kvalitete. Institucije su dužne produljiti razdoblje realizacije u slučajevima u kojima postoji sumnja u likvidnost kolaterala. Institucije su također dužne identificirati i slučajeve kada podaci za prethodna razdoblja mogu podcijeniti potencijalnu volatilnost. Takvi slučajevi rješavaju se primjenom testiranja otpornosti na stres;
- (e) za potrebe izračuna korektivnih faktora institucije su dužne primijeniti razdoblje povijesnog promatranja od najmanje jedne godine. Za institucije koje koriste shemu ponderiranja ili druge metode za razdoblje povijesnog promatranja, efektivno razdoblje promatranja je najmanje jedna godina. Nadležna tijela mogu zahtijevati od institucije da izračuna korektivne faktore pomoću kraćeg razdoblja promatranja ako je to po njihovom mišljenju potrebno zbog značajnog povećanja volatilnosti cijena;

**▼B**

- (f) institucije su dužne ažurirati svoje podatke i izračunati korektivne faktore barem svaka tri mjeseca. Institucije su također dužne ponovno procijeniti svoje podatke pri svakoj značajnoj promjeni tržišnih cijena.
3. Procjena korektivnih faktora mora ispunjavati sve sljedeće kvalitativne kriterije:
- (a) institucije su dužne u svakodnevnom procesu upravljanja rizicima primjenjivati korektivne faktore, uključujući i pri utvrđivanju vlastitih internih ograničenja izloženosti;
- (b) institucija koja u svakodnevnom procesu upravljanja rizicima koristi razdoblja realizacije duža od razdoblja realizacije iz ovog odjeljka za te transakcije, dužna je korektivne faktore utvrđivati u skladu s jednakžbom drugog korijena iz stavka 2. točke (c);
- (c) institucija je dužna donijeti i provoditi postupke za praćenje i osiguranje usklađenosti s dokumentiranim skupom politika i kontrola rada vlastitog sustava za procjenu korektivnih faktora i za integraciju takvih procjena u proces upravljanja rizicima;
- (d) institucija je dužna u sklopu postupaka unutarnje revizije redovito provoditi neovisne provjere sustava za procjenu korektivnih faktora. Institucija je dužna provjeru cjelokupnog sustava za procjenu korektivnih faktora i integracije tih faktora u proces upravljanja rizicima provoditi najmanje jednom godišnje. Predmet te provjere mora obuhvaćati najmanje sljedeće:
- i. uključivanje procijenjenih korektivnih faktora u svakodnevno upravljanje rizicima;
  - ii. validaciju svake značajne promjene u postupku za procjenu korektivnih faktora;
  - iii. verifikaciju dosljednosti, pravodobnosti i pouzdanosti izvora podataka koji se koriste za funkcioniranje sustava za procjenu korektivnih faktora, uključujući i neovisnost takvih izvora podataka;
  - iv. točnost i prikladnost pretpostavki o volatilnosti.

*Članak 226.***Povećanje korektivnih faktora prema složenoj metodi financijskoga kolaterala**

Korektivni faktori navedeni u članku 224. korektivni su faktori koje je institucija dužna primjenjivati ako se revalorizacija provodi svakodnevno. Slično tome, institucija koja primjenjuje vlastite procjene korektivnih faktora u skladu s člankom 225., dužna ih je ponajprije izračunavati na temelju dnevne revalorizacije. Ako se revalorizacija ne provodi svakodnevno, institucije su dužne primijeniti veće korektivne faktore. Institucije izračunavaju korektivne faktore povećavajući korektivnih faktora na temelju dnevne revalorizacije, primjenom sljedeće jednakžbe drugog korijena vremena:

**▼B**

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

pri čemu je:

H = korektivni faktor koji će se primijeniti;

H<sub>M</sub> = korektivni faktor u slučaju dnevne revalorizacije;

N<sub>R</sub> = stvarni broj radnih dana između revalorizacija;

T<sub>M</sub> = razdoblje realizacije za tu vrstu transakcije.

*Članak 227.*

**Uvjeti za primjenu korektivnog faktora od 0 % prema složenoj metodi financijskoga kolaterala**

1. Institucija koja primjenjuje pristup regulatornih korektivnih faktora iz članka 224. ili pristup vlastitih procjena iz članka 225. može, umjesto korektivnih faktora izračunatih prema člancima od 224. do 226., na repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, primijeniti korektivni faktor od 0 %, ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. točaka od (a) do (h). Institucije koje primjenjuju pristup internih modela iz članka 221. ne smiju primjenjivati tretman naveden u ovom članku.

2. Institucije mogu primijeniti korektivni faktor od 0 % ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) izloženost i kolateral u obliku su gotovine ili dužničkih vrijednosnih papira središnjih država ili središnjih banaka u smislu članka 197. stavka 1. točke (b), a kojima se u skladu s poglavljem 2. dodjeljuje ponder rizika 0 %;
- (b) izloženost i kolateral nominirani su u istoj valuti;
- (c) dospijeće transakcije nije duže od jednog dana ili se vrijednost izloženosti i vrijednost kolaterala svakodnevno usklađuju s tržišnom vrijednošću, odnosno svakodnevno se utvrđuje marža (engl. *daily re-margining*);
- (d) razdoblje između posljednjeg usklađivanja s tržišnom vrijednošću, a prije izostanka uplate marže koju je dužna izvršiti druga ugovorna strana, i namire iz kolaterala ne može biti duže od četiri radna dana;
- (e) namira transakcije izvršava se kroz sustav namire dopušten za takve vrste transakcija;
- (f) dokumentacija koja se odnosi na sporazum ili transakciju jest standardna dokumentacija koja se na tržištu koristi za repo transakcije ili transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane;

**▼B**

- (g) na osnovi dokumentacije je utvrđeno da se u slučaju da druga ugovorna strana ne ispunjava obveze dostave gotovine ili vrijednosnih papira ili uplate marže ili na neki drugi način nastupi status neispunjavanja obveza te druge ugovorne strane, ta transakcija može odmah prekinuti;
- (h) nadležna tijela smatraju drugu ugovornu stranu sudionikom osnovnog tržišta.

3. Sudionici osnovnog tržišta iz stavka 2. točke (h) sljedeći su subjekti:

- (a) subjekti iz članka 197. stavka 1. točke (b) čije se izloženosti u skladu s poglavljem 2. ponderiraju ponderom rizika 0 %;
- (b) institucije;
- (c) ostala financijska društva u smislu točke (25) podtočaka (b) i (d) članka 13. Direktive 2009/138/EZ izloženosti prema kojima se u skladu sa standardiziranim pristupom ponderiraju ponderom rizika 20 % ili koja, u slučaju kada institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanoga gubitka prema IRB pristupu, nemaju kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a i koja je institucija interno rangirala;
- (d) pravno uređeni CIU koji podliježu izračunu kapitalnih zahtjeva ili zahtjeva koji se odnose na financijsku polugu;
- (e) pravno uređeni mirovinski fondovi;
- (f) priznate klirinške organizacije.

*Članak 228.*

**Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka u skladu sa složenom metodom financijskoga kolaterala**

1. Prema standardiziranom pristupu institucije su dužne primijeniti  $E^*$  koji je izračunat u skladu s člankom 223. stavkom 5. kao vrijednost izloženosti za potrebe članka 113. Kod izvanbilančnih stavki navedenih u Prilogu I. institucije su dužne primijeniti  $E^*$  kao vrijednost na koju se primjenjuju postoci propisani u članku 111. stavku 1. kako bi se došlo do vrijednosti izloženosti.

2. Prema IRB pristupu institucije su dužne primijeniti prilagođeni LGD ( $LGD^*$ ) kao LGD za potrebe poglavlja 3. Institucije su dužne izračunavati  $LGD^*$  na sljedeći način:

$$LGD^* = LGD \cdot \frac{E^*}{E}$$

pri čemu je:

$LGD = LGD$  koji bi se primijenio na izloženost prema poglavlju 3. kad izloženost ne bi bila osigurana;

**▼B**

E = vrijednost izloženosti kako je opisano u članku 223. stavku 3.;

E\* = potpuno prilagođena vrijednost izloženosti izračunata prema članku 223. stavku 5.

*Članak 229.***Načela vrednovanja za ostale priznate kolaterale u skladu s IRB pristupom**

1. Kad je kolateral u obliku nekretnine, mora ga vrednovati neovisni procjenitelj po vrijednosti koja je jednaka ili niža od tržišne vrijednosti. Institucija je dužna zahtijevati da neovisni procjenitelj dokumentira tržišnu vrijednost na jasan i transparentan način.

Umjesto toga, u državama članicama koje su zakonima ili podzakonskim propisima utvrdile stroge kriterije za procjenu hipotekarne vrijednosti, nekretninu može vrednovati neovisni procjenitelj po vrijednosti jednakoj ili nižoj od hipotekarne vrijednosti. Institucije su dužne zahtijevati od neovisnog procjenitelja da ne uzima u obzir špekulativne elemente pri procjenjivanju hipotekarne vrijednosti i da dokumentira tu vrijednost na jasan i transparentan način.

Vrijednost kolaterala je tržišna ili hipotekarna vrijednost koja je umanjena za rezultate dobivene praćenjem na temelju članka 208. stavka 3. kao i za prethodne terete na toj nekretnini.

2. U slučaju potraživanja, vrijednost potraživanja jednaka je iznosu potraživanja.

3. Institucije su dužne vrednovati kolateral u obliku materijalne imovine koja nije nekretnina po njezinoj tržišnoj vrijednosti. Za potrebe ovog članka, tržišna vrijednost je procijenjeni iznos za koji bi imovina mogla biti razmijenjena na datum vrednovanja između voljnog kupca i voljnog prodavatelja u transakciji po uobičajenim tržišnim uvjetima.

*Članak 230.***Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za ostale priznate kolaterale u skladu s IRB pristupom**

1. Institucije su dužne kao LGD za potrebe poglavlja 3. primijeniti LGD\* koji se izračunava u skladu s ovim stavkom i stavkom 2.

Kada je omjer vrijednosti kolaterala (C) i izloženosti (E) manji od zahtijevane minimalne razine kolateraliziranosti izloženosti (C\*) koja je navedena u tablici 5., institucija je dužna primijeniti LGD\* koji je jednak LGD-u iz poglavlja 3. za neosigurane izloženosti prema drugoj ugovornoj strani. Za ove potrebe institucije su dužne vrijednost izloženosti stavki navedenih u članku 166. stavicima od 8. do 10. izračunati primjenom konverzijskog faktora ili postotka od 100 %, a ne primjenom konverzijskih faktora ili postotaka navedenih u tim stavicima.

**▼B**

Kada omjer vrijednosti kolaterala i izloženosti premašuje drugi, viši minimalni iznos C\*\* koji je prikazan u tablici 5., institucije su dužne primijeniti LGD\* iz tablice 5.

Ako nije postignuta zahtijevana razina kolateraliziranosti C\*\* za izloženost kao cjelinu, izloženost se promatra kao dvije izloženosti – dio za koji je postignuta zahtijevana razina kolateraliziranosti C\*\* i preostali dio.

2. Zahtijevane razine kolateraliziranosti za osigurani dio izloženosti i povezani LGD\* navedeni su u tablici 5. ovog stavka.

Tablica 5.

**Minimalni LGD za osigurani dio izloženosti**

	LGD* za nadređene izloženosti	LGD* za podređene izloženosti	Zahtijevana minimalna razina kolateraliziranosti izloženosti (C*)	Zahtijevana minimalna razina kolateraliziranosti izloženosti (C**)
Potraživanja	35 %	65 %	0 %	125 %
Stambena/ poslovna nekretnina	35 %	65 %	30 %	140 %
Ostali kolaterali	40 %	70 %	30 %	140 %

3. Umjesto tretmana iz stavaka 1. i 2. i pridržavajući se članka 124. stavka 2., institucije mogu dodijeliti ponder rizika od 50 % dijelu izloženosti koji je, unutar limita navedenih u članku 125. stavku 2. točki (d), odnosno članku 126. stavku 2. točki (d), potpuno osiguran stambenom ili poslovnom nekretninom koja se nalazi na području države članice ako su ispunjeni svi uvjeti iz članka 199. stavka 3. ili 4.

*Članak 231.*

**Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka u mješovitim skupovima kolaterala**

1. Institucija je dužna izračunavati vrijednost LGD\* koju primjenjuje kao LGD za potrebe poglavlja 3. u skladu sa stavcima 2. i 3. ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) institucija primjenjuje IRB pristup za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka;
- (b) izloženost je uz financijski kolateral osigurana i drugim priznatim kolateralom.

2. Institucije su dužne podijeliti vrijednost izloženosti korigiranu korektivnim faktorom, dobivenu nakon primjene korektivnog faktora iz članka 223. stavka 5. na vrijednost izloženosti, na dijelove tako da dobiju dio koji je pokriven priznatim financijskim kolateralom, dio pokriven potraživanjima, dio pokriven poslovnom ili stambenom nekretninom, dio pokriven ostalim priznatim kolateralima i na neosigurani dio izloženosti, prema potrebi.

**▼B**

3. Institucije su dužne za svaki dio izloženosti dobiven u skladu sa stavkom 2. zasebno izračunavati LGD\* u skladu s relevantnim odredbama ovog poglavlja.

*Članak 232.***Ostala materijalna kreditna zaštita**

1. Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 212. stavka 1., gotovinski polog kod treće institucije može se tretirati kao jamstvo treće institucije.

2. Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 212. stavka 2., na iznos izloženosti pokriven sadašnjom otkupnom vrijednošću polica životnog osiguranja koje su založene kod institucije kreditora, institucije primjenjuju sljedeći tretman:

- (a) ako se na izloženost primjenjuje standardizirani pristup, izloženosti se dodjeljuju ponderi rizika iz stavka 3.;
- (b) ako se na izloženost primjenjuje IRB pristup, ali se ne primjenjuju vlastite procjene LGD-a, izloženosti se dodjeljuje LGD od 40 %.

Ako postoji valutna neusklađenost, institucije su dužne umanjiti sadašnju otkupnu vrijednost u skladu s člankom 233. stavkom 3., pri čemu je vrijednost kreditne zaštite jednaka sadašnjoj otkupnoj vrijednosti police životnog osiguranja.

3. Za potrebe stavka 2. točke (a) institucije su dužne dodjeljivati sljedeće pondere rizika na osnovi pondera rizika koji se primjenjuju na nadređene neosigurane izloženosti prema društvu koje je izdalo policu životnog osiguranja:

- (a) ako je nadređenoj neosiguranoj izloženosti prema društvu koje je izdalo policu životnog osiguranja dodijeljen ponder rizika 20 %, primjenjuje se ponder rizika 20 %;
- (b) ako je nadređenoj neosiguranoj izloženosti prema društvu koje je izdalo policu životnog osiguranja dodijeljen ponder rizika 50 %, primjenjuje se ponder rizika 35 %;
- (c) ako je nadređenoj neosiguranoj izloženosti prema društvu koje je izdalo policu životnog osiguranja dodijeljen ponder rizika 100 %, primjenjuje se ponder rizika 70 %;
- (d) ako je nadređenoj neosiguranoj izloženosti prema društvu koje je izdalo policu životnog osiguranja dodijeljen ponder rizika 150 %, primjenjuje se ponder rizika 150 %.

4. Institucije mogu tretirati instrumente koji će na zahtjev biti otkupljeni, a koji se mogu priznati na temelju članka 200. točke (c), kao jamstvo institucije koja ih je izdala. Vrijednost priznate kreditne zaštite je sljedeća:

- (a) nominalni iznos, ako se instrument otkupljuje po nominalnoj vrijednosti;



**▼B**

- (b) vrijednost instrumenta koja se izračunava na isti način kao i za dužničke vrijednosne papire koji ispunjavaju uvjete iz članka 197. stavka 4., ako se instrument otkupljuje po tržišnoj cijeni.

## Pododjeljak 2.

**Nematerijalna kreditna zaštita***Članak 233.***Vrednovanje**

1. Za potrebe izračuna učinaka nematerijalne kreditne zaštite u skladu s ovim pododjeljkom, vrijednost nematerijalne kreditne zaštite (G) iznos je koji se pružatelj zaštite obvezao platiti u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili dužnikova neplaćanja ili u slučaju nastanka drugih ugovorenih kreditnih događaja.

2. U slučaju kreditnih izvedenica koje kao kreditni događaj ne uključuju restrukturiranje odnosno obveze u obliku otpusta ili odgode plaćanja glavnice, kamata ili naknada zbog kojih dolazi do nastanka kreditnoga gubitka, primjenjuje se sljedeće:

- (a) kada iznos koji se pružatelj zaštite obvezao platiti nije veći od vrijednosti izloženosti, institucije su dužne umanjiti vrijednost kreditne zaštite izračunate prema stavku 1. za 40 %;
- (b) kada je iznos koji se pružatelj zaštite obvezao platiti veći od vrijednosti izloženosti, vrijednost kreditne zaštite može iznositi najviše 60 % vrijednosti izloženosti.

3. Kada je nematerijalna kreditna zaštita nominirana u valuti različitoj od valute izloženosti, institucije su dužne umanjiti vrijednost kreditne zaštite primjenom korektivnog faktora na sljedeći način:

$$G^* = G \cdot (1 - H_{fx})$$

pri čemu je:

$G^*$  = iznos kreditne zaštite prilagođen za valutni rizik,

G = nominalni iznos kreditne zaštite;

$H_{fx}$  = korektivni faktor za bilo koju valutnu neusklađenost između kreditne zaštite i odnosne obveze određen u skladu sa stavkom 4.

Ako ne postoji valutna neusklađenost,  $H_{fx}$  je jednak nuli.

4. Institucije su dužne temeljiti korektivne faktore koji se primjenjuju na bilo koju valutnu neusklađenost na razdoblju realizacije od 10 radnih dana, ako se revalorizacija provodi svakodnevno, a mogu ih izračunavati pomoću pristupa regulatornih korektivnih faktora na način iz članka 224. ili pomoću pristupa vlastitih procjena na način iz članka 225. Institucije su dužne povećati korektivne faktore u skladu s člankom 226.

**▼B***Članak 234.***Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka u slučaju djelomične zaštite i tranširanja**

Kada institucija prenosi dio rizika nekog kredita u jednoj ili više tranši, primjenjuju se pravila iz poglavlja 5. Institucije mogu smatrati da su pragovi značajnosti, ispod kojih se ne izvršavaju plaćanja u slučaju gubitka, jednaki zadržanim pozicijama prvoga gubitka i dovode do prijenosa rizika u tranšama.

*Članak 235.***Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom u skladu sa standardiziranim pristupom**

1. Za potrebe članka 113. stavka 3. institucije su dužne izračunavati iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu sa sljedećom formulom:

$$\max \{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

u kojoj je:

$E$  = vrijednost izloženosti u skladu s člankom 111.; u tu svrhu vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke navedene u Prilogu I. jednaka je 100 % vrijednosti stavke, a ne vrijednosti izloženosti iz članka 111. stavka 1.;

$G_A$  = iznos zaštite od kreditnog rizika izračunat na temelju članka 233. stavka 3. ( $G^*$ ), dodatno prilagođen za bilo koju ročnu neusklađenost na način iz odjeljka 5.;

$r$  = ponder rizika za izloženosti prema dužniku u skladu s poglavljem 2.;

$g$  = ponder rizika za izloženosti prema pružatelju zaštite u skladu s poglavljem 2.

2. Kada je zaštićeni dio ( $G_A$ ) manji od iznosa izloženosti ( $E$ ), institucije mogu primijeniti formulu iz stavka 1. samo kad zaštićeni i nezaštićeni dio imaju jednako pravo u redosljedju naplate.

3. Institucije mogu proširiti tretman predviđen člankom 114. stavcima 4. i 7. na izloženosti ili dijelove izloženosti koji su osigurani jamstvom središnje države ili središnje banke kada je takvo jamstvo nominirano u domaćoj valuti dužnika, a ujedno je i izloženost nominirana u toj valuti.

*Članak 236.***Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka u skladu s IRB pristupom**

1. Za pokriveni dio vrijednosti izloženosti ( $E$ ) na temelju prilagođene vrijednosti kreditne zaštite  $G_A$ , PD koji se primjenjuje za potrebe poglavlja 3. odjeljka 4. može biti PD pružatelja zaštite ili PD između PD-a dužnika i PD-a davatelja jamstva, ako se smatra da potpuna zamjena nije opravdana. U slučaju podređenih izloženosti i nepodređene nematerijalne zaštite, LGD koji institucije primjenjuju za potrebe poglavlja 3. odjeljka 4. može biti onaj koji je povezan s nadređenim potraživanjima.

**▼B**

2. Za sve nepokrivene dijelove vrijednosti izloženosti (E) kao PD upotrebljava se PD dužnika, dok se kao LGD upotrebljava LGD odnosne izloženosti.

3. Za potrebe ovog članka,  $G_A$  predstavlja vrijednost  $G^*$  izračunatu na temelju članka 233. stavka 3., dodatno prilagođenu za bilo koju ročnu neusklađenost na način propisan odjeljkom 5. E je vrijednost izloženosti određena u skladu s poglavljem 3. odjeljkom 5. U tu svrhu institucije su dužne vrijednost izloženosti stavki navedenih u članku 166. stavcima od 8. do 10. izračunati primjenom konverzijskog faktora ili postotka od 100 %, a ne primjenom konverzijskih faktora ili postotaka navedenih u tim stavcima.

## Odjeljak 5.

### Ročne neusklađenosti

#### Članak 237.

##### Ročna neusklađenost

1. Za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom, ročna neusklađenost nastaje kada je preostali rok do dospijeca kreditne zaštite kraći od dospijeca zaštićene izloženosti. Ako je preostali rok do dospijeca zaštite kraći od tri mjeseca i ako je rok do dospijeca zaštite kraći od dospijeca odnosne izloženosti, ta se zaštita ne može upotrebljavati kao priznata kreditna zaštita.

2. Ako postoji ročna neusklađenost, kreditna se zaštita ne priznaje ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) izvorni rok dospijeca kreditne zaštite kraći je od jedne godine;
- (b) izloženost je kratkoročna izloženost za koju su nadležna tijela utvrdila da umjesto jednogodišnjoj donjoj granici efektivnog dospijeca (M) podliježe jednodnevnoj donjoj granici M u skladu s člankom 162. stavkom 3.

#### Članak 238.

##### Dospijec kreditne zaštite

1. Efektivno dospijec odnosne izloženosti najduže je moguće preostalo razdoblje u kojem je dužnik dužan podmiriti svoje obveze, a pri izračunu ročne neusklađenosti koristi se razdoblje od najduže pet godina. U skladu sa stavkom 2., pod dospijecem kreditne zaštite smatra se razdoblje do najranijeg datuma kada zaštita može prestati ili može biti prekinuta.

2. Ako pružatelj zaštite može jednostrano prekinuti zaštitu, institucije su dužne dospijecem zaštite smatrati razdoblje do najranijeg datuma na koji pružatelj zaštite može iskoristiti ovo pravo. Ako kupac zaštite može jednostrano prekinuti zaštitu, a ugovoreni su uvjeti zaštite koji potiču instituciju da okonča transakciju prije ugovorenog dospijeca, institucija je dužna dospijecem zaštite smatrati razdoblje do najranijeg datuma na koji se opcija prekida zaštite može iskoristiti; institucija u suprotnom može smatrati da takva opcija ne utječe na dospijec zaštite.

**▼B**

3. Kada nije moguće spriječiti prekid kreditne izvedenice prije isteka razdoblja počeka nakon kojeg se smatra da je zbog neplaćanja nastao status neispunjenja obveza, institucije su dužne skratiti dospijeće zaštite za dužinu razdoblja počeka.

*Članak 239.***Vrednovanje zaštite**

1. Za transakcije na koje se primjenjuje materijalna kreditna zaštita u skladu s jednostavnom metodom financijskoga kolaterala, ako postoji neusklađenost između dospijeća izloženosti i dospijeća zaštite, kolateral se ne priznaje kao materijalna kreditna zaštita.

2. Za transakcije na koje se primjenjuje materijalna kreditna zaštita u skladu sa složenom metodom financijskoga kolaterala, institucije su dužne prilagoditi vrijednost kolaterala za dospijeće kreditne zaštite i izloženosti u skladu sa sljedećom formulom:

$$C_{VAM} = C_{VA} \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

u kojoj je:

$C_{VA}$  = vrijednost kolaterala korigirana korektivnim faktorom iz članka 223. stavka 2. ili iznos izloženosti, ovisno o tome što je niže;

$t$  = preostali broj godina do datuma dospijeća kreditne zaštite izračunat u skladu s člankom 238. ili vrijednost  $T$ , ovisno o tome što je niže;

$T$  = preostali broj godina do datuma dospijeća izloženosti izračunat u skladu s člankom 238. ili pet godina, ovisno o tome što je niže;

$t^*$  = 0,25.

Institucije su dužne primijeniti  $C_{VAM}$  kao  $C_{VA}$  dodatno usklađen za ročnu neusklađenost koja će biti uključena u formulu za izračun potpuno prilagođene vrijednosti izloženosti ( $E^*$ ) iz članka 223. stavka 5.

3. Za transakcije na koje se primjenjuje nematerijalna kreditna zaštita institucije su dužne prilagoditi vrijednost kreditne zaštite tako da odražava dospijeće kreditne zaštite i izloženosti u skladu sa sljedećom formulom:

$$G_A = G^* \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

u kojoj je:

$G_A$  =  $G^*$  prilagođen za bilo koju ročnu neusklađenost;

$G^*$  = iznos zaštite prilagođene za bilo koju valutnu neusklađenost;

**▼B**

$t$  = preostali broj godina do datuma dospijeća kreditne zaštite izračunat u skladu s člankom 238. ili vrijednost  $T$ , ovisno o tome što je niže;

$T$  = preostali broj godina do datuma dospijeća izloženosti izračunat u skladu s člankom 238. ili pet godina, ovisno o tome što je niže;

$t^*$  = 0,25.

Institucije su dužne primijeniti  $G_A$  kao vrijednost zaštite za potrebe članaka od 233. do 236.

## Odjeljak 6.

### **Tehnike smanjenja kreditnog rizika za košaricu izloženosti**

#### *Članak 240.*

#### **Kreditne izvedenice na osnovi prvog nastanka statusa neispunjavanja obveza**

Kada institucija prima kreditnu zaštitu za više izloženosti, pod uvjetom da će prvi nastanak statusa neispunjavanja obveza među izloženostima aktivirati plaćanje i da će posljedica toga kreditnog događaja biti raskid ugovora, institucija može izmijeniti izračun iznosa izloženosti ponderiranog rizikom  $i$ , ako je relevantno, iznosa očekivanoga gubitka one izloženosti koja bi, u nedostatku kreditne zaštite, proizvela najniži iznos izloženosti ponderiran rizikom u skladu s ovim poglavljem:

- (a) za institucije koje se koriste standardiziranim pristupom iznos izloženosti ponderiran rizikom jest onaj koji se izračunava u skladu sa standardiziranim pristupom;
- (b) za institucije koje se koriste IRB pristupom iznos izloženosti ponderiran rizikom jest zbroj iznosa izloženosti ponderiranog rizikom izračunatoga u skladu s IRB pri stupom  $i$  iznosa očekivanoga gubitka uvećanoga 12,5 puta.

Tretman iz ovog članka primjenjuje se samo ako je vrijednost izloženosti manja od iznosa kreditne zaštite ili jednaka tom iznosu.

#### *Članak 241.*

#### **Kreditne izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza**

U slučaju kada  $n$ -ti nastanak statusa neispunjavanja obveza među izloženostima aktivira plaćanje na temelju kreditne zaštite, institucija koja je kupila kreditnu zaštitu može priznati zaštitu za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom  $i$ , ako je primjenjivo, iznosa očekivanoga gubitka, ako je zaštita pribavljena i za statuse neispunjavanja obveza od 1 do  $n-1$  ili kada su se statusi neispunjavanja obveza  $n-1$  već dogodili. U takvim slučajevima institucija može izmijeniti izračun iznosa izloženosti ponderiranog rizikom  $i$ , ako je primjenjivo, iznosa očekivanoga gubitka one izloženosti koja bi, u nedostatku kreditne zaštite, proizvela  $n$ -ti najniži iznos izloženosti ponderiran rizikom u skladu s ovim poglavljem. Institucije izračunavaju  $n$ -ti najniži iznos kako je određeno u članku 240. točkama (a) i (b).

**▼B**

Tretman iz ovog članka primjenjuje se samo ako je vrijednost izloženosti manja od iznosa kreditne zaštite ili jednaka tom iznosu.

Sve izloženosti u košarici moraju ispunjavati uvjete utvrđene u članku 204. stavku 2. i članku 216. stavku 1. točki (d).

**▼M5***POGLAVLJE 5.****Sekuritizacija***

## Odjeljak 1.

**Definicije i kriteriji za jednostavne, transparentne i standardizirane sekuritizacije***Članak 242.***Definicije**

Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „opcija kupnje s ugrađenim otkupom” znači ugovorna mogućnost na temelju koje inicijator ima pravo kupiti sekuritizacijske pozicije prije nego što su otplaćene sve sekuritizirane izloženosti, i to otkupom odnosnih izloženosti koje su preostale u skupu u slučaju tradicionalnih sekuritizacija ili ukidanjem kreditne zaštite u slučaju sintetskih sekuritizacija, u oba slučaja kada iznos neotplaćenih odnosnih izloženosti padne na određenu unaprijed utvrđenu razinu ili ispod nje;
2. „samo kamatni strip za poboljšanje kredita” znači bilančna imovina koja predstavlja vrednovanje novčanih tokova povezanih s budućim maržnim prihodom te je podređena tranša u sekuritizaciji;
3. „likvidnosna linija” znači likvidnosna linija kako je definirana u članku 2. točki 14. Uredbe (EU) 2017/2402 ;
4. „pozicija bez rejtinga” znači sekuritizacijska pozicija koja nema prihvatljivu kreditnu procjenu u skladu s odjeljkom 4.;
5. „pozicija s rejtingom” znači sekuritizacijska pozicija koja ima prihvatljivu kreditnu procjenu u skladu s odjeljkom 4.;
6. „nadređena sekuritizacijska pozicija” znači pozicija osigurana pravom prvenstva u potraživanjima na cjelokupne odnosne izloženosti, pri čemu se ne uzimaju u obzir dospjeli iznosi proizašli iz ugovora o kamatnim ili valutnim izvedenicama, naknade ili druga slična plaćanja, neovisno o razlikama u dospijeću u odnosu na jednu ili više drugih nadređenih tranši s kojima ta pozicija dijeli gubitke na proporcionalnoj osnovi;
7. „IRB skup” znači skup odnosnih izloženosti vrste za koju institucija ima odobrenje za primjenu pristupa IRB te može izračunati iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s poglavljem 3. za sve te izloženosti;

▼ **M5**

8. „mješoviti skup” znači skup odnosnih izloženosti vrste za koju institucija ima odobrenje za primjenu pristupa IRB te može izračunati iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s poglavljem 3. za neke, ali ne sve, izloženosti;
9. „pretjerana kolateralizacija” znači bilo koji oblik kreditnog poboljšanja na temelju kojeg su odnosne izloženosti dane u vrijednosti koja je veća od vrijednosti sekuritizacijskih pozicija;
10. „jednostavna, transparentna i standardizirana sekuritizacija” ili „STS sekuritizacija” znači sekuritizacija koja ispunjava zahtjeve iz članka 18. Uredbe (EU) 2017/2402;
11. „program komercijalnih zapisa osiguranih imovinom” ili „program ABCP” znači program komercijalnih zapisa osiguranih imovinom ili ABCP program kako je definiran u članku 2. točki 7. Uredbe (EU) 2017/2402;
12. „transakcija komercijalnim zapisima osiguranima imovinom” ili „transakcija ABCP” znači transakcija komercijalnim zapisima osiguranim imovinom ili transakcija ABCP kako je definirana u članku 2. točki 8. Uredbe (EU) 2017/2402;
13. „tradicionalna sekuritizacija” znači tradicionalna sekuritizacija kako je definirana u članku 2. točki 9. Uredbe (EU) 2017/2402;
14. „sintetska sekuritizacija” znači sintetska sekuritizacija kako je definirana u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2017/2402;
15. „obnovljiva izloženost” znači obnovljiva izloženost kako je definirana u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2017/2402;
16. „odredba o prijevremenoj isplati” znači odredba o prijevremenoj isplati kako je definirana u članku 2. točki 17. Uredbe (EU) 2017/2402;
17. „tranša prvog gubitka” znači tranša prvog gubitka kako je definirana u članku 2. točki 18. Uredbe (EU) 2017/2402;
18. „mezaninska sekuritizacijska pozicija” znači pozicija u sekuritizaciji koja je podređena u odnosu na nadređenu sekuritizacijsku poziciju, a nadređena u odnosu na tranšu prvog gubitka te na koju se primjenjuje ponder rizika niži od 1 250 %, a viši od 25 %, u skladu s odjeljkom 3 pododjeljcima 2. i 3.
19. „razvojni subjekt” znači svako društvo ili subjekt koji su osnovale središnja, regionalna ili lokalna uprava države članice, koji odobrava promotivne kredite ili odobrava razvojna jamstva, čiji primarni cilj nije ostvarivanje dobiti ili povećanje tržišnog udjela, već promicanje ciljeva javnih politika te vlade, pod uvjetom da, sukladno pravilima o državnim potporama, ta država ima obvezu štiti ekonomsku osnovu društva ili subjekta i štiti njegovo redovno poslovanje tijekom njegova životnog vijeka, ili da za najmanje 90 % njegova početnog kapitala ili izvora financiranja ili promotivnog kredita koji odobrava izravno ili neizravno jamči središnja, regionalna ili lokalna uprava države članice.

▼ **M5***Članak 243.***Kriteriji za STS sekuritizacije koje ispunjuju uvjete za različit tretman kapitala**

1. Na pozicije u programu ABCP ili transakcijama ABCP koje se priznaju kao pozicije u STS sekuritizaciji može se primjenjivati tretman utvrđen u člancima 260., 262. i 264. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) odnosne izloženosti, u trenutku uključivanja u program ABCP, prema saznanjima inicijatora ili izvornog zajmodavca, ispunjavaju uvjete da im se, na temelju standardiziranog pristupa i uzimajući u obzir sva prihvatljiva smanjenja kreditnog rizika, dodijeli ponder rizika koji iznosi 75 % ili manje, na osnovi pojedinačne izloženosti u slučaju izloženosti koja je izloženost prema stanovništvu odnosno 100 % za sve druge izloženosti; i
- (b) ukupna vrijednost izloženosti svih izloženosti prema jednom dužniku na razini programa ABCP ne premašuje 2 % ukupne vrijednosti izloženosti svih izloženosti u okviru programa ABCP u trenutku kada su izloženosti dodane u program ABCP. Za potrebe ovog izračuna krediti ili najmovi grupi povezanih osoba, prema saznanjima sponzora, smatraju se izloženostima prema jednom dužniku.

U slučaju potraživanja od kupaca, prvi podstavak točka (b) ne primjenjuje se ako je kreditni rizik tih potraživanja od kupaca potpuno pokriven prihvatljivom kreditnom zaštitom u skladu s poglavljem 4., pod uvjetom da je pružatelj zaštite u tom slučaju institucija, društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje. Za potrebe ovog podstavka, samo udio potraživanja od kupaca koji preostaje nakon što se u obzir uzme učinak bilo kojeg diskonta kupovne cijene i prekomjerne kolateralizacije upotrebljava se kako bi se utvrdilo jesu li ta potraživanja potpuno pokrivena i jesu li u skladu s limitom koncentracije.

U slučaju sekuritiziranih preostalih vrijednosti najma ne primjenjuje se prvi podstavak točka (b) ako te vrijednosti nisu izložene riziku refinanciranja ili kasnije prodaje zbog pravno izvršive obveze treće strane, prihvatljive u okviru članka 201. stavka 1., da otkupi ili refinancira izloženost prethodno utvrđenim iznosom.

Odstupajući od točke (a) prvi podstavak prema kojoj institucija primjenjuje članak 248. stavak 3. ili je dobila odobrenje za primjenu pristupa interne procjene u skladu s člankom 265., ponder rizika koji bi institucija dodijelila likvidnosnoj liniji koji u potpunosti pokriva ABCP izdan u okviru programa iznosi 100 % ili manje.

2. Na pozicije u sekuritizaciji, osim programa ABCP ili transakcija ABCP, koje se priznaju kao pozicije u STS sekuritizaciji može se primjenjivati tretman utvrđen u člancima 260., 262. i 264. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) u trenutku uključivanja u sekuritizaciju ukupna vrijednost izloženosti svih izloženosti prema jednom dužniku u skupu ne premašuje 2 % vrijednosti izloženosti ukupnih neotplaćenih vrijednosti izloženosti skupa odnosnih izloženosti. Za potrebe ovog izračuna krediti ili najmovi grupi povezanih osoba smatraju se izloženostima prema jednom dužniku.



▼ **M5**

U slučaju sekuritiziranih preostalih vrijednosti najma ne primjenjuje se prvi podstavak ove točke ako te vrijednosti nisu izložene riziku refinanciranja ili kasnije prodaje zbog pravno izvršive obveze treće strane, prihvatljive u okviru članka 201. stavka 1., da otkupi ili refinancira izloženost prethodno utvrđenim iznosom;

- (b) odnosne izloženosti u trenutku njihova uključivanja u sekuritizaciju ispunjavaju uvjete da im se, na temelju standardiziranog pristupa i uzimajući u obzir sva prihvatljiva smanjenja kreditnog rizika, dodjeli ponder rizika jednak ili manji od:
- i. 40 % na osnovi prosjeka ponderiranog vrijednošću izloženosti, za portfelj u kojem su izloženosti krediti osigurani stambenim hipotekama ili stambeni krediti za koje se u cijelosti jamči kako je navedeno u članku 129. stavku 1. točki (e);
  - ii. 50 % na osnovi pojedinačne izloženosti ako je izloženost kredit osiguran hipotekom na poslovnu nekretninu;
  - iii. 75 % na osnovi pojedinačne izloženosti u slučaju izloženosti koja je izloženost prema stanovništvu;
  - iv. za sve druge izloženosti, 100 % na osnovi pojedinačne izloženosti;
- (c) kada se primjenjuje točka (b) podtočke i. i ii., krediti osigurani pravima povezanim s vrijednosnim papirima niže klase na određenu imovinu uključuju se u sekuritizaciju samo kada su u sekuritizaciju uključeni i svi krediti osigurani pravima povezanim s vrijednosnim papirima više klase na tu imovinu;
- (d) kada se primjenjuje točka (b) podtočka i. ovog stavka, ni jedan kredit u skupu odnosnih izloženosti u trenutku uključivanja u sekuritizaciju ne smije imati omjer kredita i vrijednosti nekretnine veći od 100 % izmjeren u skladu s člankom 129. stavkom 1. točkom (d) podtočkom i. te člankom 229. stavkom 1.

## O d j e l j a k 2 .

**Priznavanje prijenosa značajnog rizika***Članak 244.***Tradicionalna sekuritizacija**

1. Institucija inicijator tradicionalne sekuritizacije može odnosne izloženosti izuzeti iz svojih izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i, ako je relevantno, iznosa očekivanih gubitaka ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) značajan kreditni rizik povezan s odnosnim izloženostima prenesen je na treće strane;
- (b) institucija inicijator na sve sekuritizacijske pozicije koje drži u sekuritizaciji primjenjuje ponder rizika od 1 250 % ili te sekuritizacijske pozicije odbija od stavki redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (k).

▼ **M5**

2. Smatra se da je značajan kreditni rizik prenesen u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

- (a) ako iznosi izloženosti ponderirani rizikom za mezaninske sekuritizacijske pozicije koje institucija inicijator drži u sekuritizaciji ne premašuju 50 % iznosa izloženosti ponderiranih rizikom svih mezaninskih sekuritizacijskih pozicija koje postoje u toj sekuritizaciji;
- (b) institucija inicijator ne drži više od 20 % vrijednosti izloženosti tranše prvoga gubitka u sekuritizaciji, pri čemu moraju biti ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - i. inicijator može dokazati da vrijednost izloženosti tranše prvoga gubitka znatno premašuje konzervativnu procjenu očekivanoga gubitka po odnosnim izloženostima;
  - ii. ne postoje mezaninske sekuritizacijske pozicije.

Ako potencijalno smanjenje iznosa izloženosti ponderiranih rizikom koje bi institucija inicijator postigla sekuritizacijom iz točaka (a) ili (b) nije opravdano razmjernim prijenosom kreditnog rizika na treće strane, nadležna tijela mogu na pojedinačnoj osnovi odlučiti da se značajan kreditni rizik ne smatra prenesenim na treće strane.

3. Odstupajući od stavka 2., nadležna tijela mogu institucijama inicijatorima odobriti da priznaju prijenos značajnog kreditnog rizika u vezi sa sekuritizacijom ako institucija inicijator u svakom pojedinom slučaju dokaže da je smanjenje kapitalnih zahtjeva koje inicijator postiže sekuritizacijom opravdano razmjernim prijenosom kreditnog rizika na treće strane. Odobrenje se daje samo ako institucija ispunjava oba sljedeća uvjeta:

- (a) institucija ima odgovarajuće politike internog upravljanja rizikom i metodologije za procjenu prijenosa kreditnog rizika;
- (b) institucija je isto tako u svakom pojedinom slučaju priznala prijenos kreditnog rizika na treće strane za potrebe svojeg internog upravljanja rizikom i internog raspoređivanja kapitala.

4. Uz zahtjeve iz stavaka 1., 2. i 3. moraju biti ispunjeni i svi sljedeći uvjeti:

- (a) transakcijska dokumentacija odražava ekonomska svojstva sekuritizacije;
- (b) sekuritizacijske pozicije ne znače obvezu plaćanja za instituciju inicijatora;
- (c) odnosne izloženosti nedostupne su instituciji inicijatoru i njezinim vjerovnicima na način koji je u skladu sa zahtjevom iz članka 20. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/2402;
- (d) institucija inicijator ne zadržava kontrolu nad odnosnim izloženostima. Smatra se da je inicijator zadržao kontrolu nad odnosnim izloženostima ako on ima pravo od primatelja prijenosa otkupiti prethodno prenesene izloženosti kako bi od njih ostvario korist ili ako se od njega na neki drugi način traži ponovno preuzimanje prenesenog rizika. Ako je institucija inicijator zadržala prava ili obveze u vezi sa servisiranjem koji proizlaze iz odnosnih izloženosti, ta se činjenica ne može sama po sebi smatrati kontrolom nad izloženostima;

▼ M5

- (e) sekuritizacijska dokumentacija ne sadržava odredbe kojima se:
- i. od institucije inicijatora zahtijeva da izmijeni odnosne izloženosti radi poboljšanja prosječne kvalitete skupa; ili
  - ii. povećava prinos koji se plaća imateljima pozicija ili se na drugi način poboljšavaju pozicije u sekuritizaciji kao odgovor na pogoršanje kreditne kvalitete odnosnih izloženosti;
- (f) ako je primjenjivo, iz transakcijske dokumentacije jasno je da inicijator ili sponzor mogu kupiti ili otkupiti sekuritizacijske pozicije odnosno otkupiti, restrukturirati ili zamijeniti odnosne izloženosti iznad svojih ugovornih obveza samo ako se takvi aranžmani provode u skladu s prevladavajućim tržišnim uvjetima, a strane u njima djeluju u vlastitom interesu kao slobodne i neovisne strane (pod tržišnim uvjetima);
- (g) opcija kupnje s ugrađenim otkupom, ako postoji, mora ispunjavati i sve sljedeće uvjete:
- i. njezino iskorištavanje diskrecijsko je pravo institucije inicijatora;
  - ii. može se iskoristiti samo ako najviše 10 % izvornog iznosa odnosnih izloženosti ostane neamortizirano;
  - iii. nije strukturirana tako da se izbjegne raspoređivanje gubitaka na pozicije kreditnog poboljšanja ili druge pozicije koje drži ulagač u sekuritizaciji i nije ni na koji drugi način strukturirana radi pružanja kreditnog poboljšanja.
- (h) institucija inicijator dobila je mišljenje kvalificiranog pravnog stručnjaka kojim se potvrđuje da sekuritizacija ispunjava uvjete iz točke (c) ovog stavka.
5. Nadležna tijela obavješćuju EBA-u o slučajevima u kojima su odlučila da potencijalno smanjenje iznosa izloženosti ponderiranih rizikom nije bilo opravdano razmjernim prijenosom kreditnog rizika na treće strane u skladu sa stavkom 2. te o slučajevima u kojima su institucije odlučile primjenjivati stavak 3.
6. EBA prati različite nadzorne prakse u vezi s priznavanjem prijenosa značajnog rizika u tradicionalnim sekuritizacijama u skladu s ovim člankom. EBA osobito preispituje:
- (a) uvjete za prijenos značajnog kreditnog rizika na treće strane u skladu sa stavicama 2., 3. i 4.;
  - (b) tumačenje „razmjernog prijenosa kreditnog rizika na treće strane” za potrebe procjene koju provode nadležna tijela kako je predviđeno u stavku 2. drugom podstavku i u stavku 3.;
  - (c) zahtjeve u pogledu procjene sekuritizacijskih transakcija koju provode nadležna tijela, a u vezi s kojom inicijator traži priznavanje prijenosa značajnog kreditnog rizika na treće strane u skladu sa stavicama 2. ili 3.

▼ **M5**

EBA o svojim nalazima izvješćuje Komisiju do 2. siječnja 2021. Komisija, uzimajući u obzir izvješće EBA-e, može donijeti delegirani akt u skladu s člankom 462. kako bi se dopunila ova Uredba detaljnijim utvrđivanjem stavki navedenih u točkama (a), (b) i (c) ovog stavka.

*Članak 245.***Sintetska sekuritizacija**

1. Institucija inicijator sintetske sekuritizacije može izračunavati iznose izloženosti ponderirane rizikom i, ako je relevantno, iznose očekivanih gubitaka u odnosu na odnosne izloženosti u skladu s člancima 251. i 252., ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) značajan kreditni rizik prenesen je na treće strane putem materijalne ili nematerijalne kreditne zaštite;
- (b) institucija inicijator primjenjuje ponder rizika od 1 250 % na sve sekuritizacijske pozicije koje zadržava u toj sekuritizaciji ili te sekuritizacijske pozicije odbija od stavki redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (k).

2. Smatra se da je značajan kreditni rizik prenesen u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

- (a) ako iznosi izloženosti ponderirani rizikom za mezaninske sekuritizacijske pozicije koje institucija inicijator drži u sekuritizaciji ne premašuju 50 % iznosa izloženosti ponderiranih rizikom svih mezaninskih sekuritizacijskih pozicija koje postoje u toj sekuritizaciji;
- (b) institucija inicijator ne drži više od 20 % vrijednosti izloženosti tranše prvoga gubitka u sekuritizaciji, pri čemu moraju biti ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - i. inicijator može dokazati da vrijednost izloženosti tranše prvoga gubitka znatno premašuje konzervativnu procjenu očekivanoga gubitka po odnosnim izloženostima;

ii. nema mezaninskih sekuritizacijskih pozicija.

Ako potencijalno smanjenje iznosa izloženosti ponderiranih rizikom koje bi institucija inicijator postigla sekuritizacijom nije opravdano razmjernim prijenosom kreditnog rizika na treće strane, nadležna tijela mogu na pojedinačnoj osnovi odlučiti da se značajan kreditni rizik ne smatra prenesenim na treće strane.

3. Odstupajući od stavka 2., nadležna tijela mogu institucijama inicijatorima izdati odobrenje da priznaju prijenos značajnog kreditnog rizika u vezi sa sekuritizacijom ako institucija inicijator u svakom pojedinom slučaju dokaže da je smanjenje kapitalnih zahtjeva koje inicijator postiže sekuritizacijom opravdano razmjernim prijenosom kreditnog rizika na treće strane. Odobrenje se izdaje samo ako institucija ispunjava oba sljedeća uvjeta:

- (a) institucija ima odgovarajuće politike internog upravljanja rizikom i metodologije za procjenu prijenosa rizika;

▼ **M5**

(b) institucija je isto tako u svakom pojedinom slučaju priznala prijenos kreditnog rizika na treće strane za potrebe svojeg internog upravljanja rizikom i internog raspoređivanja kapitala.

4. Uz zahtjeve iz stavaka 1., 2. i 3. moraju biti ispunjeni i svi sljedeći uvjeti:

(a) transakcijska dokumentacija odražava ekonomska svojstva sekuritizacije;

(b) kreditna zaštita kojom je prenesen kreditni rizik u skladu je s člankom 249.;

(c) sekuritizacijska dokumentacija ne sadržava odredbe kojima se:

i. određuju značajni pragovi značajnosti ispod kojih se u slučaju kreditnog događaja kreditna zaštita ne smatra pokrenutom;

ii. dopušta otkazivanje zaštite zbog pogoršanja kreditne kvalitete odnosnih izloženosti;

iii. od institucije inicijatora zahtijeva da izmijeni sastav odnosnih izloženosti radi poboljšanja prosječne kvalitete skupa; ili

iv. instituciji povećava trošak kreditne zaštite ili prinos koji se plaća imateljima pozicija u sekuritizaciji zbog pogoršanja kreditne kvalitete odnosnog skupa;

(d) kreditna zaštita izvršiva je u svim relevantnim područjima sudske nadležnosti;

(e) ako je primjenjivo, iz transakcijske dokumentacije jasno je da inicijator ili sponzor mogu kupiti ili otkupiti sekuritizacijske pozicije odnosno otkupiti, restrukturirati ili zamijeniti odnosne izloženosti iznad svojih ugovornih obveza samo ako se takvi aranžmani provode u skladu s prevladavajućim tržišnim uvjetima, a strane u njima djeluju u vlastitom interesu kao slobodne i neovisne strane (načelo nepristrane transakcije);

(f) ako postoji opcija kupnje s ugrađenim otkupom, ona treba ispunjavati sve sljedeće uvjete:

i. njezino iskorištavanje diskrecijsko je pravo institucije inicijatora;

ii. može se iskoristiti samo ako najviše 10 % izvornog iznosa odnosnih izloženosti ostane neamortizirano;

iii. nije strukturirana tako da se izbjegne raspoređivanje gubitaka na pozicije kreditnog poboljšanja ili druge pozicije koje ulagatelji drže u sekuritizaciji i nije ni na koji drugi način strukturirana radi pružanja kreditnog poboljšanja;

(g) institucija inicijator dobila je mišljenje kvalificiranog pravnog stručnjaka kojim se potvrđuje da sekuritizacija ispunjava uvjete iz točke (d) ovog stavka.

5. Nadležna tijela obavješćuju EBA-u o slučajevima u kojima su odlučila da potencijalno smanjenje iznosa izloženosti ponderiranih rizikom nije bilo opravdano razmjernim prijenosom kreditnog rizika na treće strane u skladu sa stavkom 2., te o slučajevima u kojima su institucije odlučile primjenjivati stavak 3.

▼ **M5**

6. EBA prati različite nadzorne prakse u vezi s priznavanjem prijenosa značajnog rizika u sintetskim sekuritizacijama u skladu s ovim člankom. EBA osobito preispituje:

- (a) uvjete za prijenos značajnog kreditnog rizika na treće strane u skladu sa stavcima 2., 3. i 4.;
- (b) tumačenje razmjernog prijenosa kreditnog rizika na treće strane za potrebe procjene koju provode nadležna tijela kako je predviđeno u stavku 2. drugom podstavku i u stavku 3.; i
- (c) zahtjeve u pogledu procjene sekuritizacijskih transakcija koju provode nadležna tijela, a u vezi s kojom inicijator traži priznavanje prijenosa značajnog kreditnog rizika na treće strane u skladu sa stavkom 2. ili 3.

EBA o svojim nalazima izvješćuje Komisiju do 2. siječnja 2021. Komisija, uzimajući u obzir izvješće EBA-e, može donijeti delegirani akt u skladu s člankom 462. kako bi se dopunila ova Uredba detaljnijim utvrđivanjem stavki navedenih u točkama (a), (b) i (c) ovog stavka.

*Članak 246.***Operativni zahtjevi za odredbe o prijevremenoj isplati**

Ako sekuritizacija uključuje obnovljive izloženosti i odredbu o prijevremenoj isplati ili slične odredbe, smatra se da je institucija inicijator značajan kreditni rizik prenijela samo ako su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u člancima 244. i 245. te ako odredba o prijevremenoj isplati, jednom kada je primijenjena, ne:

- (a) podređuje nadređeno ili jednako potraživanje institucije na odnosne izloženosti potraživanjima drugih ulagatelja;
- (b) dodatno podređuje potraživanje institucije na odnosne izloženosti u odnosu na potraživanja drugih strana; ili
- (c) na drugi način povećava izloženost institucije gubitcima povezanim s odnosnim obnovljivim izloženostima.

## O d j e l j a k 3 .

**Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom**

## P o d o d j e l j a k 1 .

**O p ć e o d r e d b e***Članak 247.***Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom**

1. Ako je institucija inicijator prenijela značajan kreditni rizik povezan s odnosnim izloženostima sekuritizacije u skladu s odjeljkom 2., ta institucija može:

▼ **M5**

- (a) ako je riječ o tradicionalnoj sekuritizaciji, isključiti odnosne izloženosti iz svojeg izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i, prema potrebi, iznosa očekivanih gubitaka;
- (b) ako je riječ o sintetskoj sekuritizaciji, izračunati iznose izloženosti ponderirane rizikom i, ako je relevantno, iznose očekivanih gubitaka, u odnosu na odnosne izloženosti u skladu s člancima 251. i 252.
2. Ako je institucija inicijator odlučila primijeniti stavak 1., ona izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom, kako je propisano ovim poglavljem, za pozicije koje može držati u sekuritizaciji.

Ako institucija inicijator nije prenijela značajan kreditni rizik ili je odlučila da neće primijeniti stavak 1., ona ne treba izračunavati iznose izloženosti ponderirane rizikom za sve pozicije koje može imati u sekuritizaciji, već nastavlja uključivati odnosne izloženosti u izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom, te gdje je to relevantno iznose očekivanoga gubitka, kao da one nisu sekuritizirane.

3. Ako postoji izloženost prema pozicijama u različitim tranšama u sekuritizaciji, izloženost prema svakoj tranši smatra se zasebnom sekuritizacijskom pozicijom. Smatra se da pružatelji kreditne zaštite za sekuritizacijske pozicije drže pozicije u sekuritizaciji. U sekuritizacijske pozicije uključene su sekuritizacijske izloženosti proizašle iz ugovora o kamatnim ili valutnim izvedenicama koje je institucija sklopila tom transakcijom.
4. Osim ako se sekuritizacijska pozicija odbija od stavki redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (k), iznos izloženosti ponderiran rizikom uključuje se u ukupne iznose izloženosti ponderirane rizikom te institucije za potrebe članka 92. stavka 3.
5. Za sekuritizacijsku poziciju iznos izloženosti ponderiran rizikom izračunava se tako da se vrijednost izloženosti pozicije, izračunana na način naveden u članku 248., pomnoži s relevantnim ukupnim ponderom rizika.
6. Ukupni ponder rizika određuje se kao zbroj pondera rizika određenog u ovom poglavlju i dodatnog pondera rizika u skladu s člankom 270.a.

*Članak 248.***Vrijednost izloženosti**

1. Vrijednost izloženosti sekuritizacijske pozicije izračunava se na sljedeći način:
- (a) vrijednost izloženosti bilančne sekuritizacijske pozicije jest njezina računovodstvena vrijednost koja preostaje nakon primjene bilo kojih relevantnih specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik na tu sekuritizacijsku poziciju u skladu s člankom 110.;
- (b) vrijednost izloženosti izvanbilančne sekuritizacijske pozicije jest njezina nominalna vrijednost, umanjena za bilo koje relevantne specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik na tu sekuritizacijsku poziciju u skladu s člankom 110., pomnožena s relevantnim konverzijskim faktorom propisanim u ovoj točki. Konverzijski faktor jest 100 % osim u slučaju gotovinskih predujmova. Za određivanje vrijednosti izloženosti neiskorištenog dijela gotovinskih predujmova

▼ M5

konverzijski faktor od 0 % može se primijeniti na nominalni iznos bezuvjetno otkazive likvidnosne linije ako je otpлата iskorištenih iznosa iz te linije nadređena u odnosu na sva druga potraživanja prema novčanim tokovima koja proizlaze iz odnosnih izloženosti i institucija je nadležnom tijelu dokazala da primjenjuje primjereno konzervativnu metodu za mjerenje iznosa neiskorištenog dijela;

- (c) vrijednost izloženosti za kreditni rizik druge ugovorne strane za sekuritizacijsku poziciju koja proizlazi iz izvedenog instrumenta navedenog u Prilogu II. određuje se u skladu s poglavljem 6.;
- (d) institucija inicijator može od vrijednosti izloženosti sekuritizacijske pozicije na koju se primjenjuje ponder rizika od 1 250 % u skladu s pododjeljkom 3. ili koja je odbijena od redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (k) odbiti iznos specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik za odnosne izloženosti u skladu s člankom 110. i bilo koje nepovratne diskonte kupovne cijene povezane s takvim odnosnim izloženostima u mjeri u kojoj su ti diskonti prouzročili smanjenje regulatornog kapitala.

EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju karakteristike primjereno konzervativne metode za mjerenje iznosa neiskorištenog dijela navedenog u prvom podstavku točki (b).

EBA dostavlja Komisiji navedene nacрте regulatornih tehničkih standarda do 18. siječnja 2019.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda navedenih u ovom stavku trećem podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.;

2. Ako institucija ima dvije ili više sekuritizacijskih pozicija koje se preklapaju, u izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom uključuje samo jednu od tih pozicija.

Ako se pozicije djelomično preklapaju, institucija poziciju može podijeliti na dva dijela i priznati preklapanje samo za jedan dio u skladu s prvim podstavkom. Kao alternativna mogućnost, institucija pozicije može tretirati kao da se u potpunosti preklapaju tako da, za potrebe izračuna kapitala, proširi poziciju koja rezultira višim iznosima izloženosti ponderiranim rizikom.

Institucija također može priznati preklapanje između kapitalnih zahtjeva za specifični rizik za pozicije iz knjige trgovanja i kapitalnih zahtjeva za sekuritizacijske pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje, pod uvjetom da institucija može izračunati i usporediti kapitalne zahtjeve za relevantne pozicije.

Za potrebe ovog stavka, smatra se da se dvije pozicije preklapaju ako se međusobno prebijaju na način da institucija može gubitke koji proizlaze iz jedne pozicije izbjeći izvršenjem obveza koje se zahtijevaju na osnovi druge pozicije.



▼ **M5**

3. Ako se članak 270.c točka (d) odnosi na pozicije u programu ABCP, institucija može za izračun iznosa izloženosti ponderiranog rizikom za program ABCP primjenjivati ponder rizika koji je dodijeljen likvidnosnoj liniji, pod uvjetom da je 100 % ABCP-a izdanog u programu ABCP pokriveno tom likvidnosnom linijom i da je likvidnosna linija u jednakom položaju kao ABCP tako da čine preklapajuću poziciju. Ako je institucija primijenila odredbe iz ovog stavka, ona o tome obavještuje nadležna tijela. Kako bi se utvrdila pokrivenost od 100 % propisana ovim stavkom, institucija može uzeti u obzir druge likvidnosne linije u programu ABCP, pod uvjetom da s ABCP-om čine preklapajuću poziciju.

*Članak 249.***Priznavanje smanjenja kreditnog rizika za sekuritizacijske pozicije**

1. Institucija može priznavati materijalnu ili nematerijalnu kreditnu zaštitu u odnosu na sekuritizacijsku poziciju ako su ispunjeni zahtjevi za smanjenje kreditnog rizika utvrđeni u ovom poglavlju i poglavlju 4.

2. Priznata materijalna kreditna zaštita ograničava se na financijski kolateral koji se priznaje za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom u skladu s poglavljem 2., kako je utvrđeno u poglavlju 4., dok priznavanje smanjenja kreditnog rizika podliježe ispunjavanju relevantnih zahtjeva kako su utvrđeni u poglavlju 4.

Priznata nematerijalna kreditna zaštita i priznati pružatelji nematerijalne kreditne zaštite ograničavaju se na one koji se priznaju u skladu s poglavljem 4., dok priznavanje smanjenja kreditnog rizika podliježe ispunjavanju relevantnih zahtjeva kako su utvrđeni u poglavlju 4.

3. Odstupajući od stavka 2., priznati pružatelji nematerijalne kreditne zaštite navedeni u članku 201. stavku 1. točkama (a) do (h) moraju imati kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a koja pripada najmanje 2. stupnju kreditne kvalitete u trenutku kada je kreditna zaštita prvi put priznata i najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete nakon toga. Zahtjevi propisani ovim podstavkom ne primjenjuju se na kvalificirane središnje druge ugovorne strane.

Institucije kojima je za izravnu izloženost prema pružatelju zaštite dopuštena primjena pristupa IRB mogu procijeniti prihvatljivost za priznavanje u skladu s prvim podstavkom na temelju jednakovrijednosti PD-a pružatelja zaštite i PD-a povezanog sa stupnjevima kreditne kvalitete iz članka 136.

4. Odstupajući od stavka 2., sekuritizacijski subjekti posebne namjene priznati su pružatelji zaštite ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) SSPN posjeduje imovinu koja se smatra priznatim financijskim kolateralom u skladu s poglavljem 4.;

▼ **M5**

(b) imovina iz točke (a) nije predmet potraživanja ili potencijalnih potraživanja koja su nadređena ili jednaka potraživanjima ili potencijalnim potraživanjima institucije koja dobiva nematerijalnu kreditnu zaštitu i

(c) ispunjeni su svi zahtjevi za priznavanje financijskoga kolaterala iz poglavlja 4.

5. Za potrebe stavka 4., iznos zaštite prilagođen za bilo kakve valutne i ročne neusklađenosti (Ga) u skladu s odredbama poglavlja 4. ograničava se na tržišnu vrijednost te imovine prilagođenu volatilnosti, a ponder rizika izloženosti prema pružatelju zaštite koji je određen na temelju standardiziranog pristupa (g) određuje se kao ponderirani prosječni ponder rizika koji bi se primjenjivao na tu imovinu kao financijski kolateral na temelju standardiziranog pristupa.

6. Ako sekuritizacijska pozicija na proporcionalnoj osnovi ostvaruje korist od potpune kreditne zaštite ili djelomične kreditne zaštite, primjenjuju se sljedeći zahtjevi:

(a) institucija koja pruža kreditnu zaštitu izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom za dio sekuritizacijske pozicije koja ostvaruje korist od kreditne zaštite u skladu s pododjeljkom 3. kao da taj dio pozicije drži izravno;

(b) institucija koja kupuje kreditnu zaštitu izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom za zaštićeni dio u skladu s poglavljem 4.

7. U svim slučajevima koji nisu obuhvaćeni stavkom 6. primjenjuju se sljedeći zahtjevi:

(a) institucija koja pruža kreditnu zaštitu dio pozicije koji ostvaruje korist od kreditne zaštite tretira kao sekuritizacijsku poziciju i izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom kao da tu poziciju drži izravno u skladu s pododjeljkom 3., podložno stavcima 8., 9. i 10.;

(b) institucija koja kupuje kreditnu zaštitu izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom za zaštićeni dio pozicije iz točke (a) u skladu s poglavljem 4. Institucija dio sekuritizacijske pozicije koji ne ostvaruje korist od kreditne zaštite tretira kao zasebnu sekuritizacijsku poziciju i izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s pododjeljkom 3., podložno stavcima od 8., 9. i 10.

8. Institucije koje primjenjuju pristup sekuritizaciji zasnovan na internim rejting-sustavima (SEC-IRBA) ili standardizirani pristup sekuritizaciji (SEC-SA) na temelju pododjeljka 3. određuju točku spajanja (A) i točku razdvajanja (D) zasebno za svaku poziciju izvedenu u skladu sa stavkom 7. kao da su one, u trenutku kada je transakcija započeta, izdane kao zasebne sekuritizacijske pozicije. Vrijednosti za  $K_{IRB}$  ili  $K_{SA}$  izračunavaju se uzimajući u obzir izvorni odnosni skup izloženosti sekuritizacije.

9. Institucije koje primjenjuju pristup sekuritizaciji zasnovan na eksternim rejting-sustavima (SEC-ERBA) na temelju pododjeljka 3. za izvornu sekuritizacijsku poziciju izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom za pozicije izvedene u skladu sa stavkom 7. kako slijedi:

▼ **M5**

- (a) ako je izvedena pozicija viša po nadređenosti, dodjeljuje joj se ponder rizika izvorne sekuritizacijske pozicije;
  - (b) ako je izvedena pozicija niža po nadređenosti, može joj se dodijeliti izvedeni rejting u skladu s člankom 261. stavkom 7. U tom će se slučaju ulazni podatak za gustoću T izračunati na temelju izvedene pozicije. Ako se rejting ne može izvesti, institucija primjenjuje viši od pondera rizika proizašlih iz:
    - i. primjene standardiziranog pristupa sekuritizaciji u skladu sa stavkom 8. i pododjeljkom 3. ili
    - ii. pondera rizika izvorne sekuritizacijske pozicije na temelju pristupa SEC-ERBA.
10. Izvedena pozicija niža po nadređenosti tretira se kao sekuritizacijska pozicija koja nije nadređena, čak i ako se izvorna sekuritizacijska pozicija prije zaštite može smatrati nadređenom.

*Članak 250.***Implicitna potpora**

1. Institucija sponzor ili institucija inicijator koja je u vezi sa sekuritizacijom pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom primijeni članak 247. stavke 1. i 2. ili je prodala instrumente iz svoje knjige trgovanja tako da više nije dužna držati regulatorni kapital za rizike povezane s tim instrumentima, ne smije, radi smanjenja potencijalnih ili stvarnih gubitaka ulagatelja, izravno ili neizravno, pružati potporu sekuritizaciji iznad svojih ugovornih obveza.

2. Ako je transakcija na odgovarajući način uzeta u obzir u procjeni prijenosa značajnog kreditnog rizika i obje su je strane provele djelujući u vlastitom interesu kao slobodne i neovisne strane (načelo nepristrane transakcije), ta se transakcija ne smatra potporom za potrebe stavka 1. Za te potrebe institucija provodi potpunu kreditnu provjeru transakcije i u obzir uzima najmanje sljedeće stavke:

- (a) otkupnu cijenu;
- (b) kapital institucije i njezinu likvidnosnu poziciju prije i nakon otkupa;
- (c) rezultate odnosnih izloženosti;
- (d) rezultate sekuritizacijskih pozicija;
- (e) učinak potpore na gubitke za koje se očekuje da će ih inicijator imati u odnosu na ulagatelje.

3. Institucija inicijator i institucija sponzor obavješćuju nadležno tijelo o svim transakcijama koje su sklopile u vezi sa sekuritizacijama u skladu sa stavkom 2.

4. EBA, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, donosi smjernice o tome što su načelo nepristrane transakcije za potrebe ovog članka i okolnosti u kojima transakcija nije strukturirana za pružanje potpore.

▼ **M5**

5. Ako institucija inicijator ili institucija sponzor ne ispunjava uvjete iz stavka 1. u vezi sa sekuritizacijom, ta institucija u svoj izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom uključuje sve odnosne izloženosti te sekuritizacije kao da nisu bile sekuritizirane i objavljuje:

- (a) da je pružila potporu sekuritizaciji i time prekršila stavak 1. i
- (b) učinak pružene potpore u smislu kapitalnih zahtjeva.

*Članak 251.*

**Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom koje se sekuritiziraju u sintetskoj sekuritizaciji od strane institucija inicijatora**

1. Za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za odnosne izloženosti, institucija inicijator sintetske sekuritizacije koristi se metodologijama izračuna propisanim u ovom odjeljku prema potrebi umjesto onih propisanih u poglavlju 2. Za institucije koje iznose izloženosti ponderirane rizikom i, ako je relevantno, iznose očekivanoga gubitka u odnosu na odnosne izloženosti izračunavaju u skladu s poglavljem 3., iznos očekivanoga gubitka takvih izloženosti jest nula (0).

2. Zahtjevi iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se na cjelokupni skup izloženosti kojima se osigurava sekuritizacija. U skladu s člankom 252., institucija inicijator izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom za sve tranše u sekuritizaciji u skladu s ovim odjeljkom, uključujući pozicije za koje institucija može priznati smanjenje kreditnog rizika u skladu s člankom 249. Ponder rizika koji se primjenjuje na pozicije koje imaju korist od smanjenja kreditnog rizika može se izmijeniti u skladu s poglavljem 4.

*Članak 252.*

**Tretman ročnih neusklađenosti u sintetskim sekuritizacijama**

Za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom u skladu s člankom 251., bilo koja ročna neusklađenost između kreditne zaštite kojom je postignut prijenos rizika i odnosnih izloženosti izračunava se na sljedeći način:

- (a) pod dospijećem odnosnih izloženosti podrazumijeva se najduže dospijeće bilo koje od tih izloženosti, koje ne smije prelaziti pet godina. Dospijeće kreditne zaštite određuje se u skladu s poglavljem 4.;
- (b) institucija inicijator zanemaruje bilo kakvu ročnu neusklađenost pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za sekuritizacijske pozicije na koje se primjenjuje ponder rizika od 1 250 % u skladu s ovim odjeljkom. Za sve ostale pozicije primjenjuje se tretman ročne neusklađenosti iz poglavlja 4. u skladu sa sljedećom formulom:

$$RW^* = RW_{SP} \cdot [(t - t^*) / (T - t^*)] + RW_{Ass} \cdot [(T - t) / (T - t^*)]$$

pri čemu:

▼ **M5**

$RW^*$  = iznosi izloženosti ponderirani rizikom za potrebe članka 92. stavka 3. točke (a);

$RW_{Ass}$  = iznosi izloženosti ponderirani rizikom za odnosne izloženosti kao da nisu bile sekuritizirane, izračunani na proporcionalnoj osnovi;

$RW_{SP}$  = iznosi izloženosti ponderirani rizikom izračunani u skladu s člankom 251. kao da ne postoji ročna neusklađenost;

$T$  = dospjeće odnosnih izloženosti izraženo u godinama;

$t$  = dospjeće kreditne zaštite izraženo u godinama;

$t^*$  = 0,25.

*Članak 253.***Smanjenje iznosa izloženosti ponderiranih rizikom**

1. Ako se na sekuritizacijsku poziciju primjenjuje ponder rizika od 1 250 % na temelju ovog odjeljka, institucije vrijednost izloženosti tih pozicija mogu odbiti od redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (k), što je alternativa tome da poziciju uključe u svoje izračune iznosa izloženosti ponderiranih rizikom. Pritom se za izračun vrijednosti izloženosti može uzeti u obzir priznata materijalna kreditna zaštita u skladu s člankom 249.

2. Ako institucija primjenjuje alternativu navedenu u stavku 1., može od iznosa iz članka 268. oduzeti iznos odbijen u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (k) kao maksimalni kapitalni zahtjev koji bi se izračunao za odnosne izloženosti kao da nisu bile sekuritizirane.

## Pododjeljak 2.

**Hijerarhija metoda i zajednički parametri***Članak 254.***Hijerarhija metoda**

1. Institucije primjenjuju jednu od metoda iz pododjeljka 3. za izračunavanje iznosa izloženosti ponderiranih rizikom prema sljedećoj hijerarhiji:

- (a) ako su ispunjeni uvjeti iz članka 258., institucija primjenjuje pristup SEC-IRBA u skladu s člancima 259. i 260.;
- (b) ako se pristup SEC-IRBA ne može primijeniti, institucija primjenjuje pristup SEC-SA- u skladu s člancima 261. i 262.
- (c) ako se pristup SEC-SA ne može primijeniti, institucije primjenjuju pristup SEC-ERBA u skladu s člancima 263. i 264. za pozicije s rejtingom ili pozicije na koje se može primijeniti izvedeni rejting.

▼ **M5**

2. Za pozicije s rejtingom ili pozicije na koje se može primijeniti izvedeni rejting institucije primjenjuju pristup SEC-ERBA umjesto SEC-SA u svakom od sljedećih slučajeva:

- (a) ako bi primjena pristupa SEC-SA dovela do pondera rizika višeg od 25 % za pozicije koje se priznaju kao pozicije u STS sekuritizaciji;
- (b) ako bi primjena pristupa SEC-SA dovela do pondera rizika višeg od 25 % ili bi primjena pristupa SEC-ERBA dovela do pondera rizika višeg od 75 % za pozicije koje se ne priznaju kao pozicije u STS sekuritizaciji;
- (c) za sekuritizacijske transakcije osigurane skupovima kredita za kupnju automobila, najmova automobila i najmova opreme.

3. U slučajevima koji nisu obuhvaćeni stavkom 2. i odstupajući od stavka 1. točke (b), institucija umjesto pristupa SEC-SA može odlučiti primijeniti pristup SEC-ERBA za sve svoje sekuritizacijske pozicije s rejtingom ili pozicije na koje se može primijeniti izvedeni rejting.

Za potrebe prvog podstavka institucija obavještava nadležno tijelo o svojoj odluci najkasnije 17. studenoga 2018.

Institucija obavještuje svoje nadležno tijelo o svakoj sljedećoj odluci o dodatnim promjenama pristupa koji primjenjuje na sve svoje sekuritizacijske pozicije s rejtingom odmah nakon te odluke, a najkasnije do 15. studenoga.

Ako do 15. prosinca, odmah po isteku roka iz drugog ili trećeg podstavka, prema potrebi, nadležno tijelo ne iznese nikakve prigovore, odluka o kojoj je institucija obavijestila nadležno tijelo proizvodi učinke od 1. siječnja sljedeće godine i valjana je do stupanja na snagu sljedeće odluke o kojoj je obaviješteno nadležno tijelo. Institucija ne primjenjuje različite pristupe tijekom iste godine.

4. Odstupajući od stavka 1., nadležna tijela mogu na pojedinačnoj osnovi zabraniti institucijama primjenu pristupa SEC-SA ako iznos izloženosti ponderiran rizikom dobiven primjenom pristupa SEC-SA nije razmjernan rizicima za instituciju ili financijsku stabilnost, što među ostalim uključuje kreditni rizik uključen u odnosne izloženosti sekuritizacije. U slučaju izloženosti koje se ne priznaju kao pozicije u STS sekuritizaciji, posebnu pozornost posvećuje se sekuritizacijama vrlo složenih i riskantnih značajki.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog članka, institucija može primjenjivati pristup interne procjene za izračunavanje iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom u odnosu na poziciju bez rejtinga u programu ABCP ili transakciji ABCP u skladu s člankom 266., pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz članka 265. Kada je institucija u skladu s člankom 265. stavkom 2. dobila odobrenje za primjenu pristupa interne procjene, a specifična pozicija u programu ABCP ili transakciji ABCP ulazi u područje primjene koje obuhvaća takvo odobrenje, institucija primjenjuje taj pristup da bi izračunala iznos izloženosti ponderiran rizikom za tu poziciju.

6. Na poziciju u resekuritizaciji institucije primjenjuju pristup SEC-SA u skladu s člankom 261., uključujući izmjene iz članka 269.

▼ **M5**

7. U svim drugim slučajevima sekuritizacijskim pozicijama pripisuje se ponder rizika od 1 250 %.

8. Nadležna tijela obavješćuju EBA-u o svakoj obavijesti poslanoj u skladu sa stavkom 3. ovog članka. EBA prati učinak ovog članka na kapitalne zahtjeve i različite nadzorne prakse povezane sa stavkom 4. ovog članka te Komisiji podnosi godišnje izvješće o svojim nalazima i donosi smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 255.***Određivanje vrijednosti  $K_{IRB}$  i  $K_{SA}$** 

1. Ako institucija na temelju pododjeljka 3. primjenjuje pristup SEC-IRBA, ona izračunava vrijednost  $K_{IRB}$  u skladu sa stavcima od 2. do 5.

2. Institucije određuju vrijednost  $K_{IRB}$  tako da iznose izloženosti ponderirane rizikom, koji se izračunavaju u skladu s poglavljem 3. za odnosne izloženosti, kao da nisu bile sekuritizirane, pomnože s 8 %, podijeljeno s vrijednošću izloženosti odnosnih izloženosti.  $K_{IRB}$  je izražen kao decimalna vrijednost između 0 i 1.

3. Za potrebe izračunavanja vrijednosti  $K_{IRB}$ , iznosi izloženosti ponderirani rizikom koji bi se u skladu s poglavljem 3. izračunavali za odnosne izloženosti uključuju:

- (a) iznos očekivanih gubitaka povezanih sa svim odnosnim izloženostima sekuritizacije, uključujući odnosne izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza koje su još uvijek dio skupa u skladu s poglavljem 3.; i
- (b) iznos neočekivanih gubitaka povezanih sa svim odnosnim izloženostima uključujući odnosne izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza koje su u skupu u skladu s poglavljem 3.

4. Institucije mogu izračunati vrijednost  $K_{IRB}$  u odnosu na odnosne izloženosti sekuritizacije u skladu s odredbama iz poglavlja 3. za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za otkupljena potraživanja. U tu se svrhu izloženosti prema stanovništvu tretiraju kao otkupljena potraživanja od stanovništva, a izloženosti koje nisu prema stanovništvu kao otkupljena potraživanja od trgovačkih društava.

5. Institucije zasebno izračunavaju vrijednost  $K_{IRB}$  za razrjeđivački rizik u odnosu na odnosne izloženosti sekuritizacije ako je razrjeđivački rizik za takve izloženosti znatan.

Ako se u sekuritizaciji gubici koji proizlaze iz razrjeđivačkog i kreditnog rizika tretiraju na skupnoj osnovi, institucije združuju vrijednost  $K_{IRB}$  za razrjeđivački rizik i vrijednost  $K_{IRB}$  za kreditni rizik u jedinstveni  $K_{IRB}$  za potrebe pododjeljka 3. Postojanje jedinstvene pričuve ili prekomjerne kolateralizacije kojom se mogu pokriti gubici koji proizlaze iz kreditnog ili razrjeđivačkog rizika može se smatrati indikacijom da se ti rizici tretiraju na skupnoj osnovi.

▼ **M5**

Ako se razrjeđivački i kreditni rizik u sekuritizaciji ne tretiraju na skupnoj osnovi, institucije mijenjaju način postupanja iz drugog podstavka kako bi vrijednost  $K_{IRB}$  za razrjeđivački rizik i vrijednost  $K_{IRB}$  za kreditni rizik združile na razborit način.

6. Ako institucija primjenjuje pristup SEC-SA na temelju pododjeljka 3., ona izračunava vrijednost  $K_{SA}$  tako da iznose izloženosti ponderirane rizikom, koji bi se računali u skladu s poglavljem 2. za odnosne izloženosti kao da nisu bili sekuritizirane, pomnoži s 8 %, podijeljeno s vrijednošću odnosnih izloženosti.  $K_{SA}$  je izražen kao decimalna vrijednost između 0 i 1.

Za potrebe ovog stavka, institucije izračunavaju vrijednost izloženosti odnosnih izloženosti bez netiranja posebnih ispravaka vrijednosti kreditnog rizika i dodatnih vrijednosnih usklađenja u skladu s člancima 34. i 110. te ostalih smanjenja regulatornog kapitala.

7. Za potrebe stavaka od 1. do 6., ako struktura sekuritizacije uključuje primjenu SSPN-a, sve se izloženosti SSPN-a povezane sa sekuritizacijom tretiraju kao odnosne izloženosti. Ne dovodeći u pitanje prethodno navedeno, ako rizik koji proizlazi iz izloženosti SSPN-a nije znatan ili ako ne utječe na njezinu sekuritizacijsku poziciju, institucija može za potrebe izračunavanja vrijednosti  $K_{IRB}$  ili  $K_{SA}$  iz skupa odnosnih izloženosti isključiti izloženosti SSPN-a.

U slučaju materijalnih sintetskih sekuritizacija, ako kreditni rizik kolaterala podliježe raspoređivanju gubitaka u tranše, u izračunavanje vrijednosti  $K_{IRB}$  ili  $K_{SA}$  uključuju se svi materijalni prihodi od izdavanja kreditnih zapisa ili drugih materijalnih obveza SSPN-a koji služe kao kolateral za otplatu sekuritizacijskih pozicija.

8. Za potrebe stavka 5. trećeg podstavka ovog članka, EBA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o primjenjenim metodama kombiniranja vrijednosti  $K_{IRB}$  za razrjeđivački rizik i vrijednosti  $K_{IRB}$  za kreditni rizik ako se ti rizici u sekuritizaciji ne tretiraju na skupnoj osnovi.

9. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi što detaljnije utvrdila uvjete koji će institucijama omogućiti da izračunaju  $K_{IRB}$  za skupove odnosnih izloženosti u skladu sa stavkom 4., posebno s obzirom na:

- (a) unutarnju kreditnu politiku i modele za izračun vrijednosti  $K_{IRB}$  za sekuritizacije;
- (b) uporabu različitih faktora rizika povezanih s skupom odnosnih izloženosti te, u slučaju da nisu dostupni dostatno točni ili pouzdani podaci o tom skupu, zamjenskih podataka za potrebe procjena PD-a i LGD-a; i
- (c) zahtjeve povezane s dubinskom analizom s ciljem praćenja aktivnosti i politika prodavatelja potraživanja ili drugih inicijatora.

EBA Komisiji podnosi navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 18. siječnja 2019.



**▼ M5**

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz drugog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 256.***Određivanje točke spajanja (A) i točke razdvajanja (D)**

1. Za potrebe pododjeljka 3., institucije određuju da je točka spajanja (A) jednaka pragu pri kojemu se gubici u skupu odnosnih izloženosti počinju raspoređivati na relevantne sekuritizacijske pozicije.

Točka spajanja (A) izražena je kao decimalna vrijednost između 0 i 1, koja je jednaka većoj od sljedeće dvije vrijednosti: nuli ili omjeru iskorištenih iznosa iz skupa odnosnih izloženosti u sekuritizaciji umanjenih za iskorištene iznose svih tranši čiji je rang nadređen ili jednak tranši s relevantnom sekuritizacijskom pozicijom uključujući i samu izloženost i iskorištenih iznosa svih odnosnih izloženosti u sekuritizaciji.

2. Za potrebe pododjeljka 3., institucije određuju da je točka razdvajanja (D) jednaka pragu pri kojemu bi gubici u skupu odnosnih izloženosti kod tranše s relevantnom sekuritizacijskom pozicijom doveli do potpunog gubitka glavnice.

Točka razdvajanja (D) izražena je kao decimalna vrijednost između 0 i 1, koja je jednaka većoj od sljedeće dvije vrijednosti: nuli ili omjeru iskorištenih iznosa iz skupa odnosnih izloženosti u sekuritizaciji umanjenih za iskorištene iznose svih tranši čiji je rang viši od ranga tranše s relevantnom sekuritizacijskom pozicijom i iskorištenih iznosa svih odnosnih izloženosti u sekuritizaciji.

3. Za potrebe stavaka 1. i 2., institucije prekomjernu kolateralizaciju i materijalne račune pričuva tretiraju kao tranše, a imovinu koja sadržava takve račune pričuva kao odnosne izloženosti.

4. Za potrebe stavaka 1. i 2., institucije ne uzimaju u obzir nematerijalne račune pričuva i imovinu koja ne nudi kreditno poboljšanje, kao što je ona koja nudi samo likvidnosnu potporu, valutne ili kamatne ugovore o razmjeni te račune gotovinskih kolaterala povezane s tim pozicijama u sekuritizaciji. Za materijalne račune pričuva i imovinu koja nudi kreditno poboljšanje, institucija kao sekuritizacijske pozicije tretira samo one dijelove računa ili imovine koji pokrivaju gubitke.

5. Kada dvije ili više nadređene pozicije iste transakcije imaju različita dospijeca, ali na proporcionalnoj osnovi dijele gubitke, izračun točaka spajanja (A) i točaka razdvajanja (D) temelji se na ukupnim iskorištenim iznosima tih pozicija te su točke spajanja (A) i točke razdvajanja (D) koje iz toga proizlaze jednake.

▼ **M5***Članak 257.***Određivanje dospjeća tranše (M<sub>T</sub>)**

1. Za potrebe pododjeljka 3. i podložno stavku 2., institucije mogu odrediti dospjeće tranše (M<sub>T</sub>) kao:

(a) ponderirano prosječno dospjeće ugovornih plaćanja koja su dospjela u okviru tranše u skladu sa sljedećom formulom:

$$\sum_t t \cdot CF_t / \sum_t CF_t,$$

pri čemu CF<sub>t</sub> označava sva ugovorena plaćanja (glavnica, kamate i naknade) koje je dužnik obvezan platiti u razdoblju t; ili

(b) konačno ugovoreno dospjeće tranše u skladu sa sljedećom formulom:

$$M_T = 1 + (M_L - 1) * 80 \%,$$

pri čemu M<sub>L</sub> označava konačno ugovoreno dospjeće tranše.

2. Za potrebe stavka 1., određivanje dospjeća tranše (M<sub>T</sub>) u svakom je slučaju uvjetovano donjom granicom od jedne godine i gornjom granicom od pet godina.

3. Ako instituciji prijeti rizik od toga da odnosne izloženosti na temelju ugovora rezultiraju gubicima, institucije određuju dospjeće sekuritizacijske pozicije uzimajući u obzir dospjeće ugovora i najdulje dospjeće takvih odnosnih izloženosti. U slučaju obnovljivih izloženosti primjenjuje se najdulje moguće preostalo ugovorno dospjeće izloženosti koje bi se moglo dodati u razdoblju obnove.

4. EBA prati različite prakse u navedenom području, posebice u pogledu primjene stavka 1. točke (a) ovog članka, i u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 donosi smjernice do 31. prosinca 2019.

*Pododjeljak 3.***Metode za izračunavanje iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom***Članak 258.***Uvjeti za primjenu pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima (SEC-IRBA)**

1. Institucije primjenjuju pristup SEC-IRBA za izračunavanje iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom u odnosu na sekuritizacijsku poziciju ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

▼ **M5**

- (a) pozicija je osigurana IRB skupom ili mješovitim skupom uz uvjet da u potonjem slučaju institucija može izračunati  $K_{IRB}$  u skladu s odjeljkom 3. za iznos odnosno izloženosti od minimalno 95 %;
- (b) institucija ima dovoljno dostupnih informacija o odnosnim izloženostima sekuritizacije kako bi mogla izračunati  $K_{IRB}$ ; i
- (c) instituciji nije zabranjena mogućnost primjene pristupa SEC-IRBA u pogledu određene sekuritizacijske pozicije u skladu sa stavkom 2.

2. Nadležna tijela mogu na pojedinačnoj osnovi zabraniti primjenu pristupa SEC-IRBA ako je riječ o sekuritizacijama vrlo složenih ili riskantnih značajki. Za potrebe navedenog, sljedeće se značajke mogu smatrati vrlo složenima ili riskantnima:

- (a) kreditno poboljšanje koje se može narušiti zbog razloga koji nisu gubitci portfelja;
- (b) skupovi odnosnih izloženosti s visokim stupnjem unutarnje korelacije kao rezultat koncentriranih izloženosti prema pojedinim sektorima ili zemljopisnim područjima;
- (c) transakcije u kojima je otplata sekuritizacijskih pozicija u velikoj mjeri ovisna o činiteljima rizika koji se ne odražavaju u vrijednosti  $K_{IRB}$ ; ili
- (d) vrlo složeno raspoređivanje gubitaka među tranšama.

*Članak 259.***Izračunavanje iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom u skladu s pristupom SEC-IRBA**

1. U skladu s pristupom SEC-IRBA, iznos izloženosti ponderiran rizikom za sekuritizacijsku poziciju izračunava se množenjem vrijednosti izloženosti pozicije izračunane u skladu s člankom 248. s primjenjivim ponderom rizika koji se određuje kako slijedi, a ni u kojem slučaju ne može biti niži od 15 %:

$$\begin{aligned}
 RW &= 1250 \% && \text{ako je } D \leq K_{IRB} \\
 RW &= 12,5 \cdot K_{SSFA(K_{IRB})} && \text{ako je } A \geq K_{IRB} \\
 RW &= \left[ \left( \frac{K_{IRB}-A}{D-A} \right) \cdot 12,5 \right] + \left[ \left( \frac{D-K_{IRB}}{D-A} \right) \cdot 12,5 \cdot K_{SSFA(K_{IRB})} \right] && \text{ako je } A < K_{IRB} < D
 \end{aligned}$$

pri čemu:

$K_{IRB}$  označava kapitalni zahtjev skupa odnosnih izloženosti kako je definirano u članku 255.

D označava točku razdvajanja kako je određeno u skladu s člankom 256.

A označava točku spajanja kako je određeno u skladu s člankom 256.

$$K_{SSFA(K_{IRB})} = \frac{e^{a \cdot u} - e^{a \cdot l}}{a(u - l)}$$

pri čemu:

$$a = - (1/(p * K_{IRB}))$$

$$u = D - K_{IRB}$$

$$l = \text{maks. } (A - K_{IRB}; 0)$$

## ▼ M5

pri čemu:

$$p = \text{maks. } [0,3; (A + B \cdot (1/N) + C \cdot K_{\text{IRB}} + D \cdot \text{LGD} + E \cdot M_T)]$$

pri čemu:

N označava efektivan broj izloženosti u skupu odnosnih izloženosti, a izračunava se u skladu sa stavkom 4.

LGD označava izloženošću ponderiran prosječni gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza u skupu odnosnih izloženosti, a izračunava se u skladu sa stavkom 5.

$M_T$  označava dospijeće tranše kako je određeno u skladu s člankom 257.

Parametri A, B, C, D i E određuju se u skladu sa sljedećom referentnom tablicom:

		A	B	C	D	E
Koji nije prema stanovništvu	Nadređeni, granularni (N ≥ 25)	0	3,56	-1,85	0,55	0,07
	Nadređeni, ngranularni (N < 25)	0,11	2,61	-2,91	0,68	0,07
	Nenadređeni, granularni (N ≥ 25)	0,16	2,87	-1,03	0,21	0,07
	Nenadređeni, ngranularni (N < 25)	0,22	2,35	-2,46	0,48	0,07
Koji je prema stanovništvu	Nadređeni	0	0	-7,48	0,71	0,24
	Nenadređeni	0	0	-5,78	0,55	0,27

2. Ako odnosni IRB skup sadržava i izloženosti prema stanovništvu i izloženosti koje nisu prema stanovništvu, skup se dijeli na jedan podskup prema stanovništvu i jedan podskup koji nije prema stanovništvu te se za svaki od njih procjenjuje poseban p-parametar (i odgovarajući ulazni parametri N,  $K_{\text{IRB}}$  i LGD). Potom se na temelju p-parametara svakog podskupa i nominalne količine izloženosti u svakom podskupu izračunava ponderirani prosječni p-parametar za transakciju.

3. Ako institucija primjenjuje pristup SEC-IRBA na mješoviti skup, p-parametar se izračunava na temelju odnosnih izloženosti na koje se isključivo primjenjuje pristup IRB. Za te se potrebe odnosne izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup ne uzimaju u obzir.

4. Efektivni broj izloženosti (N) izračunava se na sljedeći način:

$$N = \frac{(\sum_i \text{EAD}_i)^2}{\sum_i \text{EAD}_i^2}$$

pri čemu  $\text{EAD}_i$  označava vrijednost izloženosti povezanu s i-tom izloženošću u skupu.

Višestruke izloženosti prema istom dužniku konsolidiraju se i tretiraju kao jedna izloženost.

5. Izloženošću ponderirani prosječni LGD izračunava se na sljedeći način:

$$\text{LGD} = \frac{\sum_i \text{LGD}_i \cdot \text{EAD}_i}{\sum_i \text{EAD}_i}$$

▼ **M5**

pri čemu  $LGD_i$  označava prosječni LGD povezan sa svim izloženostima prema i-tom dužniku.

Ako se kreditnom i razrjeđivačkom rizikom otkupljenih potraživanja u sekuritizaciji upravlja na skupnoj osnovi, ulazni parametar LGD odgovara ponderiranom prosjeku LGD-a za kreditni rizik i stopostotnom LGD-u za razrjeđivački rizik. Ponderi su pojedinačni kapitalni zahtjevi pristupa IRB za kreditni rizik odnosno za razrjeđivački rizik. U tu se svrhu postojanje jedinstvene pričuve ili prekomjerne kolateralizacije kojom se mogu pokriti gubici koji proizlaze iz kreditnog ili razrjeđivačkog rizika može smatrati indikacijom da se tim rizicima upravlja na skupnoj osnovi.

6. Ako udio najveće odnosne izloženosti u skupu ( $C_1$ ) ne premašuje 3 %, institucije za izračun vrijednosti  $N$  i izloženosti ponderiranih prosječnih LGD-ova mogu primjenjivati sljedeću pojednostavnjenu metodu:

$$N = \left( C_1 \cdot C_m + \left( \frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \cdot \max\{1 - m \cdot C_1, 0\} \right)^{-1}$$

$$LGD = 0,50$$

pri čemu:

$C_m$  označava udio u skupu koji odgovara zbroju najvećih  $m$  izloženosti;  $i$

$m$  određuje institucija.

Ako je dostupna samo vrijednost  $C_1$  i ako taj iznos nije veći od 0,03, institucija može odrediti da LGD bude 0,50, a  $N$   $1/C_1$ .

7. Ako je pozicija osigurana mješovitim skupom i institucija može izračunati  $K_{IRB}$  za iznose odnosne izloženosti od minimalno 95 % u skladu s člankom 258. stavkom 1. točkom (a), institucija izračunava kapitalni zahtjev za skup odnosnih izloženosti kao:

$$d \cdot K_{IRB} + (1 - d) \cdot K_{SA},$$

pri čemu:

$d$  označava udjel iznosa izloženosti odnosnih izloženosti za koje institucija može izračunati  $K_{IRB}$  s obzirom na iznos izloženosti svih odnosnih izloženosti.

8. Ako institucija ima sekuritizacijsku poziciju u obliku izvedenice za zaštitu od tržišnih rizika, uključujući kamatne ili valutne rizike, ona toj izvedenici može pripisati izvedeni ponder rizika ekvivalentan ponderu rizika referentne pozicije koji je izračunan u skladu s ovim člankom.

Za potrebe prvog podstavka, referentna pozicija jest pozicija koja je u svakom smislu jednaka izvedenici ili, u nedostatku takve jednake pozicije, pozicija koja je izvedenici neposredno podređena.

▼ **M5***Članak 260.***Tretman STS sekuritizacija u skladu s pristupom SEC-IRBA**

U skladu s pristupom SEC-IRBA, ponder rizika za poziciju u STS sekuritizaciji izračunava se u skladu s člankom 259. uz sljedeće izmjene:

donja granica pondera rizika za nadređene sekuritizacijske pozicije = 10 %

$$p = \max.[0,3; 0,5 \cdot (A + B \cdot (1/N) + C \cdot K_{IRB} + D \cdot LGD + E \cdot M_T)]$$

*Članak 261.***Izračunavanje iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom u skladu sa standardiziranim pristupom (SEC-SA)**

1. U skladu s pristupom SEC-SA, iznos izloženosti ponderiran rizikom za poziciju u sekuritizaciji izračunava se množenjem vrijednosti izloženosti pozicije, izračunane u skladu s člankom 248., s primjenjivim ponderom rizika koji se određuje kako slijedi, i ni u kojem slučaju ne može biti niži od 15 %:

$$\begin{aligned} RW &= 1250 \% && \text{ako je } D \leq K_A \\ RW &= 12,5 \cdot K_{SSFA(K_A)} && \text{ako je } A \geq K_A \\ RW &= \left[ \left( \frac{K_A - A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \right] + \left[ \left( \frac{D - K_A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \cdot K_{SSFA(K_A)} \right] && \text{ako je } A < K_A < D \end{aligned}$$

pri čemu:

D označava točku razdvajanja kako je određeno u skladu s člankom 256.;

A označava točku spajanja kako je određeno u skladu s člankom 256.;

$K_A$  je parametar koji se izračunava u skladu sa stavkom 2.;

$$K_{SSFA(K_A)} = \frac{e^{a \cdot u} - e^{a \cdot l}}{a(u - l)}$$

pri čemu:

$$a = -(1/(p \cdot K_A))$$

$$u = D - K_A$$

$$l = \max.(A - K_A; 0)$$

p = 1 za sekuritizacijsku izloženost koja nije resekuritizacijska izloženost

2. Za potrebe stavka 1.  $K_A$  se izračunava kako slijedi:

$$K_A = (1 - W) \cdot K_{SA} + W \cdot 0,5$$

pri čemu:

$K_{SA}$  označava kapitalni zahtjev odnosnog skupa kako je definirano u članku 255.;

W jednak je omjeru:

(a) zbroja nominalnog iznosa odnosnih izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza, prema

(b) zbroju nominalnog iznosa svih odnosnih izloženosti.

▼ **M5**

U tu svrhu izloženost sa statusom neispunjavanja obveza znači odnosna izloženost za koju vrijedi nešto od navedenog: i. dospjela je prije 90 dana ili dulje; ii. podliježe postupku u slučaju stečaja ili nesolventnosti; iii. podliježe ovrsi ili sličnom postupku; ili iv. ima status neispunjavanja obveze u skladu sa sekuritizacijskom dokumentacijom.

Ako institucija nema informacije o statusu u pogledu dospjelih nenaplaćenih potraživanja za 5 % ili manje odnosnih izloženosti u skupu u smislu dospjelih nenaplaćenih potraživanja, ona može primjenjivati pristup SEC-SA uz sljedeću korekciju pri izračunavanju  $K_A$ :

$$K_A = \left( \frac{EAD_{\text{Subpool 1 where W known}}}{EAD \text{ Total}} \times K_A^{\text{Subpool 1 where W known}} \right) + \frac{EAD_{\text{Subpool 2 where W unknown}}}{EAD \text{ Total}}$$

Ako institucija nema informacije o statusu u pogledu dospjelih nenaplaćenih potraživanja za više od 5 % odnosnih izloženosti u skupu, na poziciju u sekuritizaciji primjenjuje se ponder rizika od 1 250 %.

3. Ako institucija ima sekuritizacijsku poziciju u obliku izvedenice za zaštitu od tržišnih rizika, uključujući kamatne ili valutne rizike, ona toj izvedenici može pripisati izvedeni ponder rizika ekvivalentan ponderu rizika referentne pozicije koji je izračunan u skladu s ovim člankom.

Za potrebe ovog stavka, referentna pozicija jest pozicija koja je u svakom smislu pari passu izvedenici ili, u nedostatku takve pari passu pozicije, pozicija koja je izvedenici neposredno podređena.

*Članak 262.***Tretman STS sekuritizacija u skladu s pristupom SEC-SA**

U skladu s pristupom SEC-SA, ponder rizika za poziciju u STS sekuritizaciji izračunava se u skladu s člankom 261. uz sljedeće izmjene:

donja granica pondera rizika za nadređene sekuritizacijske pozicije = 10 %

$p = 0,5$

*Članak 263.***Izračunavanje iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom u skladu s pristupom zasnovanim na eksternim rejting-sustavima (pristup SEC-ERBA)**

1. U skladu s pristupom SEC-ERBA, iznos izloženosti ponderiran rizikom za sekuritizacijsku poziciju izračunava se množenjem vrijednosti izloženosti pozicije, izračunane u skladu s člankom 248., s primjenjivim ponderom rizika u skladu s ovim člankom.

2. Za izloženosti s kratkoročnim kreditnim procjenama ili ako se rejting temeljen na kratkoročnoj kreditnoj procjeni može izvesti u skladu sa stavkom 7., primjenjuju se sljedeći ponderi rizika:

*Tablica 1.*

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	Svi drugi rejtinzi
Ponder rizika	15 %	50 %	100 %	1 250 %

▼ **M5**

3. Za izloženosti s dugoročnim kreditnim procjenama ili ako se rejting temeljen na dugoročnoj kreditnoj procjeni može izvesti u skladu sa stavkom 7. ovog članka, primjenjuju se ponderi rizika iz tablice 2., prema potrebi korigirani za dospijeće tranše ( $M_T$ ) u skladu s člankom 257. i stavkom 4. ovog članka te, u slučaju nenadređenih tranši, za gustoću tranše u skladu sa stavkom 5. ovog članka:

Tablica 2.

Stupanj kreditne kvali- tete	Nadređena tranša		Nenadređena (rijetka) tranša	
	Dospijeće tranše ( $M_T$ )		Dospijeće tranše ( $M_T$ )	
	1 godina	5 godina	1 godina	5 godina
1	15 %	20 %	15 %	70 %
2	15 %	30 %	15 %	90 %
3	25 %	40 %	30 %	120 %
4	30 %	45 %	40 %	140 %
5	40 %	50 %	60 %	160 %
6	50 %	65 %	80 %	180 %
7	60 %	70 %	120 %	210 %
8	75 %	90 %	170 %	260 %
9	90 %	105 %	220 %	310 %
10	120 %	140 %	330 %	420 %
11	140 %	160 %	470 %	580 %
12	160 %	180 %	620 %	760 %
13	200 %	225 %	750 %	860 %
14	250 %	280 %	900 %	950 %
15	310 %	340 %	1 050 %	1 050 %
16	380 %	420 %	1 130 %	1 130 %
17	460 %	505 %	1 250 %	1 250 %
Svi ostali	1 250 %	1 250 %	1 250 %	1 250 %

4. Za određivanje pondera rizika za tranše s dospijećem između jedne i pet godina institucije primjenjuju linearnu interpolaciju među ponderima rizika koji se primjenjuju na dospijeće od jedne i pet godina u skladu s tablicom 2.

5. Kako bi uzele u obzir gustoću tranše institucije ponder rizika za nenadređene tranše izračunavaju kako slijedi:

$$RW = [RW \text{ nakon korekcije za dospijeće u skladu sa stavkom 4.}] \cdot [1 - \min.(T; 50 \%)]$$



**▼ M5**

pri čemu je:

$$T = \text{gustoća tranše izračunana kao } D - A$$

pri čemu:

D označava točku razdvajanja kako je određeno u skladu s člankom 256.

A označava točku spajanja kako je određeno u skladu s člankom 256.

6. Ponderi rizika za nenadrene tranše koji proizlaze iz stavaka 3., 4. i 5. ne smiju biti niži od 15 %. Uz navedeno, tako izračunani ponderi rizika ne smiju biti niži od pondera rizika koji odgovara hipotetskoj nadređenoj tranši iste sekuritizacije s istom kreditnom procjenom i istim dospijećem.

7. Za potrebe primjene izvedenih rejtinga, institucije poziciji bez rejtinga pripisuju izvedeni rejting ekvivalentan kreditnoj procjeni referentne pozicije s rejtingom koja ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) referentna pozicija u svakom smislu ima jednak rang u odnosu na sekuritizacijsku poziciju bez rejtinga ili, u odsutnosti pozicije jednakog ranga, referentna pozicija neposredno je podređena poziciji bez rejtinga;
- (b) referentna pozicija nema koristi od jamstava trećih strana niti drugih kreditnih poboljšanja koji nisu dostupni pozicijama bez rejtinga;
- (c) dospijeće referentne pozicije jednako je dospijeću dotičnih pozicija bez rejtinga ili dulje od tog dospijeća;
- (d) izvedeni rejtingi redovito se ažuriraju kako bi odražavali sve eventualne promjene u kreditnoj procjeni referentne pozicije.

8. Ako institucija ima sekuritizacijsku poziciju u obliku izvedenice za zaštitu od tržišnog rizika, uključujući kamatne ili valutne rizike, ona toj izvedenici može pripisati izvedeni ponder rizika ekvivalentan ponderu rizika referentne pozicije koji je izračunan u skladu s ovim člankom.

Za potrebe prvog podstavka, referentna pozicija jest pozicija koja je u svakom smislu jednaka izvedenici ili, u nedostatku takve jednake pozicije, pozicija koja je transakciji izvedenicama neposredno podređena.

#### *Članak 264.*

##### **Tretman STS sekuritizacija u skladu s pristupom SEC-ERBA**

1. U skladu s pristupom SEC-ERBA, ponder rizika za poziciju u STS sekuritizaciji izračunava se u skladu s člankom 263. uz izmjene utvrđene ovim člankom.

2. Za izloženosti s kratkoročnim kreditnim procjenama ili ako rejting temeljen na kratkoročnoj kreditnoj procjeni može biti izveden u skladu s člankom 263. stavkom 7., primjenjuju se sljedeći ponderi rizika:

▼ **M5**

Tablica 3.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	Svi drugi rejtinzi
Ponder rizika	10 %	30 %	60 %	1 250 %

3. Za izloženosti s dugoročnim kreditnim procjenama ili ako rejting temeljen na dugoročnoj kreditnoj procjeni može biti izveden u skladu s člankom 263. stavkom 7., ponderi rizika određuju se u skladu s tablicom 4. korigirani za dospjeće tranše ( $M_T$ ) u skladu s člankom 257. i člankom 263. stavkom 4. te, u slučaju nenadređenih tranši, za gustoću tranše u skladu s člankom 263. stavkom 5.:

Tablica 4.

Stupanj kreditne kvalitete	Nadređena tranša		Nenadređena (rijetka) tranša	
	Dospjeće tranše ( $M_T$ )		Dospjeće tranše ( $M_T$ )	
	1 godina	5 godina	1 godina	5 godina
1	10 %	10 %	15 %	40 %
2	10 %	15 %	15 %	55 %
3	15 %	20 %	15 %	70 %
4	15 %	25 %	25 %	80 %
5	20 %	30 %	35 %	95 %
6	30 %	40 %	60 %	135 %
7	35 %	40 %	95 %	170 %
8	45 %	55 %	150 %	225 %
9	55 %	65 %	180 %	255 %
10	70 %	85 %	270 %	345 %
11	120 %	135 %	405 %	500 %
12	135 %	155 %	535 %	655 %
13	170 %	195 %	645 %	740 %
14	225 %	250 %	810 %	855 %
15	280 %	305 %	945 %	945 %
16	340 %	380 %	1 015 %	1 015 %
17	415 %	455 %	1 250 %	1 250 %
Svi ostali	1 250 %	1 250 %	1 250 %	1 250 %

## Članak 265.

**Opseg i operativni zahtjevi za pristup interne procjene**

1. Iznose izloženosti ponderirane rizikom za pozicije bez rejtinga u programima ABCP ili transakcijama ABCP institucije u okviru pristupa interne procjene mogu izračunavati u skladu s člankom 266. ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovog članka.

Kada je institucija u skladu sa stavkom 2. ovog članka dobila odobrenje primijeniti pristup interne procjene, a specifična pozicija u programu

**▼ M5**

ABCP ili transakciji ABCP ulazi u područje primjene koje obuhvaća takvo odobrenje, institucija primjenjuje taj pristup da bi izračunala iznos izloženosti ponderiran rizikom za tu poziciju.

2. Nadležna tijela institucijama odobravaju primjenu pristupa interne procjene na jasno definirano područje primjene ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) sve pozicije u komercijalnom zapisu izdanom u programu ABCP jesu pozicije s rejtingom;
- (b) interna procjena kreditne kvalitete pozicije odražava javno dostupnu metodologiju procjene jedne ili više vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika (VIPKR) za potrebe dodjeljivanja rejtinga sekuritizacijskim pozicijama osiguranima odnosnim izloženostima koje su jednake vrste kao one koje se sekuritiziraju;
- (c) komercijalni zapis izdan u programu ABCP uglavnom je izdan ulagateljima treće strane;
- (d) proces interne procjene institucije mora biti barem jednako konzervativan kao javno dostupne procjene onih VIPKR-ova koji su dodijelili vanjski rejting komercijalnom zapisu izdanom u programu ABCP, posebno u pogledu čimbenika stresa i drugih relevantnih kvantitativnih elemenata;
- (e) metodologija interne procjene institucije uzima u obzir sve relevantne javno dostupne metodologije dodjeljivanja rejtinga VIPKR-ova koji dodjeljuju rejting komercijalnom zapisu programa ABCP te primjenjuje razrede rejtinga koji odgovaraju kreditnim procjenama VIPKR-ova. Institucije u svoje interne evidencije uključuju obrazloženje u kojem opisuju način na koji su zahtjevi iz ove točke ispunjeni i to objašnjenje redovito ažuriraju;
- (f) institucija primjenjuje metodologiju interne procjene za potrebe internog upravljanja rizicima, uključujući procese donošenja odluka, upravljanja informacijama i internog raspoređivanja kapitala;
- (g) unutarnji ili vanjski revizori, VIPKR ili institucijske službe za internu provjeru kredita ili za upravljanje rizicima obavljaju redovite provjere procesa interne procjene i kvalitete internih procjena kreditne kvalitete izloženosti institucije prema programu ABCP ili transakciji ABCP;
- (h) institucija prati uspješnost svojih internih rejtinga tijekom vremena da bi procijenila uspješnost svoje metodologije interne procjene i, prema potrebi, prilagođava tu metodologiju u slučaju da uspješnost izloženosti kontinuirano odstupa od one na koju upućuju interni rejtingi;
- (i) program ABCP uključuje standarde ponude odnosno prodaje dužničkih ili vlasničkih instrumenata te upravljanja obvezama u obliku smjernica za rukovoditelja programa barem o sljedećem:
  - i. kriteriji prihvatljivosti imovine, podložno točki (j);
  - ii. vrste i novčana vrijednost izloženosti koje proizlaze iz osiguranja likvidnosnih linija i kreditnih poboljšanja;

▼ **M5**

- iii. distribucija gubitaka među sekuritizacijskim pozicijama u programu ABCP ili transakciji ABCP;
  - iv. pravna i ekonomska izdvojenost prenesene imovine od subjekta koji tu imovinu prodaje;
- (j) kriterijima prihvatljivosti imovine u programu ABCP osigurava se najmanje sljedeće:
- i. isključenje kupnje imovine koja dulje vrijeme ima status dospjele nenaplaćene ili status neispunjavanja obveza;
  - ii. ograničenje prevelike koncentracije na pojedinačnog dužnika ili zemljopisno područje; i
  - iii. ograničenje roka dospijeaća imovine koja se kupuje;
- (k) provodi se analiza kreditnog rizika prodavatelja imovine i njegov poslovni profil, uključujući barem procjenu prodavateljevih:
- i. prošle i očekivane buduće financijske uspješnosti;
  - ii. trenutačne tržišne pozicije i očekivane buduće konkurentnosti;
  - iii. financijske poluge, novčanog toka, pokrivača kamata i rejtinga duga; i
  - iv. standarda pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje dužničkih ili vlasničkih instrumenata uz obvezu otkupa, sposobnosti servisiranja i procesâ naplate;
- (l) program ABCP uključuje politike i procese naplate koji uzimaju u obzir operativnu sposobnost i kreditnu kvalitetu serviseru te raspoložive elementima za ublažavanje rizika povezanih s uspješnošću prodavatelja i serviseru. Za potrebe ove točke, rizici povezani s uspješnošću mogu se ublažiti s pomoću pokretača temeljenih na trenutačnoj kreditnoj kvaliteti prodavatelja ili serviseru kako bi se u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza spriječilo mijenjanje prodavateljevih i opslužiteljevih sredstava;
- (m) pri ukupnoj procjeni gubitka na skupu imovine koji se može kupiti u okviru programa ABCP uzimaju se u obzir svi potencijalni izvori rizika, kao što su kreditni i razrjeđivački rizik;
- (n) ako je opseg kreditnog poboljšanja koji pruža prodavatelj određen samo prema gubicima na osnovi kredita i ako je razrjeđivački rizik za taj skup imovine znatan, program ABCP sadržava zasebnu rezervu za razrjeđivački rizik;
- (o) pri određivanju potrebne razine poboljšanja u programu ABCP u obzir se uzimaju višegodišnje povijesne informacije, uključujući gubitke, dospjela nenaplaćena potraživanja, umanjenja realne vrijednosti potraživanja nastala zbog razrjeđivačkog rizika i koeficijent obrtaja potraživanja;
- (p) u slučaju kupnje izloženosti program ABCP uključuje elemente koji služe ublažavanju potencijalnog pogoršanja kreditne kvalitete odnosno portfelja. Ti elementi mogu uključivati pokretače likvidacije karakteristične za skup izloženosti;

▼ **M5**

(q) institucija procjenjuje obilježja odnosnog skupa imovine, kao što je npr. njegova ponderirana prosječna kreditna ocjena, i identificira sve koncentracije na pojedinačnog dužnika ili zemljopisno područje te granularnost skupa imovine.

3. Ako reviziju iz stavka 2. točke (g) provode institucijske službe za unutarnju reviziju, provjeru kredita ili upravljanje rizicima, te službe moraju biti neovisne od unutarnjih službi institucije koje su u okviru programa ABCP zadužene za odnose s poduzećima i klijentima.

4. Institucije kojima je izdano odobrenje za primjenu pristupa interne procjene ne smiju ponovno primjenjivati druge metode na pozicije obuhvaćene područjem primjene pristupa interne procjene, osim ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

(a) institucija je po mišljenju nadležnog tijela dokazala da za to ima opravdane razloge;

(b) institucija je dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela.

*Članak 266.***Izračunavanje iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom u skladu s pristupom interne procjene**

1. U skladu s pristupom interne procjene institucija, na temelju svoje interne procjene, poziciji bez rejtinga u okviru programa ABCP ili transakcije ABCP pripisuje jedan od razreda rejtinga utvrđenih u članku 265. stavku 2. točki (e). Poziciji se dodjeljuje izvedeni rejting koji je jednak kreditnim procjenama koje odgovaraju tom razredu rejtinga u skladu s člankom 265. stavkom 2. točkom (e).

2. Rejting izveden u skladu sa stavkom 1. u trenutku svog prvog dodjeljivanja najmanje je na razini investicijskog rejtinga ili na boljoj razini te ga VIPKR za potrebe izračunavanja iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom smatra prihvatljivom kreditnom procjenom u skladu s člankom 263. ili člankom 264., ovisno o tome koji se primjenjuje.

*Pododjeljak 4.***Gornje granice za sekuritizacijske pozicije***Članak 267.***Maksimalni ponder rizika za nadređene sekuritizacijske pozicije: pristup odnosnih izloženosti**

1. Institucija koja u svakom trenutku poznaje sastav odnosnih izloženosti može nadređenoj sekuritizacijskoj poziciji pripisati maksimalni ponder rizika jednak izloženosti ponderiranom prosječnom ponderu rizika koji bi se primjenjivao na odnosne izloženosti da one nisu bile sekuritizirane.

2. U slučaju skupova odnosnih izloženosti, ako institucija primjenjuje isključivo standardizirani pristup ili pristup IRB, maksimalni ponder

▼ **M5**

rizika nadređene sekuritizacijske pozicije jednak je izloženošću ponderiranom prosječnom ponderu rizika koji bi se primjenjivao na odnosne izloženosti, u skladu s poglavljem 2. ili poglavljem 3., kakve bi bile da te izloženosti nisu bile sekuritizirane.

U slučaju mješovitih skupova maksimalni ponder rizika izračunava se na sljedeći način:

- (a) ako institucija primjenjuje pristup SEC-IRBA, dijelu odnosnog skupa na koji se primjenjuje standardizirani pristup pripisuje se odgovarajući ponder rizika standardiziranog pristupa, dok se dijelu odnosnog skupa na koji se primjenjuje pristup IRB pripisuje odgovarajući ponder rizika pristupa IRB;
- (b) ako institucija primjenjuje pristup SEC-SA ili pristup SEC-ERBA, maksimalni ponder rizika za nadređene sekuritizacijske pozicije jednak je ponderiranom prosječnom ponderu rizika odnosnih izloženosti karakterističnom za standardizirani pristup.

3. Za potrebe ovog članka, ponder rizika koji bi se primjenjivao u skladu s pristupom IRB, na temelju poglavlja 3., jednak je omjeru:

- (a) očekivanih gubitaka pomnoženih s 12,5 prema
- (b) vrijednosti izloženosti odnosnih izloženosti.

4. Ako je maksimalni ponder rizika izračunan u skladu sa stavkom 1. manji od donjih granica pondera rizika iz članaka od 259. do 264., ovisno o tome koji se primjenjuje, umjesto njih se primjenjuje taj ponder rizika.

#### *Članak 268.*

##### **Maksimalni kapitalni zahtjevi**

1. Institucija inicijator, institucija sponzor ili druga institucija koja primjenjuje pristup SEC-IRBA ili institucija inicijator ili institucija sponzor koja primjenjuje pristup SEC-SA ili pristup SEC-ERBA može na sekuritizacijsku poziciju koju drži primjenjivati maksimalni kapitalni zahtjev jednak kapitalnim zahtjevima koji bi se dobili izračunom u skladu s poglavljem 2. ili 3. za odnosne izloženosti kakve bi bile da nisu bile sekuritizirane. Za potrebe ovog članka, kapitalni zahtjev pristupa IRB uključuje iznos očekivanih gubitaka povezanih s tim izloženostima, izračunan u skladu s poglavljem 3., i iznos neočekivanih gubitaka.

2. U slučaju mješovitih skupova, maksimalni kapitalni zahtjev određuje se tako da se izračuna izloženošću ponderirani prosječni iznos kapitalnih zahtjeva za dio odnosnih izloženosti na koji se primjenjuje pristup IRB i za dio na koji se primjenjuje standardizirani pristup u skladu sa stavkom 1.

3. Maksimalni kapitalni zahtjev rezultat je umnoška iznosa izračunanog u skladu sa stavkom 1. ili 2. i najvećeg udjela kamata koje institucija ima u relevantnim tranšama (V), izraženog kao postotak i izračunanog na sljedeći način:

- (a) za instituciju koja ima jednu ili više sekuritizacijskih pozicija u jednoj tranši, V je jednak omjeru nominalnog iznosa sekuritizacijskih pozicija koje institucija drži u toj tranši i nominalnog iznosa tranše;

▼ **M5**

(b) za instituciju koja ima sekuritizacijske pozicije u različitim tranšama,  $V$  je jednak maksimalnom udjelu kamata u svim tranšama. Za potrebe toga, udjel kamata za svaku od različitih tranši izračunava se kako je navedeno u točki (a).

4. Pri izračunavanju maksimalnog kapitalnog zahtjeva za sekuritizacijsku poziciju u skladu s ovim člankom, cijeli iznos eventualnog dobitka od prodaje i samo kamatnih stripova za poboljšanje kredita iz sekuritizacijske transakcije oduzima se od redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (k).

## Pododjeljak 5.

**Ostale odredbe***Članak 269.***Resekuritizacije**

1. Na poziciju u resekuritizaciji institucije primjenjuju pristup SEC-SA u skladu s člankom 261. uz sljedeće izmjene:

(a)  $W = 0$  za sve izloženosti prema sekuritizacijskoj tranši unutar skupa odnosnih izloženosti;

(b)  $p = 1,5$ ;

(c) dobiveni ponder rizika podliježe donjoj granici pondera rizika od 100 %.

2.  $K_{SA}$  za odnosne sekuritizirane izloženosti izračunava se u skladu s pododjeljkom 2.

3. Maksimalni kapitalni zahtjevi iz pododjeljka 4. ne primjenjuju se na resekuritizacijske pozicije.

4. Ako se skup odnosnih izloženosti sastoji od mješavine sekuritizacijskih tranši i drugih vrsta imovine, parametar  $K_A$  određuje se kao nominalnom izloženosti ponderirani prosječni  $K_A$  koji se izračunava zasebno za svaku podskupinu izloženosti.

*Članak 270.***Nadređene pozicije u sekuritizacijama kredita za MSP-ove**

Institucija inicijator može izračunati iznose izloženosti ponderirane rizikom za sekuritizacijsku poziciju u skladu s člancima 260., 262. ili 264., ovisno o tome koji se primjenjuje, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) sekuritizacija ispunjava uvjete za STS sekuritizaciju utvrđene u poglavlju 4. Uredbe (EU) 2017/2402., kako je primjenjivo, uz iznimku članka 20. stavaka od 1. do 6. te Uredbe;

(b) pozicija se može smatrati nadređenom sekuritizacijskom pozicijom;

(c) sekuritizacija je osigurana skupom izloženosti prema društvima, uz uvjet da ih se u smislu bilance portfelja u trenutku izdavanja sekuritizacije, ili u slučaju obnovljivih sekuritizacija u trenutku kada se sekuritizaciji dodaje izloženost, najmanje 70 % može smatrati MSP-ovima u smislu članka 501.;

▼ **M5**

- (d) kreditni rizik povezan s pozicijama koje institucija inicijator nije zadržala prenosi se jamstvom ili protujamstvom koje ispunjava zahtjeve za nematerijalnu kreditnu zaštitu, kako je određeno u poglavlju 4. za standardizirani pristup kreditnom riziku;
- (e) treća strana na koju se prenosi kreditni rizik je najmanje jedno od sljedećeg:
  - i. središnja vlast ili središnja banka države članice, multilateralna razvojna banka, međunarodna organizacija ili razvojni subjekt, uz uvjet da izloženosti prema jamcu ili protujamcu ispunjavaju uvjete za primjenu pondera rizika od 0 % u skladu s poglavljem 2.;
  - ii. institucionalni ulagatelj kako je definiran člankom 2. točkom 12. (EU) 2017/2402, pod uvjetom da su jamstvo ili protujamstvo potpuno osigurani gotovinskim pologom kod institucije inicijatora.

*Članak 270.a***Dodatni ponder rizika**

1. Ako institucija zbog svojeg nemara ili propusta u bilo kojem materijalnom pogledu ne ispunjava zahtjeve iz poglavlja 2. Uredbe (EU) 2017/2402, nadležna tijela određuju razmjerni dodatni ponder rizika od najmanje 250 % pondera rizika, uz gornju granicu od 1 250 %, koji se primjenjuje na relevantne sekuritizacijske pozicije na način određen u članku 247. stavku 6. odnosno članku 337. stavku 3. ove Uredbe. Dodatni ponder rizika postupno se povisuje sa svakim sljedećim kršenjem odredaba o dubinskoj analizi i upravljanju rizikom. Nadležna tijela uzimaju u obzir izuzeća za određene sekuritizacije iz članka 6. stavka 5. Uredbe (EU) 2017/2402 smanjivanjem pondera rizika koji bi inače propisivala u skladu s ovim člankom za sekuritizaciju na koju se primjenjuje članak 6. stavak 5. Uredbe (EU) 2017/2402.

2. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda za olakšavanje konvergencije nadzornih praksi u vezi s provedbom stavka 1., uključujući mjere koje je potrebno donijeti u slučaju kršenja obveza dubinske analize i upravljanja rizikom. EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. siječnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

## Odjeljak 4.

**Vanjske kreditne procjene***Članak 270.b***Korištenje kreditnih procjena vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika**

Institucije se mogu koristiti kreditnim procjenama za određivanje pondera rizika sekuritizacijske pozicije u skladu s ovim poglavljem samo ako je kreditnu procjenu dodijelio ili potvrdio VIPKR u skladu s Uredbom (EZ) br. 1060/2009.



▼ **M5***Članak 270.c***Zahtjevi koje moraju ispuniti kreditne procjene vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika**

Za potrebe izračuna iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom u skladu s odjeljkom 3. institucije se koriste kreditnom procjenom VIPKR-a samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) ne postoji nikakva neusklađenost između vrsta plaćanja koje su uzete u obzir u kreditnoj procjeni i vrsta plaćanja na koja kreditna institucija ima pravo na temelju ugovora iz kojeg proizlazi ta sekuritizacijska pozicija;
- (b) VIPKR objavljuje kreditne procjene i informacije o analizi gubitaka i novčanih tokova, osjetljivosti rejtinga na promjene u pretpostavkama na kojima se temelje rejtingi, uključujući uspješnost odnosnih izloženosti, te o postupcima, metodologijama, pretpostavkama i ključnim elementima na kojima se zasnivaju procjene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1060/2009. Za potrebe ove točke, informacije se smatraju javno dostupnima ako su objavljene u dostupnom formatu. Informacije koje su dostupne samo ograničenom broju subjekata ne smatraju se javno dostupnima;
- (c) kreditne procjene uključene su u tranzicijsku matricu VIPKR-a;
- (d) kreditne procjene ne temelje se ni u cijelosti ni djelomično na nematerijalnoj potpori koju pruža sama institucija. Ako se pozicija u cijelosti ili djelomično temelji na nematerijalnoj potpori, za potrebe izračunavanja iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom za tu poziciju, institucija je u skladu s odjeljkom 3. tretira kao poziciju bez rejtinga;
- (e) VIPKR se obvezao objaviti objašnjenja o tome kako uspješnost odnosnih izloženosti utječe na tu kreditnu procjenu.

*Članak 270.d***Upotreba kreditnih procjena**

1. Institucija može odlučiti da odabere jednu ili više vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika, čije se kreditne procjene upotrebljavaju za izračun iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom u skladu s ovim poglavljem („odabrani VIPKR”).
2. Institucija se koristi kreditnim procjenama svojih sekuritizacijskih pozicija na dosljedan i neselektivan način te, za potrebe toga, mora poštovati sljedeće zahtjeve:
  - (a) institucija se ne smije unutar iste sekuritizacije koristiti kreditnim procjenama jednog VIPKR-a za svoje pozicije u pojedinim tranšama, a kreditnim procjenama drugog VIPKR-a za svoje pozicije u ostalim tranšama, neovisno o tome postoji li kreditna procjena prvog VIPKR-a za ostale tranše;
  - (b) ako postoje dvije kreditne procjene odabranih vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika za istu poziciju, institucija se koristi nepovoljnijom kreditnom procjenom;

▼ **M5**

- (c) ako za istu poziciju postoje tri ili više kreditnih procjena odabranih vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika, institucija se koristi dvjema najpovoljnijim kreditnim procjenama. Ako se dvije najpovoljnije procjene razlikuju, institucija se koristi onom nepovoljnijom;
- (d) institucija ne smije aktivno tražiti povlačenje nepovoljnijih rejtinga.

3. Ako odnosne izloženosti sekuritizacije uživaju punu ili djelomičnu prihvatljivu kreditnu zaštitu u skladu s poglavljem 4. te ako je učinak te zaštite uzet u obzir u kreditnoj procjeni sekuritizacijske pozicije od strane odabranog VIPKR-a, institucija primjenjuje ponder rizika povezan s tom kreditnom procjenom. Ako kreditna zaštita iz ovog stavka nije prihvatljiva u skladu s poglavljem 4., ona se ne priznaje, a sekuritizacijska pozicija se tretira kao pozicija bez rejtinga.

4. Ako sekuritizacijska pozicija uživa prihvatljivu kreditnu zaštitu u skladu s poglavljem 4. te ako je učinak te zaštite uzet u obzir u njezinoj kreditnoj procjeni od strane odabranog VIPKR-a, institucija sekuritizacijsku poziciju tretira kao da je bez rejtinga i izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s poglavljem 4.

*Članak 270.e***Raspoređivanje sekuritizacija**

EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kako bi se objektivno i dosljedno rasporedili stupnjevi kreditne kvalitete iz ovog poglavlja povezani s relevantnim kreditnim procjenama svih VIPKR-ova. Za potrebe ovog članka, EBA osobito:

- (a) pravi razliku između relativnih stupnjeva rizika izraženih svakom procjenom;
- (b) razmatra kvantitativne čimbenike kao što su stope statusa neispunjavanja obveza ili stope gubitka te povijesna uspješnost kreditnih procjena svakog VIPKR-a za različite kategorije imovine;
- (c) razmatra kvalitativne čimbenike kao što su obujam transakcija koje je procijenio VIPKR, njegova metodologija i značenje njegovih kreditnih procjena, posebno uzimaju li te procjene u obzir očekivani gubitak ili prvi gubitak u eurima te pravodobno plaćanje kamata ili konačno plaćanje kamata;
- (d) nastoji osigurati da sekuritizacijske pozicije na koje se primjenjuje isti ponder rizika na temelju kreditnih procjena VIPKR-ova podliježu jednakim stupnjevima kreditnog rizika.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. srpnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

**▼B***POGLAVLJE 6.****Kreditni rizik druge ugovorne strane***

## Odjeljak 1.

**Definicije***Članak 271.***Određivanje vrijednost izloženosti**

1. Institucija određuje vrijednost izloženosti izvedenih instrumenata navedenih u Prilogu II. u skladu s ovim poglavljem.
2. Institucija može odrediti vrijednost izloženosti repo transakcija, transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcija s dugim rokom namire i maržnih kredita u skladu s ovim poglavljem, umjesto u skladu s poglavljem 4.

*Članak 272.***Definicije**

Za potrebe ovog poglavlja i glave VI. ovog dijela, primjenjuju se sljedeće definicije:

## Opći pojmovi

- (1) „kreditni rizik druge ugovorne strane” ili „CCR” znači rizik da bi druga ugovorna strana u transakciji mogla doći u status neispunjava obveza prije konačne namire novčanih tokova transakcije;

## Vrste transakcija

- (2) „transakcija s dugim rokom namire” znači transakcija u kojoj se jedna ugovorna strana obvezuje isporučiti vrijednosni papir, robu ili stranu valutu u zamjenu za novčana sredstva, druge financijske instrumente ili robu, ili obratno, na datum namire ili isporuke koji je određen u ugovoru, a kasniji je od tržišnog standarda za tu određenu vrstu transakcije, ili pet radnih dana nakon datuma ugovaranja transakcije, ovisno o tome koji je datum raniji;
- (3) „maržni krediti” znači transakcije u kojima institucija odobrava kredit za kupnju, prodaju, držanje vrijednosnih papira ili trgovanje njima. Maržni krediti ne uključuju druge vrste kredita osigurane kolateralom u obliku vrijednosnih papira;

## Skup za netiranje, skup za zaštitu i pojmovi povezani s njima

- (4) „skup za netiranje” znači grupa transakcija između institucije i iste druge ugovorne strane koja je predmet pravno provedivog dvostranog sporazuma o netiranju koji se priznaje u skladu s odjeljkom 7. i poglavljem 4.;

Svaka transakcija koja nije predmet pravno provedivog dvostranog sporazuma o netiranju koji se priznaje u skladu s odjeljkom 7. tretira se kao zaseban skup za netiranje za potrebe ovog poglavlja;

**▼B**

U skladu s internim modelom iz odjeljka 6., svi skupovi za netiranje s istom drugom ugovornom stranom mogu se tretirati kao jedan skup za netiranje ako se negativnim simuliranim tržišnim vrijednostima pojedinih skupova za netiranje dodjeli vrijednost 0 pri procjeni očekivane izloženosti (dalje u tekstu „EE”);

- (5) „rizična pozicija” znači iznos dodijeljen pojedinoj transakciji u skladu sa standardiziranom metodom iz odjeljka 5. po unaprijed određenom algoritmu;
- (6) „skup za zaštitu” znači grupa rizičnih pozicija koje proizlaze iz transakcija unutar jednog skupa za netiranje za koje je pri određivanju vrijednosti izloženosti u skladu sa standardiziranom metodom iz odjeljka 5. relevantno samo njihovo stanje;
- (7) „ugovor o marži” znači ugovor ili odredbe ugovora prema kojima je jedna ugovorna strana obvezna dostaviti kolateral drugoj ugovornoj strani kada izloženost druge ugovorne strane prema toj ugovornoj strani prijeđe određenu razinu;
- (8) „prag marže” znači najveći iznos izloženosti prema jednoj ugovornoj strani do kojeg druga ugovorna strana nema pravo zatražiti kolateral;
- (9) „razdoblje marže za rizik” znači razdoblje od posljednje razmjene kolaterala koji pokriva skup za netiranje transakcija s drugom ugovornom stranom sa statusom neispunjavanja obveza do trenutka kad su transakcije zaključene i kad je ponovno uspostavljena zaštita tržišnog rizika koji iz toga proizlazi;
- (10) „efektivno dospijeće” za skup za netiranje s dospjećem dužim od godine dana prema metodi internog modela znači omjer između zbroja očekivanih izloženosti za razdoblje trajanja transakcija u skupu za netiranje, diskontiranog nerizičnom stopom prinosa, i zbroja očekivanih izloženosti tijekom jedne godine u skupu za netiranje, diskontiranog nerizičnom stopom;

To efektivno dospijeće može se prilagoditi tako da odražava rizik obnavljanja zamjenom očekivane izloženosti efektivnom očekivanom izloženosti za razdoblja procjene kraća od godinu dana;

- (11) „netiranje između različitih kategorija proizvoda” znači uključivanje transakcija s različitim kategorijama proizvoda u isti skup za netiranje u skladu s pravilima za netiranje između različitih kategorija proizvoda navedenih u ovom poglavlju;
- (12) „sadašnja tržišna vrijednost” (dalje u tekstu „CMV”) za potrebe odjeljka 5., odnosi se na neto tržišnu vrijednost portfelja transakcija unutar skupa za netiranje, pri čemu se za potrebe izračuna CMV-a uzimaju pozitivne i negativne tržišne vrijednosti;

## Distribucije

- (13) „distribucija tržišnih vrijednosti” znači procjena distribucije vjerojatnosti neto tržišnih vrijednosti transakcija u skupu za netiranje za neki datum u budućnosti (razdoblje procjene) koja se temelji na ostvarenim tržišnim vrijednostima navedenih transakcija na datum procjene;

**▼ B**

- (14) „distribucija izloženosti” znači procjena distribucije vjerojatnosti tržišnih vrijednosti tako da se za predviđene negativne neto tržišne vrijednosti uzima vrijednost jednaka nuli;
- (15) „distribucija neutralna s obzirom na rizik” znači distribucija tržišnih vrijednosti ili izloženosti u nekom budućem razdoblju izračunata upotrebom pretpostavljenih vrijednosti tržišnih čimbenika, primjerice pretpostavljenih volatilnosti;
- (16) „stvarna distribucija” znači distribucija tržišnih vrijednosti ili izloženosti u nekom budućem razdoblju izračunata upotrebom povijesnih ili realiziranih vrijednosti, primjerice volatilnosti izračunate na temelju povijesnih promjena cijena ili stopa;

## Mjere i prilagodbe izloženosti

- (17) „sadašnja izloženost” znači veći iznos između nule i tržišne vrijednosti transakcije ili portfelja transakcija u skupu za netiranje s drugom ugovornom stranom koji bi predstavljao gubitak u slučaju da druga ugovorna strana dođe u status neispunjavanja obveza, pod pretpostavkom da se u slučaju insolventnosti ili likvidacije vrijednost tih transakcija ne može namiriti;
- (18) „vršna izloženost” znači visoki percentil distribucije izloženosti na određeni datum u budućnosti prije datuma dospjeća transakcije u skupu za netiranje s najdužim rokom do dospjeća;
- (19) „očekivana izloženost” (dalje u tekstu „EE”) znači prosjek distribucije izloženosti na određeni datum u budućnosti prije datuma dospjeća transakcije u skupu za netiranje s najdužim rokom do dospjeća;
- (20) „efektivna očekivana izloženost na određeni datum” (dalje u tekstu „efektivni EE”) znači najveća očekivana izloženost na taj datum ili bilo koji prethodni datum. Alternativno, može se definirati za određeni datum kao očekivana izloženost na taj datum ili efektivna očekivana izloženost na bilo koji prethodni datum, ovisno o tome što je veće;
- (21) „očekivana pozitivna izloženost” (dalje u tekstu „EPE”) znači ponderirani prosjek očekivanih izloženosti u određenom razdoblju, pri čemu ponderi predstavljaju udio pojedine očekivane izloženosti u cijelom tom razdoblju;

Za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva, institucije se koriste prosjekom tijekom prve godine ili, ako svi ugovori u skupu za netiranje imaju rok do dospjeća kraći od godine dana, tijekom razdoblja dok ne dospije ugovor s najdužim dospijećem u skupu za netiranje.

- (22) „efektivna očekivana pozitivna izloženost” (dalje u tekstu „efektivni EPE”) znači ponderirani prosjek efektivnih očekivanih izloženosti tijekom prve godine skupa za netiranje ili, ako svi ugovori u skupu za netiranje imaju rok do dospjeća kraći od godine dana, tijekom razdoblja do dospjeća ugovora u skupu za netiranje s najdužim dospijećem, pri čemu ponderi predstavljaju udio pojedine očekivane izloženosti u cijelom vremenskom intervalu;

## Rizici povezani s kreditnim rizikom druge ugovorne strane

- (23) „rizik obnavljanja” znači iznos za koji je vrijednost EPE-a podcijenjena, uz pretpostavku da će se buduće transakcije s drugom ugovornom stranom kontinuirano obavljati;

**▼B**

Dodatna izloženost koja proizlazi iz takvih budućih transakcija nije uključena u izračun EPE-a;

- (24) „druga ugovorna strana” za potrebe odjeljka 7. znači bilo koja pravna ili fizička osoba koja sklapa sporazum o netiranju i koja ima poslovnu sposobnost za sklapanje tog ugovora;
- (25) „sporazum o netiranju između različitih kategorija proizvoda” znači dvostrani ugovor između institucije i druge ugovorne strane iz kojeg proizlazi jedna pravna obveza (utemeljena na netiranju obuhvaćenih transakcija) koja obuhvaća sve uključene dvostrane standardizirane sporazume i transakcije koje se odnose na različite kategorije proizvoda uključene u ugovor;

Za potrebe ove definicije „različite kategorije proizvoda” znači:

- (a) repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane;
- (b) maržni krediti;
- (c) ugovori navedeni u Prilogu II.;
- (26) „novčana strana transakcije” znači plaćanje koje je dogovoreno u transakciji OTC izvedenicom s linearnim profilom rizičnosti kojom je propisana razmjena financijskog instrumenta za plaćanje.

U slučaju transakcija kojima je propisano plaćanje za plaćanje, te dvije novčane strane transakcije sastoje se od ugovorenih bruto plaćanja, zajedno sa zamišljenim iznosom transakcije.

## Odjeljak 2.

### Metode za izračun iznosa izloženosti

#### Članak 273.

#### Metode za izračun vrijednosti izloženosti

1. Institucije određuju vrijednost izloženosti za ugovore navedene u Prilogu II. na temelju jedne od metoda navedenih u odjeljcima od 3. do 6. u skladu s ovim člankom.

Institucija koja ne ispunjava uvjete za tretman iz članka 94. ne smije primjenjivati metodu navedenu u odjeljku 4. Pri određivanju vrijednosti izloženosti ugovora navedenih u Prilogu II. točki 3. institucija ne smije primjenjivati metodu navedenu u odjeljku 4. Institucije se mogu unutar skupine na trajnoj osnovi koristiti kombinacijom metoda navedenih u odjeljcima od 3. do 6. Jedna institucija se ne smije na trajnoj osnovi koristiti kombinacijom metoda navedenih u odjeljcima od 3. do 6., ali odobrava joj se korištenje kombinacije metoda navedenih u odjeljcima od 3. do 5. ako se jednom od tih metoda koristi za slučajeve navedene u članku 282. stavku 6.

2. Uz odobrenje nadležnih tijela u skladu s člankom 283. stavcima 1. i 2., primjenom metode internog modela navedene u odjeljku 6. institucija može odrediti vrijednost izloženosti za sljedeće stavke:

- (a) ugovore navedene u Prilogu II.;
- (b) repo transakcije;

**▼B**

(c) transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane;

(d) maržne kredite;

(e) transakcije s dugim rokom namire.

3. Ako institucija kupi zaštitu kreditnom izvedenicom od izloženosti u knjizi pozicija kojima se ne trguje ili od izloženosti riziku druge ugovorne strane, može izračunavati kapitalni zahtjev za zaštićenu izloženost u skladu s jednim od sljedećega:

(a) člancima od 233. do 236.;

(b) u skladu s člankom 153. stavkom 3. ili člankom 183., ako je izdano odobrenje u skladu s člankom 143.

Vrijednost izloženosti za kreditni rizik druge ugovorne strane za te kreditne izvedenice jest nula, osim ako institucija primjenjuje pristup ii. iz članka 299. stavka 2. točke (h) podtočke ii.

4. Iznimno od stavka 3., institucija može odlučiti da dosljedno uključuje u izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik druge ugovorne strane sve kreditne izvedenice koje nisu uključene u knjigu trgovanja i koje su kupljene kao zaštita od izloženosti u knjizi pozicija kojima se ne trguje ili od izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane, ako se kreditna zaštita priznaje u skladu s ovom Uredbom.

5. Ako institucija prodaje ugovore o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza i ako ih tretira kao kreditnu zaštitu koju pruža te ako se za te ugovore izračunava kapitalni zahtjev za kreditni rizik odnosnog instrumenta za cijeli zamišljeni iznos, njihova vrijednost izloženosti za potrebe kreditnog rizika druge ugovorne strane u knjizi pozicija kojima se ne trguje jednaka je nuli.

6. Prema svim metodama navedenima u odjeljcima od 3. do 6., vrijednost izloženosti prema određenoj drugoj ugovornoj strani jednaka je zbroju vrijednosti izloženosti izračunatih po svakom skupu za netiranje za tu drugu ugovornu stranu.

Za određenu drugu ugovornu stranu vrijednost izloženosti za određeni skup za netiranje OTC izvedenih instrumenata navedenih u Prilogu II. izračunata u skladu s ovim poglavljem jest veći iznos između nule i razlike između zbroja vrijednosti izloženosti svih skupova za netiranje s tom drugom ugovornom stranom i zbroja iznosa prilagodbe kreditnom vrednovanju za tu drugu ugovornu stranu koji institucija priznaje kao nastalo smanjenje vrijednosti. Prilagodbe kreditnom vrednovanju izračunavaju se ne uzimajući u obzir bilo koji prijeboj dugovne strane vrijednosnog usklađivanja koji se pripisuje vlastitom kreditnom riziku društva koji je već isključen iz regulatornoga kapitala u skladu s člankom 33. stavkom 1. točkom (c).

7. Institucije su dužne odrediti vrijednost izloženosti za izloženosti koje proizlaze iz transakcija s dugim rokom namire primjenom bilo koje od metoda navedenih u odjeljcima od 3. do 6., bez obzira na to koju su metodu odabrale za OTC izvedene instrumente i repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane te maržne kredite. Pri izračunu kapitalnih zahtjeva za transakcije s dugim rokom namire, institucija koja primjenjuje pristup iz poglavlja 3. može kontinuirano dodjeljivati pondere rizika u skladu s pristupom iz poglavlja 2. i bez obzira na značajnost takvih pozicija.

**▼B**

8. Za metode navedene u odjeljcima 3. i 4. institucija donosi dosljednu metodologiju za određivanje zamišljenog iznosa za različite vrste proizvoda i osigurava da je zamišljeni iznos koji se uključuje u izračun odgovarajuća mjera rizika koji proizlazi iz ugovora. Ako je ugovorom predviđena multiplikacija novčanih tokova, institucija usklađuje zamišljeni iznos kako bi uzela u obzir učinke multiplikacije na rizičnu strukturu tog ugovora.

Za metode navedene u odjeljcima od 3. do 6. institucije tretiraju transakcije u kojima je utvrđen specifičan povratni rizik u skladu s člankom 291. stavcima 2., 4., 5. i 6., prema potrebi.

### Odjeljak 3.

#### Metoda tržišne vrijednosti

##### Članak 274.

#### Metoda tržišne vrijednosti

1. Radi određivanja sadašnjeg troška zamjene za sve ugovore s pozitivnom vrijednošću, institucije sadašnje tržišne vrijednosti povezuju s ugovorima.

2. Radi određivanja potencijalne buduće kreditne izloženosti, institucije zamišljene iznose ili odnosne vrijednosti, prema potrebi, množe s odgovarajućim postotkom iz tablice 1. i u skladu sa sljedećim načelima:

- (a) ugovore koji se ne mogu rasporediti u jednu od pet kategorija iz tablice 1. institucije tretiraju kao ugovore koji se odnose na robu koja nije plemeniti metal;
- (b) za ugovore s višestrukim razmjenama glavnice postoci se množe s brojem preostalih plaćanja u skladu s odredbama ugovora;
- (c) za ugovore koji su strukturirani tako da se preostale izloženosti podmiruju na unaprijed utvrđene datume plaćanja i čije se odredbe uvijek ponovno utvrđuju tako da je tržišna vrijednost ugovora na te unaprijed utvrđene datume jednaka nuli, preostali rok do dospijea jednak je roku do prvoga sljedećeg datuma utvrđivanja uvjeta. U slučaju ugovora vezanih uz kamatnu stopu koji zadovoljavaju navedene uvjete i imaju preostali rok do dospijea dulji od godine dana, primjenjuje se postotak koji nije manji od 0,5 %.

Tablica 1.

Preostali rok do dospijea	Ugovori vezani uz kamatnu stopu	Ugovori koji se odnose na valute i zlato	Ugovori koji se odnose na vlasničke instrumente	Ugovori koji se odnose na plemenite metale, osim zlata	Ugovori koji se odnose na robu koja nije plemeniti metal
1 godina ili kraći	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
od 1 do 5 godina	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
duži od 5 godina	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %



**▼B**

3. Za ugovore iz Priloga II. točke 3. koji se odnose na robu koja nije zlato institucija može, umjesto postotaka iz tablice 1., primijeniti postotke iz tablice 2., pod uvjetom da za te ugovore primjenjuje prošireni pristup ljestvice dospijea iz članka 361.

Tablica 2.

Preostali rok do dospijea	Plemeniti metali (osim zlata)	Obični metali	Poljoprivredni proizvodi	Ostalo, uključujući energente
1 godina ili kraći	2 %	2,5 %	3 %	4 %
od 1 do 5 godina	5 %	4 %	5 %	6 %
duži od 5 godina	7,5 %	8 %	9 %	10 %

4. Vrijednost izloženosti jest zbroj sadašnjeg troška zamjene i potencijalne buduće kreditne izloženosti.

## Odjeljak 4.

**Metoda originalne izloženosti**

## Članak 275.

**Metoda originalne izloženosti**

1. Vrijednost izloženosti jest umnožak zamišljenog iznosa svakog instrumenta i postotka iz tablice 3.

Tablica 3.

Izvorni rok dospijea	Ugovori vezani uz kamatnu stopu	Ugovori koji se odnose na valute i zlato
1 godina ili kraći	0,5 %	2 %
Od 1 do 2 godine	1 %	5 %
Dodatak za svaku sljedeću godinu	1 %	3 %

2. Pri izračunu vrijednosti izloženosti ugovora vezanih uz kamatnu stopu institucija može primjenjivati izvorni rok dospijea ili preostali rok do dospijea.

## Odjeljak 5.

**Standardizirana metoda**

## Članak 276.

**Standardizirana metoda**

1. Institucije mogu upotrebljavati standardiziranu metodu (dalje u tekstu „SM”) samo za izračun vrijednosti izloženosti OTC izvedenica i transakcija s dugim rokom namire.

**▼ B**

2. Kod primjene SM-a institucije izračunavaju vrijednost izloženosti zasebno za svaki skup za netiranje, nakon uključenoga kolaterala, na način kako slijedi:

$$\text{Vrijednost izloženosti} = \beta \cdot \max \left\{ CMV - CMC, \sum_j \left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right| \cdot CCRM_j \right\}$$

pri čemu je:

CMV = sadašnja tržišna vrijednost portfelja transakcija unutar skupa za netiranje s drugom ugovornom stranom, prije smanjenja za iznos kolaterala, pri čemu je:

$$CMV = \sum_i CMV_i$$

pri čemu je:

CMV<sub>i</sub> = sadašnja tržišna vrijednost transakcije i;

CMC = sadašnja tržišna vrijednost kolaterala dodijeljenog skupu za netiranje, pri čemu je:

$$CMC = \sum_l CMC_l$$

pri čemu je:

CMC<sub>l</sub> = sadašnja tržišna vrijednost kolaterala l;

i = indeks transakcije;

l = indeks kolaterala;

j = indeks kategorije skupa za zaštitu;

U tom slučaju skupovi za zaštitu odgovaraju faktorima rizika za koje se rizične pozicije sa suprotnim predznakom mogu prebiti kako bi se dobila neto rizična pozicija na kojoj se temelji mjera izloženosti.

RPT<sub>ij</sub> = rizična pozicija koja proizlazi iz transakcije i koja odgovara skupu za zaštitu j;

RPC<sub>lj</sub> = rizična pozicija koja proizlazi iz kolaterala l koji odgovara skupu za zaštitu j;

CCRM<sub>j</sub> = multiplikator kreditnog rizika druge ugovorne strane naveden u tablici 5. koji odgovara skupu za zaštitu j;

β = 1.4.

3. Za potrebe izračuna u skladu sa stavkom 2.:

(a) priznati kolateral primljen od druge ugovorne strane ima pozitivan predznak, dok kolateral dan drugoj ugovornoj strani ima negativan predznak;

**▼B**

- (b) za SM se upotrebljava samo kolateral koji se priznaje u skladu s člankom 197., člankom 198. i člankom 299. stavkom 2. točkom (d);
- (c) institucija može zanemariti kamatni rizik koji proizlazi iz novčanih strana transakcije s preostalim rokom do dospjeća kraćim od jedne godine;
- (d) transakcije koje imaju dvije novčane strane nominirane u istoj valuti institucija može tretirati kao jedinstvenu agregiranu transakciju. Na agregiranu transakciju primjenjuje se isti tretman kao i u slučaju novčanih strana transakcije.

*Članak 277.***Transakcije s linearnim profilom rizičnosti**

1. Institucije raspoređuju transakcije s linearnim profilom rizičnosti u rizične pozicije u skladu sa sljedećim odredbama:

- (a) transakcije s linearnim profilom rizičnosti koje se odnose na vlasničke instrumente (uključujući dioničke indekse), zlato, druge plemenite metale ili drugu robu raspoređuju se u rizičnu poziciju u odnosnom vlasničkom instrumentu (ili dioničkom indeksu) ili robi i u poziciju osjetljivu na kamatni rizik novčane strane transakcije;
- (b) transakcije s linearnim profilom rizičnosti koje se odnose na dužnički instrument raspoređuju se u poziciju osjetljivu na kamatni rizik u tom dužničkom instrumentu i poziciju osjetljivu na kamatni rizik novčane strane transakcije;
- (c) transakcije s linearnim profilom rizičnosti kojima je propisano plaćanje za plaćanje, uključujući valutne forvarde, raspoređuju se u poziciju osjetljivu na kamatni rizik za svaku novčanu stranu transakcije.

Ako su u transakciji navedenoj u točki (a), (b) ili (c) novčana strana transakcije ili odnosni dužnički instrument nominirani u stranoj valuti, ta novčana strana transakcije ili odnosni instrument raspoređuju se i u rizičnu poziciju u toj stranoj valuti.

2. Za potrebe stavka 1. veličina rizične pozicije koja proizlazi iz transakcije s linearnim profilom rizičnosti jednaka je efektivnoj zamišljenoj vrijednosti (umnošku tržišne cijene i količine) odnosno financijskog instrumenta ili robe, koja je pretvorena u domaću valutu institucije množenjem s odgovarajućim tečajem, osim u slučaju dužničkih instrumenata.

3. Za dužničke instrumente i novčane strane transakcije, veličina rizične pozicije jednaka je umnošku efektivne zamišljene vrijednosti preostalih bruto iznosa plaćanja (uključujući zamišljeni iznos), pretvorene u valutu matične države članice, i modificiranog trajanja dužničkog instrumenta ili novčane strane transakcije, ovisno o slučaju.

**▼B**

4. Veličina rizične pozicije ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednaka je umnošku zamišljene vrijednosti referentnog dužničkog instrumenta i preostalog roka do dospijeća ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjenja obveza.

*Članak 278.***Transakcije s nelinearnim profilom rizičnosti**

1. Institucije određuju veličinu rizičnih pozicija za transakcije s nelinearnim profilom rizičnosti u skladu sa sljedećim stavcima.

2. Veličina rizične pozicije za OTC izvedenice s nelinearnim profilom rizičnosti, uključujući opcije i opcije na ugovor o razmjeni, kod kojih odnosni instrument nije dužnički instrument ni novčana strana transakcije, jednaka je delta-ekvivalentu efektivne zamišljene vrijednosti odnosno financijskog instrumenta transakcije u skladu s člankom 280. stavkom 1.

3. Veličina rizične pozicije za OTC izvedenice s nelinearnim profilom rizičnosti, uključujući opcije i opcije na ugovor o razmjeni, kod kojih je odnosni instrument dužnički instrument ili novčana strana transakcije, jednaka je umnošku delta-ekvivalenta efektivne zamišljene vrijednosti odnosno financijskog instrumenta ili novčane strane transakcije i modificiranog trajanja dužničkog instrumenta ili novčane strane transakcije, ovisno o slučaju.

*Članak 279.***Tretman kolaterala**

Za potrebe određivanja rizične pozicije institucije tretiraju kolateral na sljedeći način:

- (a) kolateral koji su primile od druge ugovorne strane tretira se kao obveza prema drugoj ugovornoj strani na temelju ugovora o izvedenici (kratka pozicija) koja dospijeva na dan određivanja pozicije;
- (b) kolateral koji su dale drugoj ugovornoj strani tretira se kao potraživanje od druge ugovorne strane (duga pozicija) koje dospijeva na dan određivanja pozicije.

*Članak 280.***Izračun rizičnih pozicija**

1. Institucija određuje veličinu i predznak rizične pozicije na sljedeći način:

- (a) za sve instrumente, osim dužničkih instrumenata:
  - i. kao efektivnu zamišljenu vrijednost, u slučaju transakcije s linearnim profilom rizičnosti;
  - ii. kao delta-ekvivalent zamišljene vrijednosti,  $p_{ref} \cdot \frac{\partial V}{\partial p}$ , u slučaju transakcija s nelinearnim profilom rizičnosti,

**▼B**

pri čemu je:

$P_{\text{ref}}$  = cijena odnosno instrumenta izražena u referentnoj valuti;

$V$  = vrijednost financijskog instrumenta (u slučaju opcija to je cijena opcije);

$p$  = cijena odnosno instrumenta izražena u istoj valuti kao i  $V$ ;

(b) za dužničke instrumente i novčane strane svih transakcija:

i. kao umnožak efektivne zamišljene vrijednosti i modificiranog trajanja, u slučaju transakcija s linearnim profilom rizičnosti;

ii. kao umnožak delta-ekvivalenta zamišljene vrijednosti i modificiranog trajanja,  $\frac{\partial V}{\partial r}$ , u slučaju transakcija s nelinearnim profilom rizičnosti

pri čemu je:

$V$  = vrijednost financijskog instrumenta (u slučaju opcija to je cijena opcije);

$r$  = razina kamatne stope.

Ako je  $V$  nominiran u valuti različitoj od referentne valute, vrijednost izvedenice pretvara se u referentnu valutu množenjem s odgovarajućim tečajem.

2. Institucije rizične pozicije raspoređuju u skupove za zaštitu. Apsolutna vrijednost zbroja proizašlih rizičnih pozicija izračunava se za svaki pojedini skup za zaštitu. Neto rizična pozicija rezultat je tog izračuna, a izračunava se za potrebe članka 276. stavka 2. na sljedeći način:

$$\left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right|$$

### Članak 281.

#### Pozicije osjetljive na kamatni rizik

1. Radi izračuna pozicije osjetljive na kamatni rizik, institucije primjenjuju sljedeće odredbe.

2. Pozicije osjetljive na kamatni rizik koje proizlaze iz:

(a) novčanih depozita primljenih kao kolateral od druge ugovorne strane;

(b) novčanih strana transakcije;

(c) odnosnih dužničkih instrumenata,

**▼B**

pri čemu se u svakom od tih slučajeva, u skladu s tablicom 1. iz članka 336. primjenjuje kapitalni zahtjev od najviše 1,60 %, institucije raspoređuju u jedan od šest skupova za zaštitu po svakoj valuti u skladu s tablicom 4.

*Tablica 4.*

	Kamatna stopa izvedena iz kamatne stope državnih obveznica	Kamatna stopa koja nije izvedena iz kamatne stope državnih obveznica
Dospijeće	< 1 godina	< 1 godina
	> 1 ≤ 5 godina	> 1 ≤ 5 godina
	> 5 godine	> 5 godine

3. Za pozicije osjetljive na kamatni rizik proizašle iz odnosnoga dužničkog instrumenta ili novčane strane transakcije čija je kamatna stopa vezana uz referentnu kamatnu stopu koja predstavlja opću tržišnu razinu kamatnih stopa, preostali rok do dospelja jest razdoblje do sljedeće promjene kamatne stope. U svim ostalim slučajevima to je preostali rok do dospelja odnosnoga dužničkog instrumenta ili, u slučaju novčane strane transakcije, preostali rok do dospelja transakcije.

*Članak 282.*

**Skupovi za zaštitu**

1. Institucije uspostavljaju skupove za zaštitu u skladu sa stavicama od 2. do 5.

2. Jedan skup za zaštitu mora postojati za svakog izdavatelja referentnog dužničkog instrumenta koji je osnova za ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza.

Ugovori o razmjeni na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza tretiraju se kako slijedi:

- (a) veličina rizične pozicije u pojedinom referentnom dužničkom instrumentu iz košarice na koju se odnosi ugovor o razmjeni na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza jednaka je umnošku efektivne zamišljene vrijednosti referentnog dužničkog instrumenta i modificiranog trajanja izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza s obzirom na promjenu kreditnog raspona referentnog dužničkog instrumenta;
- (b) jedan skup za zaštitu mora postojati za svaki referentni dužnički instrument iz košarice na koju se odnosi određeni ugovor o razmjeni na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza. Rizične pozicije iz različitih ugovora o razmjeni na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza ne smiju se uključiti u isti skup za zaštitu;
- (c) multiplikator CCR-a koji se primjenjuje na svaki skup za zaštitu oblikovan za jedan od referentnih dužničkih instrumenata izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza jednak je:

**▼B**

i. 0,3 % za referentni dužnički instrument koji ima kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a koja odgovara stupnju kreditne kvalitete od 1 do 3;

ii. 0,6 % za druge dužničke instrumente.

3. Pozicije osjetljive na kamatni rizik koje proizlaze iz:

(a) novčanih depozita danih u obliku kolaterala drugoj ugovornoj strani kad ta druga ugovorna strana nema neplaćenih dužničkih obveza s niskim specifičnim rizikom;

(b) odnosnih dužničkih instrumenata, na koje se, u skladu s tablicom 1. članka 336., primjenjuje kapitalni zahtjev veći od 1,60 %.

Postoji jedan skup za zaštitu za svakog izdavatelja.

Kad novčana strana transakcije oponaša takav dužnički instrument, također mora postojati jedan skup za zaštitu za svakog izdavatelja referentnog dužničkog instrumenta.

Institucija može u isti skup za zaštitu rasporediti rizične pozicije proizašle iz dužničkih instrumenata određenog izdavatelja ili referentnih dužničkih instrumenata istog izdavatelja koje oponašaju novčane strane transakcije ili koje su osnova za ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza.

4. Odnosni financijski instrumenti koji nisu dužnički instrumenti raspoređuju se u iste skupove za zaštitu samo ako su istovjetni ili slični. U svim drugim slučajevima raspoređuju se u zasebne skupove za zaštitu.

Za potrebe ovog stavka institucije utvrđuju jesu li odnosni instrumenti slični u skladu sa sljedećim načelima:

(a) za vlasničke instrumente odnosni su instrumenti slični ako ih je izdao isti izdavatelj. Dionički indeks tretira se kao zasebni izdavatelj;

(b) za plemenite metale odnosni su instrumenti slični ako se odnose na isti metal. Indeks plemenitih metala tretira se kao zasebni plemeniti metal;

(c) za električnu energiju odnosni su instrumenti slični ako se prava i obveze isporuke odnose na iste intervale najviše ili najmanje upotrebe unutar bilo kojeg 24-satnog razdoblja;

(d) za robu odnosni su instrumenti slični ako se odnose na istu robu. Robni indeks tretira se kao zasebna roba.

5. Multiplikatori kreditnog rizika druge ugovorne strane (dalje u tekstu „CCRM”) za različite kategorije skupova za zaštitu navedeni su u sljedećoj tablici:



Tablica 5.

	Kategorije skupova za zaštitu	CCRM
1.	Kamatne stope	0,2 %
2.	Kamatne stope za rizične pozicije proizašle iz referentnog dužničkog instrumenta koji je osnova za ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza kojemu se dodjeljuje kapitalni zahtjev, u skladu s tablicom 1. iz glave IV. poglavlja 2., od najviše 1,6 %	0,3 %
3.	Kamatne stope za rizične pozicije proizašle iz dužničkog instrumenta ili referentnog dužničkog instrumenta kojemu se dodjeljuje kapitalni zahtjev, u skladu s tablicom 1. iz glave IV. poglavlja 2., od najmanje 1,6 %	0,6 %
4.	Valutni tečajevi	2,5 %
5.	Električna energija	4 %
6.	Zlato	5 %
7.	Vlasnički instrumenti	7 %
8.	Plemeniti metali (isključujući zlato)	8,5 %
9.	Ostala roba (isključujući plemenite metale i električnu energiju)	10 %
10.	Odnosni instrumenti OTC izvedenica koji se ne mogu razvrstati ni u jednu od navedenih kategorija	10 %

Odnosni instrumenti OTC izvedenica iz tablice 5. iz točke 10. raspoređuju se u zasebne skupove za zaštitu za svaku kategoriju odnosnih instrumenata.

6. Za transakcije s nelinearnim profilom rizičnosti, novčane strane transakcije ili transakcije koje se odnose na dužnički instrument, a za koje institucija ne može odrediti deltu ili modificirano trajanje pomoću modela, ovisno o slučaju, pomoću modela koji je nadležno tijelo odobrilo za potrebe određivanja kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, nadležno tijelo konzervativno određuje veličinu rizičnih pozicija i CCRM<sub>j</sub> koji treba primijeniti ili od institucije zahtijeva da primijeni metodu iz odjeljka 3. Netiranje se ne priznaje (odnosno, vrijednost izloženosti određuje se kao da postoji skup za netiranje koji obuhvaća samo pojedinu transakciju).

7. Institucija je dužna imati interne postupke koji će, prije uključivanja transakcije u skup za zaštitu, omogućiti da se provjeri je li transakcija obuhvaćena pravno provedivim sporazumom o netiranju koji ispunjava uvjete iz odjeljka 7.

8. Institucija koja upotrebljava kolateral za potrebe smanjenja kreditnog rizika druge ugovorne strane dužna je imati interne postupke koji će, prije priznavanja učinaka kolaterala u njezinim izračunima, omogućiti da se provjeri ispunjava li kolateral standarde pravne sigurnosti u skladu s poglavljem 4.





## Odjeljak 6.

**Metoda internog modela***Članak 283.***Odobrenje za primjenu metode internog modela**

1. Pod uvjetom da su uvjerena da institucija ispunjava zahtjev iz stavka 2., nadležna tijela daju toj instituciji odobrenje za primjenu metode internog modela (IMM) za izračun vrijednosti izloženosti po bilo kojoj od sljedećih transakcija:

(a) transakcije iz članka 273. stavka 2. točke (a);

(b) transakcije iz članka 273. stavka 2. točaka (b), (c) i (d);

(c) transakcije iz članka 273. stavka 2. točaka od (a) do (d).

Ako je institucija dobila odobrenje za primjenu IMM-a za izračun vrijednosti izloženosti po bilo kojoj od transakcija iz točaka od (a) do (c) prvog podstavka, može primjenjivati IMM i za transakcije iz članka 273. stavka 2. točke (e).

Neovisno o članku 273. stavku 1. trećem podstavku, institucija može odlučiti da ne primjenjuje tu metodu na izloženosti koje nisu značajne ni po visini ni po riziku. U tom slučaju institucija na te izloženosti primjenjuje jednu od metoda iz odjeljaka od 3. do 5. ako su ispunjeni odgovarajući zahtjevi za svaki pristup.

2. Nadležna tijela daju instituciji odobrenje za primjenu IMM-a za izračune iz stavka 1. samo ako je institucija dokazala da ispunjava zahtjeve iz ovog odjeljka i ako su nadležna tijela provjerila da su sustavi institucije za upravljanje kreditnim rizikom druge ugovorne strane pouzdani i primjereno provedeni.

3. Nadležna tijela mogu instituciji dati odobrenje da u ograničenom razdoblju postupno uvede IMM za različite vrste transakcija. Tijekom razdoblja postupnog uvođenja modela institucije mogu primjenjivati metode iz odjeljka 3. ili odjeljka 5. za one transakcije za koje ne primjenjuju IMM.

4. Za sve transakcije s OTC izvedenicama i transakcije s dugim rokom namire za koje institucija nije dobila odobrenje iz stavka 1. za primjenu IMM-a, institucija primjenjuje metode iz odjeljka 3. ili odjeljka 5.

Te se metode unutar grupe mogu trajno primjenjivati u kombinaciji. Unutar institucije te se metode mogu primjenjivati u kombinaciji samo ako se jedna od tih metoda primjenjuje u slučajevima iz članka 282. stavka 6.

**▼B**

5. Institucija koja je u skladu sa stavkom 1. dobila odobrenje za primjenu IMM-a ne smije se vratiti na primjenu metoda iz odjeljka 3. ili odjeljka 5., osim ako joj to odobri nadležno tijelo. Nadležna tijela daju takvo odobrenje samo ako institucija dokaže da ima opravdane razloge.

6. Ako institucija prestane ispunjavati zahtjeve iz ovog odjeljka, dužna je o tome obavijestiti nadležno tijelo i poduzeti jedno od sljedećeg:

- (a) nadležnom tijelu dostaviti plan za pravodobno ponovno usklađivanje s tim zahtjevima;
- (b) nadležnom tijelu dokazati da učinci neispunjavanja zahtjeva nisu značajni.

*Članak 284.***Vrijednost izloženosti**

1. Ako je institucija dobila odobrenje u skladu s člankom 283. stavkom 1. da primjenjuje IMM za izračunavanje vrijednosti izloženosti pojedinih ili svih transakcija iz tog stavka, određuje te vrijednosti izloženosti na razini skupa za netiranje.

Model koji institucija primjenjuje za te potrebe mora:

- (a) točno definirati predviđenu distribuciju za promjene tržišne vrijednosti pojedinog skupa za netiranje koje proizlaze iz skupnih promjena relevantnih tržišnih varijabli, kao što su kamatne stope i tečajevi stranih valuta;
- (b) izračunavati vrijednost izloženosti za skup za netiranje na svaki od budućih datuma na osnovi skupnih promjena tržišnih varijabli.

2. Kako bi model obuhvatio učinke pokrivenosti maržom, model vrijednosti kolaterala mora ispunjavati kvantitativne i kvalitativne zahtjeve te zahtjeve u smislu podataka za IMM u skladu s ovim odjeljkom, a institucija može u svoje predviđene distribucije za promjene tržišne vrijednosti pojedinog skupa za netiranje uključiti samo priznati financijski kolateral utvrđen u članku 197., članku 198. i članku 299. stavku 2. točkama (c) i (d).

3. Kapitalni zahtjev za kreditni rizik druge ugovorne strane u odnosu na izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane na koje institucija primjenjuje IMM jedan je od sljedećih iznosa, ovisno o tome koji je veći:

- (a) kapitalni zahtjev za te izloženosti izračunat na temelju efektivnog EPE-a primjenom sadašnjih tržišnih podataka;
- (b) kapitalni zahtjev za te izloženosti izračunat na temelju efektivnog EPE-a primjenom jedinstvene dosljedne kalibracije stresa za sve izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane na koje se primjenjuje IMM.

**▼ B**

4. Osim za druge ugovorne strane kod kojih je utvrđen specifični povratni rizik i koje su obuhvaćene člankom 291. stavcima 4. i 5., institucije izračunavaju vrijednost izloženosti kao umnožak parametra alfa ( $\alpha$ ) i efektivnog EPE-a, na sljedeći način:

$$\text{Vrijednost izloženosti} = \alpha \cdot \text{efektivni EPE}$$

pri čemu je:

$\alpha = 1,4$ , osim ako nadležna tijela zahtijevaju veći parametar  $\alpha$  ili dopuštaju institucijama da upotrebljavaju vlastite procjene u skladu sa stavkom 9.;

Efektivni EPE izračunava se procjenom očekivane izloženosti ( $EE_t$ ) koja je prosječna izloženost na budući datum  $t$ , pri čemu je prosjek uzet na temelju mogućih budućih vrijednosti relevantnih faktora tržišnog rizika.

Model procjenjuje EE za niz budućih datuma  $t_1, t_2, t_3$ , itd.

5. Efektivni EE rekursivno se izračunava kao:

$$\text{Efektivni } EE_{t_k} = \max \{ \text{Efektivni } EE_{t_{k-1}}, EE_{t_k} \}$$

pri čemu je:

sadašnji datum označen kao  $t_0$ ;

Efektivni  $EE_{t_0}$  jednak je sadašnjoj izloženosti.

6. Efektivni EPE jednak je prosjeku efektivnog EE-a tijekom prve godine buduće izloženosti. Ako svi ugovori u skupu za netiranje dospijevaju u roku kraćem od godinu dana, EPE je prosjek EE-a u razdoblju do dospijeća svih ugovora iz skupa za netiranje. Efektivni EPE izračunava se kao ponderirani prosjek efektivnog EE-a:

**▼ C2**

$$\text{Efektivni EPE} = \frac{1}{\min\{1 \text{ god, dospijeće}\}} \cdot \sum_{k=1}^{\min\{1 \text{ god, dospijeće}\}} \text{Efektivni } EE_{t_k} \cdot \Delta t_k$$

**▼ B**

pri čemu ponderi  $\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$  predstavljaju slučaj kada se buduće izloženosti izračunavaju na datume koji nisu jednakomjerno raspoređeni.

7. Institucije izračunavaju mjere EE-a ili vršne izloženosti na temelju distribucije izloženosti koja uzima u obzir moguća odstupanja od normalne distribucije izloženosti.

8. Institucija može upotrebljavati mjeru distribucije izračunatu primjenom IMM-a koja je konzervativnija od parametra  $\alpha$  pomnoženog s efektivnim EPE-om izračunatim u skladu s jednadžbom iz stavka 4. za svaku drugu ugovornu stranu.

9. Neovisno o stavku 4., nadležna tijela mogu dati odobrenje instituciji da primjenjuje vlastite procjene parametra alfa ako je:

**▼B**

- (a) parametar alfa jednak omjeru internoga kapitala koji proizlazi iz potpune simulacije izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane za sve druge ugovorne strane (brojnik) i internoga kapitala izračunatog na temelju EPE-a (nazivnik);
- (b) u nazivniku se EPE upotrebljava kao da je riječ o fiksnom preostalom iznosu.

Kad se procjenjuje u skladu s ovim stavkom, parametar alfa ne može biti manji od 1,2.

10. Za potrebe procjene parametra alfa u skladu sa stavkom 9., institucija osigurava da su brojnik i nazivnik izračunati na način koji je usklađen s metodologijom modeliranja, specifikacijom parametara i sastavom portfelja. Pristup koji se primjenjuje u procjeni parametra alfa mora se temeljiti na pristupu internoga kapitala institucije, biti primjereno dokumentiran i podlijevati neovisnoj validaciji. Osim toga, institucija provjerava svoje procjene parametra alfa najmanje jednom tromjesečno, a češće ako se sastav portfelja mijenja tijekom vremena. Institucija također procjenjuje rizik modela.

11. Institucija je dužna dokazati nadležnim tijelima da njezine interne procjene parametra alfa u brojniku obuhvaćaju značajne izvore ovisnosti distribucije tržišnih vrijednosti transakcija ili portfelja transakcija za sve druge ugovorne strane. Interne procjene parametra alfa uzimaju u obzir granularnost portfelja.

12. Pri nadziranju primjene procjena u skladu sa stavkom 9. nadležna tijela uzimaju u obzir značajne razlike u procjenama parametra alfa koje proizlaze iz potencijalno pogrešnih specifikacija u modelima koji se rabe kao brojnik, posebno kad je prisutna konveksnost.

13. Prema potrebi, institucija volatilnosti i korelacije faktora tržišnog rizika koji se upotrebljavaju u zajedničkom modeliranju tržišnog i kreditnog rizika prilagođava ovisno o faktorima kreditnog rizika kako bi odražavali potencijalno povećanje volatilnosti ili korelacije u uvjetima gospodarske recesije.

#### *Članak 285.*

#### **Vrijednost izloženosti za skupove za netiranje koji su predmet ugovora o marži**

1. Ako je skup za netiranje predmet ugovora o marži i ako se njegova tržišna vrijednost svakodnevno utvrđuje, institucija izračunava efektivni EPE na način utvrđen u ovom stavku. Ako model obuhvaća učinke pokrivenosti maržom pri procjeni EE-a, institucija može upotrijebiti mjeru EE-a izračunatu primjenom modela, uz odobrenje nadležnog tijela, izravno u jednadžbi iz članka 284. stavka 5. Nadležna tijela daju takvo odobrenje samo ako su provjerila da model na primjeren način obuhvaća učinke pokrivenosti maržom pri procjeni EE-a. Institucija koja nije primila takvo odobrenje upotrebljava jednu od sljedećih mjera efektivnog EPE-a:

- (a) efektivni EPE, izračunat ne uzimajući u obzir bilo kakav kolateral koji se drži ili daje kao marža uvećan za bilo koji kolateral koji je dan drugoj ugovornoj strani neovisno o procesu svakodnevnog vrednovanja i utvrđivanja pokrivenosti maržom ili sadašnjoj izloženosti;

**▼B**

- (b) efektivni EPE, izračunat kao faktor uvećanja koji odražava moguće povećanje izloženosti tijekom razdoblja marže za rizik, uvećan za veći od sljedeća dva iznosa:
- i. sadašnje izloženosti, uključujući sav kolateral koji se drži ili je dan, osim kolaterala na temelju kojeg se mora izvršiti plaćanje ili spornog kolaterala;
  - ii. najveće neto izloženosti, uključujući kolateral na temelju ugovora o marži, koja ne bi pokrenula plaćanja na temelju kolaterala. Ovaj iznos odražava sve primjenjive pragove, najniži iznos marže koji će se razmijeniti između ugovornih strana, neovisne iznose i inicijalne marže na temelju ugovora o marži.

Za potrebe točke (b) institucije izračunavaju faktor uvećanja kao očekivanu pozitivnu promjenu tržišne vrijednosti transakcija tijekom razdoblja marže za rizik. Promjene u vrijednosti kolaterala moraju se odražavati primjenom pristupa regulatornih korektivnih faktora u skladu s odjeljkom 4. poglavlja 4. ili vlastitih procjena korektivnih faktora složene metode financijskoga kolaterala, s tim da se tijekom razdoblja marže za rizik ne predviđaju nikakva plaćanja na temelju kolaterala. Razdoblje marže za rizik podložno je minimalnim razdobljima iz stavaka od 2. do 5.

2. Za transakcije koje su predmet svakodnevnog utvrđivanja marže i čija se tržišna vrijednost svakodnevno utvrđuje, razdoblje marže za rizik za potrebe modeliranja vrijednosti izloženosti u ugovorima o marži ne smije biti kraće od:

- (a) 5 radnih dana za skupove za netiranje koji se sastoje samo od repo transakcija, transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane i maržnih kredita;
- (b) 10 radnih dana za sve ostale skupove za netiranje.

3. Točke (a) i (b) stavka 2. podliježu sljedećim iznimkama:

- (a) za sve skupove za netiranje kod kojih broj trgovanja u bilo kojem trenutku tijekom tromjesečja premašuje 5 000, razdoblje marže za rizik za sljedeće tromjesečje ne smije biti kraće od 20 radnih dana. Ova se iznimka ne primjenjuje na izloženosti iz trgovanja institucija;
- (b) za skupove za netiranje koji sadržavaju jedno ili više trgovanja koja uključuju nelikvidni kolateral ili OTC izvedenicu koja se ne može lako zamijeniti, razdoblje marže za rizik ne smije biti kraće od 20 radnih dana.

**▼B**

Institucija određuje je li kolateral nelikvidan ili da OTC izvedenice ne mogu biti lako zamijenjene u stresnim tržišnim uvjetima koje karakterizira nepostojanje trajno aktivnih tržišta gdje bi druga ugovorna mogla, u roku od najviše dva dana, dobiti nekoliko kotacija cijena koje ne bi utjecale na tržište i ne bi bile cijene koje bi odražavale diskont na tržištu (u slučaju kolaterala) ili premiju (u slučaju OTC izvedenice).

Institucija razmatra jesu li trgovanja ili vrijednosni papiri koje drži kao kolateral koncentrirani kod pojedine druge ugovorne strane te bi li u slučaju da ta druga ugovorna strana izide s tržišta institucija mogla nadomjestiti ta trgovanja ili vrijednosne papire.

4. Ako je institucija bila uključena u više od dva spora o pozivima za uplatu marže u vezi s pojedinim skupom za netiranje tijekom dva prethodna tromjesečja, a ti su sporovi trajali dulje od primjenjivog razdoblja marže za rizik iz stavaka 2. i 3., institucija primjenjuje razdoblje marže za rizik koje je najmanje dvaput dulje od razdoblja iz stavaka 2. i 3. za taj skup za netiranje u sljedeća dva tromjesečja.

5. Kad se marža ponovno utvrđuje s učestalošću od  $N$  dana, razdoblje marže za rizik barem je jednako razdoblju iz stavaka 2. i 3.,  $F$ , uvećanom za  $N$  dana te umanjenom za jedan dan. To jest:

$$\text{Razdoblje marže za rizik} = F + N - 1$$

6. Ako interni model uključuje učinak pokrivenosti maržom na promjene u tržišnoj vrijednosti skupa za netiranje, institucija modelira kolateral, uz iznimku gotovinskoga kolaterala koji je u istoj valuti kao izloženost, zajedno s izloženošću pri izračunu vrijednosti izloženosti za transakcije s OTC izvedenicama i transakcije financiranja vrijednosnim papirima.

7. Ako institucija nije u mogućnosti modelirati kolateral zajedno s izloženošću, pri izračunu vrijednosti izloženosti za transakcije s OTC izvedenicama i transakcije financiranja vrijednosnim papirima ne smije priznavati učinak kolaterala, uz iznimku gotovinskoga kolaterala koji je u istoj valuti kao izloženost, osim ako primjenjuje korektivne faktore koji zadovoljavaju standarde složene metode financijskoga kolaterala s vlastitim procjenama korektivnih faktora ili pristup standardnih regulatornih korektivnih faktora u skladu s poglavljem 4.

8. Institucija koja primjenjuje IMM dužna je u svojim modelima zanemariti učinak smanjenja vrijednosti izloženosti zbog bilo koje klauzule u ugovoru o kolateralu koja zahtijeva primanje kolaterala u trenutku pogoršanja kreditne kvalitete druge ugovorne strane.

*Članak 286.***Upravljanje kreditnim rizikom druge ugovorne strane – politike, procesi i sustavi**

1. Institucija je dužna uspostaviti i održavati sustav upravljanja kreditnim rizikom druge ugovorne strane koji se sastoji od:

**▼B**

- (a) politika, procesa i sustava kojima se osigurava identificiranje, mjerenje, upravljanje, odobravanje i interno izvješćivanje o kreditnom riziku druge ugovorne strane;
- (b) postupaka kojima se osigurava usklađenost s tim politikama, procesima i sustavima.

Te politike, procesi i sustavi moraju biti konceptualno snažni, cjelovito provedeni i dokumentirani. Dokumentacija uključuje objašnjenje empirijskih tehnika koje se primjenjuju za mjerenje kreditnog rizika druge ugovorne strane.

2. Sustav upravljanja kreditnim rizikom druge ugovorne strane određen stavkom 1. uzima u obzir tržišni, likvidnosni, pravni i operativni rizik, koji mogu biti povezani s kreditnim rizikom druge ugovorne strane. Taj sustav posebno osigurava da institucija poštuje sljedeća načela:

- (a) prije ugovaranja transakcija institucija procjenjuje kreditnu sposobnost druge ugovorne strane;
- (b) institucija uzima u obzir rizik namire i kreditni rizik prije namire;
- (c) institucija upravlja tim rizicima koliko je moguće cjelovito na razini svake druge ugovorne strane, uzimajući u obzir ukupnu izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane i ostale kreditne izloženosti na razini cijelog društva.

3. Institucija koja primjenjuje IMM, u onoj mjeri u kojoj to zahtijeva nadležno tijelo, osigurava da njezin sustav upravljanja kreditnim rizikom druge ugovorne strane uzima u obzir likvidnosne rizike u vezi sa sljedećim:

- (a) potencijalnim pozivima za uplatu marže u sklopu izmjena varijacijske marže ili drugih vrsta marže, kao što su inicijalna ili neovisna marža, u uvjetima nepovoljnih šokova na tržištu;
- (b) potencijalnim pozivima za povrat viška kolaterala koji su dale druge ugovorne strane;
- (c) pozivima koji proizlaze iz potencijalnog pogoršanja vanjske procjene kreditne kvalitete same institucije.

Institucija osigurava da su priroda i razdoblje ponovne upotrebe kolaterala u skladu s njezinim likvidnosnim potrebama i da ne ugrožavaju njezinu sposobnost da pravodobno da ili vrati kolateral.

4. Upravljačko tijelo institucije i više rukovodstvo aktivno su uključeni u upravljanje kreditnim rizikom druge ugovorne strane i za to osiguravaju adekvatna sredstva. Više rukovodstvo mora biti upoznato s ograničenjima i pretpostavkama modela te njihovim utjecajem na pouzdanost rezultata modela putem formalnog procesa. Više rukovodstvo također mora biti svjesno neizvjesnosti tržišnog okruženja i operativnih problema te kako se to odražava na model.

**▼B**

5. Dnevne izvještaje o izloženosti institucije kreditnom riziku druge ugovorne strane koji se sastavljaju u skladu s člankom 287. stavkom 2. točkom (b) mora pregledati rukovodstvo koje je na odgovarajućoj razini i ima ovlast nametnuti i smanjenje pozicija koje su preuzeli pojedini zaposlenici institucije koji su odgovorni za zauzimanje pozicija i zaposlenici jedinice za trgovanje i smanjenje ukupne izloženosti institucije kreditnom riziku druge ugovorne strane.

6. Sustav upravljanja kreditnim rizikom druge ugovorne strane koji je uspostavljen u skladu sa stavkom 1. mora na odgovarajući način uzeti u obzir interne kreditne limite i limite trgovanja. Kreditni limiti i limiti trgovanja moraju biti povezani s modelom za mjerenje rizika institucije na dosljedan način, razumljiv zaposlenicima institucije koji su odgovorni za zauzimanje pozicija i upravljanje pozicijama i višem rukovodstvu. Institucija ima formalan proces kojim se odgovarajuća razina rukovodstva izvješćuje o prekoračenjima limita rizika.

7. Sustav mjerenja izloženosti institucije kreditnom riziku druge ugovorne strane obuhvaća dnevno i unutardnevno korištenje kreditnih linija. Institucija mjeri sadašnju izloženost prije smanjenja za iznos kolateralu i nakon uključenoga kolateralu. Na razini pojedinog portfelja te na razini pojedine druge ugovorne strane institucija izračunava i prati vršnu izloženost ili potencijalnu buduću izloženost u intervalima pouzdanosti koje je odabrala sama institucija. Institucija vodi računa o velikim pozicijama i o koncentraciji pozicija, između ostalog i prema grupama povezanih drugih ugovornih strana, prema gospodarskoj grani i prema tržištu.

8. Institucija uspostavlja i održava rutinski i strog program testiranja otpornosti na stres. Rezultate tog testiranja otpornosti na stres redovito, a najmanje jednom tromjesečno, provjerava više rukovodstvo, a ono se odražava u politikama i limitima koje upravljačko tijelo ili više rukovodstvo određuje u smislu kreditnog rizika druge ugovorne strane. Ako testiranje otpornosti na stres pokaže posebnu osjetljivost na određenu kombinaciju okolnosti, institucija poduzima hitne postupke za upravljanje tim rizicima.

*Članak 287.***Organizacijske strukture za upravljanje kreditnim rizikom druge ugovorne strane**

1. Institucija koja primjenjuje IMM uspostavlja i održava:

- (a) jedinicu za kontrolu rizika koja ispunjava uvjete iz stavka 2.;
- (b) jedinicu za upravljanje kolateralom koja ispunjava uvjete iz stavka 3.

2. Jedinica za kontrolu rizika odgovorna je za razvoj i provedbu upravljanja kreditnim rizikom druge ugovorne strane, uključujući početnu i kontinuiranu validaciju modela, a obavlja sljedeće funkcije i ispunjava sljedeće zahtjeve:

- (a) odgovorna je za uređivanje i provedbu sustava institucije za upravljanje kreditnim rizikom druge ugovorne strane;
- (b) izrađuje dnevna izvješća o izlaznim rezultatima modela za mjerenje rizika institucije i analizira te rezultate. Ta analiza uključuje procjenu odnosa između mjera vrijednosti izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i limita trgovanja;



**▼B**

- (c) provjerava cjelovitost ulaznih podataka modela za mjerenje rizika institucije te sastavlja i analizira izvješća o rezultatima dobivenim modelom, uključujući procjenu odnosa između mjera izloženosti riziku i kreditnih limita te limita trgovanja;
- (d) neovisna je o jedinicama odgovornima za izloženosti iz transakcija ugovaranja, obnavljanja i trgovanja i oslobođena neprimjerenog utjecaja;
- (e) ima zaposlenike koji imaju odgovarajuća stručna znanja i iskustvo;
- (f) neposredno izvješćuje više rukovodstvo institucije;
- (g) njezin rad uključen je u svakodnevni proces upravljanja kreditnim rizikom institucije;
- (h) njezini rezultati uključeni su u proces planiranja, praćenja i kontrole izloženosti institucije kreditnom riziku i njezinoga ukupnog profila rizičnosti.

3. Jedinica za upravljanje kolateralom obavlja sljedeće zadatke i funkcije:

- (a) izračunava i upućuje pozive za uplatu marže, upravlja sporovima o pozivima za uplatu marže i svakodnevno točno izvješćuje o neovisnim iznosima, inicijalnim maržama i varijacijskim maržama;
- (b) kontrolira cjelovitost podataka koji se primjenjuju za upućivanje poziva za uplatu marže, i osigurava da su podaci dosljedni i redovito usklađeni sa svim relevantnim izvorima podataka unutar institucije;
- (c) prati opseg ponovne upotrebe kolaterala i svih promjena u pravima institucije na kolateral koji je dala ili u vezi s tim kolateralom;
- (d) izvješćuje odgovarajuću razinu rukovodstva o vrstama kolaterala koji se ponovno upotrebljavaju te o uvjetima takve ponovne upotrebe, uključujući instrumente, kreditnu kvalitetu i dospijeće;
- (e) prati koncentraciju prema pojedinim vrstama kolaterala koje je institucija primila;
- (f) redovito, a najmanje jednom tromjesečno, izvješćuje više rukovodstvo o informacijama o upravljanju kolateralom, uključujući informacije o vrstama kolaterala koji je primljen i dan, veličini i roku dospijeća kolaterala te o uzrocima sporova o pozivima za uplatu marže. Interno izvješćivanje također mora odražavati trendove navedenih pokazatelja.

**▼B**

4. Više rukovodstvo jedinici za upravljanje kolateralom dodjeljuje dovoljno resursa koji se zahtijevaju prema stavku 1. točki (b) kako bi njezini sustavi postigli odgovarajuću razinu operativne uspješnosti, u smislu pravodobnosti i točnosti poziva za uplatu marže koje upućuje institucija i pravodobnog odgovora institucije na pozive za uplatu marže koje upućuju njezine druge ugovorne strane. Više rukovodstvo osigurava da jedinica ima zaposlenike koji imaju odgovarajuća stručna znanja i iskustvo da mogu pravodobno obraditi pozive i sporove, čak i u slučaju ozbiljne krize na tržištu, kako bi institucija mogla ograničiti broj velikih sporova nastalih zbog obujma trgovanja.

*Članak 288.***Provjera sustava za upravljanje kreditnim rizikom druge ugovorne strane**

Institucija, u sklopu postupaka unutarnje revizije, redovito provodi neovisne provjere svojeg sustava upravljanja kreditnim rizikom druge ugovorne strane. Ta provjera uključuje i aktivnosti jedinice za kontrolu rizika i jedinice za upravljanje kolateralom u skladu s člankom 287., a obuhvaća najmanje:

- (a) primjerenost dokumentacije koja se odnosi na sustav i proces upravljanja kreditnim rizikom druge ugovorne strane u skladu s člankom 286.;
- (b) organizaciju jedinice za kontrolu kreditnog rizika druge ugovorne strane u skladu s člankom 287. stavkom 1. točkom (a);
- (c) organizaciju jedinice za upravljanje kolateralom u skladu s člankom 287. stavkom 1. točkom (b);
- (d) uključivanje mjera izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane u svakodnevno upravljanje rizicima;
- (e) postupak odobravanja za modele mjerenja rizika i sustave vrednovanja koje upotrebljavaju zaposlenici jedinica za trgovanje i jedinica za pozadinske poslove;
- (f) validaciju svake značajne promjene u procesu mjerenja kreditnog rizika druge ugovorne strane;
- (g) obuhvat kreditnog rizika druge ugovorne strane obuhvaćenog modelom mjerenja rizika;
- (h) cjelovitost sustava izvješćivanja rukovodstva;
- (i) točnost i potpunost podataka koji se odnose na izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane;
- (j) točnost upotrebe pravnih termina u sporazumima o kolateralu i sporazumima o netiranju pri mjerenju vrijednosti izloženosti;
- (k) provjeru dosljednosti, pravodobnosti i pouzdanosti izvora podataka na kojima se temelje modeli, uključujući neovisnost tih izvora podataka;
- (l) točnost i prikladnost pretpostavki koje se odnose na volatilitet i korelacije;

**▼B**

- (m) točnost izračuna vrednovanja i pretvorbe rizika;
- (n) provjeru točnosti modela učestalim provođenjem retroaktivnog testiranja u skladu s člankom 293. stavkom 1. točkama od (b) do (e);
- (o) usklađenost jedinice za kontrolu kreditnog rizika druge ugovorne strane i jedinice za upravljanje kolateralom s relevantnim regulatornim zahtjevima.

*Članak 289.***Test upotrebljivosti**

1. Institucije osiguravaju da je distribucija izloženosti dobivena modelom koji se primjenjuje za izračun efektivnog EPE-a uključena u svakodnevni proces upravljanja kreditnim rizikom druge ugovorne strane institucije i da se rezultati modela uzimaju u obzir pri kreditnom odobravanju, upravljanju kreditnim rizikom druge ugovorne strane, internom raspoređivanju kapitala i korporativnom upravljanju.
2. Institucija dokazuje nadležnim tijelima da je najmanje godinu dana prije nego što je od nadležnih tijela dobila odobrenje za primjenu IMM-a, u skladu s člankom 283., primjenjivala model za izračun distribucije izloženosti na kojoj se temelji izračun EPE-a koji u suštini zadovoljava zahtjeve iz ovog odjeljka.
3. Model koji se upotrebljava za određivanje distribucije izloženosti prema kreditnom riziku druge ugovorne strane mora biti sastavni dio sustava upravljanja kreditnim rizikom druge ugovorne strane u skladu s člankom 286. Taj sustav obuhvaća mjerenje iskorištenosti kreditnih linija, uzimajući u obzir zbroj izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i ostalih kreditnih izloženosti i interno raspoređivanje kapitala.
4. Osim što izračunava EPE, institucija mjeri sadašnje izloženosti i upravlja sadašnjim izloženostima. Prema potrebi, institucija mjeri sadašnju izloženost i prije smanjenja za iznos kolaterala i nakon uključenoga kolaterala. Test upotrebljivosti smatra se zadovoljavajućim ako institucija upotrebljava i druge mjere kreditnog rizika druge ugovorne strane, kao što su vršna izloženost koja se temelji na distribuciji izloženosti dobivenoj istim modelom kojim se koristi za izračun EPE-a.
5. Ako je potrebno, institucija je dužna imati sustave sposobne za dnevnu procjenu EE-a, osim ako nadležnim tijelima dokaže da njezina izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane opravdava izračun EE-a u duljim vremenskim intervalima. Institucija procjenjuje EE za razdoblje koje adekvatno odražava vremensku strukturu budućih novčanih tokova i dospijeca ugovora, i to na način koji je usklađen sa značajnošću i strukturom izloženosti.
6. Izloženost se mjeri, prati i kontrolira tijekom trajanja svih ugovora u skupu za netiranje, a ne samo tijekom razdoblja od jedne godine. Institucija je dužna imati postupke za utvrđivanje i kontrolu rizika druge ugovorne strane u slučajevima gdje je izloženost dulja od jedne godine. Predviđeno povećanje izloženosti uključuje se u model izračuna internoga kapitala institucije.



### Članak 290.

#### Testiranje otpornosti na stres

1. Institucija je dužna imati sveobuhvatan program testiranja otpornosti na stres za kreditni rizik druge ugovorne strane, koji se upotrebljava i pri procjeni kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik druge ugovorne strane, koji je usklađen sa zahtjevima iz stavaka od 2. do 10.

2. Testiranje obuhvaća i utvrđivanje mogućih događaja ili budućih promjena ekonomskih uvjeta koji mogu imati nepovoljne učinke na kreditnu izloženost institucije, kao i procjenu njezine sposobnosti prilagodbe takvim promjenama.

3. Mjerenje stresa u sklopu programa uspoređuje se s limitima rizika, a institucija ga razmatra u sklopu procesa iz članka 81. Direktive 2013/36/EU.

4. Program obuhvaća sva trgovanja i agregatne izloženosti po svim vrstama kreditnog rizika druge ugovorne strane na razini pojedinih drugih ugovornih strana u vremenskom okviru koji je dostatan za provedbu redovitog testiranja otpornosti na stres.

5. Program osigurava barem mjesečno testiranje otpornosti na stres izloženosti glavnih faktora tržišnog rizika kao što su kamatne stope, strane valute, vlasnički instrumenti, kreditni rasponi i cijene robe za sve druge ugovorne strane institucije, kako bi se utvrdile prekomjerne koncentracije specifičnih rizika smjera i kako bi ih, prema potrebi, institucija mogla smanjiti. Testiranje otpornosti na stres izloženosti (s jednim faktorom, više faktora i značajnim rizicima neovisnima o smjeru) te istodobno izlaganje stresu izloženosti i kreditne sposobnosti obavlja se na razini kreditnog rizika druge ugovorne strane za pojedine druge ugovorne strane, grupe drugih ugovornih strana i na razini cjelokupne institucije.

6. Institucija barem jednom u tri mjeseca primjenjuje višefaktorske scenarije testiranja otpornosti na stres i procjenjuje značajne rizike neovisne o smjeru, uključujući rizik izloženosti krivulje prinosa i rizik osnove. Višefaktorsko testiranje otpornosti na stres obuhvaća barem scenarije u kojima se pojavljuju sljedeći događaji:

- (a) veliki ekonomski ili tržišni događaji;
- (b) znatno smanjenje ukupne likvidnosti tržišta;
- (c) veliki financijski posrednik likvidira svoje pozicije.

7. Veličina šokova odnosnih faktora rizika mora biti usklađena sa svrhom testiranja otpornosti na stres. Pri ocjenjivanju solventnosti u uvjetima stresa šokovi odnosnih faktora rizika moraju biti dovoljno veliki da obuhvate povijesno ekstremnu tržišnu okolinu i iznimne, ali moguće stresne tržišne uvjete. Testiranje otpornosti na stres mora ocjenjivati učinak tih šokova na regulatorni kapital, kapitalne zahtjeve i zaradu. Za potrebe svakodnevnog praćenja portfelja, zaštite od rizika i upravljanja koncentracijama program testiranja mora uzimati u obzir i scenarije manjeg značaja, a veće vjerojatnosti.

**▼B**

8. Program uključuje odredbu, prema potrebi, za povratno testiranje otpornosti na stres kako bi se utvrdili iznimni, ali mogući scenariji koji bi mogli dovesti do značajnih negativnih posljedica. Povratno testiranje otpornosti na stres mora uzimati u obzir utjecaj značajne nelinearnosti u portfelju.

9. Više rukovodstvo redovito se izvješćuje, a najmanje jednom u tri mjeseca, o rezultatima testiranja otpornosti na stres u skladu s programom. Izvješća i analize rezultata obuhvaćaju najveće učinke na razini druge ugovorne strane u portfelju, značajne koncentracije unutar segmenta portfelja (unutar iste industrijske grane ili regije) te specifične trendove relevantnog portfelja i druge ugovorne strane.

10. Više rukovodstvo ima vodeću ulogu u integriranju testiranja otpornosti na stres u okviru upravljanja rizicima i kulturu rizika institucije te osigurava da su rezultati smisleni i da se primjenjuju za upravljanje kreditnim rizikom druge ugovorne strane. Rezultati testiranja otpornosti na stres za značajne izloženosti procjenjuju se u odnosu na smjernice koje upućuju na sklonost preuzimanju rizika i prosljeđuju se višem rukovodstvu kako bi ono moglo raspravljati i djelovati kad se utvrdi postojanje prevelikih ili koncentriranih rizika.

*Članak 291.***Povratni rizik**

1. Za potrebe ovog članka:

- (a) „opći povratni rizik” nastaje ako je vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane pozitivno korelirana s općim faktorima tržišnog rizika;
- (b) „specifični povratni rizik” nastaje kada je buduća izloženost prema određenoj drugoj ugovornoj strani u pozitivnoj korelaciji s PD-om te druge ugovorne strane zbog prirode transakcija s tom drugom ugovornom stranom. Smatra se da je institucija izložena specifičnom povratnom riziku ako se očekuje da će buduća izloženost prema određenoj drugoj ugovornoj strani biti visoka kada vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza te druge ugovorne strane također bude visoka.

2. Institucija na odgovarajući način uzima u obzir izloženosti iz kojih proizlazi značajna razina specifičnoga i općega povratnog rizika.

3. Radi utvrđivanja općeg povratnog rizika institucija je dužna razviti testiranje otpornosti na stres i analize scenarija kako bi testirala otpornost na stres faktora rizika koji negativno utječu na kreditnu sposobnost druge ugovorne strane. To testiranje mora obuhvaćati mogućnost nastanka velikih šokova kad se promijene odnosi između faktora rizika. Institucija prati opći povratni rizik u odnosu na proizvode, regije i gospodarske grane ili druge kategorije koje su značajne za poslovanje.

4. Institucija održava postupke za utvrđivanje, praćenje i kontrolu specifičnoga povratnog rizika za svaku pravnu osobu od datuma sklapanja transakcije i tijekom cijelog trajanja transakcije.

**▼B**

5. Institucija izračunava kapitalne zahtjeve za kreditni rizik druge ugovorne strane u odnosu na transakcije u kojima je utvrđen specifični povratni rizik i u kojima postoji pravna povezanost između druge ugovorne strane i izdavatelja odnosno instrumenta OTC izvedenice ili odnosno instrumenta transakcija iz članka 273. stavka 2. točaka (b), (c) i (d), u skladu sa sljedećim načelima:

- (a) instrumenti kod kojih postoji specifični povratni rizik ne smiju se uključivati u isti skup za netiranje kao ostale transakcije s drugom ugovornom stranom i svaki se mora tretirati kao zaseban skup za netiranje;
- (b) unutar svakog takvog zasebnog skupa za netiranje, za ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta vrijednost izloženosti jednaka je ukupnom očekivanom gubitku vrijednosti preostale fer vrijednosti odnosnih instrumenata na temelju pretpostavke da je odnosni izdavatelj u postupku likvidacije;
- (c) LGD za instituciju koja primjenjuje pristup iz poglavlja 3. iznosi 100 % za te ugovore o razmjeni;
- (d) na instituciju koja primjenjuje pristup iz poglavlja 2. primjenjuje se ponder rizika koji se primjenjuje na neosigurane transakcije;
- (e) za sve druge transakcije koje se odnose na jedan subjekt u svakom pojedinom skupu za netiranje, izračun vrijednosti izloženosti u skladu je s pretpostavkom da dolazi do neočekivanog statusa neispunjavanja obveza onih odnosnih obveza u vezi s kojima je izdavatelj pravno povezan s drugom ugovornom stranom. Za transakcije koje se odnose na košaricu subjekata ili indeks, primjenjuje se, ako je značajan, neočekivani status neispunjavanja obveza odgovarajuće odnosne obveze u slučaju kad je izdavatelj pravno povezan s drugom ugovornom stranom;
- (f) u mjeri u kojoj se primjenjuju postojeći izračuni tržišnog rizika za kapitalne zahtjeve za dodatni rizik statusa neispunjavanja obveza i migracijski rizik iz glave IV. poglavlja 5. odjeljka 4. koji već sadržavaju pretpostavku o LGD-u, LGD u formuli koja se primjenjuje iznosi 100 %.

6. Institucije osiguravaju višem rukovodstvu i odgovarajućem odboru upravljačkog tijela redovita izvješća o specifičnom i općem povratnom riziku te o mjerama koje poduzimaju za upravljanje tim rizicima.

*Članak 292.***Integritet procesa modeliranja**

1. Institucija osigurava integritet procesa modeliranja iz članka 284. donošenjem barem sljedećih mjera:

- (a) model pravodobno, potpuno i na konzervativan način odražava uvjete i odredbe pojedine transakcije;
- (b) spomenuti uvjeti obuhvaćaju barem zamišljeni iznos ugovora, dospijeće, referentnu imovinu, ugovorene odredbe o marži i sporazume o netiranju;

**▼B**

- (c) ti uvjeti i odredbe za svaku transakciju održavaju se u bazi podataka koju se mora formalno i redovito revidirati;
- (d) proces priznavanja sporazuma o netiranju zahtijeva da pravna služba potvrdi pravnu provedivost netiranja na osnovi tih sporazuma;
- (e) potvrdu iz točke (d) u bazu podataka iz točke (c) unosi neovisna jedinica;
- (f) prijenos uvjeta i odredbi pojedine transakcije u model EPE provjerava se putem interne revizije;
- (g) između modela i sustava izvornih podataka moraju biti uspostavljeni procesi formalnog usklađivanja da bi se trajno provjeravalo odražavaju li se uvjeti i odredbe pojedine transakcije pravilno ili barem konzervativno na EPE.

2. Sadašnjim tržišnim podacima koristi se za određivanje sadašnjih izloženosti. Institucija može kalibrirati svoj model EPE-a upotrebom povijesnih tržišnih podataka ili tržišno impliciranih podataka kako bi odredila parametre odnosnih stohastičkih procesa kao što su otklon, volatilitnost i korelacija. Ako institucija upotrebljava povijesne podatke, dužna je upotrebljavati te podatke za barem tri protekle godine. Ti se podaci moraju ažurirati najmanje jednom u tri mjeseca ili češće kako bi odražavali tržišne uvjete.

Pri izračunu efektivnog EPE-a primjenom kalibracije stresa, institucija kalibrira efektivni EPE tako da upotrijebi podatke za tri protekle godine koji u kreditne raspone na osnovi statusa neispunjavanja obveza drugih ugovornih strana uključuju razdoblje stresa ili tržišno implicirane podatke iz tog razdoblja stresa.

Institucija za tu svrhu primjenjuje zahtjeve iz stavaka 3., 4. i 5.

3. Institucija dokazuje nadležnom tijelu, barem jednom u tri mjeseca, da se razdoblje stresa koje se primjenjuje pri izračunu u skladu s ovim stavkom podudara s razdobljem povećanih kreditnih raspona na osnovi statusa neispunjavanja obveza na ugovore o razmjeni ili drugih kreditnih raspona (na zajmove ili korporativne obveznice) za reprezentativni odabir njezinih drugih ugovornih strana s kreditnim rasponima kojima se trguje. U situacijama kad institucija ne raspolaže odgovarajućim podacima o kreditnom rasponu za drugu ugovornu stranu, raspoređuje tu drugu ugovornu stranu prema specifičnim podacima o kreditnom rasponu koji su vezani uz regiju, interni rejting i vrste djelatnosti.

4. Model EPE-a za sve druge ugovorne strane koristi se povijesnim ili impliciranim podacima koji uključuju podatke iz stresnoga kreditnog razdoblja i koristi se tim podacima na način koji je usklađen s metodom koja se primjenjuje za kalibraciju modela EPE-a na sadašnje podatke.

**▼B**

5. Pri vrednovanju učinkovitosti svoje kalibracije stresa za efektivni EPE institucija je dužna stvoriti nekoliko referentnih portfelja koji su osjetljivi na glavne faktore rizika kojima je institucija izložena. Izloženost tim referentnim portfeljima izračunava se primjenom (a) metodologije stresa koja se temelji na sadašnjim tržišnim vrijednostima i parametrima modela koji su kalibrirani prema stresnim tržišnim uvjetima i (b) izloženosti nastale tijekom razdoblja stresa, ali primjenom metode iz ovog odjeljka (tržišna vrijednost na kraju razdoblja stresa, volatilnosti i korelacije iz trogodišnjeg razdoblja stresa).

Nadležna tijela zahtijevaju da institucija prilagodi kalibraciju stresa ako među izloženostima u tim referentnim portfeljima postoje značajna odstupanja.

6. Institucija uspostavlja odgovarajući postupak validacije modela koji mora biti jasno propisan politikama i procedurama institucije. Tim se postupkom validacije mora:

- (a) odrediti vrsta testiranja koje je potrebno kako bi se osiguralo integritet modela te utvrditi uvjete pod kojima su temeljne pretpostavke modela neprimjerene, što može dovesti do podcjenjivanja vrijednosti EPE-a;
- (b) uključivati i pregled sveobuhvatnosti modela.

7. Institucija prati relevantne rizike i ima postupke za prilagođivanje vlastitih procjena efektivnog EPE-a kada ti rizici postanu značajni. U skladu s ovim stavkom, institucija je dužna:

- (a) utvrditi svoje izloženosti specifičnom povratnom riziku koji nastaje kako je određeno u članku 291. stavku 1. točki (b) i upravljati tim izloženostima te utvrditi svoje izloženosti općem povratnom riziku koji nastaje kako je određeno u članku 291. stavku 1. točki (a) i upravljati tim izloženostima;
- (b) za izloženosti s rastućim profilom rizičnosti nakon godine dana redovito uspoređivati procjenu relevantne mjere izloženosti tijekom jedne godine s istom mjerom izloženosti tijekom razdoblja izloženosti;
- (c) za izloženosti s preostalim rokom do dospijea kraćim od jedne godine redovito uspoređivati trošak zamjene (sadašnju izloženost) i realizirani profil izloženosti i pohranjivati podatke koji dopuštaju takvu usporedbu.

8. Institucija je dužna imati interne postupke koji će prije uključivanja transakcije u skup za netiranje omogućiti da se provjeri je li transakcija obuhvaćena pravno provedivim sporazumom o netiranju koji ispunjava uvjete iz odjeljka 7.

9. Institucija koja upotrebljava kolateral za potrebe smanjenja kreditnog rizika druge ugovorne strane dužna je imati interne postupke koji će prije priznavanja učinaka kolaterala u svojim izračunima omogućiti da se provjeri ispunjava li kolateral uvjete pravne sigurnosti u skladu s odredbama poglavlja 4.



**▼B**

10. EBA prati opseg praksi u ovom području i u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 donosi smjernice o primjeni ovog članka.

*Članak 293.***Zahtjevi za sustav upravljanja rizikom**

1. Institucija se usklađuje sa sljedećim zahtjevima:
  - (a) ispunjava kvalitativne zahtjeve iz dijela 3. glave IV. poglavlja 5.;
  - (b) provodi redoviti program retroaktivnog testiranja u kojemu se mjere rizika dobivene primjenom modela uspoređuju s ostvarenim mjerama rizika, a hipotetične se promjene na temelju statičnih pozicija uspoređuju s ostvarenim mjerama;
  - (c) obavlja početnu validaciju i kontinuiranu periodičnu provjeru svojeg modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i mjera rizika dobivenih tim modelom. Validacija i provjera moraju biti neovisne o razvoju modela;
  - (d) upravljačko tijelo i više rukovodstvo uključeni su u proces kontrole rizika i osiguravaju da se dodijeli dovoljno resursa kontroli kreditnog rizika i kreditnog rizika druge ugovorne strane. U tom smislu, dnevne izvještaje koje priprema neovisna jedinica za kontrolu rizika uspostavljena u skladu s člankom 287. stavkom 1. točkom (a) pregledava rukovodstvo koje je na odgovarajućoj razini i ima ovlast nametnuti i smanjenje pozicija koje su preuzeli pojedini zaposlenici jedinice za trgovanje i smanjenje ukupne izloženosti riziku institucije;
  - (e) interni model za mjerenje izloženosti riziku integriran je u svakodnevni proces upravljanja rizicima institucije;
  - (f) sustav mjerenja rizika uzima u obzir i interne limite trgovanja i ograničenja izloženosti. U tom smislu, ograničenja izloženosti moraju biti povezana s modelom mjerenja rizika institucije na trajno dosljedan način razumljiv zaposlenicima jedinice za trgovanje, kreditnoj funkciji i višem rukovodstvu;
  - (g) institucija osigurava da je njezin sustav upravljanja rizicima primjeren dokumentiran. Institucija posebno ima dokumentirani skup internih politika, kontrola i postupaka koji se odnose na funkcioniranje sustava mjerenja rizika i aranžmane kojima se osigurava usklađenost s tim politikama;
  - (h) institucija redovito provodi neovisne provjere sustava mjerenja rizika u sklopu postupaka unutarnje revizije. Navedena provjera uključuje i aktivnosti poslovnih jedinica za trgovanje i neovisne jedinice za kontrolu rizika. Provjera ukupnog procesa upravljanja rizikom provodi se u redovitim vremenskim razmacima (a najmanje jednom godišnje), a posebno obuhvaća barem sve stavke iz članka 288.;

**▼B**

(i) kontinuiranu validaciju modela kreditnog rizika druge ugovorne strane, uključujući retroaktivno testiranje, redovito pregledava rukovodstvo koje ima ovlast za odlučivanje o aktivnostima koje treba poduzeti kako bi se otklonili nedostaci modela.

2. Nadležna tijela uzimaju u obzir opseg u kojemu institucija ispunjava zahtjeve iz stavka 1. pri određivanju parametra alfa iz članka 284. stavka 4. Samo instituciji koja je u potpunosti usklađena s tim zahtjevima može se dopustiti primjena minimalnog multiplikacijskog faktora.

3. Institucija dokumentira proces početne i kontinuirane validacije svojeg modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i izračuna mjera rizika dobivenih modelom tako detaljno da treća strana može ponovno provesti analizu i izmjeriti rizik. Ta dokumentacija određuje učestalost obavljanja analize retroaktivnog testiranja i svih drugih kontinuiranih validacija, način obavljanja validacije s obzirom na tokove podataka i portfelje te primijenjene analize.

4. Institucija utvrđuje kriterije za procjenu svojih modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i modela koji su uključeni u izračun izloženosti te ima pisanu politiku koja opisuje proces kojim se neprihvatljivo funkcioniranje modela utvrđuje i ispravlja.

5. Institucija utvrđuje kako se izrađuju reprezentativni portfelji drugih ugovornih strana za potrebe validacije modela kreditnog rizika druge ugovorne strane i njegovih mjera rizika.

6. Validacija modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i njihovih mjera rizika koje proizvode predviđene distribucije uzima u obzir više od jednog statističkog podatka o predviđenoj distribuciji.

*Članak 294.***Zahtjevi za validaciju**

1. U sklopu svoje početne i kontinuirane validacije modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i njegovih mjera rizika, institucija osigurava da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) institucija obavlja retroaktivno testiranje upotrebljavajući povijesne podatke o promjenama faktora tržišnog rizika prije nego što od nadležnih tijela dobije odobrenje u skladu s člankom 283. stavkom 1. Retroaktivno testiranje obuhvaća nekoliko različitih razdoblja predviđanja od najmanje godinu dana, niz različitih početnih datuma i širok raspon tržišnih uvjeta;

(b) institucija koja primjenjuje pristup iz članka 285. stavka 1. točke (b) redovito provodi validaciju svojeg modela kako bi provjerila jesu li ostvarene sadašnje izloženosti u skladu s predviđanjima tijekom svih razdoblja marže unutar jedne godine. Ako neka trgovanja unutar skupa za netiranje imaju dospijeće kraće od jedne godine, a skup za netiranje bi imao veću osjetljivost na faktor rizika kad bi se ta trgovanja isključila, validacijom se to mora uzeti u obzir;

**▼B**

- (c) institucija provodi retroaktivno testiranje učinkovitosti svojeg modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i njegovih relevantnih mjera rizika kao i predviđanja faktora tržišnog rizika. Za trgovanje pokriveno kolateralom razdoblja predviđanja uključuju ona razdoblja koja odražavaju tipična razdoblja marže za rizik koja se primjenjuju u trgovanju koje je pokriveno kolateralom ili maržom;
- (d) ako validacija modela upućuje na to da je efektivni EPE podcijenjen, institucija poduzima odgovarajuće mjere da otkloni netočnosti modela;
- (e) institucija u sklopu početnog i kontinuiranog procesa validacije modela testira modele za određivanje cijena kojima se koristi za izračun izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne za određeni scenarij budućih šokova vezanih uz faktore tržišnog rizika. Modeli za određivanje cijena opcija uzimaju u obzir nelinearnost vrijednosti opcija s obzirom na faktore tržišnog rizika;
- (f) model izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane mora obuhvatiti i informacije koje su karakteristične za pojedinu transakciju kako bi se agregirale izloženosti na razini skupa za netiranje. Institucija provjerava jesu li transakcije raspoređene u odgovarajući skup za netiranje unutar modela;
- (g) model izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane mora obuhvatiti i informacije koje su karakteristične za pojedinu transakciju kako bi se obuhvatili učinci pokrivenosti maržom. On uzima u obzir i sadašnji iznos marže i iznos marže koji će biti razmijenjen između ugovornih strana u budućnosti. Takav model uzima u obzir vrstu ugovora o marži (jednostrani ili dvostrani), učestalost poziva za uplatu marže, razdoblje marže za rizik, najniži prag nepokrivene izloženosti koji je institucija voljna prihvatiti te najniži iznos marže koji će se razmijeniti između ugovornih strana. Takav model uzima u obzir promjene tržišne vrijednosti danoga kolaterala ili primjenjuje pravila iz poglavlja 4.;
- (h) sastavni dio procesa validacije modela mora biti statični program retroaktivnog testiranja reprezentativnih portfelja druge ugovorne strane na povijesnim podacima. Institucija u redovitim vremenskim razmacima provodi program retroaktivnog testiranja određenog broja reprezentativnih portfelja druge ugovorne strane (stvarnih ili zamišljenih). Ti reprezentativni portfelji odabiru se na temelju njihove osjetljivosti na značajne faktore rizika i kombinacije faktora rizika kojima je institucija izložena;
- (i) institucija provodi program retroaktivnog testiranja radi provjere ključnih pretpostavki modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i relevantnih mjera rizika, uključujući modelirani odnos između rokova dospijeca istog faktora rizika i modelirane odnose između faktora rizika;
- (j) odgovarajući program retroaktivnog testiranja primjenjuje se na učinkovitost modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i njegovih mjera rizika. Program retroaktivnog testiranja mora moći utvrditi slabiju učinkovitost mjera rizika modela EPE-a;

**▼B**

- (k) institucija provodi validaciju svojih modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane i svih mjera rizika u razdobljima koja su primjerena dospijeću trgovanja za koja se izloženost izračunava upotrebom IMM-a u skladu s člankom 283.;
- (l) u sklopu procesa kontinuirane validacije modela institucija redovito provjerava modele za određivanje cijena kojima se koristi za izračun izloženosti druge ugovorne strane u odnosu na neovisne referentne vrijednosti;
- (m) kontinuirana validacija modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane institucije i odgovarajućih mjera rizika obuhvaća procjenu adekvatnosti učinkovitosti u nedavnom razdoblju;
- (n) u sklopu procesa početne i kontinuirane validacije institucija procjenjuje učestalost ažuriranja parametara modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane;
- (o) u početnoj i kontinuiranoj validaciji modela izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane procjenjuje se primjerenost razine druge ugovorne strane i izračuna izloženosti skupa za netiranje.

2. Mjera koja je konzervativnija od mjerila koje se primjenjuje za izračun regulatorne vrijednosti izloženosti za svaku drugu ugovornu stranu može se primijeniti umjesto parametra alfa pomnoženog s efektivnim EPE-om, uz prethodno odobrenje nadležnih tijela. Stupanj relativne konzervativnosti nadležna tijela procjenjuju pri početnom odobravanju i u redovitim nadzornim provjerama modela EPE. Institucija redovito provodi validaciju konzervativnosti. Kontinuirana procjena učinkovitosti modela mora obuhvaćati sve druge ugovorne strane na koje se primjenjuju modeli.

3. Ako program retroaktivnog testiranja upozorava da model nije dovoljno točan, nadležna tijela instituciji oduzimaju odobrenje za primjenu modela ili joj nalažu poduzimanje odgovarajućih mjera u svrhu poboljšanja modela u kratkom roku.

## O d j e l j a k 7 .

### S p o r a z u m i o n e t i r a n j u

#### Članak 295.

#### **Priznavanje sporazuma o netiranju kao činitelja smanjenja rizika**

Kao činitelje smanjenja rizika u skladu s člankom 298. institucije mogu tretirati samo sljedeće vrste sporazuma o netiranju koje su nadležna tijela priznala u skladu s člankom 296. i pod uvjetom da institucija ispunjava zahtjeve iz članka 297.:

**▼B**

- (a) dvostrani ugovori o obnovi između institucije i druge ugovorne strane, na temelju kojih se međusobna potraživanja i obveze automatski prebijaju tako da se navedenom obnovom utvrđuje jedinstveni neto iznos svaki put kad se obnova primijeni, čime se stvara jedinstveni novi ugovor koji zamjenjuje sve prethodne ugovore i obveze ugovornih strana na temelju tih ugovora te obvezuje ugovorne strane;
- (b) ostali dvostrani ugovori između institucije i druge ugovorne strane;
- (c) sporazumi o netiranju između različitih kategorija proizvoda za institucije koje su dobile odobrenje za primjenu metode iz odjeljka 6. za transakcije obuhvaćene tom metodom. Nadležna tijela dostavljaju EBA-i popis odobrenih sporazuma o netiranju između različitih kategorija proizvoda.

Netiranje transakcija između različitih pravnih osoba unutar grupe ne priznaje se za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva.

*Članak 296.***Priznavanje sporazuma o netiranju**

1. Nadležna tijela priznaju sporazume o netiranju samo ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. i, ovisno o slučaju, uvjeti iz stavka 3.
2. Sljedeće uvjete moraju ispunjavati svi sporazumi o netiranju koje institucija upotrebljava za potrebe određivanja vrijednosti izloženosti u ovom dijelu:
  - (a) institucija je sklopila sporazum o netiranju s drugom ugovornom stranom iz kojeg proizlazi jedna pravna obveza, koja obuhvaća sve uključene transakcije, tako da bi u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane institucija imala pravo primiti ili obvezu platiti samo neto zbroj pozitivnih i negativnih tržišnih vrijednosti uključenih pojedinačnih transakcija;
  - (b) institucija je stavila na raspolaganje nadležnim tijelima pisana i obrazložena pravna mišljenja kojima se utvrđuje da su, ako dođe do pravnog osporavanja sporazuma o netiranju, potraživanja i obveze institucije ograničeni na iznos iz točke (a). Pravno mišljenje odnosi se na mjerodavno pravo:
    - i. područja sudske nadležnosti unutar kojega je osnovana druga ugovorna strana;
    - ii. ako je uključena podružnica društva koja se nalazi u drugoj državi, a ne u onoj u kojoj je osnovano društvo, područja sudske nadležnosti u kojemu se nalazi podružnica;
    - iii. područja sudske nadležnosti čijim se pravom uređuju pojedinačne transakcije uključene u sporazum o netiranju;

**▼ B**

- iv. područja sudske nadležnosti čijim se pravom uređuje bilo koji ugovor ili sporazum nužan za provođenje sporazuma o netiranju;
- (c) kreditni rizik u vezi sa svakom drugom ugovornom stranom kumulira se kako bi se dobila jedna pravna izloženost između transakcija sa svakom drugom ugovornom stranom. Navedena kumulacija mora se uključiti u proces određivanja kreditnih limita i izračun internoga kapitala;
- (d) ugovor ne smije sadržavati odredbu kojom se, u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane, drugoj ugovornoj strani koja nije u statusu neispunjavanja obveza dopušta izvršenje samo ograničenih plaćanja prema ugovornoj strani koja je u statusu neispunjavanja obveza, ili se uopće ne dopuštaju plaćanja, čak i kada je ugovorna strana koja je u statusu neispunjavanja obveza neto vjerovnik (tj. odredbu o odustanku).

Ako neko nadležno tijelo nije uvjeren da je sporazum o netiranju valjan i pravno provediv prema pravu svakog područja sudske nadležnosti iz točke (b), sporazum o netiranju ne priznaje se kao činitelj smanjenja rizika ni za jednu ugovornu stranu. Nadležna tijela o tome se međusobno obavješćuju.

3. Pravna mišljenja iz točke (b) mogu se odnositi na svaku vrstu sporazuma o netiranju. Sporazumi o netiranju između različitih kategorija proizvoda moraju ispunjavati sljedeće dodatne uvjete:

- (a) neto iznos iz stavka 2. točke (a) jednak je neto zbroju pozitivnih i negativnih završnih vrijednosti svakoga uključenoga dvostranoga standardiziranog sporazuma o netiranju i pozitivnih i negativnih tržišnih vrijednosti pojedinačnih transakcija (neto iznos iz različitih kategorija proizvoda);
- (b) pravna mišljenja iz stavka 2. točke (b) obuhvaćaju i mišljenje o valjanosti i pravnoj provedivosti cijelog sporazuma o netiranju između različitih kategorija proizvoda na temelju uvjeta iz tog sporazuma kao i o njegovom utjecaju na značajne odredbe bilo kojega uključenoga pojedinačnoga dvostranoga standardiziranog sporazuma.

*Članak 297.***Obveze institucija**

1. Institucija uspostavlja i provodi postupke kako bi osigurala preispitivanje utjecaja promjena prava relevantnih područja sudske nadležnosti iz članka 296. stavka 2. točke (b) na valjanost i pravnu provedivost svojih sporazuma o netiranju.
2. Institucija u svojoj evidenciji vodi svu potrebnu dokumentaciju koja se odnosi na njezine sporazume o netiranju.
3. Institucija učinke netiranja uključuje u proces mjerenja ukupne izloženosti kreditnom riziku za svaku drugu ugovornu stranu i na toj osnovi upravlja svojim kreditnim rizikom druge ugovorne strane.

**▼B**

4. U slučaju sporazuma o netiranju između različitih kategorija proizvoda iz članka 295. institucija provodi postupke iz članka 296. stavka 2. točke (c) kako bi osigurala da je svaka transakcija koja se uključuje u skup za netiranje obuhvaćena pravnim mišljenjem iz članka 296. stavka 2. točke (b).

U smislu sporazuma o netiranju između različitih kategorija proizvoda, institucija kontinuirano ispunjava zahtjeve za priznavanje dvostranih sporazuma o netiranju i, prema potrebi, zahtjeve iz poglavlja 4. za priznavanje smanjenja kreditnog rizika, u odnosu na svaki uključeni pojedinačni dvostrani standardizirani sporazum i svaku transakciju.

*Članak 298.***Učinci priznavanja netiranja kao činitelja smanjenja rizika**

1. Na sporazume o netiranju primjenjuje se sljedeći tretman:
  - (a) netiranje za potrebe odjeljaka 5. i 6. priznaje se kako je određeno u tim odjeljcima;
  - (b) u slučaju ugovora o obnovi, umjesto bruto iznosa mogu se ponderirati jedinstveni neto iznosi određeni u tim ugovorima.

U primjeni odjeljka 3. institucije mogu uzeti u obzir ugovor o obnovi pri određivanju:

- i. sadašnjeg troška zamjene iz članka 274. stavka 1.;
- ii. zamišljenih vrijednosti glavnice ili odnosnih vrijednosti iz članka 274. stavka 2.

U primjeni odjeljka 4. pri određivanju zamišljenog iznosa iz članka 275. stavka 1. institucije mogu uzeti u obzir ugovor o obnovi za potrebe izračuna zamišljenih vrijednosti glavnice. U tim slučajevima institucije primjenjuju postotke iz tablice 3.

- (c) U slučaju drugih sporazuma o netiranju institucije primjenjuju odredbe odjeljka 3. na sljedeći način:
  - i. sadašnji trošak zamjene iz članka 274. stavka 1. za ugovore obuhvaćene sporazumom o netiranju dobiva se na osnovi stvarnog hipotetičnog neto troška zamjene koji rezultira iz sporazuma; ako iz netiranja proizlazi neto obveza za instituciju koja izračunava neto trošak zamjene, sadašnji trošak zamjene jednak je nuli;
  - ii. vrijednost potencijalne buduće kreditne izloženosti iz članka 274. stavka 2. za sve ugovore obuhvaćene sporazumom o netiranju smanjuje se prema sljedećoj formuli:

**▼B**

$$PCE_{red} = 0.4 \cdot PCE_{gross} + 0.6 \cdot NGR \cdot PCE_{gross}$$

pri čemu je:

$PCE_{red}$  = umanjena vrijednost potencijalne buduće kreditne izloženosti za sve ugovore s drugom ugovornom stranom obuhvaćene valjanim dvostranim sporazumom o netiranju;

$PCE_{gross}$  = zbroj vrijednosti potencijalne buduće kreditne izloženosti za sve ugovore s drugom ugovornom stranom obuhvaćene valjanim dvostranim sporazumom o netiranju, a koji se izračunavaju množenjem njihovih zamišljenih vrijednosti glavnice s postocima iz tablice 1.;

NGR = omjer neto i bruto vrijednosti izračunat kao kvocijent neto troška zamjene za sve ugovore obuhvaćene valjanim dvostranim sporazumom o netiranju s drugom ugovornom stranom (brojnik) i bruto vrijednosti troška zamjene za sve ugovore obuhvaćene valjanim dvostranim sporazumom o netiranju s tom drugom ugovornom stranom (nazivnik).

2. Pri izračunu potencijalne buduće kreditne izloženosti prema formuli iz stavka 1. institucije mogu potpuno usklađene ugovore obuhvaćene sporazumom o netiranju tretirati kao jedinstveni ugovor sa zamišljenom vrijednosti glavnice jednakom neto primicima.

U primjeni članka 275. stavka 1. institucije mogu potpuno usklađene ugovore obuhvaćene sporazumom o netiranju tretirati kao jedinstveni ugovor sa zamišljenom vrijednosti glavnice jednakom neto primicima, pri čemu se zamišljene vrijednosti glavnice množe postocima iz tablice 3.

U smislu ovog stavka, potpuno usklađeni ugovori jesu valutni forvardi ili slični ugovori u kojima je zamišljena vrijednost glavnice jednaka novčanim tokovima, ako novčani tokovi dospijevaju na isti datum valute i ako su u cijelosti nominirani u istoj valuti.

3. Za sve druge ugovore obuhvaćene sporazumom o netiranju postoci koji se primjenjuju mogu se smanjiti u skladu s tablicom 6.

Tablica 6.

Izvorni rok dospijeća	Ugovori vezani uz kamatnu stopu	Ugovori koji se odnose na valute
1 godina ili kraći	0,35 %	1,50 %
Dulji od jedne godine, ali ne dulji od dvije godine	0,75 %	3,75 %
Dodatak za svaku sljedeću godinu	0,75 %	2,25 %



**▼B**

4. U slučaju ugovora vezanih uz kamatnu stopu, institucije mogu, uz suglasnost nadležnih tijela, izabrati hoće li primjenjivati izvorni rok dospijea ili preostali rok do dospijea.

## Odjeljak 8.

**Stavke iz knjige trgovanja***Članak 299.***Stavke iz knjige trgovanja**

1. Za potrebe primjene ovog članka Prilog II. sadržava uputu na izvedene instrumente za prijenos kreditnog rizika naveden u točki (8) odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ.

2. Pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom za rizik druge ugovorne strane stavki iz knjige trgovanja, institucije se usklađuju sa sljedećim načelima:

- (a) u slučaju kreditnih izvedenica ugovora o razmjeni ukupnog prinosa i ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, vrijednost potencijalne buduće kreditne izloženosti prema metodi iz odjeljka 3. izračunava se tako da se nominalni iznos instrumenta množi sa sljedećim postocima:
  - i. 5 %, ako bi referentna obveza, kad bi dovodila do izravne izloženosti institucije, ispunjavala uvjete za kvalificirajuću stavku za potrebe dijela trećega glave IV. poglavlja 2.;
  - ii. 10 %, ako referentna obveza, kad bi dovodila do izravne izloženosti institucije, ne bi ispunjavala uvjete za kvalificirajuću stavku u smislu dijela trećega glave IV. poglavlja 2.

U slučaju institucije čija izloženost koja proizlazi iz ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza predstavlja dugu poziciju u odnosnom instrumentu, postotak za izračun vrijednosti potencijalne buduće kreditne izloženosti može biti 0 %, pod uvjetom da ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza ne podliježe zatvaranju u slučaju insolventnosti subjekta čija izloženost koja proizlazi iz ugovora predstavlja kratku poziciju u odnosnom instrumentu, čak i ako nije došlo do nastanka statusa neispunjavanja obveza po tom odnosnom instrumentu.

Ako kreditna izvedenica pruža zaštitu u odnosu na n-ti nastanak statusa neispunjavanja obveza između nekoliko odnosnih obveza, institucija određuje koji će od postotaka iz prvog podstavka primijeniti tako što će uzeti u obzir obvezu s n-tom najnižom kreditnom kvalitetom koja bi, kad bi bila obveza institucije, bila kvalificirajuća stavka u smislu dijela trećega glave IV. poglavlja 2.;

- (b) institucija ne smije primjenjivati jednostavnu metodu financijskoga kolaterala iz članka 222. za priznavanje učinaka financijskoga kolaterala;

**▼B**

- (c) u slučaju repo transakcija i transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane koje su raspoređene u knjigu trgovanja, institucija kao priznati kolateral može priznati sve financijske instrumente i robu koji ispunjavaju uvjete za uključivanje u knjigu trgovanja;
- (d) za izloženosti koje proizlaze iz OTC izvedenica koje su raspoređene u knjigu trgovanja institucija kao priznati kolateral može priznati robu koja ispunjava uvjete za uključivanje u knjigu trgovanja;
- (e) za potrebe izračuna korektivnih faktora kad su financijski instrumenti ili roba koji ne ispunjavaju uvjete iz poglavlja 4. dani u zajam, prodani ili dani kao kolateral odnosno uzeti u zajam, kupljeni ili primljeni kao kolateral ili na drugi način na temelju te transakcije, i kad institucija primjenjuje pristup regulatornih korektivnih faktora iz poglavlja 4. odjeljka 3., institucije primjenjuju isti tretman koji primjenjuju na dionice koje nisu uključene u glavni burzovni indeks, ali koje su uvrštene na priznatu burzu;
- (f) ako institucija primjenjuje pristup vlastitih procjena korektivnih faktora iz poglavlja 4. odjeljka 3. na financijske instrumente ili robu koji ne ispunjavaju uvjete za priznavanje iz poglavlja 4., izračunava korektivne faktore za svaku pojedinačnu stavku. Ako je institucija dobila odobrenje za primjenu pristupa internih modela iz poglavlja 4., taj pristup može primijeniti i na knjigu trgovanja;
- (g) u vezi s priznavanjem standardiziranih sporazuma o netiranju koji obuhvaćaju repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili ostale transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala, institucije priznaju netiranje između pozicija iz knjige trgovanja i knjige pozicija kojima se ne trguje samo ako netirane transakcije ispunjavaju sljedeće uvjete:
  - i. za sve transakcije tržišna se vrijednost utvrđuje na svakodnevnoj osnovi;
  - ii. sve stavke uzete u zajam, kupljene ili primljene u transakcijama mogu se priznati kao priznati financijski kolateral u skladu s poglavljem 4., bez primjene točaka od (c) do (f) ovog stavka;
- (h) ako je kreditna izvedenica uključena u knjigu trgovanja dio interne zaštite i ako je kreditna zaštita priznata na temelju ove Uredbe u skladu s člankom 204., institucija primjenjuje jedan od sljedeća dva pristupa:
  - i. tretira kreditnu izvedenicu kao da ne postoji rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz pozicije u toj kreditnoj izvedenici;
  - ii. za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik druge ugovorne strane dosljedno uključuje sve kreditne izvedenice uključene u knjigu trgovanja koje su dio interne zaštite ili kupljene kao zaštita od izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane, pod uvjetom da kreditna zaštita ispunjava uvjete za priznavanje iz poglavlja 4.

**▼B**

## Odjeljak 9.

**Kapitalni zahtjevi za izloženosti središnjoj drugoj ugovornoj strani***Članak 300.***Definicije**

Za potrebe ovog odjeljka, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „ne ulazi u stečajnu masu”, u odnosu na imovinu klijenta znači da postoje učinkovite odredbe koje osiguravaju da ta imovina nije dostupna vjerovnicima središnje druge ugovorne strane ili klirinškog člana u slučaju insolventnosti te središnje druge ugovorne strane ili klirinškog člana ili da ta imovina neće biti na raspolaganju klirinškom članu za pokrivanje gubitaka koje je snosio po nastanku statusa neispunjavanja obveza klijenta ili klijenata koji nisu oni koji su dali tu imovinu;
2. „transakcija povezana sa središnjom drugom ugovornom stranom” znači ugovor ili transakcija iz članka 301. stavka 1. između klijenta i klirinškog člana koja je izravno povezana s ugovorom ili transakcijom iz tog stavka između toga klirinškog člana i središnje druge ugovorne strane;
3. „klirinški član” znači klirinški član kako je određen u članku 2. točki (14) Uredbe (EU) br. 648/2012;
4. „klijent” znači klijent kako je određen u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili društvo koje je sklopilo sporazum o neizravnom poravnanju s klirinškim članom u skladu s člankom 4. stavkom 3. te Uredbe.

*Članak 301.***Područje primjene**

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na sljedeće ugovore i transakcije dok su nepodmirene u odnosu na središnju drugu ugovornu stranu:
  - (a) ugovore navedene u Prilogu II. i kreditne izvedenice;
  - (b) repo transakcije;
  - (c) transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane;
  - (d) transakcije s dugim rokom namire;
  - (e) maržne kredite.
2. Institucije mogu odlučiti hoće li primjenjivati jedan od sljedeća dva tretmana na nepodmirene ugovore i transakcije s kvalificiranom središnjom drugom ugovornom stranom iz stavka 1.:
  - (a) tretman za izloženosti iz trgovanja i izloženosti iz uplata u jamstveni fond obveze iz članka 306., osim tretmana iz tog članka stavka 1. točke (b) odnosno članka 307.;

**▼B**

(b) tretman iz članka 310.;

3. Institucije primjenjuju tretman iz članka 306., osim tretmana iz stavka 1. točke (a) tog članka, odnosno iz članka 309., prema potrebi, na nepodmirene ugovore i transakcije s nekvalificiranom središnjom drugom ugovornom stranom iz stavka 1. ovog članka.

*Članak 302.***Praćenje izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama**

1. Institucije prate sve svoje izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama i utvrđuju postupke za redovito izvješćivanje o njima višeg rukovodstva i odgovarajućeg odbora ili više odbora upravljačkog tijela.

2. Institucije procjenjuju, odgovarajućim analizama scenarija i testiranjima otpornosti na stres, je li razina regulatornoga kapitala za izloženosti prema središnjoj drugoj ugovornoj strani, uključujući potencijalne buduće kreditne izloženosti, izloženosti iz uplata u jamstveni fond i, kada institucija djeluje kao klirinški član, izloženosti koje proizlaze iz ugovora utvrđenih člankom 304., odgovarajuća u odnosu na inherentne rizike tih izloženosti.

*Članak 303.***Tretman izloženosti klirinških članova prema središnjim drugim ugovornim stranama**

Kada institucija djeluje kao klirinški član, za svoje potrebe ili kao financijski posrednik između klijenta i središnje druge ugovorne strane, izračunava kapitalne zahtjeve za svoje izloženosti prema središnjoj drugoj ugovornoj strani u skladu s člankom 301. stavcima 2. i 3.

*Članak 304.***Tretman izloženosti klirinških članova prema klijentima**

1. Kada institucija djeluje kao klirinški član i kada u tom svojstvu djeluje kao financijski posrednik između klijenta i središnje druge ugovorne strane, izračunava kapitalne zahtjeve za svoje transakcije s klijentom povezane sa središnjom drugom ugovornom stranom u skladu s odjeljcima od 1. do 8. ovog poglavlja i dijelom 3. glavom VI., prema potrebi.

2. Kada institucija koja djeluje kao klirinški član sklopi ugovor s klijentom drugoga klirinškog člana kojim se omogućuje, u skladu s člankom 48. stavcima 5. i 6. Uredbe (EU) br. 648/2012, prijenos pozicija i kolaterala iz članka 305. stavka 2. točke (b) ove Uredbe za toga klijenta, a taj ugovor rezultira potencijalnom obvezom za tu instituciju, ta institucija može toj potencijalnoj obvezi dodijeliti vrijednost izloženosti nula.

**▼ B**

3. Institucija koja djeluje kao klirinški član može primijeniti kraće razdoblje marže za rizik kada izračunava kapitalni zahtjev za svoje izloženosti prema klijentu u skladu s metodom internog modela. Razdoblje marže za rizik koje institucija primjenjuje ne smije biti kraće od pet dana.

4. Institucija koja djeluje kao klirinški član može pomnožiti svoj EAD sa skalarom kada izračunava kapitalni zahtjev za svoje izloženosti prema klijentu u skladu s metodom tržišne vrijednosti, standardiziranom metodom ili metodom originalne izloženosti. Institucija može primjenjivati sljedeće skalare:

- (a) 0,71 za razdoblje marže za rizik od pet dana;
- (b) 0,77 za razdoblje marže za rizik od šest dana;
- (c) 0,84 za razdoblje marže za rizik od sedam dana;
- (d) 0,89 za razdoblje marže za rizik od osam dana;
- (e) 0,95 za razdoblje marže za rizik od devet dana;
- (f) 1 za razdoblje marže za rizik od deset ili više dana.

5. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje razdoblja nadoknade za rizik kojima se institucije mogu koristiti za potrebe stavaka 3. i 4.

Pri izradi tog nacrta regulatornih tehničkih standarda EBA primjenjuje sljedeća načela:

- (a) utvrđuje razdoblje, marže za rizik za svaku vrstu ugovora i transakcija navedenih u članku 301. stavku 1.;
- (b) razdoblja marže za rizik koja se utvrđuju u točki (a) odražavaju razdoblja isteka trajanja ugovora i transakcija iz te točke.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 30. lipnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

#### *Članak 305.*

#### **Tretman izloženosti klijenata**

1. Kada je institucija klijent, izračunava kapitalne zahtjeve za svoje transakcije sa svojim klirinškim članom povezane sa središnjom drugom ugovornom stranom u skladu s odjeljcima od 1. do 8. ovog poglavlja i dijelom 3. glavom VI., prema potrebi.

**▼B**

2. Ne dovodeći u pitanje pristup iz stavka 1., kada je institucija klijent, može izračunavati kapitalne zahtjeve za svoje izloženosti iz trgovanja za transakcije sa svojim klirinškim članom povezane sa središnjom drugom ugovornom stranom u skladu s člankom 306. pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) pozicije i imovina te institucije koje se odnose na te transakcije razlikuju se i odvojene su, i na razini klirinškog člana i na razini središnje druge ugovorne strane, od pozicija i imovine klirinškog člana i ostalih klijenata tog klirinškog člana, a zbog tog razlikovanja i te odvojenosti te pozicije i ta imovina ne ulaze u stečajnu masu u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili insolventnosti klirinškog člana, jednog od njegovih ostalih klijenata ili više njih;
- (b) zakoni, propisi, pravila i ugovori koji se primjenjuju na instituciju ili središnju drugu ugovornu stranu ili ih obvezuju, osiguravaju da se u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili insolventnosti izvornoga klirinškog člana, klijentove pozicije koje se odnose na te ugovore i transakcije te odgovarajući kolateral prenesu drugom klirinškom članu u odgovarajućem razdoblju marže za rizik. U takvim okolnostima klijentove pozicije i kolateral prenose se po tržišnoj vrijednosti, osim ako klijent zahtijeva da zaključi poziciju po tržišnoj vrijednosti;
- (c) institucija ima neovisno, pisano i obrazloženo pravno mišljenje iz kojega proizlazi da bi, ako dođe do pravnog osporavanja, relevantni sudovi i upravna tijela odlučili da klijent ne bi snosio gubitke zbog insolventnosti svoga klirinškog člana ili bilo kojega klijenta svoga klirinškog člana prema pravu područja sudske nadležnosti te institucije, njezinoga klirinškog člana i središnje druge ugovorne strane, zakonu koji uređuje transakcije i ugovore kojima institucija obavlja poravnanje preko središnje druge ugovorne strane, zakonu koji uređuje kolateral i zakonu koji uređuje sve ugovore i sporazume nužne za ispunjavanje uvjeta iz točke (b);
- (d) središnja druga ugovorna strana je kvalificirana središnja druga ugovorna strana.

3. Ne dovodeći u pitanje uvjete iz stavka 2., kada institucija koja je klijent nije zaštićena od gubitaka u slučaju da klirinški član i drugi klijent klirinškog člana zajedno dođu u status neispunjavanja obveza, a svi su drugi uvjeti iz članka 2. ispunjeni, klijent može izračunavati kapitalne zahtjeve za svoje izloženosti iz trgovanja za transakcije sa svojim klirinškim članom povezane sa središnjom drugom ugovornom stranom u skladu s člankom 306., pod uvjetom da ponder rizika od 2 % iz stavka 1. točke (a) tog članka zamijeni ponderom rizika od 4 %.

4. Kada institucija koja je klijent pristupa uslugama središnje druge ugovorne strane putem sporazuma o neizravnom poravnanju, u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, može primijeniti tretman iz stavka 2. ili 3. samo kada su uvjeti iz svakog stavka ispunjeni na svakoj razini lanca posrednika.



### Članak 306.

#### Kapitalni zahtjevi za izloženosti iz trgovanja

1. Institucija primjenjuje sljedeći tretman na svoje izloženosti iz trgovanja sa središnjim drugim ugovornim stranama:

- (a) na vrijednosti izloženosti svih svojih izloženosti iz trgovanja s kvalificiranom središnjom drugom ugovornom stranom primjenjuje ponder rizika od 2 %;
- (b) na sve svoje izloženosti iz trgovanja s nekvalificiranom središnjom drugom ugovornom stranom primjenjuje ponder rizika koji se upotrebljava za standardizirani pristup kreditnom riziku iz članka 107. stavka 2. točke (b);
- (c) kada institucija djeluje kao financijski posrednik između klijenta i središnje druge ugovorne strane, a odredbe transakcije povezane sa središnjom drugom ugovornom stranom propisuju da institucija nije obvezna nadoknaditi klijentu bilo koje gubitke uzrokovane promjenama iznosa te transakcije u slučaju da središnja druga ugovorna strana dođe u status neispunjavanja obveza, vrijednost izloženosti transakcije sa središnjom drugom ugovornom stranom koja odgovara toj transakciji povezanoj sa središnjom drugom ugovornom stranom jednaka je nuli.

2. Neovisno o stavku 1., ako imovina koja je dana kao kolateral središnjoj drugoj ugovornoj strani ili klirinškom članu ne ulazi u stečajnu masu u slučaju da središnja druga ugovorna strana, klirinški član ili jedan odnosno više njegovih ostalih klijenata postanu insolventni, institucija može dodijeliti vrijednost izloženosti nula izloženostima kreditnom riziku druge ugovorne strane za tu imovinu.

3. Institucija izračunava vrijednosti izloženosti svojih izloženosti iz trgovanja sa središnjom drugom ugovornom stranom u skladu s odjeljcima od 1. do 8. ovog poglavlja, prema potrebi.

4. Institucija izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom za svoje izloženosti iz trgovanja sa središnjim drugim ugovornim stranama za potrebe članka 92. stavka 3. tako da zbroj vrijednosti izloženosti svojih izloženosti iz trgovanja sa središnjim drugim ugovornim stranama, izračunat u skladu sa stavcima 2. i 3. ovog članka, pomnoži s ponderom rizika određenim u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

### Članak 307.

#### Kapitalni zahtjevi za preduplate u jamstveni fond središnje druge ugovorne strane

Institucija koja djeluje kao klirinški član primjenjuje sljedeći tretman na svoje izloženosti koje proizlaze iz njezinih uplata u jamstveni fond središnje druge ugovorne strane:

- (a) kapitalne zahtjeve za svoje preduplate u jamstveni fond kvalificirane središnje druge ugovorne strane institucija izračunava u skladu s pristupom iz članka 308.;
- (b) kapitalne zahtjeve za svoje preduplate u jamstveni fond nekvalificirane središnje druge ugovorne strane institucija izračunava u skladu s pristupom iz članka 309.

▼ **B**

## Članak 308.

**Kapitalni zahtjevi za preduplate u jamstveni fond kvalificirane središnje druge ugovorne strane**

1. Vrijednost izloženosti za preduplatu institucije u jamstveni fond kvalificirane središnje druge ugovorne strane ( $DF_i$ ) jesu uplaćeni iznos ili tržišna vrijednost imovine koju je isporučila ta institucija umanjeni za bilo koji iznos te uplate koji je kvalificirana središnja druga ugovorna strana već upotrijebila za apsorpiranje svojih gubitaka nakon nastanka statusa neispunjavanja obveza jednoga svoga klirinškog člana ili više njih.

2. Institucija izračunava kapitalni zahtjev ( $K_i$ ) za pokriće izloženosti koja proizlazi iz njezine preduplate ( $DF_i$ ) na sljedeći način:

$$K_i = \left( 1 + \beta \cdot \frac{N}{N-2} \right) \cdot \frac{DF_i}{DF_{CM}} \cdot K_{CM}$$

pri čemu je:

$\beta$  = koncentracijski faktor o kojemu središnja druga ugovorna strana obavješćuje instituciju;

$N$  = broj klirinških članova o kojemu središnja druga ugovorna strana obavješćuje instituciju;

$DF_{CM}$  = zbroj preduplata svih klirinških članova središnje druge ugovorne strane ( $\sum_i DF_i$ ) o kojemu središnja druga ugovorna strana obavješćuje instituciju;

$K_{CM}$  = zbroj kapitalnih zahtjeva svih klirinških članova središnje druge ugovorne strane izračunat u skladu s formulom koja se primjenjuje iz stavka 3 ( $\sum_i K_i$ ).

3. Institucija izračunava  $K_{CM}$  na sljedeći način:

(a) kad je  $K_{CCP} \leq DF_{CCP}$ , institucija upotrebljava sljedeću formulu:

$$K_{CM} = c_1 \cdot DF_{CM}^*;$$

(b) kad je  $DF_{CCP} < K_{CCP} \leq DF^*$ , institucija upotrebljava sljedeću formulu:

$$K_{CM} = c_2 \cdot (K_{CCP} - DF_{CCP}) + c_1 \cdot (DF^* - K_{CCP});$$

(c) kad je  $DF^* < K_{CCP}$ , institucija upotrebljava sljedeću formulu:

$$K_{CM} = c_2 \cdot \mu \cdot (K_{CCP} - DF^*) + c_1 \cdot DF_{CM}^*;$$



**▼B**

u kojoj je:

$DF_{CCP}$  = prethodno uplaćena financijska sredstva središnje druge ugovorne strane o kojima središnja druga ugovorna strana obavješćuje instituciju;

$K_{CCP}$  = hipotetski kapital središnje druge ugovorne strane o kojemu središnja druga ugovorna strana obavješćuje instituciju;

$DF^*$  =  $DF_{CCP} + DF_{CM}^*$ ;

$DF_{CM}^*$  =  $DF_{CM} - 2 \cdot \overline{DF}_i$ ;

$\overline{DF}_i$  = prosječna preduplata,  $\frac{1}{N} \cdot DF_{CM}$ , o kojoj središnja druga ugovorna strana obavješćuje instituciju;

$c_1$  = kapitalni faktor jednak  $\max \left\{ \frac{1.6\%}{\left( \frac{DF^*}{K_{CCP}} \right)^{0.3}}, 0.16\% \right\}$

$c_2$  = kapitalni faktor jednak 100 %;

$\mu$  = 1,2.

4. Institucija izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom za izloženosti koje proizlaze iz preduplate institucije za potrebe članka 92. stavka 3. tako da kapitalni zahtjev ( $K_i$ ) utvrđen u skladu sa stavkom 2. pomnoži s 12,5.

5. Ako je  $K_{CCP}$  jednako nula, institucija upotrebljava vrijednost za  $c_1$  od 0,16 % za potrebe izračuna u stavku 3.

*Članak 309.*

**Kapitalni zahtjevi za preduplate u jamstveni fond nekvalificirane središnje druge ugovorne strane i za naknadne uplate nekvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani**

1. Institucija primjenjuje sljedeću formulu za izračun kapitalnog zahtjeva ( $K_i$ ) za izloženosti koje proizlaze iz njezinih preduplata u jamstveni fond nekvalificirane središnje druge ugovorne strane ( $DF_i$ ) i iz naknadnih uplata ( $UC_i$ ) toj središnjoj drugoj ugovornoj strani;

$$K_i = c_2 \cdot \mu \cdot (DF_i + UC_i)$$

pri čemu su  $c_2$  i  $\mu$  definirani kao u članku 308. stavku 3.

**▼B**

2. Za potrebe stavka 1. naknadne uplate znači uplate koje se institucija koja djeluje kao klirinški član ugovorno obvezala izvršiti središnjoj drugoj ugovornoj strani nakon što je središnja druga ugovorna strana iscrpila svoj jamstveni fond kako bi pokrila gubitke koje je snosila nakon nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog svog klirinškog člana ili više njih.

3. Institucija izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom za izloženosti koje proizlaze iz preduplate institucije za potrebe članka 92. stavka 3. tako da kapitalni zahtjev  $K_i$  određen u skladu sa stavkom 1. pomnoži s 12,5.

*Članak 310.***Alternativni izračun kapitalnog zahtjeva za izloženosti prema kvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani**

Institucija primjenjuje sljedeću formulu za izračun kapitalnog zahtjeva ( $K_i$ ) za izloženosti koje proizlaze iz njezinih izloženosti iz trgovanja i izloženosti iz trgovanja njezinih klijenata ( $TE_i$ ) te preduplata ( $DF_i$ ) u jamstveni fond kvalificirane središnje druge ugovorne strane:

$$K_i = 8\% \cdot \min[2\% \cdot TE_i + 1\,250\% \cdot DF_i; 20\% \cdot TE_i]$$

*Članak 311.***Kapitalni zahtjevi za izloženosti središnjim drugim ugovornim stranama koje prestanu ispunjavati određene uvjete**

1. Institucija primjenjuje tretman iz ovog članka ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta ili ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) institucija je od središnje druge ugovorne strane dobila obavijest iz točke (j) ii. članka 50b Uredbe (EU) br. 648/2012 da je središnja druga ugovorna strana prestala izračunavati  $K_{CCP}$ ;
- (b) institucija je saznala, nakon javne objave ili obavijesti nadležnog tijela središnje druge ugovorne strane kojom se koristi, ili same središnje druge ugovorne strane, da središnja druga ugovorna strana neće više ispunjavati uvjete da ima odobrenje ili bude priznata, ovisno o tome što je primjenjivo.

2. Kada je ispunjen samo uvjet iz stavka 1. točke (a), nadležno tijelo institucije provjerava zbog kojih je razloga središnja druga ugovorna strana prestala izračunavati  $K_{CCP}$ .

Kada nadležno tijelo smatra da su razlozi iz prvog podstavka valjani, može odobriti institucijama u svojoj državi članici da primjenjuju tretman iz članka 310. na svoje izloženosti iz trgovanja i uplate u jamstveni fond toj središnjoj drugoj ugovornoj strani. Kada nadležno tijelo izda takvo odobrenje, navodi razloge za svoju odluku.

**▼B**

Kada nadležno tijelo smatra da razlozi iz prvog podstavka nisu valjani, sve institucije u njegovoj državi članici, bez obzira na to koji su tretman odabrale u skladu s člankom 301. stavkom 2., primjenjuju tretman iz stavka 3. točaka od (a) do (d) ovog članka.

3. Kada je ispunjen uvjet iz stavka 1. točke (b), bez obzira na to je li uvjet iz tog stavka točke (a) ispunjen ili nije, institucija je dužna, u roku od tri mjeseca od nastanka okolnosti iz tog stavka točke (b), ili ranije ako to zahtijeva nadležno tijelo institucije, učiniti sljedeće u vezi sa svojim izloženostima prema toj središnjoj drugoj ugovornoj strani:

- (a) prestati primjenjivati tretman koji je odabrala u skladu s člankom 301. stavkom 2.;
- (b) primijeniti tretman iz članka 306. stavka 1. točke (b) na svoje izloženosti iz trgovanja prema toj središnjoj drugoj ugovornoj strani;
- (c) primijeniti tretman iz članka 309. na svoje preduplate u jamstveni fond te središnje druge ugovorne strane i na svoje naknadne uplate toj središnjoj drugoj ugovornoj strani;
- (d) tretirati izloženosti toj središnjoj drugoj ugovornoj strani, osim onih navedenih u točkama (b) i (c), kao izloženosti trgovačkim društvima u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik iz poglavlja 2.

## GLAVA III.

## KAPITALNI ZAHTJEV ZA OPERATIVNI RIZIK

## POGLAVLJE 1.

*Opća načela kojima je uređena primjena različitih pristupa*

## Članak 312.

**Odobrenje i obavješćivanje**

1. Kako bi mogle primjenjivati standardizirani pristup, institucije su dužne zadovoljiti kriterije iz članka 320. i opća pravila upravljanja rizicima iz članaka 74. i 85. Direktive 2013/36/EU. Institucije obavješćuju nadležna tijela prije početka primjene standardiziranog pristupa.

**▼B**

Nadležna tijela odobravaju institucijama primjenu alternativnoga relevantnog pokazatelja za poslovne linije „poslovanje sa stanovništvom” i „poslovno bankarstvo” ako su ispunjeni uvjeti iz članka 319. stavka 2. i članka 320.

2. Nadležna tijela odobravaju institucijama primjenu naprednih pristupa koji se temelje na njihovim vlastitim sustavima mjerenja operativnoga rizika, ako su zadovoljeni svi kvalitativni i kvantitativni standardi iz članaka 321. i 322. te ako institucije zadovoljavaju opća pravila upravljanja rizicima iz članaka 74. i 85. Direktive 2013/36/EU i glave VII. poglavlja 3. odjeljka II. navedene Direktive.

Institucije podnose zahtjev za odobrenje svojim nadležnim tijelima i ako žele provesti značajna proširenja i promjene navedenih naprednih pristupa. Nadležna tijela izdaju odobrenje samo ako institucije nakon navedenih značajnih proširenja i promjena nastave zadovoljavati standarde iz prvog podstavka.

3. Institucije obavješćuju nadležna tijela o svim promjenama svojih modela naprednih pristupa.

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje sljedeće:

- (a) metodologija procjene u skladu s kojom nadležna tijela odobravaju institucijama primjenu naprednih pristupa;
- (b) uvjeti za procjenu značaja proširenja i promjena naprednih pristupa;
- (c) načini obavješćivanja propisanoga u stavku 3.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

### *Članak 313.*

#### **Povratak na primjenu manje složenih pristupa**

1. Institucije koje primjenjuju standardizirani pristup ne smiju se vratiti na primjenu jednostavnog pristupa osim ako su zadovoljeni uvjeti iz stavka 3.

**▼B**

2. Institucije koje primjenjuju napredni pristup ne smiju se vratiti na primjenu standardiziranog pristupa ili primjenu jednostavnog pristupa osim ako su zadovoljeni uvjeti iz stavka 3.

3. Institucija se može vratiti na primjenu manje složenog pristupa za operativni rizik samo ako su zadovoljena oba dolje navedena uvjeta:

(a) institucija je dokazala nadležnom tijelu da primjenu manje složenog pristupa ne predlaže s ciljem smanjenja kapitalnog zahtjeva za operativni rizik institucije, da je ona potrebna zbog prirode i složenosti institucije te da ona ne bi imala značajan negativan utjecaj na solventnost institucije ili njezinu sposobnost djelotvornog upravljanja operativnim rizikom;

(b) institucija je dobila prethodno odobrenje nadležnoga tijela.

*Članak 314.***Kombinirana primjena različitih pristupa**

1. Institucije mogu primjenjivati kombinaciju pristupa pod uvjetom da su dobile odobrenje nadležnih tijela. Nadležna tijela izdaju takvo odobrenje ako su zadovoljeni uvjeti iz stavaka od 2. do 4., prema potrebi.

2. Institucija može primjenjivati napredni pristup u kombinaciji s jednostavnim pristupom ili standardiziranim pristupom ako su zadovoljena oba dolje navedena uvjeta:

(a) kombinacija pristupa koju primjenjuje institucija obuhvaća sve njezine operativne rizike i institucija je dokazala nadležnim tijelima da metodologija koju primjenjuje obuhvaća različite aktivnosti, zemljopisne lokacije, pravne strukture ili druge relevantne, interno određene podjele;

(b) kriteriji iz članka 320. i standardi iz članaka 321. i 322. ispunjeni su za dio aktivnosti obuhvaćenih standardiziranim pristupom, odnosno naprednim pristupom.

3. Institucijama koje žele primjenjivati napredni pristup u kombinaciji s jednostavnim pristupom ili standardiziranim pristupom, nadležna tijela uvjetuju izdavanje odobrenja ispunjavanjem sljedećih dodatnih uvjeta:

(a) na datum početka primjene naprednoga pristupa značajan dio operativnoga rizika institucije obuhvaćen je tim pristupom;

**▼B**

- (b) institucija se obvezuje primjenjivati napredni pristup na sve značajne dijelove svog poslovanja u vremenskom okviru koji je upućen nadležnom tijelu te ga je ono odobrilo.

4. Institucija od nadležnog tijela može zatražiti odobrenje za primjenu kombinacije jednostavnog pristupa i standardiziranog pristupa samo u iznimnim okolnostima kao što je nedavno preuzimanje novog dijela poslovanja, što može zahtijevati prijelazno razdoblje za primjenu standardiziranog pristupa.

Nadležno tijelo izdaje navedeno odobrenje samo ako se institucija obvezala primjenjivati standardizirani pristup u vremenskom okviru koji je podnesen nadležnom tijelu te ga je ono odobrilo.

5. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje sljedeće:

- (a) uvjeti koje nadležna tijela primjenjuju pri procjeni metodologije iz stavka 2. točke (a);
- (b) uvjeti koje nadležna tijela primjenjuju pri odlučivanju o mogućem nalažanju dodatnih uvjeta iz stavka 3.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2016.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*POGLAVLJE 2.****Jednostavni pristup****Članak 315.***Kapitalni zahtjev**

1. Prema jednostavnom pristupu kapitalni zahtjev za operativni rizik jednak je 15 % trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja kako je propisano člankom 316.

Institucije izračunavaju trogodišnji prosjek relevantnog pokazatelja na temelju podataka za posljednja tri dvanaestomjesečna razdoblja na kraju financijske godine. Kada nisu dostupni revidirani podaci, institucije se mogu koristiti poslovnim procjenama.

**▼B**

2. Kada institucija posluje kraće od tri godine, ona može primjenjivati procjene budućeg poslovanja pri izračunu relevantnog pokazatelja, pod uvjetom da počne upotrebljavati povijesne podatke čim postanu raspoloživi.

3. Kada institucija može dokazati svom nadležnom tijelu da bi, zbog spajanja odnosno pripajanja, preuzimanja ili otuđivanja subjekata ili aktivnosti, primjena trogodišnjeg prosjeka za izračun relevantnog pokazatelja dovela do pristrane procjene kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, nadležno tijelo može odobriti instituciji izmjenu izračuna tako da uzme u obzir takve događaje i o tome na odgovarajući način obavješćuje EBA-u. U takvim okolnostima, nadležno tijelo može, na vlastitu inicijativu, i zahtijevati da institucija izmijeni svoj izračun.

4. Ako je za neko razdoblje relevantni pokazatelj negativan ili jednak nuli, institucije ne smiju uzeti u obzir taj podatak pri izračunu trogodišnjeg prosjeka. Institucije izračunavaju trogodišnji prosjek tako da se zbroj pozitivnih vrijednosti podijeli s brojem pozitivnih vrijednosti.

*Članak 316.***Relevantni pokazatelj**

1. Za institucije koje primjenjuju računovodstvene standarde uspostavljene Direktivom 86/635/EEZ na temelju računovodstvenih kategorija za račun dobiti i gubitka institucija iz članka 27. te Direktive, relevantni pokazatelj iskazuje se kao zbroj elemenata navedenih u tablici 1. ovog stavka. Institucije uključuju svaki element u zbroj s njegovim pozitivnim ili negativnim predznakom.

*Tablica 1.*

1. Kamatni i srodni prihodi
2. Kamatni i srodni rashodi
3. Prihodi od dionica i ostalih vrijednosnih papira s varijabilnim/fiksni prihodom
4. Prihodi od naknada i provizija
5. Rashodi od naknada i provizija
6. Neto dobit ili gubitak iz financijskoga poslovanja
7. Ostali prihodi iz poslovanja

Institucije prilagođavaju navedene elemente kako bi odražavali sljedeće:

- (a) institucije izračunavaju relevantni pokazatelj prije odbitka rezerviranja i troškova poslovanja. Institucije u troškove poslovanja uključuju naknade za plaćene eksternalizirane usluge koje su pružile treće strane koje nisu matično društvo ili društvo kći institucije ili društvo kći matičnog društva koje je ujedno matično društvo institucije. Institucije se mogu koristiti troškom eksternalizacije usluga koje su im pružile treće strane za umanjivanje relevantnog pokazatelja ako je taj trošak nastao od aktivnosti društva koje podliježe pravilima koja su u skladu s ovom Uredbom ili jednakovrijednim pravilima;

**▼B**

- (b) institucije ne smiju uključiti sljedeće stavke u izračun relevantnog pokazatelja:
- i. realiziranu dobit/gubitak od prodaje stavki iz knjige pozicija kojima se ne trguje;
  - ii. prihode od izvanrednih ili neredovitih stavki;
  - iii. prihode na osnovi ugovora o osiguranju;
- (c) kada je revalorizacija stavki kojima se trguje sastavni dio računa dobiti i gubitka, institucije mogu uključiti tu revalorizaciju. Kada institucije primjenjuju članak 36. stavak 2. Direktive 86/635/EEZ, uključuju revalorizaciju koja je iskazana u računu dobiti i gubitka.

2. Kada institucije primjenjuju računovodstvene standarde koji se razlikuju od onih iz Direktive 86/635/EEZ, izračunavaju relevantni pokazatelj na temelju podataka koji najbolje odražavaju definiciju iz ovog članka.

3. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje metodologija za izračun relevantnog pokazatelja iz stavka 2.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2017.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*POGLAVLJE 3.*

***Standardizirani pristup***

*Članak 317.*

**Kapitalni zahtjev**

1. Prema standardiziranom pristupu institucije raspoređuju svoje aktivnosti u poslovne linije navedene u tablici 2. iz stavka 4. u skladu s načelima iz članka 318.

2. Institucije izračunavaju kapitalni zahtjev za operativni rizik kao trogodišnji prosjek zbroja godišnjih kapitalnih zahtjeva za sve poslovne linije iz tablice 2. u stavku 4. Godišnji kapitalni zahtjev za svaku poslovnu liniju jednak je umnošku odgovarajućeg beta faktora navedenog u toj tablici i dijela relevantnog pokazatelja raspoređenog u pripadajuću poslovnu liniju.



## ▼B

3. Tijekom bilo koje godine institucije mogu prebiti negativne kapitalne zahtjeve koji su posljedica negativnog dijela relevantnoga pokazatelja u bilo kojoj poslovnoj liniji s pozitivnim kapitalnim zahtjevima u drugoj poslovnoj liniji bez ograničenja. Međutim, ako je ukupni kapitalni zahtjev za sve poslovne linije tijekom određene godine negativan, institucije kao ulazni podatak za brojnik za navedenu godinu upotrebljavaju vrijednost nula.

4. Institucije izračunavaju trogodišnji prosjek zbroja iz stavka 2. na temelju podataka za posljednja tri dvanaestmesečna razdoblja na kraju financijske godine. Kad nisu dostupni revidirani podaci, institucije se mogu koristiti poslovnim procjenama.

Kada institucija može dokazati svom nadležnom tijelu da bi, zbog spajanja odnosno pripajanja, preuzimanja ili otuđivanja subjekata ili aktivnosti, primjena trogodišnjeg prosjeka za izračun relevantnog pokazatelja dovela do pristrane procjene kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, nadležno tijelo može odobriti institucijama izmjenu izračuna tako da uzme u obzir takve događaje i o tome na odgovarajući način obavješćuje EBA-u. U takvim okolnostima, nadležno tijelo može, na vlastitu inicijativu, i zahtijevati da institucija izmijeni svoj izračun.

Kad institucija posluje kraće od tri godine može se koristiti poslovnim procjenama budućeg poslovanja pri izračunu relevantnog pokazatelja, pod uvjetom da počne upotrebljavati povijesne podatke čim postanu raspoloživi.

Tablica 2.

Poslovne linije	Popis aktivnosti	Postotak (beta faktor)
Korporativno financiranje	Usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenta uz obvezu otkupa Usluge povezane s pružanjem usluga provedbe ponude odnosno prodaje dužničkih ili vlasničkih instrumenata Investicijsko savjetovanje Poslovi savjetovanja društava u vezi s strukturom kapitala, poslovnom strategijom i sličnim pitanjima te davanje savjeta i pružanje usluga koje se odnose na spajanja i kupnju društava. Poslovi investicijskog istraživanja i financijske analize, kao i ostali oblici općenitih preporuka koje se odnose na transakcije s financijskim instrumentima	18 %
Trgovanje i prodaja	Trgovanje za svoj račun Poslovi posredovanja pri sklapanju poslova na novčanom tržištu Zaprimanje i prijenos naloga u vezi s jednim ili više financijskih instrumenata Izvršavanje naloga za račun klijenata Usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa Upravljanje multilateralnom trgovinskom platformom	18 %

## ▼B

Poslovne linije	Popis aktivnosti	Postotak (beta faktor)
Brokerski poslovi sa stanovništvom (poslovi s fizičkim osobama ili malim i srednjim poduzetnicima koji zadovoljavaju kriterije iz članka 123. za kategoriju izloženosti prema stanovništvu)	Zaprimanje i prijenos naloga u vezi s jednim ili više financijskih instrumenata Izvršavanje naloga za račun klijenta Usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa	12 %
Poslovno bankarstvo	Primanje depozita ili drugih povratnih sredstava Kreditiranje Financijski najam Jamstva i preuzete obveze	15 %
Poslovanje sa stanovništvom (Poslovi s fizičkim osobama ili malim i srednjim poduzetnicima koji zadovoljavaju kriterije iz članka 123. za kategoriju izloženosti prema stanovništvu)	Primanje depozita ili drugih povratnih sredstava Kreditiranje Financijski najam Jamstva i preuzete obveze	12 %
Plaćanja i namire	Usluge platnog prometa Izdavanje instrumenata plaćanja i upravljanje njima	18 %
Agencijske usluge	Pohrana i administriranje financijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge, kao što su upravljanje novčanim sredstvima odnosno kolateralom	15 %
Upravljanje imovinom	Upravljanje portfeljima Upravljanje UCITS-om Ostali oblici upravljanja imovinom	12 %

## Članak 318.

## Načela za raspoređivanje u poslovne linije

1. Institucije utvrđuju i dokumentiraju posebne politike i kriterije za raspoređivanje relevantnog pokazatelja za trenutačne poslovne linije i aktivnosti u standardizirani okvir iz članka 317. One, prema potrebi, revidiraju i prilagođavaju navedene politike i kriterije novim ili promijenjenim poslovnim aktivnostima i rizicima.

2. Institucije primjenjuju sljedeća načela za raspoređivanje u poslovne linije:

(a) institucije sve aktivnosti raspoređuju u poslovne linije na način koji osigurava sveobuhvatnost i međusobnu isključivost;

**▼B**

- (b) ako se neka aktivnost ne može jednostavno rasporediti u poslovnu liniju, ali predstavlja pomoćnu aktivnost aktivnosti uključenoj u određenu poslovnu liniju, institucija ju raspoređuje u poslovnu liniju u koju se svrstava aktivnost koju predmetna aktivnost podržava. Ako pomoćna aktivnost podržava aktivnost iz više od jedne poslovne linije, institucija primjenjuje objektivne kriterije raspoređivanja;
- (c) ako se neka aktivnost ne može rasporediti ni u jednu poslovnu liniju, za tu aktivnost institucija se koristi poslovnom linijom s najvećim postotkom. Istom poslovnom linijom koristi se i za sve pripadajuće pomoćne aktivnosti;
- (d) institucije mogu primjenjivati metode koje se primjenjuju za određivanje internih cijena za raspoređivanje relevantnog pokazatelja po poslovnim linijama. Troškovi nastali u jednoj poslovnoj liniji koji se mogu pripisati drugoj poslovnoj liniji mogu se prerasporediti u poslovnu liniju na koju se odnose;
- (e) raspoređivanje aktivnosti u poslovne linije za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za operativni rizik primjenjuje se dosljedno s kategorijama kojima se institucije koriste za kreditni i tržišni rizik;
- (f) više rukovodstvo odgovorno je za politiku raspoređivanja u poslovne linije koja je pod kontrolom upravljačkog tijela institucije;
- (g) institucije osiguravaju neovisnu provjeru postupaka raspoređivanja aktivnosti u poslovne linije.

3. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se određuju uvjeti primjene načela za raspoređivanje u poslovne linije iz ovog članka.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt provedbenih tehničkih standarda do 31. prosinca 2017.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

#### *Članak 319.*

##### **Alternativni standardizirani pristup**

1. U skladu s alternativnim standardiziranim pristupom za poslovne linije „poslovanje sa stanovništvom” i „poslovno bankarstvo” institucije su dužne primjenjivati sljedeće:

- (a) relevantni pokazatelj je normalizirani pokazatelj prihoda jednak nominalnom iznosu kredita i predujmova pomnoženom s 0,035;
- (b) krediti i predujmovi sastoje se od ukupno iskorištenih iznosa u odgovarajućim kreditnim portfeljima. Vezano uz poslovnu liniju „poslovno bankarstvo”, institucije u nominalni iznos kredita i predujmova uključuju i vrijednosne papire iz knjige pozicija kojima se ne trguje.

**▼B**

2. Da bi dobila odobrenje za primjenu alternativnog standardiziranog pristupa, institucija je dužna zadovoljiti sljedeće uvjete:

- (a) njezini prihodi od poslovanja sa stanovništvom ili prihodi od poslovnog bankarstva moraju iznositi najmanje 90 % njezina prihoda;
- (b) značajan dio njezinog poslovanja sa stanovništvom ili poslovnog bankarstva obuhvaća kredite s visokim PD-om;
- (c) alternativni standardizirani pristup pruža odgovarajuću osnovu za izračun njezina kapitalnog zahtjeva za operativni rizik.

*Članak 320.***Kriteriji za standardizirani pristup**

Kriteriji iz članka 312. stavka 1. podstavka prvog jesu sljedeći:

- (a) institucija uspostavlja primjereno dokumentiran sustav procjene i upravljanja operativnim rizikom s jasno dodijeljenim odgovornostima za taj sustav. Institucija utvrđuje svoju izloženost operativnom riziku te prati relevantne podatke o operativnom riziku, uključujući podatke o značajnim materijalnim gubicima. Predmetni sustav podliježe redovitim nezavisnim provjerama koje provodi unutarnja ili vanjska osoba koja ima potrebno znanje za provođenje takvih provjera;
- (b) procjenjivanje operativnog rizika institucije mora biti čvrsto integrirano u procese upravljanja rizicima institucije. Njegovi rezultati sastavni su dio postupka praćenja i kontrole profila rizičnosti za operativni rizik institucije;
- (c) institucija uspostavlja sustav izvješćivanja višeg rukovodstva kojim se izvješća o izloženosti operativnom riziku podnose odgovarajućim razinama u instituciji. Institucije su dužne imati uspostavljene postupke za poduzimanje odgovarajućih aktivnosti na temelju informacija iz izvješća rukovodstvu.

*POGLAVLJE 4.****Napredni pristupi****Članak 321.***Kvalitativni standardi**

Kvalitativni standardi iz članka 312. stavka 2. jesu sljedeći:

- (a) interni sustav mjerenja operativnog rizika institucije čvrsto je integriran u njezine svakodnevne procese upravljanja rizikom;
- (b) institucija je dužna imati neovisnu funkciju upravljanja rizicima za operativni rizik;

**▼B**

- (c) institucija je dužna imati uspostavljen sustav redovitog izvješćivanja o izloženostima operativnom riziku i gubicima te imati uspostavljene postupke za poduzimanje odgovarajućih mjera;
- (d) sustav upravljanja rizicima institucije mora biti dobro dokumentiran. Institucija je dužna imati uspostavljene postupke za osiguravanje usklađenosti te politike za rješavanje neusklađenosti;
- (e) institucija podvrgava svoje procese upravljanja i sustave mjerenja operativnog rizika redovitim provjerama unutarnjih i vanjskih revizora;
- (f) postupci interne validacije institucije moraju se odvijati na primjeren i učinkovit način;
- (g) tokovi podataka i postupci povezani sa sustavom mjerenja rizika institucije moraju biti transparentni i dostupni.

*Članak 322.***Kvantitativni standardi**

1. Kvantitativni standardi iz članka 312. stavka 2. uključuju standarde koji se odnose na postupke, interne podatke, eksterne podatke, analize scenarija, poslovnu okolinu i faktore unutarnje kontrole iz stavaka od 2. do 6.
2. Standardi koji se odnose na postupak su sljedeći:
  - (a) institucija izračunava svoj kapitalni zahtjev tako da obuhvati očekivani i neočekivani gubitak, osim ako je očekivani gubitak adekvatno obuhvaćen njezinim internim poslovnim praksama. Mjera operativnog rizika obuhvaća potencijalno velike iznose gubitaka uz zadovoljavajući standard usporedivosti s intervalom pouzdanosti od 99,9 % na jednogodišnjoj razini;
  - (b) sustav mjerenja operativnog rizika institucije uključuje korištenje internih podataka, eksternih podataka, analiza scenarija i faktora koji odražavaju poslovnu okolinu i sustave unutarnjih kontrola, u skladu sa stavcima od 3. do 6. Institucija je dužna imati uspostavljen primjereno dokumentiran sustav ponderiranja uporabe navedena četiri elementa u svom ukupnom sustavu mjerenja operativnog rizika;
  - (c) sustav mjerenja operativnog rizika institucije obuhvaća glavne činitelje rizika koji imaju utjecaj na oblik repa procijenjene distribucije gubitaka;
  - (d) institucija može uzeti u obzir korelacije između gubitaka od operativnog rizika među pojedinačnim procjenama operativnog rizika samo ako su njezini sustavi za mjerenje korelacija pouzdani, primjereno primijenjeni i ako uzimaju u obzir nesigurnost u procjenama korelacija, posebno u razdobljima stresnih uvjeta. Institucija potvrđuje svoje korelacijske pretpostavke pomoću odgovarajućih kvantitativnih i kvalitativnih tehnika;

**▼B**

- (e) institucija osigurava da njezin sustav mjerenja operativnog rizika bude interno dosljedan te izbjegava višestruko obuhvaćanje kvalitativnih procjena i tehnika umanjivanja rizika priznatih u drugim dijelovima ove Uredbe.
3. Standardi koji se odnose na interne podatke jesu sljedeći:
- (a) institucija temelji svoje interno izrađene mjere operativnog rizika na minimalnom razdoblju promatranja u trajanju od pet godina. Kada institucija tek prijeđe na napredni pristup, razdoblje promatranja može trajati tri godine;
- (b) institucija je dužna moći razvrstati povijesne interne podatke o gubicima u poslovne linije definirane u članku 317. i prema vrstama događaja definiranim u članku 324. te na zahtjev dostaviti navedene podatke nadležnim tijelima. U iznimnim okolnostima institucija može razvrstati štetne događaje koji utječu na cjelokupnu instituciju u dodatnu poslovnu liniju „poslovne stavke”. Institucija utvrđuje dokumentirane objektivne kriterije za raspoređivanje gubitaka po određenim poslovnim linijama i vrstama događaja. Institucija evidentira gubitke od operativnog rizika koji su povezani s kreditnim rizikom, a koje je institucija u prošlosti uključivala u interne baze podataka o kreditnom riziku, u baze podataka o operativnom riziku i posebno ih označava. Spomenuti gubici ne podliježu izračunu za operativni rizik sve dok ih institucija za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva tretira kao kreditni rizik. Institucija uključuje gubitke od operativnog rizika koji su povezani s tržišnim rizicima u obuhvat izračuna kapitalnog zahtjeva za operativni rizik;
- (c) interni podaci institucije o gubicima moraju biti sveobuhvatni u smislu da obuhvate sve značajne aktivnosti i izloženosti odgovarajućih podsustava i zemljopisnih lokacija. Institucija je dužna moći argumentirano obrazložiti da eventualno isključene aktivnosti ili izloženosti, pojedinačno ili u kombinaciji, nemaju značajan utjecaj na ukupnu procjenu rizika. Institucija utvrđuje prikladan minimalni prag za prikupljanje internih podataka o gubicima;
- (d) osim informacija o bruto iznosima gubitaka institucija prikuplja informacije o datumu štetnog događaja, svim povratima u odnosu na bruto iznos gubitka te opise izvora i uzroka štetnog događaja;
- (e) institucija utvrđuje kriterije za raspoređivanje podataka o gubicima koji proizlaze iz centralizirane funkcije ili aktivnosti koja se proteže na više od jedne poslovne linije ili povezanih događaja tijekom vremena;
- (f) institucija je dužna imati uspostavljene dokumentirane procedure za procjenu kontinuirane relevantnosti povijesnih podataka o gubicima i provoditi ih, uključujući situacije u kojima se mogu primjenjivati promjene mišljenja, prilagođavanje mjerila ili druge prilagodbe, u kojoj mjeri se one mogu upotrijebiti te tko je ovlašten za donošenje takvih odluka.

**▼B**

4. Kvalificirajući standardi koji se odnose na eksterne podatke jesu sljedeći:

- (a) sustav mjerenja operativnog rizika institucije koristi se relevantnim eksternim podacima, pogotovo kad je utemeljeno smatrati da je institucija izložena gubicima koji nisu učestali, ali su potencijalno značajni. Institucija je dužna imati sistematičan proces za utvrđivanje situacija u kojima se rabe eksterni podaci te metodologije koje se primjenjuju za uključivanje podataka u njezin sustav mjerenja;
- (b) institucija redovito revidira uvjete i prakse vezano uz eksterne podatke te ih dokumentira i redovito neovisno provjerava.

5. Institucija upotrebljava analize scenarija koje se temelje na stručnom mišljenju zajedno s eksternim podacima kako bi procijenila svoju izloženost događajima od velike važnosti. S vremenom je institucija dužna potvrditi i provesti ponovnu procjenu navedenih procjena uspoređujući ih sa stvarnim gubicima kako bi osigurala njihovu utemeljenost.

6. Kvalificirajući standardi vezani uz faktore poslovne okoline i unutarnje kontrole jesu sljedeći:

- (a) metodologija za procjenu rizika na razini cijele institucije mora obuhvaćati ključne faktore poslovne okoline i unutarnje kontrole koji mogu promijeniti njezin profil rizičnosti za operativni rizik;
- (b) institucija obrazlaže odabir svakog faktora kao značajnog činitelja rizika na temelju iskustva, uključujući stručnu procjenu za predmetni dio poslovanja;
- (c) institucija je dužna moći obrazložiti nadležnim tijelima osjetljivost procjena rizika na promjene faktora i relativne pondere različitih faktora. Uz obuhvaćanje promjena rizika zbog poboljšanja kontrole rizika, okvir za mjerenje rizika institucije također obuhvaća potencijalna povećanja rizika zbog povećanja složenosti ili opsega poslovanja;
- (d) institucija dokumentira svoj okvir mjerenja rizika i osigurava neovisnu provjeru istoga unutar institucije i od strane nadležnih tijela. S vremenom je institucija dužna potvrditi i ponovno procijeniti postupak i ishode usporedbom sa stvarnim internim gubicima i relevantnim eksternim podacima.

### *Članak 323.*

#### **Utjecaj osiguranja i drugih mehanizama za prijenos rizika**

1. Nadležna tijela odobravaju institucijama priznavanje utjecaja osiguranja uz poštivanje uvjeta iz stavaka od 2. do 5. te drugih mehanizama za prijenos rizika ako one mogu dokazati da je postignut značajan učinak smanjenja rizika.

**▼B**

2. Osiguravatelji moraju imati odobrenje za obavljanje poslova osiguranja ili reosiguranja te minimalni rejting VIPKR-a, za koji je EBA odredila da se, po pravilima za ponderiranje rizikom izloženosti institucijama u skladu s glavom II. poglavljem 2., raspoređuje u 3. stupanj kreditne kvalitete ili viši.

3. Osiguranje i okvir za osiguranje institucije moraju zadovoljiti sljedeće uvjete:

- (a) ugovorno trajanje police osiguranja ne smije biti kraće od jedne godine. Za police s preostalim trajanjem osiguranja kraćim od jedne godine institucija mora primijeniti odgovarajuće korektivne faktore u skladu sa smanjenjem preostalog trajanja police, koji mogu iznositi do 100 % za police s preostalim trajanjem od 90 dana ili kraćim;
- (b) rok za obavješćivanje o otkazivanju police osiguranja ne smije biti kraći od 90 dana;
- (c) polica osiguranja ne smije sadržavati odredbe isključenja ili ograničenja koje se primjenjuju zbog nadzornih aktivnosti ili, u slučaju posrnule institucije, koje onemogućavaju stečajnog upravitelja ili likvidatora u naplati štete ili troškova nastalih zbog aktivnosti institucije, osim u vezi s osiguranim slučajevima do kojih je došlo nakon pokretanja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad institucijom. Međutim, polica osiguranja može isključivati sve novčane kazne, kazne ili odštete koje proizlaze iz aktivnosti nadležnih tijela;
- (d) izračuni umanjena rizika odražavaju pokriće osiguranjem na način koji jasno i dosljedno odražava odnos između stvarne vjerojatnosti i učinka gubitka koji se rabe u sklopu ukupnog utvrđivanja kapitalnog zahtjeva za operativni rizik;
- (e) osiguranje pruža treća osoba. U slučaju osiguranja preko vlastitih osiguravatelja ili ovisnih društava, izloženost se mora prenijeti na neovisnu treću osobu koja ispunjava kriterije za priznavanje iz stavka 2.;
- (f) okvir za priznavanje osiguranja dobro je obrazložen i dokumentiran.

4. Metodologija za priznavanje osiguranja obuhvaća sljedeće elemente preko umanjena ili korektivnih faktora u iznosu priznatog osiguranja:

- (a) preostalo trajanje police, ako je kraće od jedne godine;
- (b) uvjete za otkazivanje police, ako traje kraće od jedne godine;
- (c) nesigurnost naplate, kao i neusklađenost u pokriću polica osiguranja.

5. Smanjenje kapitalnog zahtjeva koje proizlazi iz priznavanja osiguranja i drugih mehanizama za prijenos rizika ne smije prelaziti 20 % kapitalnog zahtjeva za operativni rizik prije priznavanja tehnika smanjenja rizika.





### Članak 324.

#### Klasifikacija vrsta događaja vezano uz gubitke

Vrste štetnih događaja iz članka 322. stavka 3. točke (b) jesu sljedeće:

Tablica 3.

Kategorija vrste događaja	Definicija
Interna prijevarena	Gubici proizašli iz radnji s namjerom prijevare, protupravnog prisvajanja imovine ili zaobilaženja propisa, zakona ili internih akata, isključujući slučajeve razlikovanja/diskriminacije, koji uključuju djelovanje najmanje jednog internog subjekta
Eksterna prijevarena	Gubici proizašli iz radnji treće osobe s namjerom prijevare, protupravnog prisvajanja imovine ili zaobilaženja zakona
Odnosi s radnicima i sigurnost na radnom mjestu	Gubici proizašli iz povrede zakona ili ugovora kojima se reguliraju radni odnosi, zdravstvena zaštita, sigurnost na radu; gubici na osnovi odšteta zbog ozljeda na radu ili na osnovi slučajeva razlikovanja/diskriminacije
Klijenti, proizvodi i poslovne prakse	Gubici nastali zbog nenamjernog ili nemarnog neispunjavanja radnih obveza prema određenim klijentima (uključujući zahtjeve vezane uz povjerenje ili prikladnost poslovanja) ili prirode ili sastava proizvoda
Šteta na materijalnoj imovini	Gubici nastali zbog gubitka ili oštećenja materijalne imovine zbog prirodnih katastrofa ili drugih događaja
Prekidi rada i narušavanje rada sustava	Gubici nastali zbog prekida rada ili narušavanja rada sustava
Izvršenje, isporuka i upravljanje procesima	Gubici proizašli iz neuspješnog izvršenja poslova ili neadekvatnog upravljanja procesima; gubici nastali zbog odnosa s poslovnim partnerima i pružateljima usluga

#### GLAVA IV.

#### KAPITALNI ZAHTEJ ZA TRŽIŠNI RIZIK

##### POGLAVLJE 1.

##### Opće odredbe

### Članak 325.

#### Primjena zahtjeva na konsolidiranoj osnovi

1. U skladu sa stavkom 2. te isključivo za potrebe izračunavanja neto pozicije i kapitalnog zahtjeva na konsolidiranoj osnovi u skladu s ovom glavom, institucije se mogu koristiti pozicijama u jednoj instituciji ili društvu za prijebaj pozicija u drugoj instituciji ili društvu.

**▼B**

2. Institucije mogu primjenjivati stavak 1. isključivo uz odobrenje nadležnih tijela, koje se izdaje ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) raspoređivanje regulatornoga kapitala na razini grupe je zadovoljavajuća;
- (b) regulatorni, pravni ili ugovorni okvir u kojem institucije posluju jamči uzajamnu financijsku potporu unutar grupe.

3. Za društva koja se nalaze u trećim zemljama, uz uvjete iz stavka 2., moraju biti ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) navedena društva imaju odobrenje za rad u trećoj zemlji te udovoljavaju definiciji kreditne institucije ili su priznata investicijska društva iz treće zemlje;
- (b) navedena društva pojedinačno udovoljavaju kapitalnim zahtjevima koji su istovjetni onima koji su utvrđeni ovom Uredbom;
- (c) u spomenutim trećim zemljama ne postoje propisi koji bi mogli značajno utjecati na prijenos sredstava unutar skupine.

*POGLAVLJE 2.****Kapitalni zahtjevi za pozicijski rizik***

## Odjeljak 1.

**Opće odredbe i specifični instrumenti***Članak 326.***Kapitalni zahtjevi za pozicijski rizik**

Kapitalni zahtjev za pozicijski rizik institucije jest zbroj kapitalnog zahtjeva za opći i specifični rizik njezinih pozicija u dužničkim i vlasničkim instrumentima. Sekuritizacijske pozicije u knjizi trgovanja tretiraju se kao dužnički instrumenti.

*Članak 327.***Netiranje**

1. Apsolutni iznos dugih (kratkih) pozicija kreditne institucije koji prelazi iznos njezinih kratkih (dugih) pozicija u istovjetnim vlasničkim, dužničkim i zamjenjivim izdanjima te identičnim financijskim budućnošnicama, opcijama, varantima i pokrivenim varantima, smatra se njezinom neto pozicijom u svakome od tih različitih instrumenata. Pri izračunavanju neto pozicije s pozicijama u izvedenim financijskim instrumentima postupa se kako je utvrđeno u člancima od 328. do 330. Ulaganja institucija u vlastite dužničke instrumente ne uključuju se u izračun kapitalnog zahtjeva za specifični rizik u skladu s člankom 336.

**▼B**

2. Netiranje zamjenjivih pozicija i suprotnih pozicija u odnosnom instrumentu nije dopušteno, osim ako nadležna tijela ne usvoje pristup u skladu s kojim je uzeta u obzir vjerojatnost da će upravo pojedini zamjenjivi instrument biti zamijenjen ili zahtijevaju da kapitalni zahtjev obuhvaća svaki gubitak koji može nastati zbog zamjene. O takvim pristupima ili kapitalnim zahtjevima obavješćuje se EBA-u. EBA prati različite prakse u navedenom području i u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 donosi smjernice.

3. Sve neto pozicije, neovisno o predznaku, moraju se na dnevnoj osnovi prije agregiranja konvertirati u izvještajnu valutu institucije po prevladavajućem promptnom tečaju.

*Članak 328.***Kamatne budućnosnice i forvardi**

1. Kamatne budućnosnice, kamatni forvardi (FRA) i buduće obveze kupnje ili prodaje dužničkih instrumenata tretiraju se kao kombinacije dugih i kratkih pozicija. Stoga se duga pozicija u kamatnim budućnosnicama tretira kao kombinacija pozicije obveze s dospijećem jednakim datumu isporuke budućnosnice i pozicije imovine s datumom dospijeća jednakim dospijeću instrumenta ili zamišljene pozicije na koje se odnosi predmetna budućnosnica. Slično tome, prodani FRA tretira se kao duga pozicija s dospijećem jednakim datumu namire uvećanim za ugovorno razdoblje te kratka pozicija s dospijećem jednakim datumu namire. I obveza i imovina uključuju se u prvu kategoriju navedenu u tablici 1. članka 336. koja se primjenjuje za izračun kapitalnog zahtjeva za specifični rizik za kamatne budućnosnice i kamatne forvarde. Buduća obveza kupnje dužničkog instrumenta tretira se kao kombinacija obveze s dospijećem na datum isporuke te duge (promptne) pozicije u samom dužničkom instrumentu. Navedena obveza uključuje se u prvu kategoriju navedenu u tablici 1. članka 336. za potrebe specifičnog rizika, a dužnički instrument u odgovarajući odnosni stupac iz iste tablice.

2. Za potrebe ovog članka „duga pozicija” jest pozicija institucije u kojoj je fiksno određena kamatna stopa koju će primiti u nekom budućem trenutku, dok je „kratka pozicija” pozicija u kojoj je fiksno određena kamatna stopa koju će platiti u nekom budućem trenutku.

*Članak 329.***Opcije i varanti**

1. Za potrebe ovog poglavlja, opcije i varanti na kamatne stope, dužničke i vlasničke instrumente, dioničke indekse, financijske budućnosnice, ugovore o razmjeni i strane valute tretiraju se kao da su pozicije čija je vrijednost jednaka umnošku iznosa odnosnog instrumenta na koji se odnosi opcija i pripadajućeg delta-koeficijenta. Za potonje pozicije mogu se raditi prijeboji sa svim suprotnim pozicijama u istovjetnim odnosnim vrijednosnim papirima ili izvedenicama. Delta koja se rabi

**▼B**

jest delta relevantne burze. Za OTC opcije, ili kada nije raspoloživa delta relevantne burze, deltu može izračunavati sama institucija koristeći se odgovarajućim modelom, uz odobrenje nadležnih tijela. Odobrenje se izdaje ako se modelom adekvatno procjenjuje stopa promjene u vrijednosti opcije ili varanta vezano uz male promjene u tržišnoj cijeni odnosno instrumenta.

2. Institucije pri izračunu kapitalnog zahtjeva za opcije uz delta-rizik adekvatno obuhvaćaju i druge rizike.

3. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se odredilo više metoda za obuhvaćanje drugih rizika, osim delta-rizika, u kapitalnim zahtjevima, u skladu sa stavkom 2., na način koji je razmjern opsegu i složenosti poslovanja institucija vezano uz opcije i varante.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

4. Do stupanja na snagu tehničkih standarda iz stavka 3. nadležna tijela mogu nastaviti primjenjivati postojeće nacionalne tretmane, ako su ih primjenjivala prije 31. prosinca 2013.

*Članak 330.***Ugovori o razmjeni**

Ugovori o razmjeni za potrebe kamatnog rizika tretiraju se na isti način kao bilančni instrumenti. Stoga se kamatni ugovor o razmjeni na osnovi kojega institucija dobiva promjenjivu kamatnu stopu i plaća fiksnu kamatnu stopu tretiraju kao istovjetna duga pozicija u instrumentu s promjenjivom kamatnom stopom s dospijećem jednakim razdoblju do sljedećeg određivanja kamatne stope i kratka pozicija u instrumentu s fiksnom kamatnom stopom jednakog dospijeća kao sam ugovor o razmjeni.

*Članak 331.***Kamatni rizik iz izvedenih instrumenata**

1. Institucije koje se koriste vrednovanjem po tržišnoj vrijednosti i upravljaju kamatnim rizikom iz izvedenih instrumenata iz članka od 328. do 330. na temelju diskontiranih novčanih tokova mogu se, po odobrenju nadležnih tijela, koristiti modelima osjetljivosti za izračunavanje pozicija iz navedenih članaka te se mogu njima koristiti za sve obveznice koje se, umjesto jedne konačne otplate glavnice, periodično otplaćuju za vrijeme njihovog preostalog dospijeća. Odobrenje se izdaje ako navedeni modeli generiraju pozicije koje su jednako osjetljive na promjene kamatnih stopa kao i odnosi novčani tokovi. Osjetljivost pozicija procjenjuje se na temelju neovisnoga kretanja uzorka kamatnih stopa na krivulji prinosa s najmanje jednom točkom osjetljivosti u svakom razredu dospijeća iz tablice 2. u članku 339. Pozicije se uključuju u izračun kapitalnog zahtjeva za opći rizik dužničkih instrumenata.

**▼B**

2. Institucije koje ne upotrebljavaju modele iz stavka 1. mogu postupati kao da je moguć potpuni prijeboj onih pozicija u izvedenim instrumentima iz članaka od 328. do 330. koje udovoljavaju barem sljedećim uvjetima:

- (a) pozicije imaju istu vrijednost i nominirane su u istoj valuti;
- (b) referentne kamatne stope (za pozicije s promjenjivom kamatnom stopom) ili kuponi (za pozicije s fiksnom kamatnom stopom) blisko su usklađeni;
- (c) sljedeći datumi određivanja kamatne stope ili, za pozicije s fiksnim kuponom, preostali rok do dospijeca odgovara sljedećim ograničenjima:
  - i. manje od jednog mjeseca: istog dana;
  - ii. između jednog mjeseca i jedne godine: u roku od sedam dana;
  - iii. iznad jedne godine: u roku od 30 dana.

*Članak 332.***Kreditne izvedenice**

1. Za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za opći i specifični rizik stranke koja preuzima kreditni rizik („pružatelj zaštite”), ako nije drukčije određeno, rabi se zamišljeni iznos ugovora o kreditnoj izvedenici. Neovisno o prvoj rečenici, institucija može odlučiti da zamijeni zamišljenu vrijednost zamišljenom vrijednošću uvećanom za promjenu neto tržišne vrijednosti kreditne izvedenice od datuma sklapanja posla, pri čemu se neto promjeni prema niže iz perspektive pružatelja zaštite dodaje negativan predznak. Za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za specifični rizik, osim kod ugovora o razmjeni ukupnog prinosa, primjenjuje se dospijeće ugovora o kreditnoj izvedenici, a ne dospijeće obveze. Pozicije se određuju kako slijedi:

- (a) ugovor o razmjeni ukupnog prinosa stvara dugu poziciju u općem riziku referentne obveze i kratku poziciju u općem riziku državne obveznice čiji je rok dospijeca istovjetan roku do sljedećeg određivanja kamatne stope te kojoj je dodijeljen ponder rizika 0 % u skladu s glavom II. poglavljem 2. Također stvara dugu poziciju u specifičnom riziku referentne obveze;
- (b) ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza ne stvara poziciju za opći rizik. Za potrebe specifičnog rizika, institucija mora evidentirati sintetsku dugu poziciju obveze referentnog subjekta, osim ako je izvedenica dobila vanjski rejting i zadovoljava uvjete za kvalificirajuću dužničku stavku te se u tom slučaju evidentira duga pozicija u predmetnoj izvedenici. Ako je u okviru proizvoda ugovoreno plaćanje kamata ili premije, takvi se novčani tokovi moraju evidentirati kao zamišljene pozicije u državnim obveznicama;

**▼B**

- (c) kreditni zapis koji se odnosi na jedan subjekt stvara dugu poziciju u općem riziku samog zapisa, u obliku kamatnog proizvoda. Za potrebe specifičnog rizika, stvara se sintetska duga pozicija obveze referentnog subjekta. Dodatna duga pozicija stvara se u izdavatelju zapisa. Ako je kreditnom zapisu dodijeljen vanjski rejting i ako on ispunjava uvjete za kvalificirajuću dužničku stavku, treba se evidentirati samo jedna duga pozicija sa specifičnim rizikom zapisa;
- (d) uz dugu poziciju u specifičnom riziku izdavatelja zapisa, kreditni zapis koji se odnosi na više subjekata koji pruža proporcionalnu zaštitu stvara poziciju u svakom referentnom subjektu, s ukupnim zamišljenim iznosom ugovora raspoređenim po pojedinim pozicijama u skladu s njihovim udjelom u ukupnom zamišljenom iznosu koji predstavlja svaka izloženost referentnom subjektu. Kada je moguće odabrati više od jedne obveze referentnog subjekta, obveza s najvećim ponderom rizika određuje specifični rizik;
- (e) kreditna izvedenica na osnovi prvog nastanka statusa neispunjavanja obveza stvara poziciju u zamišljenom iznosu obveze svakog referentnog subjekta. Ako je opseg najvećega mogućeg plaćanja po kreditnom događaju manji od kapitalnog zahtjeva u skladu s metodom iz prve rečenice ove točke, najveći mogući iznos plaćanja može se uzeti kao kapitalni zahtjev za specifični rizik.

Kreditna izvedenica na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza stvara poziciju u zamišljenom iznosu obveze svakog referentnog subjekta osim referentnih subjekata n-1 s najnižim kapitalnim zahtjevom za specifični rizik. Ako je opseg najvećega mogućeg plaćanja po kreditnom događaju manji od kapitalnog zahtjeva u skladu s metodom iz prve rečenice ove točke, taj se iznos može uzeti kao kapitalni zahtjev za specifični rizik.

Ako je kreditnoj izvedenici na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza dodijeljen vanjski rejting, pružatelj zaštite izračunava kapitalni zahtjev za specifični rizik upotrebljavajući rejting izvedenice te prema potrebi primjenjuje pondere sekuritizacijskog rizika.

2. Za stranu koja prenosi kreditni rizik (primatelj zaštite), pozicije se određuju prema zrcalnom načelu u odnosu na pružatelja zaštite, osim kreditnog zapisa (koji ne proizvodi kratku poziciju izdavatelja). Pri izračunu kapitalnog zahtjeva za „primatelja zaštite” upotrebljava se zamišljeni iznos ugovora o kreditnoj izvedenici. Neovisno o prvoj rečenici, institucija može odlučiti da zamijeni zamišljenu vrijednost zamišljenom vrijednošću uvećanom za promjenu neto tržišne vrijednosti kreditne izvedenice od datuma sklapanja posla, pri čemu se neto promjeni prema niže iz perspektive pružatelja zaštite dodaje negativan predznak. Ako u danom trenutku postoji opcija kupnje u kombinaciji s ugovornom odredbom o povećanju prinosa, navedeni trenutak tretira se kao dospjeće zaštite.

**▼B**

3. Kreditne izvedenice u skladu s člankom 338. stavkom 1. ili 3. uključuju se samo u određivanje kapitalnog zahtjeva za specifični rizik u skladu s člankom 338. stavkom 4.

*Članak 333.***Vrijednosni papiri prodani na osnovi repo ugovora ili pozajmljeni vrijednosni papiri**

Prenositelj vrijednosnih papira ili zajamčenih prava vezano uz vrijednosne papire u okviru repo ugovora i posuditelj vrijednosnih papira pri njihovom pozajmljivanju uključuju navedene vrijednosne papire u izračun kapitalnog zahtjeva u skladu s ovim poglavljem pod uvjetom da su navedeni vrijednosni papiri pozicije iz knjige trgovanja.

## Odjeljak 2.

**Dužnički instrumenti***Članak 334.***Neto pozicije u dužničkim instrumentima**

Neto pozicije klasificiraju se prema valuti u kojoj su nominirane te se kapitalni zahtjevi za opći i specifični rizik izračunavaju odvojeno u svakoj pojedinoj valuti.

## Pododjeljak 1.

**Specifični rizik***Članak 335.***Gornja granica kapitalnog zahtjeva za neto poziciju**

Institucija može ograničiti kapitalni zahtjev za specifični rizik neto pozicije u dužničkom instrumentu na maksimalni mogući iznos gubitka povezan s rizikom nastanka statusa neispunjavanja obveza. Za kratku poziciju to se ograničenje može izračunavati kao promjena vrijednosti zbog promjene instrumenata ili, gdje je primjenjivo, promjena referentnih subjekata u subjekte bez rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza.

*Članak 336.***Kapitalni zahtjev za dužničke instrumente koji nisu predmet sekuritizacije**

1. Institucija raspoređuje svoje neto pozicije u knjizi trgovanja u instrumentima koji nisu sekuritizacijske pozicije koje se izračunavaju u skladu s člankom 327. u odgovarajuće kategorije u tablici 1. na temelju njihovih izdavatelja ili dužnika, vanjskih ili internih kreditnih procjena i preostalog roka do dospijeca te ih zatim množi s ponderima navedenima u spomenutoj tablici. Institucija zbraja svoje ponderirane pozicije koje proizlaze iz primjene ovog članka, neovisno o tome jesu li duge i kratke, kako bi izračunala svoje kapitalne zahtjeve za specifični rizik.



Tablica 1.

Kategorije	Kapitalni zahtjev za specifični rizik
Dužnički vrijednosni papiri kojima bi u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik bio dodijeljen ponder rizika 0 %	0 %
Dužnički vrijednosni papiri kojima bi u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik bio dodijeljen ponder rizika 20 % ili 50 % i druge kvalificirajuće stavke iz stavka 4.	0,25 % (preostali rok do konačnog dospijeca najviše 6 mjeseci) 1,00 % (preostalo rok do konačnog dospijeca od 6 do 24 mjeseca) 1,60 % (preostali rok do konačnog dospijeca više od 24 mjeseca)
Dužnički vrijednosni papiri kojima bi u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik bio dodijeljen ponder rizika 100 %	8,00 %
Dužnički vrijednosni papiri kojima bi u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik bio dodijeljen ponder rizika 150 %	12,00 %

2. Vezano uz institucije koje primjenjuju IRB pristup na vrstu izloženosti kojoj pripada izdavatelj dužničkog vrijednosnog papira, za ispunjavanje uvjeta za ponder rizika u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik iz stavka 1., izdavatelj izloženosti mora imati interno dodijeljeni rejting s PD-om jednakim ili nižim od onog koji je pridružen odgovarajućem stupnju kreditne kvalitete u skladu sa standardiziranim pristupom.

3. Institucije mogu izračunavati kapitalni zahtjev za specifični rizik za obveznice koje ispunjavaju uvjete za ponder rizika od 10 % u skladu s člankom 129. stavcima 4., 5. i 6. kao polovicu važećega kapitalnog zahtjeva za specifični rizik za drugu kategoriju u tablici 1.

4. Druge kvalificirajuće stavke su sljedeće:

(a) duge i kratke pozicije u imovini za koju nije raspoloživa kreditna procjena odabranog VIPKR-a i koje ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

i. predmetna institucija smatra ih dovoljno likvidnima;

ii. investicijska kvaliteta im je, prema procjeni same institucije, barem jednaka investicijskoj kvaliteti imovine iz drugog retka tablice 1.;

iii. uvrštene su na barem jedno regulirano tržište države članice ili na burzu treće zemlje pod uvjetom da tu burzu priznaju nadležna tijela predmetne države članice;



**▼ B**

- (b) duge i kratke pozicije u imovini koju su izdale institucije koje podliježu kapitalnim zahtjevima iz ove Uredbe, koje odnosna institucija smatra dovoljno likvidnima i čija je investicijska kvaliteta, prema procjeni same institucije, barem jednaka investicijskoj kvaliteti imovine iz drugog retka tablice 1.;
- (c) vrijednosni papiri koje izdaju institucije za koje se smatra da imaju stupanj kreditne kvalitete jednak ili viši od onog koji se povezuje s 2. stupnjem kreditne kvalitete u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik izloženosti institucijama te koji podliježu nadzornim i regulatornim mjerama usporedivima s aranžmanima iz ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU.

Institucije koje primjenjuju točku (a) ili (b) dužne su imati uspostavljenu dokumentiranu metodologiju za procjenu zadovoljava li imovina zahtjeve iz navedenih točaka i o navedenoj metodologiji obavješćuju nadležna tijela.

**▼ M5***Članak 337.***Kapitalni zahtjev za sekuritizacijske instrumente**

1. Kada je riječ o instrumentima u knjizi trgovanja koji su sekuritizacijske pozicije, institucija neto pozicije, koje su izračunane u skladu s člankom 327. stavkom 1., ponderira s 8 % pondera rizika koji bi primijenila na poziciju iz svoje knjige pozicija kojima se ne trguje u skladu s glavom II. poglavljem 5. odjeljkom 3.

2. Pri određivanju ponderâ rizika za potrebe stavka 1., procjene PD-a i LGD-a mogu se odrediti na temelju procjena izvedenih iz internog modela za dodatni rizik statusa neispunjavanja obveza i migracijski rizik (model IRC) pristupa IRB institucije kojoj je odobrena primjena internog modela za specifični rizik dužničkih instrumenata. Potonja mogućnost može se upotrebljavati samo uz odobrenje nadležnih tijela koje se izdaje ako navedene procjene ispunjavaju kvantitativne zahtjeve za pristup IRB iz glave II. poglavlja 3.

U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, EBA izdaje smjernice o upotrebi procjena PD-a i LGD-a kao ulaznih parametara kad se te procjene temelje na modelu IRC.

3. Za sekuritizacijske pozicije koje podliježu dodatnom ponderu rizika u skladu s člankom 247. stavkom 6. primjenjuje se 8 % ukupnog pondera rizika.

4. Institucija zbraja svoje ponderirane pozicije koje proizlaze iz primjene stavaka 1., 2. i 3. neovisno o tome jesu li duge ili kratke kako bi izračunala svoje kapitalne zahtjeve za specifični rizik, uz iznimku sekuritizacijskih pozicija na koje se primjenjuje članak 338. stavak 4.

5. Ako institucija inicijator tradicionalne sekuritizacije ne ispunjava uvjete za prijenos znatnog rizika iz članka 244., ona u izračun svojeg kapitalnog zahtjeva uključuje odnosne izloženosti sekuritizacije kakve bi bile da te izloženosti nisu bile sekuritizirane.

**▼M5**

Ako institucija inicijator sintetske sekuritizacije ne ispunjava uvjete za prijenos znatnog rizika iz članka 245., ona u izračun svojih kapitalnih zahtjeva uključuje odnosne izloženosti sekuritizacije kakve bi bile da te izloženosti nisu bile sekuritizirane te zanemaruje učinak sintetske sekuritizacije za potrebe kreditne zaštite.

**▼B***Članak 338.***Kapitalni zahtjev za korelacijski portfelj namijenjen trgovanju**

1. Korelacijski portfelj namijenjen trgovanju sastoji se od sekuritizacijskih pozicija i kreditnih izvedenica na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza koji zadovoljavaju sljedeće kriterije:

- (a) pozicije nisu resekuritizacijske pozicije, ni opcije na sekuritizacijsku tranšu, ni druge izvedenice sekuritizacijskih izloženosti koje ne osiguravaju proporcionalan udio u prihodu sekuritizacijske tranše;
- (b) svi referentni instrumenti su neki od sljedećih:
  - i. instrumenti koji se odnose na jedan subjekt, uključujući kreditne izvedenice kod kojih je referentni subjekt jedna osoba, za koje postoji likvidno dvosmjerno tržište;
  - ii. indeksi kojima se obično trguje na temelju navedenih referentnih subjekata.

Smatra se da dvosmjerno tržište postoji ako su dane nezavisne ponude za kupnju i prodaju u dobroj vjeri tako da se cijena, koja je razumno povezana s posljednjom prodajnom cijenom ili trenutačnom konkurentnom kotacijom kupovne i prodajne cijene, može odrediti u roku od jednog dana te se transakcija može namiriti po toj cijeni u relativno kratkom razdoblju koje je u skladu s trgovinskim običajima.

2. U korelacijski portfelj namijenjen trgovanju ne uključuju se pozicije koje se odnose na bilo koje od navedenog kako slijedi:

- (a) odnosni instrument koji može biti dodijeljen kategoriji izloženosti "izloženosti prema stanovništvu" ili kategoriji izloženosti „izloženosti osigurane nekretninama” u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik pozicija institucije raspoređenih u knjizi pozicija kojima se ne trguje;
- (b) potraživanje od subjekta posebne namjene, kolateralizirano, izravno ili neizravno, pozicijom koja u skladu sa stavkom 1. i ovim stavkom sama po sebi ne bi udovoljavala zahtjevima za uključivanje u korelacijski portfelj namijenjen trgovanju.

3. Institucija može uključiti u korelacijski portfelj namijenjen trgovanju pozicije koje nisu sekuritizacijske pozicije ni kreditne izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza, nego štite druge pozicije u tom portfelju, pod uvjetom da postoji dvosmjerno likvidno tržište kako je opisano u posljednjem podstavku stavka 1. za instrument ili njegove odnosne instrumente.

4. Institucija određuje viši od sljedećih iznosa kao kapitalni zahtjev za specifični rizik korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju:

**▼B**

- (a) ukupni kapitalni zahtjev za specifični rizik koji bi se primjenjivao samo na neto duge pozicije korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju;
- (b) ukupni kapitalni zahtjev za specifični rizik koji bi se primjenjivao samo na neto kratke pozicije korelacijskog portfelja namijenjenoga trgovanju.

## Pododjeljak 2.

**Opći rizik***Članak 339.***Izračun općeg rizika koji se temelji na dospijeću**

1. Za izračun kapitalnog zahtjeva za opći rizik sve se pozicije ponderiraju prema dospijeću u skladu s objašnjenjem u stavku 2. kako bi se izračunao iznos kapitalnog zahtjeva za te pozicije. Navedeni se zahtjev umanjuje kad se ponderirana pozicija drži zajedno uz ponderiranu poziciju suprotnog predznaka unutar istog razreda dospijeća. Taj se zahtjev također umanjuje u slučaju kad ponderirane pozicije suprotnih predznaka pripadaju različitim razredima dospijeća, pri čemu veličina smanjenja ovisi o tome pripadaju li obje spomenute pozicije istoj zoni te o samim zonama kojima pripadaju.

2. Institucija raspoređuje svoje neto pozicije u odgovarajuće razrede dospijeća u stupcu 2. ili 3., ovisno o slučaju, u tablici 2. u stavku 4. U slučaju instrumenata s fiksnom kamatnom stopom pozicije raspoređuje prema njihovom preostalom roku do dospijeća, a u slučaju instrumenata s promjenjivom kamatnom stopom prema roku preostalom do sljedećeg određivanja kamatne stope. Institucija također razlikuje dužničke instrumente s kuponom od 3 % ili višim i one s kuponom nižim od 3 % te ih na toj osnovi raspoređuje u stupac 2. ili stupac 3. u tablici 2. Zatim svaki od njih množi s ponderom za predmetni razred dospijeća u stupcu 4. u tablici 2.

3. Za svaki razred dospijeća institucija zatim posebno zbraja sve ponderirane duge pozicije i posebno sve ponderirane kratke pozicije. Iznos zbroja ponderiranih dugih pozicija koji je usklađen sa zbrojem ponderiranih kratkih pozicija u svakom razredu dospijeća smatra se usklađenom ponderiranom pozicijom u tom razredu dospijeća, dok se preostala duga ili kratka pozicija smatra neusklađenom ponderiranom pozicijom za isti razred dospijeća. Zatim se izračunava zbroj usklađenih ponderiranih pozicija u svim razredima.

4. Institucija izračunava zbroj neusklađenih ponderiranih dugih pozicija za razrede dospijeća uključene u pojedinu zonu iz tablice 2. kako bi dobila neusklađene duge pozicije za svaku zonu. Slično tome, zbroj neusklađenih ponderiranih kratkih pozicija za svaki razred dospijeća u pojedinoj zoni upotrebljava se za izračun neusklađene ponderirane kratke pozicije za tu zonu. Onaj dio neusklađene ponderirane duge pozicije koji je usklađen s neusklađenom ponderiranom kratkom pozicijom u istoj zoni smatra se usklađenom ponderiranom pozicijom te

## ▼B

zone. Onaj dio neusklađene ponderirane duge pozicije ili neusklađene ponderirane kratke pozicije za zonu koji na taj način nije moguće uskladiti jest neusklađena ponderirana pozicija za tu zonu.

Tablica 2.

Zona	Razred dospijeća		Ponder (u %)	Pretpostavljena promjena kamatne stope (u %)
	Kupon od 3 % ili više	Kupon manji od 3 %		
Jedan	0 ≤ 1 mjesec	0 ≤ 1 mjesec	0,00	—
	> 1 ≤ 3 mjeseca	> 1 ≤ 3 mjeseca	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 mjeseci	> 3 ≤ 6 mjeseci	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 mjeseci	> 6 ≤ 12 mjeseci	0,70	1,00
Dva	> 1 ≤ 2 godine	> 1,0 ≤ 1,9 godina	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 godine	> 1,9 ≤ 2,8 godina	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 godine	> 2,8 ≤ 3,6 godina	2,25	0,75
Tri	> 4 ≤ 5 godina	> 3,6 ≤ 4,3 godine	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 godina	> 4,3 ≤ 5,7 godina	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 godina	> 5,7 ≤ 7,3 godine	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 godina	> 7,3 ≤ 9,3 godine	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 godina	> 9,3 ≤ 10,6 godina	5,25	0,60
	> 20 godina	> 10,6 ≤ 12,0 godina	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 godina	8,00	0,60
		> 20 godina	12,50	0,60

5. Iznos neusklađene ponderirane duge ili kratke pozicije u zoni jedan koji je usklađen s neusklađenom ponderiranom kratkom ili dugom pozicijom u zoni dva jest usklađena ponderirana pozicija između zone jedan i dva. Isti se izračun zatim primjenjuje i na onaj dio neusklađene ponderirane pozicije u zoni dva koji je preostao i neusklađene ponderirane pozicije u zoni tri, kako bi se izračunala usklađena ponderirana pozicija između zone dva i zone tri.

6. Institucija može obrnuti redoslijed u stavku 5. tako da izračuna usklađenu ponderiranu poziciju između zona dva i tri prije izračunavanja navedene pozicije između zone jedan i zone dva.

7. Preostali dio neusklađene ponderirane pozicije u zoni jedan zatim se usklađuje s onim što je preostalo u zoni tri, nakon što je potonja usklađena sa zonom dva, kako bi se došlo do usklađene ponderirane pozicije između zone jedan i zone tri.

8. Nakon tri zasebna izračuna usuglašavanja u staccima 5., 6. i 7., preostale se pozicije zbrajaju.

9. Kapitalni zahtjev institucije izračunava se kao zbroj sljedećeg:

(a) 10 % zbroja usklađenih ponderiranih pozicija po svim razredima dospijeća;

**▼B**

- (b) 40 % usklađene ponderirane pozicije u zoni jedan;
- (c) 30 % usklađene ponderirane pozicije u zoni dva;
- (d) 30 % usklađene ponderirane pozicije u zoni tri;
- (e) 40 % usklađene ponderirane pozicije između zona jedan i dva i između zona dva i tri;
- (f) 150 % usklađene ponderirane pozicije između zona jedan i tri;
- (g) 100 % preostalih neusklađenih ponderiranih pozicija.

*Članak 340.***Izračun općeg rizika koji se temelji na trajanju**

1. Institucije za izračun kapitalnog zahtjeva za opći rizik dužničkih instrumenata umjesto pristupa iz članka 339. mogu primjenjivati pristup koji se temelji na trajanju, pod uvjetom da dosljedno primjenjuju navedeni pristup.

2. U skladu s pristupom koji se temelji na trajanju iz stavka 1., institucija izračunava prinos do dospijea za dužničke instrumente s fiksnom kamatnom stopom na temelju njihove tržišne vrijednosti, koja predstavlja pretpostavljenu diskontnu stopu za taj instrument. Za instrumente s promjenjivom kamatnom stopom, institucija izračunava prinos na temelju tržišne vrijednosti instrumenta, uz pretpostavku da glavnica dospijeva na datum sljedeće promjene kamatne stope.

3. Institucija zatim izračunava modificirano trajanje svakoga dužničkog instrumenta na temelju sljedeće formule:

$$\text{modificirano trajanje} = \frac{D}{1 + R}$$

pri čemu je:

D = trajanje izračunato u skladu sa sljedećom formulom:

$$D = \frac{\sum_{t=1}^M \frac{t \cdot C_t}{(1 + R)^t}}{\sum_{t=1}^M \frac{C_t}{(1 + R)^t}}$$

pri čemu je:

R = prinos do dospijea;

C<sub>t</sub> = gotovinsko plaćanje u vremenu t;

M = ukupno dospijee.

Za izračun modificiranoga trajanja za dužničke instrumente koji su podložni riziku plaćenog predujma izvršava se korekcija. EBA, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, izdaje smjernice o načinu primjene navedenih korekcija.

**▼B**

4. Institucija zatim raspoređuje svaki dužnički instrument u odgovarajuću zonu u tablici 3. Navedeno se provodi na temelju modificiranog trajanja za svaki instrument.

*Tablica 3.*

Zona	Modificirano trajanje (u godinama)	Pretpostavljena promjena kamatne stope u %
Jedan	$> 0 \leq 1,0$	1,0
Dva	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
Tri	$> 3,6$	0,7

5. Institucija zatim izračunava poziciju ponderiranu trajanjem za svaki dužnički instrument tako da pomnoži njegovu tržišnu vrijednost s njegovim modificiranim trajanjem i odgovarajućom pretpostavljenom promjenom kamatne stope za instrument s navedenim modificiranim trajanjem (vidi stupac 3. u tablici 3.).

6. Institucija izračunava svoju dugu i kratku poziciju ponderiranu trajanjem unutar svake zone. Iznos zbroja svih dugih pozicija ponderiranih trajanjem koje su usklađene sa zbrojem svih kratkih pozicija ponderiranih trajanjem u istoj zoni smatra se usklađenom pozicijom ponderiranom trajanjem za tu zonu.

Institucija zatim izračunava neusklađene pozicije ponderirane trajanjem za svaku zonu. Nakon toga primjenjuje postupke za neusklađene ponderirane pozicije iz članka 339. stavaka od 5. do 8.

7. Kapitalni zahtjev institucije izračunava se kao zbroj sljedećeg:

- (a) 2 % usklađene pozicije ponderirane trajanjem za svaku zonu;
- (b) 40 % usklađene pozicije ponderirane trajanjem između zona jedan i dva i između zona dva i tri;
- (c) 150 % usklađene pozicije ponderirane trajanjem između zona jedan i tri;
- (d) 100 % preostalih neusklađenih pozicija ponderiranih trajanjem.

### Odjeljak 3.

#### **Vlasnički instrumenti**

##### *Članak 341.*

#### **Neto pozicije u vlasničkim instrumentima**

1. Institucija odvojeno zbraja sve svoje neto duge pozicije i sve svoje neto kratke pozicije u skladu s člankom 327. Zbroj apsolutnih vrijednosti navedenih dviju brojki ukupna je bruto pozicija institucije.

**▼B**

2. Institucija izračunava, odvojeno za svako tržište, razliku između zbroja neto dugih i neto kratkih pozicija. Zbroj apsolutnih vrijednosti navedenih razlika sveukupna je neto pozicija institucije.

3. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se definira pojam tržišta iz stavka 2.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. siječnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 342.***Specifični rizik vlasničkih instrumenata**

Kapitalni zahtjev za specifični rizik institucije izračunava se kao umnožak njezine ukupne bruto pozicije s 8 %.

*Članak 343.***Opći rizik vlasničkih instrumenata**

Kapitalni zahtjev za opći rizik ukupna je neto pozicija institucije pomnožena s 8 %.

*Članak 344.***Dionički indeksi**

1. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda u kojima se navode dionički indeksi za koje su na raspolaganju jedan ili više postupaka iz druge rečenice stavka 4.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. siječnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

2. Prije stupanja na snagu tehničkih standarda iz stavka 1. institucije mogu nastaviti primjenjivati postupak iz druge rečenice stavka 4. ako su nadležna tijela primjenjivala taj tretman prije 1. siječnja 2014.

3. Budućnosnice na osnovi dioničkog indeksa, deltom ponderirani ekvivalenti opcija na budućnosnice na osnovi dioničkog indeksa i opcija na dionički indeks pod zajedničkim nazivom „budućnosnice na osnovi dioničkog indeksa” mogu se raščlaniti na pozicije u svakom od vlasničkih instrumenata u njihovu sastavu. S navedenim pozicijama može se postupati kao s odnosnim pozicijama u dotičnim vlasničkim instrumentima te se može raditi prijeboj sa suprotnim pozicijama u samim odnosnim vlasničkim instrumentima. Institucije obavješćuju nadležna tijela o primjeni navedenoga tretmana.

**▼B**

4. Kada budućnosnica na osnovi dioničkog indeksa nije podijeljena na odnosne pozicije, tretira ju se kao da je riječ o zasebnom vlasničkom instrumentu. Međutim, specifičan rizik tog pojedinačnog vlasničkog instrumenta može se zanemariti ako se navedenom budućnosnicom na osnovi dioničkog indeksa trguje na burzi te ako predstavlja relevantan indeks koji je diversificiran na odgovarajući način.

## Odjeljak 4.

**Provedba ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa***Članak 345.***Umanjenje neto pozicija**

1. Vezano uz pružanje usluge provedbe ponude odnosno prodaje dužničkih ili vlasničkih instrumenata, institucija se može koristiti sljedećim postupkom za izračun vlastitoga kapitalnog zahtjeva. Institucija najprije izračunava neto pozicije tako da umanjí pozicije proizišle iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa koje su upisane ili su predmet potpokroviteljstva trećih strana na temelju službenih ugovora. Institucija zatim umanjuje neto pozicije za faktore umanjenja iz tablice 4. te izračunava kapitalni zahtjev koristeći se umanjenim pozicijama proizišlima iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa.

*Tablica 4.*

0. radni dan:	100 %
1. radni dan:	90 %
2. i 3. radni dan:	75 %
4. radni dan:	50 %
5. radni dan:	25 %
Nakon 5. radnog dana:	0 %.

„Nulti radni dan” je radni dan od kojeg se kreditna institucija bezuvjetno obvezuje prihvatiti poznati iznos vrijednosnih papira po dogovorenoj cijeni.

2. Institucije obavješćuju nadležna tijela o vlastitom načinu primjene stavka 1.

## Odjeljak 5.

**Kapitalni zahtjev za specifični rizik za pozicije zaštićene kreditnim izvedenicama***Članak 346.***Izuzeće za zaštitu kreditnim izvedenicama**

1. Izuzeće se dodjeljuje za zaštitu kreditnim izvedenicama u skladu s načelima iz stavaka od 2. do 6.

2. Institucije tretiraju pozicije u kreditnim izvedenicama kao jednu stranu, a zaštićenu poziciju s istim nominalnim ili, gdje je primjenjivo, zamišljenim iznosom, kao drugu stranu.



**▼B**

3. Potpuno izuzeće dodjeljuje se kad se vrijednosti obaju strana uvijek kreću u suprotnom smjeru i u približno jednakom opsegu. Institucija postupa na navedeni način u sljedećim slučajevima:

- (a) dvije se strane sastoje od potpuno istih instrumenata;
- (b) duga gotovinska pozicija zaštićena je ukupnom stopom prinosa ugovora o razmjeni (ili obratno), pri čemu postoji potpuna usklađenost između referentne obveze i odnosne izloženosti (tj. gotovinske pozicije). Dospijeće samog ugovora o razmjeni može se razlikovati od dospijeća odnosne izloženosti.

U spomenutim se situacijama kapitalni zahtjev za specifični rizik ne primjenjuje ni za jednu stranu pozicije.

4. Prijeboj od 80 % primjenjuje se kada se vrijednosti dviju strana uvijek kreću u suprotnom smjeru te kad su referentna obveza, dospijeća referentne obveze i kreditne izvedenice te valuta odnosne izloženosti potpuno usklađene. Nadalje, ključne značajke ugovora o kreditnoj izvedenici ne uzrokuju značajna odstupanja kretanja cijena kreditne izvedenice od kretanja cijena gotovinske pozicije. Ako na temelju transakcije dođe do prijenosa rizika, na stranu transakcije s većim kapitalnim zahtjevom primjenjuje se prijeboj za specifični rizik od 80 %, dok su kapitalni zahtjevi za specifični rizik na dugoj strani jednaki nuli.

5. Djelomično izuzeće dodjeljuje se u sljedećim situacijama, izuzimajući situacije iz stavaka 3. i 4.:

- (a) na poziciju se primjenjuje stavak 3. točka (b), ali imovina referentne obveze i odnosne izloženosti nije usklađena. Međutim, pozicije ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
  - i. referentna obveza je u jednakom položaju ili ima podređen položaj u odnosu na izloženost u odnosnoj obvezi;
  - ii. odnosna obveza i referentna obveza imaju istog dužnika te pravno provedivu klauzulu o statusu neispunjenja obveza iz različitih kategorija proizvoda i ubrzavanju postupka;
- (b) na poziciju se primjenjuje stavak 3. točka (a) ili stavak 4., ali valuta i dospijeće kreditne zaštite i odnosne imovine nisu usklađeni. Navedena valutna neusklađenost uključuje se u kapitalni zahtjev za valutni rizik;
- (c) na poziciju se primjenjuje stavak 4., ali je imovina gotovinske pozicije i kreditne izvedenice neusklađena. Međutim, odnosna imovina uključena je u (isporučive) obveze u dokumentaciji o kreditnoj izvedenici.

Za dodjeljivanje djelomičnog izuzeća, umjesto dodavanja kapitalnih zahtjeva za specifični rizik za svaku stranu transakcije, primjenjuje se samo viši od dvaju kapitalnih zahtjeva.

**▼B**

6. U svim situacijama koje nisu obuhvaćene stavcima od 3. do 5. kapitalni zahtjev za specifični rizik izračunava se odvojeno za obje strane pozicije.

*Članak 347.*

**Izuzeće za zaštitu kreditnim izvedenicama na osnovi prvog nastanka statusa neispunjavanja obveza te kreditnim izvedenicama na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza**

Na kreditne izvedenice na osnovi prvog nastanka statusa neispunjavanja obveza te kreditne izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza primjenjuje se sljedeći postupak za dodjeljivanje izuzeća u skladu s člankom 346.:

- (a) kada institucija dobije kreditnu zaštitu za više referentnih subjekata koji tvore osnovu kreditne izvedenice pod uvjetom da prvi nastanak statusa neispunjavanja obveza pokreće plaćanje te da taj kreditni događaj raskida ugovor, institucija može napraviti prijebom specifičnog rizika za referentni subjekt na koji se odnosi najmanji kapitalni zahtjev za specifični rizik među odnosnim referentnim subjektima, u skladu s tablicom 1. iz članka 336.;
- (b) kada n-ti nastanak statusa neispunjavanja obveza među izloženoštim pokreće plaćanje u skladu s kreditnom zaštitom, primatelj zaštite može napraviti prijebom za specifični rizik samo ako je zaštita pribavljena i za statuse neispunjavanja obveza od 1 do n-1 ili kada su se statusi neispunjavanja obveza već dogodili. U navedenim slučajevima primjenjuje se metodologija za kreditne izvedenice na osnovi prvog nastanka statusa neispunjavanja obveza iz točke (a) uz odgovarajuće izmjene za proizvode n-tog statusa neispunjavanja obveza.

## Odjeljak 6.

**Kapitalni zahtjevi za CIU***Članak 348.***Kapitalni zahtjevi za CIU**

1. Ne dovodeći u pitanje druge odredbe ovog odjeljka, pozicije u CIU podliježu kapitalnom zahtjevu za pozicijski rizik, koji uključuje posebni i opći rizik, od 32 %. Ne dovodeći u pitanje članak 353. zajedno s člankom 352. stavkom 4. i člankom 367. stavkom 2. točkom (b) u kojima se utvrđuje modificirani tretman zlata, pozicije u CIU podliježu kapitalnom zahtjevu za pozicijski rizik, koji uključuje specifični i opći rizik te valutni rizik, u visini od 40 %.

2. Osim ako člankom 350. nije drukčije propisano, netiranje među odnosnim investicijama CIU-a i drugih pozicija institucije nije dopušteno.

**▼B***Članak 349.***Opći kriteriji za CIU**

Na CIU može se primjenjivati pristup iz članka 350. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) brošura CIU-a ili sličan dokument sadržava sljedeće:
  - i. kategorije imovine u koje je CIU ovlašten ulagati;
  - ii. ako se primjenjuju investicijski limiti, relativne limite i metodologiju njihovog izračuna;
  - iii. ako postoji mogućnost financijske poluge, najveći dopušteni stupanj financijske poluge;
  - iv. ako je dopušteno ulaganje u OTC izvedenice ili ugovaranje repo ugovora i ugovora o pozajmljivanju vrijednosnih papira, politike za ograničavanje rizika druge ugovorne strane koji proizlazi iz navedenih transakcija;
- (b) rezultati poslovanja CIU-a objavljuju se na polugodišnjoj i godišnjoj osnovi za potrebe procjene imovine i obveza, prihoda i aktivnosti CIU-a tijekom izvještajnog razdoblja;
- (c) dionice ili udjeli u CIU-u otkupivi su u novcu, iz imovine fonda, na dnevnoj osnovi na zahtjev imatelja udjela;
- (d) ulaganja u CIU moraju biti odvojena od imovine društva za upravljanje CIU-om;
- (e) mora postojati procjena rizičnosti CIU-a od strane same institucije ulagatelja;
- (f) CIU upravljaju osobe koje podliježu nadzoru u skladu s Direktivom 2009/65/EZ ili istovjetnim zakonima.

*Članak 350.***Posebne metode za CIU**

1. Ako je institucija upoznata s odnosnim ulaganjima CIU-a na dnevnoj osnovi, ona može imati uvid u navedena odnosna ulaganja za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za pozicijski rizik, koji uključuje specifični i opći rizik. U skladu s ovim pristupom, pozicije u CIU tretiraju se kao pozicije u odnosnim ulaganjima CIU-a. Netiranje pozicija u odnosnim ulaganjima CIU-a i drugim pozicijama institucije dopušteno je ako institucija ima dostatan broj dionica ili udjela koji omogućuje otkup/ostvarivanje u zamjenu za odnosna ulaganja.

**▼B**

2. Institucije mogu izračunavati kapitalni zahtjev za pozicijski rizik koji obuhvaća specifični i opći rizik za pozicije u CIU na temelju pretpostavljenih pozicija koje oponašaju strukturu i učinke vanjskog indeksa ili fiksne košarice vlasničkih ili dužničkih vrijednosnih papira iz točke (a), uz poštivanje sljedećih uvjeta:

- (a) politikom ulaganja CIU-a zadano je oponašanje strukture i učinaka vanjskog indeksa ili fiksne košarice vlasničkih ili dužničkih vrijednosnih papira;
- (b) minimalni koeficijent korelacije između dnevnih kretanja prinosa CIU-a i indeksa ili košarice vlasničkih ili dužničkih vrijednosnih papira koje prati, od 0,9, može se jasno uspostaviti u razdoblju od najmanje šest mjeseci.

3. Ako institucija nije upoznata sa strukturom odnosnih ulaganja CIU-a na dnevnoj osnovi, ona može izračunavati kapitalni zahtjev za pozicijski rizik, koji obuhvaća specifični i opći rizik, poštujući sljedeće uvjete:

- (a) pretpostavlja se da CIU najprije ulaže do najvećeg dopuštenog iznosa u skladu sa svojom politikom ulaganja u kategoriju imovine koja nosi najveći kapitalni zahtjev za specifični i opći rizik zasebno te potom ulaže u druge kategorije imovine padajućim redoslijedom do ispunjenja ukupnog investicijskog limita. Pozicija u CIU-u tretira se kao izravno ulaganje u pretpostavljenoj poziciji;
- (b) institucije uzimaju u obzir najveću neizravnu izloženost koju bi mogle ostvariti zauzimanjem pozicija s financijskom polugom preko CIU-a pri izračunu kapitalnog zahtjeva za specifični i opći rizik zasebno tako da proporcionalno povećaju poziciju u CIU-u do razine najveće moguće izloženosti odnosnih ulaganja koje proizlaze iz politike ulaganja;
- (c) ako kapitalni zahtjev za posebni i opći rizik zajedno u skladu s ovim stavkom prelazi iznos iz članka 348. stavka 1., kapitalni zahtjev ograničava se na navedenoj razini.

4. Institucije se mogu osloniti na sljedeće treće osobe za izračun kapitalnog zahtjeva i izvješćivanje o kapitalnom zahtjevu za pozicijski rizik za pozicije u CIU iz stavaka od 1. do 4. u skladu s metodama iz ovog Poglavlja:

- (a) depozitara CIU-a, pod uvjetom da CIU ulaže isključivo u vrijednosne papire te deponira sve vrijednosne papire kod navedenog depozitara;
- (b) za druge CIU, društvo za upravljanje CIU-om, pod uvjetom da društvo za upravljanje CIU-om zadovoljava kriterije iz članka 132. stavka 3. točke (a).

**▼B**

Ispravnost izračuna potvrđuje vanjski revizor.

*POGLAVLJE 3.****Kapitalni zahtjev za valutni rizik****Članak 351.****De minimis i ponderiranje valutnog rizika***

Ako zbroj ukupne neto devizne pozicije institucije i njezine neto pozicije u zlatu, izračunat u skladu s postupkom iz članka 352., uključujući sve devizne pozicije i pozicije u zlatu za koje se izračunava kapitalni zahtjev primjenom internog modela, prelazi 2 % njezinoga ukupnoga regulatornoga kapitala, institucija izračunava kapitalni zahtjev za valutni rizik. Kapitalni zahtjev za valutni rizik je zbroj njezine ukupne neto devizne pozicije i njezine neto pozicije u zlatu u izvještajnoj valuti pomnožen s 8 %.

*Članak 352.****Izračun ukupne neto devizne pozicije***

1. Neto otvorena pozicija institucije u svakoj valuti (uključujući izvještajnu valutu) i u zlatu izračunava se kao zbroj sljedećih elemenata (s pozitivnim ili negativnim predznakom):

- (a) neto promptna pozicija (i. e. sve stavke imovine umanjene za sve stavke obveza, uključujući nedospjele obračunate kamate u relevantnoj valuti ili, za zlato, neto promptna pozicija u zlatu);
- (b) neto forvard pozicija, koja predstavlja sve iznose koji će biti primljeni umanjene za sve iznose koji će biti plaćeni na temelju valutnih forvarda i forvarda na zlato, uključujući valutne budućnosnice i budućnosnice na zlato te glavnice valutnih ugovora o razmjeni koje nisu uključene u promptnu poziciju;
- (c) neopozive garancije i slični instrumenti na temelju kojih će institucija morati izvršiti plaćanje, a postoji vjerojatnost da se za ta sredstva institucija neće moći namiriti;
- (d) neto delta-ekvivalent ili ekvivalent zasnovan na delta-vrijednosti ukupne knjige valutnih opcija i opcija na zlato;
- (e) tržišna vrijednost drugih opcija.

Delta koja se rabi za potrebe točke (d) jest delta relevantne burze. Za OTC opcije, ili kada nije na raspolaganju delta relevantne burze, deltu može izračunavati sama institucija koristeći se odgovarajućim modelom, uz odobrenje nadležnih tijela. Odobrenje se izdaje ako model adekvatno procjenjuje stopu promjene u vrijednosti opcije ili varanta vezano uz male promjene u tržišnoj cijeni odnosnog instrumenta.

**▼B**

Institucija može uključiti neto buduće prihode/rashode koji još nisu obračunati, ali su u potpunosti zaštićeni, ako to čini dosljedno.

Institucija može neto pozicije u složenim valutama raščlaniti na sastavne valute u skladu s važećim kvotama.

2. Sve pozicije koje je institucija namjerno zauzela s ciljem zaštite od negativnih učinaka promjene tečaja na svoje omjere u skladu s člankom 92. stavkom 1. mogu se, uz odobrenje nadležnih tijela, isključiti iz izračuna neto otvorenih deviznih pozicija. Takve pozicije moraju biti netrgovačke ili strukturne prirode te svaka promjena uvjeta njihova isključivanja podliježe zasebnom odobrenju nadležnih tijela. Isto postupanje koje podliježe istim uvjetima može se primjenjivati na pozicije koje institucija ima, a koje se odnose na stavke koje su već izuzete iz izračuna regulatornoga kapitala.

3. Institucija pri izračunavanju neto otvorene pozicije u svakoj valuti i zlatu može upotrebljavati neto sadašnju vrijednost ako taj pristup primjenjuje dosljedno.

4. Neto kratke i duge pozicije u svakoj valuti, osim u izvještajnoj valuti, i neto duga ili kratka pozicija u zlatu preračunavaju se u izvještajnu valutu po promptnom tečaju. Zatim ih se zasebno zbraja da bi se dobio ukupni iznos neto kratkih pozicija i ukupni iznos neto dugih pozicija. Veći od navedena dva iznosa je ukupna neto devizna pozicija institucije.

5. Institucije pri izračunu kapitalnih zahtjeva, osim delta-rizika, adekvatno uzimaju u obzir i druge rizike povezane s opcijama.

6. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se odredilo više metoda za obuhvaćanje drugih rizika, osim delta-rizika, u kapitalnim zahtjevima, na način koji je razmjeran opsegu i složenosti poslovanja institucija vezano uz opcije.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Do stupanja na snagu tehničkih standarda iz prvog podstavka nadležna tijela mogu nastaviti primjenjivati postojeće nacionalne tretmane, ako su ih primjenjivala prije 31. prosinca 2013.

**▼B***Članak 353.***Valutni rizik CIU**

1. Za potrebe članka 352., vezano uz CIU, uzimaju se u obzir stvarne devizne pozicije CIU.
  
2. Institucije se mogu osloniti na izvješćivanje sljedećih trećih osoba o deviznim pozicijama u CIU:
  - (a) depozitne institucije CIU-a, pod uvjetom da CIU ulaže isključivo u vrijednosne papire te deponira sve vrijednosne papire kod navedene depozitne institucije;
  
  - (b) za druge CIU, društvo za upravljanje CIU-om, pod uvjetom da društvo za upravljanje CIU-om zadovoljava kriterije iz članka 132. stavka 3. točke (a).

Ispravnost izračuna potvrđuje vanjski revizor.

3. Ako institucija pri izračunu svog kapitalnog zahtjeva za valutni rizik nije upoznata s deviznim pozicijama u CIU-u, pretpostavlja se da CIU ima najveći dopušteni iznos deviznog ulaganja u skladu s politikom ulaganja CIU-a, te su institucije, za pozicije iz knjige trgovanja, dužne uzimati u obzir najveću neizravnu izloženost koju bi mogle ostvariti zauzimanjem pozicija s financijskom polugom preko CIU-a. To se postiže proporcionalnim povećavanjem pozicije u CIU-u do razine najveće moguće izloženosti stavkama odnosno ulaganja na temelju politike ulaganja. Pretpostavljena pozicija CIU-a tretira se kao zasebna valuta u skladu s tretmanom ulaganja u zlato, poštujući prilagodbu da, ako je poznat smjer ulaganja CIU-a, ukupna duga pozicija može biti dodana ukupnoj dugoj otvorenoj deviznoj poziciji te ukupna kratka pozicija može biti dodana ukupnoj kratkoj otvorenoj deviznoj poziciji. Prijeboj navedenih pozicija prije izračuna nije dopušten.

*Članak 354.***Visokokorelirane valute**

1. Institucije mogu za relevantne visokokorelirane valute osigurati niži kapitalni zahtjev. Smatra se da je neki par valuta visokokoreliran ako je vjerojatnost gubitka — izračunata na temelju podataka o dnevnom tečaju za razdoblje od prethodne tri godine ili pet godina — pri jednakim i suprotnim pozicijama u navedenim valutama tijekom sljedećih 10 radnih dana, koji iznosi 4 % ili manje vrijednosti usuglašene spomenute pozicije (vrednovano u izvještajnoj valuti), s vjerojatnošću od najmanje 99 %, ako se primjenjuje razdoblje promatranja od tri godine, i 95 %, ako se primjenjuje razdoblje promatranja od pet godina. Kapitalni zahtjev za usklađenu poziciju u dvije visokokorelirane valute iznosi 4 % pomnoženo s vrijednošću usklađene pozicije.

**▼B**

2. Pri izračunu zahtjeva iz ovog poglavlja, institucije mogu zanemariti pozicije u valutama koje podliježu pravno obvezujućem međudržavnom sporazumu o ograničenju odstupanja u odnosu na druge valute na koje se primjenjuje isti sporazum. Institucije izračunavaju svoje usklađene pozicije u navedenim valutama te ih podvrgavaju kapitalnim zahtjevima koji nisu niži od polovice najvećeg dopuštenoga odstupanja određenog u navedenom međudržavnom sporazumu vezano uz spomenute valute.

3. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda u kojima navodi valute za koje je raspoloživ tretman iz stavka 1.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. siječnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

4. Kapitalni zahtjev za usklađene pozicije u valutama država članica koje sudjeluju u drugoj fazi ekonomske i monetarne unije može se izračunavati kao 1,6 % vrijednosti spomenutih usklađenih pozicija.

5. Samo se neusklađene pozicije u valutama iz ovog članka uključuju u ukupnu neto otvorenu poziciju u skladu s člankom 352. stavkom 4.

6. Kada podaci o dnevnom tečaju za razdoblje od prethodne tri godine ili pet godina pri jednakim i suprotnim pozicijama u nekom paru valuta tijekom sljedećih 10 radnih dana pokažu da su te valute potpuno pozitivno korelirane i da se institucija u vezi s odgovarajućim trgovanjima može uvijek suočiti s nultom razlikom između tražene i ponuđene cijene, institucija može, uz izričito odobrenje svog nadležnog tijela, do kraja 2017. primjenjivati kapitalni zahtjev od 0 %.

*POGLAVLJE 4.****Kapitalni zahtjev za robni rizik****Članak 355.***Odabir metode za robni rizik**

U skladu s člancima od 356. do 358. institucije izračunavaju kapitalni zahtjev za robni rizik prema jednoj od metoda iz članaka 359., 360. ili 361.



**▼B***Članak 356.***Pomoćno robno poslovanje**

1. Institucije s pomoćnim robnim poslovanjem s poljoprivrednom robom mogu odrediti kapitalni zahtjev za fizičku zalihu robe na kraju godine za sljedeću godinu, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) u svakom trenutku u godini institucija ima regulatorni kapital za navedeni rizik koji nije niži od prosječnoga kapitalnog zahtjeva za navedeni rizik procijenjenoga na konzervativnoj osnovi za sljedeću godinu;
- (b) na konzervativnoj osnovi procjenjuje očekivanu volatilnost za vrijednost izračunatu u skladu s točkom (a);
- (c) njezin prosječni kapitalni zahtjev za taj rizik ne prelazi 5 % njezinoga regulatornoga kapitala ili 1 milijun eura te uzimajući u obzir volatilnost procijenjenu u skladu s točkom (b), očekivani vršni kapitalni zahtjev ne prelazi 6,5 % njezina regulatornoga kapitala;
- (d) institucija kontinuirano provjerava odražavaju li procjene obavljene u skladu s točkama (a) i (b) još uvijek realno stanje.

2. Institucije obavješćuju nadležna tijela o vlastitom načinu primjene mogućnosti iz stavka 1.

*Članak 357.***Pozicije u robi**

1. Svaka pozicija u robi ili robnim izvedenicama mora biti izražena u standardnim mjernim jedinicama za tu vrstu robe. Promptna tržišna cijena za navedenu robu izražava se u izvještajnoj valuti.

2. Za pozicije u zlatu ili izvedenice na zlato smatra se da su izložene valutnom riziku te se tretiraju u skladu s poglavljem 3. ili 5., prema potrebi, za potrebe izračunavanja robnog rizika.

3. Za potrebe članka 360. stavka 1., neto pozicija institucije u svakoj robi je višak njezine duge pozicije nad njezinom kratkom pozicijom, ili obrnuto, u istoj robi ili identičnim robnim budućnosnicama, opcijama ili varantima. Izvedeni instrumenti tretiraju se u skladu s člankom 358. kao pozicije u odnosnoj robi.

4. Za potrebe izračuna pozicije u robi, sljedeće pozicije tretiraju se kao pozicije u istoj robi:

**▼B**

- (a) pozicije u različitim potkategorijama robe u slučajevima kad su potkategorije međusobno zamjenjive;
- (b) pozicije u sličnoj robi ako su one bliski supstituti te kada je moguće jasno utvrditi minimalnu korelaciju od 0,9 između kretanja cijene tijekom razdoblja od najmanje godinu dana.

*Članak 358.***Posebni instrumenti**

1. Robne budućnosnice i buduće obveze kupnje ili prodaje pojedinačnih roba uključuju se u sustav mjerenja kao zamišljeni iznosi u standardnim mjernim jedinicama s dospijecom u skladu s datumom isteka ugovora.

2. Robni ugovori o razmjeni kod kojih je na jednoj strani transakcije fiksna cijena, a na drugoj tekuća tržišna cijena tretiraju se kao niz pozicija jednak zamišljenom iznosu ugovora, pri čemu, prema potrebi, svaka pozicija odgovara jednom plaćanju po ugovoru o razmjeni te se raspoređuje u razrede dospijeca u skladu s člankom 359. stavkom 1. Pozicije su duge pozicije ako institucija plaća fiksnu cijenu, a prima promjenjivu cijenu te kratke pozicije ako institucija prima fiksnu cijenu, a plaća promjenjivu cijenu. Robni ugovori o razmjeni kod kojih su različite strane transakcije u različitim robama kod pristupa ljestvice dospijeca iskazuju se u relevantnoj izvještajnoj ljestvici.

3. Za potrebe ovog poglavlja, opcije i varanti na robu ili robne izvedenice tretiraju se kao da su pozicije čija je vrijednost jednaka umnošku iznosa odnosnog instrumenta na koji se odnosi opcija i pripadajućeg delta-koeficijenta. S potonjim pozicijama može se raditi prijeboj sa svim pozicijama u istovjetnoj odnosnoj robi ili robnoj izvedenici. Delta koja se rabi jest delta relevantne burze. Za OTC opcije, ili kada nije raspoloživa delta relevantne burze, deltu može izračunavati sama institucija koristeći se odgovarajućim modelom, uz odobrenje nadležnih tijela. Odobrenje se izdaje ako se modelom adekvatno procjenjuje stopa promjene u vrijednosti opcije ili varanta vezano uz male promjene u tržišnoj cijeni odnosnog instrumenta.

Institucije pri izračunu kapitalnih zahtjeva, osim delta-rizika, primjereno uzimaju u obzir i druge rizike povezane s opcijama.

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se odredilo više metoda za obuhvaćanje drugih rizika, osim delta-rizika, u kapitalnim zahtjevima, na način koji je razmjernan opsegu i složenosti poslovanja institucija vezano uz opcije.

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2013.

**▼B**

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Do stupanja na snagu tehničkih standarda iz prvog podstavka, nadležna tijela mogu nastaviti primjenjivati postojeće nacionalne tretmane, ako su ih primjenjivala prije 31. prosinca 2013.

5. Institucija uključuje relevantnu robu u izračun svoga kapitalnog zahtjeva za robni rizik kada obnaša jednu od sljedećih funkcija:

- (a) prenositelj robe ili zajamčenih prava vezanih uz pravo na robu u okviru repo ugovora;
- (b) davatelj roba u okviru ugovora o pozajmljivanju robe.

*Članak 359.***Pristup ljestvice dospijeća**

1. Institucija za svaku robu primjenjuje zasebnu ljestvicu dospijeća u skladu s tablicom 1. Sve pozicije u spomenutoj robi raspoređuju se u odgovarajuće razrede dospijeća. Fizička zaliha robe raspoređuje se u razred dospijeća od 0 do 1 mjeseca uključujući 1 mjesec.

*Tablica 1.*

Razred dospijeća (1)	Stopa neusklađenosti (u %) (2)
0 ≤ 1 mjesec	1,50
> 1 ≤ 3 mjeseca	1,50
> 3 ≤ 6 mjeseci	1,50
> 6 ≤ 12 mjeseci	1,50
> 1 ≤ 2 godine	1,50
> 2 ≤ 3 godine	1,50
> 3 godine	1,50

2. Za sljedeće pozicije u istoj robi mogu se raditi prijemoji i one se mogu raspoređivati u odgovarajuće razrede dospijeća u neto iznosu:

- (a) pozicije u ugovorima koje dospijevaju na isti datum;
- (b) pozicije u ugovorima koje dospijevaju u razmaku od najviše 10 dana, ako se ugovorima iz kojih proizlaze trguje na tržištima koja imaju dnevne datume isporuke.

**▼B**

3. U svakom razredu dospijeća institucija zatim zbraja sve duge pozicije i sve kratke pozicije. Iznos zbroja dugih pozicija koji je usklađen sa zbrojem kratkih pozicija u određenom razredu dospijeća smatra se usklađenom pozicijom u tom razredu dospijeća, dok se preostala duga i kratka pozicija smatraju neusklađenom pozicijom za isti razred dospijeća.

4. Taj dio neusklađene duge pozicije određenog razreda dospijeća koji se usklađuje s neusklađenom kratkom pozicijom, ili obrnuto, razreda s kasnijim dospijećem jest usklađena pozicija dvaju razreda dospijeća. Dio neusklađene duge ili neusklađene kratke pozicije koji se na ovaj način ne može uskladiti jest neusklađena pozicija.

5. Kapitalni zahtjev institucije za sve vrste robe izračunava se na temelju relevantne ljestvice dospijeća kao zbroj sljedećeg:

(a) zbroj usklađenih dugih i kratkih pozicija unutar pojedinog razreda dospijeća, pomnoženo s odgovarajućom stopom neusklađenosti u skladu s drugim stupcem u tablici 1. i promptnom tržišnom cijenom za tu robu;

(b) usklađene pozicije između dva razreda dospijeća za svaki razred dospijeća u kojem se neusklađena pozicija prenosi u sljedeći razred dospijeća, pomnoženo sa stopom prijenosa od 0,6 % i promptnom tržišnom cijenom te robe;

(c) preostale neusklađene pozicije, pomnoženo s izravnom stopom od 15 % i promptnom tržišnom cijenom za tu robu.

6. Ukupni kapitalni zahtjev institucije za robni rizik izračunava se kao zbroj kapitalnih zahtjeva za robni rizik za pojedinu vrstu robe u skladu sa stavkom 5.

*Članak 360.***Pojednostavljeni pristup**

1. Kapitalni zahtjev institucije za svaku vrstu robe izračunava se kao zbroj sljedećeg:

(a) 15 % neto pozicije, duge ili kratke, pomnožene s promptnom tržišnom cijenom robe;

(b) 3 % bruto pozicije, duge plus kratke, pomnožene s promptnom tržišnom cijenom robe.

2. Ukupni kapitalni zahtjev institucije za robni rizik izračunava se kao zbroj kapitalnih zahtjeva za robni rizik za pojedinu vrstu robe u skladu sa stavkom 1.



*Članak 361.*

**Prošireni pristup ljestvice dospijea**

Institucije mogu upotrebljavati minimalne stope neusklađenosti, stope prijenosa i izravne stope iz tablice 2. umjesto onih navedenih u članku 359., ako institucije:

- (a) u velikom opsegu posluju s robom;
- (b) imaju odgovarajuće diversificiran robni portfelj;
- (c) još nisu u mogućnosti primjenjivati interne modele za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za robni rizik.

Institucije obavješćuju nadležna tijela o primjeni navedenog članka uz dokaze o poduzetim naporima vezano uz primjenu internog modela za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za robni rizik.

*Tablica 2.*

	Plemeniti metali (isključujući zlato)	Obični metali	Poljoprivredni proizvodi	Ostalo, uključujući energetske proizvode
Stopa neusklađenosti (u %)	1,0	1,2	1,5	1,5
Stopa prijenosa (u %)	0,3	0,5	0,6	0,6
Izravna stopa (u %)	8	10	12	15

Institucije obavješćuju nadležna tijela o načinu na koji primjenjuju ovaj članak i prilažu dokaze o svojim nastojanjima da provedu interni model za potrebe izračunavanja kapitalnog zahtjeva za robni rizik.

*POGLAVLJE 5.*

***Primjena internih modela za izračun kapitalnog zahtjeva***

**Odjeljak 1.**

**Odobrenje i kapitalni zahtjev**

*Članak 362.*

**Specifični i opći rizici**

Pozicijski rizik za dužnički ili vlasnički instrument ili njihove izvedenice s kojima se trguje mogu se za potrebe ovog poglavlja podijeliti na dvije sastavne komponente. Prva komponenta je specifični rizik koji obuhvaća rizik promjene cijene spomenutog instrumenta radi faktora povezanih s izdavateljem ili, kad je riječ o izvedenicama, izdavateljem odnosno instrumenta. Komponenta općeg rizika obuhvaća rizik promjene cijene instrumenta zbog, kad je riječ dužničkim instrumentima ili izvedenicama dužničkih instrumenata kojima se trguje, promjene razine kamatnih stopa ili, kad je riječ o vlasničkim instrumentima ili izvedenicama vlasničkih instrumenata, općih kretanja na tržištu vlasničkih instrumenata koja nisu povezana s posebnim karakteristikama pojedinih vrijednosnih papira.

**▼B***Članak 363.***Odobrenje za primjenu internih modela**

1. Nakon provjere ispunjava li institucija zahtjeve iz odjeljaka 2., 3. i 4., nadležna tijela izdaju institucijama odobrenje za izračun kapitalnih zahtjeva za jednu ili više sljedećih kategorija rizika primjenom internih modela umjesto metoda iz poglavlja od 2. do 4. ili u kombinaciji s njima:

- (a) opći rizik vlasničkih instrumenata;
- (b) specifični rizik vlasničkih instrumenata;
- (c) opći rizik dužničkih instrumenata;
- (d) specifični rizik dužničkih instrumenata;
- (e) valutni rizik;
- (f) robni rizik.

2. Za kategorije rizika za koje instituciji nije izdano odobrenje iz stavka 1. za primjenu internih modela, institucija nastavlja izračunavati kapitalni zahtjev u skladu s navedenim poglavljima 2., 3. i 4. Odobrenje nadležnih tijela za primjenu internih modela potrebno je za svaku kategoriju rizika i izdaje se samo ako interni model obuhvaća znatan udio pozicija određene kategorije rizika.

3. Značajne promjene u primjeni internih modela za čiju je primjenu institucija dobila odobrenje, proširivanje primjene internih modela za čiju je primjenu institucija dobila odobrenje, a posebno na dodatne kategorije rizika, te prvotni izračun vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima u skladu s člankom 365. stavkom 2. nadležna tijela moraju posebno odobriti.

Institucije obavješćuju nadležna tijela o svim drugim proširenjima i promjenama primjene tih internih modela za čiju su primjenu dobile odobrenje.

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje sljedeće:

- (a) uvjeti za procjenu značaja proširenja i promjena u primjeni internih modela;
- (b) metodologija procjene u skladu s kojom nadležna tijela odobravaju institucijama primjenu internih modela;
- (c) uvjeti prema kojima se udio pozicija koje obuhvaća interni model u kategoriji rizika smatra znatnim kako je navedeno u stavku 2.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 364.***Kapitalni zahtjev kod primjene internih modela**

1. Svaka institucija koja primjenjuje interni model uz kapitalni zahtjev izračunat u skladu s poglavljima 2., 3. i 4. za kategorije rizika za koje nije odobrena primjena internih modela, ispunjava kapitalni zahtjev izražen kao zbroj točaka (a) i (b):

(a) viši od sljedećih iznosa:

- i. iznos vrijednosti adherentne riziku za prethodni dan, izračunat u skladu s člankom 365. stavkom 1. ( $VaR_{t-1}$ );
- ii. prosjek dnevnih iznosa vrijednosti adherentnih riziku izračunatih u skladu s člankom 365. stavkom 1. za proteklih 60 radnih dana ( $VaR_{avg}$ ), pomnoženo s multiplikacijskim faktorom ( $m_c$ ) u skladu s člankom 366.;

(b) viši od sljedećih iznosa:

- i. najnoviji raspoloživi iznos vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima izračunat u skladu s člankom 365. stavkom 2. ( $sVaR_{t-1}$ ); i
- ii. prosjek iznosa vrijednosti adherentnih riziku u stresnim uvjetima izračunatih na način i s učestalošću koji su određeni u članku 365. stavku 2. za proteklih 60 radnih dana ( $sVaR_{avg}$ ), pomnoženo s multiplikacijskim faktorom ( $m_s$ ) u skladu s člankom 366.;

2. Institucije koje za izračun kapitalnog zahtjeva za specifični rizik dužničkih instrumenata primjenjuju interni model ispunjavaju dodatni kapitalni zahtjev izražen kao zbroj točaka (a) i (b):

- (a) kapitalni zahtjev izračunat u skladu s člancima 337. i 338. za specifični rizik sekuritizacijskih pozicija i kreditnih izvedenica na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza u knjizi trgovanja, osim onih koje su uključene u kapitalni zahtjev za specifični rizik korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju u skladu s odjeljkom 5. i, gdje je relevantno, u kapitalni zahtjev za specifični rizik u skladu s poglavljem 2. odjeljkom 6. za one pozicije u CIU koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 350. stavka 1. i članka 350. stavka 2.;

**▼B**

- (b) više od:
- i. najnovije vrijednosti rizika dodatnog rizika statusa neispunjavanja obveza i migracijskog rizika izračunate u skladu s odjeljkom 3.;
  - ii. prosjeka navedene vrijednosti u prethodnih 12 tjedana.
3. Institucije koje imaju korelacijski portfelj namijenjen trgovanju koji ispunjava zahtjeve iz članka 338. stavaka od 1. do 3., mogu ispuniti kapitalni zahtjev na temelju članka 377. umjesto na temelju članka 338. stavka 4., izračunat kao viši iznos od:
- (a) najnovije vrijednosti rizika korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju izračunate u skladu s odjeljkom 5.;
  - (b) prosjeka navedene vrijednosti u prethodnih 12 tjedana;
  - (c) 8 % kapitalnog zahtjeva koji bi se, u trenutku izračuna najnovije vrijednosti rizika iz točke (a), izračunao u skladu s člankom 338. stavkom 4. za sve one pozicije koje su uključene u interni model za korelacijski portfelj namijenjen trgovanju.

## O d j e l j a k 2 .

**O p ć i z a h t j e v i***Članak 365.***Izračun vrijednosti adherentne riziku i vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima**

1. Izračun vrijednosti adherentne riziku iz članka 364. podliježe sljedećim zahtjevima:
- (a) dnevnom izračunu vrijednosti adherentne riziku;
  - (b) jednostranom intervalu pouzdanosti od 99 %;
  - (c) desetodnevnom razdoblju držanja;
  - (d) efektivnom povijesnom razdoblju promatranja od najmanje godinu dana, osim kada je kraće razdoblje promatranja opravdano značajnim povećanjem volatilnosti cijena;
  - (e) ažuriranju podataka najmanje jednom mjesečno.

Institucija se može koristiti vrijednošću adherentnom riziku izračunatom prema razdobljima kraćim od desetodnevnog razdoblja držanja prilagođeno na razdoblje do deset dana u skladu s odgovarajućom metodologijom koja se redovito provjerava.



**▼B**

2. K tome, institucija najmanje jednom tjedno izračunava „vrijednost adherentnu riziku u stresnim uvjetima” sadašnjeg portfelja, u skladu sa zahtjevima iz prvog stavka, pri čemu su ulazni parametri modela vrijednosti adherentne riziku kalibrirani na povijesne podatke neprekinutog 12-mjesečnog razdoblja značajnoga financijskoga stresa vezano uz portfelj institucije. Odabir takvih povijesnih podataka podliježe barem godišnjoj provjeri institucije, koja je o rezultatu dužna obavijestiti nadležna tijela. EBA nadzire postupke za izračun vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima te, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, izdaje smjernice o navedenim postupcima.

*Članak 366.***Regulatorno retroaktivno testiranje i multiplikacijski faktori**

1. Rezultati izračuna iz članka 365. prilagođavaju se navise multiplikacijskim faktorima ( $m_c$ ) i ( $m_s$ ).

2. Svaki multiplikacijski faktor ( $m_c$ ) i ( $m_s$ ) zbroj je najmanje broja 3 i dodatnog faktora između 0 i 1 u skladu s tablicom 1. Navedeni dodatni faktor ovisi o broju prekoračenja za posljednjih 250 radnih dana koji se dobiva retroaktivnim testiranjem vrijednosti adherentne riziku institucije u skladu s člankom 365. stavkom 1.

*Tablica 1.*

Broj prekoračenja	dodatni faktor
Manje od 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 ili više	1,00

3. Za potrebe utvrđivanja dnevnog broja prekoračenja institucija provodi program retroaktivnog testiranja koji se temelji na stvarnim i hipotetskim promjenama vrijednosti portfelja. Prekoračenje je jednodnevna promjena u vrijednosti portfelja koja premašuje relevantnu mjeru jednodnevne vrijednosti adherentne riziku, dobivenu primjenom modela institucije. Za potrebe utvrđivanja dodatnog faktora broj prekoračenja procjenjuje se najmanje jednom tromjesečno te je jednak onom broju prekoračenja kod hipotetskih i kod stvarnih promjena vrijednosti portfelja koji je veći.

Retroaktivno testiranje hipotetskih promjena vrijednosti portfelja temelji se na usporedbi vrijednosti portfelja na kraju dana te njegove vrijednosti na kraju sljedećeg dana pod pretpostavkom nepromijenjenih pozicija.

Retroaktivno testiranje stvarnih promjena vrijednosti portfelja temelji se na usporedbi vrijednosti portfelja na kraju dana i njegove stvarne vrijednosti na kraju sljedećeg dana, isključujući naknade, provizije i neto kamatni prihod.

**▼B**

4. Nadležna tijela mogu u pojedinim slučajevima ograničiti dodatni faktor na vrijednost koja proizlazi iz prekoračenja na temelju hipotetskih promjena, kada broj prekoračenja na temelju stvarnih promjena ne proizlazi iz nedostataka internog modela.

5. Kako bi se nadležnim tijelima omogućio trajan nadzor prikladnosti multiplikacijskih faktora, institucije su dužne bez odlaganja te svakako u roku od 5 radnih dana obavijestiti nadležna tijela o prekoračenjima koja proizlaze iz programa retroaktivnog testiranja.

*Članak 367.***Zahtjevi vezani uz mjerenje rizika**

1. Svi interni modeli koji se primjenjuju za izračun kapitalnih zahtjeva za pozicijski rizik, valutni rizik i robni rizik te svi interni modeli za trgovanje korelacijama moraju ispuniti sve sljedeće zahtjeve:

- (a) model obuhvaća sve bitne cjenovne rizike;
- (b) model obuhvaća dovoljan broj faktora rizika, ovisno o stupnju aktivnosti institucije na tim tržištima. Kad je faktor rizika uključen u model za određivanje cijena, ali ne i u model za mjerenje rizika, institucija je dužna moći opravdati nadležnim tijelima to izostavljanje. Model za mjerenje rizika obuhvaća nelinearnost opcija i drugih proizvoda te korelacijski rizik i rizik osnove. Ako se rabe procjene rizičnih faktora one moraju pokazati dobar dosadašnji uspjeh vezano uz stvarnu poziciju.

2. Svi interni modeli koji se primjenjuju za izračun kapitalnih zahtjeva za pozicijski rizik, valutni rizik ili robni rizik moraju ispunjavati sve sljedeće uvjete:

- (a) model uključuje skup faktora rizika koji odgovaraju kamatnim stopama u svakoj valuti u kojoj institucija ima bilančne ili izvanbilančne pozicije osjetljive na promjene kamatnih stopa. Institucija izrađuje krivulje prinosa primjenom jednog od općeprihvaćenih pristupa. Za značajne izloženosti kamatnom riziku u glavnim valutama i tržištima, krivulja prinosa dijeli se na najmanje šest segmenata dospijeća, kako bi se obuhvatile varijacije volatilnosti stopa uzduž krivulje. Model obuhvaća i rizik nesavršeno koreliranih kretanja između različitih krivulja prinosa;

**▼B**

- (b) model obuhvaća faktore rizika koji se odnose na zlato i pojedine strane valute u kojima su nominirane pozicije institucije. Vezano uz CIU, uzimaju se u obzir stvarne devizne pozicije CIU. Institucije se mogu osloniti na izvješćivanje trećih osoba vezano uz valutne pozicije CIU-a ako je točnost izvješća adekvatno osigurana. Ako institucija nije upoznata s deviznim pozicijama CIU-a, navedena se pozicija izolira i tretira u skladu s člankom 353. stavkom 3.;
- (c) model primjenjuje zaseban faktor rizika barem za svako tržište vlasničkih instrumenata na kojem institucija ima značajne pozicije;
- (d) model primjenjuje zaseban faktor rizika barem za svaku robu u kojoj institucija ima značajne pozicije. Model mora obuhvatiti i rizik nesavršeno koreliranih kretanja između sličnih, ali ne identičnih, vrsta robe te izloženosti promjenama terminskih cijena koje proizlaze iz neusklađenosti dospjeća. Model uzima u obzir i tržišne karakteristike, posebno datume isporuke i opsege mogućnosti koje su na raspolaganju zaposlenicima jedinice za trgovanje za zatvaranje pozicija;
- (e) interni model institucije konzervativno procjenjuje rizik koji proizlazi iz manje likvidnih pozicija i pozicija s ograničenom transparentnošću cijena u realnim tržišnim scenarijima. Osim toga, interni model mora ispunjavati minimalne standarde podataka. Procjene podataka konzervativne su te ih institucija može upotrijebiti samo ako dostupni podaci nisu dovoljni ili ne odražavaju stvarnu volatilnost pozicije ili portfelja.

3. Institucije mogu, u svim internim modelima koji se upotrebljavaju za potrebe ovog poglavlja, upotrebljavati empirijske korelacije unutar pojedinih kategorija rizika i između različitih kategorija rizika samo ako je pristup institucije za mjerenje korelacija dobar i primjereno primijenjen.

*Članak 368.***Kvalitativni zahtjevi**

1. Svi interni modeli koji se primjenjuju za potrebe ovog poglavlja moraju biti konceptualno dobri i primjereno primijenjeni; a posebno moraju biti zadovoljeni sljedeći kvalitativni zahtjevi:

- (a) svi interni modeli koji se upotrebljavaju za izračun kapitalnog zahtjeva za pozicijski rizik, valutni rizik ili robni rizik moraju biti integrirani u svakodnevni proces upravljanja rizicima institucije te služiti kao osnova za izvješćivanje višeg rukovodstva o izloženosti rizicima;
- (b) institucija je dužna imati jedinicu za kontrolu rizika koja je neovisna o poslovnim jedinicama za trgovanje i izravno je podređena višoj upravi. Jedinica je odgovorna za razvoj i provođenje svih internih modela koji se primjenjuju za potrebe ovog poglavlja. Navedena jedinica, odgovorna za cjelokupan sustav upravljanja rizikom, provodi početnu i kontinuiranu validaciju svih internih modela za

**▼B**

potrebe ovog poglavlja. Jedinica izrađuje i analizira dnevna izvješća o podacima dobivenima primjenom internih modela za izračun kapitalnog zahtjeva za pozicijski rizik, valutni rizik i robni rizik kao i vezano uz odgovarajuće mjere koje je potrebno poduzeti u vezi s limitima trgovanja;

- (c) upravljačko tijelo institucije i više rukovodstvo aktivno sudjeluju u procesu kontrole rizika, a dnevna izvješća koja izrađuje jedinica za kontrolu rizika pregledava rukovodstvo koje ima ovlast nametnuti i smanjenja pozicija koje zauzimaju pojedini zaposlenici jedinice za trgovanje kao i ukupne izloženosti institucije;
- (d) institucija mora imati dovoljan broj zaposlenika osposobljenih za upotrebu sofisticiranih internih modela, uključujući one kojima se koristi za potrebe ovog poglavlja, iz područja trgovanja, kontrole rizika, revizije i pozadinskih poslova;
- (e) institucija mora imati uspostavljene postupke za praćenje i osiguravanje usklađenosti s dokumentiranim skupom internih politika i kontrolnim mehanizmima vezanima uz cjelokupno funkcioniranje internih modela, uključujući one kojima se koristi za potrebe ovog poglavlja;
- (f) svi interni modeli koji se primjenjuju za potrebe ovog poglavlja imaju dokumentaciju o razumnom stupnju pouzdanosti mjerenja rizika u prošlim razdobljima;
- (g) institucija redovito provodi stroge programe testiranja otpornosti na stres, uključujući povratne testove otpornosti na stres, koji obuhvaćaju sve interne modele za potrebe ovog poglavlja, čije rezultate pregledava više rukovodstvo te se rezultati ogledaju u politikama i limitima koje uprava postavlja. Navedeni proces posebno obuhvaća nelikvidnost tržišta u stresnim tržišnim uvjetima, koncentracijski rizik, jednosmjerna tržišta, rizik događaja, rizik neočekivanog statusa neispunjavanja obveza, nelinearnost proizvoda, pozicije bez intrinzične vrijednosti, pozicije podložne cjenovnim jazovima te ostale rizike koji nisu na odgovarajući način obuhvaćeni internim modelom. Šokovi koji se primjenjuju odražavaju karakteristike portfelja i razdoblje u kojem se može provesti zaštita od rizika ili upravljati rizicima u nepovoljnim tržišnim uvjetima;
- (h) institucija mora provoditi, kao dio redovitih postupaka interne revizije, neovisne provjere svojih internih modela, uključujući one koji se primjenjuju za potrebe ovog poglavlja.

2. Provjera iz stavka 1. točke (h) uključuje aktivnosti poslovnih jedinica za trgovanje i neovisne jedinice za kontrolu rizika. Najmanje jednom godišnje institucija provodi provjeru cjelokupnog procesa upravljanja rizicima. Navedena provjera mora obuhvatiti sljedeće:

- (a) adekvatnost dokumentacije o sustavu i procesima upravljanja rizicima te ustroj jedinice za kontrolu rizika;

**▼B**

- (b) integraciju mjera rizika u svakodnevno upravljanje rizicima i cjelovitost sustava informiranja uprave;
- (c) postupak koji institucija primjenjuje za odobravanje modela mjerenja rizika te sustave vrednovanja koje primjenjuju zaposlenici jedinica za trgovanje i jedinica za pozadinske poslove;
- (d) opseg rizika obuhvaćen modelom za mjerenje rizika i validaciju svih značajnih promjena u postupku mjerenja rizika;
- (e) točnost i potpunost podataka o pozicijama, točnost i prikladnost pretpostavki o volatilnosti i korelaciji te točnost vrednovanja i izračuna osjetljivosti na rizik;
- (f) postupak verifikacije kojim se institucija koristi za procjenu dosljednosti, pravodobnosti i pouzdanosti izvora podataka korištenih u internom modelu, uključujući neovisnost tih izvora podataka;
- (g) postupak provjere kojim se institucija koristi za procjenu retroaktivnog testiranja koje se primjenjuje za ocjenu točnosti modela.

3. S razvojem tehnika i dobrih praksi institucija je dužna primjenjivati te nove tehnike i prakse u svim internim modelima koji se primjenjuju za potrebe ovog poglavlja.

*Članak 369.***Interna validacija**

1. Institucije su dužne imati uspostavljene postupke koji osiguravaju da njihovi interni modeli koji se rabe za potrebe ovog poglavlja budu adekvatno validirani od strane radnika institucije koji imaju odgovarajuće stručno znanje i iskustvo neovisno o razvojnom procesu tog modela kako bi osigurale da interni model bude konceptualno primjeren i da na odgovarajući način obuhvaća sve značajne rizike. Validacija se provodi kad je interni model prvotno razvijen i kad doživi bilo kakve značajne promjene. Navedena validacija provodi se periodično i posebno ako je došlo do značajnih strukturnih promjena na tržištu ili do promjena u sastavu portfelja koje mogu dovesti do toga da interni model više nije adekvatan. S razvojem tehnika i dobrih praksi interne validacije institucije su dužne primjenjivati te nove tehnike i dobre prakse. Validacija internog modela mora, osim obveznog testiranja otpornosti na stres, uključivati i sljedeće:

- (a) testiranje pretpostavaka internog modela kako bi institucija utvrdila da su adekvatne i da ne podcjenjuju ili precjenjuju rizik;
- (b) osim regulatornog programa retroaktivnog testiranja institucija provodi vlastite testove validiranja internih modela, uključujući retroaktivno testiranje, ovisno o rizicima i strukturi njihovih portfelja;

**▼B**

- (c) upotrebu hipotetskih portfelja kako bi se osiguralo da interni model može obuhvatiti pojedine strukturne karakteristike portfelja, kao što su značajna razina rizika osnove ili koncentracijski rizik.

2. Institucije provode retroaktivno testiranje na temelju stvarnih i hipotetskih promjena vrijednosti portfelja.

### Odjeljak 3.

## **Posebni zahtjevi za modeliranje specifičnog rizika**

### *Članak 370.*

#### **Zahtjevi za modeliranje specifičnog rizika**

Interni model koji se primjenjuje za izračun kapitalnog zahtjeva za specifični rizik i interni model za trgovanje korelacijama moraju ispuniti sljedeće dodatne zahtjeve:

- (a) objašnjava povijesne promjene cijena portfelja;
- (b) obuhvaća koncentraciju u smislu veličine i promjena strukture portfelja;
- (c) pouzdano funkcionira u nepovoljnom okružju;
- (d) validira se pomoću retroaktivnog testiranja kako bi se procijenilo je li specifični rizik pravilno obuhvaćen. Ako institucija provodi navedeno retroaktivno testiranje na temelju relevantnih potportfelja, mora ih odabrati dosljedno;
- (e) obuhvaća rizik osnove koji se odnosi na subjekt te je posebno osjetljiv na značajne idiosinkrastične promjene među sličnim, ali ne jednakim pozicijama;
- (f) obuhvaća rizik događaja.

### *Članak 371.*

#### **Isključenja iz modela specifičnog rizika**

1. Institucija se može odlučiti upotrebom internog modela isključiti iz izračuna kapitalnog zahtjeva za posebni rizik one pozicije za koje ispunjava kapitalne zahtjeve za specifični rizik u skladu s člankom 332. stavkom 1. točkom (e) ili člankom 337., osim onih pozicija koje podliježu pristupu iz članka 377.

2. Institucija se može odlučiti da ne želi uključiti rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza i migracijski rizik dužničkih instrumenata kojima se trguje u svoj interni model ako su ti rizici obuhvaćeni zahtjevima iz odjeljka 4.



Odjeljak 4.

**Interni model za dodatni rizik statusa neispunjavanja obveza i migracijski rizik**

*Članak 372.*

**Zahtjev za primjenu internog IRC modela**

Institucija koja primjenjuje interni model za izračun kapitalnog zahtjeva za specifični rizik dužničkih instrumenata kojima se trguje također je dužna imati uspostavljen interni model za dodatni rizik statusa neispunjavanja obveza i migracijski rizik (IRC) kako bi obuhvatila rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza i migracijski rizik svojih pozicija iz knjige trgovanja koji su povećani u odnosu na rizike obuhvaćene mjerom vrijednosti adherentne riziku iz članka 365. stavka 1. Institucija je dužna dokazati da njezin interni model zadovoljava sljedeće standarde, uz pretpostavku da je razina rizika konstantna i da se prema potrebi prilagođava kako bi se obuhvatio utjecaj likvidnosti, koncentracije, zaštite i stavki s ugrađenom opcijom:

- (a) interni model omogućuje smislenu diferencijaciju rizika te primjerene i dosljedne procjene dodatnog rizika statusa neispunjavanja obveza i migracijskog rizika;
- (b) procjene potencijalnih gubitaka internog modela imaju ključnu ulogu u upravljanju rizikom institucije;
- (c) tržišni podaci i podaci o pozicijama koji se koriste za interni model ažurni su i podliježu odgovarajućoj procjeni kvalitete;
- (d) ispunjeni su zahtjevi iz članka 367. stavka 3., članka 368., članka 369. stavka 1. i članka 370. točaka (b), (c), (e) i (f).

EBA izdaje smjernice o zahtjevima iz članaka od 373. do 376.

*Članak 373.*

**Opseg internog IRC modela**

Interni IRC model obuhvaća sve pozicije koje podliježu kapitalnom zahtjevu za specifični kamatni rizik, uključujući one koje podliježu kapitalnom zahtjevu za specifični rizik od 0 % u skladu s člankom 336., ali ne obuhvaća sekuritizacijske pozicije i kreditne izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza.

Institucija se može, uz odobrenje nadležnih tijela, odlučiti za dosljedno uključivanje svih pozicija u uvrštenim vlasničkim instrumentima i izvedenicama na uvrštene vlasničke instrumente. Odobrenje se izdaje ako je navedeno uključivanje u skladu s načinom na koji institucija interno mjeri rizik i upravlja njime.



#### Članak 374.

##### Parametri internog IRC modela

1. Institucije primjenjuju interni model za izračun pokazatelja kojim se mjere gubici na temelju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili migracije internih i eksternih rejtinga u intervalu pouzdanosti od 99,9 % na jednogodišnjoj razini. Institucije izračunavaju navedeni pokazatelj najmanje jednom tjedno.

2. Pretpostavke o korelaciji zasnovane su na analizi objektivnih podataka u konceptualno dobrom okviru. Interni model na odgovarajući način odražava koncentracije izdavatelja. Također se odražavaju koncentracije koje mogu nastati unutar razreda proizvoda i između različitih razreda proizvoda u stresnim uvjetima.

3. Interni IRC model odražava učinak korelacija između događaja nastanka statusa neispunjavanja obveza i događaja migracije. Učinak diversifikacije između događaja nastanka statusa neispunjavanja obveza ili migracije, s jedne strane, i drugih čimbenika rizika, s druge strane, nije obuhvaćen.

4. Interni model zasniva se na pretpostavci konstantne razine rizika tijekom jednogodišnjeg razdoblja, podrazumijevajući da se pojedinačne pozicije iz knjige trgovanja ili skup pozicija koje su u razdoblju likvidnosti bile predmet neispunjavanja obveza ili migracije ponovno uravnotežuju na kraju njihova razdoblja likvidnosti tako da dostignu prvobitni stupanj rizika. Osim toga, institucija se može odlučiti na dosljednu primjenu pretpostavke o konstantnoj jednogodišnjoj poziciji.

5. Razdoblja likvidnosti određuju se u skladu s vremenom potrebnim za prodaju pozicije ili za zaštitu svih materijalno relevantnih rizika u stresnim tržišnim uvjetima, posebno uzimajući u obzir veličinu pozicije. Razdoblja likvidnosti odražavaju stvarnu praksu i iskustvo u razdoblju sustavnih i idiosinkrastičnih stresnih situacija. Razdoblje likvidnosti mjeri se na osnovi konzervativnih pretpostavki i dovoljno je dugo da prodaja ili zaštita od rizika ne utječu značajno na cijenu po kojoj bi prodaja ili zaštita bile izvršene.

6. Odgovarajuće razdoblje likvidnosti za poziciju ili skup pozicija ne može biti kraće od tri mjeseca.

7. Pri određivanju odgovarajućeg razdoblja likvidnosti za pojedinu poziciju ili grupu pozicija uzimaju se u obzir interne politike institucije vezano uz prilagodbe vrednovanja i upravljanje pozicijama koje kreditna institucija dulje vrijeme drži. Kada institucija odredi razdoblje likvidnosti za skup pozicija, a ne za pojedinačne pozicije, kriteriji za definiranje skupa pozicija određuju se tako da smisleno odražavaju razlike u likvidnosti. Razdoblja likvidnosti dulja su za pozicije koje su koncentrirane, odražavajući tako dulje razdoblje potrebno za likvidaciju tih pozicija. Razdoblje likvidnosti za skladište sekuritizacije odražava vrijeme potrebno za stvaranje, prodaju i sekuritizaciju imovine ili za zaštitu značajnih čimbenika rizika u stresnim tržišnim uvjetima.



*Članak 375.***Priznavanje zaštite u internom IRC modelu**

1. Zaštita može biti uključena u interni model institucije kako bi se obuhvatio dodatni rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza i migracijski rizik. Pozicije se mogu netirati ako se duge i kratke pozicije odnose na isti financijski instrument. Učinci zaštite ili diversifikacije, povezani s dugim i kratkim pozicijama u različitim financijskim instrumentima ili različitim vrijednosnim papirima istog dužnika kao i u financijskim instrumentima različitih izdavatelja, priznaju se samo pri eksplicitnom modeliranju bruto dugih i kratkih pozicija u različitim financijskim instrumentima. Institucije odražavaju učinak značajnih rizika koji se mogu pojaviti u intervalu između dospjeća zaštite i razdoblja likvidnosti, kao i mogućnost značajne razine rizika osnove u strategijama zaštite s obzirom na proizvod, redosljed naplate u kapitalnoj strukturi, internom ili eksternom rejtingu, dospjeću, datumu izdavanja i drugim razlikama u instrumentima. Institucija uzima u obzir zaštitu samo do razine do koje ju je moguće održati, čak i ako se dužnik približava kreditnom ili drugom događaju.

2. Za pozicije koje su zaštićene strategijom dinamičke zaštite ponovno uravnoteženje zaštite unutar razdoblja likvidnosti zaštićene pozicije može se priznati ako institucija:

- (a) dosljedno modelira ponovno uravnoteženje zaštite u određenom skupu pozicija iz knjige trgovanja;
- (b) dokaže da uključivanje rezultata ponovnog uravnoteženja dovodi do boljeg mjerenja rizika;
- (c) dokaže da je tržište financijskih instrumenata koji služe kao instrumenti zaštite dovoljno likvidno da omogući takvo uravnoteženje čak i u razdobljima stresa. Pri izračunu kapitalnih zahtjeva moraju se uzimati u obzir svi preostali rizici koji proizlaze iz strategija dinamičke zaštite.

*Članak 376.***Posebni zahtjevi za interni IRC model**

1. Interni model za obuhvaćanje dodatnog rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza i migracijskog rizika mora odražavati nelinearni učinak opcija, strukturiranih kreditnih izvedenica i ostalih pozicija sa značajnim nelinearnim kretanjem s obzirom na promjene cijena. Institucija na odgovarajući način mora uzeti u obzir rizik modela koji proizlazi iz vrednovanja i procjene cjenovnih rizika povezanih s takvim proizvodima.

2. Interni model zasniva se na podacima koji su objektivni i ažurirani.

**▼B**

3. Kao dio neovisne provjere i validacije internih modela, uključujući i sustave mjerenja rizika, za potrebe ovog poglavlja institucija obavlja sljedeće:

(a) potvrđuje da je njezin pristup modeliranju za korelacije i promjene cijene primjeren za njezin portfelj, uključujući odabir i pondere čimbenika sistemskog rizika;

(b) provodi različite testove otpornosti na stres, uključujući analizu osjetljivosti i analizu scenarija, radi procjene kvantitativne i kvalitativne osnovanosti internog modela, posebno s obzirom na postupanje s koncentracijama. Takvi testovi ne ograničavaju se samo na povijesne događaje;

(c) primjenjuje odgovarajuću kvantitativnu validaciju koja uključuje relevantna mjerila za interne modele.

4. Interni model mora biti dosljedan internoj metodologiji institucije za utvrđivanje, mjerenje i upravljanje rizicima koji proizlaze iz trgovanja.

5. Institucije moraju dokumentirati svoje interne modele tako da su korelacije i druge pretpostavke modela transparentne nadležnim tijelima.

6. Interni model institucije konzervativno procjenjuje rizik koji proizlazi iz manje likvidnih pozicija i pozicija s ograničenom transparentnošću cijena u realnim tržišnim scenarijima. Osim toga, interni model mora ispunjavati minimalne standarde podataka. Procjene podataka su konzervativne te ih institucija može upotrijebiti samo ako dostupni podaci nisu dovoljni ili ne odražavaju stvarnu volatilnost pozicije ili portfelja.

## Odjeljak 5.

### **Interni model za trgovanje korelacijama**

#### *Članak 377.*

#### **Zahtjevi za interni model za trgovanje korelacijama**

1. Nadležna tijela izdaju odobrenje za primjenu internog modela za izračun kapitalnog zahtjeva za korelacijski portfelj namijenjen trgovanju umjesto izračuna kapitalnog zahtjeva u skladu s člankom 338. institucijama kojima je dopuštena primjena internog modela za specifični rizik dužničkih instrumenata i koje ispunjavaju zahtjeve iz stavaka od 2. do 6. ovog članka i članka 367. stavaka 1. i 3., članka 368., članka 369. stavka 1. i točaka (a), (b), (c), (e) i (f) članka 370.

**▼B**

2. Institucije primjenjuju interni model za izračun pokazatelja koji primjereno mjeri sve cjenovne rizike uz interval pouzdanosti od 99,9 % tijekom jednogodišnjeg razdoblja, uz pretpostavku konstantne razine rizika, te koji je usklađen prema potrebi da odražava učinke likvidnosti, koncentracije, zaštite i opcionalnosti. Institucije izračunavaju navedeni pokazatelj najmanje jednom tjedno.

3. Model iz stavka 1. na odgovarajući način obuhvaća sljedeće rizike:

(a) kumulativni rizik koji proizlazi iz višestrukog statusa neispunjavanja obveza u tranširanim proizvodima što uključuje razlike u redoslijedu statusa neispunjavanja obveza u tranširanim proizvodima;

(b) rizik kreditne marže, uključujući učinke game i unakrsne game;

(c) volatilitnost impliciranih korelacija, uključujući unakrsni učinak marži i korelacija;

(d) rizik osnove, uključujući sljedeće:

i. osnovu između marže indeksa i marže pojedinih sastavnica indeksa;

ii. osnovu između implicirane korelacije indeksa i implicirane korelacije posebno prilagođenih portfelja;

(e) volatilitnost stope naplate s obzirom na tendenciju da stope naplate utječu na cijene tranše;

(f) rizik neučinkovite zaštite i potencijalne troškove ponovnog uravnoteženja takvih zaštita, u opsegu u kojem sveobuhvatna mjera rizika uključuje koristi od dinamičke zaštite;

(g) sve druge značajne cjenovne rizike pozicija u korelacijskom portfelju namijenjenom trgovanju.

4. Institucija je dužna koristiti dovoljno tržišnih podataka u modelu iz stavka 1. kako bi osigurala da svojim internim pristupom u cijelosti obuhvaća glavne rizike navedenih izloženosti u skladu sa zahtjevima iz ovog članka. Ona mora biti u stanju retroaktivnim testiranjem ili drugim prikladnim metodama dokazati nadležnim tijelima da njezin model može na odgovarajući način objasniti povijesne promjene cijena tih proizvoda.

Institucija je dužna imati odgovarajuće politike i postupke za odvajanje pozicija za koje ima odobrenje za uključivanje u izračun kapitalnih zahtjeva u skladu s ovim člankom od pozicija za koje nema takvo odobrenje.

**▼B**

5. U vezi s portfeljem svih pozicija uključenih u model iz stavka 1., institucija je dužna redovito primjenjivati niz specifičnih, unaprijed određenih scenarija testiranja otpornosti na stres. Takvim se scenarijima ispituju učinci stresa na stope nastanka statusa neispunjavanja obveza, stope naplata, kreditne marže, rizik osnove, korelacije i druge relevantne rizične čimbenike korelacijskog portfelja namijenjenoga trgovanju. Institucija je dužna provoditi testiranja otpornosti na stres najmanje jednom tjedno te o njihovim rezultatima obavještavati nadležna tijela najmanje jednom tromjesečno, uključujući usporedbe s kapitalnim zahtjevima institucije u skladu s ovim člankom. O svim slučajevima u kojima rezultati testiranja otpornosti na stres značajno prelaze kapitalni zahtjev za korelacijski portfelj namijenjen trgovanju institucija je dužna pravodobno obavijestiti nadležna tijela. EBA izdaje smjernice o primjeni testiranja otpornosti na stres za korelacijski portfelj namijenjen trgovanju.

6. Interni model institucije konzervativno procjenjuje rizik koji proizlazi iz manje likvidnih pozicija i pozicija s ograničenom transparentnošću cijena u realnim tržišnim scenarijima. Osim toga, interni model mora ispunjavati minimalne standarde podataka. Procjene podataka trebaju biti odgovarajuće konzervativne te ih institucija može upotrijebiti samo ako dostupni podaci nisu dovoljni ili ne odražavaju stvarnu volatilitnost pozicije ili portfelja.

## GLAVA V.

## KAPITALNI ZAHTJEV ZA RIZIK NAMIRE

## Članak 378.

**Rizik namire/ispоруke**

U slučaju transakcija koje se odnose na dužničke instrumente, vlasničke, devizne i robne transakcije isključujući repo transakcije te ugovore o pozajmljivanju vrijednosnih papira ili robe koji nisu namireni nakon datuma dospeljeća, institucija je dužna izračunavati razliku u cijeni kojoj je izložena.

Razlika u cijeni izračunava se kao razlika između ugovorene cijene namire za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njezine sadašnje tržišne vrijednosti, u slučaju kada je ta razlika gubitak za kreditnu instituciju.

Institucija tu razliku u cijeni množi s odgovarajućim faktorom iz desnog stupca u sljedećoj tablici 1. kako bi izračunala kapitalni zahtjev za rizik namire.

Tablica 1.

Broj radnih dana nakon datuma namire	(%)
5 – 15	8
16 – 30	50
31– 45	75
46 ili više	100



Članak 379.

**Slobodne isporuke**

1. Od institucije se zahtijeva da ima regulatorni kapital kako je navedeno u tablici 2., ako dođe do sljedećeg:

- (a) ako je plaćanje vrijednosnih papira, valute ili robe izvršeno prije nego što su oni primljeni ili ako je isporuka vrijednosnih papira, valute ili robe izvršena prije nego što su oni plaćeni;
- (b) u slučaju prekograničnih transakcija, ako je prošao jedan dan ili više dana otkada je obavljeno plaćanje ili izvršena isporuka.

Tablica 2.

**Kapitalni zahtjev za slobodne isporuke**

Stupac 1	Stupac 2	Stupac 3	Stupac 4
Tip transakcije	Do prvog ugovorenog plaćanja ili isporuke	Od prvog ugovorenog plaćanja ili isporuke do 4 dana nakon drugog ugovorenog plaćanja ili isporuke	Od 5 radnih dana nakon drugog ugovorenog plaćanja ili isporuke do zaključenja transakcije
Slobodna isporuka	Nema kapitalnog zahtjeva	Tretirati kao izloženost	Tretirati kao izloženost ponderiranu ponderom 1 250 %

2. Kod primjene pondera rizika za izloženosti na osnovi slobodnih isporuka koje se tretiraju u skladu sa stupcem 3. u tablici 2., institucije koje primjenjuju pristup zasnovan na internim rejting-sustavima iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 3. mogu dodijeliti PD drugim ugovornim stranama za koje nemaju nikakvih drugih izloženosti u knjizi pozicija kojima se ne trguje, na temelju eksternog rejtinga druge ugovorne strane. Institucije koje primjenjuju vlastite procjene „LGD-a” mogu primjenjivati LGD iz članka 161. stavka 1. za izloženosti na osnovi slobodnih isporuka koje se tretiraju u skladu sa stupcem 3. u tablici 2., pod uvjetom da ga primjenjuju na sve takve izloženosti. Osim toga, institucije koje primjenjuju pristup zasnovan na internim rejting-sustavima iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 3. mogu primjenjivati pondere rizika u skladu sa standardiziranim pristupom iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 2., pod uvjetom da ih primjenjuju na sve takve izloženosti ili mogu za sve takve izloženosti primjenjivati ponder rizika 100 %.

Ako iznos pozitivne izloženosti koji proizlazi iz transakcija slobodne isporuke nije značajan, institucije mogu primjenjivati ponder rizika 100 % na te izloženosti, osim gdje je zahtijevan ponder rizika 1 250 % u skladu sa stupcem 4. iz tablice 2.

3. Kao alternativu primjeni pondera rizika 1 250 % na izloženosti na osnovi slobodnih isporuka u skladu sa stupcem 4. u tablici 2. stavka 1., institucije mogu oduzeti prenesenu vrijednost i trenutačnu pozitivnu izloženost tih izloženosti od redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (k).

**▼B***Članak 380.***Odustajanje**

Ako dođe do sistemskog pada sustava namire ili poravnanja ili središnje druge ugovorne strane, nadležna tijela mogu odustati od kapitalnog zahtjeva izračunatog u skladu s člankom 378. i 379. dok se situacija ne popravi. U navedenom slučaju nepodmirena transakcija druge ugovorne strane ne smatra se nastankom statusa neispunjavanja obveza u smislu kreditnog rizika.

## GLAVA VI.

**KAPITALNI ZAHTJEVI ZA RIZIK PRILAGODBE KREDITNOM VREDNOVANJU***Članak 381.***Značenje prilagodbe kreditnom vrednovanju**

Za potrebe ove glave i glave II., poglavlja 6. „prilagodba kreditnom vrednovanju” ili „CVA” znači prilagodbu vrijednosti portfelja transakcija s drugom ugovornom stranom vrednovanog po srednjoj tržišnoj vrijednosti. Spomenuta prilagodba odražava trenutačnu tržišnu vrijednost kreditnog rizika druge ugovorne strane za instituciju, ali ne odražava trenutačnu tržišnu vrijednost kreditnog rizika institucije za drugu ugovornu stranu.

*Članak 382.***Područje primjene**

1. Institucija je dužna izračunati kapitalni zahtjev za CVA rizik u skladu s ovom glavom za sve OTC izvedene instrumente za sve poslovne aktivnosti, osim kreditnih izvedenica koje se priznaju radi smanjenja iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za kreditni rizik.

2. Institucija uključuje transakcije financiranja vrijednosnih papira u izračun regulatornog kapitala zahtijevan u stavku 1. ako nadležno tijelo odredi da su izloženosti CVA riziku koje proizlaze iz navedenih transakcija značajne.

3. Transakcije s kvalificiranom središnjom drugom stranom te transakcije klijenta s klirinškim članom, kada klirinški član djeluje kao posrednik između klijenta i kvalificirane središnje druge ugovorne strane, a transakcije dovode do izloženosti iz trgovanja klirinškog člana prema kvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani, isključene su iz kapitalnog zahtjeva za CVA rizik.

4. Sljedeće transakcije isključuju se iz kapitalnih zahtjeva za CVA rizik:

**▼B**

- (a) transakcije s nefinancijskim drugim ugovornim stranama kako su definirane u točki (9) članka 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili s nefinancijskim drugim ugovornim stranama iz trećih zemalja, kada te transakcije ne premašuju prag poravnanja kako je utvrđen u članku 10. stavcima 3. i 4. te Uredbe;
- (b) unutargrupne transakcije kako su utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, osim ako države članice ne donesu nacionalne propise koji zahtijevaju strukturno odvajanje unutar bankarske grupacije, u kojem slučaju nadležna tijela mogu zahtijevati da unutargrupne transakcije između strukturno odvojenih institucija budu uključene u kapitalne zahtjeve;
- (c) transakcije s drugim ugovornim stranama iz točke 10. članka 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 podložno prijelaznim odredbama iz članka 89. stavka 1. te Uredbe sve dok se te prijelazne odredbe ne prestanu primjenjivati;
- (d) transakcije s drugim ugovornim stranama iz članka 1. stavaka 4. i 5. Uredbe (EU) br. 648/2012 i transakcije s drugim ugovornim stranama za koje je člankom 114. stavkom 4. i člankom 115. stavkom 2. ove Uredbe utvrđen ponder rizika od 0 % za izloženosti tim središnjim drugim ugovornim stranama.

Izuzeće od kapitalnih zahtjeva za CVA rizik za transakcije iz točke (c) ovog stavka koje su sklopljene tijekom prijelaznog razdoblja utvrđenog u članku 89. stavku 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 primjenjuje se tijekom trajanja ugovora za tu transakciju.

U odnosu na točku (a), kad se na instituciju prestane primjenjivati izuzeće zbog prekoračenja praga izuzeća ili zbog promjene praga izuzeća, preostali ugovori ostaju izuzeti do datuma njihovog dospijeca.

5. EBA do 1. siječnja 2015. te svake dvije godine nakon toga, provodi preispitivanje u svjetlu razvoja međunarodnih pravila i drugih mogućih metodologija o kalibraciji i pragovima za primjenu kapitalnih zahtjeva za CVA rizik na nefinancijske druge ugovorne strane iz treće zemlje.

EBA, u suradnji s ESMA-om, sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja postupaka za isključivanje transakcija s nefinancijskim drugim ugovornim stranama utemeljenima u trećoj zemlji iz kapitalnih zahtjeva za CVA rizik.

EBA dostavlja taj nacrt regulatornih tehničkih standarda u roku od šest mjeseci od datuma provjere iz prvog podstavka.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u drugom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.



### Članak 383.

#### Napredna metoda

1. Institucija koja ima odobrenje za primjenu internog modela za specifični rizik dužničkih instrumenata u skladu s točkom (d) članka 363. stavka 1. dužna je za sve transakcije za koje ima odobrenje za uporabu IMM za određivanje vrijednosti izloženosti za kreditni rizik druge ugovorne strane u skladu s člankom 283. odrediti kapitalne zahtjeve za CVA rizik modelirajući učinak promjena u kreditnim maržama drugih ugovornih strana na prilagodbe kreditnom vrednovanju svih drugih ugovornih strana u navedenim transakcijama, uzimajući u obzir CVA zaštite koje su priznate u skladu s člankom 386.

Institucija je dužna primijeniti svoj interni model za određivanje kapitalnih zahtjeva za specifični rizik povezan s dužničkim pozicijama s kojima se trguje te je dužna primijeniti interval pouzdanosti od 99 % i razdoblje držanja ekvivalentno desetodnevnom razdoblju. Interni model primjenjuje se tako da simulira promjene u kreditnim maržama drugih ugovornih strana, ali ne modelira osjetljivost CVA prema promjenama drugih tržišnih čimbenika, uključujući promjene u vrijednosti referentne imovine, robe, valute ili kamatne stope izvedenice.

Kapitalni zahtjev za CVA rizik za sve druge ugovorne strane izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:

$$CVA = LGD_{MKT} \cdot \sum_{i=1}^T \max \left\{ 0, \exp \left( -\frac{s_{i-1} \cdot t_{i-1}}{LGD_{MKT}} \right) - \exp \left( -\frac{s_i \cdot t_i}{LGD_{MKT}} \right) \right\} \cdot \frac{EE_{i-1} \cdot D_{i-1} + EE_i \cdot D_i}{2}$$

u kojoj je:

$t_i$  = vrijeme i-te revalorizacije koje počinje od  $t_0=0$ ;

$t_T$  = najduže ugovorno dospijeće u nizu skupova za netiranje s drugom ugovornom stranom;

$s_i$  = kreditna marža druge ugovorne strane u trenutku  $t_i$ , primijenjena za izračun CVA druge ugovorne strane. Ako je raspoloživa kreditna marža na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza na ugovore o razmjeni druge ugovorne strane, institucija primjenjuje tu maržu. Ako navedena kreditna marža na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza na ugovore o razmjeni druge ugovorne strane nije raspoloživa, institucija upotrebljava odgovarajuću zamjensku maržu imajući na umu rejting, sektor i regiju druge ugovorne strane;

$LGD_{MKT}$  = gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane temelji se na marži tržišnog instrumenta druge ugovorne strane ako je raspoloživ instrument druge ugovorne strane. Ako instrument druge ugovorne strane nije raspoloživ,  $LGD_{MKT}$  temelji se na odgovarajućoj zamjenskoj marži imajući na umu rejting, sektor i regiju druge ugovorne strane.



**▼B**

Prvi faktor u zbroju predstavlja približnu vrijednost tržišno implicirane marginalne vjerojatnosti da nastupi nastanak statusa neispunjavanja obveza između trenutka  $t_{i-1}$  i  $t_i$ ;

$EE_i$  = očekivana izloženost prema drugoj ugovornoj strani u trenutku revalorizacije  $t_i$ , kada se dodaju izloženosti različitih skupova za netiranje za navedenu drugu stranu i kada je najduže dospijeće svakog skupa za netiranje određeno najdužim ugovornim dospijećem u skupu za netiranje; institucija primjenjuje postupak opisan u stavku 3. u slučaju trgovanja pokrivenog maržom ako se koristi mjerom očekivane pozitivne izloženosti iz članka 285. stavka 1. točaka (a) ili (b) stavka 1. točke (a) ili (b) za trgovanja pokrivena maržom;

$D_i$  = diskontni faktor bez rizika statusa neispunjavanja obveze u trenutku  $t_i$ , pri čemu je  $D_0 = 1$ .

2. Kada izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik za drugu ugovornu stranu, institucija temelji sve ulazne parametre u svoj interni model za specifični rizik dužničkih instrumenata na sljedećim formulama (ovisno što je primjereno):

- (a) kada se model temelji na potpunom vrednovanju, izravno se primjenjuje formula iz stavka 1.;
- (b) kada se model temelji na osjetljivosti kreditne marže za određena trajanja, institucija temelji svaku osjetljivost kreditne marže ('Regulatorni CS01') na sljedećoj formuli:

$$\text{Regulatorri CS01}_i = 0.0001 \cdot t_i \cdot \exp\left(-\frac{s_i \cdot t_i}{LGD_{MKT}}\right) \cdot \frac{EE_{i-1} \cdot D_{i-1} - EE_{i+1} \cdot D_{i+1}}{2};$$

Za konačno razdoblje  $i=T$  odgovarajuća formula jest:

$$\text{Regulatorri CS01}_T = 0.0001 \cdot t_T \cdot \exp\left(-\frac{s_T \cdot t_T}{LGD_{MKT}}\right) \cdot \frac{EE_{T-1} \cdot D_{T-1} + EE_T \cdot D_T}{2}$$

- (c) kada model upotrebljava osjetljivost kreditnih marži na paralelne promjene kreditnih marži, institucija upotrebljava sljedeću formulu:

$$\text{Regulatorri CS01} = 0.0001 \cdot \sum_{i=1}^T \left( t_i \cdot \exp\left(-\frac{s_i \cdot t_i}{LGD_{MKT}}\right) - t_{i-1} \cdot \exp\left(-\frac{s_{i-1} \cdot t_{i-1}}{LGD_{MKT}}\right) \right) \cdot \frac{EE_{i-1} \cdot D_{i-1} + EE_i \cdot D_i}{2};$$

**▼B**

- (d) kada model upotrebljava osjetljivost drugog reda na promjene kreditnih marži (gama marža), game se izračunavaju na osnovi formule iz stavka 1.

3. Institucija koja upotrebljava mjeru očekivane pozitivne izloženosti za kolateralom osigurane OTC izvedenice iz točke (a) ili (b) članka 285. stavka 1., pri izračunavanju kapitalnog zahtjeva za CVA rizik u skladu sa stavkom 1. poduzima sljedeće:

- (a) pretpostavlja konstantan EE profil;
- (b) određuje EE koji je jednak efektivnoj očekivanoj izloženosti izračunat u skladu s člankom 285. stavkom 1. točkom (b) za dospijeće koje je jednako većem od sljedećeg:
- i. polovice najdužeg dospijeća u skupu za netiranje;
  - ii. zamišljenog ponderiranog prosječnog dospijeća svih transakcija unutar skupa za netiranje.

4. Institucija koja je dobila odobrenje nadležnog tijela u skladu s člankom 283. za primjenu metode internog modela za izračun vrijednosti izloženosti u vezi s većinom njezinog poslovanja, ali koja primjenjuje metode iz odjeljka 3., odjeljka 4. ili odjeljka 5., glave II., poglavlja 6. za manje portfelje te kojoj je odobrena primjena internih modela za tržišni rizik za specifični rizik dužničkih instrumenata u skladu s točkom (d) članka 363. stavka 1., može za skupove za netiranje koji nisu obuhvaćeni metodom internog modela, uz prethodno odobrenje nadležnih tijela, izračunavati kapitalni zahtjev za CVA rizik u skladu sa stavkom 1. Nadležna tijela izdaju navedeno odobrenje samo ako institucija primjenjuje metodu iz odjeljka 3., odjeljka 4. ili odjeljka 5. glave II., poglavlja 6. za ograničeni broj manjih portfelja.

Za potrebe izračuna u skladu s prethodnim podstavkom te ako metodom internog modela nije dobiven očekivani profil izloženosti, institucija poduzima sljedeće:

- (a) pretpostavlja konstantan EE profil;
- (b) određuje EE koji je jednak vrijednosti izloženosti izračunatoj u skladu s metodama iz odjeljka 3., odjeljka 4. ili odjeljka 5., glave II., poglavlja 6. ili metodu internog modela za dospijeće jednako većem od:
- i. polovice najdužeg dospijeća u skupu za netiranje;
  - ii. zamišljenog ponderiranog prosječnog dospijeća svih transakcija unutar skupa za netiranje.

**▼B**

5. Institucija određuje kapitalne zahtjeve za CVA rizik u skladu s člankom 364. stavkom 1. i člancima 365. i 376. kao zbroj vrijednosti adherentne riziku u uvjetima koji nisu stresni i u stresnim uvjetima, što se izračunava kako slijedi:

- (a) kada je riječ o vrijednosti adherentne riziku u uvjetima koji nisu stresni, primjenjuje se trenutačna kalibracija parametara za očekivanu izloženost kako je navedeno u prvom podstavku članka 292. stavka 2.;
- (b) za vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima primjenjuju se budući profili EE drugih ugovornih strana primjenom kalibracije u stresnim uvjetima kako je navedeno u drugom podstavku članka 292. stavka 2. Razdoblje stresa za parametre kreditnih marži je najteže jednogodišnje razdoblje stresa unutar trogodišnjeg razdoblja stresa koje se upotrebljava za parametre izloženosti;
- (c) na ove se izračune primjenjuje trostruki multiplikacijski faktor koji se koristi za izračun kapitalnih zahtjeva na temelju vrijednosti adherentne riziku i vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima u skladu s člankom 364. stavkom 1. EBA prati dosljednost svih nadzornih diskrecijskih odluka o uporabi multiplikacijskih faktora viših od trostrukog multiplikacijskog faktora za ulazne iznose vrijednosti adherentne riziku i vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima za kapitalne zahtjeve za CVA rizik. Nadležna tijela koja primjenjuju multiplikacijski faktor veći od trostrukog trebaju pružiti pisano objašnjenje EBA-i;
- (d) izračun se provodi najmanje jednom mjesečno kao i izračun EE-a koji se primjenjuje. Ako se izračun iz točaka (a) ii. i (b) ii. članka 364. stavka 1. ne provodi svaki dan, institucije se koriste tromjesečnim prosjekom.

6. Za izloženosti prema drugoj ugovornoj strani, za koje odobreni interni model institucije za specifični rizik dužničkih instrumenata ne daje zamjensku vrijednost koja odgovara kriterijima rejtinga, sektora i regije druge ugovorne strane, za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik institucija primjenjuje metodu navedenu u članku 384.

7. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) način na koji se određuje zamjenska marža pomoću odobrenog internog modela institucije za specifični rizik dužničkih instrumenata za potrebe određivanja  $s_i$  i  $\text{LGD}_{\text{MKT}}$  iz stavka 1.;
- (b) broj i veličina portfelja koji ispunjavaju kriterij ograničenog broja manjih portfelja iz stavka 4.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 1. siječnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 384.***Standardizirana metoda**

1. Institucija koja ne izračunava kapitalni zahtjev za CVA rizik za svoje druge ugovorne strane u skladu s člankom 383. dužna je izračunavati kapitalni zahtjev za CVA rizik za portfelj, za svaku drugu ugovornu stranu, u skladu sa sljedećom formulom, uzimajući u obzir CVA zaštite koje su priznate u skladu s člankom 386.:

$$K = 2.33 \cdot \sqrt{h} \cdot \sqrt{\left( \sum_i 0.5 \cdot w_i \cdot \left( M_i \cdot EAD_i^{total} - M_i^{hedge} B_i \right) - \sum_{ind} w_{ind} \cdot M_{ind} \cdot B_{ind} \right)^2 + \sum_i 0.75 \cdot w_i^2 \cdot \left( M_i \cdot EAD_i^{total} - M_i^{hedge} B_i \right)^2}$$

pri čemu je:

h = jednogodišnje rizično razdoblje (u jedinicama od jedne godine); h = 1;

w<sub>i</sub> = ponder koji se primjenjuje na drugu ugovornu stranu „i”.

Drugoj ugovornoj strani „i” dodjeljuje se jedan od šest pondera w<sub>i</sub> na temelju vanjske procjene kreditnog rizika od strane odabranog VIPKR-a, kako je navedeno u tablici 1. Za drugu ugovornu stranu za koju nije dostupna kreditna procjena odabranog VIPKR-a:

- (a) institucija koja primjenjuje pristup iz glave II., poglavlja 3. raspoređuje interni rejting druge ugovorne strane jednoj od vanjskih procjena kreditnog rizika;
- (b) institucija koja primjenjuje pristup iz glave II., poglavlja 2. toj drugoj ugovornoj strani dodjeljuje ponder w<sub>i</sub>=1,0 %. Međutim, ako institucija izloženosti kreditnom riziku te druge ugovorne strane dodijeli ponder rizika u skladu s člankom 128., toj drugoj ugovornoj strani dodjeljuje ponder w<sub>i</sub>=3,0 %.

$EAD_i^{total}$  = ukupna vrijednost izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane „i” (zbrojena za sve skupove za netiranje), uključujući učinak kolaterala u skladu s metodama iz glave II., poglavlja 6., odjeljaka od 3. do 6. kako se primjenjuje na izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik druge ugovorne strane za navedenu drugu ugovornu stranu. Institucija koja primjenjuje jednu od metoda iz odjeljaka 3. i 4., glave II., poglavlja 6. može kao  $EAD_i^{total}$  upotrebljavati u cijelosti usklađenu vrijednost izloženosti u skladu s člankom 223. stavkom 5.

**▼ B**

Za institucije koje ne primjenjuju metodu iz odjeljka 6., glave II., poglavlja 6. izloženost se diskontira primjenom sljedećeg faktora:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_i}}{0.05 \cdot M_i};$$

$B_i$  = zamišljena vrijednost kupljene zaštite s pomoću ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta (zbrojena u slučaju više od jedne pozicije), koja se odnosi na drugu ugovornu stranu „i” te primjenjuje za zaštitu od CVA rizika.

Zamišljena vrijednost diskontira se primjenom sljedećeg faktora:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_i^{hedge}}}{0.05 \cdot M_i^{hedge}};$$

$B_{ind}$  = je ukupna zamišljena vrijednost jednog ili više indeksnih ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza na indeks kupljen za zaštitu koji se koristi za zaštitu od CVA rizika.

Zamišljena vrijednost diskontira se primjenom sljedećeg faktora:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_{ind}}}{0.05 \cdot M_{ind}};$$

$W_{ind}$  = je ponder koji se primjenjuje na indekse za zaštitu.

Institucija određuje  $W_{ind}$  izračunom ponderiranog prosjeka  $w_1$  koji se primjenjuje na pojedinačne sastavnice indeksa;

$M_i$  = efektivno dospijeće transakcija s drugom ugovornom stranom i.

Za instituciju koja primjenjuje metodu iz odjeljka 6., glave II., poglavlja 6.,  $M_i$  se izračunava u skladu s člankom 162. stavkom 2. točkom (g). Međutim,  $M_i$  se u tu svrhu ne ograničava na pet godina već na najdulje preostalo ugovorno dospijeće u skupu za netiranje.

Za instituciju koja ne primjenjuje metodu iz odjeljka 6., glave II., poglavlja 6.,  $M_i$  je prosječno zamišljeno ponderirano dospijeće iz članka 162. stavka 2. točke (b). Međutim,  $M_i$  se u tu svrhu ne ograničava na pet godina već na najdulje ugovorno dospijeće u setu za netiranje.

$M_i^{hedge}$  = dospijeće instrumenta zaštite sa zamišljenim  $B_i$  (ako se radi o nekoliko pozicija vrijednosti  $M_i^{hedge}$  i  $B_i$ , potrebno ih je zbrojiti);

**▼B**

$M_{ind}$  = dospijeće indeksa za zaštitu.

U slučaju više od jedne pozicije indeksa za zaštitu,  $M_{ind}$  je zamišljeno ponderirano dospijeće.

2. Ako je druga ugovorna strana uključena u indeks na kojem se temelji ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza za zaštitu od rizika druge ugovorne strane, institucija može oduzeti zamišljeni iznos koji se pripisuje navedenoj drugoj ugovornoj strani u skladu s ponderom referentnog subjekta od zamišljenog iznosa CDS indeksa te ga tretirati kao zaštitu koja se odnosi na jedan subjekt ( $B_i$ ) pojedine druge ugovorne strane s dospijećem koje se temelji na dospijeću indeksa.

*Tablica 1.*

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder $w_i$
1	0,7 %
2	0,8 %
3	1,0 %
4	2,0 %
5	3,0 %
6	10,0 %

*Članak 385.*

**Alternativa primjeni CVA metoda za izračun kapitalnih zahtjeva**

Kao alternativa članku 384., za instrumente iz članka 382. i pod uvjetom prethodne suglasnosti nadležnog tijela, institucije koje se koriste metodom originalne izloženosti iz članka 275. mogu na rezultirajuće iznose izloženosti ponderirane rizikom za kreditni rizik druge ugovorne strane za te izloženosti primijeniti multiplikacijski faktor od 10 umjesto izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik.

*Članak 386.*

**Priznate zaštite**

1. Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik zaštite označavaju „priznate zaštite” u skladu s člankom 383. i člankom 384. samo ako se koriste za potrebe smanjenja CVA rizika te se s njima kao takvima i upravlja te ako pripadaju jednoj od sljedećih kategorija:

- (a) ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta ili istovjetni instrumenti zaštite koji se odnose izravno na drugu ugovornu stranu;
- (b) indeksi ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, ako se osnova između marže pojedine druge ugovorne strane i marže ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza odražava, na adekvatan način prema ocjeni nadležnog tijela, u vrijednosti adherentnoj riziku i vrijednosti adherentnoj riziku u stresnim uvjetima.

**▼B**

Zahtjev iz točke (b) da se osnova između marže pojedine druge ugovorne strane i marži ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza na indeks kupljen za zaštitu odražava u vrijednosti adherentnoj riziku i vrijednosti adherentnoj riziku u stresnim uvjetima također se primjenjuje na slučajeve gdje se koristi zamjenska marža druge ugovorne strane.

Za sve druge ugovorne strane za koje se koristi zamjenska vrijednost institucija primjenjuje razumne osnovne vremenske serije iz reprezentativne skupine sličnih pojedinačnih izloženosti za koje su raspoložive marže.

Ako se osnova između marže pojedinačne druge ugovorne strane i marži ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza na indeks kupljen za zaštitu ne odražava na adekvatan način prema ocjeni nadležnih tijela, u tom slučaju institucija u vrijednosti adherentnoj riziku i vrijednosti adherentnoj riziku u stresnim uvjetima odražava samo 50 % zamišljenog iznosa indeksa za zaštitu.

Nije dopuštena prekomjerna zaštita izloženosti s ugovorima o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza koji se odnosi na jedan subjekt prema metodi iz članka 383.

2. Institucija ne smije odražavati druge vrste zaštite od rizika druge ugovorne strane u izračunu kapitalnog zahtjeva za CVA rizik. Posebno, tranširani ili ugovori o razmjeni na osnovi nastanka n-tog statusa neispunjavanja obveza i kreditni zapisi nisu priznate zaštite za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za CVA rizik.

3. Priznate zaštite koje su uključene u izračun kapitalnog zahtjeva za CVA rizik ne uključuju se u izračun kapitalnog zahtjeva za specifični rizik iz glave IV. niti se tretiraju kao smanjenje kreditnog rizika, osim za kreditni rizik druge ugovorne strane iz istog portfelja transakcije.

## DIO ČETVRTI

### VELIKE IZLOŽENOSTI

#### *Članak 387.*

##### **Predmet**

Institucije su dužne nadzirati i kontrolirati svoje velike izloženosti u skladu s ovim dijelom.

#### *Članak 388.*

##### **Iznimka od primjene**

Ovaj se dio ne primjenjuje na investicijska društva koja ispunjavaju kriterije iz članka 95. stavka 1. ili članka 96. stavka 1.

Ovaj se dio ne primjenjuje na grupu na temelju njene konsolidirane situacije, ako ta grupa obuhvaća samo investicijska društva iz članka 95. stavka 1. ili investicijska društva iz članka 96. stavka 1. i društva za pomoćne usluge i ako ta grupa ne obuhvaća kreditne institucije.

**▼B***Članak 389.***Definicija**

Za potrebe ovog dijela "izloženosti" znače bilo koju imovinu ili izvanbilančnu stavku iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 2., bez primjene pondera rizika ili stupnjeva rizika.

*Članak 390.***Izračun vrijednosti izloženosti**

1. Izloženosti koje proizlaze iz stavki iz Priloga II. izračunavaju se u skladu s jednom od metoda iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 6.
2. Institucije koje su u skladu s člankom 283. dobile odobrenje za primjenu metode internog modela mogu primjenjivati metodu internog modela za izračun vrijednosti izloženosti repo transakcija, transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani, odnosno od druge ugovorne strane, maržnih kredita i transakcija s dugim rokom namire.
3. Institucije koje izračunavaju kapitalne zahtjeve za svoje transakcije u knjizi trgovanja u skladu s dijelom trećim, glavom IV., poglavljem 2. člankom 299. i dijelom trećim, glavom V. i gdje je primjerno, dijelom trećim, glavom IV., poglavljem 5. izračunavaju izloženosti prema pojedinačnim osobama koje proizlaze iz knjige trgovanja zbrajanjem sljedećih stavki:
  - (a) pozitivnog viška dugih pozicija institucije nad njezinim kratkim pozicijama u svim financijskim instrumentima koje je izdala određena osoba, pri čemu se neto pozicija u svakom pojedinom instrumentu izračunava u skladu s metodama iz dijela trećeg, glave IV., poglavlja 2.;
  - (b) neto izloženosti za poslove pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje dužničkih ili vlasničkih instrumenata uz obvezu otkupa;
  - (c) izloženosti koje proizlaze iz transakcija, sporazuma i ugovora iz članka 299. i od 378. do 380. s tom osobom, pri čemu se za izračun vrijednosti izloženosti navedene izloženosti izračunavaju kako je određeno tim člancima.

Za potrebe točke (b), neto izloženost se izračunava tako da se oduzmu pozicije proizašle iz pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa koje su, na temelju sklopljenih sporazuma, upisale treće osobe ili su predmet pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje od strane trećih osoba, te umanjuju faktorima iz članka 345.

Za potrebe točke (b), institucije uspostavljaju sustave praćenja i kontrole svojih izloženosti proizašlih iz poslova pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa između vremena nastanka obveze i sljedećeg radnog dana u vezi s prirodom rizika koji proizlaze iz poslovanja na relevantnim tržištima.

Za potrebe točke (c), dio treći, glava II. poglavlje 3. isključuje se iz pozivanja iz članka 299.



**▼B**

4. Ukupne izloženosti prema pojedinačnim osobama ili grupama povezanih osoba izračunavaju se zbrajanjem izloženosti u knjizi trgovanja i knjizi pozicija kojima se ne trguje.
5. Izloženosti prema grupama povezanih osoba izračunavaju se zbrajanjem izloženosti prema pojedinačnim osobama iz grupe.
6. Izloženosti ne uključuju sljedeće:
  - (a) u slučaju transakcija kupoprodaje valute, izloženosti nastale u redovnom roku namire ne duljem od dva radna dana nakon datuma izvršenog plaćanja;
  - (b) u slučaju transakcija kupnje ili prodaje vrijednosnih papira, izloženosti nastale u redovnom roku namire, ne duljem od pet radnih dana nakon datuma izvršenog plaćanja ili isporuke vrijednosnih papira, ovisno o tomu što nastupi ranije;
  - (c) u slučaju pružanja usluga prijenosa novčanih sredstava, uključujući usluge pružanja platnog prometa, poravnanja i namire u svim valutama i korespondentnog bankarstva ili usluga poravnanja, namire i skrbništva financijskih instrumenata, odgođene primitke sredstava te druge izloženosti koje proizlaze iz poslovanja klijenata, a koje ne traju dulje od sljedećeg radnog dana;
  - (d) u slučaju pružanja usluga prijenosa novčanih sredstava uključujući pružanje usluge platnog prometa, poravnanja i namire u svim valutama i usluga korespondentnog bankarstva, unutarnevne izloženosti prema institucijama koje pružaju navedene usluge;
  - (e) izloženosti koje predstavljaju odbitnu stavku od regulatornog kapitala u skladu s člancima 36., 56. i 66.
7. Kako bi se utvrdila ukupna izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba prema kojima institucija ima izloženosti na temelju transakcija iz točaka (m) i (o) članka 112. ili na temelju drugih transakcija gdje postoji izloženost prema odnosnoj imovini, institucija procjenjuje njezine odnosne izloženosti ovisno o ekonomskoj biti strukture određene transakcije i rizike koji su inherentni strukturi same transakcije, a radi utvrđivanja predstavlja li ona dodatnu izloženost.
8. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila sljedeće:
  - (a) uvjete i metodologije koji su upotrijebljeni za utvrđivanje ukupne izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba u vezi s vrstom izloženosti iz stavka 7.;
  - (b) uvjete pod kojima struktura transakcije iz stavka 7. ne čini dodatnu izloženost.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 1. siječnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 391.***Definicija institucije za potrebe velikih izloženosti**

Za potrebe izračuna vrijednosti izloženosti u skladu s ovim dijelom pojam „institucija” obuhvaća privatna i javna društva i njihove podružnice, koja bi, da imaju poslovni nastan u Uniji, odgovarala definiciji institucije te koja su dobila odobrenje za rad u trećoj zemlji koja primjenjuje bonitetne nadzorne i regulatorne zahtjeve koji su barem jednaki onima koji se primjenjuju u Uniji.

*Članak 392.***Definicija velike izloženosti**

Izloženost institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba smatra se velikom izloženošću ako je njezina vrijednost jednaka ili prelazi 10 % njezinog priznatog kapitala.

*Članak 393.***Sposobnost utvrđivanja i upravljanja velikim izloženostima**

Institucija je dužna uspostaviti primjerene administrativne i računovodstvene postupke i odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole za potrebe utvrđivanja, upravljanja, praćenja, izvješćivanja i evidentiranja velikih izloženosti i njihovih naknadnih promjena u skladu s ovom Uredbom.

*Članak 394.***Izvještajni zahtjevi**

1. Institucija je dužna nadležnim tijelima dostavljati sljedeće informacije o svim velikim izloženostima, uključujući velike izloženosti na koje se ne primjenjuje članak 395. stavak 1.:

- (a) podatke o osobi ili grupi povezanih osoba prema kojima institucija ima veliku izloženost;
- (b) vrijednost izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika, ako je to primjenjivo;
- (c) ako je primijenjena, vrstu materijalne ili nematerijalne kreditne zaštite;
- (d) vrijednost izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika izračunata za potrebe članka 395. stavka 1.

**▼B**

Ako institucija podliježe odredbama iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 3., dužna je dostaviti nadležnim tijelima svojih 20 najvećih izloženosti na konsolidiranoj osnovi, isključujući one na koje se ne primjenjuje članak 395. stavak 1.

2. Uz informacije iz stavka 1., institucija je dužna nadležnim tijelima dostavljati sljedeće informacije u vezi s njezinih 10 najvećih izloženosti na konsolidiranoj osnovi prema institucijama kao i njezinih 10 najvećih izloženosti na konsolidiranoj osnovi prema nereguliranim subjektima financijskog sektora, uključujući velike izloženosti na koje se ne primjenjuje članak 395. stavak 1.:

- (a) podatke o osobama ili grupi povezanih osoba prema kojima institucija ima veliku izloženost;
- (b) vrijednost izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika, ako je to primjenjivo;
- (c) ako je primijenjena, vrstu materijalne i nematerijalne kreditne zaštite;
- (d) vrijednost izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika izračunatog za potrebe članka 395. stavka 1.;
- (e) očekivanu otplatu izloženosti izraženu kao iznos koji dospijeva u mjesečnim razdobljima dospijea unutar jedne godine, tromjesečnim razdobljima dospijea unutar tri godine te nakon toga u godišnjim razdobljima dospijea.

3. Izvješćivanje se provodi najmanje dva puta godišnje.

4. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) jedinstveni formati za izvješćivanje iz stavka 3. koji su razmjerni prirodi, opsegu i složenosti poslovanja institucija te upute za primjenu navedenih formata;
- (b) učestalost i datume izvješćivanja iz stavka 3.;
- (c) IT rješenja koja se primjenjuju za izvješćivanje iz stavka 3.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. siječnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 395.***Ograničenje velikih izloženosti**

1. Izloženost institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403. ne smije prelaziti 25 % njezinog priznatog kapitala. Ako je ta osoba institucija ili ako grupa povezanih osoba uključuje jednu ili više institucija, ta izloženost ne smije prelaziti 25 % priznatog kapitala institucije ili 150 milijuna eura, ovisno o tome koji je iznos veći, pod uvjetom da zbroj vrijednosti izloženosti, nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403., prema svim povezanim osobama koje nisu institucije ne prelazi 25 % priznatog kapitala institucije.

Ako je iznos od 150 milijuna eura veći od 25 % priznatog kapitala institucije, vrijednost izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403. ne smije prelaziti razumno ograničenje u smislu priznatog kapitala institucije. To ograničenje određuje institucija u skladu s politikama i postupcima iz članka 81. Direktive 2013/36/EU kako bi obuhvatila i nadzirala koncentracijski rizik. Navedeno ograničenje ne smije prelaziti 100 % priznatog kapitala institucije.

Nadležna tijela mogu odrediti granicu nižu od 150 milijuna eura te o tome moraju izvijestiti EBA-u i Komisiju.

2. EBA, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 i uzimajući u obzir primjenu tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403. kao i rezultate kretanja u području bankarstva u sjeni i velikih izloženosti na razini Unije i na međunarodnoj razini, izdaje smjernice do 31. prosinca. 2014. radi utvrđivanja odgovarajućih ukupnih ograničenja tih izloženosti ili strožih pojedinačnih ograničenja izloženosti prema subjektima u području bankarstva u sjeni koji obavljaju bankarske aktivnosti izvan propisanog okvira.

Pri izradi tih smjernica EBA razmatra bi li uvođenje dodatnih ograničenja imalo značajan negativan učinak na profil rizičnosti institucija s poslovnim nastanom u Uniji, na ponudu kredita realnom gospodarstvu i na stabilnost i uredno funkcioniranje financijskih tržišta.

Do 31. prosinca 2015. Komisija ocjenjuje primjerenost i učinak uvođenja ograničenja izloženosti prema subjektima iz bankarstva u sjeni koji obavljaju bankarske aktivnosti izvan propisanog okvira, uzimajući u obzir kretanja u Uniji i međunarodna kretanja u području bankarstva u sjeni, velike izloženosti i tehnike smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta o ograničenjima izloženosti prema subjektima iz bankarstva u sjeni koji obavljaju bankarske aktivnosti izvan propisanog okvira.

**▼B**

3. U skladu s člankom 396. institucije su dužne u svakom trenutku poštovati relevantno ograničenje iz stavka 1.

4. Imovina koja predstavlja potraživanja i druge izloženosti prema priznatim investicijskim društvima trećih zemalja može se tretirati u skladu sa stavkom 1.

5. Ograničenja iz ovog članka mogu se prekoračiti za izloženosti u knjizi trgovanja institucije ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja ne proizlazi iz knjige trgovanja ne prelazi ograničenje iz stavka 1., pri čemu se navedeno ograničenje izračunava u odnosu na priznati kapital tako da prekoračenje u potpunosti proizlazi iz knjige trgovanja;
- (b) institucija ispunjava dodatni kapitalni zahtjev u vezi s prekoračenjem ograničenja iz stavka 1. koji se izračunava u skladu s člancima 397. i 398.;
- (c) ako je od prekoračenja prošlo 10 ili manje dana, izloženost u knjizi trgovanja prema toj osobi ili toj grupi povezanih osoba ne smije prelaziti 500 % priznatog kapitala institucije;
- (d) sva prekoračenja koja traju duže od 10 dana zajedno ne prelaze 600 % priznatog kapitala institucije.

U svakom od slučajeva prekoračenja ograničenja institucija bez odgode obavješćuje nadležna tijela o iznosu prekoračenja i nazivu osobe na koju se prekoračenje odnosi te, kada je to primjenjivo, o nazivu grupe povezanih osoba na koje se prekoračenje odnosi.

6. Za potrebe ovog stavka, strukturne mjere znače mjere koje donosi država članica, a provode relevantna nadležna tijela te države članice prije stupanja na snagu pravnog akta kojim se izričito usklađuju te mjere, prema kojima su kreditne institucije koje su dobile odobrenje za rad u toj državi članici dužne smanjiti svoje izloženosti prema različitim pravnim osobama ovisno o njihovom poslovanju, bez obzira na činjenicu gdje se to poslovanje odvija, radi zaštite deponenata i očuvanja financijske stabilnosti.

Neovisno o stavku 1. ovog članka i članku 400. stavku 1. točki (f), kada države članice donose nacionalne propise kojima se bankarskim grupacijama nalaže donošenje strukturnih mjera, nadležna tijela mogu zahtijevati da institucije u bankarskoj grupaciji koje drže depozite koji su pokriveni sustavom osiguranja depozita u skladu s Direktivom 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o sustavu osiguranja depozita <sup>(1)</sup> ili ekvivalentnim sustavima osiguranja depozita u trećoj zemlji, ograniče velike izloženosti između 28. lipnja 2013. i 30. lipnja 2015. na najviše 25 % i najmanje 15 %, a zatim od 1. srpnja 2015. na 10 % na potkonsolidiranoj osnovi u skladu s člankom 11. stavkom 5. za unutargrupne izloženosti kada se te izloženosti sastoje od izloženosti subjektu koji u odnosu na strukturne mjere ne pripada istoj podgrupi.

<sup>(1)</sup> SL L 135, 31.5.1994., str. 5.

**▼B**

Za potrebe ovog stavka, treba ispuniti sljedeće uvjete:

- (a) svi subjekti koji pripadaju istoj podgrupi u odnosu na strukturne mjere smatraju se jednom osobom ili grupom povezanih osoba;
- (b) nadležna tijela primjenjuju jedinstveno ograničenje na izloženosti iz prvog podstavka.

Primjena ovog pristupa ne smije dovesti u pitanje djelotvoran nadzor na konsolidiranoj osnovi i ne smije dovesti do nerazmjernih negativnih utjecaja na cijeli ili na dijelove financijskog sustava u drugim državama članicama ili u Uniji kao cjelini ili stvoriti zapreke funkcioniranju unutarnjeg tržišta.

7. Prije donošenja posebnih strukturnih mjera iz stavka 6. u vezi s velikim izloženostima, nadležna tijela obavješćuju Vijeće, Komisiju, odgovarajuća nadležna tijela i EBA-u najmanje dva mjeseca prije objave odluke o donošenju strukturnih mjera i podnose relevantne kvantitativne ili kvalitativne dokaze o sljedećem:

- (a) opsegu aktivnosti koje podliježu strukturnim mjerama;
- (b) objašnjenje zašto se smatra da su navedene predložene mjere prikladne, djelotvorne i razmjerne za zaštitu deponenata;
- (c) ocjena vjerojatnog pozitivnog ili negativnog učinka tih mjera na unutarnje tržište na temelju informacija koje su dostupne državi članici.

8. Ovlašt za donošenje provedbenog akta za prihvaćanje ili odbijanje predloženih nacionalnih mjera iz stavka 7. prenosi se Komisiji koja djeluje u skladu s postupkom iz članka 464. stavka 2.

U roku od mjesec dana od primitka obavijesti iz stavka 7. EBA daje svoje mišljenje o točkama navedenima u tom stavku Vijeću, Komisiji i dotičnoj državi članici. Odgovarajuća nadležna tijela mogu također dati svoja mišljenja o točkama navedenima u tom stavku Vijeću, Komisiji i dotičnoj državi članici.

Uzimajući u obzir u najvećoj mogućoj mjeri mišljenja iz drugog podstavka i ako postoje čvrsti i jasni dokazi da te mjere imaju negativan učinak na unutarnje tržište koji je veći od koristi za financijsku stabilnost, Komisija, u roku od dva mjeseca od primanja obavijesti, odbija predložene nacionalne mjere. U suprotnom, Komisija prihvaća predložene nacionalne mjere za inicijalno razdoblje od dvije godine koje se prema potrebi mogu mijenjati.

Komisija odbija predložene nacionalne mjere samo ako smatra da predložene nacionalne mjere uzrokuju nerazmjerne negativne učinke na cijeli financijski sustav u drugim državama članicama ili na njegove dijelove ili u Uniji kao cjelini, čime čine ili stvaraju zapreku funkcioniranju unutarnjeg tržišta ili slobodnom kretanju kapitala u skladu s odredbama UFEU-a.

**▼B**

U ocjeni Komisija uzima u obzir mišljenje EBA-e i dokaze u skladu sa stavkom 7.

Prije isteka tih mjera, nadležna tijela mogu predložiti nove mjere za produljenje razdoblja primjene svaki put za dodatno razdoblje od 2 godine. U tom slučaju, o tome izvješćuju Komisiju, Vijeće, odgovarajuća nadležna tijela i EBA-u. Odobrenje novih mjera podliježe postupku navedenom u ovom članku. Ovaj članak ne dovodi u pitanje članak 458.

*Članak 396.***Pridržavanje zahtjeva za velike izloženosti**

1. Ako u iznimnom slučaju izloženosti prelaze ograničenje iz članka 395. stavka 1., institucija je dužna o vrijednosti izloženosti bez odgađanja izvijestiti nadležna tijela, koja mogu, ako to okolnosti opravdavaju, dopustiti kreditnoj instituciji određeno razdoblje za usklađenje s tim ograničenjem.

Kada se primjenjuje iznos od 150 milijuna eura iz članka 395. stavka 1., nadležna tijela mogu u pojedinom slučaju dopustiti prekoračenje ograničenja od 100 % priznatoga kapitala institucije.

2. Ako se zahtjevi iz ovog dijela prema članku 7. stavku 1. ne primjenjuju na institucije na pojedinačnoj ili potkonsolidiranoj osnovi, ili ako se primjenjuju odredbe iz članka 9. u slučaju matičnog društva u državi članici, poduzimaju se mjere kako bi se osigurala zadovoljavanja raspodjela rizika unutar grupe.

*Članak 397.***Izračun dodatnog kapitalnog zahtjeva za velike izloženosti koje proizlaze iz stavki u knjizi trgovanja**

1. Prekoračenje iz članka 395. stavka 5. točke (b) izračunava se odabirom onih stavki ukupne izloženosti u knjizi trgovanja prema određenoj osobi ili grupi povezanih osoba koje nose najveći zahtjev za specifični rizik iz dijela trećeg, glave IV., poglavlja 2. i/ili zahtjeva iz članka 299. i dijela trećeg, glave V. čiji je zbroj jednak prekoračenju iz točke (a) članka 395. stavka 5.

2. Ako prekoračenje nije trajalo duže od 10 dana, dodatni kapitalni zahtjev iznosi 200 % iznosa zahtjeva iz stavka 1. za navedene stavke.

3. U razdoblju od 10 dana od nastanka prekoračenja, stavke koje čine prekoračenje, odabrane u skladu sa stavkom 1., raspodjeljuju se u odgovarajuće retke u stupcu 1. iz tablice 1., prema rastućem redosljedu kapitalnih zahtjeva za specifični rizik iz dijela trećeg, glave IV., poglavlja 2. i/ili zahtjeva iz članka 299. i dijela trećeg, glave V. Dodatni kapitalni zahtjev jednak je zbroju kapitalnih zahtjeva za specifični rizik iz dijela trećeg, glave IV., poglavlja 2. i/ili članka 299. i dijela trećeg, glave V. za te stavke pomnoženom s odgovarajućim faktorom iz stupca 2. tablice 1.



Tablica 1.

Stupac 1.: Prekoračenje ograničenja (na temelju postotka priznatog kapitala)	Stupac 2.: Faktori
Do 40 %	200 %
Od 40 % do 60 %	300 %
Od 60 % do 80 %	400 %
Od 80 % do 100 %	500 %
Od 100 % do 250 %	600 %
Više od 250 %	900 %

#### Članak 398.

#### **Postupci kojima se sprečava institucije da izbjegavaju dodatne kapitalne zahtjeve**

Institucije ne smiju namjerno izbjegavati dodatne kapitalne zahtjeve iz članka 397. kojima podliježu u vezi s izloženostima koje prelaze ograničenje iz članka 395. stavka 1. kada navedene izloženosti traju duže od 10 dana, tako da privremeno prenesu navedene izloženosti drugom društvu, bilo da je ono u istoj grupi ili ne, niti poduzimanjem fiktivnih transakcija za zatvaranje izloženosti tijekom spomenutog desetodnevnog razdoblja te kreiranjem novih izloženosti.

Institucije su dužne imati sustave koji osiguravaju da nadležna tijela budu bez odgađanja obaviještena o svakom prijenosu koji ima učinak iz prvog podstavka.

#### Članak 399.

#### **Priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika**

1. Za potrebe članka od 400. do 403., pojam „jamstvo” uključuje kreditne izvedenice koje se priznaju u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 4., osim kreditnih zapisa.

2. U skladu sa stavkom 3. ovog članka, ako je, prema člancima od 400. do 403., dopušteno priznavanje materijalne ili nematerijalne kreditne zaštite, ona mora ispunjavati zahtjeve za priznavanje i ostale zahtjeve iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 4.

3. Ako institucija primjenjuje članak 401. stavak 2., na priznavanje materijalne kreditne zaštite primjenjuju se relevantni zahtjevi iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 3. Za potrebe ovog dijela, institucija se ne smije koristiti kolateralom iz članka 199. stavaka od 5. do 7. osim ako to nije dopušteno u skladu s člankom 402.

4. Institucije su dužne analizirati, u mjeri u kojoj je to moguće, svoje izloženosti prema izdavateljima kolaterala, pružateljima nematerijalne kreditne zaštite i odnosnoj imovini u skladu s člankom 390. stavkom 7. radi utvrđivanja mogućih koncentracija te prema potrebi poduzimati mjere i obavještavati nadležna tijela o značajnim nalazima.



**▼B***Članak 400.***Izuzeca**

1. Sljedeće su izloženosti izuzete od primjene članka 395. stavka 1.:
  - (a) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od središnje države, središnjih banaka ili subjekata javnog sektora kojima bi se, kada ne bi bila osigurana, u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., dodijelio ponder rizika 0 %;
  - (b) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od međunarodnih organizacija ili multilateralnih razvojnih banaka kojima bi se, kada ne bi bila osigurana, u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., dodijelio ponder rizika 0 %;
  - (c) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja osigurana eksplicitnim jamstvom središnje države, središnjih banaka, međunarodnih organizacija, multilateralnih razvojnih banaka ili subjekata javnog sektora, ako bi se neosiguranom potraživanju prema tim davateljima jamstva, u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., dodijelio ponder rizika 0 %;
  - (d) ostale izloženosti prema ili za koje jamče središnje države, središnje banke, međunarodne organizacije, multilateralne razvojne banke ili subjekti javnog sektora, ako bi se neosiguranim potraživanjima prema tim subjektima ili prema davateljima jamstava, u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., dodijelio ponder rizika 0 %;
  - (e) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od područne (regionalne) ili lokalne samouprave država članica ako bi im se, u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., dodijelio ponder rizika 0 %, te druge izloženosti prema ili za koje jamče područna (regionalna) ili lokalna samouprava, ako bi im se, u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., dodijelio ponder rizika 0 %;
  - (f) izloženosti prema drugim ugovornim stranama iz članka 113. stavka 6. ili stavka 7. ako bi im u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. bio dodijeljen ponder rizika 0 %. Izloženosti koje ne ispunjavaju navedene kriterije, neovisno o tome jesu li izuzete od primjene članka 395. stavka 1., tretiraju se kao izloženosti prema trećoj strani;
  - (g) stavke imovine i ostale izloženosti osigurane kolateralom u obliku gotovinskih pologa položenih u instituciju kreditora ili instituciju koja je matično društvo ili društvo kći institucije kreditora;
  - (h) stavke imovine i ostale izloženosti osigurane kolateralom u obliku certifikata o depozitu koje je izdala institucija kreditor ili institucija koja je matično društvo ili društvo kći institucije kreditora te koje su kod njih pohranjene;

**▼B**

- (i) izloženosti koje proizlaze iz neiskorištenih kreditnih linija koje su u Prilogu I. klasificirane kao izvanbilančne stavke niskog rizika te pod uvjetom da je sporazum sklopljen s osobom ili grupom povezanih osoba u skladu s kojim se neiskorišteni dio linije može povući samo ako se utvrdi da to neće prouzročiti prekoračenje ograničenja iz članka 395. stavka 1.;
- (j) izloženosti iz trgovanja prema središnjim drugim ugovornim stranama te uplate u jamstveni fond središnjih drugih ugovornih strana;
- (k) izloženosti prema sustavima osiguranja depozita u skladu s Direktivom 94/19/EZ koje proizlaze iz financiranja navedenih programa, ako institucije koje su članovi programa imaju zakonsku ili ugovornu obvezu financirati taj sustav.

Smatra se da je u točku (g) uključena i gotovina koja je primljena na osnovi kreditnog zapisa koji je izdala institucija te krediti i depoziti druge ugovorne strane, koje je institucija odobrila ili primila, a koji podliježu sporazumu o bilančnom netiranju, te koji su priznati u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 4.

2. Nadležna tijela mogu u potpunosti ili djelomično izuzeti sljedeće izloženosti:

- (a) pokrivene obveznice koje udovoljavaju uvjetima iz članka 129. stavaka 1., 3. i 6.;
- (b) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od područne (regionalne) ili lokalne samouprave država članica ako bi im u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. bio dodijeljen ponder rizika 20 % te druge izloženosti prema ili za koje jamče područna (regionalna) ili lokalna samouprava, ako bi im u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. bio dodijeljen ponder rizika 20 %;
- (c) izloženosti, uključujući sudjelujući udio ili druge vrste ulaganja, institucije prema njezinom matičnom društvu, prema drugim društvima kćerima tog matičnog društva ili prema njezinim vlastitim društvima kćerima, ako su ta društva obuhvaćena nadzorom na konsolidiranoj osnovi, koji se primjenjuje i na tu instituciju, u skladu s ovom Uredbom, Direktivom 2002/87/EZ ili ekvivalentnim standardima koji su na snazi u trećoj zemlji; izloženosti koje ne ispunjavaju navedene kriterije, izuzete ili neizuzete od primjene članka 395. stavka 1., tretiraju se kao izloženosti prema trećoj strani;
- (d) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od i druge izloženosti prema, uključujući sudjelujući udio ili druge vrste ulaganja, regionalnim ili središnjim kreditnim institucijama s kojima je kreditna institucija, u skladu sa zakonskim ili ugovornim odredbama povezana u mrežu, te koje su odgovorne, prema tim odredbama, za poslove poravnanja gotovinskih transakcija unutar mreže;

**▼B**

- (e) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od i druge izloženosti prema kreditnim institucijama koje imaju kreditne institucije od kojih jedna posluje na nekonkurentnoj osnovi te pruža ili jamči za kredite na temelju zakonskih programa ili njezinih statuta, kako bi promicale posebne sektore gospodarstva pod određenim oblikom državnog nadzora i ograničenja korištenja kredita, pod uvjetom da relevantne izloženosti proizlaze iz navedenih kredita koje kreditne institucije plasiraju korisnicima ili iz jamstva za te kredite;
- (f) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od i druge izloženosti prema institucijama, pod uvjetom da te izloženosti nisu dio regulatornog kapitala navedenih institucija, ne traju duže od sljedećeg radnog dana te nisu iskazane u nekoj od važnijih valuta trgovanja;
- (g) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od središnjih banaka u obliku minimalnih obveznih pričuva koje se drže kod tih središnjih banaka i koje su nominirane u njihovim nacionalnim valutama;
- (h) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od središnjih država u obliku zakonski propisanih likvidnosnih zahtjeva koje se drže u državnim vrijednosnim papirima koji su nominirani i s izvorima sredstava u njihovim nacionalnim valutama, pod uvjetom da prema prosudbi nadležnog tijela kreditna procjena koju je tim središnjim državama dodijelio odabrani VIPKR predstavlja investicijski rejting;
- (i) 50 % izvanbilančnih stavki iz Priloga I. u obliku dokumentarnih akreditiva i neiskorištenih kreditnih linija srednjeg/niskog rizika i izvanbilančnih neiskorištenih kreditnih linija srednjeg/niskog rizika iz Priloga I., te uz suglasnost nadležnih tijela, 80 % jamstava, osim kreditnih jamstava, koja su izdana za njihove članove na osnovi zakonskih ili podzakonskih propisa na temelju zajedničkog sustava osiguranja sa statusom kreditnih institucija;
- (j) zakonski zahtijevana jamstva koja se upotrebljavaju kada se hipotekarni krediti financirani izdavanjem hipotekarnih obveznica isplaćuju hipotekarnom dužniku prije konačnog upisa hipoteke u zemljišne knjige pod uvjetom da se jamstvo ne koristi za smanjenje rizika pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranog rizikom;
- (k) stavke imovine koju predstavljaju potraživanja od i druge izloženosti prema priznatim burzama.

3. Nadležna tijela se mogu koristiti izuzećem iz stavka 2. samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) posebna priroda izloženosti, druge ugovorne strane ili odnosa između institucije i druge ugovorne strane uklanja ili smanjuje rizik izloženosti; i
- (b) preostalim koncentracijskim rizikom može se upravljati drugim jednako učinkovitim sredstvima kao što su aranžmani, procesi i mehanizmi iz članka 81. Direktive 2013/36/EU.

**▼B**

Nadležna tijela obavješćuju EBA-u planiraju li ili ne primjenjivati neko od izuzeća iz stavka 2. u skladu s točkama (a) i (b) ovog stavka i o tom se izboru trebaju savjetovati s EBA-om.

*Članak 401.***Izračun učinka primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika**

1. Pri izračunu vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. stavka 1. institucija može primjenjivati „potpuno prilagođenu vrijednost izloženosti” izračunatu u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 4. uzimajući u obzir tehnike smanjenja kreditnog rizika, korektivne faktore i moguću ročnu neusklađenost ( $E^*$ ).

2. Institucija koja ima odobrenje za primjenu vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora za kategoriju izloženosti u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 3. može, uz odobrenje nadležnih tijela, priznati učinke financijskog kolaterala pri izračunu vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. stavka 1.

Nadležna tijela izdaju odobrenje iz prethodnog podstavka samo ako institucija može procijeniti učinke financijskog kolaterala na svoje izloženosti zasebno od drugih aspekata relevantnih za LGD.

Procjene institucije trebaju biti dovoljno prikladne za smanjenje vrijednosti izloženosti za potrebe usklađenja s odredbama članka 395.

Ako je instituciji odobrena upotreba vlastitih procjena učinaka financijskoga kolaterala, ona to mora činiti u skladu s pristupom koji je prihvaćen za izračun kapitalnog zahtjeva u skladu s ovom Uredbom.

Institucije kojima je odobrena primjena vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora za kategoriju izloženosti u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 3., koje ne izračunavaju iznos svojih izloženosti primjenom metode iz prvog podstavka ovog stavka, mogu primjenjivati složenu metodu financijskog kolaterala ili pristup iz članka 403. stavka 1. točke (b) za izračun vrijednosti izloženosti.

3. Institucija koja primjenjuje složenu metodu financijskog kolaterala ili kojoj je odobrena primjena metoda opisanih u stavku 2. ovog članka pri izračunu vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. stavka 1. dužna je provoditi povremeno testiranje otpornosti na stres svojih koncentracija kreditnog rizika, uključujući i u odnosu na vrijednost koja se može realizirati naplatom primljenog kolaterala.

To povremeno testiranje otpornosti na stres iz prvog podstavka odnosi se na rizike koji proizlaze iz potencijalnih promjena tržišnih uvjeta koji bi mogli negativno utjecati na adekvatnost regulatornog kapitala institucije kao i na rizike koji proizlaze iz realizacije naplate iz kolaterala u stresnim situacijama.

**▼B**

Provedena testiranja otpornosti na stres moraju biti adekvatna i prikladna za procjenu takvih rizika.

U slučaju da takvo povremeno testiranje otpornosti na stres pokaže da bi iznos naplate u slučaju realizacije kolaterala bio manji od iznosa koji bi se priznao kod složene metode financijskog kolaterala ili metode opisane u stavku 2., ovisno o situaciji, vrijednost kolaterala koja se smije priznati pri izračunu vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. stavka 1. umanjuje se u skladu s time.

Institucije iz prvog podstavka u svoje strategije za upravljanje koncentracijskim rizikom uključuju sljedeće:

- (a) politike i postupke za upravljanje rizicima koji proizlaze iz ročne neusklađenosti između izloženosti i svih kreditnih zaštita tih izloženosti;
- (b) politike i postupke u slučaju kada testiranje otpornosti na stres pokaže da bi iznos naplate u slučaju realizacije kolaterala bio manji od iznosa koji bi se priznao kod složene metode financijskog kolaterala ili metode opisane u stavku 2.;
- (c) politike i postupke koji se odnose na koncentracijski rizik koji proizlazi iz primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika te posebno velikih neizravnih kreditnih izloženosti, na primjer prema jednom izdavatelju vrijednosnih papira koji se uzimaju kao kolateral.

#### *Članak 402.*

##### **Izloženosti koje proizlaze iz kredita osiguranih nekretninama**

1. Pri izračunu vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. institucija može umanjiti vrijednost izloženosti ili dijela izloženosti koji je u skladu s člankom 125. stavkom 1. u potpunosti osiguran nekretninama za založeni iznos tržišne ili hipotekarne vrijednosti predmetne nekretnine, ali najviše za 50 % vrijednosti tržišne ili 60 % hipotekarne vrijednosti nekretnine u onim državama članicama koje su zakonskim ili podzakonskim odredbama propisale stroge kriterije za procjenu hipotekarne vrijednosti nekretnine, pod uvjetom da su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) nadležna tijela država članica nisu u skladu s člankom 124. stavkom 2. odredila ponder rizika veći od 35 % za izloženosti ili dijelove izloženosti osigurane stambenim nekretninama;
- (b) izloženost ili dio izloženosti u cijelosti su osigurani:
  - i. stambenom nekretninom; ili
  - ii. stambenom nekretninom u transakciji najma gdje najmodavac u cijelosti zadržava vlasništvo nad stambenom nekretninom, a najmoprimac još nije iskoristio svoju opciju kupnje;
- (c) ispunjeni su zahtjevi iz članka 208. i članka 229. stavka 1.

**▼B**

2. Pri izračunu vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. institucija može umanjiti vrijednost izloženosti ili dijela izloženosti koji je u skladu s člankom 126. stavkom 1. u potpunosti osiguran nekretninama za založeni iznos tržišne ili hipotekarne vrijednosti predmetne nekretnine, ali najviše do 50 % tržišne ili 60 % hipotekarne vrijednosti nekretnine u onim državama članicama koje su zakonskim ili podzakonskim odredbama propisale stroge kriterije za procjenu hipotekarne vrijednosti nekretnine, pod uvjetom da su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

(a) nadležna tijela država nisu u skladu s člankom 124. stavkom 2. odredila ponder rizika veći od 50 % za izloženosti ili dijelove izloženosti osigurane poslovnim nekretninama;

(b) izloženost je u cijelosti osigurana:

i. uredskim ili drugim poslovnim prostorima; ili

ii. uredima ili drugim poslovnim prostorima i izloženostima koje se odnose na transakcije davanja u najam nekretnine;

(c) ispunjeni su zahtjevi iz članka 126. stavka 2. točke (a), članka 208. i članka 229. stavka 1.;

(d) poslovna nekretnina u potpunosti je izgrađena.

3. Institucija može izloženost prema drugoj ugovornoj strani koja proizlazi iz obratnog repo ugovora u sklopu kojeg je institucija od druge ugovorne strane kupila neakcesorne neovisne hipoteke na nekretninama trećih strana tretirati kao određeni broj pojedinačnih izloženosti prema svakoj od tih trećih osoba, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) druga ugovorna strana je institucija;

(b) izloženost je u potpunosti osigurana zalogom nad nekretninama tih trećih strana koji je institucija kupila i koji institucija može realizirati;

(c) institucija je osigurala da su zahtjevi iz članka 208. i članka 229. stavka 1. ispunjeni;

(d) institucija preuzima potraživanja druge ugovorne strane prema trećim stranama u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza, insolventnosti ili likvidacije druge ugovorne strane;

(e) institucija izvješćuje nadležna tijela u skladu s člankom 394. o ukupnom iznosu izloženosti prema svim ostalim institucijama s kojima se postupa u skladu s ovim stavkom.

**▼B**

Za ove potrebe, institucija polazi od pretpostavke da ima izloženost prema svakoj od tih trećih strana u visini iznosa potraživanja druge ugovorne strane od treće strane, a ne u odgovarajućem iznosu izloženosti prema drugoj ugovornoj strani. Preostala izloženost prema drugoj ugovornoj strani, ako takav iznos postoji, i nadalje se smatra izloženošću prema drugoj ugovornoj strani.

*Članak 403.***Metoda supstitucije**

1. Ako za izloženost prema klijentu jamči treća strana ili ako je ona osigurana kolateralom koji je izdala treća strana, institucija može:

- (a) smatrati dio izloženosti koji je osiguran jamstvom treće strane izloženošću prema toj trećoj strani, a ne prema klijentu, pod uvjetom da bi neosiguranoj izloženosti prema pružatelju zaštite u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. bio dodijeljen jednak ili manji ponder rizika nego ponder rizika dodijeljen neosiguranoj izloženosti prema klijentu;
- (b) smatrati dio izloženosti osiguran tržišnom vrijednošću priznatog kolaterala izloženošću prema toj trećoj strani, a ne prema klijentu, pod uvjetom da je izloženost osigurana kolateralom te pod uvjetom da bi osiguranom dijelu izloženosti u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. bio dodijeljen jednak ili manji ponder rizika nego ponder rizika dodijeljen neosiguranoj izloženosti prema klijentu.

Institucija ne smije primjenjivati pristup iz točke (b) prvog podstavka ako postoji neusklađenost između dospijuća izloženosti i dospijuća zaštite.

Za potrebe ovog dijela, institucija može primjenjivati obje metode, složenu metodu financijskog kolaterala i metodu supstitucije iz točke (b) prvog podstavka samo ako joj je za potrebe članka 92. odobrena primjena obje metode, složene metode financijskog kolaterala i jednostavne metode financijskog kolaterala.

2. Ako institucija primjenjuje stavak 1. točku (a):

- (a) ako je jamstvo nominirano u valuti drukčijoj od one u kojoj je nominirana izloženost, iznos izloženosti za koji se smatra da je pokriven izračunava se u skladu s odredbama o postupanju s valutnom neusklađenošću za nematerijalnu kreditnu zaštitu iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 4.;
- (b) neusklađenost između dospijuća izloženosti i dospijuća zaštite tretira se u skladu s odredbama o postupanju s ročnom neusklađenošću iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 4.;
- (c) u skladu s postupanjem iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 4. moguće je priznati djelomičnu pokrivenost.

▼ M5▼ B

DIO ŠESTI  
**LIKVIDNOST**

GLAVA I.

**DEFINICIJE I ZAHTJEV ZA LIKVIDNOSNU POKRIVENOST**

*Članak 411.*

**Definicije**

Za potrebe ovog dijela primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „financijski klijent” znači klijent koji kao svoju osnovnu djelatnost obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2013/36/EU ili je jedan od sljedećih:
  - (a) kreditna institucija;
  - (b) investicijsko društvo;
  - (c) SSPN;
  - (d) CIU;
  - (e) zatvoreni investicijski fond;
  - (f) društvo za osiguranje;
  - (g) financijski holding ili mješoviti financijski holding.
- (2) „depoziti stanovništva” znači obveza prema fizičkoj osobi ili malom i srednjem poduzetniku, pri čemu bi ta fizička osoba ili mali i srednji poduzetnik ispunjavao uvjete za kategoriju izloženosti prema stanovništvu prema standardiziranom pristupu ili pristupu zasnovanom na internim rejting-sustavima za kreditni rizik ili obvezu prema društvu na koje se može primijeniti postupak iz članka 153. stavka 4. i pri čemu ukupni depoziti svih takvih poduzetnika na skupnoj osnovi ne prelaze 1 milijun eura.

*Članak 412.*

**Zahtjev za likvidnosnu pokrivenost**

1. Institucije su dužne držati likvidnu imovinu, zbroj čijih vrijednosti pokriva likvidnosne odljeve umanjene za likvidnosne priljeve u stresnim uvjetima kako bi se osiguralo da institucije održavaju razine zaštitnog sloja likvidnosti koje su primjerene za pokriće moguće neravnoteže između likvidnosnih priljeva i odljeva u iznimno stresnim uvjetima tijekom razdoblja od trideset dana. Tijekom razdoblja stresa, institucije se mogu koristiti svojom likvidnom imovinom za pokriće svojih neto likvidnosnih odljeva.
2. Institucije ne smiju dvostruko računati likvidnosne priljeve i likvidnu imovinu.
3. Institucije mogu upotrebljavati likvidnu imovinu iz stavka 1. za ispunjavanje svojih obveza u stresnim uvjetima kako je određeno člankom 414.



**▼B**

4. Odredbe iz glave II. primjenjuju se isključivo za potrebe određivanja obveza izvješćivanja iz članka 415.

5. Države članice mogu imati ili uvesti nacionalne odredbe u području likvidnosnih zahtjeva prije nego što se obvezujući minimalni standardi zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost odrede i u potpunosti uvedu u Uniji u skladu s člankom 460. Države članice ili nadležna tijela mogu zahtijevati od institucija koje su dobile odobrenje za rad u matičnoj državi, ili od podgrupe tih institucija, viši zahtjev za likvidnosnu pokrivenost u iznosu do 100 % do potpunog uvođenja obvezujućeg minimalnog standarda po stopi od 100 % u skladu s člankom 460.

*Članak 413.***Stabilni izvori financiranja**

1. Institucije su dužne osigurati odgovarajuće ispunjavanje dugoročnih obveza pomoću niza instrumenata stabilnih izvora financiranja u uobičajenim i stresnim uvjetima.

2. Uvjeti iz glave III. primjenjuju se isključivo za potrebe određivanja obveza izvješćivanja iz članka 415.

3. Države članice mogu imati ili uvesti nacionalne odredbe u području zahtjeva za stabilnim izvorima financiranja prije nego što se obvezujući minimalni standardi za zahtjeve za neto stabilnim izvorima financiranja odrede i uvedu u Uniji u skladu s člankom 510.

*Članak 414.***Ispunjavanje likvidnosnih zahtjeva**

Ako institucija ne ispunjava ili očekuje da neće ispuniti zahtjev iz članka 412. ili opću obvezu iz članka 413. stavka 1., uključujući i tijekom razdoblja stresa, ona je obvezna o tome bez odgode obavijestiti nadležna tijela te bez nepotrebnog odgađanja dostaviti nadležnim tijelima plan za pravovremenu ponovnu usklađenost s člankom 412. ili člankom 413. stavkom 1. Do ponovnog uspostavljanja navedene usklađenosti, institucija, prema potrebi, svakodnevno do kraja radnog dana izvješćuje o stavkama iz glave II. ili glave III. osim ako nadležno tijelo ne odobri manju učestalost izvješćivanja i duži rok dostave izvješća. Nadležna tijela daju navedena odobrenja na temelju pojedinačnog položaja institucije i uzimajući u obzir opseg i složenost poslovanja institucije. Ona nadziru provedbu plana za ponovno uspostavljanje usklađenosti i prema potrebi zahtijevaju bržu provedbu.

## GLAVA II.

**IZVJEŠĆIVANJE O LIKVIDNOSTI***Članak 415.***Obveza izvješćivanja i izvještajni format**

1. Institucije su dužne izvješćivati nadležna tijela o stavkama iz glava II. i III. i njihovim sastavnicama kao i o sastavu njihove likvidne imovine u skladu s člankom 416., u jedinstvenoj valuti, bez obzira na njihovu stvarnu nominaciju. Dok se zahtjev za likvidnosnu pokrivenost

**▼B**

iz dijela šestog u potpunosti ne odredi i provede kao minimalni standard u skladu s člankom 460., institucije izvješćuju o stavkama iz glave II. i Priloga III. Institucije su dužne izvješćivati o stavkama iz glave III. Učestalost izvješćivanja mora biti najmanje jednom mjesečno za stavke iz glave II. i Priloga III. te najmanje jednom tromjesečno za stavke iz glave III.

Izveštajni formati uključuju sve potrebne informacije i omogućavaju EBA-i da ocijeni jesu li transakcije osigurane kolateralom i transakcije razmjene kolaterala gdje je likvidna imovina iz točaka (a), (b) i (c) članka 416. stavka 1. dobivena na temelju kolaterala koji ne ispunjava uvjete iz točaka (a), (b) i (c) članka 416. stavka 1. izvršene na odgovarajući način.

2. Institucija odvojeno izvješćuje nadležna tijela matične države članice o stavkama iz stavka 1. u niže navedenoj valuti kada:

- (a) njezine ukupne obveze u valuti koja nije izvještajna valuta iz stavka 1. iznose ili prelaze 5 % ukupnih obveza institucije ili ukupnih obveza jedinstvene likvidnosne podgrupe; ili
- (b) ima značajnu podružnicu u skladu s člankom 51. Direktive 2013/36/EU u državi članici domaćinu koja se koristi valutom koja nije izvještajna valuta iz stavka 1. ovog članka.

3. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

- (a) jedinstveni formati i IT rješenja s pripadajućim uputama za učestalost izvješćivanja, referentnim datumima i datumima dostave izvješća. Izveštajni format i učestalost moraju biti razmjerni prirodi, opsegu i složenosti različitih aktivnosti institucija te moraju obuhvaćati izvješćivanje koje se zahtijeva u skladu sa stavcima 1. i 2.;
- (b) potrebna dodatna likvidnosna nadzorna izvješća, koja bi omogućila nadležnim tijelima sveobuhvatan pregled profila rizičnosti za likvidnosni rizik, razmjerno prirodi, opsegu i složenosti poslovanja institucije;

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda za stavke navedene u točki (a) do 28. srpnja 2013., a za stavke navedene u točki (b) do 1. siječnja 2014.

Do punog uvođenja obvezujućih likvidnosnih zahtjeva, nadležna tijela mogu nastaviti prikupljati informacije pomoću nadzornih alata u svrhu praćenja usklađenosti s postojećim nacionalnim likvidnosnim standardima.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

4. Nadležna tijela matične države članice na zahtjev i pravodobno te elektronički osiguravaju nadležnim tijelima i središnjoj banci države članice domaćina i EBA-i pojedinačna izvješća u skladu s ovim člankom.

5. Nadležna tijela koja provode nadzor na konsolidiranoj osnovi u skladu s člankom 111. Direktive 2013/36/EU, na zahtjev i pravodobno te elektronički osiguravaju sljedećim tijelima sva izvješća koja je institucija dostavila u skladu s jedinstvenim izvještajnim formatima iz stavka 3.:

**▼B**

- (a) nadležnim tijelima i nacionalnoj središnjoj banci države članice domaćina u kojoj su značajne podružnice u skladu s člankom 51. Direktive 2013/36/EU matičnih institucija ili institucija koja su pod kontrolom istog matičnog financijskog holdinga;
- (b) nadležnim tijelima koja su izdala odobrenje za rad društvima kćerima matičnog društva ili institucijama koje su pod kontrolom istog matičnog financijskog holdinga i središnjoj banci iste države članice;
- (c) EBA-i;
- (d) ESB-u.

6. Nadležna tijela koja su izdala odobrenje za rad instituciji koja je društvo kći matičnog društva ili matičnog financijskoga holdinga osiguravaju na zahtjev i pravodobno te elektronički nadležnim tijelima koja obavljaju nadzor na konsolidiranoj osnovi u skladu s člankom 111. Direktive 2013/36/EU, središnjoj banci države članice gdje institucija ima odobrenje za rad i EBA-i sva izvješća koja je dostavila institucija u skladu s jedinstvenim izvještajnim formatima iz stavka 3.

*Članak 416.***Izvješćivanje o likvidnoj imovini**

1. Institucije iskazuju sljedeće kao svoju likvidnu imovinu osim ako to nije isključeno u skladu sa stavkom 2. i samo ako likvidna imovina ispunjava uvjete iz stavka 3.:
  - (a) gotovinu i izloženosti prema središnjim bankama ako je te izloženosti moguće povući u bilo kojem trenutku u stresnim uvjetima. Što se tiče depozita kod središnjih banaka, nadležno tijelo i središnja banka trebaju postići sporazum o razmjeru u kojem se minimalne pričuve mogu povući u razdoblju stresa;
  - (b) ostalu prenosivu imovinu iznimno visoke likvidnosti i kreditne kvalitete;
  - (c) prenosivu imovinu koja predstavlja potraživanja od ili za koju jamče:
    - i. središnja država države članice, regije s fiskalnom autonomijom koje uvode i ubiru poreze ili treće države u domaćoj valuti središnje države ili jedinice područne (regionalne) samouprave, ako je institucija izložena likvidnosnom riziku u toj državi članici ili trećoj zemlji koji pokriva držanjem navedene likvidne imovine;
    - ii. središnje banke i subjekti javnog sektora koji ne pripadaju središnjoj državi u domaćoj valuti središnje banke i subjekta javnog sektora;
    - iii. Banka za međunarodne namire, Međunarodni monetarni fond, Komisija i multilateralne razvojne banke;
    - iv. Europski instrument za financijsku stabilnost i Europski instrument za financijsku stabilnost i Europski mehanizam za stabilnost;
  - (d) prenosivu imovinu visoke likvidnosti i kreditne kvalitete;

**▼B**

- (e) rezervne kreditne linije koje odobravaju središnje banke u sklopu monetarne politike pod uvjetom da te linije nisu osigurane likvidnom imovinom i isključujući likvidnosnu pomoć u izvanrednim situacijama;
- (f) ako kreditna institucija pripada mreži u skladu s odredbama zakona ili statuta, zakonski ili statutarni minimalni depoziti kod središnje kreditne institucije i ostalo statutarno ili ugovorno dostupno financiranje likvidnosti od strane središnje kreditne institucije ili institucija koje su članovi mreže iz članka 113. stavka 7. ili su priznate za izuzeće iz članka 10., pod uvjetom da to financiranje nije osigurano likvidnom imovinom.

Do donošenja jedinstvene definicije u skladu s člankom 460. visoke i iznimno visoke likvidnosti i kreditne kvalitete, institucije same određuju prenosivu imovinu u određenoj valuti koja je visoke ili iznimno visoke likvidnosti i kreditne kvalitete. Do donošenja jedinstvene definicije, nadležna tijela mogu, uzimajući u obzir kriterije iz članka 509. stavaka 3., 4. i 5., pružiti opće upute koje institucije moraju poštovati pri određivanju imovine visoke i iznimno visoke likvidnosti i kreditne kvalitete. U nedostatku navedenih uputa institucije su dužne primjenjivati transparentne i objektivne kriterije, uključujući neke ili sve kriterije iz članka 509. stavaka 3., 4. i 5.

2. Sljedeće pozicije ne smatraju se likvidnom imovinom:

- (a) imovina koju je izdala kreditna institucija, osim ako ispunjava sljedeće uvjete:
  - i. radi se o obveznicama koje su prihvatljive za tretman iz članka 129. stavaka 4. ili 5. ili instrumenti osigurani imovinom ako se dokaže da su najviše kreditne kvalitete, kako je utvrdila EBA u skladu s kriterijima iz članka 509. stavaka 3., 4., i 5.;
  - ii. radi se o obveznicama definiranim u članku 52. stavku 4. Direktive 2009/65/EZ osim onih iz podtočke i. ove točke;
  - iii. kreditnu instituciju osnovalo je tijelo središnje države ili područne (regionalne) samouprave države članice i to tijelo ima obvezu štiti ekonomsku osnovu institucije i štiti njezino redovno poslovanje tijekom njezinog životnog vijeka; ili za imovinu izričito jamči to tijelo; ili za najmanje 90 % kredita koje je odobrila institucija izravno ili neizravno jamči to tijelo i imovina se uglavnom upotrebljava za financiranje promotivnih kredita koji se odobravaju pod nekonkurentnim i neprofitnim uvjetima s ciljem promoviranja ciljeva javne politike tog tijela;
- (b) imovina koja se instituciji pruža kao kolateral u sklopu obratnih repo transakcija i transakcija financiranja vrijednosnih papira i koje institucija drži samo za smanjenje kreditnog rizika i koju institucija zakonski i ugovorno ne može koristiti;

- (c) imovina koju je izdao netko od sljedećih:

**▼B**

- i. investicijsko društvo;
- ii. društvo za osiguranje;
- iii. financijski holding;
- iv. mješoviti financijski holding;
- v. bilo koji drugi subjekt koji kao svoju osnovnu djelatnost obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2013/36/EU.

3. U skladu sa stavkom 1. institucije iskazuju kao likvidnu onu imovinu koja ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) neopterećena je ili stoji na raspolaganju unutar skupa kolaterala za dobivanje dodatnog izvora financiranja u sklopu obvezujuće kreditne linije čije financiranje još nije izvršeno, a koja stoji na raspolaganju instituciji;
- (b) nije ju izdala sama institucija ili njezina matična institucija ili njezina društva kćeri ili drugo društvo kći njezinih matičnih institucija ili matičnog financijskoga holdinga;
- (c) njezinu cijenu obično dogovaraju sudionici na tržištu i do nje se može jednostavno doći na tržištu, ili se njezina cijena može odrediti formulom koju je jednostavno izračunati na temelju javno dostupnih ulaznih podataka te nije ovisna o značajnim pretpostavkama kao što je obično slučaj kod strukturiranih ili egzotičnih proizvoda;
- (d) ona je priznati kolateral za stalno raspoložive mogućnosti središnje banke u državi članici ili ako se likvidna imovina drži radi pokrivanja likvidnosnih odljeva u valuti treće zemlje, središnje banke te treće zemlje;
- (e) uvrštena je na priznatoj burzi ili se njome trguje na aktivnim tržištima izravne prodaje ili putem jednostavnog repo ugovora na odobrenim repo tržištima. Ti se kriteriji ocjenjuju posebno za svako tržište.

Uvjeti iz točaka (c), (d) i (e) prvog podstavka ne primjenjuju se na imovinu iz točaka (a), (e) i (f) stavka 1.

Uvjet iz točke (d) iz prvog podstavka ne primjenjuje se u slučaju likvidne imovine koja se drži radi pokrivanja likvidnosnih odljeva u valuti u kojoj je priznat kolateral kod središnje banke iznimno usko definiran. U slučaju likvidne imovine nominirane u valutama trećih zemalja ovo izuzeće primjenjuje se isključivo ako nadležna tijela treće zemlje primjenjuju isto ili jednako izuzeće.

4. Neovisno o odredbama stavaka 1., 2. i 3., do utvrđivanja obvezujućih likvidnosnih zahtjeva u skladu s člankom 460. i u skladu s drugim podstavkom stavka 1. ovog članka, institucije izvješćuju o:

- (a) ostaloj imovini koja nije prihvatljiva za središnju banku, ali se njome trguje, poput vlasničkih instrumenata i zlata, na temelju transparentnih i objektivnih kriterija, uključujući neke od kriterija ili sve kriterije iz članka 509. stavaka 3., 4. i 5.;

**▼B**

- (b) ostaloj imovini koja je prihvatljiva za središnju banku i kojom se trguje, poput instrumenata osiguranih imovinom najviše kreditne kvalitete kako je odredila EBA u skladu s kriterijima iz članka 509. stavaka 3., 4. i 5.;
- (c) ostaloj imovini koja je prihvatljiva za središnju banku, ali se njome ne trguje poput kreditnih potraživanja koja je odredila EBA u skladu s kriterijima iz članka 509. stavaka 3., 4. i 5.

5. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda u kojima navodi valute koje zadovoljavaju uvjete iz trećeg podstavka stavka 3.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 31. ožujka 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Prije stupanja na snagu tehničkih standarda iz trećeg podstavka, institucije mogu nastaviti primjenjivati tretman iz drugog podstavka stavka 3., ako su nadležna tijela primjenjivala taj tretman prije 1. siječnja 2014.

6. Dionice ili udjeli u CIU mogu se tretirati kao likvidna imovina do apsolutnog iznosa od 500 milijuna eura u portfelju likvidne imovine svake institucije pod uvjetom da su zadovoljeni zahtjevi iz članka 132. stavka 3. te da CIU, osim izvedenica za smanjenje kamatnog ili kreditnog rizika ili valutnog rizika, ulaže isključivo u likvidnu imovinu iz stavka 1. ovog članka.

Činjenica da se CIU koristi ili bi se mogao koristiti izvedenicama za zaštitu od rizika dopuštenih ulaganja ne onemogućava prihvatljivost tog CIU-a. Kada treće strane iz članka 418. stavka 4. točaka (a) i (b) ne vrednuju redovito po tržišnoj vrijednosti vrijednost dionica ili udjela u CIU-u i kada se nadležno tijelo ne uvjeri da je institucija razvila učinkovite metodologije i postupke za takvo vrednovanje kako je navedeno u prvoj rečenici članka 418. stavka 4., dionice ili udjeli u tom CIU-u neće se tretirati kao likvidna imovina.

7. Kada likvidna imovina prestane biti prihvatljiva kao rezerva likvidne imovine, institucija je može nastaviti smatrati likvidnom imovinom tijekom dodatnog razdoblja od 30 kalendarskih dana. Kada likvidna imovina u CIU-u prestane biti prihvatljiva za tretman iz stavka 6., dionice ili udjeli u CIU-u se bez obzira na to mogu smatrati likvidnom imovinom tijekom dodatnog razdoblja od 30 dana pod uvjetom da ta imovina ne prelazi 10 % ukupne imovine CIU-a.

#### *Članak 417.*

#### **Operativni zahtjevi za držanje likvidne imovine**

Institucije kao likvidnu imovinu iskazuju samo onu likvidnu imovinu koja zadovoljava sljedeće uvjete:

- (a) adekvatno je diversificirana. Diversifikacija nije potrebna za imovinu koja odgovara imovini iz članka 416. stavka 1. točaka (a), (b) i (c);

**▼B**

- (b) u pravnom i praktičnom smislu ona je jednostavno dostupna u svakom trenutku tijekom razdoblja od 30 dana za unovčavanje putem izravne prodaje ili jednostavnog repo ugovora na odobrenim repo tržištima kako bi se ispunile obveze koje dospijevaju. Likvidna imovina iz članka 416. stavka 1. točke (c) koja se drži u trećim zemljama u kojima postoje ograničenja u vezi s prijenosom ili koja je iskazana u nekonvertibilnim valutama smatra se raspoloživom samo u opsegu u kojem odgovara odljevima u dotičnoj trećoj državi ili valuti, osim ako institucija može dokazati nadležnim tijelima da je na odgovarajući način osigurala zaštitu od valutnog rizika koji proizlazi iz takve situacije;
- (c) likvidna imovina obuhvaćena je kontrolom službe za upravljanje likvidnošću;
- (d) dio likvidne imovine osim one iz članka 416. stavka 1. točaka (a), (c), (e) i (f) periodično se ili najmanje jednom godišnje utržuje putem izravne prodaje ili jednostavnih repo ugovora na odobrenom repo tržištu za sljedeće potrebe:
- i. testiranje dostupnosti tržišta za navedenu imovinu;
  - ii. testiranje učinkovitosti njezinih postupaka za prodaju imovine;
  - iii. testiranje uporabljivosti imovine;
  - iv. smanjivanje rizika negativnog signaliziranja u stresnim uvjetima;
- (e) moguća je zaštita od cjenovnog rizika povezanog s tom imovinom, ali likvidna imovina podliježe odgovarajućim internim dogovorima koji osiguravaju njezinu izravnu dostupnost riznici kada je potrebno, a posebno da ju se neće koristiti u drugim operacijama u tijeku, uključujući:
- i. zaštitu ili druge strategije trgovanja;
  - ii. osiguravanje kreditnih poboljšanja u strukturiranim transakcijama;
  - iii. pokrivanje operativnih troškova;
- (f) valutna struktura likvidne imovine u skladu je s distribucijom prema valuti likvidnih odljeva nakon umanjenja za priljeve.

*Članak 418.***Vrednovanje likvidne imovine**

1. Vrijednost likvidne imovine koja se iskazuje jest njezina tržišna vrijednost, podložno odgovarajućim korektivnim faktorima koji odražavaju barem trajanje, kreditni i likvidnosni rizik i tipične repo korektivne faktore tijekom razdoblja općeg tržišnog stresa. Korektivni faktori za imovinu iz članka 416. stavka 1. točke (d) ne mogu biti manji od 15 %. Ako institucija pruža zaštitu od cjenovnog rizika povezanog s imovinom, ona je obvezna uzeti u obzir novčani tok koji proizlazi iz mogućeg zatvaranja zaštite.

**▼B**

2. Dionice ili udjeli u CIU iz članka 416. stavka 6. podliježu korektivnim faktorima, na temelju pregleda odnosne imovine kako slijedi:

- (a) 0 % za imovinu iz članka 416. stavka 1. točke (a);
- (b) 5 % za imovinu iz članka 416. stavka 1. točaka (b) i (c);
- (c) 20 % za imovinu iz članka 416. stavka 1. točke (d).

3. Pristup pregleda iz stavka 2. primjenjuje se kako slijedi:

- (a) kada je institucija upoznata s odnosnim izloženostima CIU-a, može pregledati navedene odnosne izloženosti kako bi ih raspodijelila u točke od (a) do (d) članka 416. stavka 1.;
- (b) kada institucija nije upoznata s odnosnim izloženostima CIU-a, smatra se da CIU ulaže, u maksimalnoj mjeri u kojoj mu je to dopušteno, padajućim redoslijedom u kategorije imovine iz članka 416. stavka 1. točaka od (a) do (d), dok ne dosegne ukupan dopušteni iznos ulaganja.

4. Institucije su dužne razviti robusne metodologije i postupke za izračun i iskazivanje tržišne vrijednosti i korektivnih faktora za dionice ili udjele u CIU. Samo kada mogu dokazati nadležnim tijelima da značaj izloženosti ne opravdava razvoj vlastitih metodologija, institucijama je dopušteno osloniti se na sljedeće treće osobe za izračun i iskazivanje korektivnih faktora za dionice ili udjele u CIU u skladu s metodama iz stavka 3. točaka (a) i (b):

- (a) depozitar CIU-a, pod uvjetom da CIU ulaže isključivo u vrijednosne papire te deponira sve vrijednosne papire kod navedenog depozitara;
- (b) za druge CIU, društvo za upravljanje CIU-om, pod uvjetom da društvo za upravljanje CIU-om zadovoljava kriterije iz članka 132. stavka 3. točke (a).

Ispravnost izračuna depozitara ili društva za upravljanje CIU-om potvrđuje vanjski revizor.

*Članak 419.***Valute u kojima je raspoloživost likvidne imovine ograničena**

1. EBA procjenjuje raspoloživost likvidne imovine iz članka 416. stavka 1. točke (b) za institucije u valutama koje su značajne za institucije s poslovnim nastanom u EU-u.



**▼B**

2. Kada utemeljene potrebe za likvidnom imovinom u vezi sa zahtjevom iz članka 412. stavka 1. prelaze raspoloživost ove likvidne imovine u nekoj valuti, primjenjuje se jedno ili više od sljedećih odstupanja:

- (a) odstupajući od članka 417. točke (f), nominacija likvidne imovine može biti neusklađena s distribucijom po valutama likvidnosnih odljeva nakon odbitka priljeva;
- (b) za valute države članice ili trećih zemalja, potrebna likvidna imovina može se zamijeniti kreditnim linijama središnje banke te države članice ili treće zemlje koje su ugovorno neopozivo obvezujuće tijekom razdoblja od sljedećih 30 dana i temelje se na pravičnoj cijeni i neovisne su o trenutno povučenom iznosu, pod uvjetom da nadležna tijela te države članice ili treće zemlje čine isto i da ta država članica ili treća zemlja ima usporedive izvještajne zahtjeve.

3. Odstupanja koja se primjenjuju u skladu sa stavkom 2. obrnuto su proporcionalna raspoloživosti relevantne imovine. Utemeljene potrebe institucija procjenjuju se uzimajući u obzir njihovu sposobnost da dobrim upravljanjem likvidnošću smanje potrebu za tom likvidnom imovinom i držanjem navedene imovine od strane drugih sudionika na tržištu.

4. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda u kojima navodi valute koje zadovoljavaju uvjete ovog članka.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 31. ožujka 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

5. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju odstupanja iz stavka 2. i uvjeti za njihovu primjenu.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. ožujka 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

#### *Članak 420.*

##### **Likvidnosni odljevi**

1. Do određivanja likvidnosnog zahtjeva u skladu s člankom 460., likvidnosni odljevi koji se iskazuju uključuju:

- (a) trenutno preostali dio depozita stanovništva kako je određeno u članku 421.;

**▼B**

- (b) trenutačno preostale iznose za druge obveze koje dospijevaju, čiju isplatu mogu zahtijevati institucije izdavatelji ili pružatelj izvora financiranja ili koji podrazumijevaju očekivanje pružatelja financiranja da će institucija otplatiti obvezu u sljedećih 30 dana, kako je određeno u članku 422.;
- (c) dodatne odljeve iz članka 423.;
- (d) maksimalni iznos koji je moguće povući tijekom sljedećih 30 dana iz neiskorištenih ugovorenih kreditnih i likvidnosnih linija, kako je određeno u članku 424.;
- (e) dodatne odljeve utvrđene procjenom u skladu sa stavkom 2.

2. Institucije redovito procjenjuju vjerojatnost i potencijalni obujam likvidnosnih odljeva tijekom sljedećih 30 dana u vezi s proizvodima ili uslugama koji nisu obuhvaćeni člancima 422., 423. i 424. te koje one nude ili sponzoriraju ili koje bi potencijalni kupci smatrali da su povezane s tim institucijama, uključujući između ostalog likvidnosne odljeve koji proizlaze iz ugovornih aranžmana kao što su primjerice izvanbilančne obveze i obveze potencijalnog financiranja, uključujući između ostalog ugovorene linije financiranja, neiskorištene kredite i predujmove velikim klijentima, hipoteke koje su ugovorene ali nisu još korištene, kreditne kartice, prekoračenja po računima, planirane odljeve povezane s obnavljanjem ili odobravanjem novih kredita stanovništvu i kredita velikim klijentima, planirane obveze povezane s izvedenicama i izvanbilančne povezane proizvode s osnove financiranja trgovine, kako je navedeno u članku 429. i Prilogu I. Ovi odljevi se ocjenjuju na temelju pretpostavke kombinacije idiosinkrastičnog stresnog scenarija i stresnog scenarija na razini tržišta.

Pri toj procjeni, institucije posebno vode računa o značajnoj šteti za ugled do koje bi moglo doći ako se ne bi osigurala likvidnosna podrška navedenim proizvodima ili uslugama. Institucije najmanje jednom godišnje izvješćuju nadležna tijela o proizvodima i uslugama čiji su vjerojatnost i potencijalni obujam likvidnosnih odljeva iz prvog podstavka značajni, a nadležna tijela utvrđuju visinu odljeva. Nadležna tijela mogu primijeniti stopu odljeva do 5 % za izvanbilančne povezane proizvode s osnove financiranja trgovine, kako je navedeno u članku 429. i Prilogu I.

Nadležna tijela najmanje jednom godišnje izvješćuju EBA-u o vrstama proizvoda ili usluga za koje su utvrdili odljeve na temelju izvješća institucija. U navedenom izvješću ona također objašnjavaju metodologiju primijenjenu na određivanje odljeva.

*Članak 421.***Odljevi na osnovi depozita stanovništva**

1. Institucije su dužne odvojeno iskazivati iznos depozita stanovništvu obuhvaćenih sustavom osiguranja depozita u skladu s Direktivom 94/19/EZ ili istovjetnim sustavom osiguranja depozita u trećoj državi i pomnožiti ga s najmanje 5 %, ako je depozit:

- (a) dio postojanog odnosa, koji umanjuje vjerojatnost povlačenja;

**▼B**

(b) pohranjen na transakcijskom računu, uključujući račune na koje se redovito uplaćuju plaće.

2. Institucije su dužne pomnožiti ostale depozite stanovništva koji nisu navedeni u stavku 1. s najmanje 10 %.

3. Uzimajući u obzir ponašanje lokalnih deponenata o čemu je obavješćuju nadležna tijela, EBA izdaje smjernice do 1. siječnja 2014. o kriterijima za utvrđivanje uvjeta za primjenu stavaka 1. i 2. u vezi s identifikacijom depozita stanovništva koji podliježu različitim odljevima i definicije tih proizvoda za potrebe ove glave. Te smjernice moraju uzeti u obzir vjerojatnost da spomenuti depoziti dovedu do likvidnosnih odljeva tijekom sljedećih 30 dana. Ovi se odljevi ocjenjuju na temelju pretpostavke kombinacije idiosinkrastičnog stresnog scenarija i stresnog scenarija na razini tržišta.

4. Neovisno o staccima 1. i 2., institucije su dužne pomnožiti depozite stanovništvu iz trećih zemalja s većim postotkom od onih iz stavaka 1. i 2. ako takav postotak određuju usporedivi izvještajni zahtjevi trećih zemalja.

5. Institucije mogu isključiti iz izračuna odljeva određene jasno definirane kategorije depozita stanovništvu ako institucija u svakom slučaju na cjelokupnu kategoriju tih depozita dosljedno primjenjuje sljedeće, osim u pojedinačno opravdanim slučajevima kad se deponent nalazi u teškoj situaciji:

(a) deponentu nije dopušteno povući depozit unutar 30 dana;

(b) za prijevremena povlačenja unutar 30 dana, deponent mora platiti kaznu za gubitak kamate od datuma povlačenja do datuma ugovorenog dospijeca i novčanu kaznu koja ne treba prelaziti dospelu kamatu za vrijeme koje je prošlo od datuma depozita i datuma povlačenja.

*Članak 422.***Odljevi na osnovi drugih obveza**

1. Institucije su dužne pomnožiti obveze koje proizlaze iz vlastitih troškova poslovanja s 0 %.

2. Institucije su dužne pomnožiti obveze koje proizlaze iz transakcija osiguranih kolateralom i transakcija ovisnih o kretanju na tržištu kapitala kao što je određeno člankom 192. točkom 3. s:

(a) 0 % do vrijednosti likvidne imovine u skladu s člankom 418. ako su osigurane imovinom koja bi se smatrala likvidnom imovinom u skladu s člankom 416.;

(b) 100 % iznad vrijednosti likvidne imovine u skladu s člankom 418., ako su osigurane imovinom koja bi se smatrala likvidnom imovinom u skladu s člankom 416.;

**▼B**

- (c) 100 % ako su osigurane imovinom koja se ne bi smatrala likvidnom imovinom u skladu s člankom 416., uz iznimku transakcija obuhvaćenih točkama (d) i (e) ovog stavka;
- (d) 25 % ako su osigurane imovinom koja se ne bi smatrala likvidnom imovinom u skladu s člankom 416., a zajmodavac je središnja država, subjekt javnog sektora države članice u kojoj je kreditna institucija dobila odobrenje za rad ili je osnovala podružnicu ili multilateralna razvojna banka. Subjekti javnog sektora koji podliježu ovakvom tretmanu ograničeni su na one kojima je dodijeljen ponder rizika od 20 % ili niži u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2.;
- (e) 0 % ako je zajmodavac središnja banka.

3. Institucije su dužne pomnožiti obveze koje proizlaze iz depozita koje mora održavati:

- (a) deponent da bi mogao dobiti usluge poravnanja, skrbništva ili upravljanja gotovinom ili druge slične usluge od institucije;
- (b) u kontekstu sudjelovanja u zajedničkim zadacima unutar institucionalnog sustava zaštite koji ispunjava zahtjeve iz članka 113. stavka 7., ili kao zakonski ili statutarni minimalni depozit od strane drugog subjekta koji je član istog institucionalnog sustava zaštite;
- (c) deponent u kontekstu postojanog operativnog odnosa osim onog navedenog u točki (a);
- (d) deponent radi dobivanja usluga poravnanja gotovinskih transakcija i usluga središnje kreditne institucije i kada kreditna institucija pripada mreži u skladu s odredbama zakona ili statuta;

s 5 % u slučaju iz točke (a) u mjeri u kojoj su obuhvaćene sustavom osiguranja depozita u skladu s Direktivom 94/19/EZ ili istovjetnim sustavom osiguranja depozita u trećoj državi, inače s 25 %.

Depoziti kreditnih institucija deponirani kod središnjih kreditnih institucija koji se smatraju likvidnom imovinom u skladu s člankom 416. stavkom 1. točkom (f) množe se sa stopom odljeva od 100 %.

4. Usluge poravnanja, skrbništva ili upravljanja gotovinom ili druge slične usluge iz točaka (a) i (d) stavka 3. pokrivaju te usluge samo ako se one pružaju u kontekstu postojanog odnosa o kojem je deponent značajno ovisan. One se ne smiju sastojati samo od korespondentnog bankarstva ili usluge glavnog brokera te institucija mora imati dokaze da klijent nije u mogućnosti povući iznose, koje po zakonu duguje, u razdoblju od 30 dana bez ugrožavanja svog operativnog djelovanja.

**▼B**

Do donošenja jedinstvene definicije postojanog operativnog odnosa iz stavka 3. točke (c), institucije same određuju kriterije za utvrđivanje postojanog operativnog odnosa za koji imaju dokaz da klijent nije u mogućnosti povući iznose koje po zakonu duguje, u razdoblju od 30 dana bez ugrožavanja njihovog operativnog funkcioniranja te o tim kriterijima obavješćuju nadležna tijela. Nadležna tijela mogu, u nedostatku jedinstvene definicije, pružiti opću uputu koju institucije trebaju slijediti pri određivanju depozita koje drži deponent u kontekstu postojanog operativnog odnosa.

5. Institucije su dužne pomnožiti obveze koje proizlaze iz depozita klijenata koji nisu financijski klijenti pod uvjetom da nisu obuhvaćene stavcima 3. i 4. s 40 % te su dužne pomnožiti iznos tih obveza koji je pokriven sustavom osiguranja depozita u skladu s Direktivom 94/19/EZ ili sličnim sustavom osiguranja depozita u trećoj zemlji s 20 %.

6. Institucije uzimaju u obzir odljeve i priljeve predviđene u razdoblju od 30 dana iz ugovora iz Priloga II. na neto osnovi za svaku drugu ugovornu stranu te su ih dužne pomnožiti sa 100 % u slučaju neto odljeva. Neto osnova znači također umanjeno za primljeni kolateral koji se smatra likvidnom imovinom u skladu s člankom 416.

7. Institucije su dužne odvojeno iskazivati ostale obveze koje nisu obuhvaćene stavcima 1. do 5.

8. Nadležna tijela mogu odobriti primjenu nižeg postotka odljeva na obveze iz stavka 7. u pojedinim slučajevima kada su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) deponent je:

- i. matična institucija ili društvo kći institucije ili drugo društvo kći iste matične institucije;
- ii. povezan s institucijom odnosom u smislu članka 12. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ;
- iii. institucija koja je obuhvaćena istim institucionalnim sustavom zaštite koji ispunjava zahtjeve iz članka 113. stavka 7.;
- iv. središnja institucija ili član mreže koji je usklađen s člankom 400. stavkom 2. točkom (d);

(b) postoje razlozi zbog kojih se u sljedećih 30 dana očekuje manji odljev, čak i u slučaju kombinacije idiosinkrastičnog stresnog scenarija i stresnog scenarija na razini tržišta;

(c) deponent uz odstupanje od članka 425. primjenjuje odgovarajući simetričan ili konzervativniji priljev;

(d) institucija i deponent imaju poslovni nastan u istoj državi članici.

**▼B**

9. Nadležna tijela mogu izuzeti od primjene uvjete iz stavka 8. točke (d) u slučaju primjene članka 20. stavka 1. točke (b). U tom je slučaju potrebno ispuniti dodatne objektivne kriterije kako su utvrđeni u delegiranom aktu iz članka 460. Gdje je dopuštena primjena takvog nižeg odljeva, nadležna tijela obavješćuju EBA-u o rezultatima procesa iz članka 20. stavka 1. točke (b). Nadležno tijelo redovito preispituje ispunjavanje uvjeta za takve niže odljeve.

10. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže detaljnije određuje dodatni objektivni kriterij iz stavka 9.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 1. siječnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 423.***Dodatni odljevi**

1. Kolateral osim imovine iz članka 416. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) koji institucija daje za ugovore iz Priloga II. i kreditne izvedenice podliježu dodatnim odljevima od 20 %.

2. Institucije obavješćuju nadležna tijela o svim sklopljenim ugovorima čiji ugovorni uvjeti dovode, u roku od 30 dana nakon značajnog pogoršanja kreditne kvalitete institucije, do likvidnosnih odljeva ili dodatnih potreba za kolateralom. Ako nadležna tijela smatraju da su ti ugovori značajni u odnosu na potencijalne likvidnosne odljeve institucije, ona će tražiti od institucije da doda dodatni odljev za te ugovore koji odgovara dodatnim potrebama za kolateralom koje proizlaze iz značajnog pogoršanja kreditne kvalitete institucije poput smanjenja vanjske procjene kreditnog rizika za tri stupnja. Institucija redovito preispituje razmjer tog značajnog pogoršanja u svjetlu onoga što je značajno prema ugovorima koje je sklopila i o rezultatima svog preispitivanja obavješćuje nadležna tijela.

3. Institucija dodaje dodatni odljev koji odgovara potrebama za kolateralom koje su rezultat utjecaja negativne situacije na tržištu na transakcije s izvedenicama, transakcije financiranja i ostale ugovore institucije ako je taj utjecaj značajan.

EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila uvjete primjene u vezi s pojmom značajnosti i metodama mjerenja tog dodatnog odljeva.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. ožujka 2014.

**▼B**

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u drugom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

4. Institucija dodaje dodatni odljev koji odgovara tržišnoj vrijednosti vrijednosnih papira ili druge imovine koja je predmet kratke prodaje i koju je potrebno dostaviti u roku od 30 dana osim ako je institucija vlasnik vrijednosnih papira koje je potrebno dostaviti ili ih je posudila pod uvjetima koji zahtijevaju njihovo vraćanje nakon roka od 30 dana te navedeni vrijednosni papiri ne predstavljaju dio likvidne imovine institucije.

5. Institucija dodaje dodatni odljev koji odgovara:

(a) višku kolaterala koji drži institucija, a koji druga ugovorna strana može na temelju ugovora zatražiti u bilo kojem trenutku;

(b) kolateralu koji se treba vratiti drugoj ugovornoj strani;

(c) kolateralu koji odgovara imovini koja bi se smatrala likvidnom imovinom za potrebe članka 416. koju može zamijeniti imovina koja odgovara imovini koja se ne bi smatrala likvidnom imovinom za potrebe članka 416. bez suglasnosti institucije.

6. Depoziti primljeni kao kolateral ne smatraju se obvezama za potrebe članka 422. već prema potrebi podliježu odredbama ovog članka.

#### *Članak 424.*

##### **Odljevi iz kreditnih i likvidnosnih linija**

1. Institucije izvješćuju o odljevima iz obvezujućih kreditnih i likvidnosnih linija koji se određuju kao postotak najvišeg iznosa koji je moguće povući u sljedećih 30 dana. Navedeni najviši iznos koji je moguće povući može se umanjiti za bilo koji likvidnosni zahtjev koji bi bio naložen u skladu s člankom 420. stavkom 2. za izvanbilančne stavke s osnove financiranja trgovine i umanjeno za vrijednost u skladu s člankom 418. dobivenog kolaterala ako se institucija može ponovno koristiti kolateralom i ako se kolateral drži u obliku likvidne imovine u skladu s člankom 416. Dobiveni kolateral ne smije biti imovina koju izdaje druga ugovorna strana u liniji ili jedan od njezinih povezanih subjekata. Ako su instituciji dostupne potrebne informacije, najviši iznos koji se može povući kod kreditnih i likvidnosnih linija određuje se kao najviši iznos koji se može povući uzimajući u obzir obveze druge ugovorne strane ili ugovorom unaprijed definirani raspored povlačenja koji dopijeva tijekom sljedećih 30 dana.

2. Najviši iznos neiskorištenih obvezujućih kreditnih i likvidnosnih linija koji se može povući tijekom sljedećih 30 dana množi se s 5 % ako ih je moguće dodijeliti kategoriji izloženosti prema fizičkim osobama i malim i srednjim poduzetnicima u skladu sa standardiziranim pristupom ili IRB pristupom za kreditni rizik.

**▼B**

3. Najviši iznos neiskorištenih obvezujućih kreditnih i likvidnosnih linija koji se može povući tijekom sljedećih 30 dana množi se s 10 % ako one udovoljavaju sljedećim uvjetima:

- (a) nije ih moguće dodijeliti kategoriji izloženosti prema fizičkim osobama i malim i srednjim poduzetnicima u skladu sa standardiziranim pristupom ili IRB pristupom za kreditni rizik;
- (b) ponuđene su klijentima koji nisu financijski klijenti;
- (c) nisu ponuđene radi zamjene financiranja klijenata u situacijama kada klijenti nisu u mogućnosti zadovoljiti svoje zahtjeve za financiranjem na financijskim tržištima.

4. Obvezujući iznos likvidnosne linije koji je ponuđen SSPN-u kako bi se tom SSPN-u omogućila kupnja imovine osim vrijednosnih papira od klijenata koji nisu financijski klijenti množi se s 10 % pod uvjetom da on prelazi iznos trenutno kupljene imovine od klijenata i kada je najviši iznos koji se može povući ugovorno ograničen na iznos trenutno kupljene imovine.

5. Institucije izvješćuju o najvišem iznosu ostalih neiskorištenih ugovorenih kreditnih i likvidnosnih linija koje je moguće povući tijekom sljedećih 30 dana. Navedeno se posebno primjenjuje na sljedeće:

- (a) likvidnosne linije koje je institucija odobrila sekuritizacijskim subjektima posebne namjene osim onih iz stavka 3. točke (b);
- (b) aranžmane u skladu s kojima je institucija obvezna kupiti imovinu od SSPN-a ili je zamijeniti;
- (c) linije koje se odobravaju kreditnim institucijama;
- (d) linije koje se odobravaju financijskim institucijama i investicijskim društvima.

6. Odstupajući od stavka 5., institucije koje su osnovale i koje sponzoriraju središnja država ili jedinice područne (lokalne) samouprave barem jedne države članice mogu primjenjivati tretmane iz stavaka 2. i 3. i na kreditne i likvidnosne linije koje se pružaju institucijama isključivo radi izravnog ili neizravnog financiranja promotivnih kredita koji ispunjavaju uvjete za raspoređivanje u kategoriju izloženosti iz navedenih stavaka. Odstupajući od članka 425. stavka 2. točke (g), kada se navedeni promotivni krediti odobravaju preko druge institucije koja djeluje kao posrednik (prolazni krediti), institucije mogu primijeniti simetrične priljeve i odljeve. Navedeni promotivni krediti stoje na raspolaganju samo osobama koje nisu financijski klijenti pod nekonkurentnim i neprofitnim uvjetima s ciljem promoviranja ciljeva javne politike Unije i/ili spomenute središnje ili regionalne vlasti države članice. Navedene linije moguće je iskoristiti samo na temelju opravdano očekivanog zahtjeva za promotivnim kreditom i do iznosa tog zahtjeva i njihovo je korištenje povezano s naknadnim izvješćivanjem o upotrebi isplaćenih sredstava.



*Članak 425.***Priljevi**

1. Institucije su dužne izvješćivati o svojim likvidnosnim priljevima. Likvidnosni priljevi s postavljenom gornjom granicom su likvidnosni priljevi ograničeni na 75 % likvidnosnih odljeva. Institucije mogu izuzeti iz navedenog ograničenja likvidnosne priljeve iz depozita kod drugih institucija koji udovoljavaju zahtjevima za tretman iz članka 113. stavka 6. ili 7. Institucije mogu iz ovog ograničenja izuzeti likvidnosne priljeve od novčanih potraživanja od dužnika i ulagatelja u obveznice u vezi s kreditima osiguranim nekretninama koji se financiraju obveznicama koji ispunjavaju uvjete za tretman iz članka 129. stavaka 4., 5. ili 6. ili obveznicama iz članka 52. stavka 4. Direktive 2009/65/EZ. Institucije mogu izuzeti priljeve od promotivnih kredita koje je institucija prosljedila. Uz prethodno odobrenje nadležnog tijela odgovornog za nadzor na pojedinačnoj osnovi, institucija može u cijelosti ili djelomično izuzeti priljeve kada je pružatelj matična institucija ili društvo kći institucije ili drugo društvo kći iste matične institucije ili je povezan s institucijom odnosom u smislu članka 12. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ.

2. Likvidnosni priljevi mjere se tijekom sljedećih 30 dana. Oni obuhvaćaju samo ugovorne priljeve koji proizlaze iz izloženosti koje nisu dospjele te za koje institucija nema razloga očekivati neispunjavanje obveze u vremenskom roku od 30 dana. Likvidnosni priljevi se iskazuju u cijelosti dok se sljedeći priljevi iskazuju zasebno:

(a) novčana potraživanja od klijenata koji nisu financijski klijenti za potrebe plaćanja glavnice umanjuju se za 50 % njihove vrijednosti ili za ugovorne obveze navedenim klijentima u vezi s pružanjem financiranja ovisno o tome koji je iznos viši. Navedeno se ne primjenjuje na novčana potraživanja od transakcija osiguranih kolaeralom i transakcija ovisnih o kretanju na tržištu kapitala kao što je određeno člankom 192. točkom 3. koja su osigurana likvidnom imovinom u skladu s člankom 416. kako je utvrđeno točkom (d) ovog stavka.

Odstupajući od prvog podstavka ove točke, kako bi institucije koje su primile obvezu iz članka 424. stavka 6. mogle isplatiti promotivni kredit krajnjem primatelju, mogu uzeti u obzir priljev do visine odljeva koji primjenjuju na odgovarajuću obvezu odobravanja tih promotivnih kredita;

(b) novčana potraživanja iz naslova transakcija financiranja trgovine iz točke (b) drugog podstavka članka 162. stavka 3. s preostalim rokom dospjeća do 30 dana, uzimaju se u obzir u cijelosti kao priljevi;

(c) imovina s nedefiniranim ugovornim datumom dospjeća uzima se u obzir u visini od 20 % priljeva pod uvjetom da ugovor omogućava banci da se povuče i zahtijeva plaćanje u roku od 30 dana;

**▼B**

- (d) novčana potraživanja od transakcija osiguranih kolateralom i transakcija ovisnih o kretanju na tržištu kapitala, kao što je određeno člankom 192. točkom 3. ako su osigurani likvidnom imovinom kako je utvrđeno u članku 416. stavku 1, ne uzimaju se u obzir do visine vrijednosti likvidne imovine umanjene za odgovarajući korektivni faktor te se uzimaju u obzir u cijelosti za preostala novčana potraživanja;
- (e) novčana potraživanja koja institucija koja duguje ta novčana sredstva tretira u skladu s člankom 422. stavcima 3. i 4., množe se s odgovarajućim simetričnim priljevom;
- (f) novčana potraživanja iz naslova pozicija vlasničkih instrumenata koji su uključeni u glavne dioničke indekse, pod uvjetom da već nisu uključena u likvidnu imovinu;
- (g) neiskorištene kreditne ili likvidnosne linije i sve druge primljene ugovorne obveze ne uzimaju se u obzir.

3. Odljevi i priljevi predviđeni u razdoblju od 30 dana iz ugovora iz Priloga II. odražavaju se na neto osnovi za druge ugovorne strane i množe se sa 100 % u slučaju neto priljeva. Neto osnova znači i umanjenje za primljeni kolateral koji se smatra likvidnom imovinom u skladu s člankom 416.

4. Odstupajući od stavka 2. točke (g), nadležna tijela mogu odobriti primjenu višeg priljeva u pojedinim slučajevima za kreditne i likvidnosne linije ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) ako postoje razlozi za očekivanje višeg priljeva čak i u uvjetima kombinacije idiosinkrastičnog stresnog scenarija i stresnog scenarija na razini tržišta kod pružatelja;
- (b) druga ugovorna strana je matična institucija ili institucija kći institucije ili drugo društvo kći iste matične institucije ili je povezano s institucijom odnosom u smislu članka 12. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ ili je član istog institucionalnog sustava zaštite iz članka 113. stavka 7. ove Uredbe ili središnja institucija ili član neke mreže koja podliježe izuzeću iz članka 10. ove Uredbe;
- (c) odstupajući od članaka 422., 423. i 424., druga ugovorna strana primjenjuje odgovarajući simetrični ili konzervativniji odljev;
- (d) institucija i druga ugovorna strana imaju poslovni nastan u istoj državi članici.

5. Nadležna tijela mogu izuzeti od primjene uvjet iz točke (d) stavka 4. pri primjeni članka 20. stavka 1. točke (b). U tom slučaju treba ispuniti dodatne objektivne kriterije iz delegiranog akta iz članka 460. Kada je dopuštena primjena takvog višeg priljeva, nadležna tijela su dužna obavijestiti EBA-u o rezultatima postupka iz članka 20. stavka 1. točke (b). Nadležna tijela su dužna redovito preispitivati ispunjavanje uvjeta za te više priljeve.

**▼B**

6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže detaljnije određuju dodatni objektivni kriteriji iz stavka 5.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 1. siječnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. Institucije ne izvješćuju o priljevima po bilo kojoj likvidnoj imovini iskazanoj u skladu s člankom 416. osim po dospjelim plaćanjima na imovinu koja se ne odražava u tržišnoj vrijednosti imovine.

8. Institucije ne izvješćuju o priljevima na temelju bilo kojih novih preuzetih obveza.

9. Institucije uzimaju u obzir likvidnosne priljeve koji se primaju u trećim zemljama ako postoje ograničenja u vezi s prijenosom ili koji su iskazani u nekonvertibilnim valutama samo u opsegu u kojem oni odgovaraju odljevima u određenoj trećoj zemlji ili valuti.

*Članak 426.***Ažuriranje budućih likvidnosnih zahtjeva**

Nakon što Komisija donese delegirani akt radi utvrđivanja likvidnosnog zahtjeva u skladu s člankom 460., EBA može izraditi nacrt provedbenih tehničkih standarda radi utvrđivanja uvjeta iz članka 421. stavka 1., članka 422., s iznimkom stavaka 8., 9. i 10. tog članka, i članka 424. radi uzimanja u obzir međunarodno dogovorenih standarda.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog stavka u skladu s člankom 15 Uredbe (EU) br. 1093/2010.

## GLAVA III.

**IZVJEŠĆIVANJE O STABILNIM IZVORIMA FINANCIRANJA***Članak 427.***Stavke koje omogućuju stabilan izvor financiranja**

1. Institucije su dužne izvješćivati nadležna tijela, u skladu s izvještajnim zahtjevima iz članka 415. stavka 1. i jedinstvenim izvještajnim formatima iz članka 415. stavka 3., sljedeće stavke i njihove sastavnice kako bi se omogućila procjena dostupnosti stabilnih izvora financiranja:

**▼B**

- (a) sljedeći regulatorni kapital, prema potrebi umanjen za odbitke:
- i. instrumenti osnovnog kapitala;
  - ii. instrumenti dopunskog kapitala;
  - iii. ostale povlaštene dionice i instrumenti kapitala iznad dopuštenog iznosa dopunskog kapitala s efektivnim dospijecem od najmanje godinu dana;
- (b) sljedeće obveze koje nisu uključene pod točkom (a):
- i. depoziti stanovništva koji ispunjavaju uvjete za tretman iz članka 421. stavka 1.;
  - ii. depoziti stanovništva koji ispunjavaju uvjete za tretman iz članka 421. stavka 2.;
  - iii. depoziti koji ispunjavaju zahtjev za tretman iz članka 422. stavaka 3. i 4.;
  - iv. od depozita iz podtočke iii., oni koji podliježu sustavu osiguranja depozita u skladu s Direktivom 94/19/EZ ili istovjetnom sustavu osiguranja depozita u trećoj zemlji u smislu članka 421. stavka 1.;
  - v. od depozita iz podtočke iii., oni koji se mogu svrstati pod točku (b) članka 422. stavka 3.;
  - vi. od depozita iz podtočke iii., oni koji se mogu svrstati pod točku (d) članka 422. stavka 3.;
  - vii. deponirani iznosi koji se ne mogu svrstati pod podtočke i., ii. ili iii. ako ih nisu deponirali financijski klijenti;
  - viii. svi izvori financiranja dobiveni od financijskih klijenata;
  - ix. zasebno za iznose koji pripadaju podtočkama vii. i viii., izvori financiranja od transakcija osiguranih kolateralom i transakcija ovisnih o kretanju na tržištu kapitala kao što je određeno člankom 192. stavkom 3. koji su:
    - osigurani imovinom koja bi se smatrala likvidnom imovinom u skladu s člankom 416.,
    - osigurani bilo kojom drugom imovinom;
  - x. obveze koje proizlaze iz izdanih vrijednosnih papira koje zadovoljavaju uvjete za tretman iz članka 129. stavaka 4. ili 5. ili one iz članka 52. stavka 4. Direktive 2009/65/EZ;

**▼B**

xi. ostale obveze koje proizlaze iz izdanih vrijednosnih papira koje se ne mogu svrstati pod točku (a);

— obveze koje proizlaze iz izdanih vrijednosnih papira s efektivnim dospijecem od najmanje jedne godine,

— obveze koje proizlaze iz izdanih vrijednosnih papira s efektivnim dospijecem od manje od godinu dana;

xii. sve ostale obveze.

2. Prema potrebi, sve stavke se iskazuju u sljedećih pet razreda ovisno o blizini njihovih rokova dospijeca, odnosno najranijeg datuma kada ih se ugovorno može pozvati na naplatu:

(a) u roku od tri mjeseca;

(b) između tri i šest mjeseci;

(c) između šest i devet mjeseci;

(d) između devet i dvanaest mjeseci;

(e) nakon dvanaest mjeseci.

*Članak 428.*

**Stavke koje zahtijevaju stabilan izvor financiranja**

1. Osim ako se ne odbijaju od regulatornog kapitala, sljedeće stavke iskazuju se nadležnim tijelima zasebno kako bi se omogućila procjena potreba za stabilnim izvorima financiranja:

(a) imovina koja bi ispunjavala uvjete za priznavanje kao likvidna imovina u skladu s člankom 416., podijeljena prema vrsti imovine;

(b) sljedeći vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca koji nisu obuhvaćeni točkom (a):

i. imovina koja ispunjava uvjete za stupanj kreditne kvalitete 1 u skladu s člankom 122.;

ii. imovina koja ispunjava uvjete za stupanj kreditne kvalitete 2 u skladu s člankom 122.;

iii. ostala imovina;

(c) vlasnički vrijednosni papiri nefinancijskih subjekata koji su uvršteni u glavne indekse priznate burze;

(d) drugi vlasnički vrijednosni papiri;

(e) zlato;

(f) drugi plemeniti metali;

**▼B**

- (g) neobnovljivi krediti i potraživanja, i odvojeno oni neobnovljivi krediti i potraživanja dužnika koji su:
- i. fizičke osobe koje nisu trgovac pojedinac i partnerstva;
  - ii. mali i srednji poduzetnici koji ispunjavaju uvjete za svrstavanje u kategoriju izloženosti prema fizičkim osobama i malim i srednjim poduzetnicima u skladu sa standardiziranim pristupom ili pristupom zasnovanom na internim rejting- sustavima za kreditni rizik ili društvo koje ispunjava uvjete za tretman iz članka 153. stavka 4. i kada ukupni depozit koji je položila ta osoba ili grupa povezanih osoba iznosi manje od 1 milijun eura;
  - iii. države, središnje banke ili subjekti javnog sektora;
  - iv. klijenti koji nisu navedeni u podtočkama i. i ii., osim financijskih klijenata;
  - v. klijenti koji nisu navedeni u podtočkama i., ii. i iii. koji su financijski klijenti i zasebno oni koji su kreditne institucije i ostali financijski klijenti;
- (h) neobnovljivi krediti i potraživanja iz točke (g) i zasebno oni koji su:
- i. osigurani poslovnom nekretninom;
  - ii. osigurani stambenom nekretninom;
  - iii. osigurani obveznicama s utvrđenim novčanim tokom (prolazni kredit) koje ispunjavaju uvjete za tretman iz članka 129. stavaka 4. ili 5. ili obveznicama iz članka 52. stavka 4. Direktive 2009/65/EZ;
- (i) potraživanja iz naslova izvedenica;
- (j) sva ostala imovina;
- (k) neiskorištene obvezujuće kreditne linije koje ispunjavaju uvjete iz Priloga I. za raspoređivanje u skupinu „srednji rizik” i „srednji i nizak rizik”.
2. Prema potrebi, sve stavke se prezentiraju u pet razreda opisanih u članku 427. stavku 2.

## DIO SEDMI

## FINANCIJSKA POLUGA

**▼M1***Članak 429.***Izračun omjera financijske poluge**

1. ►**C1** Institucije su dužne izračunavati svoj omjer financijske poluge u skladu s metodologijom iz stavaka 2. do 13. ◀

**▼ M1**

2. Omjer financijske poluge izračunava se tako da se mjera kapitala institucije podijeli s mjerom ukupne izloženosti institucije te se izražava kao postotak.

**▼ C1**

Institucija je dužna izračunavati omjer financijske poluge na referentni datum izvješćivanja.

**▼ M1**

3. Za potrebe stavka 2. mjera kapitala jest osnovni kapital.

4. Mjera ukupne izloženosti zbroj je vrijednosti izloženosti:

(a) ► **C1** imovine iz stavka 5., osim ako se ona odbija pri utvrđivanju mjere kapitala iz stavka 3.; ◀

(b) izvedenica iz stavka 9.;

(c) uvećanja za kreditni rizik druge ugovorne strane u repo transakcijama, transakcijama pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcijama s dugim rokom namire i drugim maržnim kreditima, uključujući one izvanbilančne navedene u članku 429.b;

(d) izvanbilančnih stavki iz stavka 10.

5. ► **C1** Institucija je dužna utvrditi vrijednost izloženosti imovine, isključujući ugovore navedene u Prilogu II. i kreditne izvedenice, u skladu sa sljedećim načelima: ◀

(a) vrijednosti izloženosti imovine znači vrijednosti izloženosti u skladu s prvom rečenicom članka 111. stavka 1.;

(b) fizički ili financijski kolateral, jamstva ili kupljeno smanjenje kreditnog rizika ne upotrebljavaju se za smanjenje vrijednosti izloženosti imovine;

(c) netiranje kredita depozitima nije dopušteno;

(d) netiranje repo transakcija, transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcija s dugim rokom namire i maržnih kredita nije dopušteno.

6. ► **C1** Od mjere izloženosti iz stavka 4. ovog članka institucije mogu oduzeti iznose odbijene od redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (d). ◀

7. ► **C1** Nadležna tijela instituciji mogu dati odobrenje da u mjeru izloženosti ne uključuje izloženosti na koje se može primjenjivati tretman iz članka 113. stavka 6. ◀ ► **C1** Nadležna tijela to odobrenje smiju dati isključivo ako su ispunjeni svi uvjeti iz članka 113. stavka 6. točaka (a) do (e) te ako su dala odobrenje iz članka 113. stavka 6. ◀

▼ **M1**

8. Odstupajući od stavka 5. točke (d), institucije mogu utvrditi vrijednost izloženosti novčanih potraživanja i novčanih obveza repo transakcija, transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcija s dugim rokom namire i maržnih kredita s istom drugom ugovornom stranom na neto osnovi ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) transakcije imaju isti izričiti konačni datum namire;
- (b) pravo da se iznos koji se duguje drugoj ugovornoj strani poravna iznosom koji druga ugovorna strana duguje pravno je provedivo u svim sljedećim situacijama:
  - i. u okolnostima uobičajenog tijeka poslovanja;
  - ii. ► **C1** u slučaju nastanka statusa neispunjenja obveza, insolventnosti i stečaja; ◀
- (c) druge ugovorne strane imaju namjeru namiriti neto iznos, obaviti istovremenu namiru ili transakcije podliježu mehanizmu namire koji rezultira funkcionalnim ekvivalentom neto namire.

Za potrebe prvog podstavka točke (c) mehanizam namire rezultira funkcionalnim ekvivalentom neto namire ako je, na datum namire, neto rezultat novčanih tokova transakcija u skladu s tim mehanizmom jednak jedinstvenom neto iznosu koji bi proizašao iz neto namire.

9. ► **C1** Institucije su dužne odrediti vrijednost izloženosti za ugovore iz Priloga II. i za kreditne izvedenice, uključujući i one izvanbilančne, u skladu s člankom 429.a. ◀

10. ► **C1** Institucije su dužne odrediti vrijednost izloženosti izvanbilančnih stavki, isključujući ugovore iz Priloga II., kreditne izvedenice, repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcije s dugim rokom namire i maržne kredite, u skladu s člankom 111. stavkom 1. ◀ ► **C1** Međutim, institucije ne smiju umanjiti nominalnu vrijednost tih stavki specifičnim ispravcima vrijednosti za kreditni rizik. ◀

U skladu s člankom 166. stavkom 9., ako se institucija ugovorom kojim je preuzela izvanbilančnu obvezu obvezala na preuzimanje nove izvanbilančne obveze, dužna je primjenjivati niži od dva konverzijska faktora primjenjiva na pojedinačnu izvanbilančnu obvezu. Vrijednost izloženosti izvanbilančnih stavki s niskim rizikom iz članka 111. stavka 1. točke (d) iznosi minimalno 10 % njihove nominalne vrijednosti.

11. Institucija koja je klirinški član kvalificirane središnje druge ugovorne strane iz izračuna mjere izloženosti smije isključiti izloženosti iz trgovanja sljedećih stavki, uz uvjet da se te izloženosti iz trgovanja poravnaju s dotičnom kvalificiranom središnjom drugom ugovornom stranom te da istodobno ispunjavaju uvjete iz članka 306. stavka 1. točke (c):

- (a) ugovora navedenih u Prilogu II.;
- (b) kreditnih izvedenica;
- (c) repo transakcija;



▼ **M1**

- (d) transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane;
- (e) transakcija s dugim rokom namire;
- (f) maržnih kredita.

12. Ako institucija kvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani čiji je klirinški član jamči ispunjenje obveza od strane klijenta koji izravno ulazi u transakcije s izvedenicama s kvalificiranom središnjom drugom ugovornom stranom, institucija u mjeru izloženosti uključuje izloženost koja proizlazi iz jamstva kao izloženost izvedenica prema klijentu u skladu s člankom 429.a.

13. Kada se fiducijarna imovina prema nacionalnim općeprihvaćenim računovodstvenim načelima u skladu s člankom 10. Direktive 86/635/EEZ priznaje u bilanci, može se pri izračunu omjera financijske poluge isključiti iz mjere ukupne izloženosti, pod uvjetom da ispunjava kriterije za prestanak priznavanja iz Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 39, koji se primjenjuje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002, i, ako je to primjenjivo, kriterije za neuključivanje u konsolidaciju iz Međunarodnog standarda financijskog izvješćivanja (MSFI) 10, koji se primjenjuje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002.

14. Nadležna tijela instituciji mogu dopustiti da iz mjere izloženosti isključi izloženosti koje ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) riječ je o izloženostima prema subjektu javnog sektora;
- (b) tretira ih se u skladu s člankom 116. stavkom 4.;
- (c) proizlaze iz depozita koje je institucija pravno obvezna prenijeti na subjekt javnog sektora iz točke (a) za potrebe financiranja ulaganja od općeg interesa.

*Članak 429.a***Vrijednost izloženosti izvedenica**

1. ► **C1** Institucije su dužne odrediti vrijednost izloženosti za ugovore iz Priloga II. i za kreditne izvedenice, uključujući i one izvanbilančne, u skladu s metodom iz članka 274. ◀ ► **C1** Za određivanje potencijalne buduće kreditne izloženosti kreditnih izvedenica institucije su dužne primjenjivati članak 299. stavak 2. točku (a). ◀

Pri određivanju potencijalne buduće kreditne izloženosti kreditnih izvedenica, institucije primjenjuju načela iz članka 299. stavka 2. točke (a) na sve svoje kreditne izvedenice, a ne samo na one koje su rasporedene u knjigu trgovanja.

Pri određivanju vrijednosti izloženosti, institucije mogu uzeti u obzir učinke ugovora o obnovi i drugih sporazuma o netiranju u skladu s člankom 295. ► **C1** Netiranje između različitih kategorija proizvoda ne smije se primjenjivati. ◀ Međutim, institucijama je dopušteno netiranje unutar kategorije proizvoda iz članka 272. točke 25. podtočke (c) i kreditnih izvedenica ako su one predmet sporazuma o netiranju između različitih kategorija proizvoda iz članka 295. točke (c).

▼ M1

2. ► **C1** Ako se pružanjem kolaterala u vezi s ugovorima o izvedenicama smanjuje iznos imovine na temelju primjenljivog računovodstvenog okvira, institucije su dužne to smanjenje poništiti. ◀

3. Za potrebe stavka 1., varijacijsku maržu primljenu u novcu od druge ugovorne strane institucije mogu odbiti od sadašnjeg troška zamjene vrijednosti izloženosti u mjeri u kojoj na temelju primjenljivog računovodstvenog okvira varijacijska marža nije već priznata kao smanjenje vrijednosti izloženosti te ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) u slučaju trgovanja koja nisu poravnana preko kvalificirane središnje druge ugovorne strane, novac koji prima druga ugovorna strana primateljica ne podliježe odjeljivanju;
- (b) varijacijska marža izračunava se i razmjenjuje svakodnevno na temelju utvrđene tržišne vrijednosti pozicija u izvedenicama;
- (c) varijacijska marža primljena u novcu u istoj je valuti kao valuta namire ugovora o izvedenicama;
- (d) razmijenjena varijacijska marža odgovara punom iznosu koji bi bio potreban za potpuno uklanjanje izloženosti utvrđene prema tržišnoj vrijednosti izvedenice podložno pragu i najnižim iznosima marže koji će se razmijeniti primjenjivima na drugu ugovornu stranu;
- (e) ugovor o izvedenicama i varijacijska marža između institucije i druge ugovorne strane u tom ugovoru pokriveni su jedinstvenim sporazumom o netiranju koji institucija može tretirati kao činitelja smanjenja rizika u skladu s člankom 295.

Za potrebe prvog podstavka točke (c), ako je ugovor o izvedenicama predmet kvalificiranog standardiziranog sporazuma o netiranju, valuta namire znači bilo koja valuta namire iz ugovora o izvedenici, glavnog kvalificiranog standardiziranog sporazuma o netiranju ili priloga kvalificiranom standardiziranom sporazumu o netiranju koji se odnosi na kreditnu potporu.

▼ C1

Ako u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom institucija priznaje varijacijsku maržu plaćenu drugoj ugovornoj strani u novcu kao imovinu, tu imovinu može isključiti iz mjere izloženosti ako su ispunjeni uvjeti iz točaka (a) do (e).

▼ M1

4. Za potrebe stavka 3. primjenjuje se sljedeće:

- (a) ► **C1** smanjenje primljene varijacijske marže ograničeno je na pozitivni dio sadašnjeg troška zamjene; ◀

▼ **M1**

- (b) ► **C1** institucija ne smije upotrebljavati varijacijsku maržu primljenu u novcu za smanjenje iznosa potencijalne buduće kreditne izloženosti, među ostalim ni za potrebe članka 298. stavka 1. točke (c) podtočke ii.; ◀

5. ► **C1** Uz tretman utvrđen u stavku 1., u slučaju prodanih kreditnih izvedenica institucija je u vrijednost izloženosti dužna uključiti efektivne zamišljene iznose na koje se odnose prodane kreditne izvedenice umanjene za negativne promjene fer vrijednosti koje su uključene u osnovni kapital u vezi s prodanom kreditnom izvedenicom. ◀ Rezultirajuća vrijednost izloženosti može se dodatno umanjiti za efektivni zamišljeni iznos kupljene kreditne izvedenice na isti referentni subjekt, uz uvjet da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) u slučaju kreditnih izvedenica kod kojih je referentni subjekt jedna osoba, kupljene kreditne izvedenice moraju biti na referentni subjekt koji ima jednako pravo u redosljedu naplate kao i odnosna referentna obveza prodane kreditne izvedenice ili koji joj je u redosljedu naplate podređen, a kreditni događaj koji se odnosi na nadređenu referentnu imovinu doveo bi do kreditnog događaja koji se odnosi na podređenu imovinu;
- (b) ako institucija kupuje zaštitu na skup referentnih subjekata, kupljenom zaštitom može se prebiti prodana zaštita na skup referentnih subjekata samo ako su skup referentnih subjekata i razina podređenosti u objema transakcijama identični;
- (c) preostali rok dospjeća kupljene kreditne izvedenice jednak je preostalom roku dospjeća prodane kreditne izvedenice ili je duži od njega;
- (d) ► **C1** pri određivanju dodatne vrijednosti izloženosti za prodane kreditne izvedenice, zamišljeni iznos kupljene kreditne izvedenice umanjuje se za svaku pozitivnu promjenu fer vrijednosti koja je uključena u osnovni kapital u vezi s kupljenom kreditnom izvedenicom; ◀
- (e) u slučaju tranširanih proizvoda, kreditna izvedenica kupljena kao zaštita odnosi se na referentnu obvezu koja ima jednako pravo u redosljedu naplate kao i odnosna referentna obveza prodane kreditne izvedenice.

Ako zamišljeni iznos prodane kreditne izvedenice nije umanjen za zamišljeni iznos kupljene kreditne izvedenice, institucije mogu pojedinačnu potencijalnu buduću izloženost te prodane kreditne izvedenice odbiti od ukupne potencijalne buduće izloženosti utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovog članka u vezi s, ovisno o slučaju, člankom 274. stavkom 2. ili člankom 299. stavkom 2. točkom (a). Ako se potencijalna buduća kreditna izloženost utvrđuje u vezi s člankom 298. stavkom 1. točkom (c) podtočkom ii.,  $PCE_{\text{gross}}$  može se umanjiti za pojedinačnu potencijalnu buduću izloženost prodanih kreditnih izvedenica bez prilagodbe vrijednosti NGR-a.

▼ M1

6. ► C1 Institucije ne smiju umanjiti efektivni zamišljeni iznos prodane kreditne izvedenice ako kreditnu zaštitu kupuju na temelju ugovora o razmjeni ukupnog prinosa i primljena neto plaćanja evidentiraju kao neto prihod, ali ne evidentiraju odgovarajuće smanjenje vrijednosti prodane kreditne izvedenice odraženo u osnovnom kapitalu. ◀

7. U slučaju kupljenih kreditnih izvedenica na skup referentnih subjekata, institucija može priznati smanjenje u skladu sa stavkom 5. za prodane kreditne izvedenice na pojedinačne referentne subjekte isključivo ako je kupljena zaštita ekonomski jednakovrijedna kupnji zaštite zasebno na svaki od pojedinačnih subjekata skupa. Ako kupuje kreditnu izvedenicu na skup referentnih subjekata, institucija može priznati smanjenje za skup prodanih kreditnih izvedenica samo ako su skup referentnih subjekata i razina podređenosti u objema transakcijama identični.

8. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, institucije se mogu koristiti metodom iz članka 275. za određivanje vrijednosti izloženosti ugovora iz točaka 1. i 2. Priloga II. samo kada se tom istom metodom koriste za određivanje vrijednosti izloženosti tih ugovora za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva iz članka 92.

▼ C1

Ako institucije primjenjuju metodu iz članka 275., mjeru izloženosti ne smiju umanjivati za iznos varijacijske marže primljene u novcu.

▼ M1*Članak 429.b*▼ C1

**Uvećanje za kreditni rizik druge ugovorne strane u repo transakcijama, transakcijama pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcijama s dugim rokom namire i maržnim kreditima**

▼ M1

1. ► C1 Osim vrijednosti izloženosti repo transakcija, transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcija s dugim rokom namire i maržnih kredita, uključujući one koji se vode izvanbilančno u skladu s člankom 429. stavkom 5., institucije su u mjeru izloženosti dužne uključiti uvećanje za kreditni rizik druge ugovorne strane određen, ovisno o slučaju, u skladu sa stavicama 2. ili 3. ovog članka. ◀

2. Za potrebe stavka 1., u slučaju transakcija s drugom ugovornom stranom koje nisu predmet standardiziranog sporazuma o netiranju koji ispunjava uvjete iz članka 206., uvećanje ( $E_i^*$ ) se određuje za svaku transakciju zasebno u skladu sa sljedećom formulom:

$$E_i^* = \max\{0, E_i - C_i\}$$

pri čemu je:

▼ C1

$E_i$  – fer vrijednost vrijednosnih papira ili novca pozajmljenih drugoj ugovornoj strani u okviru transakcije „i”;

**▼ C1**

$C_i$  – fer vrijednost novca ili vrijednosnih papira primljenih od druge ugovorne strane u okviru transakcije „i”.

**▼ M1**

3. Za potrebe stavka 1., u slučaju transakcija s drugom ugovornom stranom koje su predmet standardiziranog sporazuma o netiranju koji ispunjava uvjete iz članka 206., uvećanje za te transakcije ( $E_i^*$ ) određuje se za svaki sporazum zasebno u skladu sa sljedećom formulom:

$$E_i^* = \max \left\{ 0, \left( \sum_i E_i - \sum_i C_i \right) \right\}$$

pri čemu je:

**▼ C1**

$E_i$  – fer vrijednost vrijednosnih papira ili novca pozajmljenih drugoj ugovornoj strani za transakcije koje su predmet standardiziranog sporazuma o netiranju „i”;

**▼ M1****▼ C3**

$C_i$  – fer vrijednost novca ili vrijednosnih papira primljenih od druge ugovorne strane koji su predmet standardiziranog sporazuma o netiranju „i”.

**▼ M1**

4. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, institucije se mogu koristiti metodom iz članka 222., pri čemu primjenjivi ponder rizika podliježe donjoj granici od 20 %, za određivanje uvećanja za repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcije s dugim rokom namire i maržne kredite, uključujući one koji se vode izvanbilančno. Institucije se mogu koristiti tom metodom samo ako se njome koriste i za određivanje vrijednosti izloženosti tih transakcija za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva iz članka 92.

5. ► **C1** Ako se repo transakcija evidentira kao prodaja u skladu s računovodstvenim okvirom koji se na nju primjenjuje, institucija poništava sve računovodstvene unose povezane s prodajom. ◀

6. Ako institucija djeluje kao agent između dvije strane u repo transakcijama, transakcijama pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcijama s dugim rokom namire i maržnim kreditima, uključujući one koji se vode izvanbilančno, primjenjuje se sljedeće:

- (a) ako institucija klijentu ili drugoj ugovornoj strani pruža osiguranje ili jamstvo koje je ograničeno na bilo koju razliku između vrijednosti vrijednosnog papira ili novca koji je klijent pozajmio i vrijednosti kolaterala što ga je dužnik osigurao, u mjeru izloženosti uključuje samo uvećanje određeno, ovisno o slučaju, u skladu sa stavcima 2. ili 3.;
- (b) ako institucija ne pruža osiguranje ili jamstvo ni jednoj od uključenih strana, transakcija se ne uključuje u mjeru izloženosti;
- (c) ako je institucija ekonomski izložena odnosnom vrijednosnom papiru ili novcu u transakciji i ta izloženost nadilazi izloženost obuhvaćenu uvećanjem, u mjeru izloženosti uključuje i izloženost koja je jednaka punom iznosu vrijednosnog papira ili novca.

*Članak 430.***Izvještajni zahtjev**

1. Institucije su dužne dostaviti nadležnim tijelima sve potrebne informacije o omjeru financijske poluge i njegovim sastavnim dijelovima u skladu s člankom 429. Nadležna tijela uzimaju u obzir navedene informacije pri nadzornoj provjeri iz članka 97. Direktive 2013/36/EU.

Institucije su dužne također dostaviti nadležnim tijelima informacije potrebne za pripremu izvješća iz članka 511.

Nadležna tijela dužna su dostaviti EBA-i na njezin zahtjev sve informacije dobivene od institucija kako bi omogućile preispitivanje iz članka 511.

2. EBA sastavlja provedbene tehničke standarde kako bi odredila jedinstveni obrazac za izvješćivanje, upute za upotrebu navedenih obrazaca, učestalost i datume izvješćivanja i rješenja informacijske tehnologije, za potrebe izvještajnog zahtjeva iz stavka 1.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

## DIO OSMI

**OBJAVA INSTITUCIJA**

## GLAVA I.

**OPĆA NAČELA***Članak 431.***Obuhvat zahtjeva za objavu**

1. Institucije javno objavljuju informacije određene u glavi II., u skladu s odredbama iz članka 432.

2. Institucije su dužne javno objaviti informacije navedene u odobrenju nadležnih tijela iz trećeg dijela u vezi s instrumentima i metodologijama iz glave III.

3. Institucije su dužne donijeti formalnu politiku za usklađivanje sa zahtjevima za objavu, određenima u ovom dijelu, te imati politike za procjenu prikladnosti objavljenih informacija, uključujući provjeru njihove valjanosti i učestalost objavljivanja. Institucije su dužne također imati politike za procjenu prikazuju li njezine objavljene informacije sudionicima na tržištu cjelovit profil rizičnosti.

**▼B**

Ako objavljene informacije sudionicima na tržištu ne prikazuju cjelovit profil rizičnosti, institucije su dužne javno objaviti dodatne potrebne informacije uz informacije zatražene u skladu sa stavkom 1. Međutim, od njih se zahtijeva da u skladu s člankom 432. objavljuju samo informacije koje su materijalno značajne, a koje nisu zaštićene ili povjerljive.

4. Institucije su dužne na zahtjev objasniti svoje odluke o dodjeli rejtinga malim i srednjim poduzetnicima i drugim korporativnim podnositeljima zahtjeva za kredit, ako je potrebno i pisanim putem. Administrativni troškovi objašnjenja moraju biti razmjerni veličini kredita.

*Članak 432.***Informacije koje nisu materijalno značajne, zaštićene ili povjerljive informacije**

1. Institucije mogu izostaviti objavu jedne ili više informacija iz glave II., ako se informacije iz tih objava ne smatraju materijalno značajnima, osim u vezi s objavom iz članka 435. stavka 2. točke (c), članka 437. i članka 450.

Informacije se smatraju materijalno značajnima ako bi njihovo izostavljanje ili pogrešno navođenje moglo promijeniti ili utjecati na procjenu ili odluku osobe koja se oslanja na navedene informacije pri donošenju poslovnih odluka.

U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 EBA izdaje smjernice do 31. prosinca 2014. o načinu na koji institucije trebaju primijeniti materijalnu značajnost u vezi s zahtjevom za objavu iz glave II.

2. Institucije mogu izostaviti jednu ili više informacija uključenih u objave iz glave II. i III. ako te informacije uključuju informacije koje se smatraju zaštićenima ili povjerljivima u skladu s drugim i trećim podstavkom, osim u slučaju objave iz članka 437. i 450.

Informacije se smatraju zaštićenima ako bi njihova javna objava ugrozila konkurentski položaj institucije. One mogu uključivati informacije o proizvodima ili sustavima čija bi objava konkurentima umanjila vrijednost s njima povezanih ulaganja institucije.

Informacije se smatraju povjerljivima ako postoje obveze prema klijentima ili drugi odnosi s drugim ugovornim stranama koji instituciju obvezuju na zaštitu povjerljivosti.

U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 EBA izdaje smjernice do 31. prosinca 2014. o načinu na koji institucije trebaju primjenjivati zaštićene i povjerljive informacije u odnosu na zahtjeve za objavu iz glava II. i III.

**▼B**

3. U iznimnim slučajevima iz stavka 2., relevantna institucija je dužna u svojim objavama navesti da određene informacije nisu objavljene, razlog njihovog neobjavlivanja te objaviti općenitije informacije o predmetu zahtjeva za objavu, osim ako one nisu klasificirane kao zaštićene ili povjerljive.

4. Stavci 1., 2. i 3. ne dovode u pitanje opseg odgovornosti za neobjavlivanje materijalno značajnih informacija.

*Članak 433.***Učestalost objave**

Institucije provode objave zahtijevane u skladu s ovim dijelom najmanje jednom godišnje.

Godišnje objave provode se prema datumu objave financijskih izvješća.

Institucije ocjenjuju potrebu provođenja nekih ili svih objava češće od jednom godišnje s obzirom na relevantne značajke njihovog poslovanja kao što su opseg poslovanja, opseg djelatnosti, prisutnost u drugim državama, uključenost u druge financijske sektore i sudjelovanje na međunarodnim financijskim tržištima i platnim sustavima, sustavima namire i poravnanja. U navedenoj ocjeni posebna pozornost pridaje se mogućoj potrebi za češćom objavom informacija iz članka 437. i članka 438. točaka od (c) do (f) te informacija o izloženosti riziku i drugih informacija podložnima brzom promjeni.

U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 EBA izdaje smjernice do 31. prosinca 2014. o institucijama koje ocjenjuju potrebu provođenja češćih objava iz glava II. i III.

*Članak 434.***Način objave**

1. Institucije mogu odrediti primjeren medij, lokaciju i način provjere radi učinkovitog ispunjavanja zahtjeva za objavu iz ovog dijela. U opsegu u kojem je to izvedivo, sve objave se provode na jednom mediju ili lokaciji. Ako se slične informacije objave u dva ili više medija, u svakom se mediju navodi uputa na istovjetnu informaciju u drugom mediju.

2. Istovrsne objave institucija u vezi s računovodstvenim zahtjevima, zahtjevima povezanim s kotiranjem na burzi ili drugim zahtjevima mogu se smatrati poštovanjem ovog dijela. Ako objave nisu uključene u financijska izvješća, institucije su obvezne nedvosmisleno navesti u financijskim izvješćima gdje ih je moguće pronaći.





## GLAVA II.

## TEHNIČKI KRITERIJI TRANSPARENTNOSTI I OBJAVE

*Članak 435.***Ciljevi i politike upravljanja rizikom**

1. Institucije su dužne objaviti svoje ciljeve i politike upravljanja rizikom za svaku pojedinu kategoriju rizika, uključujući rizike iz ove glave. Spomenute objave uključuju:

- (a) strategije i postupke upravljanja rizicima;
- (b) strukturu i ustroj relevantne funkcije upravljanja rizikom, uključujući informacije o njezinoj ovlasti i statutu ili drugim primjerenim odredbama;
- (c) opseg i vrstu sustava izvješćivanja i mjerenja rizika;
- (d) politike zaštite od rizika i smanjenja rizika te strategije i postupke za praćenje stalne učinkovitosti zaštite od rizika i smanjenja rizika;
- (e) izjavu koju je odobrilo upravljačko tijelo o primjerenosti rješenja institucije za upravljanje rizikom kojom se jamči da su sustavi upravljanja rizikom na snazi primjereni s obzirom na profil i strategiju institucije;
- (f) kratku izjavu o riziku koju je odobrilo upravljačko tijelo kojom se sažeto opisuje ukupni profil rizičnosti institucije povezan s poslovnom strategijom. Navedena izjava uključuje ključne udjele i brojčane podatke koje vanjskim interesnim skupinama pružaju cjelovit pregled načina na koji institucija upravlja rizikom kao i načina na koji je profil rizičnosti institucije povezan s tolerancijom rizika koju odredi upravljačko tijelo.

2. Institucije su dužne objaviti i redovito, a najmanje jednom godišnje, ažurirati, sljedeće informacije u vezi sa sustavom upravljanja:

- (a) broj direktorskih mjesta na kojima se nalaze članovi upravljačkoga tijela;
- (b) politiku zapošljavanja za odabir članova upravljačkog tijela te njihovo stvarno znanje, sposobnosti i stručnost;
- (c) politiku raznovrsnosti pri odabiru članova upravljačkog tijela, njezinu svrhu i sve relevantne ciljeve spomenute politike te mjeru u kojoj su svrha i ciljevi ostvareni;

**▼B**

- (d) je li institucija uspostavila zaseban odbor za rizik te koliko je puta odbor za rizik zasjedao;
- (e) opis toka informacija o riziku do upravljačkog tijela.

*Članak 436.***Opseg primjene**

Institucije su dužne objaviti sljedeće informacije u vezi s opsegom primjene zahtjeva ove Uredbe u skladu s Direktivom 2013/36/EU:

- (a) ime institucije na koju se primjenjuju zahtjevi ove Uredbe;
- (b) opis razlika u konsolidacijskoj osnovi za računovodstvene i bonitetne potrebe, s kratkim opisom uključenih subjekata, u kojem se objašnjava jesu li oni:
  - i. u potpunosti konsolidirani;
  - ii. razmjerno konsolidirani;
  - iii. odbijeni od regulatornog kapitala;
  - iv. nisu konsolidirani niti odbijeni;
- (c) sve trenutačne ili predviđene značajne praktične ili pravne prepreke u vezi s promptnim prijenosom regulatornog kapitala ili podmirenja obveza između matičnog društva i njegovih društava kćeri;
- (d) ukupni iznos za koji je stvarni regulatorni kapital niži od zahtjevanog u svim društvima kćerima koja nisu uključena u konsolidaciju te ime ili imena navedenih društava kćeri;
- (e) prema potrebi, okolnosti primjene odredbi iz članaka 7. i 9.

*Članak 437.***Regulatorni kapital**

1. Institucije su dužne objaviti sljedeće informacije u vezi sa svojim regulatornim kapitalom:

- (a) potpuno usklađenje stavki redovnoga osnovnoga kapitala, dodatnoga osnovnoga kapitala, dopunskoga kapitala te filtara i odbitaka koji se primjenjuju u skladu s člancima od 32. do 35., 36., 56., 66. i 79. na regulatorni kapital institucije i bilance u revidiranim financijskim izvješćima institucije;

**▼B**

- (b) opis glavnih značajki instrumenata redovnoga osnovnoga kapitala, dodatnoga osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala koje je izdala institucija;
- (c) sve uvjete instrumenata redovnoga osnovnoga kapitala, dodatnoga osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala;
- (d) posebno objavljivanje vrste i iznosa sljedećeg:
  - i. svakog bonitetnog filtra koji se primjenjuje u skladu s člancima od 32. do 35.;
  - ii. svakog odbitka u skladu s člancima 36., 56. i 66.;
  - iii. stavki koje nisu odbijene u skladu s člancima 47., 48., 56., 66. i 79.;
- (e) opis svih ograničenja koja se primjenjuju na izračun regulatornog kapitala u skladu s ovom Uredbom te instrumenata, bonitetnih filtara i odbitaka na koje se ta ograničenja primjenjuju;
- (f) kada institucije objave stope kapitala izračunate primjenom elemenata regulatornog kapitala koji su utvrđeni na osnovi koja nije određena ovom Uredbom, sveobuhvatno objašnjenje osnove na kojoj su izračunate te stope kapitala.

2. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju jedinstveni obrasci za objavu u skladu sa stavkom 1. točkama (a), (b), (d) i (e).

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 438.***Kapitalni zahtjevi**

Institucije su dužne objaviti sljedeće informacije u vezi s njihovim poštovanjem zahtjeva iz članka 92. ove Uredbe i članka 73. Direktive 2013/36/EU:

- (a) sažetak pristupa institucije ocjeni adekvatnosti njezinog internog kapitala za potporu tekućim i budućim aktivnostima;

**▼B**

- (b) na zahtjev relevantnog nadležnog tijela, rezultat postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala uključujući sastav dodatnih kapitalnih zahtjeva na temelju postupka nadzorne provjere iz članka 104. stavka 1. točke (a) Direktive 2013/36/EU;
- (c) za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., 8 % iznosa izloženosti ponderirane rizikom za svaku od kategorija izloženosti iz članka 112.;
- (d) za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 3., 8 % iznosa izloženosti ponderirane rizikom za svaku od kategorija izloženosti iz članka 147. Za kategoriju izloženosti prema fizičkim osobama i malim i srednjim poduzetnicima, ovaj zahtjev primjenjuje se na svaku od kategorija izloženosti kojoj odgovaraju različite korelacije iz članka 154. stavaka od 1. do 4. Za kategoriju izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, ovaj zahtjev primjenjuje se na:
  - i. svaki od pristupa iz članka 155.;
  - ii. izloženosti kojima se trguje na burzi, izloženosti po vlasničkim ulaganjima koja ne kotiraju na burzama u dostatno diversificiranim portfeljima i druge izloženosti;
  - iii. izloženosti koje podliježu regulatornim prijelaznim odredbama u vezi s kapitalnim zahtjevima;
  - iv. izloženosti koje podliježu nastavku priznavanja odredbi o kapitalnim zahtjevima;
- (e) kapitalne zahtjeve izračunate u skladu s člankom 92. stavkom 3. točkama (b) i (c);
- (f) kapitalne zahtjeve izračunate u skladu s dijelom trećim, glavom III., poglavljima 2., 3. i 4. te objavljene zasebno.

Institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s člankom 153. stavkom 5. ili člankom 155. stavkom 2. dužne su objaviti izloženosti dodijeljene svakoj kategoriji iz tablice 1. članka 153. stavka 5. ili svakom ponderu rizika iz članka 155. stavka 2.

*Članak 439.***Izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane**

Institucije su dužne objaviti sljedeće informacije u vezi s izloženošću institucije kreditnom riziku druge ugovorne strane kao što je određeno u dijelu trećem, glavi II., poglavljju 6.:

- (a) opis metodologije primijenjene za raspoređivanje internog kapitala i dodjeljivanje kreditnih limita izloženostima riziku druge ugovorne strane;
- (b) opis politika za osiguravanje kolaterala i uspostavljanje kreditnih rezervi;

**▼B**

- (c) opis politika povezanih s izloženosti povratnom riziku;
- (d) opis učinka iznosa kolaterala koji bi institucija morala osigurati u slučaju smanjenja njezinoga kreditnog rejtinga;
- (e) bruto pozitivnu fer vrijednost ugovora, pozitivne učinke netiranja, netirane sadašnje kreditne izloženosti i neto kreditne izloženosti izvedenica. Neto kreditna izloženost izvedenica jest izloženost na osnovi transakcija koje se odnose na izvedene financijske instrumente nakon uzimanja u obzir pozitivnih učinaka pravno provedivih sporazuma o netiranju i ugovora o kolateralu;
- (f) mjere za vrijednost izloženosti riziku druge ugovorne strane u skladu s metodama iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 6. odjeljaka od 3. do 6. ovisno o metodi koja se primjenjuje;
- (g) zamišljenu vrijednost kreditnih izvedenica koje se koriste kao instrument zaštite i podjela sadašnje kreditne izloženosti prema vrstama izloženosti riziku druge ugovorne strane;
- (h) zamišljene iznose transakcija kreditnim izvedenicama, podijeljene prema primjeni za vlastiti kreditni portfelj institucije kao i za aktivnosti posredovanja, uključujući daljnju razradu prema grupama proizvoda u sklopu pojedine vrste kreditnih izvedenica s obzirom na to je li kreditna institucija primatelj ili pružatelj kreditne zaštite;
- (i) procjenu  $\alpha$  ako je institucija dobila odobrenje nadležnih tijela za procjenu  $\alpha$ .

*Članak 440.***Zaštitni slojevi kapitala**

1. Institucija je dužna objaviti sljedeće informacije u vezi sa svojim poštovanjem zahtjeva za protuciklički zaštitni sloj kapitala iz glave VII., poglavlja 4. Direktive 2013/36/EU:

- (a) geografsku distribuciju svojih kreditnih izloženosti koja je važna za izračun protucikličkog zaštitnog sloja kapitala;
- (b) iznos specifičnog protucikličkog zaštitnog sloja kapitala institucije.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju zahtjevi za objavu iz stavka 1.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 31. prosinca 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 441.***Pokazatelji globalne sistemske značajnosti**

1. Institucije koje se smatraju institucijama od globalne sistemske značajnosti u skladu s člankom 131. Direktive 2013/36/EU dužne su objaviti jednom godišnje vrijednosti pokazatelja primijenjenih za utvrđivanje rezultata institucija u skladu s metodologijom određivanja iz tog članka.

2. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju jedinstveni formati i datum za potrebe objave iz stavka 1. Pri izradi tih tehničkih standarda EBA uzima u obzir međunarodne standarde.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. srpnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 442.***Ispravci vrijednosti za kreditni rizik**

Institucije su dužne objaviti sljedeće informacije u vezi s izloženosti institucije kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku:

- (a) definicije za računovodstvene potrebe pojmova „dospio”i „umajen”;
- (b) opis pristupa i metoda donesenih radi utvrđivanja specifičnih i općih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik;
- (c) ukupni iznos izloženosti nakon računovodstvenog prebijanja te bez uzimanja u obzir učinaka tehnika smanjenja kreditnog rizika te prosječni iznos izloženosti tijekom razdoblja razvrstani prema različitim vrstama kategorija izloženosti;
- (d) geografsku distribuciju izloženosti podijeljenu u značajnim područjima prema značajnim kategorijama izloženosti uz dodatnu detaljniju razradu prema potrebi;
- (e) podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili vrsti druge ugovorne strane, razvrstanih prema kategorijama izloženosti, uključujući naznaku izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima, uz dodatnu detaljniju razradu prema potrebi;
- (f) preostali rok do dospijea za sve izloženosti, podijeljeno prema kategoriji izloženosti uz dodatnu detaljniju razradu prema potrebi;

**▼ B**

- (g) prema značajnoj gospodarskoj grani ili vrsti druge ugovorne strane, iznos:
- i. izloženosti kod kojih su izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti i dospjela nenaplaćena potraživanja odvojeno iskazani;
  - ii. specifičnih i općih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik;
  - iii. zahtjeva za specifičnim i općim ispravcima vrijednosti za kreditni rizik tijekom izvještajnog razdoblja;
- (h) iznos umanjenih i dospjelih izloženosti, iskazanih zasebno, podijeljeno prema značajnim geografskim područjima uključujući, ako je to moguće, iznose specifičnih i općih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik, koje se odnose na svako pojedino geografsko područje;
- i. usklađivanje promjena prilagodbe specifičnih i općih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik za umanjene izloženosti, prikazane zasebno. Spomenute informacije obuhvaćaju:
- i. opis vrste specifičnih i općih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik;
  - ii. početna stanja;
  - iii. iznose povezane s ispravcima vrijednosti za kreditni rizik tijekom izvještajnog razdoblja;
  - iv. iznose rezervirane ili ukinute rezervacije za procijenjene vjerojatne gubitke na osnovi izloženosti tijekom izvještajnog razdoblja, sve ostale ispravke vrijednosti, uključujući one određene tečajnim razlikama, poslovnim kombinacijama, preuzimanjima ili prodajom društava kćeri i transferima između ispravaka vrijednosti za kreditni rizik;
- v. završno stanje.

Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik i naplata plasmana evidentirani neposredno u računu dobiti i gubitka objavljuju se odvojeno.

*Članak 443.***Neopterećena imovina**

EBA do 30. lipnja 2014. izdaje smjernice kojima određuje objavu neopterećene imovine, uzimajući u obzir Preporuku ESRB/2012/2 Europskog odbora za sistemske rizike od 20. prosinca 2012. o financiranju kreditnih institucija<sup>(1)</sup>, a posebno Preporuku D o transparentnosti tržišta pri opterećenju imovine. Te se smjernice donose u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju objave vrijednosti bilance po kategoriji izloženosti podijeljene prema kvaliteti imovine i ukupnom iznosu neopterećene vrijednosti bilance, uzimajući u obzir Preporuku ESRB/2012/2 i pod uvjetom da EBA navede u svom izvješću da takva dodatna objava nudi pouzdane i smislene informacije.

<sup>(1)</sup> SL C 119, 25.4.2013., str. 1.

**▼B**

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 1. siječnja 2016.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 444.***Primjena VIPKR-a**

Za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s trećim dijelom, glavom II., poglavljem 2. sljedeće informacije objavljuju se za svaku od kategorija izloženosti iz članka 112.:

- (a) imena odabranih VIPKR-a i AKI-ja te razlozi za bilo kakve promjene;
- (b) kategorije izloženosti za koje se upotrebljava VIPKR ili AKI;
- (c) opis postupka koji se upotrebljava za transfer kreditnih procjena izdavatelja i izdanja na stavke koje nisu uključene u knjigu trgovanja;
- (d) povezivanje vanjskog kreditnog rejtinga odabranih VIPKR-a ili AKI-ja sa stupnjevima kreditne kvalitete iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 2., uzimajući u obzir da navedene informacije nije potrebno objaviti ako institucija poštuje standard povezivanja koji je objavila EBA;
- (e) vrijednosti izloženosti i vrijednosti izloženosti nakon smanjenja kreditnog rizika povezano sa svakim stupnjem kreditne kvalitete iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 2. kao i iznosi oduzeti od regulatornog kapitala.

*Članak 445.***Izloženost tržišnom riziku**

Institucije koje izračunavaju svoj kapitalni zahtjev u skladu s člankom 92. stavkom 3. točkama (b) i (c) dužne su objaviti te zahtjeve odvojeno za svaki rizik iz navedenih odredbi. K tome, kapitalni zahtjev za specifični kamatni rizik sekuritizacijskih pozicija objavljuje se odvojeno.

*Članak 446.***Operativni rizik**

Institucije su dužne objaviti odabir pristupa za ocjenu kapitalnih zahtjeva za operativni rizik za koji institucija ispunjava uvjete, te opis metodologije iz članka 312. stavka 2, ako ju institucija primjenjuje, uključujući opis relevantnih internih i vanjskih činitelja koji su uzeti u obzir u mjernom pristupu institucije, te u slučaju djelomične primjene, opseg i obuhvat različitih primijenjenih metodologija.



**▼B***Članak 447.***Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja koja nisu uključena u knjigu trgovanja**

Institucije su dužne objaviti sljedeće informacije u vezi s izloženosti vlasničkim ulaganjima koje nisu uključene u knjigu trgovanja:

- (a) podjela izloženosti s obzirom na namjeru ulaganja, uključujući namjeru ostvarivanja kapitalne dobiti i strateške razloge i pregled korištenih računovodstvenih postupaka i metoda vrednovanja, uključujući osnovne pretpostavke i postupke koji utječu na vrednovanje te svaku značajnu promjenu u tim postupcima;
- (b) bilančni iznos, fer vrijednost i, za ona vlasnička ulaganja koja kotiraju na burzi, usporedba s tržišnom cijenom kada se značajno razlikuje od fer vrijednosti;
- (c) vrste, prirodu i iznose izloženosti kojima se trguje na burzi, izloženosti po vlasničkim ulaganjima u društva koja ne kotiraju na burzi, a u dostatno su diversificiranim portfeljima i druge izloženosti;
- (d) kumulativno realizirani dobiti ili gubici od prodaje i likvidacije u navedenom razdoblju; i
- (e) ukupni iznos nerealiziranih dobitaka ili gubitaka, ukupan iznos dobitaka ili gubitaka na temelju prikrivenih ispravaka vrijednosti, te sve navedene iznose uključene u redovni osnovni kapital.

*Članak 448.***Izloženost kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja**

Institucije su dužne objaviti sljedeće informacije vezano uz izloženosti institucije kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja:

- (a) vrstu kamatnog rizika te ključne pretpostavke (uključujući ključne pretpostavke vezano uz unaprijed plaćene kredite te ponašanje depozita bez ugovorenog roka dospijeca) i učestalost mjerenja kamatnog rizika;
- (b) promjene dobiti, ekonomske vrijednosti ili druge relevantne mjere kojima se koristi uprava za pozitivni ili negativni kamatni šok prema metodama kojima se koristi uprava za mjerenje kamatne stope, po valutama.

*Članak 449.***Izloženost sekuritizacijskim pozicijama**

Institucije koje izračunavaju rizikom ponderirane iznose izloženosti u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 5. ili kapitalne zahtjeve u skladu s člankom 337. ili 338. dužne su objaviti sljedeće informacije, prema potrebi, odvojeno za knjigu trgovanja i knjigu pozicija kojima se ne trguje:

**▼B**

- (a) opis ciljeva institucije povezano s aktivnostima sekuritizacije;
- (b) vrstu drugih rizika uključujući likvidnosni rizik koji je povezan sa sekuritiziranom imovinom;
- (c) vrstu rizika u smislu nadređenosti naplate odnosnih sekuritizacijskih pozicija i u smislu odnosne imovine tih potonjih sekuritizacijskih pozicija koje su preuzete i zadržane obavljanjem resekuritizacijske aktivnosti;
- (d) različite uloge institucije u sekuritizacijskom postupku;
- (e) prikaz opsega uključenosti institucije u uloge iz točke (d);
- (f) opis uspostavljenih procesa za praćenje promjene kreditnog i tržišnog rizika sekuritiziranih izloženosti, kao i opis načina na koji kretanje odnosne imovine utječe na sekuritizirane izloženosti te opis kako se ti postupci razlikuju za resekuritizacijske izloženosti;
- (g) opis politike institucije koja uređuje primjenu zaštite i nematerijalne zaštite za smanjenje rizika zadržanih sekuritizacijskih izloženosti i resekuritizacijskih izloženosti, uključujući određivanje materijalno značajnih drugih ugovornih strana s kojima su sklopljeni poslovi zaštite prema vrsti izloženosti riziku;
- (h) pristupe izračuna iznosa rizikom ponderiranih izloženosti koje institucija primjenjuje za svoje sekuritizacijske aktivnosti, uključujući vrste sekuritizacijskih izloženosti na koje se svaki pristup primjenjuje;
- (i) vrste SSPN-a koje institucija kao sponzor primjenjuje za sekuritizaciju izloženosti trećih strana, uključujući i informaciju o tome ima li institucija i u kojem obliku i u kojem opsegu izloženosti prema navedenim SSPN-ovima, odvojeno za bilančne i izvanbilančne izloženosti, kao i popis subjekata kojima institucija upravlja ili ih savjetuje i koji ulažu u sekuritizacijske pozicije koje je institucija sekuritizirala ili u SSPN-ove koje institucija sponzorira;
- (j) sažetak računovodstvenih politika institucije kojima se institucija koristi za sekuritizacijske aktivnosti, što uključuje:
  - i. tretiraju li se transakcije kao prodaje ili financiranja;
  - ii. priznavanje dobiti od prodaje;
  - iii. metode, ključne pretpostavke, podatke za vrednovanje sekuritizacijskih pozicija kao i promjene u odnosu na prethodno razdoblje;
  - iv. tretman sintetskih sekuritizacija ako nisu obuhvaćene drugim računovodstvenim politikama;

**▼B**

- v. način vrednovanja imovine koja će se sekuritizirati i naznaka evidentira li se ta imovina u knjizi pozicija kojima se ne trguje ili knjizi trgovanja institucije;
  - vi. politike za priznavanje obveza u bilanci za ugovorne odredbe na temelju kojih bi institucija mogla biti dužna osigurati financijsku potporu za sekuritiziranu imovinu;
- (k) nazivi vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika kojima se koristi za sekuritizacije i vrstu izloženosti za koju se rabi svaki pojedinačni VIPKR;
- (l) ako je primjenjivo, opis pristupa interne procjene iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 5. odjeljka 3., uključujući strukturu procesa interne procjene te odnos između interne procjene i vanjskog rejtinga, primjenu interne procjene osim one za potrebe interne procjene kapitala, nadzorne mehanizme za postupak interne procjene, uključujući opis neovisnosti, odgovornosti i provjeru postupka interne procjene, vrsti izloženosti na koju se primjenjuje postupak interne procjene te čimbenike stresa koji se upotrebljavaju za određivanje razine kreditnog poboljšanja, prema vrsti izloženosti;
- (m) objašnjenje značajnih promjena svih kvantitativnih informacija iz točaka od (n) do (q) od posljednjeg izvještajnog razdoblja;
- (n) odvojeno za knjigu trgovanja i knjigu pozicija kojima se ne trguje, sljedeće informacije podijeljene prema vrsti izloženosti:
- i. ukupan preostali iznos izloženosti koje je sekuritizirala institucija, odvojeno za tradicionalne i sintetske sekuritizacije te sekuritizacije u kojima institucija djeluje samo kao sponzor;
  - ii. ukupan iznos bilančnih sekuritizacijskih pozicija zadržanih ili kupljenih te izvanbilančnih sekuritizacijskih izloženosti;
  - iii. ukupan iznos imovine koja će se sekuritizirati;
  - iv. za sekuritizirane izloženosti koje podliježu odredbi o prijevremenoj isplati, ukupan iznos iskorištene izloženosti koje se pripisuju zasebno udjelu inicijatora odnosno udjelu ulagatelja, ukupan iznos kapitalnih zahtjeva institucije na osnovi udjela inicijatora te ukupan iznos kapitalnih zahtjeva institucije na osnovi udjela ulagatelja u iskorištenim iznosima i neiskorištenim kreditnim linijama;
  - v. iznos sekuritizacijskih pozicija koje čine odbitnu stavku pri izračunu regulatornoga kapitala ili na koje se primjenjuje ponder rizika 1 250 %;
  - vi. sažet prikaz sekuritizacijskih aktivnosti tijekom tekućeg razdoblja, uključujući iznos sekuritiziranih izloženosti te iznos priznate dobiti ili gubitka od prodaje;

**▼ B**

- (o) zasebno za knjigu trgovanja i knjigu pozicija kojima se ne trguje, sljedeće informacije:
  - i. ukupan iznos zadržanih ili kupljenih sekuritizacijskih pozicija te povezanih kapitalnih zahtjeva, raščlanjen na sekuritizacijske i resekuritizacijske izloženosti te dalje raščlanjen na prikladan broj razreda primijenjenih pondera rizika ili raspona kapitalnog zahtjeva za svaki od pristupa primijenjenih za izračun kapitalnih zahtjeva;
  - ii. ukupan iznos zadržanih ili kupljenih resekuritizacijskih izloženosti raščlanjen prema izloženosti prije i nakon zaštite/osiguranja te izloženosti prema pružatelju nematerijalne kreditne zaštite, raščlanjen s obzirom na kategorije kreditne sposobnosti pružatelja nematerijalne kreditne zaštite ili naziv pružatelja nematerijalne kreditne zaštite;
- (p) za knjigu pozicija kojima se ne trguje te povezano s izloženostima koje je sekuritizirala institucija, iznos sekuritizirane imovine kod koje je izvršeno umanjenje (ispravak vrijednosti) ili koja je dospjela nenaplaćena te iznos gubitaka koje je institucija priznala u tekućem izvještajnom razdoblju, oboje raščlanjeno prema vrsti izloženosti;
- (q) za knjigu trgovanja, ukupan preostali iznos izloženosti koje je sekuritizirala institucija i koji podliježe izračunu kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, raščlanjen na tradicionalnu/sintetsku sekuritizaciju te prema vrsti izloženosti;
- (r) prema potrebi, je li institucija osigurala potporu u smislu članka 248. stavka 1. te učinak na regulatorni kapital.

*Članak 450.***Politika primitaka**

1. Institucije su dužne objaviti barem sljedeće informacije povezano sa svojom politikom primitaka te praksama za one kategorije zaposlenika institucije čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na njezin profil rizičnosti:
  - (a) informacije o postupku odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike primitaka kao i o broju sastanaka koje je održalo glavno tijelo koje nadzire primitke tijekom finansijske godine, uključujući prema potrebi, informacije o sastavu i mandatu odbora za primitke, vanjskom konzultantu čije su usluge korištene pri određivanju politike primitaka te ulozi relevantnih zainteresiranih strana;
  - (b) informacije o vezi između plaće i uspješnosti;
  - (c) najvažnije značajke sustava primitaka, uključujući informacije o kriterijima koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagodbu rizicima, politici odgode i kriterijima za prijenos prava iz primitaka;

**▼B**

- (d) omjere između fiksnih i varijabilnih primitaka određene u skladu s člankom 94. stavkom 1. točkom (g) Direktive 2013/36/EU;
- (e) informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se temelje prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente primitaka;
- (f) glavne parametre i obrazloženje svih shema varijabilnih komponenti primitaka te drugih negotovinskih pogodnosti;
- (g) ukupne kvantitativne informacije o primicima, podijeljene prema području poslovanja;
- (h) ukupne kvantitativne informacije o primicima podijeljene na više rukovodstvo i zaposlenike čiji postupci imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije, navodeći sljedeće:
  - i. iznose primitaka za financijsku godinu, podijeljeno na fiksne i varijabilne primitke te broj korisnika;
  - ii. iznose i oblike varijabilnih primitaka, podijeljeno na gotovinu, dionice, instrumente povezane s dionicama i ostalo;
  - iii. preostale iznose odgođenih primitaka, podijeljenih na dio primitaka za koje je pravo iz primitaka preneseno i dio primitaka za koje pravo iz primitaka još nije preneseno;
  - iv. iznose odgođenih primitaka dodijeljenih tijekom financijske godine, isplaćenih te umanjjenih na temelju usklađivanja s uspješnošću;
  - v. isplate pri zapošljavanju novih radnika i otpremnine isplaćene tijekom financijske godine te broj korisnika navedenih isplata;
  - vi. iznos otpremnina dodijeljenih tijekom financijske godine, broj korisnika te najveći iznos dodijeljen jednoj osobi;
- (i) broj pojedinaca čiji primici iznose milijun eura ili više po financijskoj godini, pri čemu se primici između 1 milijun eura i 5 milijuna eura dijele u platne razrede od po 500 000 eura, a primici od 5 milijuna eura ili više dijele se u platne razrede po 1 milijun eura;
- (j) na zahtjev države članice ili nadležnog tijela, ukupni primici svakog pojedinog člana upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva.

2. Za institucije koje su značajne zbog svoje veličine, unutarnje organizacije, vrste, opsega i složenosti njihovih aktivnosti, kvantitativne informacije iz ovog članka stavljaju se također na raspolaganje javnosti na razini članova upravljačkog tijela institucije.

**▼B**

Institucije ispunjavaju zahtjeve iz ovog članka na način koji je primjeren njihovoj veličini, unutarnjoj organizaciji te vrsti, opsegu i složenosti njihovih aktivnosti ne dovodeći u pitanje Direktivu 95/46/EZ.

*Članak 451.***Financijska poluga**

1. Institucije su dužne objaviti sljedeće informacije o svom omjeru financijske poluge izračunatom u skladu s člankom 429. i upravljanju rizikom prekomjerne financijske poluge:

- (a) omjer financijske poluge i način na koji institucija primjenjuje članak 499. stavke 2. i 3.;
- (b) raščlambu mjere ukupne izloženosti kao i usklađenost ukupne mjere izloženosti s relevantnim informacijama objavljenima u objavljenim financijskim izvješćima;
- (c) ako je primjenjivo, iznos fiducijarnih stavki koje su se prestale priznavati u skladu s člankom 429. stavkom 11.;
- (d) opis postupaka koji se primjenjuju za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge;
- (e) opis čimbenika koji su utjecali na omjer financijske poluge tijekom razdoblja na koje se odnosi objavljeni omjer financijske poluge.

2. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kako bi odredila jedinstveni obrazac za objave iz stavka 1. te upute za primjenu navedenog obrasca.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 30. lipnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

## GLAVA III.

**KVALIFIKACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRIMJENU POSEBNIH INSTRUMENTATA ILI METODOLOGIJA***Članak 452.***Primjena IRB pristupa na kreditni rizik**

Institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom u skladu s IRB pristupom dužne su objavljivati sljedeće informacije:

- (a) dopuštenje nadležnog tijela za pristup ili odobrenje za postupno uvođenje pristupa;

**▼ B**

- (b) objašnjenje i pregled:
- i. strukture internih rejting-sustava te veze između internih i vanjskih rejtinga;
  - ii. primjene internih procjena u druge svrhe osim za izračun izloženosti ponderiranih rizikom u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 3.;
  - iii. postupka upravljanja i priznavanja tehnika smanjenja kreditnog rizika;
  - iv. kontrolnih mehanizama rejting-sustava, uključujući opis neovisnosti, odgovornosti i provjere rejting-sustava;
- (c) opis internog rejting-procesa, zasebno za sljedeće kategorije izloženosti:
- i. središnje države i središnje banke;
  - ii. institucije;
  - iii. trgovačka društva, uključujući male i srednje poduzetnike, specijalizirano financiranje i otkupljena potraživanja od trgovačkih društava;
  - iv. stanovništvo, za svaku od kategorija izloženosti kojoj odgovaraju različite korelacije iz članka 154. stavaka od 1. do 4.;
  - v. vlasnička ulaganja;
- (d) vrijednosti izloženosti za svaku od kategorija izloženosti iz članka 147. Ako se institucija koristi vlastitim procjenama LGD-a ili konverzijskih faktora za izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom, iznosi izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama, institucijama i trgovačkim društvima bit će objavljeni odvojeno od iznosa izloženosti za koje se institucija ne koristi takvim procjenama;
- (e) za svaku od kategorija izloženosti prema središnjoj državi i središnjim bankama, institucijama, trgovačkim društvima i vlasničkim ulaganjima raščlanjene na dostatan broj rejting-kategorija dužnika (uključujući rejting-kategorije za dužnike u statusu nastanka neispunavanja obveza) kako bi se omogućilo smisleno razlikovanje kreditnog rizika, institucije su obvezne objaviti sljedeće:
- i. ukupne izloženosti, uključujući za kategorije izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama, institucijama i trgovačkim društvima, zbroj nepodmirenih kredita i vrijednosti izloženosti za neiskorištene obveze, a za vlasnička ulaganja iznos izloženosti);
  - ii. prosječni ponder rizika ponderiran izloženošću;

**▼B**

- iii. za institucije koje se koriste vlastitim procjenama konverzijskih faktora za izračun iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom, iznos neiskorištenih obveza i prosječnih vrijednosti izloženosti ponderiranih izloženošću za svaku kategoriju izloženosti;
- (f) Za kategoriju izloženosti prema stanovništvu te za svaku od kategorija iz točke (c) podtočke iv., ili objave opisane u točki (e) (prema potrebi na skupnoj osnovi), ili analizu izloženosti (nepodmireni krediti i vrijednosti izloženosti za neiskorištene obveze) na temelju dostatnog broja EL kategorija kako bi se omogućilo smisljeno razlikovanje kreditnog rizika (prema potrebi na skupnoj osnovi);
- (g) evidentirani specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik tijekom prethodnog razdoblja za svaku kategoriju izloženosti (za stanovništvo, za svaku od kategorija iz točke (c) podtočke iv. i usporedba s prethodnim razdobljem;
- (h) opis faktora koji su utjecali na ostvarene gubitke tijekom prethodnog razdoblja (primjerice, je li institucija ostvarila natprosječno visoke stope nastanka statusa neispunjavanja obveza ili natprosječno visok LGD i konverzijske faktore);
- (i) procjene institucije u usporedbi s ostvarenim vrijednostima tijekom dužeg razdoblja. Navedeno mora uključivati barem informacije o procjenama gubitaka u usporedbi sa stvarnim gubicima u svakoj kategoriji izloženosti (za stanovništvo, za svaku od kategorija kako je utvrđeno točkom (c) podtočkom iv. tijekom dovoljno dugog razdoblja kako bi se omogućila smisljena procjena uspješnosti procesa dodjele internog rejtinga za svaku kategoriju izloženosti (za stanovništvo, za svaku od kategorija iz točke (c) podtočke iv. Prema potrebi, institucije to dalje raščlanjuju kako bi omogućile analizu ostvarenih vrijednosti PD-a, za institucije koje upotrebljavaju vlastite procjene LGD-a i/ili konverzijske faktore, LGD-a i konverzijskih faktora u usporedbi s procijenjenim vrijednostima na temelju objava kvantitativne ocjene rizika iz ovog članka;
- (j) za sve kategorije izloženosti iz članka 147. te za sve kategorije izloženosti kojima odgovaraju različite korelacije iz članka 154. stavaka od 1. do 4.:
- i. za institucije koje upotrebljavaju vlastite procjene LGD-a za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom, izloženošću ponderirani prosječni LGD i PD u postocima za sva relevantna zemljopisna područja kreditnih izloženosti;
  - ii. za institucije koje ne upotrebljavaju vlastite procjene LGD-a, izloženošću ponderirani prosječni PD u postocima za sva relevantna zemljopisna područja kreditnih izloženosti.



**▼B**

Za potrebe točke (c), opis uključuje vrste izloženosti uključene u kategoriju izloženosti, definicije, metode i podatke za procjenu i validaciju PD-a te prema potrebi LGD-a i konverzijskih faktora, uključujući pretpostavke korištene pri procjeni navedenih parametara te opise značajnih odstupanja od definicije statusa neispunjavanja obveza iz članka 178., uključujući široke segmente na koje utječu navedena odstupanja.

Za potrebe točke (j), relevantna zemljopisna područja kreditnih izloženosti znače izloženosti u državama članicama u kojima je institucija dobila odobrenje za rad i državama članicama ili trećim zemljama u kojima institucije obavljaju aktivnosti putem podružnica ili društava kćeri.

*Članak 453.***Upotreba tehnika smanjenja kreditnog rizika**

Institucije koje primjenjuju tehnike smanjenja kreditnog rizika dužne su objaviti sljedeće informacije:

- (a) politike i postupke za bilančno i izvanbilančno netiranje te prikaz opsega u kojem ga subjekt upotrebljava;
- (b) politike i postupke za vrednovanje i upravljanje kolateralom;
- (c) opis glavnih vrsta kolaterala koje je institucija primila;
- (d) glavne vrste davatelja jamstava i drugih ugovornih strana u kreditnim izvedenicama te njihova kreditna sposobnost;
- (e) informacije o koncentracijama tržišnih ili kreditnih rizika u okviru primijenjenih tehnika smanjenja kreditnog rizika;
- (f) za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu sa standardiziranim pristupom ili IRB pristupom, ali bez korištenja vlastitih procjena LGD-a ili konverzijskih faktora u odnosu na kategoriju izloženosti, zasebno za svaku kategoriju izloženosti, ukupnu vrijednost izloženosti (nakon, ako je primjenjivo, bilančnog ili izvanbilančnog netiranja) koja je pokrivena, nakon primjene korektivnih faktora, priznatim financijskim kolateralom i drugim priznatim kolateralom;
- (g) za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu sa standardiziranim pristupom ili IRB pristupom, zasebno za svaku kategoriju izloženosti, ukupnu izloženost (nakon, ako je primjenjivo, bilančnog ili izvanbilančnog netiranja) koja je pokrivena jamstvima ili kreditnim izvedenicama. Za izloženosti po vlasničkim ulaganjima ovaj zahtjev primjenjuje se na svaki od pristupa iz članka 155.

**▼B***Članak 454.***Primjena naprednih pristupa za operativni rizik**

Institucije koje primjenjuju napredne pristupe iz članaka od 321. do 324. za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik dužne su objaviti opis korištenja polica osiguranja i drugih mehanizama za prijenos rizika u svrhu smanjenja izloženosti operativnom riziku.

*Članak 455.***Primjena internih modela za tržišni rizik**

Institucije koje izračunavaju kapitalne zahtjeve u skladu s člankom 363. dužne su objaviti sljedeće informacije:

- (a) za svaki obuhvaćeni portfelj:
  - i. značajke korištenih modela;
  - ii. prema potrebi, korištene metodologije i rizici izmjereni primjenom internog modela, uključujući opis pristupa koji je kreditna institucija primijenila za utvrđivanje razdoblja likvidnosti, metodologije koje je kreditna institucija primjenjivala za postizanje procjene kapitala koja je u skladu sa zahtijevanim standardom stabilnosti te pristupi koji su primijenjeni pri validaciji internog modela;
  - iii. opis testiranja otpornosti na stres primijenjenih na potportfelj;
  - iv. opis pristupa koji se primjenjuju za retroaktivno testiranje i validaciju točnosti i dosljednosti internih modela i procesa modeliranja;
- (b) obuhvat primjene odobrenja dobivenog od nadležnog tijela;
- (c) opis opsega i metodologije za usklađivanje sa zahtjevima iz članaka 104. i 105.
- (d) najviši, najniži i srednji iznos:
  - i. dnevnih mjera vrijednosti adherentne riziku tijekom izvještajnog razdoblja te na kraju razdoblja;
  - ii. mjere vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima tijekom izvještajnog razdoblja te na kraju razdoblja;
  - iii. vrijednosti rizika za dodatni rizik nastanka statusa neispunjanja obveza i migracijski rizik i za specifični rizik korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju tijekom izvještajnog razdoblja te na kraju razdoblja;

**▼B**

- (e) elemente kapitalnog zahtjeva kako je utvrđeno člankom 364.;
- (f) ponderirano prosječno razdoblje likvidnosti za svaki potportfelj pokriven internim modelima za dodatni rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza i migracijski rizik te za trgovanje korelacijama;
- (g) usporedba dnevnih mjera vrijednosti adherentne riziku na kraju dana s jednodnevnim promjenama vrijednosti portfelja na kraju sljedećeg radnog dana zajedno s analizom svih važnih prekoračenja tijekom izvještajnog razdoblja.

## DIO DEVETI

**DELEGIRANI I PROVEDBENI AKTI***Članak 456.***Delegirani akti**

1. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 462. povezano sa sljedećim:
  - (a) pojašnjenjem definicija iz članaka 4., 5., 142., 153., 192., 242., 272., 300., 381. i 411. kako bi osigurala jedinstvenu primjenu ove Uredbe;
  - (b) pojašnjenjem definicija iz članaka 4., 5., 142., 153., 192., 242., 272., 300., 381. i 411. kako bi se pri primjeni ove Uredbe uzela u obzir kretanja na financijskim tržištima;
  - (c) izmjenama popisa kategorija izloženosti iz članaka 112. i 147. kako bi se uzela u obzir kretanja na financijskim tržištima;
  - (d) iznosom navedenim u članku 123. točki (c), članku 147. stavku 5. točki (a), članku 153. stavku 4. i članku 162. stavku 4. kako bi se uzeli u obzir učinci inflacije;
  - (e) popisom i klasifikacijom izvanbilančnih stavki u prilogima I. i II., kako bi se uzela u obzir kretanja na financijskim tržištima;
  - (f) prilagodbom kategorija investicijskih društava iz članka 95. stavka 1. i članka 96. stavka 1., kako bi se uzela u obzir kretanja na financijskim tržištima;
  - (g) pojašnjenjem zahtjeva iz članka 97. kako bi se osigurala jedinstvena primjena ove Uredbe;
  - (h) izmjenom kapitalnih zahtjeva iz članaka od 301. do 311. ove Uredbe i članaka od 50.a do 50.d Uredbe (EU) br. 648/2012 kako bi se uzela u obzir kretanja ili izmjene međunarodnih standarda za izloženosti središnjoj drugoj ugovornoj strani;

**▼B**

- (i) pojašnjenjem pojmova iz izuzeća iz članka 400.;
- (j) izmjenom mjere kapitala i mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge iz članka 429. stavka 2. kako bi se ispravili svi nedostaci otkriveni na temelju izvješćivanja iz članka 430. stavka 1. prije nego što institucije moraju objaviti omjer financijske poluge kako je određeno u članku 451. stavku 1. točki (a).

2. EBA prati kapitalne zahtjeve za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju i do 1. siječnja 2015. dostavlja izvješće Komisiji. Tim se izvješćem posebno ocjenjuje sljedeće:

- (a) tretman CVA rizika kao samostalnoga kapitalnog zahtjeva u odnosu na njegov tretman kao sastavni dio okvira za tržišni rizik;
- (b) obuhvat primjene kapitalnog zahtjeva za CVA rizik uključujući izuzeće iz članka 482.;
- (c) priznate zaštite;
- (d) izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik.

Na temelju tog izvješća i kada je zaključeno da su takve mjere potrebne, Komisija je također ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 462. radi izmjene članka 381., članka 382. stavaka od 1. do 3. i članaka od 383. do 386. vezano uz te stavke.

*Članak 457.***Tehničke prilagodbe i korekcije**

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 462. kako bi provela tehničke prilagodbe i korekcije elemenata koji nisu ključni u sljedećim odredbama, kako bi se uzela u obzir kretanja vezano uz nove financijske proizvode ili aktivnosti, kako bi provela prilagodbe, u skladu s kretanjima nakon donošenja ove Uredbe, u drugim zakonskim aktima Unije o financijskim uslugama i računovodstvu, uključujući računovodstvenim standardima koji se temelje na Uredbi (EZ) br. 1606/2002:

- (a) kapitalni zahtjevi za kreditni rizik iz članaka od 111. do 134. i članaka od 143. do 191.;
- (b) učinke smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 193. do 241.;

**▼M5**

- (c) kapitalni zahtjevi za sekuritizaciju iz članaka 242. do 270.a;

**▼B**

- (d) kapitalni zahtjev za kreditni rizik druge ugovorne strane u skladu s člancima od 272. do 311.;
- (e) kapitalni zahtjev za operativni rizik iz članaka od 315. do 324.;
- (f) kapitalni zahtjev za tržišni rizik iz članaka od 325. do 377.;
- (g) kapitalni zahtjev za rizik namire iz članaka 378. i 379.;
- (h) kapitalni zahtjev za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju iz članaka 383., 384. i 386.;
- (i) dio drugi i članak 99. samo kao rezultat razvoja računovodstvenih standarda ili zahtjeva koji uzimaju u obzir zakonodavstvo Unije.

*Članak 458.***Makrobonitetni ili sistemski rizik utvrđen na razini države članice**

1. Države članice imenuju tijelo koje je odgovorno za primjenu ovog članka. To tijelo treba biti nadležno tijelo ili imenovano tijelo.
2. Kada tijelo koje je određeno u skladu sa stavkom 1. utvrdi promjene u intenzitetu makrobonitetnog ili sistemskog rizika u financijskom sustavu koje bi mogle imati ozbiljne negativne posljedice za financijski sustav i realno gospodarstvo u određenoj državi članici i za koje to tijelo smatra da bi na njih trebalo reagirati strožim nacionalnim mjerama, ono obavješćuje Europski parlament, Vijeće, Komisiju, ESRB i EBA-u o toj činjenici i podnosi odgovarajuće kvantitativne ili kvalitativne dokaze o sljedećem:
  - (a) promjenama u intenzitetu makrobonitetnog ili sistemskog rizika;
  - (b) razlozima zbog kojih bi te promjene mogle predstavljati prijetnju financijskoj stabilnosti na nacionalnoj razini;
  - (c) obrazloženjima zašto se člancima 124. i 164. ove Uredbe i člancima 101., 103., 104., 105., 133. i 136. Direktive 2013/36/EU ne može na odgovarajući način riješiti pitanje utvrđenih makrobonitetnih ili sistemskih rizika, uzimajući u obzir relativnu učinkovitost tih mjera;
  - (d) nacrtu nacionalnih mjera za ublažavanje promjena u intenzitetu rizika za institucije koje su dobile odobrenje za rad u toj matičnoj državi ili za podskup tih institucija, a koje se odnose na:
    - i. razinu regulatornoga kapitala iz članka 92.;
    - ii. zahtjeve za velike izloženosti iz članka 392. i članaka od 395. do 403.;

**▼B**

- iii. zahtjeve za javnu objavu iz članaka od 431. do 455.;
  - iv. razinu zaštitnog sloja za očuvanje kapitala iz članka 129. Direktive 2013/36/EU;
  - v. likvidnosne zahtjeve iz dijela šestog;
  - vi. pondere rizika za nekretninske balone u sektoru stambenih i poslovnih nekretnina; ili
  - vii. izloženosti unutar financijskog sektora;
- (e) objašnjenju razloga zbog kojih tijelo određeno u skladu sa stavkom 1. smatra nacrt mjera prikladnim, učinkovitim i razmjernim za rješavanje tog pitanja; i
- (f) procjeni vjerojatnog pozitivnog ili negativnog utjecaja nacrta mjera na unutarnje tržište na temelju informacija koje su dostupne toj državi članici.

3. Kada su ovlaštena za primjenu nacionalnih mjera u skladu s ovim člankom, tijela određena u skladu sa stavkom 1. dužna su pružiti relevantnim nadležnim tijelima ili imenovanim tijelima u drugim državama članicama sve relevantne informacije.

4. Vijeće je ovlašteno, na prijedlog Komisije i odlučujući kvalificiranom većinom, donijeti provedbeni akt za odbacivanje nacrta nacionalnih mjera iz točke (d) stavka 2.

U roku od mjesec dana od primitka obavijesti iz stavka 2., ESRB i EBA dostavljaju svoja mišljenja o točkama navedenima u tom stavku Vijeću, Komisiji i toj državi članici.

Posebno uzimajući u obzir mišljenja iz drugog podstavka i ako postoje robusni, čvrsti i detaljni dokazi da će ta mjera imati negativan utjecaj na unutarnje tržište koji je veći od koristi za financijsku stabilnost u smislu smanjenja utvrđenog makrobonitetnog ili sistemskog rizika, Komisija može, u roku od mjesec dana, predložiti Vijeću provedbeni akt kojim se odbacuje nacrt nacionalnih mjera.

U nedostatku prijedloga Komisije tijekom tog razdoblja od mjesec dana, ta država članica može odmah donijeti nacrt nacionalnih mjera za razdoblje do dvije godine ili dok makrobonitetni ili sistemski rizik prestane postojati, ako se to dogodi ranije.

Vijeće odlučuje o prijedlogu Komisije u roku od mjesec dana nakon primitka prijedloga i navodi svoje razloge za odbijanje ili neodbiyanje nacrta nacionalnih mjera.

**▼B**

Vijeće može odbaciti nacrt nacionalnih mjera samo ako smatra da nije ispunjen jedan ili više sljedećih uvjeta:

- (a) promjene u intenzitetu makrobonitetnog ili sistemskog rizika takve su prirode da čine rizik za financijsku stabilnost na nacionalnoj razini;
- (b) članci 124. i 164. ove Uredbe i članci 101., 103., 104., 105., 133., i 136. Direktive 2013/36/EU nisu adekvatni za rješavanje pitanja utvrđenog makrobonitetnog ili sistemskog rizika, uzimajući u obzir relativnu učinkovitost tih mjera;
- (c) nacionalne mjere iz nacrta prikladnije su za rješavanje pitanja utvrđenog makrobonitetnog ili sistemskog rizika i ne dovode do nerazmjernih negativnih učinaka na cijeli financijski sustav ili na dijelove financijskog sustava u drugim državama članicama ili u Uniji kao cjelini koji stvaraju zapreku funkcioniranju unutarnjeg tržišta;
- (d) navedeno se pitanje odnosi samo na jednu državu članicu; i
- (e) druge mjere iz ove Uredbe ili iz Direktive 2013/36/EU za rješavanje pitanja tih rizika nisu se još primjenjivale.

Pri donošenju svoje ocjene, koju temelji na dokazima koje je tijelo određeno u skladu sa stavkom 1. predočilo u skladu sa stavkom 2., Vijeće uzima u obzir mišljenje ESRB-a i EBA-e.

Ako u roku od mjesec dana nakon primitka prijedloga Komisije Vijeće ne donese provedbeni akt kojim se odbacuje nacrt nacionalnih mjera, država članica može donijeti mjere i primijeniti ih za razdoblje od do dvije godine ili dok makrobonitetni ili sistemski rizik prestane postojati, ako se to dogodi ranije.

5. Druge države članice mogu priznati mjere utvrđene u skladu s ovim člankom i primjenjivati ih na podružnice kojima su dale odobrenje za rad u matičnoj državi, ali koje se nalaze u državi članici koja je dobila odobrenje za primjenu tih mjera.

6. Kada države članice priznaju mjere utvrđene u skladu s ovim člankom, one o tome obavješćuju Vijeće, Komisiju, EBA-u, ESRB i državu članicu koja je dobila odobrenje za primjenu tih mjera.

7. Pri odlučivanju treba li priznati mjere utvrđene u skladu s ovim člankom, država članica uzima u obzir uvjete iz stavka 4.

8. Država članica koja je dobila odobrenje za primjenu mjera može zatražiti od ESRB-a da jednoj ili više država članica koje ne priznaju te mjere izda preporuku iz članka 16. Uredbe (EU) br. 1092/2010.

**▼B**

9. Prije isteka odobrenja izdanog u skladu sa stavkom 4., država članica je dužna, uz savjetovanje s ESRB-om i EBA-om, preispitati stanje i svaki put može, u skladu s postupkom iz stavka 4., donijeti novu odluku o produživanju razdoblja primjene nacionalnih mjera za jednu dodatnu godinu. Nakon prvog produživanja, Komisija najmanje jednom godišnje, uz savjetovanje s ESRB-om i EBA-om, preispituje stanje.

10. Neovisno o postupku iz stavaka od 3. do 9., države članice imaju pravo povećati pondere rizika u odnosu na pondere određene ovom Uredbom za do 25 % za izloženosti utvrđene u podtočkama vi. i vii. stavka 2. točke (d) ovog članka i donijeti stroža ograničenja velike izloženosti iz članka 395. za do 15 % za razdoblje od najviše dvije godine ili dok makrobonitetni ili sistemski rizik prestane postojati, ako se to dogodi ranije, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti i zahtjevi za obavješćivanje iz stavka 2. ovog članka.

*Članak 459.***Bonitetni zahtjevi**

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 462., kojima će se za razdoblje od godinu dana naložiti stroži bonitetni zahtjevi za izloženosti kada je to potrebno za reagiranje na promjene u intenzitetu mikrobonitetnih i makrobonitetnih rizika koji proizlaze iz tržišnih kretanja u Uniji ili izvan Unije i utječu na sve države članice, i kada instrumenti iz ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU nisu dovoljni za rješavanje pitanja tih rizika, a posebno na temelju preporuke ili mišljenja ESRB-a ili EBA-e vezano uz:

- (a) razinu regulatornoga kapitala iz članka 92.;
- (b) zahtjeve za velike izloženosti utvrđene u članku 392. i člancima od 395. do 403.;
- (c) zahtjeve za javnu objavu utvrđene u člancima od 431. do 455.

Komisija, uz pomoć ESRB-a, najmanje jednom godišnje podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o tržišnim kretanjima koja bi mogla zahtijevati primjenu ovog članka.

*Članak 460.***Likvidnost**

1. Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 462. kako bi detaljnije odredila opće zahtjeve iz članka 412. stavka 1. Delegirani akt donesen u skladu s ovim stavkom temelji se na stavkama koje se izvješćuju u skladu s dijelom šestim, glavom II. i Prilogom III., određuje u kojim okolnostima nadležna tijela moraju nametnuti kreditnim institucijama određene razine priljeva i odljeva kako bi obuhvatile specifične rizike kojima su izložene i poštuje pragove iz stavka 2.



**▼B**

2. Zahtjev za likvidnosnu pokrivenost iz članka 412. uvodi se postupno kako slijedi:

(a) 60 % zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost u 2015.;

(b) 70 % od 1. siječnja 2016.;

(c) 80 % od 1. siječnja 2017.;

(d) 100 % od 1. siječnja 2018.

Za potrebu toga, Komisija uzima u obzir izvješća iz članka 509. stavaka 1., 2. i 3. i međunarodne standarde koje donose međunarodni forumi kao i posebnosti Unije.

Komisija donosi delegirani akt iz stavka 1. do 30. lipnja 2014. On stupa na snagu do 31. prosinca 2014., ali se ne primjenjuje prije 1. siječnja 2015.

*Članak 461.***Preispitivanje postupnog uvođenja zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost**

1. Nakon savjetovanja s ESRB-om, EBA do 30. lipnja 2016. podnosi izvješće Komisiji o potrebi izmjene postupnog uvođenja zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost kako je navedeno u članku 460. stavku 2. U toj analizi treba voditi računa o tržišnom razvoju i razvoju međunarodnih pravila kao i posebnostima Unije.

EBA u svojem izvješću posebno ocjenjuje odgođeno uvođenje 100 %-tnog minimalnog obvezujućeg standarda do 1. siječnja 2019. To izvješće uzima u obzir godišnja izvješća iz članka 509. stavka 1., relevantne tržišne podatke i preporuke svih nadležnih tijela.

2. Kada je to potrebno radi rješavanja pitanja tržišnih i ostalih kretanja, Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 462. radi izmjene postupnog uvođenja iz članka 460. i odgode 100 %-tnog minimalnog obvezujućeg standarda za zahtjev za likvidnosnu pokrivenost iz članka 412. stavka 1. do 2019. i primjene 90 %-tnog obvezujućeg minimalnog standarda za zahtjev za likvidnosnu pokrivenost u 2018.

Za potrebe ocjene nužnosti odgode, Komisija uzima u obzir izvješće i ocjenu iz stavka 1.

Delegirani akt donesen u skladu s ovim člankom ne primjenjuje se prije 1. siječnja 2018. i stupa na snagu do 30. lipnja 2017.

▼ **M5***Članak 462.***Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
  
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 244. stavka 6. i članka 245. stavka 6. te članaka od 456. do 460. dodjeljuje se na neodređeno vrijeme od 28. lipnja 2013.
  
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom mogu trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 244. stavka 6. i članka 245. stavka 6. te članaka od 456. do 460. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
  
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
  
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
  
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 244. stavka 6. i članka 245. stavka 6. te članaka od 456. do 460. stupa na snagu samo ako Europski parlament ni Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

▼ **B***Članak 463.***Prigovori na regulatorne tehničke standarde**

Kada Komisija donese regulatorni tehnički standard u skladu s ovom Uredbom koji je jednak nacrtu regulatornog tehničkog standarda koji je podnijela EBA, razdoblje tijekom kojega Europski parlament i Vijeće mogu izraziti svoje prigovore tom regulatornom tehničkom standardu jest mjesec dana od datuma obavijesti. Na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća, to se razdoblje produžuje za mjesec dana. Odstupajući od drugog podstavka članka 13. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1093/2010, razdoblje tijekom kojeg Europski parlament ili Vijeće mogu izraziti prigovor tom regulatornom tehničkom standardu može se, prema potrebi, produžiti za daljnjih mjesec dana.

▼B*Članak 464.***Europski odbor za bankarstvo**

1. Komisiji pomaže Europski odbor za bankarstvo, koji je osnovan na temelju Odluke Komisije 2004/10/EZ <sup>(1)</sup>. Spomenuti odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

## DIO DESETI

**PRIJELAZNE ODREDBE, IZVJEŠĆA, PREISPITIVANJA I IZMJENE**

## GLAVA I.

**PRIJELAZNE ODREDBE***POGLAVLJE 1.****Kapitalni zahtjevi, nerealizirani dobiti i gubici koji se mjere po fer vrijednosti te odbici***

## Odjeljak 1.

**Kapitalni zahtjevi***Članak 465.***Kapitalni zahtjevi**

1. Odstupajući od članka 92. stavka 1. točaka (a) i (b), u razdoblju od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014., primjenjuju se sljedeći kapitalni zahtjevi:
  - (a) stopa redovnoga osnovnoga kapitala u razini koja pripada rasponu između 4 % i 4,5 %;
  - (b) stopa osnovnoga kapitala u razini koja pripada rasponu između 5,5 % i 6 %.
2. Nadležna tijela određuju i objavljuju razine stopa redovnoga osnovnoga kapitala i stopa osnovnoga kapitala u rasponima određenima u stavku 1. koje su institucije dužne poštovati ili nadmašiti.

*Članak 466.***Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja**

Odstupajući od članka 24. stavka 2., nadležna tijela odobravaju institucijama od kojih se zahtijeva da prvi put provode vrednovanje imovine i izvanbilančnih stavki i određuju regulatorni kapital u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima koji se primjenjuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002, razdoblje od 24 mjeseca za provedbu potrebnih internih postupaka i tehničkih zahtjeva.

<sup>(1)</sup> SL L 3, 7.1.2004., str. 36.

**▼B**

## Odjeljak 2.

**Nerealizirani dobiti i gubici mjereni po fer vrijednosti***Članak 467.***Nerealizirani gubici mjereni po fer vrijednosti**

1. Odstupajući od članka 35., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. institucije u izračun stavki redovnog osnovnoga kapitala uključuju samo primjenjiv postotak nerealiziranih gubitaka povezanih s imovinom ili obvezama mjeranima po fer vrijednosti i iskazanima u bilanci, isključujući one iz članka 33. i sve ostale nerealizirane gubitke iskazane u računu dobiti i gubitka.

2. Primjenjivi postotak za potrebe stavka 1. raspoređuje se kako slijedi:

- (a) od 20 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.;
- (b) od 40 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;
- (c) od 60 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.; i
- (d) od 80 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017.

Odstupajući od stavka 1., nadležna tijela mogu, u slučajevima kada je takav tretman primijenjen prije 1. siječnja 2014., dopustiti institucijama neuključivanje u bilo koji element regulatornoga kapitala nerealiziranih dobitaka ili gubitaka na osnovi izloženosti prema središnjim državama koje su raspoređene u kategoriju „raspoloživo za prodaju” MRS-a 39 koji je potvrdio EU.

Tretman naveden u drugom podstavku primjenjuje se dok Komisija ne donese uredbu na temelju Uredbe (EZ) br. 1606/2002 kojom se potvrđuje Međunarodni standard financijskog izvješćivanja koji zamjenjuje MRS 39.

3. Nadležna tijela određuju i objavljuju primjenjiv postotak u rasponima navedenim u točkama od (a) do (d) stavka 2.

*Članak 468.***Nerealizirani dobiti mjereni po fer vrijednosti**

1. Odstupajući od članka 35., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. institucije isključuju iz stavki redovnog osnovnoga kapitala primjenjiv postotak nerealiziranih dobitaka povezanih s imovinom ili obvezama mjeranima po fer vrijednosti i iskazanima u bilanci, isključujući one iz članka 33. i sve ostale nerealizirane dobitke osim onih povezanih s ulaganjima u nekretnine koji se iskazuju u računu dobiti i gubitka. Dobiveni preostali iznos ne isključuje se iz stavki redovnog osnovnoga kapitala.

**▼B**

2. Za potrebe stavka 1., primjenjivi postotak iznosi 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014., a nakon toga raspoređuje se kako slijedi:

- (a) od 60 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;
- (b) od 40 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.;
- (c) od 20 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017.

Od 1. siječnja 2015., kada u skladu s člankom 467. nadležno tijelo zahtijeva od institucija da uključuju u izračun redovnoga osnovnoga kapitala 100 % njihovih nerealiziranih gubitaka mjenjenih po fer vrijednosti, to nadležno tijelo može također dopustiti institucijama da uključe u taj izračun 100 % njihovih nerealiziranih dobitaka po fer vrijednosti.

Od 1. siječnja 2015., kada u skladu s člankom 467. nadležno tijelo zahtijeva od institucija da u izračun redovnoga osnovnoga kapitala uključuju postotak nerealiziranih gubitaka mjenjenih po fer vrijednosti, to nadležno tijelo ne smije odrediti primjenjiv postotak nerealiziranih dobitaka u skladu sa stavkom 2. ovog članka koji ima za posljedicu postotak nerealiziranih dobitaka koji je uključen u izračun redovnoga osnovnoga kapitala koji premašuje primjenjiv postotak nerealiziranih gubitaka određen u skladu s člankom 467.

3. Nadležna tijela određuju i objavljuju primjenjiv postotak nerealiziranih dobitaka u rasponima navedenima u točkama od (a) do (c) stavka 2. koji je uklonjen iz redovnoga osnovnoga kapitala.

4. Odstupajući od članka 33. stavka 1. točke (c), tijekom razdoblja od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2017. institucije nisu dužne uključiti u svoj regulatorni kapital primjenjiv postotak, kako je naveden u članku 478., dobitaka i gubitaka, nastalih vrednovanjem obveza po izvedenicama po fer vrijednosti, koji proizlaze iz promjena kreditne sposobnosti same institucije. Postotak primijenjen na gubitke vrednovane po fer vrijednosti koji proizlaze iz promjena kreditne sposobnosti same institucije ne smije biti veći od postotka primijenjenog na dobitke vrednovane po fer vrijednosti koji proizlaze iz promjena kreditne sposobnosti same institucije.

### Odjeljak 3.

#### **Odbici**

##### Pododjeljak 1.

#### **Odbici od stavki redovnoga osnovnoga kapitala**

##### *Članak 469.*

#### **Odbici od stavki redovnoga osnovnoga kapitala**

1. Odstupajući od članka 36. stavka 1., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. primjenjuje se sljedeće:

**▼B**

- (a) institucije su dužne odbiti od stavki redovnoga osnovnoga kapitala primjenjiv postotak iz članka 478. iznosa koje se mora odbiti u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkama (a) do (h), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;
- (b) institucije su dužne primjenjivati relevantne odredbe članka 472. na preostale iznose stavki koje se mora odbiti u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkama od (a) do (h), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;
- (c) institucije su dužne odbiti od stavki redovnoga osnovnoga kapitala primjenjiv postotak iz članka 478. ukupnog iznosa koji se mora odbiti u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkama (c) i (i) nakon primjene članka 470.;
- (d) institucije su dužne primjenjivati zahtjeve iz članka 472. stavka 5. ili stavka 11., prema potrebi, na ukupni preostali iznos stavki koji se mora odbiti u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkama (c) i (i) nakon primjene članka 470.

2. Institucije su dužne odrediti dio ukupnog preostalog iznosa iz stavka 1. točke (d) koji podliježe članku 472. stavku 5. tako da iznos iz točke (a) ovog stavka podijele s iznosom iz točke (b) ovog stavka:

- (a) iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika iz članka 470. stavka 2. točke (a);
- (b) zbroj iznosa iz članka 470. stavka 2. točaka (a) i (b).

3. Institucije su dužne odrediti dio ukupnog preostalog iznosa iz stavka 1. točke (d), koji podliježe članku 472. stavku 11. tako da iznos iz točke (a) ovog stavka podijele s iznosom iz točke (b) ovog stavka:

- (a) iznos izravnih i neizravnih ulaganja u instrumente redovnoga osnovnoga kapitala iz članka 470. stavka 2. točke (b);
- (b) zbroj iznosa iz članka 470. stavka 2. točaka (a) i (b).

*Članak 470.***Izuzeće od obveze odbijanja od stavki redovnoga osnovnoga kapitala**

1. Za potrebe ovog članka, relevantne stavke redovnoga osnovnoga kapitala obuhvaćaju stavke redovnoga osnovnoga kapitala institucije izračunate nakon primjene odredbi od članaka 32. do 35. i odbitaka u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkama od (a) do (h), točkom (k) podtočkama od ii. do v. i točkom (l), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika.

**▼B**

2. Odstupajući od članka 48. stavka 1. tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017., institucije ne smiju odbijati stavke iz točaka (a) i (b) ovog stavka koje ukupno iznose jednako ili manje od 15 % relevantnih stavki redovnoga osnovnoga kapitala institucije:

- (a) odgođenu poreznu imovinu koja je ovisna o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika te koja je ukupno jednaka ili manja od 10 % relevantnih stavki redovnoga osnovnoga kapitala;
- (b) ako institucija ima značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora, izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnoga osnovnoga kapitala tog subjekta koje je ukupno jednako ili manje od 10 % relevantnih stavki redovnoga osnovnoga kapitala.

3. Odstupajući od članka 48. stavka 4. stavkama izuzetima od odbitaka u skladu sa stavkom 2. ovog članka dodjeljuje se ponder od 250 %. Stavke iz stavka 2. točke (b) ovog članka podliježu zahtjevima dijela trećeg, glave IV. prema potrebi.

*Članak 471.*

**Izuzeće od odbitka ulaganja u kapital društava za osiguranje od stavki redovnoga osnovnoga kapitala**

1. Odstupajući od članka 49. stavka 1., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2022., nadležna tijela mogu dopustiti institucijama da ne odbijaju ulaganja u kapital društava za osiguranje, društava za reosiguranje i osigurateljnih holdinga ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) uvjeti utvrđeni u članku 49. stavku 1. točkama (a), (c) i (e);
- (b) nadležna tijela zadovoljna su s razinom kontrole rizika i postupcima financijske analize koje je institucija posebno donijela radi nadzora ulaganja u dotično društvo ili holding;
- (c) ulaganja institucije u kapital društava za osiguranje, društava za reosiguranje ili osigurateljnog holdinga ne prelaze 15 % instrumenata redovnoga osnovnoga kapitala koji je izdao taj osigurateljni subjekt 31. prosinca 2012. i tijekom razdoblja od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2022.;
- (d) iznos ulaganja u kapital koji nije odbijen ne prelazi iznos koji se drži u instrumentima redovnoga osnovnoga kapitala društava za osiguranje, društava za reosiguranje ili osigurateljnog holdinga 31. prosinca 2012.

**▼B**

2. Ulaganja u kapital koja nisu odbijena u skladu sa stavkom 1. tretiraju se kao izloženosti i dodjeljuje im se ponder rizika od 370 %.

*Članak 472.***Stavke koje se ne odbijaju od redovnoga osnovnoga kapitala**

1. Odstupajući od članka 33. stavka 1. točke (c) i članka 36. stavka 1. točaka (a) do (i), tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. institucije primjenjuju ovaj članak na preostale iznose stavki iz članka 468. stavka 4. i članka 469. stavka 1. točaka (b) i (d), prema potrebi.

2. Preostali iznos prilagodbi vrednovanja obveza po izvedenicama koje proizlaze iz vlastitoga kreditnog rizika institucije ne odbija se.

3. Institucije su dužne primijeniti sljedeće na preostale iznose gubitaka tekuće financijske godine iz članka 36. stavka 1. točke (a):

(a) gubici koji su značajni odbijaju se od stavki osnovnoga kapitala;

(b) gubici koji nisu značajni ne odbijaju se.

4. Institucije su dužne odbiti preostali iznos nematerijalne imovine iz članka 36. stavka 1. točke (b) od stavki osnovnoga kapitala.

5. Preostali iznos odgođene porezne imovine iz članka 36. stavka 1. točke (c) ne odbija se te podliježe ponderu rizika od 0 %.

6. Pola preostalog iznosa stavki iz članka 36. stavka 1. točke (d) odbija se od stavki osnovnoga kapitala, a pola od stavki dopunskoga kapitala.

7. Preostali iznos imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca iz članka 36. stavka 1. točke (e) ne odbija se ni od kojeg elementa regulatornoga kapitala te se uključuje u stavke redovnoga osnovnoga kapitala u opsegu u kojem bi taj iznos bio priznat kao osnovni kapital u skladu s nacionalnim mjerama za prijenos članka 57. za točke od (a) do (ca) Direktive 2006/48/EZ.

8. Institucije su dužne primijeniti sljedeće na preostale iznose ulaganja u vlastite instrumente redovnoga osnovnoga kapitala iz članka 36. stavka 1. točke (f):

(a) iznos izravnih ulaganja odbija se od stavki osnovnoga kapitala;



**▼B**

- (b) iznos neizravnih i sintetskih ulaganja, uključujući vlastite instrumente redovnoga osnovnoga kapitala koje bi institucija mogla biti obvezna kupiti na temelju postojeće ili potencijalne ugovorne obveze ne odbija se te je podložan ponderu rizika u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. ili 3. i zahtjevima iz dijela trećeg, glave IV., prema potrebi.

9. Institucije su dužne primjenjivati sljedeće na preostali iznos ulaganja u instrumente redovnoga osnovnoga kapitala subjekta financijskog sektora ako institucija ima recipročna međusobna ulaganja s tim društvom iz članka 36. stavka 1. točke (g):

- (a) ako institucija nema značajno ulaganje u tom subjektu financijskog sektora, iznos njezinog ulaganja u instrumente redovnoga osnovnoga kapitala tog subjekta tretira se u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (h);
- (b) ako institucija ima značajno ulaganje u tom subjektu financijskog sektora, iznos njezinih ulaganja u instrumente redovnoga osnovnoga kapitala tog subjekta tretira se u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (i).

10. Institucije su dužne primjenjivati sljedeće na preostale iznose stavki iz članka 36. stavka 1. točke (h):

- (a) pola iznosa koje se mora odbiti a koji se odnose na izravna ulaganja odbija se od stavki osnovnoga kapitala, a pola od stavki dopunskoga kapitala;
- (b) iznosi koji se odnose na neizravna i sintetska ulaganja ne odbijaju se te podliježu ponderima rizika u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. ili 3. te zahtjevima iz dijela trećeg, glave IV., prema potrebi.

11. Institucije su dužne primjenjivati sljedeće na preostale iznose stavki iz članka 36. stavka 1. točke (i):

- (a) pola iznosa koji se moraju odbiti, a koji se odnose na izravna ulaganja odbija se od stavki osnovnoga kapitala, a pola od stavki dopunskoga kapitala;
- (b) iznosi koji se odnose na neizravna i sintetska ulaganja ne odbijaju se te podliježu ponderima rizika u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. ili 3. te zahtjevima iz dijela trećeg, glave IV., prema potrebi.

*Članak 473.***Uvođenje izmjena MRS-a 19**

1. Odstupajući od članka 481. tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2018., nadležna tijela mogu dopustiti institucijama koje pripremaju svoja financijska izvješća u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima donesenim u skladu s postupkom iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 da dodaju svom redovnom osnovnom kapitalu primjenjivi iznos u skladu sa stavkom 2. ili stavkom 3. ovog članka, prema potrebi, pomnožen s faktorom primijenjenim u skladu sa stavkom 4.

2. Primjenjivi iznos izračunava se odbijanjem zbroja dobivenog u skladu s točkom (b) od zbroja dobivenog u skladu s točkom (a):

(a) institucije utvrđuju vrijednosti imovine svojih mirovinskih fondova ili planova, ovisno o slučaju, pod pokroviteljstvom poslodavca, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1126/2008 <sup>(1)</sup> kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 1205/2011 <sup>(2)</sup>. Institucije zatim odbijaju od vrijednosti te imovine vrijednosti obveza koje proizlaze iz istih fondova ili planova utvrđene u skladu s istim računovodstvenim pravilima;

(b) institucije utvrđuju vrijednosti imovine svojih mirovinskih fondova ili planova, ovisno o slučaju, u skladu s pravilima iz Uredbe (EZ) br. 1126/2008. Institucije zatim odbijaju od vrijednosti te imovine, vrijednosti obveza koje proizlaze iz istih fondova ili planova utvrđene u skladu s istim računovodstvenim pravilima.

3. Iznos utvrđen u skladu sa stavkom 2. ograničen je na iznos koji se ne treba odbijati od regulatornoga kapitala, prije 1. siječnja 2014., u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje Direktive 2006/48/EZ, u mjeri u kojoj bi te nacionalne mjere za prenošenje bile priznate za tretman iz članka 481. ove Uredbe u dotičnoj državi članici.

4. Primjenjuju se sljedeći faktori:

(a) 1 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.;

(b) 0,8 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;

(c) 0,6 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.;

<sup>(1)</sup> Uredba Komisije (EZ) br. 1126/2008 od 3. studenoga 2008. o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 320, 29.11.2008., str. 1.).

<sup>(2)</sup> Uredba Komisije (EU) br. 1205/2011 od 22. studenoga 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1126/2008 o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća o Međunarodnom standardu financijskog izvješćivanja (MSFI) 7 (SL L 305, 23.11.2011., str. 16.).

**▼B**

- (d) 0,4 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017.;
- (e) 0,2 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2018.
5. Institucije su dužne objaviti vrijednosti imovine i obveza u skladu sa stavkom 2. u svojim objavljenim financijskim izvješćima.

**▼M4***Članak 473.a***Uvođenje MSFI-ja 9**

1. Odstupajući od članka 50. i do kraja prijelaznog razdoblja iz stavka 6. ovog članka, iznos izračunan u skladu s ovim stavkom mogu u svoj redovni osnovni kapital uvrstiti:

- (a) institucije koje pripremaju svoje financijske izvještaje u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima donesenima u skladu s postupkom iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002.;
- (b) institucije koje na temelju članka 24. stavka 2. ove Uredbe vrednuju imovinu i izvanbilančne stavke te utvrđuju regulatorni kapital u skladnosti s međunarodnim računovodstvenim standardima donesenima u skladu s postupkom iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002.;
- (c) institucije koje vrednuju imovinu i izvanbilančne stavke u skladu s računovodstvenim standardima prema Direktivi 86/635/EEZ i koje primjenjuju model očekivanih kreditnih gubitaka koji je isti kao onaj koji se primjenjuje u međunarodnim računovodstvenim standardima donesenima u skladu s postupkom iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002.

Iznos iz prvog podstavka izračunava se kao zbroj sljedećeg:

- (a) za izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 2. iznos ( $AB_{SA}$ ) izračunan prema sljedećoj formuli:

$$AB_{SA} = (A_{2,SA} + A_{4,SA} - t) \cdot f$$

pri čemu je:

$A_{2,SA}$  = iznos izračunan u skladu sa stavkom 2.;

$A_{4,SA}$  = iznos izračunan u skladu sa stavkom 4. na temelju iznosa izračunanih u skladu sa stavkom 3.;

$f$  = primjenjivi faktor utvrđen u stavku 6.;

$t$  = povećanje redovnog osnovnog kapitala zbog poreznog odbitka za iznose  $A_{2,SA}$  i  $A_{4,SA}$ ;

- (b) za izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3. iznos ( $AB_{IRB}$ ) izračunan prema sljedećoj formuli:

▼ **M4**

$$AB_{\text{IRB}} = (A_{2,\text{IRB}} + A_{4,\text{IRB}} - t) \cdot f$$

pri čemu je:

$A_{2,\text{IRB}}$  = iznos izračunan u skladu sa stavkom 2. prilagođen u skladu sa stavkom 5. točkom (a);

$A_{4,\text{IRB}}$  = iznos izračunan u skladu sa stavkom 4. na temelju iznosa izračunanih u skladu sa stavkom 3., prilagođenih u skladu sa stavkom 5. točkama (b) i (c);

$f$  = primjenjivi faktor utvrđen u stavku 6.;

$t$  = povećanje redovnog osnovnog kapitala zbog poreznog odbitka za iznose  $A_{2,\text{IRB}}$  i  $A_{4,\text{IRB}}$ .

2. Institucije izračunavaju iznose  $A_{2,\text{SA}}$  i  $A_{2,\text{IRB}}$  iz stavka 1. drugog podstavka točke (a), odnosno (b), kao veći od iznosa navedenih odvojeno u točkama (a) i (b) ovog stavka za svoje izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 2. te za svoje izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3.:

(a) nule;

(b) iznosa izračunanog u skladu s točkom i. umanjenog za iznos izračunan u skladu s točkom ii.:

i. zbroja očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju kako je određeno u skladu s točkom 5.5.5. MSFI -ja 9 kako je naveden u Prilogu Uredbi Komisije (EZ) br. 1126/2008 („Prilog u vezi s MSFI-jem 9) i iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja kako je određeno u skladu s točkom 5.5.3. Priloga u vezi s MSFI-jem 9 na dan 1. siječnja 2018. ili na dan početne primjene MSFI-ja 9;

ii. ukupnog iznosa gubitaka zbog umanjenja vrijednosti financijske imovine raspoređene u kredite i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospijea i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kako je utvrđeno u stavku 9. MRS-a 39, osim vlasničkih instrumenata i udjela ili dionica u subjektima za zajednička ulaganja, kako je utvrđeno u skladu sa stavcima 63., 64., 65., 67., 68. i 70. MRS-a 39 kako je određen u Prilogu Uredbi (EZ) br. 1126/2008 na dan 31. prosinca 2017. ili na dan prije datuma početne primjene MSFI-ja 9.

3. Institucije izračunavaju iznos za koji iznos iz točke (a) prelazi iznos iz točke (b) ovog stavka odvojeno za svoje izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 2. te za svoje izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3.:

(a) zbroj očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju kako je određeno u skladu s točkom 5.5.5. Priloga u vezi s MSFI-jem 9 i iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja kako je određeno u skladu s točkom 5.5.3. Priloga u vezi s MSFI-jem 9 isključujući rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne

▼ **M4**

gubitke tijekom vijeka trajanja za financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke kako je utvrđeno u Dodatku A Prilogu u vezi s MSFI-jem 9 na datum izvješćivanja;

- (b) zbroj očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju kako je određeno u skladu s točkom 5.5.5. Priloga u vezi s MSFI-jem 9 i iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja kako je određeno u skladu s točkom 5.5.3. Priloga u vezi s MSFI-jem 9 isključujući rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane gubitke tijekom vijeka trajanja za financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke kako je utvrđeno u Dodatku A Prilogu u vezi s MSFI-jem 9 na dan 1. siječnja 2018. ili na dan početne primjene MSFI-ja 9.

4. Za izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 2., kod kojih iznos utvrđen u skladu sa stavkom 3. točkom (a) prelazi iznos iz točke (b) stavka 3., institucije određuju  $A_{4,SA}$  kao iznos jednak razlici između tih dvaju iznosa, a inače određuju  $A_{4,SA}$  kao iznos jednak nuli.

Za izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3., kod kojih iznos utvrđen u skladu sa stavkom 3. točkom (a), nakon primjene stavka 5. točke (b), prelazi iznos za te izloženosti kako je navedeno u točki (b) stavka 3., nakon primjene stavka 5. točke (c), institucije određuju  $A_{4,IRB}$  kao iznos jednak razlici između tih dvaju iznosa, a inače određuju  $A_{4,IRB}$  kao iznos jednak nuli.

5. Za izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3. institucije primjenjuju stavke od 2. do 4. kako slijedi:

- (a) za izračun iznosa  $A_{2,IRB}$  institucije umanjuju svaki iznos izračunan u skladu s ovim člankom stavkom 2. točkom (b) podtočkama i. te ii. za zbroj iznosâ očekivanih gubitaka izračunanih u skladu s člankom 158. stavkom 5., 6. i 10. na dan 31. prosinca 2017. ili na dan prije datuma početne primjene MSFI-ja 9. Ako je rezultat izračuna iznosa iz ovog članka stavka 2. točke (b) podtočke i. negativan broj, institucija određuje vrijednost tog iznosa kao nulu. Ako je rezultat izračuna iznosa iz ovog članka stavka 2. točke (b) alineje ii. negativan broj, institucija određuje vrijednost tog iznosa kao nulu.
- (b) institucije zamjenjuju iznos izračunan u skladu s ovim člankom stavkom 3. točkom (a) zbrojem očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju, kako je određeno u skladu s točkom 5.5.5. Priloga u vezi s MSFI-jem 9, i iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja kako je određeno u skladu s točkom 5.5.3. Priloga u vezi s MSFI-jem 9 isključujući rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja za

▼ **M4**

financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke, kako je utvrđeno u Dodatku A Prilogu u vezi s MSFI-jem 9, umanjenim za zbroj povezanih iznosa očekivanih gubitaka za iste izloženosti izračunane u skladu s člankom 158. stavcima 5., 6. i 10. na datum izvješćivanja. Ako je rezultat izračuna negativan broj, institucija određuje vrijednost iznosa iz ovog članka stavka 3. točke (a) kao nulu;

- (c) institucije zamjenjuju iznos izračunan u skladu s ovim člankom stavkom 3. točkom (b) zbrojem očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju, kako je određeno u skladu s točkom 5.5.5. Priloga u vezi s MSFI-jem 9, i iznosa rezervacija za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja kako je određeno u skladu s točkom 5.5.3. Priloga u vezi s MSFI-jem 9 isključujući rezervacije za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja za financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke kako je utvrđeno u Dodatku A Prilogu u vezi s MSFI-jem 9 na dan 1. siječnja 2018. ili na datum početne primjene MSFI-ja 9 za iste izloženosti izračunane u skladu s člankom 158. stavcima 5., 6. i 10. Ako je rezultat izračuna negativan broj, institucija određuje vrijednost iznosa iz ovog članka stavka 3. točke (b) kao nulu.

6. Institucije primjenjuju sljedeći faktor za izračun iznosâ  $AB_{SA}$  i  $AB_{IRB}$  iz stavka 1. drugog podstavka točke (a), odnosno točke (b):

(a) 0,95 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2018.;

(b) 0,85 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2019.;

(c) 0,7 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020.;

(d) 0,5 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021.;

(e) 0,25 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022..

Institucije čija financijska godina počinje nakon 1. siječnja 2018., ali prije 1. siječnja 2019., prilagođavaju datume iz prvog podstavka točaka od (a) do (e) tako da odgovaraju njihovoj financijskoj godini i prilagođene datume prijavljuju svojim nadležnim tijelima te ih javno obznanjaju.

Institucije koje s primjenom računovodstvenih standarda iz stavka 1. počinju 1. siječnja 2019. ili nakon toga, primjenjuju relevantne faktore u skladu s prvim podstavkom točkama od (b) do (e), počevši od faktora koji odgovara godini prve primjene tih računovodstvenih standarda.

▼ **M4**

7. Ako institucija u svoj redovni osnovni kapital uvrštava iznos u skladu sa stavkom 1. ovog članka, ona ponovno izračunava sve zahtjeve utvrđene ovom Uredbom i Direktivom 2013/36/EU koji su u vezi s bilo kojom od sljedećih stavki, ne uzimajući u obzir učinke koje te rezervacije za očekivane kreditne gubitke, koje je uvrstila u svoj redovni osnovni kapital, imaju na te stavke:

- (a) iznosom odgođene porezne imovine koja je oduzeta od redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (c) ili ponderirana rizikom u skladu s člankom 48. stavkom 4.;
- (b) vrijednosti izloženosti kako je utvrđena u skladu s člankom 111. stavkom 1. pri čemu se specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik za koji se umanjuje vrijednost izloženosti množe sa sljedećim faktorom prilagodbe (sf):

$$sf = 1 - (AB_{SA}/RA_{SA})$$

pri čemu je:

$AB_{SA}$  = iznos izračunan u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom točkom (a);

$RA_{SA}$  = ukupni iznos specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik;

- (c) iznosom stavki dopunskog kapitala izračunanim u skladu s člankom 62. točkom (d).

8. U razdoblju iz stavka 6. ovog članka, uz objavljivanje informacija koje se zahtijevaju u dijelu osmom, institucije koje su odlučile primijeniti prijelazna uređenja utvrđena u ovom članku objavljuju iznose regulatornog kapitala, redovnog osnovnog kapitala i osnovnog kapitala, stopu redovnog osnovnog kapitala, stopu osnovnog kapitala, ukupnu stopu kapitala i omjer financijske poluge koje bi imali ako ne bi primijenili ovaj članak.

9. Institucija odlučuje hoće li primijeniti uređenja iz ovog članka tijekom prijelaznog razdoblja te obavješćuje nadležno tijelo o svojoj odluci do 1. veljače 2018. Ako je institucija dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela jednom može izmijeniti, tijekom prijelaznog razdoblja, svoju prvotnu odluku. Institucije javno obznanjuju svaku odluku donesenu u skladu s ovim podstavkom.

Institucija koja je odlučila primijeniti prijelazna uređenja iz ovog članka može odlučiti ne primijeniti stavak 4., pri čemu o toj odluci obavješćuje nadležno tijelo do 1. veljače 2018. Institucija u tom slučaju određuje iznos  $A_4$  iz stavka 1. kao nulu. Ako je institucija dobila prethodno

**▼M4**

odobrenje nadležnog tijela jednom može izmijeniti, tijekom prijelaznog razdoblja, svoju prvotnu odluku. Instrukcije javno obznanjuju svaku odluku donesenu u skladu s ovim podstavkom.

10. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, EBA najkasnije do 30. lipnja 2018. objavljuje smjernice o zahtjevima za objavljivanje utvrđenima u ovom članku.

**▼B**

## Pododjeljak 2.

**Odbici od stavki dodatnoga osnovnoga kapitala***Članak 474.***Odbici od stavki dodatnoga osnovnoga kapitala**

Odstupajući od članka 56. tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017., primjenjuje se sljedeće:

- (a) institucije su dužne odbiti od stavki dodatnoga osnovnoga kapitala primjenjivi postotak iz članka 478. iznosa koji se moraju odbiti u skladu s člankom 56.;
- (b) institucije su dužne primjenjivati zahtjeve iz članka 475. na preostale iznose stavki koji se moraju odbiti u skladu s člankom 56.

*Članak 475.***Stavke koje se ne odbijaju od stavki dodatnoga osnovnoga kapitala**

1. Odstupajući od članka 56. tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017., zahtjevi iz ovog članka primjenjuju se na preostale iznose iz članka 474. točke (b).

2. Instrukcije su dužne primjenjivati sljedeće na preostale iznose stavki iz članka 56. točke (a):

- (a) izravna ulaganja u vlastite instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala odbijaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti od stavki osnovnoga kapitala;
- (b) neizravna i sintetska ulaganja u vlastite instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala, uključujući vlastite instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala koje bi institucija mogla biti obvezna kupiti na temelju postojeće ili potencijalne ugovorne obveze, ne odbijaju se i dodjeljuje im se ponder rizika u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. ili 3. i podliježu zahtjevima dijela trećeg, glave IV., prema potrebi.



**▼B**

3. Institucije su dužne primjenjivati sljedeće na preostali iznos stavki iz članka 56. točke (b):

- (a) ako institucija nema značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora s kojim ima recipročna međusobna ulaganja, iznos njezinih izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja u te instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala tog subjekta tretira se u skladu s člankom 56. točkom (c);
- (b) ako institucija ima značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora s kojim ima recipročna međusobna ulaganja, iznos njezinih izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja u te instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala tog subjekta tretira se u skladu s člankom 56. točkom (d).

4. Institucije su dužne primjenjivati sljedeće na preostali iznos stavki iz članka 56. točaka (c) i (d):

- (a) pola iznosa koji se odnosi na izravna ulaganja koji se mora odbiti u skladu s člankom 56. točkama (c) i (d) odbija se od stavki osnovnoga kapitala, a pola od stavki dopunskoga kapitala;
- (b) iznos koji se odnosi na neizravna i sintetska ulaganja koji se mora odbiti u skladu s člankom 56. točkama (c) i (d) ne odbija se te podliježe ponderu rizika u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. ili 3. te zahtjevima iz dijela trećeg, glave IV., prema potrebi.

Pododjeljak 3.

**Odbici od stavki dopunskoga kapitala**

*Članak 476.*

**Odbici od stavki dopunskoga kapitala**

Odstupajući od članka 66. tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. primjenjuje se sljedeće:

- (a) institucije su dužne odbiti od stavki dopunskoga kapitala primjenjivi postotak iz članka 478. iznosa koji se moraju odbiti u skladu s člankom 66.;
- (b) institucije su dužne primjenjivati zahtjeve iz članka 477. na preostale iznose koji se moraju odbiti u skladu s člankom 66.

**▼B***Članak 477.***Odbici od stavki dopunskoga kapitala**

1. Odstupajući od članka 66. tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017., zahtjevi iz ovog članka primjenjuju se na preostale iznose iz članka 476. točke (b).
  
2. Institucije su dužne primjenjivati sljedeće na preostali iznos stavki iz članka 66. točke (a):
  - (a) izravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskoga kapitala odbijaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti od stavki dopunskoga kapitala;
  
  - (b) neizravna i sintetska ulaganja u vlastite instrumente dopunskoga kapitala, uključujući vlastite instrumente dopunskoga kapitala koje bi institucija mogla biti obvezna kupiti na temelju postojeće ili potencijalne ugovorne obveze, ne odbijaju se i dodjeljuje im se ponder rizika u skladu s dijelom trećim, glave II., poglavlja 2. ili 3. i podliježu zahtjevima iz dijela trećeg, glave IV., prema potrebi.
  
3. Institucije su dužne primjenjivati sljedeće na preostali iznos stavki iz članka 66. točke (b):
  - (a) ako institucija nema značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora s kojim ima recipročna međusobna ulaganja, iznos njezinih izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja u instrumente dopunskoga kapitala tog subjekta tretira se u skladu s člankom 66. točkom (c);
  
  - (b) ako institucija ima značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora s kojim ima recipročna međusobna ulaganja, iznos izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja u instrumente dopunskoga kapitala tog subjekta financijskog sektora tretira se u skladu s člankom 66. točkom (d).
  
4. Institucije su dužne primjenjivati sljedeće na preostali iznos stavki iz članka 66. točaka (c) i (d):
  - (a) pola iznosa koji se odnosi na izravna ulaganja koji se mora odbiti u skladu s člankom 66. točkama (c) i (d) odbija se od stavki osnovnoga kapitala, a pola od stavki dopunskoga kapitala;
  
  - (b) iznos koji se odnosi na neizravna i sintetska ulaganja koji se mora odbiti u skladu s člankom 66. točkama (c) i (d) ne odbija se te podliježe ponderu rizika u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. ili 3. te zahtjevima iz dijela trećega, glave IV., prema potrebi.

**▼B**

Pododjeljak 4.

**Primjenjivi postoci za odbitak***Članak 478.***Primjenjivi postoci za odbitak od stavki redovnoga osnovnoga kapitala, dodatnoga osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala**

1. Primjenjivi postotak za potrebe članka 468. stavka 4., točaka (a) i (c) članka 469. stavka 1., točke (a) članka 474. i točke (a) članka 476. raspoređuje se kako slijedi:

- (a) od 20 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.;
- (b) od 40 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;
- (c) od 60 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.;
- (d) od 80 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017.

2. Odstupajući od stavka 1., za stavke iz članka 36. stavka 1. točke (c) koje su postojale prije 1. siječnja 2014., primjenjiv postotak za potrebe članka 469. stavka 1. točke (c) raspoređuje se kako slijedi:

- (a) od 0 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.;
- (b) od 10 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;
- (c) od 20 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.;
- (d) od 30 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017.;
- (e) od 40 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2018.;
- (f) od 50 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2019.;
- (g) od 60 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020.;
- (h) od 70 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021.;

**▼B**

- (i) od 80 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022.;
  - (j) od 90 % do 100 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.
3. Nadležna tijela određuju i objavljuju primjenjivi postotak u rasponima koji su određeni u stavcima 1. i 2. za svaki od sljedećih odbitaka:
- (a) za pojedinačne odbitke koji se zahtijevaju u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkama (a) do (h), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti te proizlazi iz privremenih razlika;
  - (b) za ukupan iznos odgođene porezne imovine koji ovisi o budućoj profitabilnosti te proizlazi iz privremenih razlika i stavki iz članka 36. stavka 1. točke (i) koji se treba odbijati u skladu s člankom 48.;
  - (c) za svaki odbitak koji se zahtijeva u skladu s člankom 56. točkama od (b) do (d);
  - (d) za svaki odbitak koji se zahtijeva u skladu s člankom 66. točkama od (b) do (d).

#### Odjeljak 4.

### **Manjinski udio i instrumenti dodatnog osnovnog kapitala i dopunskoga kapitala koje su izdala društva kćeri**

#### *Članak 479.*

#### **Priznavanje instrumenata i stavki u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu koji ne ispunjavaju uvjete za manjinske udjele**

1. Odstupajući od dijela drugoga, glave II. tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. priznavanje u konsolidiranom regulatornom kapitalu stavki koje bi ispunjavale uvjete za konsolidirane rezerve u skladu s nacionalnim mjerama za prijenos članka 65. Direktive 2006/48/EZ koje ne ispunjavaju uvjete za konsolidirani redovni osnovni kapital iz bilo kojeg od sljedećih razloga određuju nadležna tijela u skladu sa stavcima 2. i 3. ovog članka:

- (a) instrument ne ispunjava uvjete za instrument redovnoga osnovnoga kapitala te s njim povezana zadržana dobit i računi premija na dionice stoga ne ispunjavaju uvjete za stavke konsolidiranoga redovnoga osnovnoga kapitala;
- (b) stavke ne ispunjavaju uvjete zbog članka 81. stavka 2.;

**▼B**

- (c) stavke ne ispunjavaju uvjete jer društvo kći nije institucija ili subjekt koji na temelju mjerodavnog nacionalnog prava podliježe zahtjevima ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU;
- (d) stavke ne ispunjavaju uvjete jer društvo kći nije u cijelosti uključeno u konsolidaciju u skladu s dijelom prvim, glavom II., poglavljem 2.
2. Primjenjivi postotak stavki iz stavka 1. koje bi ispunjavale uvjete za konsolidirane rezerve u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje članka 65. Direktive 2006/48/EZ ispunjava uvjete za konsolidirani redovni osnovni kapital.
3. Za potrebe stavka 2. primjenjivi postoci raspoređuju se kako slijedi:
- (a) od 0 % do 80 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.;
- (b) od 0 % do 60 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;
- (c) od 0 % do 40 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.;
- (d) od 0 % do 20 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017.
4. Nadležna tijela određuju i objavljuju primjenjiv postotak u rasponima navedenima u stavku 3.

*Članak 480.***Priznavanje u konsolidiranom regulatornom kapitalu manjinskih udjela i kvalificiranoga dodatnoga osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala**

1. Odstupajući od članka 84. stavka 1. točke (b), članka 85. stavka 1. točke (b) i članka 87. stavka 1. točke (b), tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. postoci iz navedenih članaka množe se primjenjivim faktorom.
2. Za potrebe stavka 1. primjenjivi faktor raspoređuje se kako slijedi:
- (a) od 0,2 do 1 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.;
- (b) od 0,4 do 1 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;
- (c) od 0,6 do 1 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.; i
- (d) od 0,8 do 1 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017.

**▼B**

3. Nadležna tijela određuju i objavljuju vrijednost primjenjivog faktora u rasponima navedenima u stavku 2.

**Odjeljak 5.****Dodatni filtri i odbici***Članak 481.***Dodatni filtri i odbici**

1. Odstupajući od članka od 32. do 36., 56. i 66., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. institucije su dužne provesti prilagodbe kako bi u stavke redovnoga osnovnoga kapitala, stavke osnovnoga kapitala, stavke dopunskoga kapitala ili stavke regulatornoga kapitala uključile, ili od njih odbile primjenjivi postotak filtera ili odbitaka zahtijevanih u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje članka 57., 61., 63., 63.a, 64. i 66. Direktive 2006/48/EZ te članka 13. i 16. Direktive 2006/49/EZ te koji nisu zahtijevani u skladu s dijelom drugim ove Uredbe.

2. Odstupajući od članka 36. stavka 1. točke i. i članka 49. stavka 1., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014., nadležna tijela mogu zahtijevati ili dopustiti institucijama primjenu metoda iz članka 49. stavka 1. ako zahtjevi iz članka 49. stavka 1. točke (b) nisu ispunjeni, umjesto odbitka zahtijevanog u skladu s člankom 36. stavkom 1. U takvim slučajevima, udio ulaganja u instrumente regulatornoga kapitala subjekta financijskog sektora u kojem matično društvo ima značajno ulaganje koje se ne mora odbiti u skladu s člankom 49. stavkom 1. određuje se primjenjivim postotkom iz stavka 4. ovog članka. Iznos koji se ne odbija podliježe zahtjevima iz članka 49. stavka 4., prema potrebi.

3. Za potrebe stavka 1. primjenjivi postotak raspoređuje se kako slijedi:

(a) od 0 % do 80 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.;

(b) od 0 % do 60 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;

(c) od 0 % do 40 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.;

(d) od 0 % do 20 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017.

4. Za potrebe stavka 2. primjenjivi postotak raspoređuje se u raspon od 0 % do 50 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.

**▼B**

5. Za svaki filter ili odbitak iz stavaka 1. i 2. nadležna tijela određuju i objavljuju primjenjive postotke u rasponima navedenima u stavcima 3. i 4.

6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti u skladu s kojima nadležna tijela određuju trebaju li prilagodbe regulatornoga kapitala ili njegovih elemenata, u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje Direktive 2006/48/EZ ili Direktive 2006/49/EZ koje nisu uključene u dio drugi ove Uredbe, za potrebe ovog članka biti izvršene u stavkama redovnoga osnovnoga kapitala, stavkama dodatnoga osnovnoga kapitala, stavkama osnovnoga kapitala, stavkama dopunskoga kapitala ili regulatornoga kapitala.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 482.***Područje primjene za transakcije izvedenicama s mirovinskim fondovima**

Vežano uz transakcije iz članka 89. Uredbe (EU) br. 648/2012 koje su sklopljene s mirovinskim planom kako je definiran u članku 2. te Uredbe, institucije ne izračunavaju kapitalne zahtjeve za CVA rizik kako je predviđeno člankom 382. stavkom 4. točkom (c) ove Uredbe.

*POGLAVLJE 2.**Nastavak priznavanja instrumenata kapitala*

## Odjeljak 1.

**Instrumenti državne potpore***Članak 483.***Nastavak priznavanja instrumenata državne potpore**

1. Odstupajući od članaka od 26. do 29., 51., 52., 62. i 63., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. ovaj članak primjenjuje se na instrumente kapitala i stavke ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) instrumenti su izdani prije 1. siječnja 2014.;
- (b) instrumenti su izdani u sklopu mjera dokapitalizacije u skladu s pravilima o državnoj potpori. U mjeri u kojoj je dio instrumenata privatno upisan, oni moraju biti izdani prije 30. lipnja 2012. i povezani s onim dijelovima koje je upisala država članica;

**▼B**

- (c) Komisija smatra instrumente usklađenima s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. UFEU-a;
- (d) Kada instrumente upisuju i država članica i privatni ulagatelji te ako postoji djelomična otplata instrumenata koje je upisala država članica, odgovarajući dio privatno upisanog dijela instrumenata nastavit će se priznavati u skladu s člankom 484. Kada su otplaćeni svi instrumenti koje je upisala država članica, preostali instrumenti koje su upisali privatni ulagatelji nastavljaju se priznavati u skladu s člankom 484.

2. Instrumenti koji su ispunili uvjete u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za članak 57. točku (a) Direktive 2006/48/EZ ispunjavaju uvjete za instrumente redovnoga osnovnoga kapitala neovisno o sljedećem:

- (a) uvjeti određeni člankom 28. ove Uredbe nisu ispunjeni;
- (b) instrumente je izdalo društvo iz članka 27. ove Uredbe, a uvjeti određeni člankom 28. ove Uredbe ili ovisno o slučaju, člankom 29. ove Uredbe nisu ispunjeni.

3. Instrumenti iz točke (c) stavka 1. ovog članka koji ne ispunjavaju uvjete u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za točku (a) članka 57. Direktive 2006/48/EZ ispunjavaju uvjete za instrumente redovnoga osnovnoga kapitala neovisno o neispunjavanju zahtjeva iz točke (a) ili točke (b) stavka 2. ovog članka, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz stavka 8. ovog članka.

Instrumenti koji ispunjavaju uvjete za redovni osnovni kapital u skladu s prvim podstavkom ne ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnog osnovnog kapitala ili instrumente dopunskog kapitala u skladu sa stavkom 5. ili 7.

4. Instrumenti koji ispunjavaju uvjete u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za točku (ca) članka 57. i za članak 66. stavak 1. Direktive 2006/48/EZ ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnog osnovnog kapitala neovisno o tome što uvjeti određeni člankom 52. stavkom 1. ove Uredbe nisu ispunjeni.

5. Instrumenti iz točke (c) stavka 1. ovog članka koji ne ispunjavaju uvjete u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za točku (ca) članka 57. Direktive 2006/48/EZ ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala neovisno o neispunjavanju uvjeta iz članka 52. stavka 1. ove Uredbe, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz stavka 8. ovog članka.

Instrumenti koji ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala u skladu s prvim podstavkom ne ispunjavaju uvjete za instrumente redovnoga osnovnoga kapitala ili instrumente dopunskoga kapitala u skladu sa stavcima 3. ili 7.



**▼B**

6. Stavke koje ispunjavaju uvjete u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za točke (f), (g) ili (h) članka 57. i za članak 66. stavak 1. Direktive 2006/48/EZ ispunjavaju uvjete za instrumente dopunskoga kapitala neovisno o tome što te stavke nisu spomenute u članku 62. ove Uredbe ili nisu ispunjeni uvjeti određeni člankom 63. ove Uredbe.

7. Instrumenti iz točke (c) stavka 1. ovog članka koji ne ispunjavaju uvjete u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za točke (f), (g) ili (h) članka 57. i za članak 66. stavak 1. Direktive 2006/48/EZ ispunjavaju uvjete za instrumente dopunskoga kapitala neovisno o tome što stavke nisu spomenute u članku 62. ove Uredbe ili što nisu ispunjeni uvjeti određeni člankom 63. ove Uredbe, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz stavka 8. ovog članka.

Instrumenti koji ispunjavaju uvjete za instrumente dopunskoga kapitala u skladu s prvim podstavkom ne mogu ispunjavati uvjete za instrumente redovnoga osnovnoga kapitala ili instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala u skladu sa stavcima 3. ili 5.

8. Instrumenti iz stavaka 3., 5. i 7. mogu ispunjavati uvjete za instrumente regulatornoga kapitala iz tih stavaka samo ako je ispunjen uvjet iz stavka 1. točke (a) i ako ih izdaju institucije koje su osnovane u državi članici koja podliježe Programu ekonomske prilagodbe, a izdavanje tih instrumenata dogovoreno je ili prihvatljivo u okviru tog programa.

## Odjeljak 2.

### **Instrumenti koji nisu instrumenti državne potpore**

#### Pododjeljak 1.

#### **Uvjeti za nastavak priznavanja i ograničenja**

#### *Članak 484.*

#### **Uvjeti za nastavak priznavanja stavki koje ispunjavaju uvjete za regulatorni kapital u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje Direktive 2006/48/EZ**

1. Ovaj članak primjenjuje se samo na instrumente i stavke koji su izdani na ili prije 31. prosinca 2011. i koji su udovoljavali zahtjevima za regulatorni kapital 31. prosinca 2011., a nije riječ o instrumentima i stavkama iz članka 483. stavka 1.

2. Odstupajući od članaka od 26. do 29., 51., 52., 62. i 63., ovaj se članak primjenjuje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021.

3. Podložno članku 485. ove Uredbe i ograničenju iz članka 486. stavka 2. ove Uredbe, kapital u smislu članka 22. Direktive 86/635/EEZ, i povezani računi premija na dionice koji su ispunili uvjete za osnovni kapital u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za članak 57. točku (a) Direktive 2006/48/EZ ispunjavaju uvjete za stavke redovnoga osnovnoga kapitala neovisno o tome što on ne ispunjava uvjete iz članka 28. ili, prema potrebi, članka 29. ove Uredbe.

**▼B**

4. Podložno ograničenju iz članka 486. stavka 3., instrumenti i povezani računi premija na dionice koji su ispunili uvjete za osnovni kapital u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za članak 57. točku (ca) i članak 154. stavak 8. i 9. Direktive 2006/48/EZ ispunjavaju uvjete za stavke dodatnoga osnovnoga kapitala, neovisno o tome što uvjeti iz članka 52. ove Uredbe nisu ispunjeni.

5. Podložno ograničenjima iz članka 486. stavka 4. ove Uredbe, stavke i povezani računi premija na dionice koji su ispunili uvjete u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za članak 57. točke (e), (f), (g) ili (h) Direktive 2006/48/EZ ispunjavaju uvjete za stavke dopunskoga kapitala neovisno o tome što te stavke nisu uključene u članak 62. ove Uredbe ili što uvjeti iz članka 63. ove Uredbe nisu ispunjeni.

*Članak 485.*

**Uvjeti za uključivanje u redovni osnovni kapital računa premija na dionice povezanih sa stavkama koje su ispunile uvjete za regulatorni kapital u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje Direktive 2006/48/EZ**

1. Ovaj se članak primjenjuje samo na instrumente koji su izdani prije 31. prosinca 2010. osim onih iz članka 483. stavka 1.

2. Računi premija na dionice povezani s kapitalom u smislu članka 22. Direktive 86/635/EEZ koji su ispunili uvjete za osnovni kapital u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za točku (a) članka 57. Direktive 2006/48/EZ, ispunjavaju uvjete za stavke redovnoga osnovnoga kapitala ako ispunjavaju uvjete iz članka 28. točaka (i) i (j) ove Uredbe.

*Članak 486.*

**Ograničenja nastavka priznavanja za stavke redovnoga osnovnoga kapitala, dodatnoga osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala**

1. Od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021. opseg u kojem instrumenti i stavke iz članka 484. ispunjavaju uvjete za regulatorni kapital ograničava se u skladu s ovim člankom.

2. Iznos stavki iz članka 484. stavka 3. koji ispunjavaju uvjete za stavke redovnoga osnovnoga kapitala ograničava se na primjenjiv postotak zbroja iznosa iz točaka (a) i (b) ovog stavka:

(a) nominalni iznos kapitala iz članka 484. stavka 3. sa stanjem na dan 31. prosinca 2012.;

(b) računi premija na dionice povezani sa stavkama iz točke (a).

**▼B**

3. Iznos stavki iz članka 484. stavka 4. koje ispunjavaju uvjete za stavke dodatnoga osnovnoga kapitala ograničen je na primjenjivi postotak pomnožen s rezultatom koji se dobije oduzimanjem od zbroja iznosa iz točaka od (a) i (b) ovog stavka zbroja iznosa iz točaka od (c) do (f) ovog stavka:

- (a) nominalni iznos izdanih instrumenata iz članka 484. stavka 4., sa stanjem na 31. prosinca 2012.;
- (b) računi premija na dionice povezani s instrumentima iz točke (a);
- (c) iznos instrumenata iz članka 484. stavka 4. koji je 31. prosinca 2012. premašio ograničenja iz nacionalnih mjera za prenošenje za članak 66. stavak 1. točku (a) i članak 66. stavak 1.a Direktive 2006/48/EZ;
- (d) računi premija na dionice povezani s instrumentima iz točke (c);
- (e) nominalni iznos izdanih instrumenata iz članka 484. stavka 4. sa stanjem na 31. prosinca 2012. koji ne ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala u skladu s člankom 489. stavkom 4.;
- (f) računi premija na dionice povezani s instrumentima iz točke (e).

4. Iznos stavki iz članka 484. stavka 5. koje ispunjavaju uvjete za stavke dopunskoga kapitala ograničen je na primjenjivi postotak rezultata oduzimanja zbroja iznosa iz točaka od (e) do (h) ovog stavka od zbroja iznosa iz točaka od (a) do (d) ovog stavka:

- (a) nominalni iznos izdanih instrumenata iz članka 484. stavka 5. sa stanjem na 31. prosinca 2012.;
- (b) računi premija na dionice povezani s instrumentima iz točke (a);
- (c) nominalni iznos kapitala na osnovi podređenih kredita sa stanjem na 31. prosinca 2012., umanjen za iznos zahtijevan u skladu s nacionalnim mjerama za prenošenje za članak 64. stavak 3. točku (c) Direktive 2006/48/EZ;
- (d) nominalni iznos stavki iz članka 484. stavka 5., osim instrumenata i kapitala na osnovi podređenih kredita iz točaka (a) i (c) ovog stavka sa stanjem na 31. prosinca 2012.;
- (e) nominalni iznos instrumenata i stavki iz članka 484. stavka 5. sa stanjem na 31. prosinca 2012. koji je premašio ograničenja iz nacionalnih mjera za prenošenje za članak 66. stavak 1. točku (a) Direktive 2006/48/EZ;
- (f) računi premija na dionice povezani s instrumentima iz točke (e);

**▼B**

(g) nominalni iznos izdanih instrumenata iz članka 484. stavka 5. sa stanjem na 31. prosinca 2012. koji ne ispunjavaju uvjete za stavke dopunskog kapitala u skladu s člankom 490. stavkom 4.;

(h) računi premija na dionice povezani s instrumentima iz točke (g).

5. Za potrebe ovog članka primjenjivi postoci iz stavaka od 2. do 4. raspoređuju se kako slijedi:

(a) od 60 % do 80 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.;

(b) od 40 % do 70 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;

(c) od 20 % do 60 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.;

(d) od 0 % do 50 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017.;

(e) od 0 % do 40 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2018.;

(f) od 0 % do 30 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2019.;

(g) od 0 % do 20 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020.;

(h) od 0 % do 10 % tijekom razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021.

6. Nadležna tijela određuju i objavljuju primjenjive postotke u rasponima koji su određeni u stavku 5.

*Članak 487.***Stavke isključene iz nastavka priznavanja kao stavki redovnoga osnovnoga kapitala ili stavki dodatnoga osnovnoga kapitala u drugim elementima regulatornoga kapitala**

1. Odstupajući od članaka 51., 52., 62. i 63., od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021. institucije mogu tretirati kao stavke iz članka 484. stavka 4., kapital i povezane račune premija na dionice iz članka 484. stavka 3. koji su isključeni iz stavki redovnoga osnovnoga kapitala jer prelaze primjenjivi postotak iz članka 486. stavka 2., u onoj mjeri u kojoj uključivanje toga kapitala i povezanih računa premija na dionice ne prelazi primjenjivi postotak iz članka 486. stavka 3.

**▼B**

2. Odstupajući od članaka 51., 52., 62. i 63., od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021. institucije mogu tretirati kao stavke iz članka 484. stavka 5., u onoj mjeri u kojoj njihovo uključivanje ne premašuje primjenjivi postotak iz članka 486. stavka 4.:

(a) kapital i povezane račune premija na dionice iz članka 484. stavka 3. koji su isključeni iz stavki redovnoga osnovnoga kapitala jer premašuju primjenjivi postotak iz članka 486. stavka 2.;

(b) instrumente i povezane račune premija na dionice iz članka 484. stavka 4. koji premašuju primjenjivi postotak iz članka 486. stavka 3.

3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju uvjeti za tretiranje instrumenata regulatornoga kapitala iz stavaka 1. i 2. kao da pripadaju članku 486. stavku 4. ili stavku 5. tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 488.*

**Amortizacija stavki koje se nastavljaju priznavati kao stavke dopunskoga kapitala**

Stavke iz članka 484. stavka 5. koje ispunjavaju uvjete za stavke dopunskoga kapitala iz članka 484. stavka 5. ili članka 486. stavka 4. podliježu zahtjevima iz članka 64.

Pododjeljak 2.

**Uključivanje instrumenata s opcijom kupnje i poticajem na otkup u stavke dodatnoga osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala**

*Članak 489.*

**Hibridni instrumenti s opcijom kupnje i poticajem na otkup**

1. Odstupajući od članaka 51. i 52., od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021., instrumenti iz članka 484. stavka 4. koji u svojim uvjetima uključuju opciju kupnje i poticaj instituciji na njihov otkup, podliježu ovom članku.

**▼ B**

2. Instrumenti ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup samo prije 1. siječnja 2013.;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje;
- (c) uvjeti iz članka 52. ispunjeni su od 1. siječnja 2013.

3. Instrumenti ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala s nižom priznatom vrijednošću u skladu s člankom 484. stavkom 4. do datuma njihovog efektivnog dospijea te nakon toga ispunjavaju uvjete kao stavke dodatnoga osnovnoga kapitala bez ograničenja, pod uvjetom da:

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup samo na dan 1. siječnja 2013. ili nakon toga;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje na datum efektivnog dospijea instrumenata;
- (c) uvjeti iz članka 52. ispunjeni su od datuma efektivnog dospijea instrumenata.

4. Instrumenti ne ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala te ne podliježu članku 484. stavku 4. od 1. siječnja 2014. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup samo između 31. prosinca 2011. i 1. siječnja 2013.;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje na datum efektivnog dospijea instrumenata;
- (c) uvjeti iz članka 52. nisu ispunjeni od datuma efektivnog dospijea instrumenata.

5. Instrumenti ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala s nižom priznatom vrijednošću u skladu s člankom 484. stavkom 4. do datuma njihovog efektivnog dospijea, te nakon toga ne ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup na dan 1. siječnja 2013. ili nakon toga;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje na datum efektivnog dospijea instrumenata;
- (c) uvjeti iz članka 52. nisu ispunjeni od datuma efektivnog dospijea instrumenata.

**▼B**

6. Instrumenti ispunjavaju uvjete za instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala u skladu s člankom 484. stavkom 4. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup samo prije 31. prosinca 2011. ili na taj dan;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje na datum efektivnog dospijea instrumenata;
- (c) uvjeti iz članka 52. nisu ispunjeni od datuma efektivnog dospijea instrumenata.

*Članak 490.***Stavke dopunskoga kapitala s poticajem na otkup**

1. Odstupajući od članaka 62. i 63., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021., stavke iz članka 484. stavka 5. koje su ispunjavale uvjete iz nacionalnih mjera prenošenja za članak 57. točku (f) ili (h) Direktive 2006/48/EZ i koje u svojim uvjetima uključuju opciju kupnje i poticaj instituciji na njihov otkup podliježu ovom članku.

2. Stavke ispunjavaju uvjete za instrumente dopunskoga kapitala pod uvjetom da:

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup samo prije 1. siječnja 2013.;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje;
- (c) uvjeti iz članka 63. ispunjeni su od 1. siječnja 2013.

3. Stavke ispunjavaju uvjete za stavke dopunskoga kapitala u skladu s člankom 484. stavkom 5. do datuma njihovog efektivnog dospijea te nakon toga ispunjavaju uvjete za stavke dopunskoga kapitala bez ograničenja, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup samo na dan 1. siječnja 2013. ili nakon toga;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje na datum efektivnog dospijea stavki;
- (c) uvjeti iz članka 63. ispunjeni su od datuma efektivnog dospijea stavki.

4. Stavke ne ispunjavaju uvjete za stavke dopunskoga kapitala od 1. siječnja 2014. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

**▼B**

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup samo između 31. prosinca 2011. i 1. siječnja 2013.;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje na datum efektivnog dospijea stavki;
- (c) uvjeti iz članka 63. nisu ispunjeni od datuma efektivnog dospijea stavki.

5. Stavke ispunjavaju uvjete za stavke dopunskoga kapitala s nižom priznatom vrijednošću u skladu s člankom 484. stavkom 5. do datuma njihovog efektivnog dospijea te nakon toga ne ispunjavaju uvjete za stavke dopunskoga kapitala, ako:

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup na dan 1. siječnja 2013. ili nakon toga;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje na datum njihovog efektivnog dospijea;
- (c) uvjeti iz članka 63. nisu ispunjeni od datuma efektivnog dospijea stavki.

6. Stavke ispunjavaju uvjete za stavke dopunskoga kapitala u skladu s člankom 484. stavkom 5. ako:

- (a) institucija je bila u mogućnosti izvršiti opciju kupnje s poticajem na otkup samo do i uključujući 31. prosinca 2011.;
- (b) institucija nije izvršila opciju kupnje na datum efektivnog dospijea stavki;
- (c) uvjeti iz članka 63. nisu ispunjeni od datuma efektivnog dospijea stavki.

*Članak 491.***Efektivno dospijee**

Za potrebe članaka 489. i 490. efektivno dospijee određuje se:

- (a) za stavke iz stavaka 3. i 5. tih članaka, kao datum prve mogućnosti izvršenja opcije kupnje s poticajem na otkup na ili nakon 1. siječnja 2013.;
- (b) za stavke iz stavka 4. tih članaka, kao datum prve mogućnosti izvršenja opcije kupnje s poticajem na otkup između 31. prosinca 2011. i 1. siječnja 2013.;



**▼B**

- (c) za stavke iz stavka 6. tih članaka, kao datum prve mogućnosti izvršenja opcije kupnje s poticajem na otkup prije 31. prosinca 2011.

*POGLAVLJE 3.**Prijelazne odredbe za objavu regulatornoga kapitala**Članak 492.***Objava regulatornoga kapitala**

1. Institucije su dužne primjenjivati ovaj članak od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021.

2. Od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2015., institucije objavljuju opseg u kojem razina redovnoga osnovnoga kapitala i osnovnoga kapitala premašuje zahtjeve iz članka 465.

3. Od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017., institucije objavljuju sljedeće dodatne informacije o svom regulatornom kapitalu:

(a) prirodu i učinak pojedinačnih filtara i odbitaka na redovni osnovni kapital, dodatni osnovni kapital, dopunski kapital te regulatorni kapital primijenjenih u skladu s člancima od 467. do 470., 474., 476. i 479.;

(b) iznose manjinskih udjela i instrumenata dodatnoga osnovnoga i dopunskoga kapitala i povezane zadržane dobiti i računa premija na dionice, koje su izdala društva kćeri koja su uključena u konsolidirani redovni osnovni kapital, dodatni osnovni kapital, dopunski kapital i regulatorni kapital u skladu s poglavljem 1., odjeljkom 4.;

(c) učinak pojedinih filtara i odbitaka na redovni osnovni kapital, dodatni osnovni kapital i dopunski kapital te regulatorni kapital primijenjenih u skladu s člankom 481.;

(d) prirodu i iznos stavki koje ispunjavaju uvjete za stavke redovnoga osnovnoga kapitala, dodatnoga osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala primjenom odstupanja iz poglavlja 2., odjeljka 2.

4. Od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021. institucije objavljuju iznos instrumenata koji ispunjavaju uvjete za instrumente redovnoga osnovnoga kapitala, dodatnoga osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala primjenom članka 484.

**▼B**

5. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju jedinstveni obrasci za objavu koja se provodi u skladu s ovim člankom. Ti obrasci uključuju stavke navedene u članku 437. stavku 1. točkama (a), (b), (d) i (e), u skladu s izmjenama iz poglavlja 1. i 2. ove glave.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 28. srpnja 2013.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*POGLAVLJE 4.****Velike izloženosti, kapitalni zahtjevi, financijska poluga i prag iz Basela I****Članak 493.***Prijelazne odredbe za velike izloženosti**

1. Odredbe o velikim izloženostima iz članaka od 387. do 403. ne primjenjuju se na investicijska društva čija je osnovna djelatnost isključivo pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti povezanih s financijskim instrumentima iz odjeljka C, Priloga I., točaka 5., 6., 7., 9. i 10. Direktive 2004/39/EZ te na koje se Direktiva Vijeća 93/22/EEZ od 10. svibnja 1993. o investicijskim uslugama u području vrijednosnih papira <sup>(1)</sup> nije primjenjivala 31. prosinca 2006. ► **M2** Ovo se izuzeće može primijeniti do 31. prosinca 2020. ili do datuma stupanja na snagu bilo kojih izmjena u skladu sa stavkom 2. ovog članka, ovisno o tome što nastupi ranije. ◀

2. Do 31. prosinca 2015. Komisija će na osnovi javnih konzultacija te u svjetlu rasprava s nadležnim tijelima izvijestiti Parlament i Vijeće o sljedećem:

- (a) odgovarajućem režimu bonitetnog nadzora investicijskih društava čija je osnovna djelatnost isključivo pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti povezanih s robnim izvedenicama ili s ugovorima o izvedenicama iz odjeljka C, Priloga I., točaka 5., 6., 7., 9. i 10. Direktive 2004/39/EZ;
- (b) poželjnosti izmjene Direktive 2004/39/EZ radi određivanja nove kategorije investicijskih društava čija je osnovna djelatnost isključivo pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti povezanih s financijskim instrumentima iz odjeljka C, Priloga I., točaka 5., 6., 7., 9. i 10. Direktive 2004/39/EZ o opskrbi energijom.

Na osnovi tog izvješća Komisija može podnijeti prijedloge za izmjenu ove Uredbe.

<sup>(1)</sup> SL L 141, 11.6.1993., str. 27.

**▼B**

3. Odstupajući od članka 400. stavaka 2. i 3., države članice mogu, tijekom prijelaznog razdoblja do stupanja na snagu pravnog akta nakon preispitivanja u skladu s člankom 507., ali najkasnije do 31. prosinca 2028., u potpunosti ili djelomično izuzeti sljedeće izloženosti iz primjene članka 395. stavka 1.:

- (a) pokrivena obveznice iz članka 129. stavaka 1., 3. i 6.;
- (b) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od područne (regionalne) ili lokalne samouprave država članica ako bi se tim potraživanjima u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. dodijelio ponder rizika 20 % i ostale izloženosti prema ili za koja jamče te područne (regionalne) ili lokalne samouprave, ako bi se potraživanjima prema njima, u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. dodijelio ponder rizika 20 %;
- (c) izloženosti, uključujući sudjelujuće udjele ili druge vrste ulaganja institucije prema njenom matičnom društvu, ostalim društvima kćerima tog matičnog društva ili vlastitim društvima kćerima, pod uvjetom da su ta društva obuhvaćena nadzorom na konsolidiranoj osnovi kojoj podliježe i sama institucija, u skladu s ovom Uredbom, Direktivom 2002/87/EZ ili istovjetnim standardima na snazi u trećoj zemlji. Izloženosti koje ne ispunjavaju te kriterije, neovisno o tome jesu li izuzete od primjene članka 395. stavka 1. ove Uredbe, tretiraju se kao izloženosti prema trećoj strani;
- (d) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja i ostale izloženosti, uključujući sudjelujuće udjele ili druge vrste ulaganja, prema regionalnim ili središnjim kreditnim institucijama koje zajedno s kreditnom institucijom pripadaju mreži u skladu s pravnim ili statutarnim odredbama i koji su odgovorni, u skladu s tim odredbama, za poslove poravnanja gotovinskih transakcija unutar te mreže;
- (e) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja i ostale izloženosti kreditnih institucija prema kreditnim institucijama, od kojih jedna posluje na nekonkurentnoj osnovi i pruža ili jamči za kredite na temelju programa utvrđenih zakonom ili njenim statutima radi promicanja određenih sektora gospodarstva uz neki oblik državnog nadzora i ograničenja vezano uz upotrebu tih kredita, pod uvjetom da te izloženosti proizlaze iz kredita koji su plasirani korisnicima posredstvom kreditnih institucija ili iz jamstava za te kredite;
- (f) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja i ostale izloženosti prema institucijama, pod uvjetom da te izloženosti nisu dio regulatornoga kapitala navedenih institucija, ne traju duže od sljedećeg radnog dana te nisu iskazane u nekoj od važnijih valuta trgovanja;
- (g) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od središnjih banaka u obliku minimalnih obveznih pričuva koje se drže kod tih središnjih banaka i koje su nominirane u njihovim nacionalnim valutama;

**▼ B**

- (h) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od središnjih država u obliku zakonski propisanih likvidnosnih zahtjeva koje se drže u državnim vrijednosnim papirima koji su nominirani i s izvorima sredstava u njihovim nacionalnim valutama, pod uvjetom da prema prosudbi nadležnog tijela kreditna procjena koju je tim središnjim državama dodijelio odabrani VIPKR predstavlja investicijski rejting;
- (i) 50 % izvanbilančnih stavki iz Priloga I. u obliku dokumentarnih akreditiva i neiskorištenih kreditnih linija srednjeg/niskog rizika i izvanbilančnih neiskorištenih kreditnih linija srednjeg/niskog rizika, te uz suglasnost nadležnih tijela, 80 % jamstava, osim kreditnih jamstava, koja su izdana za njihove članove na osnovi zakonskih ili podzakonskih propisa na temelju zajedničkog sustava osiguranja sa statusom kreditnih institucija;
- (j) zakonski zahtijevana jamstva koja se upotrebljavaju kada se hipotekarni krediti financirani izdavanjem hipotekarnih obveznica isplaćuju hipotekarnom dužniku prije konačnog upisa hipoteke u zemljišne knjige pod uvjetom da se jamstvo ne rabi za smanjenje rizika pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranog rizikom;
- (k) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja i ostale izloženosti prema priznatim burzama.

**▼ M4**

4. Odstupajući od članka 395. stavka 1., nadležna tijela mogu institucijama dopustiti da im nastanu bilo koje izloženosti iz stavka 5. ovog članka koje ispunjavaju uvjete navedene u stavku 6. ovog članka, do sljedećih ograničenja:

- (a) 100 % osnovnog kapitala institucije do 31. prosinca 2018.;
- (b) 75 % osnovnog kapitala institucije do 31. prosinca 2019.;
- (c) 50 % osnovnog kapitala institucije do 31. prosinca 2020.

Ograničenja navedena u prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) primjenjuju se na vrijednosti izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403.

5. Prijelazno uređenje utvrđeno u stavku 4. primjenjuje se na sljedeće izloženosti:

- (a) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od središnje države, središnjih banaka ili subjekata javnog sektora država članica;
- (b) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja s eksplicitnim jamstvima središnjih država, središnjih banaka ili subjekata javnog sektora država članica;
- (c) ostale izloženosti prema ili za koje jamče središnje države, središnje banke ili subjekti javnog sektora država članica;

▼ **M4**

- (d) stavke imovine koje predstavljaju potraživanja od jedinica područne (regionalne) ili lokalne samouprave država članica koje se tretiraju kao izloženosti prema središnjoj državi u skladu s člankom 115. stavkom 2.;
- (e) druge izloženosti prema ili za koje one jamče jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave država članica, a koje se tretiraju kao izloženosti prema središnjoj državi u skladu s člankom 115. stavkom 2.

Za potrebe prvog podstavka točaka (a), (b) i (c), prijelazno uređenje utvrđeno u stavku 4. ovog članka primjenjuju se samo na stavke imovine i druge izloženosti prema subjektima javnog sektora, ili za koje oni jamče, koje se tretiraju kao izloženosti prema središnjoj državi, jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave u skladu s člankom 116. stavkom 4. Ako se stavke imovine i druge izloženosti prema subjektima javnog sektora, ili za koje oni jamče, tretiraju kao izloženosti prema jedinici područne (regionalne) ili lokalne samouprave u skladu s člankom 116. stavkom 4., prijelazno uređenje utvrđeno u stavku 4. ovog članka primjenjuje se samo kada se izloženosti toj jedinici područne (regionalne) ili lokalne samouprave tretiraju kao izloženosti prema središnjoj državi u skladu s člankom 115. stavkom 2.

6. Prijelazno uređenje utvrđeno u stavku 4. ovog članka primjenjuje se samo ako izloženost iz stavka 5. ovog članka ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) izloženosti bi bio dodijeljen ponder rizika od 0 % u skladu s člankom 495. stavkom 2. koji je na snazi na dan 31. prosinca 2017.;
- (b) izloženost je nastala na dan ili nakon 12. prosinca 2017.

7. Izloženost iz stavka 5. ovog članka koja je nastala prije 12. prosinca 2017. i kojoj je na dan 31. prosinca 2017. bio dodijeljen ponder rizika od 0 % u skladu s člankom 495. stavkom 2. izuzeta je od primjene članka 395. stavka 1.

▼ **B***Članak 494.***Prijelazne odredbe za priznati kapital**

Odstupajući od članka 4. stavka 1. točke 71. podtočaka (a) ii. i (b) ii., priznati kapital može uključiti dopunski kapital do sljedećih iznosa:

- (a) 100 % osnovnoga kapitala tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.;
- (b) 75 % osnovnoga kapitala tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015.;
- (c) 50 % osnovnoga kapitala tijekom razdoblja od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016.

▼ **B***Članak 495.***Tretman izloženosti po vlasničkim ulaganjima u skladu s IRB pristupom**

1. Odstupajući od dijela trećeg, poglavlja 3., do 31. prosinca 2017. nadležna tijela mogu izuzeti od IRB tretmana određene kategorije vlasničkih ulaganja institucija i EU društava kćeri institucija iz te države članice na dan 31. prosinca 2007. Nadležno tijelo objavljuje kategorije izloženosti po vlasničkim ulaganjima koje imaju takav tretman u skladu s člankom 143. Direktive 2013/36/EU.

Izuzeta pozicija mjeri se kao broj dionica na dan 31. prosinca 2007. i sve dodatne dionice koje proizlaze izravno zbog posjedovanja tih udjela, pod uvjetom da ne povećavaju razmjerni udio vlasništva u portfeljnom društvu.

Ako stjecanje povećava razmjerni udio vlasništva u određenom društvu, dio udjela koji je višak nije moguće izuzeti. Izuzeće se isto tako ne primjenjuje na udjele na koje je prvobitno bilo primijenjeno izuzeće, no ti su udjeli prodani i ponovo kupljeni.

Izloženosti po vlasničkim ulaganjima na koje se primjenjuje ta odredba podliježu kapitalnim zahtjevima izračunatima u skladu sa standardiziranim pristupom u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. i zahtjevima iz dijela trećeg, glave IV., prema potrebi.

Nadležna tijela dužna su obavijestiti Komisiju i EBA-u o provedbi ovog stavka.

2. Pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 114. stavka 4., do 31. prosinca 2017. isti se ponder rizika dodjeljuje u odnosu na izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama država članica, nominirane i financirane u domaćoj valuti bilo koje države članice, koji bi se primjenjivao na takve izloženosti nominirane i financirane u njihovoj domaćoj valuti.

3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila uvjete prema kojima su nadležna tijela dužna dopustiti izuzeće iz stavka 1.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do 30. lipnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 496.***Kapitalni zahtjevi za pokriveno obveznice**

1. ► **M3** Nadležna tijela mogu u cijelosti ili djelomično izuzeti od primjene ograničenje od 10 % za nadređene tranše koje su izdali francuski fondovi Fonds Communs de Créances ili sekuritizacijski subjekti koji su jednaki francuskom fondu Communs de Créances iz članka 129. stavka 1. točaka (d) i (f), ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta: ◀

**▼B**

- (a) sekuritizirane izloženosti na osnovi stambene ili poslovne nekretnine inicirao je član iste konsolidirane grupe čiji je član izdavatelj pokrivenih obveznica ili subjekt povezan s istim središnjim tijelom s kojim je povezan i izdavatelj pokrivenih obveznica, pri čemu se članstvo u istoj grupi ili povezanost treba odrediti u trenutku kada nadređene tranše postaju kolateral za pokrivene obveznice;
- (b) član iste konsolidirane grupe čiji je član izdavatelj pokrivenih obveznica ili subjekt povezan s istim središnjim tijelom s kojim je povezan i izdavatelj pokrivenih obveznica, zadržava cjelokupnu tranšu prvoga gubitka koja podupire te nadređene tranše.

2. Do 31. prosinca 2014., za potrebe članka 129. stavka 1., smatra se da nadređene neosigurane izloženosti institucija koje prema nacionalnom pravu ispunjavaju uvjete za ponder rizika od 20 % prije 28. lipnja 2013. ispunjavaju uvjete za stupanj kreditne kvalitete 1.

3. Do 31. prosinca 2014., za potrebe članka 129. stavka 5., smatra se da nadređene neosigurane izloženosti institucija koje prema nacionalnom pravu ispunjavaju uvjete za ponder rizika od 20 % prije 28. lipnja 2013. ispunjavaju uvjete za ponder rizika od 20 %.

*Članak 497.***Kapitalni zahtjevi za izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama**

1. Do 15 mjeseci nakon stupanja na snagu posljednjeg od regulatornih tehničkih standarda navedenih u člancima 16., 25., 26., 29., 34., 41., 42., 44., 45., 47. i 49. Uredbe (EU) br. 648/2012, ili dok se ne donese odluka u skladu s člankom 14. te Uredbe o izdavanju odobrenja središnjoj drugoj ugovornoj strani, ovisno o tome što se dogodi ranije, institucija može središnju drugu ugovornu stranu smatrati kvalificiranom središnjom drugom ugovornom stranom, pod uvjetom da je središnja druga ugovorna strana u svojoj državi članici u kojoj ima poslovni nastan imala odobrenje za rad za pružanje klirinških usluga u skladu s nacionalnim pravom te države članice prije nego što su doneseni svi regulatorni tehnički standardi iz članaka 5., od 8. do 11., 16., 18., 25., 26., 29., 34., 41., 42., 44., 45., 46., 47., 49., 56. i 81. te Uredbe.

2. Do 15 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu posljednjeg od regulatornih tehničkih standarda navedenih u člancima 16., 26., 29., 34., 41., 42., 44., 45., 47. i 49. Uredbe (EU) br. 648/2012, ili dok se ne donese odluka u skladu s člankom 25. te Uredbe o priznavanju središnje druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, ovisno o tome što se dogodi ranije, institucija može smatrati središnju drugu ugovornu stranu kvalificiranom središnjom drugom ugovornom stranom.

3. Komisija može donijeti provedbeni akt u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 182/2011 o produženju prijelaznih odredbi iz stavaka 1. i 2. ovog članka za daljnjih šest mjeseci u iznimnim situacijama kada je to potrebno i primjereno radi izbjegavanja narušavanja međunarodnih financijskih tržišta.

**▼B**

4. Do rokova navedenih u stavcima 1. i 2., odnosno produžetaka u skladu sa stavkom 3., gdje je primjenjivo, kada središnja druga ugovorna strana nema jamstveni fond i nema uspostavljen obvezujući aranžman s njezinim klirinškim članovima koji joj omogućava upotrebu cijele ili dijela inicijalne marže primljene od njezinih klirinških članova kao da je riječ o preduplatama, institucija zamjenjuje pravu formulu za izračun kapitalnih zahtjeva ( $K_i$ ) iz članka 308. stavka 2. sa sljedećom:

$$K_i = \left(1 + \beta \cdot \frac{N}{N-2}\right) \cdot \frac{IM_i}{IM} \cdot K_{CM}$$

pri čemu je:

$IM_1$  = inicijalna marža koju klirinški član  $i$  daje središnjoj drugoj ugovornoj strani

$IM$  = ukupan iznos inicijalne marže o kojoj je središnja druga ugovorna strana obavijestila instituciju.

*Članak 498.***Izuzeća za trgovce robom**

1. Odredbe o kapitalnim zahtjevima iz ove Uredbe ne primjenjuju se na investicijska društva čija se osnovna djelatnost isključivo sastoji od pružanja investicijskih usluga ili obavljanja aktivnosti povezanih s financijskim instrumentima iz odjeljka C Priloga I., točaka 5, 6., 7., 9. i 10. Direktivi 2004/39/EZ te na koje se Direktiva 93/22/EEZ nije primjenjivala 31. prosinca 2006.

**▼M2**

Ovo se izuzeće primjenjuje do 31. prosinca 2020. ili do datuma stupanja na snagu bilo kojih izmjena u skladu sa stavcima 2. i 3., ovisno o tome što nastupi ranije.

**▼B**

2. Do 31. prosinca 2015. Komisija će na osnovi javnih savjetovanja te u svjetlu rasprava s nadležnim tijelima izvijestiti Parlament i Vijeće o sljedećem:

- (a) odgovarajućem režimu bonitetnog nadzora investicijskih društava čija je osnovna djelatnost isključivo pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti povezanih s robnim izvedenicama ili izvedenicama iz odjeljka C, Priloga I., točaka 5., 6., 7., 9. i 10. Direktivi 2004/39/EZ;
- (b) poželjnosti izmjene Direktive 2004/39/EZ radi određivanja nove kategorije investicijskih društava čija je osnovna djelatnost isključivo pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti povezanih s financijskim instrumentima iz odjeljka C Priloga I. točke 5., 6., 7., 9. i 10. Direktivi 2004/39/EZ povezanih s opskrbom energijom uključujući električnu energiju, ugljen, plin i naftu.

3. Na osnovi izvješća iz stavka 2. Komisija može podnijeti prijedlog za izmjenu ove Uredbe.



*Članak 499.***Financijska poluga**

1. Odstupajući od članka 429. i 430., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2021., institucije su dužne izračunavati i izvršivati omjer financijske poluge upotrebom obje niže navedene mjere kapitala:

(a) osnovnoga kapitala:

(b) osnovnoga kapitala, u skladu s odstupanjima iz poglavlja 1. i 2. ove glave.

2. Odstupajući od članka 451. stavka 1., institucije mogu odabrati hoće li objaviti informacije o omjeru financijske poluge na temelju jedne ili obaju definicija mjere kapitala iz točaka (a) i (b) stavka 1. ovog članka. Kada institucije promijene svoju odluku o tome koji omjer financijske poluge objaviti, u prvoj objavi nakon navedene promjene potrebno je uskladiti informacije o svim omjerima financijske poluge objavljenima do trenutka promjene.

3. Odstupajući od članka 429. stavka 2., tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017., nadležna tijela mogu odobriti institucijama izračunavanje omjera financijske poluge na kraju tromjesečja ako smatraju da institucije možda nemaju podatke dostatne kvalitete za izračun omjera financijske poluge koja je aritmetička sredina mjesečnih omjera financijske poluge za tromjesečje.

*Članak 500.***Prijelazne odredbe – prag iz Basela I**

1. Do 31. prosinca 2017. institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 3. i institucije koje primjenjuju napredne pristupe iz dijela trećeg, glave III., poglavlja 4. za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik, dužne su ispunjavati oba sljedeća zahtjeva:

(a) imati regulatorni kapital u skladu s člankom 92.;

(b) imati regulatorni kapital koji je u svakom trenutku jednak ili veći od 80 % ukupnog minimalnog iznosa regulatornoga kapitala koji bi institucija trebala imati u skladu s člankom 4. Direktive 93/6/EEZ kako su ta Direktiva i Direktiva 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. o osnivanju i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija<sup>(1)</sup> glasile prije 1. siječnja 2007.

2. Ovisno o odobrenju nadležnih tijela, iznos iz točke (b) stavka 1. može se zamijeniti zahtjevom za regulatorni kapital koji u svakom trenutku mora biti jednak ili veći od 80 % regulatornoga kapitala koji bi institucija trebala imati u skladu s člankom 92., pri čemu se iznosi

<sup>(1)</sup> SL L 126, 26.5.2000., str. 1.

**▼B**

izloženosti ponderirani rizikom izračunavaju u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. i dijelom trećim, glavom III., poglavljem 2. ili 3., ovisno o slučaju, umjesto u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 3. ili dijelom trećim, glavom III., poglavljem 4., ovisno o slučaju.

3. Kreditna institucija može primijeniti stavak 2. samo ako je za izračun kapitalnih zahtjeva počela primjenjivati IRB pristup ili napredne pristupe na dan 1. siječnja 2010. ili nakon toga.

4. Usklađenost sa zahtjevima iz točke (b) stavka 1. temelji se na iznosima regulatornoga kapitala koji su u potpunosti usklađeni kako bi odrazili razlike između izračuna regulatornoga kapitala u skladu s Direktivom 93/6/EEZ i Direktivom 2000/12/EZ kako su te direktive glasile prije 1. siječnja 2007. i izračuna regulatornoga kapitala u skladu s ovom Uredbom, koje proizlaze iz različitih tretmana očekivanoga gubitka i neočekivanoga gubitka u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 3. ove Uredbe.

5. Nadležna tijela mogu, nakon savjetovanja s EBA-om, izuzeti institucije od primjene stavka 1. točke (b) na institucije pod uvjetom da su ispunjeni svi zahtjevi za primjenu IRB pristupa iz dijela trećega glave II., poglavlja 3., odjeljka 6. ili kvalificirajući kriteriji za primjenu naprednog pristupa iz dijela trećega, glave III., poglavlja 4., prema potrebi.

6. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću do 1. siječnja 2017. o primjerenosti produljenja primjene praga iz Basela I nakon 31. prosinca 2017. kako bi se osigurala potpora internim modelima, uzimajući u obzir međunarodna kretanja i međunarodno dogovorene standarde. Prema potrebi, uz to se izvješće prilaže prijedlog zakonodavnog akta.

*Članak 501.***Smanjenje kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima**

1. Kapitalni zahtjevi za kreditni rizik izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima množe se s faktorom 0,7619.

2. Za potrebe ovog članka:

(a) izloženost je uključena ili u kategoriju stanovništva ili u kategoriju trgovačkih društava ili u kategoriju osiguranu nekretninom. Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza isključuju se;

(b) mali i srednji poduzetnik definiran je u skladu s Preporukom Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzetnika, malih i srednjih poduzetnika <sup>(1)</sup>. Od kriterija navedenih u članku 2. Priloga toj Preporuci, u obzir se uzima samo godišnji promet;

(c) ukupan iznos koji instituciji i njenim matičnim društvima i društvima kćerima, uključujući izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, duguje dužnik ili grupa povezanih osoba, ali isključujući

<sup>(1)</sup> SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

**▼B**

potraživanja ili potencijalne obveze osigurane stambenim nekretninama, ne smije, prema saznanju institucije, prelaziti iznos od 1,5 milijuna eura. Institucija mora poduzeti razumne mjere da bi došla do takvih saznanja.

3. Institucije su dužne tromjesečno izvješćivati nadležna tijela o ukupnom iznosu izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima izračunatom u skladu sa stavkom 2.

4. Komisija do 28. lipnja 2016. podnosi izvješće o učinku kapitalnih zahtjeva iz ove Uredbe na kreditiranje malih i srednjih poduzetnika i fizičkih osoba i podnosi ga Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta.

5. Za potrebe stavka 4. EBA podnosi izvješće Komisiji o sljedećem:

- (a) analizi razvoja trendova i uvjeta kreditiranja malih i srednjih poduzetnika tijekom razdoblja iz stavka 4.;
- (b) analizi efektivne rizičnosti malih i srednjih poduzetnika Unije tijekom cijeloga gospodarskog ciklusa;
- (c) usklađenosti kapitalnih zahtjeva iz ove Uredbe za kreditni rizik izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima s rezultatima analize iz točaka (a) i (b).

## GLAVA II.

**IZVJEŠĆA I PREISPITIVANJA***Članak 502.***Ciklička priroda kapitalnih zahtjeva**

Komisija, u suradnji s EBA-om, ESRB-om i državama članicama te uzimajući u obzir mišljenje ESB-a, periodično prati ima li ova Uredba, kao cjelina, zajedno s Direktivom 2013/36/EU, značajne utjecaje na gospodarski ciklus te, u svjetlu tog ispitivanja, razmatra jesu li opravdane neke korektivne mjere.

Do 31. prosinca 2013. EBA izvješćuje Komisiju trebaju li se i kako metodologije institucija koje primjenjuju IRB pristup uskladiti s ciljem stvaranja bolje usporedivih kapitalnih zahtjeva uz istodobno smanjivanje procikličnosti.

Na temelju te analize, te uzimajući u obzir mišljenje ESB-a, Komisija sastavlja dvogodišnje izvješće i dostavlja ga zajedno s odgovarajućim prijedlozima Europskome parlamentu i Vijeću. Pri sastavljanju izvješća na odgovarajući se način uzimaju u obzir doprinosi od strana koje uzimaju i odobravaju kredite.

Do 31. prosinca 2014. Komisija preispituje i sastavlja izvješće o primjeni članka 33. stavka 1. točke (c) koji podnosi Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta.

Što se tiče mogućeg brisanja članka 33. stavka 1. točke (c) i njegove moguće primjene na razini Unije, preispitivanjem se treba posebno osigurati postojanje dovoljnih zaštitnih mehanizama kojima se osigurava financijska stabilnost u svim državama članicama.



### Članak 503.

#### Kapitalni zahtjevi za izloženosti u obliku pokrivenih obveznica

1. Komisija do 31. prosinca 2014., nakon savjetovanja s EBA-om, izvješćuje Parlament i Vijeće zajedno sa svim odgovarajućim prijedlozima, o primjerenosti pondera iz članka 129. i kapitalnih zahtjeva za specifični rizik iz članka 336. stavka 3. za sve instrumente koji ispunjavaju uvjete za navedene tretmane te o primjerenosti kriterija iz članka 129.

2. Izvješće i prijedlozi iz stavka 1. uzimaju u obzir:

(a) opseg u kojem postojeći regulatorni kapitalni zahtjevi koji se primjenjuju na pokrivena obveznica na odgovarajući način omogućuju razlikovanje između odstupanja u kreditnoj kvaliteti pokrivenih obveznica i kolaterala kojim su osigurane, uključujući i opseg odstupanja u svim državama članicama;

(b) transparentnost tržišta pokrivenih obveznica i opseg u kojem to omogućuje ulagateljima sveobuhvatnu internu analizu kreditnog rizika pokrivenih obveznica i kolaterala kojim su one osigurane i podjelu imovine u slučaju insolventnosti izdavatelja, uključujući ublažavajuće učinke temeljnog strogo nacionalnog pravnog okvira u skladu s člankom 129. ove Uredbe i člankom 52. stavkom 4. Direktive 2009/65/EZ o ukupnoj kreditnoj kvaliteti pokrivenih obveznica i njezinom značaju za razinu transparentnosti koja je potrebna ulagateljima; i

(c) opseg u kojem izdavanje pokrivenih obveznica od strane kreditne institucije utječe na kreditni rizik kojem su izloženi ostali vjerovnici institucije izdavatelja.

3. Komisija do 31. prosinca 2014., i nakon savjetovanja s EBA-om, izvješćuje Europski parlament i Vijeće o tome treba li pod određenim uvjetima kredite osigurane zrakoplovima (založnim pravom na zrakoplovu) i stambene kredite osigurane jamstvima, ali koji nisu osigurani hipotekom koja je upisana u zemljišne knjige smatrati priznatom imovinom u skladu s člankom 129.

4. Komisija do 31. prosinca 2016. preispituje primjerenost izuzeća iz članka 496. i prema potrebi, primjerenost primjene sličnog tretmana na neki drugi oblik pokrivena obveznica. U svjetlu tog preispitivanja, Komisija može prema potrebi donijeti delegirane akte u skladu s člankom 462. kako bi to izuzeće učinila trajnim ili donijeti prijedloge zakonodavnih akata kojima se njegova primjena proteže na ostale oblike pokrivenih obveznica.

**▼B***Članak 504.***Instrumenti kapitala koje upisuju tijela javne vlasti u izvanrednim situacijama**

Komisija do 31. prosinca 2016., nakon savjetovanja s EBA-om, izvješćuje Europski parlament i Vijeće, zajedno sa svim primjerenim prijedlozima, o potrebi izmjene ili brisanja tretmana iz članka 31.

*Članak 505.***Preispitivanje dugoročnog financiranja**

Do 31. prosinca 2014. Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće, zajedno sa svim primjerenim prijedlozima, o primjerenosti zahtjeva iz ove Uredbe u svjetlu potrebe osiguranja odgovarajućih razina izvora sredstava za sve oblike dugoročnog financiranja gospodarstva, uključujući važne infrastrukturne projekte Unije u području transporta, energije i komunikacija.

*Članak 506.***Kreditni rizik – definicija nastanka statusa neispunjavanja obveza**

EBA do 31. prosinca 2017. izvješćuje Komisiju o učinku zamjene 90-dnevnoga kašnjenja u podmirivanju obveza s 180-dnevnim kašnjenjem u podmirivanju obveza, kako je predviđeno člankom 178. stavkom 1. točkom (b), na iznose izloženosti ponderirane rizikom i o primjerenosti kontinuirane primjene te odredbe nakon 31. prosinca 2019.

Komisija može na temelju tog izvješća podnijeti prijedlog zakonodavnog akta za izmjenu ove Uredbe.

*Članak 507.***Velike izloženosti**

Do 31. prosinca 2015., Komisija preispituje i sastavlja izvješće o primjeni članka 400. stavka 1. točke (j) i članka 400. stavka 2., kao i o pitanju bi li izuzeci iz članka 400. stavka 2. trebali biti diskrecijsko pravo, te to izvješće dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta.

Povezano s potencijalnim ukidanjem nacionalnog diskrecijskog prava iz članka 400. stavka 2. točke (c) te njegovom mogućom primjenom na razini Unije, preispitivanje posebno uzima u obzir učinkovitost upravljanja rizikom grupe, pri čemu osigurava postojanje dostatnih zaštita kako bi se osigurala financijska stabilnost u svim državama članicama u kojima subjekt ili grupa ima poslovni nastan.



### *Članak 508.*

#### **Razina primjene**

1. Do 31. prosinca 2014. Komisija preispituje i sastavlja izvješće o primjeni dijela prvog, glave II. i članka 113. stavaka 6. i 7. kojeg dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta.

2. Do 31. prosinca 2015., Komisija sastavlja izvješće o potrebi i načinu primjene zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost iz dijela šestog na investicijska društva te, nakon savjetovanja s EBA-om, dostavlja to izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta.

3. Do 31. prosinca 2015., nakon savjetovanja s EBA-om i ESMA-om i u svjetlu rasprava s nadležnim tijelima, Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjerenom režimu bonitetnog nadzora investicijskih društava i društava iz članka 4. stavka 1. točaka 2. (b) i (c). Prema potrebi nakon tog izvješća podnosi se i prijedlog zakonodavnog akta.

### *Članak 509.*

#### **Likvidnosni zahtjevi**

1. EBA nadzire i ocjenjuje izvješća sastavljena u skladu s člankom 415. stavkom 1., za različite valute i poslovne modele. EBA, nakon savjetovanja s ESRB-om, nefinancijskim krajnjim korisnicima, bankarskim sektorom, nadležnim tijelima i središnjim bankama ESSB-a, svake godine, a prvi put do 31. prosinca 2013. izvješćuje Komisiju postoji li vjerojatnost da će specifikacija općeg zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost iz dijela šestog na temelju stavki koje se izvješćuju u skladu s dijelom šestim, glavom II. i Prilogom III. gledano bilo pojedinačno ili zajedno, imati značajan negativan učinak na poslovanje i profil rizikosti institucija s poslovnim nastanom u Uniji ili na stabilnost i uredno funkcioniranje financijskih tržišta ili na gospodarstvo i stabilnost ponude kredita banaka, posebno vodeći računa o kreditiranju malih i srednjih poduzetnika i financiranju trgovine te kreditiranju u okviru službenih aranžmana za osiguravanje kredita za izvoz.

Izvješće iz prvog podstavka uzima u obzir tržišni razvoj i razvoj međunarodnih pravila kao i međudjelovanje zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost i ostalih bonitetnih zahtjeva u okviru ove Uredbe poput omjera kapitala zasnovanog na riziku iz članka 92. i omjera financijske poluge.

Europskom parlamentu i Vijeću daje se mogućnost da izraze svoja stajališta o izvješću iz prvog podstavka.

2. EBA u izvješću iz stavka 1. posebno ocjenjuje sljedeće:

**▼B**

- (a) postojanje mehanizama koji ograničavaju vrijednost likvidnosnih priljeva, posebno radi utvrđivanja primjerene gornje granice priljeva i uvjeta za njezinu primjenu, uzimajući u obzir različite poslovne modele uključujući prolazno financiranje, faktoring, najam, pokrivenne obveznice, hipoteke, izdavanje pokrivenih obveznica i mjeru u kojoj je tu gornju granicu potrebno izmijeniti ili ukinuti radi uzimanja u obzir posebnosti specijaliziranog financiranja;
- (b) kalibraciju priljeva i odljeva iz dijela šestog, glave II., posebno u skladu s člankom 422. stavkom 7. i člankom 425. stavkom 2.;
- (c) postojanje mehanizama kojima se ograničava pokriće likvidnosnih zahtjeva pojedinim kategorijama likvidne imovine, a posebno procjenu primjerenog minimalnog postotka likvidne imovine iz članka 416. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) u odnosu na ukupnu likvidnu imovinu, testiranje praga od 60 % i uzimanje u obzir razvoja međunarodnih pravila. Imovina koja je primljena u залог i koja je dospjela ili je opoziva unutar 30 kalendarskih dana ne bi se trebala računavati u limit osim kada je imovina dobivena na temelju kolaterala koji također ispunjava uvjete u skladu s točkama (a), (b) i (c) članka 416. stavka 1.;
- (d) osiguranje posebnih nižih stopa odljeva i/ili viših stopa priljeva za unutargrupne tokove, pri čemu se navodi pod kojim bi uvjetima takve posebne stope priljeva ili odljeva bile opravdane s bonitetnog stajališta i u glavnim crtama opisuje metodologija koristeći se objektivnim kriterijima i parametrima za utvrđivanje posebnih razina priljeva i odljeva između institucije i druge ugovorne strane kada one nemaju poslovni nastan u istoj državi članici;
- (e) kalibraciju stopa povlačenja koje se primjenjuju na neiskorištene obvezujuće kreditne i likvidnosne linije koje su obuhvaćene člankom 424. stavcima 3. i 5. EBA je posebno dužna testirati stopu povlačenja od 100 %;
- (f) definiciju depozita stanovništva iz članka 411. točke 2., a posebno primjerenost uvođenja praga za depozite fizičkih osoba;
- (g) potrebu uvođenja nove kategorije depozita stanovništva s nižim odljevom u svjetlu posebnih karakteristika tih depozita koje bi mogle opravdati nižu stopu odljeva, pri čemu se uzimaju u obzir međunarodna kretanja;
- (h) odstupanja od zahtjeva o sastavu likvidne imovine koju će institucije biti dužne imati, kada zajedničke opravdane potrebe za likvidnom imovinom institucije u određenoj valuti prelaze raspoloživost te likvidne imovine i uvjeti kojima podliježu ta odstupanja;

**▼B**

- (i) definiciju financijskih proizvoda u skladu sa šerijatskim pravom, za banke koje posluju u skladu s tim pravom, kao alternative za imovinu koja bi ispunjavala zahtjeve za priznavanje kao likvidna imovina za potrebe članka 416.;
- (j) definiciju okolnosti stresa, uključujući načela za upotrebu rezerve likvidne imovine i potrebne reakcije nadzora, pod kojima bi institucije mogle upotrijebiti svoju likvidnu imovinu za ispunjavanje potreba likvidnosnih odljeva i načina rješavanja pitanja neusklađenosti;
- (k) definiciju postojanog operativnog odnosa za nefinancijskog klijenta iz članka 422. stavka 3. točke (c);
- (l) kalibraciju stope odljeva koja se primjenjuje na korespondentno bankarstvo i usluge glavnog brokera iz prvog podstavka članka 422. stavka 4.;
- (m) mehanizme za nastavak priznavanja obveznica za koje jamči država, izdanih kreditnim institucijama u okviru vladinih mjera za potporu u okviru odobrenja za državnu potporu Unije, poput obveznica koje su izdale National Asset Management Agency, NAMA u Irskoj i španjolsko društvo za upravljanje imovinom, koje su namijenjene uklanjanju problematične imovine iz bilanci kreditnih institucija te se barem do prosinca 2023. mogu smatrati izuzetno likvidnom imovinom i imovinom visoke kreditne kvalitete.

3. Nakon savjetovanja s ESMA-om i ESB-om, EBA do 31. prosinca 2013. izvješćuje Komisiju o primjerenim jedinstvenim definicijama prenosive imovine visoke i vrlo visoke likvidnosti i kreditne kvalitete za potrebe članka 416. i o primjerenim korektivnim faktorima za imovinu koja se smatra likvidnom imovinom za potrebe članka 416., uz iznimku imovine iz članka 416. stavka 1. točaka (a), (b) i (c).

Europskom parlamentu i Vijeću daje se mogućnost da izraze svoja stajališta o tom izvješću.

U izvješću iz prvog podstavka također se razmatraju:

- (a) ostale kategorije imovine, a posebno vrijednosni papiri visoke likvidnosti i kreditne kvalitete osigurani stambenim hipotekama;
- (b) ostale kategorije vrijednosnih papira ili kredita prihvatljivih za središnje banke, poput na primjer obveznica lokalne države i komercijalni zapisi; i
- (c) ostala imovina koja nije prihvatljiva za središnju banku, ali kojom se trguje, poput na primjer vlasničkih instrumenata koji su uvršteni na priznatoj burzi, zlata, instrumenata vlasničkoga kapitala povezanih s glavnim indeksima, obveznica s jamstvima, pokrivenih obveznica, obveznica poduzeća i novčanih sredstava koja se temelje na toj imovini.



**▼B**

4. U izvješću iz stavka 3. razmatra se treba li i u kojem opsegu uključiti rezervne kreditne linije iz članka 416. stavka 1. točke (e) u likvidnu imovinu u svjetlu međunarodnih kretanja i uzimajući u obzir europske posebnosti, uključujući i način provedbe monetarne politike u Uniji.

EBA posebno ispituje adekvatnost sljedećih kriterija i prikladne razine za navedene definicije:

- (a) minimalni opseg trgovanja s imovinom;
- (b) minimalni preostali obujam imovine;
- (c) transparentno određivanje cijena i informiranje nakon trgovanja;
- (d) stupnjevi kreditne kvalitete iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 2.;
- (e) dokazi o stabilnosti cijena;
- (f) prosječni obujam trgovanja i prosječnu veličinu trgovanja;
- (g) maksimalna razlika između kupovne i prodajne cijene;
- (h) preostalo vrijeme do dospijanja;
- (i) minimalna stopa obrtaja.

5. Do 31. siječnja 2014., EBA također izvješćuje i o:

- (a) jedinstvenim definicijama visoke i vrlo visoke likvidnosti i kreditne kvalitete;
- (b) mogućim neplaniranim posljedicama definicije likvidne imovine za provođenje operacija monetarne politike i razmjera u kojem:
  - i. popis likvidne imovine koja je isključena iz popisa imovine prihvatljive za središnju banku može potaknuti institucije da podnose prihvatljivu imovinu koja nije uključena u definiciju likvidne imovine u operacijama refinanciranja;
  - ii. likvidnosna regulativa može odvratiti institucije od kreditiranja ili posuđivanja na neosiguranom tržištu novca i to može dovesti u pitanje ulogu indeksa EONIA u provođenju monetarne politike;
  - iii. uvođenje zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost može središnjim bankama otežati očuvanje stabilnosti cijena primjenom postojećeg okvira i instrumenata monetarne politike;

**▼B**

- (c) operativnim zahtjevima za držanje likvidne imovine, kako je navedeno u članku 417., točkama od (b) do (f), u skladu s međunarodnim regulatornim kretanjima.

*Članak 510.***Zahtjevi za neto stabilne izvore financiranja**

1. Do 31. prosinca 2015., EBA izvješćuje Komisiju na temelju stavki koje se izvješćuju u skladu s dijelom šestim, glavom III., o primjerenosti i načinu na koji bi bilo primjereno osigurati da se institucije koriste stabilnim izvorima financiranja, uključujući procjenu učinka na poslovanje i profil rizičnosti institucija s poslovnim nastanom u Uniji ili na financijska tržišta ili gospodarstvo i kredite banaka, s posebnim osvrtom na kreditiranje malih i srednjih poduzetnika i na financiranje trgovine, uključujući kreditiranje u okviru službenih aranžmana za osiguravanje kredita za izvoz i prolaznih modela financiranja, uključujući kredite osigurane nekretninama s usklađenim novčanim tokovima. EBA posebno analizira učinak stabilnih izvora financiranja na strukture refinanciranja različitih bankovnih modela u Uniji.

2. Do 31. prosinca 2015., EBA također izvješćuje Komisiju, na temelju stavki koje se iskazuju u skladu s dijelom šestim, glavom III. i, u skladu s jedinstvenim izvještajnim formatima iz članka 415. stavka 3. točke (a) i nakon savjetovanja s ESRB-om, o metodologijama za određivanje iznosa stabilnih izvora financiranja koji stoje na raspolaganju institucijama i koje institucije trebaju i o primjerenim jedinstvenim definicijama za izračun takvog zahtjeva za neto stabilne izvore financiranja, pri čemu posebno ispituje sljedeće:

- (a) kategorije i pondere primijenjene na izvore stabilnog financiranja u članku 427. stavku 1.;
- (b) kategorije i pondere primijenjene za određivanje zahtjeva za izvore stabilnog financiranja u članku 428. stavku 1.;
- (c) metodologije potiču i destimuliraju, ovisno o slučaju radi poticanja stabilnijeg dugoročnog financiranja imovine, poslovnih aktivnosti, ulaganja i financiranja institucija;
- (d) potrebu razvijanja različitih metodologija za različite vrste institucija.

3. Do 31. prosinca 2016., Komisija, prema potrebi, i uzimajući u obzir izvješća iz stavaka 1. i 2. i uzimajući u potpunosti u obzir različitost bankarskog sektora u Uniji, podnosi prijedlog zakonodavnog akta Europskom parlamentu i Vijeću o načinu kojim se osigurava da se institucije koriste stabilnim izvorima financiranja.

*Članak 511.***Financijska poluga**

1. Na temelju rezultata izvješća iz stavka 3., Komisija do 31. prosinca 2016. dostavlja izvješće o učinku i učinkovitosti omjera financijske poluge Europskom parlamentu i Vijeću.

2. Prema potrebi, izvješću se prilaže prijedlog zakonodavnog akta o uvođenju primjerenog broja razina omjera financijske poluge koje bi institucije koje se koriste različitim poslovnim modelima morale održavati, pri čemu se predlaže prikladno kalibriranje navedenih razina i sve primjerene prilagodbe za mjeru kapitala i mjeru ukupne izloženosti iz članka 429., prema potrebi zajedno s eventualnim mjerama fleksibilnosti, uključujući primjerene izmjene članka 458. radi uvođenja omjera financijske poluge u opseg mjera obuhvaćenih tim člankom.

3. Za potrebe stavka 1. EBA izvješćuje Komisiju do 31. listopada 2016. najmanje o sljedećem:

- (a) je li okvir omjera financijske poluge određen ovom Uredbom i člancima 87. i 98. Direktive 2013/36/EU prikladan instrument kojim će se na zadovoljavajući način i u zadovoljavajućem stupnju ukloniti rizik prekomjerne financijske poluge u institucijama;
- (b) utvrđivanju poslovnih modela koji odražavaju cjelokupni profil rizičnosti institucija i o uvođenju različitih razina omjera financijske poluge za te poslovne modele;
- (c) jesu li zahtjevi iz članka 76. i 87. Direktive 2013/36/EU u skladu s člancima 73. i 97. Direktive 2013/36/EU za postupanje s rizikom prekomjerne financijske poluge dovoljni kako bi osigurali dobro upravljanje tim rizikom od strane institucija, te ako ne, koja su daljnja poboljšanja potrebna kako bi se ostvarili navedeni ciljevi;
- (d) jesu li potrebne, i ako jesu, koje izmjene metodologije izračuna iz članka 429. kako bi se osiguralo da se omjer financijske poluge može upotrebljavati kao primjereni pokazatelj rizika prekomjerne financijske poluge za instituciju;
- (e) razlikuje li se, u kontekstu izračuna ukupne mjere izloženosti omjera financijske poluge, vrijednost izloženosti ugovora iz Priloga II. utvrđena primjenom metode originalne izloženosti, značajno od vrijednosti izloženosti utvrđene metodom tržišne vrijednosti;
- (f) bi li uporaba regulatornoga kapitala ili redovnoga osnovnoga kapitala kao mjera kapitala omjera financijske poluge mogla biti prikladnija za planirani cilj praćenja rizika prekomjerne financijske poluge, te ako da, kakva bi bila odgovarajuća kalibracija omjera financijske poluge;

**▼B**

- (g) je li konverzijski faktor iz članka 429. stavka 10. točke (a) za neiskorištene kreditne linije koje se mogu bezuvjetno otkazati u bilo kojem trenutku bez obavijesti, dovoljno konzervativan na temelju dokaza prikupljenih tijekom promatranog razdoblja;
- (h) jesu li učestalost i oblik objave stavki iz članka 451. odgovarajući;
- (i) odgovarajućoj razini omjera financijske poluge za svaki od poslovnih modela utvrđenih u točki (b);
- (j) potrebi uspostavljanja raspona za svaku razinu omjera financijske poluge;
- (k) bi li uvođenje omjera financijske poluge kao zahtjeva za institucije zahtijevalo bilo kakve promjene okvira omjera financijske poluge koji određuje ova Uredba, i ako da, koje;
- (l) bi li uvođenje omjera financijske poluge kao zahtjeva za institucije učinkovito ograničilo rizik prekomjerne financijske poluge tih institucija, te ako da, bi li razina omjera financijske poluge trebala biti ista za sve institucije ili bi je trebalo odrediti u skladu s profilom rizičnosti i poslovnim modelom i veličinom institucije, te s time u vezi, koje bi dodatne kalibracije ili prijelazna razdoblja bili potrebni.
4. Izvješće iz stavka 3. pokriva najmanje razdoblje od 1. siječnja 2014. do 30. lipnja 2016. i uzima u obzir najmanje sljedeće:
- (a) učinak uvođenja obvezujućeg omjera financijske poluge, određenog u skladu s člankom 429. na:
- i. financijska tržišta općenito i tržišta repo transakcijama, izvedenicama i posebno pokrivenim obveznicama;
  - ii. robusnost institucija;
  - iii. poslovne modele i bilančnu strukturu institucija, posebno što se tiče niskorizičnog područja poslovanja, poput promotivnih kredita javnih razvojnih banaka, kredita lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, financiranja stambenih nekretnina i ostalih niskorizičnih područja uređenih nacionalnim pravom;
  - iv. prijenos izloženosti subjektima koji ne podliježu bonitetnom nadzoru;
  - v. financijske inovacije, a posebno na razvoj instrumenata s ugrađenom financijskom polugom;

**▼B**

- vi. pristup institucije prema preuzimanju rizika;
  - vii. aktivnosti poravnanja, namire i skrbništva i na poslovanje središnje druge ugovorne strane;
  - viii. cikličnost mjere kapitala i mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge;
  - ix. kreditiranje banaka, uz poseban osvrt na kreditiranje malih i srednjih poduzetnika, lokalne samouprave, područne (regionalne) samouprave i subjekata javnog sektora, te financiranje trgovine, uključujući kreditiranje u okviru službenih aranžmana za osiguravanje kredita za izvoz;
- (b) međusobno djelovanje omjera financijske poluge i kapitalnih zahtjeva koji se temelje na rizicima i likvidnosnih zahtjeva iz ove Uredbe;
  - (c) učinak računovodstvenih razlika između računovodstvenih standarda koji se primjenjuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002, računovodstvenih standard koji se primjenjuju u skladu s Direktivom 86/635/EZ i drugih relevantnih računovodstvenih standarda na usporedivost omjera financijske poluge.

*Članak 512.***Izloženosti prenesenom kreditnom riziku**

Do 31. prosinca 2014. Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni i učinkovitosti odredbi dijela petog u svjetlu kretanja na međunarodnom tržištu.

*Članak 513.***Makrobonitetna pravila**

1. Komisija do 30. lipnja 2014., nakon savjetovanja s ESRB-om i EBA-om, preispituje jesu li makrobonitetna pravila iz ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU dovoljna za smanjivanje sistemskih rizika u sektorima, regijama i državama članicama, pri čemu ocjenjuje:

- (a) učinkovitost, djelotvornost i transparentnost važećih makrobonitetnih instrumenata iz ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU;
- (b) adekvatnost obuhvata i mogućih stupnjeva preklapanja između različitih makrobonitetnih instrumenata za ovladavanje sličnih rizika iz ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU, te prema potrebi predlaže nova makrobonitetna pravila;
- (c) međusobnu interakciju međunarodno prihvaćenih standarda za sistemske institucije i odredbi ove Uredbe i Direktive 2013/36/EU, te, prema potrebi predlaže nova pravila uzimajući u obzir te međunarodno dogovorene standarde.

**▼B**

2. Do 31. prosinca 2014. Komisija na temelju savjetovanja s ESRB-om i EBA-om, izvješćuje Europski parlament i Vijeće o ocjeni iz stavka 1., te prema potrebi podnosi prijedlog zakonodavnog akta Europskom parlamentu i Vijeću.

*Članak 514.***Kreditni rizik druge ugovorne strane i metoda originalne izloženosti**

Do 31. prosinca 2016. Komisija preispituje i sastavlja izvješće o primjeni članka 275. kojeg dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta.

*Članak 515.***Praćenje i ocjena**

1. Do 28. lipnja 2014. EBA, zajedno s ESMA-om podnosi izvještaj o funkcioniranju ove Uredbe u odnosu na povezane obveze iz Uredbe (EU) br. 648/2012, a posebno u odnosu na institucije koje upravljaju središnjom drugom ugovornom stranom, radi izbjegavanja dvostrukih zahtjeva za transakcije izvedenicama, a time i povećanoga regulatornog rizika i povećanih troškova praćenja za nadležna tijela.

2. EBA prati i ocjenjuje provedbu odredaba o kapitalnim zahtjevima za izloženosti središnjoj drugoj ugovornoj strani iz odjeljka 9. poglavlja 6. glave II., dijela trećeg. EBA do 1. siječnja 2015. izvješćuje Komisiju o utjecaju i učinkovitosti tih odredaba.

3. Do 31. prosinca 2016. Komisija preispituje i izvješćuje o usklađivanju ove Uredbe s povezanim odredbama iz Uredbe (EU) 648/2012, kapitalnim zahtjevima iz odjeljka 9. poglavlja 6. glave II. dijela trećeg i dostavlja to izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta.

*Članak 516.***Dugoročno financiranje**

Do 31. prosinca 2015. Komisija izvješćuje o utjecaju ove Uredbe na poticanje dugoročnih ulaganja u infrastrukturu koja potiče rast.

*Članak 517.***Definicija priznatoga kapitala**

Do 31. prosinca 2014. Komisija preispituje i izvješćuje o primjerenosti definicije priznatoga kapitala koji se upotrebljava za potrebe dijela drugoga glave III. i dijela četvrtog te dostavlja to izvješće Europskom parlamentu i Vijeću a, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta.

**▼ B***Članak 518.***Preispitivanje instrumenata kapitala čija se vrijednost može smanjiti ili konvertirati u trenutku neodrživosti redovnog poslovanja**

Do 31. prosinca 2015. Komisija preispituje i izvješćuje o tome treba li ova Uredba sadržavati zahtjev prema kojem se vrijednost instrumenata dodatnoga osnovnoga kapitala ili dopunskoga kapitala smanjuje u slučaju utvrđivanja neodrživosti redovnog poslovanja institucije. Komisija dostavlja to izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno sa zakonodavnim prijedlogom.

*Članak 519.***Odbitak imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca od stavki redovnoga osnovnoga kapitala**

Do 30. lipnja 2014. EBA priprema izvješće o tome dovode li izmjene MRS-a 19 u vezi s odbitkom neto imovine mirovinskog fonda iz članka 36. stavka 1. točke (e) i promjene u neto obvezama mirovinskog fonda do pretjerane volatilnosti regulatornoga kapitala institucija.

Uzimajući u obzir izvješće EBA-e, Komisija do 31. prosinca 2014. priprema izvješće za Europski parlament i Vijeće o pitanju iz prvog stavka, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta, radi uvođenja tretmana za usklađivanje neto imovine ili obveza mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca za potrebe izračuna regulatornoga kapitala.

**▼ M5***Članak 519.a***Izvješćivanje i preispitivanje**

Najkasnije do 1. siječnja 2022. Komisija, na temelju promjena na sekuritizacijskim tržištima uključujući iz makrobonitetne i ekonomske perspektive, Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni odredaba iz poglavlja 5. glave II. dijela trećeg. U tom izvješću, kojem se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog, ocjenjuju se posebice sljedeći elementi:

- (a) učinak hijerarhije metoda iz članka 254. i izračun iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom sekuritizacijskih pozicija iz članaka od 258. do 266. o aktivnostima izdavanja i ulaganja institucija na sekuritizacijskim tržištima Unije;
- (b) učinci na financijsku stabilnost Unije i država članica, s posebnim osvrtom na moguće špekulacije na tržištu nekretnina i na porast međusobne povezanosti financijskih institucija;
- (c) koje bi mjere bile opravdane za smanjenje i suzbijanje eventualnih negativnih učinaka sekuritizacije na financijsku stabilnost, uz istodobno očuvanje njezinog pozitivnog učinka na financiranje, uključujući moguće uvođenje maksimalnog ograničenja izloženosti sekuritizacijama; i

▼ M5

- (d) učinci na sposobnost financijskih institucija u pogledu pružanja održivih i stabilnih izvora financiranja za realno gospodarstvo, s posebnom pozornošću na mala i srednja poduzeća.

Tim se izvješćem ujedno uzima u obzir razvoj regulative u međunarodnim forumima, posebno one koja se odnosi na međunarodne standarde o sekuritizaciji.

▼ B

## GLAVA III.

## IZMJENE

## Članak 520.

## Izmjena Uredbe (EU) br. 648/2012

Uredba (EU) br. 648/2012 mijenja se kako slijedi:

1. U glavi IV. dodaje se sljedeće poglavlje:

„*POGLAVLJE 4.*

***Izračuni i izvješćivanje za potrebe Uredbe (EU) br. 575/2013***

*Članak 50.a*

**Izračun  $K_{CCP}$**

1. Za potrebe članka 308. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva (\*), središnja druga ugovorna strana izračunava  $K_{CCP}$  na način naveden u stavku 2. ovog članka za sve ugovore i transakcije čije poravnanje ona obavlja za sve svoje klirinške članove koji su obuhvaćeni danim jamstvenim fondom.

2. Središnja druga ugovorna strana izračunava hipotetski kapital ( $K_{CCP}$ ) kako slijedi:

$$K_{CCP} = \sum_i \max\{EBRM_i - IM_i - DF_i; 0\} \cdot RW \cdot stopa\ kapitala$$

pri čemu:

$EBRM_i$  = vrijednost izloženosti prije smanjenja rizika koja je jednaka vrijednosti izloženosti središnje druge ugovorne strane prema klirinškom članu i koja proizlazi iz svih ugovora i transakcija s tim klirinškim članom, izračunata bez uzimanja u obzir kolaterala kojeg je dao taj klirinški član;

$IM_i$  = inicijalna marža koju klirinški član i daje središnjoj drugoj ugovornoj strani;

$DF_i$  = preduplate klirinškog člana i;

$RW$  = ponder rizika od 20 %;

stopa kapitala = 8 %.



**▼B**

Sve vrijednosti u formuli u prvom podstavku odnose se na vrednovanje na kraju dana prije nego što se uplate marže koje su pozvane za uplatu pri posljednjem pozivu za uplatu marže tog dana.

3. Središnja druga ugovorna strana provodi izračun koji se traži u skladu sa stavkom 2. najmanje jednom tromjesečno ili češće ako to zahtijevaju nadležna tijela onih klirinških članova koji su institucije.

4. Za potrebe stavka 3. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se, pobliže određuje sljedeće:

- (a) učestalost i datum izračuna iz stavka 2.;
- (b) situacija u kojima nadležno tijelo institucije koja djeluje kao klirinški član može zahtijevati veće učestalosti izračuna i izvješćivanja od onih iz točke (a).

EBA dostavlja Komisiji navedeni nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. siječnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 50.b***Opća pravila za izračun KCCP**

Za potrebe izračuna iz članka 50.a stavka 2., primjenjuje se sljedeće:

- (a) središnja druga ugovorna strana izračunava vrijednost izloženosti prema svojim klirinškim članovima kako slijedi:
  - i. za izloženosti koje proizlaze iz ugovora i transakcija navedenih u članku 301. stavku 1. točkama (a) i (d) Uredbe (EU) br. 575/2013, izračunava ih u skladu s metodom tržišne vrijednosti utvrđenom u članku 274.;
  - ii. za izloženosti koje proizlaze iz ugovora i transakcija navedenih u članku 301. stavku 1. točkama (b), (c) i (e) Uredbe (EU) br. 575/2013, središnja druga ugovorna strana izračunava ih u skladu sa složenom metodom financijskoga kola terala iz članka 223. te Uredbe s regulatornim korektivnim faktorima, navedenima u člancima 223. i 224. te Uredbe. Iznimka iz točke (a) članka 285. stavka 3. te Uredbe ne primjenjuje se;
  - iii. za izloženosti koje proizlaze iz transakcija koje nisu navedene u članku 301. stavku 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 i koje podrazumijevaju samo rizik namire, središnja druga ugovorna strana izračunava ih u skladu s dijelom trećim, glavom V. te Uredbe;
- (b) za institucije koje su obuhvaćene Uredbom (EU) br. 575/2013, skupovi za netiranje jednaki su onima definiranim u dijelu trećem, glavi II. te Uredbe;

**▼B**

- (c) pri izračunu vrijednosti iz točke (a), središnja druga ugovorna strana oduzima od svojih izloženosti kolateral koji su dali njezini klirinški članovi, primjereno umanjeno za regulatorne korektivne faktore u skladu sa složenom metodom financijskoga kolaterala iz članka 224. Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (e) kada središnja druga ugovorna strana ima izloženosti prema jednoj ili više središnjih drugih ugovornih strana, ona tretira te izloženosti kao da su izloženosti klirinškim članovima te u izračun  $K_{CCP}$  uključuje sve marže ili preduplate u fond koje je primila od tih središnjih drugih ugovornih strana;
- (f) kada središnja druga ugovorna strana ima obvezujući ugovorni aranžman sa svojim klirinškim članovima koji joj omogućava da cijelu inicijalnu maržu ili dio inicijalne marže primljene od njezinih klirinških članova iskoristi kao preduplate u fond, za potrebe izračuna iz stavka 1. središnja druga ugovorna strana smatra tu inicijalnu maržu preduplatama u fond, a ne inicijalnim maržama;
- (h) pri primjeni metode tržišne vrijednosti u skladu s člankom 274. Uredbe (EU) br 575/2013, središnja druga ugovorna strana zamjenjuje formulu iz članka 298. stavka 1. točke (c) podtočke ii. te Uredbe sljedećim:

$$PCE_{red} = 0.15 \cdot PCE_{gross} + 0.85 \cdot NGR \cdot PCE_{gross}$$

gdje se brojitelj NGR izračunava u skladu s člankom 274. stavkom 1. te Uredbe neposredno prije same razmjene varijacijskih marži na kraju razdoblja namire, a nazivnik je bruto trošak zamjene;

- (i) kada središnja druga ugovorna strana ne može izračunati vrijednost NGR-a iz članka 298. stavka 1. točke (c) podtočke ii. Uredbe (EU) br. 575/2013, ona:
- i. o tome obavještuje njezine klirinške članove koji su institucije i njihova nadležna tijela o nemogućnosti izračuna NGR-a i razloga zbog kojih ona ne može napraviti taj izračun;
  - ii. tijekom razdoblja od tri mjeseca, ona se može koristiti vrijednošću NGR-a od 0,3 za izračun  $PCE_{red}$  iz točke (h) ovog članka;
- (j) kada, na kraju razdoblja iz točke i. podtočke ii., središnja druga ugovorna strana još uvijek nije u mogućnosti izračunati vrijednost NGR-a, ona čini sljedeće:

**▼B**

- i. prestaje izračunavati  $K_{CCP}$ ;
- ii. obavješćuje svoje klirinške članove koji su institucije i njihova nadležna tijela da je prestala izračunavati  $K_{CCP}$ ;
- (k) za potrebe izračuna potencijalne buduće izloženosti za opcije i opcije za ugovor o razmjeni u skladu s metodom tržišne vrijednosti iz članka 274. Uredbe (EU) br. 575/2013, središnja druga ugovorna strana množi zamišljeni iznos ugovora apsolutnom vrijednošću delta opcije ( $(\delta V/\delta p)$ ) iz članka 280. stavka 1. točke (a) te Uredbe;
- (l) kada središnja druga ugovorna strana ima više jamstvenih fondova, izračun iz članka 50.a stavka 2. provodi za svaki jamstveni fond posebno.

*Članak 50.c***Izvješćivanje informacija**

1. Za potrebe članka 308. Uredbe (EU) br. 575/2013, središnja druga ugovorna strana izvješćuje sljedeće informacije svojim klirinškim članovima koji su institucije i njihovim nadležnim tijelima:

- (a) hipotetski kapital  $K_{CCP}$ ;
- (b) iznos preduplata ( $DF_{CM}$ );
- (c) iznos njezinih financijskih sredstava koji se temelje na preduplatama, a koje je obvezna upotrijebiti, bilo u skladu sa zakonom ili u skladu s ugovornim sporazumom s njezinim klirinškim članovima za pokriće gubitaka nakon nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog ili više njezinih klirinških članova prije nego što se počnu upotrebljavati doprinosi u jamstveni fond ostalih klirinških članova ( $DF_{CCP}$ );
- (d) ukupan broj njezinih klirinških članova (N);
- (e) faktor koncentracije ( $\beta$ ), kako je naveden u članku 50.d.

Kada središnja druga ugovorna strana ima više jamstvenih fondova, informacije iz prvog podstavka iskazuje za svaki jamstveni fond zasebno.

2. Središnja druga ugovorna strana izvješćuje svoje klirinške članove koji su institucije barem tromjesečno, ili češće na zahtjev nadležnih tijela tih klirinških članova.

3. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje sljedeće:

**▼B**

- (a) jedinstveni obrazac za potrebe izvješćivanja iz stavka 1.;
- (b) učestalost i datumi izvješćivanja iz stavka 2.;
- (c) situacije u kojima nadležna tijela institucije koja djeluje kao klirinški član može zahtijevati učestalije izvješćivanje od onog navedenog u točki (b).

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do 1. siječnja 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*Članak 50.d***Izračun specifičnih stavki koje iskazuju središnje druge ugovorne strane**

Za potrebe članka 50.c, primjenjuje se sljedeće:

- (a) kada je pravilima središnje druge ugovorne strane određeno da se ona u cijelosti ili djelomično koristi svojim financijskim sredstvima istodobno s preduplatama njezinih klirinških članova na način koji ta sredstva čini jednakima preduplatama klirinškog člana u smislu njihovog apsorbiranja gubitaka središnje druge ugovorne strane u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili insolventnosti jednog ili više njezinih klirinških članova, središnja druga ugovorna strana dodaje odgovarajući iznos tih sredstava  $DF_{CM-U}$ ;
- (b) kada je pravilima središnje druge ugovorne strane određeno da se ona u cijelosti ili djelomično koristi svojim financijskim sredstvima za pokriće svojih gubitaka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog ili više njezinih klirinških članova nakon što je iscrpila svoj jamstveni fond, ali prije njezinog pozivanja na ugovorene doprinose njezinih klirinških članova, središnja druga ugovorna strana dodaje odgovarajući iznos tih dodatnih financijskih sredstava ( $DF^a_{CCP}$ ) ukupnom iznosu preduplata (DF) kako slijedi: ( $DF^a_{CCP}$ );

$$DF = DF_{CCP} + DF_{CM} + DF^a_{CCP}$$

- (c) središnja druga ugovorna strana izračunava faktor koncentracije ( $\beta$ ) u skladu sa sljedećom formulom:

$$\beta = \frac{PCE_{red,1} + PCE_{red,2}}{\sum_i PCE_{red,i}}$$

pri čemu je:

$PCE^{red,1}$  = smanjeni iznos potencijalne buduće kreditne izloženosti svih ugovora i transakcije središnje druge ugovorne strane s klirinškim članom i;

$PCE^{red,1}$  = smanjeni iznos potencijalne buduće kreditne izloženosti svih ugovora i transakcije središnje druge ugovorne strane s klirinškim članom koji ima najvišu vrijednost  $PCE_{red-a}$ ;

**▼B**

$PCE^{red,1}$  = smanjeni iznos potencijalne buduće kreditne izloženosti svih ugovora i transakcije središnje druge ugovorne strane s klirinškim članom s drugom najvećom vrijednošću *PCE<sup>red-a</sup>*.

(\*) SL L 176, 27.6.2013., str. 1.”

2. U članku 11. stavku 15., točka (b) briše se

3. U članku 89. umeće se sljedeći stavak:

„5.a Do 15 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu posljednjeg od regulatornih tehničkih standarda navedenih u člancima 16., 25., 26., 29., 34., 41., 42., 44., 45., 47. i 49., ili dok se ne donese odluka u skladu s člankom 14. o izdavanju odobrenja središnjoj drugoj ugovornoj strani, ovisno o tome što se prije dogodi, ta središnja druga ugovorna strana primjenjuje tretman naveden u trećem podstavku ovog stavka.

Do 15 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu posljednjeg od regulatornih tehničkih standarda navedenih u člancima 16., 26., 29., 34., 41., 42., 44., 45., 47. and 49., ili dok se ne donese odluka u skladu s člankom 25. o priznavanju središnje druge ugovorne strane, ovisno o tome što se prije dogodi, ta središnja druga ugovorna strana primjenjuje tretman naveden u trećem podstavku ovog stavka.

Do rokova definiranih u prva dva podstavka ovog stavka te podložno četvrtom podstavku ovog stavka, kada središnja druga ugovorna strana nema jamstveni fond i nema obvezujući aranžman sa svojim klirinškim članovima koji joj omogućava da se koristi cijelom inicijalnom maržom ili dijelom inicijalne marže dobivene od njezinih klirinških članova kao da je riječ o preduplatama u fond, informacije o kojima izvješćuje u skladu s člankom 50.c stavkom 1. uključuju ukupan iznos inicijalne marže koju je primila od svojih klirinških članova (IM).

Rokovi iz prvog i drugog podstavka ovog stavka mogu se produžiti za šest mjeseci u skladu s provedbenim aktom Komisije donesenim u skladu s člankom 497. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013.”.

## DIO JEDANAESTI

### ZAVRŠNE ODREDBE

#### Članak 521.

#### Stupanje na snagu i datum primjene

1. Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

2. Ova se Uredba primjenjuje od 1. siječnja 2014., osim:

**▼B**

- (a) članka 8. stavka 3., članka 21. i članka 451. stavka 1., koji se primjenjuju od 1. siječnja 2015.;
- (b) članka 413. stavka 1., koji se primjenjuje od 1. siječnja 2016.;
- (c) odredbi ove Uredbe koje zahtijevaju od europskih nadzornih tijela da podnesu Komisiji nacrt tehničkih standarda i odredbi ove Uredbe kojima se ovlašćuje Komisija za donošenje delegiranih ili provedbenih akata, koje se primjenjuju od 28. lipnja 2013.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.



## PRILOG I.

**Klasifikacija izvanbilančnih stavki**

1. Visoki rizik:
  - (a) jamstva koja imaju svojstvo kreditnih supstituta (npr. jamstvo za osiguranje povrata kredita);
  - (b) kreditne izvedenice;
  - (c) akcepti;
  - (d) indosamenti mjenica na kojima nije navedena druga institucija;
  - (e) transakcije koje daju pravo na regres (npr. faktoring, otkup potraživanja uz diskont);
  - (f) neopozivi *standby* akreditivi koji imaju svojstvo kreditnih supstituta;
  - (g) imovina kupljena na temelju ugovora o izravnoj terminskoj kupnji;
  - (h) ugovori o terminskom depozitu;
  - (i) neuplaćeni dio djelomično uplaćenih dionica i ostalih vrijednosnih papira;
  - (j) ugovori o prodaji i ponovnoj kupnji imovine iz članka 12. stavaka 3. i 5. Direktive 86/635/EEZ;
  - (k) ostale stavke visokog rizika.
2. Srednji rizik:
  - (a) izvanbilančne stavke s osnove financiranja trgovine, odnosno izdani ili potvrđeni dokumentarni akreditivi (vidi također stavke srednjeg/niskog rizika);
  - (b) ostale izvanbilančne stavke:
    - i. jamstva za plaćanje isporučene robe, jamstva za plaćanje carinskog i poreznog duga;
    - ii. neiskorištene kreditne linije (sporazumi o kreditiranju, otkupu vrijednosnih papira, izdavanju jamstava ili akceptata) s izvornim dospijećem od više od godinu dana;
    - iii. preuzete izvanbilančne obveze s osnove izdanja kratkoročnih obveznica (NIF) i obnovljive obveze s osnove pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje srednjoročnih obveznica uz obvezu otkupa (RUF);
    - iv. ostale stavke srednjeg rizika o kojima je obaviještena EBA.
3. Srednji/nizak rizik:
  - (a) izvanbilančne stavke s osnove financiranja trgovine:
    - i. dokumentarni akreditivi, pri čemu roba koja je predmet akreditiva služi kao kolateral i ostale transakcije kod kojih postoji mogućnost samoporavnanja;

**▼B**

- ii. varanti (uključujući jamstva za ozbiljnost ponude i za dobro izvršenje posla i s time povezana jamstva za unaprijed izvršena plaćanja i zadržane iznose i jamstva koja nemaju značajke kreditnih supstituta;
  - iii. neopozivi *standby* akreditivi koji nemaju značajke kreditnih supstituta;
- (b) ostale izvanbilančne stavke:
- i. neiskorištene kreditne linije koje uključuju sporazume o kreditiranju, otkupu vrijednosnih papira, izdavanju jamstava ili akcepta s izvornim dospijećem do i uključujući godinu dana koje nije moguće bezuvjetno opozvati u svakom trenutku bez obavijesti ili koji efektivno ne omogućuju automatski prekid zbog pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika;
  - ii. ostale stavke srednjeg/niskog rizika o kojima je obaviještena EBA.
4. Nizak rizik:
- (a) neiskorištene kreditne linije koje uključuju sporazume o kreditiranju, otkupu vrijednosnih papira, izdavanju jamstava ili akceptata koje se mogu bezuvjetno opozvati u svakom trenutku bez obavijesti te koje efektivno omogućuju automatski prekid zbog pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika. Kreditne linije prema stanovništvu mogu se odrediti kao bezuvjetno opozive ako ih je na temelju ugovornih odredbi moguće opozvati u cijelosti uvažavajući propise o zaštiti potrošača i povezane propise;
  - (b) neiskorištene kreditne linije za garancije za ozbiljnost ponude i dobro izvršenje posla koje se mogu bezuvjetno opozvati u bilo kojem trenutku ili koje efektivno omogućuju automatski prekid zbog pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika; i
  - (c) ostale stavke niskog rizika o kojima je obaviještena EBA.





*PRILOG II.*

**Vrste izvedenica**

1. Ugovori na kamatnu stopu:
  - (a) jednovalutni kamatni ugovori o razmjeni (*single-currency interest rate swaps*);
  - (b) ugovori o razmjeni osnove (*basis-swap*);
  - (c) kamatni forvard;
  - (d) kamatne budućnosnice;
  - (e) kupljene kamatne opcije;
  - (f) ostali ugovori slične pravne prirode.
2. Izvedeni financijski instrumenti čija je odnosna varijabla valuta i zlato:
  - (a) međuvalutni kamatni ugovori o razmjeni;
  - (b) valutni forvard;
  - (c) valutne budućnosnice;
  - (d) kupljene valutne opcije;
  - (e) ostali ugovori slične prirode;
  - (f) ugovori slične prirode kao ugovori iz točke od (a) do (e), a koji se odnose na zlato.
3. Ugovori slične prirode koji su po svojoj pravnoj prirodi slični ugovorima iz točaka od 1.(a) do (e) i od 2.(a) do (d) ovog Priloga koji se odnose na druge referentne stavke ili indekse. To uključuje barem sve instrumente iz odjeljka C Priloga I. točaka od 4. do 7., 9. i 10. Direktivi 2004/39/EZ, koji inače nisu uključeni u točke 1. ili 2. ovog Priloga.



*PRILOG III.*

**Stavke koje podliježu dodatnom izvješću o likvidnoj imovini**

1. Gotovina.
2. Izloženosti prema središnjoj banci, ako je te izloženosti moguće povući u stresnim uvjetima.
3. Prenosivi vrijednosni papiri koji predstavljaju potraživanja od ili potraživanja za koja jamče države, središnje banke, subjekti javnog sektora koji ne pripadaju središnjoj državi, regije s fiskalnom autonomijom koje uvode i ubiru poreze i lokalne samouprave, Banka za međunarodne namire, Međunarodni monetarni fond, Europska unija, Europski instrument za financijsku stabilnost, Europski mehanizam za stabilnost ili multilateralne razvojne banke i koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
  - (a) dodjeljuje im se ponder rizika 0 % u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2.;
  - (b) nisu obveze institucije niti njezinih povezanih društava.
4. Prenosivi vrijednosni papiri, osim onih iz točke 3. koji predstavljaju potraživanja od ili potraživanja za koja jamče države ili središnje banke, izdani u domaćim valutama od strane države ili središnje banke u valuti i državi u kojoj postoji izloženost likvidnosnom riziku, ili izdani u stranim valutama pod uvjetom da držanje takvog duga odgovara likvidnosnim potrebama poslovanja banke u navedenoj trećoj državi.
5. Prenosivi vrijednosni papiri koji predstavljaju potraživanja od ili potraživanja za koja jamče države, središnje banke, subjekti javnog sektora koji ne pripadaju središnjoj državi, regije s fiskalnom autonomijom koje uvode i ubiru poreze i lokalne samouprave, ili multilateralne razvojne banke koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
  - (a) dodjeljuje im se ponder rizika 20 % u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2.;
  - (b) nisu obveze institucije ni njezinih povezanih subjekata.
6. Prenosivi vrijednosni papiri, osim onih iz točaka 3., 4. i 5. koji ispunjavaju uvjete za 20 % ili bolji ponder rizika u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. ili se interno ocjenjuju kao vrijednosni papiri istovrijedne kreditne kvalitete te ispunjavaju neki od sljedećih uvjeta:
  - (a) ne predstavljaju potraživanja od SSPN-a, institucije ili njezinih povezanih subjekata;
  - (b) riječ je o obveznicama prihvatljivima za tretman iz članka 129. stavaka 4. ili 5.;
  - (c) riječ je o obveznicama iz članka 52. stavka 4. Direktive 2009/65/EZ osim onih iz točke (b) ove točke.
7. Prenosivi vrijednosni papiri osim onih iz točaka od 3. do 6. koji ispunjavaju uvjete za 50 % ili bolji ponder rizika u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. ili se interno ocjenjuju kao vrijednosni papiri istovrijedne kreditne kvalitete i ne predstavljaju potraživanje od SSPN-a, institucije ili njezinih povezanih subjekata.

**▼B**

8. Prenosivi vrijednosni papiri osim onih iz točaka od 3. do 7. koji su osigurani imovinom koji ispunjavaju uvjete za 35 % ili bolji ponder rizika u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2. ili se interno ocjenjuju kao vrijednosni papiri istovrijedne kreditne kvalitete i u cijelosti su osigurani nekretninom u skladu s člankom 125.
9. Rezervne kreditne linije koje odobravaju središnje banke u okviru monetarne politike pod uvjetom da te linije nisu osigurane likvidnom imovinom i isključujući likvidnosnu pomoć u izvanrednim situacijama.
10. Zakonski ili statutarne minimalni depoziti kod središnje kreditne institucije i ostalo statutarne ili ugovorno raspoloživo likvidnosno financiranje središnje kreditne institucije ili institucija koje su članovi mreže iz članka 113. stavka 7., ili su prihvatljive za izuzeće iz članka 10., pod uvjetom da to financiranje nije osigurano likvidnom imovinom, ako kreditna institucija pripada mreži u skladu s pravnim ili statutarne odredbama.
11. Redovne dionice kojima se trguje na burzi i čije se poravnanje izvodi centralno i koje su sastavni dio glavnog burzovnog indeksa, nominirane u domaćoj valuti države članice i koje nije izdala institucija ili neko od njezinih povezanih subjekata.
12. Zlato uvršteno na priznatoj burzi koje se posebno čuva.

Sve stavke osim onih iz točaka 1., 2. i 9. moraju ispunjavati sve sljedeće uvjete:

- (a) njima se trguje na temelju jednostavnih repo ugovora ili na novčanim tržištima s niskom razinom koncentracije;
- (b) dokazale su se kao pouzdani izvor likvidnosti na temelju repo ugovora ili prodaje čak i u stresnim tržišnim uvjetima;
- (c) neopterećene su.



## PRILOG IV.

## Korelacijska tablica

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 1.		
Članak 2.		
Članak 3.		
Točka (1) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 1.	
Točka (2) članka 4. stavka 1.		Članak 3. stavak 1. točka (b)
Točka (3) članka 4. stavka 1.		Članak 3. stavak 1. točka (c)
Točka (4) članka 4. stavka 1.		Članak 3. stavak 1. točka (p)
Točke od (5) do (7) članka 4. stavka 1.		
Točka (8) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 18.	
Točke od (9) do (12) članka 4. stavka 1.		
Točka (13) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 41.	
Točka (14) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 42.	
Točka (15) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 12.	
Točka (16) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 13.	
Točka (17) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 3.	
Točka (18) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 21.	
Točka (19) članka 4. stavka 1.		
Točka (20) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 19.	
Točka (21) članka 4. stavka 1.		
Točka (22) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 20.	
Točka (23) članka 4. stavka 1.		
Točka (24) članka 4. stavka 1.		
Točka (25) članka 4. stavka 1.		Članak 3. stavak 1. točka (c)
Točka (26) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 5.	
Točka (27) članka 4. stavka 1.		
Točka (28) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 14.	
Točka (29) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 16.	
Točka (30) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 15.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Točka (31) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 17.	
Točke od (32) do (34) članka 4. stavka 1.		
Točka (35) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 10.	
Točka (36) članka 4. stavka 1.		
Točka (37) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 9.	
Točka (38) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 46.	
Točka (39) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 45.	
Točka (40) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 4.	
Točka (41) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 48.	
Točka (42) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 2.	
Točka (43) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 7.	
Točka (44) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 8.	
Točka (45) članka 4. stavka 1.		
Točka (46) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 23.	
Točke od (47) do (49) članka 4. stavka 1.		
Točka (50) članka 4. stavka 1.		Članak 3. stavak 1. točka (e)
Točka (51) članka 4. stavka 1.		
Točka (52) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 22.	
Točka (53) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 24.	
Točka (54) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 25.	
Točka (55) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 27.	
Točka (56) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 28.	
Točka (57) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 30.	
Točka (58) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 31.	
Točka (59) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 32.	
Točka (60) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 35.	
Točka (61) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 36.	
Točka (62) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 40.	
Točka (63) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 40.a	
Točka (64) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 40.b	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Točka (65) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 43.	
Točka (66) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 44.	
Točka (67) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 39.	
Točke od (68) do (71) članka 4. stavka 1.		
Točka (72) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 47.	
Točka (73) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 49.	
Točke od (74) do (81) članka 4. stavka 1.		
Točka (82) članka 4. stavka 1.		Članak 3. stavak 1. točka (m)
Točka (83) članka 4. stavka 1.	Članak 4. stavak 33.	
Točke od (84) do (91) članka 4. stavka 1.		
Točka (92) članka 4. stavka 1.		Članak 3. stavak 1. točka i.
Točke od (93) do (117) članka 4. stavka 1.		
Točka (118) članka 4. stavka 1.		Članak 3. stavak 1. točka (r)
Točke od (119) do (128) članka 4. stavka 1.		
Članak 4. stavak 2.		
Članak 4. stavak 3.		
Članak 6. stavak 1.	Članak 68. stavak 1.	
Članak 6. stavak 2.	Članak 68. stavak 2.	
Članak 6. stavak 3.	Članak 68. stavak 3.	
Članak 6. stavak 4.		
Članak 6. stavak 5.		
Članak 7. stavak 1.	Članak 69. stavak 1.	
Članak 7. stavak 2.	Članak 69. stavak 2.	
Članak 7. stavak 3.	Članak 69. stavak 3.	
Članak 8. stavak 1.		
Članak 8. stavak 2.		
Članak 8. stavak 3.		
Članak 9. stavak 1.	Članak 70. stavak 1.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 9. stavak 2.	Članak 70. stavak 2.	
Članak 9. stavak 3.	Članak 70. stavak 3.	
Članak 10. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.	
Članak 10. stavak 2.		
Članak 11. stavak 1.	Članak 71. stavak 1.	
Članak 11. stavak 2.	Članak 71. stavak 2.	
Članak 11. stavak 3.		
Članak 11. stavak 4.	Članak 3. stavak 2.	
Članak 11. stavak 5.		
Članak 12.		
Članak 13. stavak 1.	Članak 72. stavak 1.	
Članak 13. stavak 2.	Članak 72. stavak 2.	
Članak 13. stavak 3.	Članak 72. stavak 3.	
Članak 13. stavak 4.		
Članak 14. stavak 1.	Članak 73. stavak 3.	
Članak 14. stavak 2.		
Članak 14. stavak 3.		
Članak 15.		Članak 22.
Članak 16.		
Članak 17. stavak 1.		Članak 23.
Članak 17. stavak 2.		
Članak 17. stavak 3.		
Članak 18. stavak 1.	Članak 133. stavak 1. podstavak 1.	
Članak 18. stavak 2.	Članak 133. stavak 1. podstavak 2.	
Članak 18. stavak 3.	Članak 133. stavak 1. podstavak 3.	
Članak 18. stavak 4.	Članak 133. stavak 2.	
Članak 18. stavak 5.	Članak 133. stavak 3.	
Članak 18. stavak 6.	Članak 134. stavak 1.	
Članak 18. stavak 7.		

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 18. stavak 8.	Članak 134. stavak 2.	
Članak 19. stavak 1.	Članak 73. stavak 1. točka (b)	
Članak 19. stavak 2.	Članak 73. stavak 1.	
Članak 19. stavak 3.	Članak 73. stavak 1. podstavak 2.	
Članak 20. stavak 1.	Članak 105. stavak 3., članak 129. stavak 2. i Prilog X. dio 3. točke od 30. do 31.	
Članak 20. stavak 2.	Članak 129. stavak 2. podstavak 3.	
Članak 20. stavak 3.	Članak 129. stavak 2. podstavak 4.	
Članak 20. stavak 4.	Članak 129. stavak 2. podstavak 5.	
Članak 20. stavak 5.		
Članak 20. stavak 6.	Članak 84. stavak 2.	
Članak 20. stavak 7.	Članak 129. stavak 2. podstavak 6.	
Članak 20. stavak 8.	Članak 129. stavak 2. podstavci 7. i 8.	
Članak 21. stavak 1.		
Članak 21. stavak 2.		
Članak 21. stavak 3.		
Članak 21. stavak 4.		
Članak 22.	Članak 73. stavak 2.	
Članak 23.		Članak 3. stavak 1. 2. podstavak
Članak 24.	Članak 74. stavak 1.	
Članak 25.		
Članak 26. stavak 1.	Članak 57. točka (a)	
Članak 26. stavak 1. točka (a)	Članak 57. točka (a)	
Članak 26. stavak 1. točka (b)	Članak 57. točka (a)	
Članak 26. stavak 1. točka (c)	Članak 57. točka (b)	
Članak 26. stavak 1. točka (d)		
Članak 26. stavak 1. točka (e)	Članak 57. točka (b)	
Članak 26. stavak 1. točka (f)	Članak 57. točka (c)	



▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 26. stavak 1. podstavak 1.	Članak 61. podstavak 2.	
Članak 26. stavak 2. točka (a)	Članak 57. podstavci 2., 3. i 4.	
Članak 26. stavak 2. točka (b)	Članak 57. podstavci 2., 3. i 4.	
Članak 26. stavak 3.		
Članak 26. stavak 4.		
Članak 27.		
Članak 28. stavak 1. točka (a)		
Članak 28. stavak 1. točka (b)	Članak 57. točka (a)	
Članak 28. stavak 1. točka (c)	Članak 57. točka (a)	
Članak 28. stavak 1. točka (d)		
Članak 28. stavak 1. točka (e)		
Članak 28. stavak 1. točka (f)		
Članak 28. stavak 1. točka (g)		
Članak 28. stavak 1. točka (h)		
Članak 28. stavak 1. točka (i)	Članak 57. točka (a)	
Članak 28. stavak 1. točka (j)	Članak 57. točka (a)	
Članak 28. stavak 1. točka (k)		
Članak 28. stavak 1. točka (l)		
Članak 28. stavak 1. točka (m)		
Članak 28. stavak 2.		
Članak 28. stavak 3.		
Članak 28. stavak 4.		
Članak 28. stavak 5.		
Članak 29.		
Članak 30.		
Članak 31.		
Članak 32. stavak 1. točka (a)		
Članak 32. stavak 1. točka (b)	Članak 57. podstavak 4.	
Članak 32. stavak 2.		

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 33. stavak 1. točka (a)	Članak 64. stavak 4.	
Članak 33. stavak 1. točka (b)	Članak 64. stavak 4.	
Članak 33. stavak 1. točka (c)		
Članak 33. stavak 2.		
Članak 33. stavak 3. točka (a)		
Članak 33. stavak 3. točka (b)		
Članak 33. stavak 3. točka (c)		
Članak 33. stavak 3. točka (d)		
Članak 33. stavak 4.		
Članak 34.	Članak 64. stavak 5.	
Članak 35.		
Članak 36. stavak 1. točka (a)	Članak 57. točka (k)	
Članak 36. stavak 1. točka (b)	Članak 57. točka (j)	
Članak 36. stavak 1. točka (c)		
Članak 36. stavak 1. točka (d)	Članak 57. točka (q)	
Članak 36. stavak 1. točka (e)		
Članak 36. stavak 1. točka (f)	Članak 57. točka (i)	
Članak 36. stavak 1. točka (g)		
Članak 36. stavak 1. točka (h)	Članak 57. točka (n)	
Članak 36. stavak 1. točka (i)	Članak 57. točka (m)	
Članak 36. stavak 1. točka (j)	Članak 66. stavak 2.	
Članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka i.		
Članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka ii.	Članak 57. točka (r)	
Članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka iii.		
Članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka iv.		
Članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka v.		
Članak 36. stavak 1. točka (l)	Članak 61. podstavak 2.	
Članak 36. stavak 2.		
Članak 36. stavak 3.		
Članak 37.		
Članak 38.		

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 39.		
Članak 40.		
Članak 41.		
Članak 42.		
Članak 43.		
Članak 44.		
Članak 45.		
Članak 46.		
Članak 47.		
Članak 48.		
Članak 49. stavak 1.	Članak 59.	
Članak 49. stavak 2.	Članak 60.	
Članak 49. stavak 3.		
Članak 49. stavak 4.		
Članak 49. stavak 5.		
Članak 49. stavak 6.		
Članak 50.	Članak 66., članak 57. točka (ca), članak 63.a	
Članak 51.	Članak 66., članak 57. točka (ca), članak 63.a	
Članak 52.	Članak 63.a	
Članak 53.		
Članak 54.		
Članak 55.		
Članak 56.		
Članak 57.		
Članak 58.		
Članak 59.		
Članak 60.		
Članak 61.	Članak 66., članak 57. točka (ca), članak 63.a	
Članak 62. točka (a)	Članak 64. stavak 3.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 62. točka (b)		
Članak 62. točka (c)		
Članak 62. točka (d)	Članak 63. stavak 3.	
Članak 63.	Članak 63. stavak 1., članak 63. stavak 2., članak 64. stavak 3.-	
Članak 64.	Članak 64. stavak 3. točka (c)	
Članak 65.		
Članak 66.	Članak 57., članak 66. stavak 2.	
Članak 67.	Članak 57., članak 66. stavak 2.	
Članak 68.		
Članak 69.	Članak 57., članak 66. stavak 2.	
Članak 70.	Članak 57., članak 66. stavak 2.	
Članak 71.	Članak 66., članak 57. točka (ca), članak 63.a	
Članak 72.	Članak 57., članak 66.	
Članak 73.		
Članak 74.		
Članak 75.		
Članak 76.		
Članak 77.	Članak 63.a stavak 2.	
Članak 78. stavak 1.	Članak 63.a stavak 2.	
Članak 78. stavak 2.		
Članak 78. stavak 3.		
Članak 78. stavak 4.	Članak 63.a stavak 2. podstavak 4.	
Članak 78. stavak 5.		
Članak 79.	Članak 58.	
Članak 80.		
Članak 81.	Članak 65.	
Članak 82.	Članak 65.	
Članak 83.		
Članak 84.	Članak 65.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 85.	Članak 65.	
Članak 86.	Članak 65.	
Članak 87.	Članak 65.	
Članak 88.	Članak 65.	
Članak 89.	Članak 120.	
Članak 90.	Članak 122.	
Članak 91.	Članak 121.	
Članak 92.	Članak 66., članak 75.	
Članak 93. stavci od 1. do 4.	Članak 10. stavci od 1. do 4.	
Članak 93. stavak 5.		
Članak 94.		Članak 18. stavci od 2. do 4.
Članak 95.		
Članak 96.		
Članak 97.		
Članak 98.		Članak 24.
Članak 99. stavak 1.	Članak 74. stavak 2.	
Članak 99. stavak 2.		
Članak 100.		
Članak 101. stavak 1.		
Članak 101. stavak 2.		
Članak 101. stavak 3.		
Članak 102. stavak 1.		Članak 11. stavak 1.
Članak 102. stavak 2.		Članak 11. stavak 3.
Članak 102. stavak 3.		Članak 11. stavak 4.
Članak 102. stavak 4.		Prilog VII. dio C. točka 1.
Članak 103.		Prilog VII. dio A. točka 1.
Članak 104. stavak 1.		Prilog VII. dio D. točka 1.
Članak 104. stavak 2.		Prilog VII. dio D. točka 2.
Članak 105. stavak 1.		Članak 33. stavak 1.
Članak 105. stavci od 2. do 10.		Prilog VII. dio B. točke od 1. do 9.

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 105. stavci od 11. do 13.		Prilog VII. dio B. točke od 11. do 13.
Članak 106.		Prilog VII. dio C. točke od 1. do 3.
Članak 107.	Članak 76., članak 78. stavak 4. i Prilog III. dio 2. točka 6.	
Članak 108. stavak 1.	Članak 91.	
Članak 108. stavak 2.		
Članak 109.	Članak 94.	
Članak 110.		
Članak 111.	Članak 78. stavci od 1. do 3.	
Članak 112.	Članak 79. stavak 1.	
Članak 113. stavak 1.	Članak 80. stavak 1.	
Članak 113. stavak 2.	Članak 80. stavak 2.	
Članak 113. stavak 3.	Članak 80. stavak 4.	
Članak 113. stavak 4.	Članak 80. stavak 5.	
Članak 113. stavak 5.	Članak 80. stavak 6.	
Članak 113. stavak 6.	Članak 80. stavak 7.	
Članak 113. stavak 7.	Članak 80. stavak 8.	
Članak 114.	Prilog VI. dio I. točke od 1. do 5.	
Članak 115. stavak 1. i stavak 4.	Prilog VI. dio I. točke od 8. do 11.	
Članak 115. stavak 5.		
Članak 116. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točka 14.	
Članak 116. stavak 2.	Prilog VI. dio I. točka 14.	
Članak 116. stavak 3.		
Članak 116. stavak 4.	Prilog VI. dio I. točka 15.	
Članak 116. stavak 5.	Prilog VI. dio I. točka 17.	
Članak 116. stavak 6.	Prilog VI. dio I. točka 17.	
Članak 117. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točke 18. i 19.	
Članak 117. stavak 2.	Prilog VI. dio I. točka 20.	
Članak 117. stavak 3.	Prilog VI. dio I. točka 21.	
Članak 118.	Prilog VI. dio I. točka 22.	
Članak 119. stavak 1.		

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 119. stavak 2.	Prilog VI. dio I. točke 37. i 38.	
Članak 119. stavak 3.	Prilog VI. dio I. točka 40.	
Članak 119. stavak 4.		
Članak 119. stavak 5.		
Članak 120. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točka 29.	
Članak 120. stavak 2.	Prilog VI. dio I. točka 31.	
Članak 120. stavak 3.	Prilog VI. dio I. točke od 33. do 36.	
Članak 121. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točka 26.	
Članak 121. stavak 2.	Prilog VI. dio I. točka 25.	
Članak 121. stavak 3.	Prilog VI. dio I. točka 27.	
Članak 122.	Prilog VI. dio I. točke 41. i 42.	
Članak 123.	Članak 79. stavak 2., članak 79. stavak 3. i Prilog VI. dio I. točka 43.	
Članak 124. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točka 44.	
Članak 124. stavak 2.		
Članak 124. stavak 3.		
Članak 125. stavci od 1. do 3.	Prilog VI. dio I. točke od 45. do 49.	
Članak 125. stavak 4.		
Članak 126. stavci 1. i 2.	Prilog VI. dio I. točke od 51. do 55.	
Članak 126. stavci 3. i 4.	Prilog VI. dio I. točke 58. i 59.	
Članak 127. stavci 1. i 2.	Prilog VI. dio I. točke 61. i 62.	
Članak 127. stavci 3. i 4.	Prilog VI. dio I. točke 64. i 65.	
Članak 128. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točke 66. i 76.	
Članak 128. stavak 2.	Prilog VI. dio I. točke 66.	
Članak 128. stavak 3.		
Članak 129. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točka 68. stavci 1. i 2.	
Članak 129. stavak 2.	Prilog VI. dio I. točka 69.	
Članak 129. stavak 3.	Prilog VI. dio I. točka 71.	
Članak 129. stavak 4.	Prilog VI. dio I. točka 70.	
Članak 129. stavak 5.		
Članak 130.	Prilog VI. dio I. točka 72.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 131.	Prilog VI. dio I. točka 73.	
Članak 132. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točka 74.	
Članak 132. stavak 2.	Prilog VI. dio I. točka 75.	
Članak 132. stavak 3.	Prilog VI. dio I. točke 77. i 78.	
Članak 132. stavak 4.	Prilog VI. dio I. točka 79.	
Članak 132. stavak 5.	Prilog VI. dio I. točka 80. i točka 81.	
Članak 133. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točka 86.	
Članak 133. stavak 2.		
Članak 133. stavak 3.		
Članak 134. stavci od 1. do 3.	Prilog VI. dio I. točke od 82. do 84.	
Članak 134. stavci od 4. do 7.	Prilog VI. dio I. točke od 87. do 90.	
Članak 135.	Članak 81. stavci 1., 2. i 4.	
Članak 136. stavak 1.	Članak 82. stavak 1.	
Članak 136. stavak 2.	Prilog VI. dio 2. točke od 12. do 16.	
Članak 136. stavak 3.	Članak 150. stavak 3.	
Članak 137. stavak 1.	Prilog VI. dio I. točka 6.	
Članak 137. stavak 2.	Prilog VI. dio I. točka 7.	
Članak 137. stavak 3.		
Članak 138.	Prilog VI. dio III. točke od 1. do 7.	
Članak 139.	Prilog VI. dio III. točke od 8. do 17.	
Članak 140. stavak 1.		
Članak 140. stavak 2.		
Članak 141.		
Članak 142. stavak 1.		
Članak 142. stavak 2.		
Članak 143. stavak 1.	Članak 84. stavak 1. i Prilog VII. dio 4. točka 1.	
Članak 143. stavak 1.	Članak 84. stavak 2.	
Članak 143. stavak 1.	Članak 84. stavak 3.	
Članak 143. stavak 1.	Članak 84. stavak 4.	
Članak 143. stavak 1.		



▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 144.		
Članak 145.		
Članak 146.		
Članak 147. stavak 1.	Članak 86. stavak 9.	
Članak 147. stavci od 2. do 9.	Članak 86. stavci od 1. do 8.	
Članak 148. stavak 1.	Članak 85. stavak 1.	
Članak 148. stavak 2.	Članak 85. stavak 2.	
Članak 148. stavak 3.		
Članak 148. stavak 4.	Članak 85. stavak 3.	
Članak 148. stavak 5.		
Članak 148. stavak 1.		
Članak 149.	Članak 85. stavci 4. i 5.	
Članak 150. stavak 1.	Članak 89. stavak 1.	
Članak 150. stavak 2.	Članak 89. stavak 2.	
Članak 150. stavak 3.		
Članak 150. stavak 4.		
Članak 151.	Članak 87. stavci od 1. do 10.	
Članak 152. stavci 1. i 2.	Članak 87. stavak 11.	
Članak 152. stavci 3. i 4.	Članak 87. stavak 12.	
Članak 152. stavak 5.		
Članak 153. stavak 1.	Prilog VII. dio I. točka 3.	
Članak 153. stavak 2.		
Članak 153. stavci od 3. do 8.	Prilog VII. dio I. točke od 4. do 9.	
Članak 153. stavak 9.		
Članak 154.	Prilog VII. dio I. točke od 10. do 16.	
Članak 155. stavak 1.	Prilog VII. dio I. točke 17. i 18.	
Članak 155. stavak 2.	Prilog VII. dio I. točke od 19. do 21.	
Članak 155. stavak 3.	Prilog VII. dio I. točke od 22. do 24.	
Članak 155. stavak 4.	Prilog VII. dio I. točke od 25. do 26.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 156.		
Članak 156.	Prilog VII. dio I. točka 27.	
Članak 157. stavak 1.	Prilog VII. dio I. točka 28.	
Članak 157. stavci od 2. do 5.		
Članak 158. stavak 1.	Članak 88. stavak 2.	
Članak 158. stavak 2.	Članak 88. stavak 3.	
Članak 158. stavak 3.	Članak 88. stavak 4.	
Članak 158. stavak 4.	Članak 88. stavak 6.	
Članak 158. stavak 5.	Prilog VII. dio I. točka 30.	
Članak 158. stavak 6.	Prilog VII. dio I. točka 31.	
Članak 158. stavak 7.	Prilog VII. dio I. točka 32.	
Članak 158. stavak 8.	Prilog VII. dio I. točka 33.	
Članak 158. stavak 9.	Prilog VII. dio I. točka 34.	
Članak 158. stavak 10.	Prilog VII. dio I. točka 35.	
Članak 158. stavak 11.		
Članak 159.	Prilog VII. dio I. točka 36.	
Članak 160. stavak 1.	Prilog VII. dio II. točka 2.	
Članak 160. stavak 2.	Prilog VII. dio II. točka 3.	
Članak 160. stavak 3.	Prilog VII. dio II. točka 4.	
Članak 160. stavak 4.	Prilog VII. dio II. točka 5.	
Članak 160. stavak 5.	Prilog VII. dio II. točka 6.	
Članak 160. stavak 6.	Prilog VII. dio II. točka 7.	
Članak 160. stavak 7.	Prilog VII. dio II. točka 7.	
Članak 161. stavak 1.	Prilog VII. dio II. točka 8.	
Članak 161. stavak 2.	Prilog VII. dio II. točka 9.	
Članak 161. stavak 3.	Prilog VII. dio II. točka 10.	
Članak 161. stavak 4.	Prilog VII. dio II. točka 11.	
Članak 162. stavak 1.	Prilog VII. dio II. točka 12.	
Članak 162. stavak 2.	Prilog VII. dio II. točka 13.	
Članak 162. stavak 3.	Prilog VII. dio II. točka 14.	
Članak 162. stavak 4.	Prilog VII. dio II. točka 15.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 162. stavak 5.	Prilog VII. dio II. točka 16.	
Članak 163. stavak 1.	Prilog VII. dio II. točka 17.	
Članak 163. stavak 2.	Prilog VII. dio II. točka 18.	
Članak 163. stavak 3.	Prilog VII. dio II. točka 19.	
Članak 163. stavak 4.	Prilog VII. dio II. točka 20.	
Članak 164. stavak 1.	Prilog VII. dio II. točka 21.	
Članak 164. stavak 2.	Prilog VII. dio II. točka 22.	
Članak 164. stavak 3.	Prilog VII. dio II. točka 23.	
Članak 164. stavak 4.		
Članak 165. stavak 1.	Prilog VII. dio II. točka 24.	
Članak 165. stavak 2.	Prilog VII. dio II. točke 25. i 26.	
Članak 165. stavak 3.	Prilog VII. dio II. točka 27.	
Članak 166. stavak 1.	Prilog VII. dio III. točka 1.	
Članak 166. stavak 2.	Prilog VII. dio III. točka 2.	
Članak 166. stavak 3.	Prilog VII. dio III. točka 3.	
Članak 166. stavak 4.	Prilog VII. dio III. točka 4.	
Članak 166. stavak 5.	Prilog VII. dio III. točka 5.	
Članak 166. stavak 6.	Prilog VII. dio III. točka 6.	
Članak 166. stavak 7.	Prilog VII. dio III. točka 7.	
Članak 166. stavak 8.	Prilog VII. dio III. točka 9.	
Članak 166. stavak 9.	Prilog VII. dio III. točka 10.	
Članak 166. stavak 10.	Prilog VII. dio III. točka 11.	
Članak 167. stavak 1.	Prilog VII. dio III. točka 12.	
Članak 167. stavak 2.		
Članak 168.	Prilog VII. dio III. točka 13.	
Članak 169. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točka 2.	
Članak 169. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 3.	
Članak 169. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točka 4.	
Članak 170. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točke od 5. do 11.	
Članak 170. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 12.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 170. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točke od 13. do 15.	
Članak 170. stavak 4.	Prilog VII. dio IV. točka 16.	
Članak 171. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točka 17.	
Članak 171. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 18.	
Članak 172. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točke od 19. do 23.	
Članak 172. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 24.	
Članak 172. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točka 25.	
Članak 173. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točke od 26. do 28.	
Članak 173. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 29.	
Članak 173. stavak 3.		
Članak 174.	Prilog VII. dio IV. točka 30.	
Članak 175. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točka 31.	
Članak 175. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 32.	
Članak 175. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točka 33.	
Članak 175. stavak 4.	Prilog VII. dio IV. točka 34.	
Članak 175. stavak 5.	Prilog VII. dio IV. točka 35.	
Članak 176. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točka 36.	
Članak 176. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 37. prvi podstavak	
Članak 176. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točka 37. drugi podstavak	
Članak 176. stavak 4.	Prilog VII. dio IV. točka 38.	
Članak 176. stavak 5.	Prilog VII. dio IV. točka 39.	
Članak 177. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točka 40.	
Članak 177. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 41.	
Članak 177. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točka 42.	
Članak 178. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točka 44.	
Članak 178. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 44.	
Članak 178. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točka 45.	
Članak 178. stavak 4.	Prilog VII. dio IV. točka 46.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 178. stavak 5.	Prilog VII. dio IV. točka 47.	
Članak 178. stavak 6.		
Članak 178. stavak 7.		
Članak 179. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točka 43. i točke od 49. do 56.	
Članak 179. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 57.	
Članak 180. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točke od 59. do 66.	
Članak 180. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točke od 67. do 72.	
Članak 180. stavak 3.		
Članak 181. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točke od 73. do 81.	
Članak 181. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 82.	
Članak 181. stavak 3.		
Članak 182. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točke od 87. do 92.	
Članak 182. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 93.	
Članak 182. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točke 94. i 95.	
Članak 182. stavak 4.		
Članak 183. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točke od 98. do 100.	
Članak 183. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točke 101. i 102.	
Članak 183. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točka 103. i točka 104.	
Članak 183. stavak 4.	Prilog VII. dio IV. točka 96.	
Članak 183. stavak 5.	Prilog VII. dio IV. točka 97.	
Članak 183. stavak 6.		
Članak 184. stavak 1.		
Članak 184. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 105.	
Članak 184. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točka 106.	
Članak 184. stavak 4.	Prilog VII. dio IV. točka 107.	
Članak 184. stavak 5.	Prilog VII. dio IV. točka 108.	
Članak 184. stavak 6.	Prilog VII. dio IV. točka 109.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 185.	Prilog VII. dio IV. točke od 110. do 114.	
Članak 186.	Prilog VII. dio IV. točka 115.	
Članak 187.	Prilog VII. dio IV. točka 116.	
Članak 188.	Prilog VII. dio IV. točke od 117. do 123.	
Članak 189. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točka 124.	
Članak 189. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točke 125. i 126.	
Članak 189. stavak 3.	Prilog VII. dio IV. točka 127.	
Članak 190. stavak 1.	Prilog VII. dio IV. točka 128.	
Članak 190. stavak 2.	Prilog VII. dio IV. točka 129.	
Članak 190. stavci 3. i 4.	Prilog VII. dio IV. točka 130.	
Članak 191.	Prilog VII. dio IV. točka 131.	
Članak 192.	Članak 90. i Prilog VIII. dio 1. točka 2.	
Članak 193. stavak 1.	Članak 93. stavak 2.	
Članak 193. stavak 2.	Članak 93. stavak 3.	
Članak 193. stavak 3.	Članak 93. stavak 1. i Prilog VIII. dio 3. točka 1.	
Članak 193. stavak 4.	Prilog VIII. dio 3. točka 2.	
Članak 193. stavak 5.	Prilog VIII. dio 5. točka 1.	
Članak 193. stavak 6.	Prilog VIII. dio 5. točka 2.	
Članak 194. stavak 1.	Članak 92. stavak 1.	
Članak 194. stavak 2.	Članak 92. stavak 2.	
Članak 194. stavak 3.	Članak 92. stavak 3.	
Članak 194. stavak 4.	Članak 92. stavak 4.	
Članak 194. stavak 5.	Članak 92. stavak 5.	
Članak 194. stavak 6.	Članak 92. stavak 5.	
Članak 194. stavak 7.	Članak 92. stavak 6.	
Članak 194. stavak 8.	Prilog VIII. dio 2. točka 1.	
Članak 194. stavak 9.	Prilog VIII. dio 2. točka 2.	
Članak 194. stavak 10.		

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 195.	Prilog VIII. dio 1. točke 3. i 4.	
Članak 196.	Prilog VIII. dio 1. točka 5.	
Članak 197. stavak 1.	Prilog VIII. dio 1. točka 7.	
Članak 197. stavak 2.	Prilog VIII. dio 1. točka 7.	
Članak 197. stavak 3.	Prilog VIII. dio 1. točka 7.	
Članak 197. stavak 4.	Prilog VIII. dio 1. točka 8.	
Članak 197. stavak 5.	Prilog VIII. dio 1. točka 9.	
Članak 197. stavak 6.	Prilog VIII. dio 1. točka 9.	
Članak 197. stavak 7.	Prilog VIII. dio 1. točka 10.	
Članak 197. stavak 8.		
Članak 198. stavak 1.	Prilog VIII. dio 1. točka 11.	
Članak 198. stavak 2.	Prilog VIII. dio 1. točka 11.	
Članak 199. stavak 1.	Prilog VIII. dio 1. točka 12.	
Članak 199. stavak 2.	Prilog VIII. dio 1. točka 13.	
Članak 199. stavak 3.	Prilog VIII. dio 1. točka 16.	
Članak 199. stavak 4.	Prilog VIII. dio 1. točke 17. i 18.	
Članak 199. stavak 5.	Prilog VIII. dio 1. točka 20.	
Članak 199. stavak 6.	Prilog VIII. dio 1. točka 21.	
Članak 199. stavak 7.	Prilog VIII. dio 1. točka 22.	
Članak 199. stavak 8.		
Članak 200.	Prilog VIII. dio 1. točke od 23. do 25.	
Članak 201. stavak 1.	Prilog VIII. dio 1. točke 26. i 28.	
Članak 201. stavak 2.	Prilog VIII. dio 1. točka 27.	
Članak 202.	Prilog VIII. dio 1. točka 29.	
Članak 203.		
Članak 204. stavak 1.	Prilog VIII. dio 1. točke 30. i 31.	
Članak 204. stavak 2.	Prilog VIII. dio 1. točka 32.	
Članak 205.	Prilog VIII. dio 2. točka 3.	
Članak 206.	Prilog VIII. dio 2. točke od 4. do 5.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 207. stavak 1.	Prilog VIII. dio 2. točka 6.	
Članak 207. stavak 2.	Prilog VIII. dio 2. točka 6. podtočka a.	
Članak 207. stavak 3.	Prilog VIII. dio 2. točka 6. podtočka b.	
Članak 207. stavak 4.	Prilog VIII. dio 2. točka 6. podtočka c.	
Članak 207. stavak 5.	Prilog VIII. dio 2. točka 7.	
Članak 208. stavak 1.	Prilog VIII. dio 2. točka 8.	
Članak 208. stavak 2.	Prilog VIII. dio 2. točka 8. podtočka a.	
Članak 208. stavak 3.	Prilog VIII. dio 2. točka 8. podtočka b.	
Članak 208. stavak 4.	Prilog VIII. dio 2. točka 8. podtočka c.	
Članak 208. stavak 5.	Prilog VIII. dio 2. točka 8. podtočka d.	
Članak 209. stavak 1.	Prilog VIII. dio 2. točka 9.	
Članak 209. stavak 2.	Prilog VIII. dio 2. točka 9. podtočka a.	
Članak 209. stavak 3.	Prilog VIII. dio 2. točka 9. podtočka b.	
Članak 210.	Prilog VIII. dio 2. točka 10.	
Članak 211.	Prilog VIII. dio 2. točka 11.	
Članak 212. stavak 1.	Prilog VIII. dio 2. točka 12.	
Članak 212. stavak 2.	Prilog VIII. dio 2. točka 13.	
Članak 213. stavak 1.	Prilog VIII. dio 2. točka 14.	
Članak 213. stavak 2.	Prilog VIII. dio 2. točka 15.	
Članak 213. stavak 3.		
Članak 214. stavak 1.	Prilog VIII. dio 2. točka 16. podtočke od a. do c.	
Članak 214. stavak 2.	Prilog VIII. dio 2. točka 16.	
Članak 214. stavak 3.	Prilog VIII. dio 2. točka 17.	
Članak 215. stavak 1.	Prilog VIII. dio 2. točka 18.	
Članak 215. stavak 2.	Prilog VIII. dio 2. točka 19.	
Članak 216. stavak 1.	Prilog VIII. dio 2. točka 20.	
Članak 216. stavak 2.	Prilog VIII. dio 2. točka 21.	
Članak 217. stavak 1.	Prilog VIII. dio 2. točka 22.	
Članak 217. stavak 2.	Prilog VIII. dio 2. točka 22. podtočka c.	



## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 217. stavak 3.	Prilog VIII. dio 2. točka 22. podtočka c.	
Članak 218.	Prilog VIII. dio 3. točka 3.	
Članak 219.	Prilog VIII. dio 3. točka 4.	
Članak 220. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 5.	
Članak 220. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 6., točke od 8. do 10.	
Članak 220. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 11.	
Članak 220. stavak 4.	Prilog VIII. dio 3. točke 22. i 23.	
Članak 220. stavak 5.	Prilog VIII. dio 3. točka 9.	
Članak 221. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 12.	
Članak 221. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 12.	
Članak 221. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točke od 13. do 15.	
Članak 221. stavak 4.	Prilog VIII. dio 3. točka 16.	
Članak 221. stavak 5.	Prilog VIII. dio 3. točke 18. i 19.	
Članak 221. stavak 6.	Prilog VIII. dio 3. točke 20. i 21.	
Članak 221. stavak 7.	Prilog VIII. dio 3. točka 17.	
Članak 221. stavak 8.	Prilog VIII. dio 3. točke 22. i 23.	
Članak 221. stavak 9.		
Članak 222. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 24.	
Članak 222. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 25.	
Članak 222. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 26.	
Članak 222. stavak 4.	Prilog VIII. dio 3. točka 27.	
Članak 222. stavak 5.	Prilog VIII. dio 3. točka 28.	
Članak 222. stavak 6.	Prilog VIII. dio 3. točka 29.	
Članak 222. stavak 7.	Prilog VIII. dio 3. točke 28. i 29.	
Članak 223. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točke od 30. do 32.	
Članak 223. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 33.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 223. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 33.	
Članak 223. stavak 4.	Prilog VIII. dio 3. točka 33.	
Članak 223. stavak 5.	Prilog VIII. dio 3. točka 33.	
Članak 223. stavak 6.	Prilog VIII. dio 3. točke 34. i 35.	
Članak 223. stavak 7.	Prilog VIII. dio 3. točka 35.	
Članak 224. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 36.	
Članak 224. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 37.	
Članak 224. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 38.	
Članak 224. stavak 4.	Prilog VIII. dio 3. točka 39.	
Članak 224. stavak 5.	Prilog VIII. dio 3. točka 40.	
Članak 224. stavak 6.	Prilog VIII. dio 3. točka 41.	
Članak 225. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točke od 42. do 46.	
Članak 225. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točke od 47. do 52.	
Članak 225. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točke od 53. do 56.	
Članak 226.	Prilog VIII. dio 3. točka 57.	
Članak 227. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 58.	
Članak 227. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 58. podtočke a. do h.	
Članak 227. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 58. podtočka h.	
Članak 228. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 60.	
Članak 228. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 61.	
Članak 229. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točke od 62. do 65.	
Članak 229. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 66.	
Članak 229. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točke 63. i 67.	
Članak 230. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točke od 68. do 71.	
Članak 230. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 72.	
Članak 230. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točke 73. i 74.	
Članak 231. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 76.	
Članak 231. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 77.	
Članak 231. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 78.	
Članak 231. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 79.	
Članak 231. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 80.	
Članak 231. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 80. podtočka a.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 231. stavak 4.	Prilog VIII. dio 3. točke od 81. do 82.	
Članak 232. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 83.	
Članak 232. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 83.	
Članak 232. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 84.	
Članak 232. stavak 4.	Prilog VIII. dio 3. točka 85.	
Članak 234.	Prilog VIII. dio 3. točka 86.	
Članak 235. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 87.	
Članak 235. stavak 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 88.	
Članak 235. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 89.	
Članak 236. stavak 1.	Prilog VIII. dio 3. točka 90.	
Članak 236. stavaka 2.	Prilog VIII. dio 3. točka 91.	
Članak 236. stavak 3.	Prilog VIII. dio 3. točka 92.	
Članak 237. stavak 1.	Prilog VIII. dio 4. točka 1.	
Članak 237. stavaka 2.	Prilog VIII. dio 4. točka 2.	
Članak 238. stavak 1.	Prilog VIII. dio 4. točka 3.	
Članak 238. stavak 2.	Prilog VIII. dio 4. točka 4.	
Članak 238. stavak 3.	Prilog VIII. dio 4. točka 5.	
Članak 239. stavak 1.	Prilog VIII. dio 4. točka 6.	
Članak 239. stavak 2.	Prilog VIII. dio 4. točka 7.	
Članak 239. stavak 3.	Prilog VIII. dio 4. točka 8.	
Članak 240.	Prilog VIII. dio 6. točka 1.	
Članak 241.	Prilog VIII. dio 6. točka 2.	
Članak 242. stavci od 1. do 9.	Prilog IX. dio I. točka 1.	
Članak 242. stavak 10.	Članak 4. točka 37.	
Članak 242. stavak 11.	Članak 4. točka 38.	
Članak 242. stavak 12.		
Članak 242. stavak 13.		
Članak 242. stavak 14.		
Članak 242. stavaka 15.		
Članak 243. stavak 1.	Prilog IX. dio II. točka 1.	
Članak 243. stavaka 2.	Prilog IX. dio II. točka 1. podtočka a.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 243. stavak 3.	Prilog IX. dio II. točka 1. podtočka b.	
Članak 243. stavak 4.	Prilog IX. dio II. točka 1. podtočka c.	
Članak 243. stavak 5.	Prilog IX. dio II. točka 1. podtočka d.	
Članak 243. stavak 6.		
Članak 244. stavak 1.	Prilog IX. dio II. točka 2.	
Članak 244. stavak 2.	Prilog IX. dio II. točka 2. podtočka a.	
Članak 244. stavak 3.	Prilog IX. dio II. točka 2. podtočka b.	
Članak 244. stavak 4.	Prilog IX. dio II. točka 2. podtočka c.	
Članak 244. stavak 5.	Prilog IX. dio II. točka 2. podtočka d.	
Članak 244. stavak 6.		
Članak 245. stavak 1.	Članak 95. stavak 1.	
Članak 245. stavak 2.	Članak 95. stavak 2.	
Članak 245. stavak 3.	Članak 96. stavak 2.	
Članak 245. stavak 4.	Članak 96. stavak 4.	
Članak 245. stavak 5.		
Članak 245. stavak 6.		
Članak 246. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točke 2. i 3.	
Članak 246. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 5.	
Članak 246. stavak 3.	Prilog IX. dio IV. točka 5.	
Članak 247. stavak 1.	Članak 96. stavak 3., Prilog IX. dio IV. točka 60.	
Članak 247. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 61.	
Članak 247. stavak 3.		
Članak 247. stavak 4.		
Članak 248. stavak 1.	Članak 101. stavak 1.	
Članak 248. stavak 2.		
Članak 248. stavak 3.	Članak 101. stavak 2.	
Članak 249.	Prilog IX. dio II. točke 3. i 4.	
Članak 250.	Prilog IX. dio II. točke od 5. do 7.	
Članak 251.	Prilog IX. dio IV. točke od 6. do 7.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 252.	Prilog IX. dio IV. točka 8.	
Članak 253. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točka 9.	
Članak 253. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 10.	
Članak 254.	Prilog IX. dio IV. točke od 11. do 12.	
Članak 255. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točka 13.	
Članak 255. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 15.	
Članak 256. stavak 1.	Članak 100. stavak 1.	
Članak 256. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točke od 17. do 20.	
Članak 256. stavak 3.	Prilog IX. dio IV. točka 21.	
Članak 256. stavak 4.	Prilog IX. dio IV. točke od 22. do 23.	
Članak 256. stavak 5.	Prilog IX. dio IV. točke od 24. do 25.	
Članak 256. stavak 6.	Prilog IX. dio IV. točke od 26. do 29.	
Članak 256. stavak 7.	Prilog IX. dio IV. točka 30.	
Članak 256. stavak 8.	Prilog IX. dio IV. točka 32.	
Članak 256. stavak 9.	Prilog IX. dio IV. točka 33.	
Članak 257.	Prilog IX. dio IV. točka 34.	
Članak 258.	Prilog IX. dio IV. točke od 35. do 36.	
Članak 259. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točke od 38. do 41.	
Članak 259. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 42.	
Članak 259. stavak 3.	Prilog IX. dio IV. točka 43.	
Članak 259. stavak 4.	Prilog IX. dio IV. točka 44.	
Članak 259. stavak 5.		
Članak 260.	Prilog IX. dio IV. točka 45.	
Članak 261. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točke od 46. do 47., točka 49.	
Članak 261. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 51.	
Članak 262. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točka 52., točka 53.	
Članak 262. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 53	
Članak 262. stavak 3.		
Članak 262. stavak 4.	Prilog IX. dio IV. točka 54.	
Članak 263. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točka 57.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 263. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 58.	
Članak 263. stavak 3.	Prilog IX. dio IV. točka 59.	
Članak 264. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točka 62.	
Članak 264. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točke od 63. do 65.	
Članak 264. stavak 3.	Prilog IX. dio IV. točke 66. i 67.	
Članak 264. stavak 4.		
Članak 265. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točka 68.	
Članak 265. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 70.	
Članak 265. stavak 3.	Prilog IX. dio IV. točka 71.	
Članak 266. stavak 1.	Prilog IX. dio IV. točka 72.	
Članak 266. stavak 2.	Prilog IX. dio IV. točka 73.	
Članak 266. stavak 3.	Prilog IX. dio IV. točke od 74. do 75.	
Članak 266. stavak 4.	Prilog IX. dio IV. točka 76.	
Članak 267. stavak 1.	Članak 97. stavak 1.	
Članak 267. stavka 3.	Članak 97. stavak 3.	
Članak 268.	Prilog IX. dio III. točka 1.	
Članak 269.	Prilog IX. dio III. točke od 2. do 7.	
Članak 270.	Članak 98. stavak 1. i Prilog IX. dio III. točke 8. i 9.	
Članak 271. stavak 1.	Prilog III. dio II. točka 1. Prilog VII. dio III. točka 5.	
Članak 271. stavak 2.	Prilog VII. dio III. točka 7.	
Članak 272. stavak 1.	Prilog III. dio I. točka 1.	
Članak 272. stavak 2.	Prilog III. dio I. točka 3.	
Članak 272. stavak 3.	Prilog III. dio I. točka 4.	
Članak 272. stavak 4.	Prilog III. dio I. točka 5.	
Članak 272. stavak 5.	Prilog III. dio I. točka 6.	
Članak 272. stavak 6.	Prilog III. dio I. točka 7.	
Članak 272. stavak 7.	Prilog III. dio I. točka 8.	
Članak 272. stavak 8.	Prilog III. dio I. točka 9.	
Članak 272. stavak 9.	Prilog III. dio I. točka 10.	
Članak 272. stavak 10.	Prilog III. dio I. točka 11.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 272. stavak 11.	Prilog III. dio I. točka 12.	
Članak 272. stavak 12.	Prilog III. dio I. točka 13.	
Članak 272. stavak 13.	Prilog III. dio I. točka 14.	
Članak 272. stavak 14.	Prilog III. dio I. točka 15.	
Članak 272. stavak 15.	Prilog III. dio I. točka 16.	
Članak 272. stavak 16.	Prilog III. dio I. točka 17.	
Članak 272. stavak 17.	Prilog III. dio I. točka 18.	
Članak 272. stavak 18.	Prilog III. dio I. točka 19.	
Članak 272. stavak 19.	Prilog III. dio I. točka 20.	
Članak 272. stavak 20.	Prilog III. dio I. točka 21.	
Članak 272. stavak 21.	Prilog III. dio I. točka 22.	
Članak 272. stavak 22.	Prilog III. dio I. točka 23.	
Članak 272. stavak 23.	Prilog III. dio I. točka 26.	
Članak 272. stavak 24.	Prilog III. dio VII. točka (a)	
Članak 272. stavak 25.	Prilog III. dio VII. točka (a)	
Članak 272. stavak 26.	Prilog III. dio V. točka 2.	
Članak 273. stavak 1.	Prilog III. dio II. točka 1.	
Članak 273. stavak 2.	Prilog III. dio II. točka 2.	
Članak 273. stavak 3.	Prilog III. dio II. točka 3. prvi i drugi podstavak	
Članak 273. stavak 4.	Prilog III. dio II. točka 3. treći podstavak	
Članak 273. stavak 5.	Prilog III. dio II. točka 4.	
Članak 273. stavak 6.	Prilog III. dio II. točka 5.	
Članak 273. stavak 7.	Prilog III. dio II. točka 7.	
Članak 273. stavak 8.	Prilog III. dio II. točka 8.	
Članak 274. stavak 1.	Prilog III. dio III.	
Članak 274. stavak 2.	Prilog III. dio III.	
Članak 274. stavak 3.	Prilog III. dio III.	
Članak 274. stavak 4.	Prilog III. dio III.	
Članak 275. stavak 1.	Prilog III. dio IV.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 275. stavak 2.	Prilog III. dio IV.	
Članak 276. stavak 1.	Prilog III. dio V. točka 1.	
Članak 276. stavak 2.	Prilog III. dio V. točka 1.	
Članak 276. stavak 3.	Prilog III. dio V. točke od 1. do 2.	
Članak 277. stavak 1.	Prilog III. dio V. točke od 3. do 4.	
Članak 277. stavak 2.	Prilog III. dio V. točka 5.	
Članak 277. stavak 3.	Prilog III. dio V. točka 6.	
Članak 277. stavak 4.	Prilog III. dio V. točka 7.	
Članak 278. stavak 1.		
Članak 278. stavak 2.	Prilog III. dio V. točka 8.	
Članak 278. stavak 3.	Prilog III. dio V. točka 9.	
Članak 279.	Prilog III. dio V. točka 10.	
Članak 280. stavak 1.	Prilog III. dio V. točka 11.	
Članak 280. stavak 2.	Prilog III. dio V. točka 12.	
Članak 281. stavak 1.		
Članak 281. stavak 2.	Prilog III. dio V. točka 13.	
Članak 281. stavak 3.	Prilog III. dio V. točka 14.	
Članak 282. stavak 1.		
Članak 282. stavak 2.	Prilog III. dio V. točka 15.	
Članak 282. stavak 3.	Prilog III. dio V. točka 16.	
Članak 282. stavak 4.	Prilog III. dio V. točka 17.	
Članak 282. stavak 5.	Prilog III. dio V. točka 18.	
Članak 282. stavak 6.	Prilog III. dio V. točka 19.	
Članak 282. stavak 7.	Prilog III. dio V. točka 20.	
Članak 282. stavak 8.	Prilog III. dio V. točka 21.	
Članak 283. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točka 1.	
Članak 283. stavak 2.	Prilog III. dio VI. točka 2.	
Članak 283. stavak 3.	Prilog III. dio VI. točka 2.	
Članak 283. stavak 4.	Prilog III. dio VI. točka 3.	
Članak 283. stavak 5.	Prilog III. dio VI. točka 4.	
Članak 283. stavak 6.	Prilog III. dio VI. točka 4.	



▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 284. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točka 5.	
Članak 284. stavak 2.	Prilog III. dio VI. točka 6.	
Članak 284. stavak 3.		
Članak 284. stavak 4.	Prilog III. dio VI. točka 7.	
Članak 284. stavak 5.	Prilog III. dio VI. točka 8.	
Članak 284. stavak 6.	Prilog III. dio VI. točka 9.	
Članak 284. stavak 7.	Prilog III. dio VI. točka 10.	
Članak 284. stavak 8.	Prilog III. dio VI. točka 11.	
Članak 284. stavak 9.	Prilog III. dio VI. točka 12.	
Članak 284. stavak 10.	Prilog III. dio VI. točka 13.	
Članak 284. stavak 11.	Prilog III. dio VI. točka 9.	
Članak 284. stavak 12.		
Članak 284. stavak 13.	Prilog III. dio VI. točka 14.	
Članak 285. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točka 15.	
Članak 285. stavci od 2. do 8.		
Članak 286. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točke 18. i 25.	
Članak 286. stavak 2.	Prilog III. dio VI. točka 19.	
Članak 286. stavak 3.		
Članak 286. stavak 4.	Prilog III. dio VI. točka 20.	
Članak 286. stavak 5.	Prilog III. dio VI. točka 21.	
Članak 286. stavak 6.	Prilog III. dio VI. točka 22.	
Članak 286. stavak 7.	Prilog III. dio VI. točka 23.	
Članak 286. stavak 8.	Prilog III. dio VI. točka 24.	
Članak 287. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točka 17.	
Članak 287. stavak 2.	Prilog III. dio VI. točka 17.	
Članak 287. stavak 3.		
Članak 287. stavak 4.		
Članak 288.	Prilog III. dio VI. točka 26.	
Članak 289. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točka 27.	
Članak 289. stavak 2.	Prilog III. dio VI. točka 28.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 289. stavak 3.	Prilog III. dio VI. točka 29.	
Članak 289. stavak 4.	Prilog III. dio VI. točka 29.	
Članak 289. stavak 5.	Prilog III. dio VI. točka 30.	
Članak 289. stavak 6.	Prilog III. dio VI. točka 31.	
Članak 290. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točka 32.	
Članak 290. stavak 2.	Prilog III. dio VI. točka 32.	
Članak 290. stavci od 3. do 10.		
Članak 291. stavak 1.	Prilog I. dio I. točke od 27. do 28.	
Članak 291. stavak 2.	Prilog III. dio VI. točka 34.	
Članak 291. stavak 3.		
Članak 291. stavak 4.	Prilog III. dio VI. točka 35.	
Članak 291. stavak 5.		
Članak 291. stavak 6.		
Članak 292. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točka 36.	
Članak 292. stavak 2.	Prilog III. dio VI. točka 37.	
Članak 292. stavak 3.		
Članak 292. stavak 4.		
Članak 292. stavak 5.		
Članak 292. stavak 6.	Prilog III. dio VI. točka 38.	
Članak 292. stavak 7.	Prilog III. dio VI. točka 39.	
Članak 292. stavak 8.	Prilog III. dio VI. točka 40.	
Članak 292. stavak 9.	Prilog III. dio VI. točka 41.	
Članak 292. stavak 10.		
Članak 293. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točka 42.	
Članak 293. stavci od 2. do 6.		
Članak 294. stavak 1.	Prilog III. dio VI. točka 42.	
Članak 294. stavak 2.		
Članak 294. stavak 3.	Prilog III. dio VI. točka 42.	
Članak 295.	Prilog III. dio VII. točka (a)	
Članak 296. stavak 1.	Prilog III. dio VII. točka (b)	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 296. stavak 2.	Prilog III. dio VII. točka (b)	
Članak 296. stavak 3.	Prilog III. dio VII. točka (b)	
Članak 297. stavak 1.	Prilog III. dio VII. točka (b)	
Članak 297. stavak 2.	Prilog III. dio VII. točka (b)	
Članak 297. stavak 3.	Prilog III. dio VII. točka (b)	
Članak 297. stavak 4.	Prilog III. dio VII. točka (b)	
Članak 298. stavak 1.	Prilog III. dio VII. točka (c)	
Članak 298. stavak 2.	Prilog III. dio VII. točka (c)	
Članak 298. stavak 3.	Prilog III. dio VII. točka (c)	
Članak 298. stavak 4.	Prilog III. dio VII. točka (c)	
Članak 299. stavak 1.		Prilog II. točka 7.
Članak 299. stavak 2.		Prilog II. točke od 7. do 11.
Članak 300.		
Članak 301.	Prilog III. dio 2. točka 6.	
Članak 302.		
Članak 303.		
Članak 304.		
Članak 305.		
Članak 306.		
Članak 307.		
Članak 308.		
Članak 309.		
Članak 310.		
Članak 311.		
Članak 312. stavak 1.	Članak 104. stavci 3. i 6. i Prilog X. dio 2. točke 2., 5. i 8.	
Članak 312. stavak 2.	Članak 105. stavak 1. i Članak 105. stavak 2. i Prilog X. dio 3. točka 1.	
Članak 312. stavak 3.		
Članak 312. stavak 4.	Članak 105. stavak 1.	
Članak 313. stavak 1.	Članak 102. stavak 2.	
Članak 313. stavak 2.	Članak 102. stavak 3.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 313. stavak 3.		
Članak 314. stavak 1.	Članak 102. stavak 4.	
Članak 314. stavak 2.	Prilog X. dio 4. točka 1.	
Članak 314. stavak 3.	Prilog X. dio 4. točka 2.	
Članak 314. stavak 4.	Prilog X. dio 4. točke 3. i 4.	
Članak 314. stavak 5.		
Članak 315. stavak 1.	Članak 103. i Prilog X. dio 1. točke od 1. do 3.	
Članak 315. stavak 2.		
Članak 315. stavak 3.		
Članak 315. stavak 4.	Prilog X. dio 1. točka 4.	
Članak 316. stavak 1.	Prilog X. dio 1. točke od 5. do 8.	
Članak 316. stavak 2.	Prilog X. dio 1. točka 9.	
Članak 316. stavak 3.		
Članak 317. stavak 1.	Članak 104. stavak 1.	
Članak 317. stavak 2.	Članak 104. stavci 2. i 4. i Prilog X. dio 2. točka 1.	
Članak 317. stavak 3.	Prilog X. dio 2. točka 1.	
Članak 317. stavak 4.	Prilog X. dio 2. točka 2.	
Članak 318. stavak 1.	Prilog X. dio 2. točka 4.	
Članak 318. stavak 2.	Prilog X. dio 2. točka 4.	
Članak 318. stavak 3.		
Članak 319. stavak 1.	Prilog X. dio 2. točke od 6. do 7.	
Članak 319. stavak 2.	Prilog X. dio 2. točke 10. i 11.	
Članak 320.	Prilog X. dio 2. točke 9. i 12.	
Članak 321.	Prilog X. dio 3. točke od 2. do 7.	
Članak 322. stavak 1.		
Članak 322. stavak 2.	Prilog X. dio 3. točke od 8. do 12.	
Članak 322. stavak 3.	Prilog X. dio 3. točke od 13. do 18.	
Članak 322. stavak 4.	Prilog X. dio 3. točka 19.	
Članak 322. stavak 5.	Prilog X. dio 3. točka 20.	
Članak 322. stavak 6.	Prilog X. dio 3. točke od 21. do 24.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 323. stavak 1.	Prilog X. dio 3. točka 25.	
Članak 323. stavak 2.	Prilog X. dio 3. točka 26.	
Članak 323. stavak 3.	Prilog X. dio 3. točka 27.	
Članak 323. stavak 4.	Prilog X. dio 3. točka 28.	
Članak 323. stavak 5.	Prilog X. dio 3. točka 29.	
Članak 324.	Prilog X. dio 5.	
Članak 325. stavak 1.		Članak 26.
Članak 325. stavak 2.		Članak 26.
Članak 325. stavak 3.		
Članak 326.		
Članak 327. stavak 1.		Prilog I. točka 1.
Članak 327. stavak 2.		Prilog I. točka 2.
Članak 327. stavak 3.		Prilog I. točka 3.
Članak 328. stavak 1.		Prilog I. točka 4.
Članak 328. stavak 2.		
Članak 329. stavak 1.		Prilog I. točka 5.
Članak 329. stavak 2.		
Članak 330.		Prilog I. točka 7.
Članak 331. stavak 1.		Prilog I. točka 9.
Članak 331. stavak 2.		Prilog I. točka 10.
Članak 332. stavak 1.		Prilog I. točka 8.
Članak 332. stavak 2.		Prilog I. točka 8.
Članak 333.		Prilog I. točka 11.
Članak 334.		Prilog I. točka 13.
Članak 335.		Prilog I. točka 14.
Članak 336. stavak 1.		Prilog I. točka 14.
Članak 336. stavak 2.		Prilog I. točka 14.
Članak 336. stavak 3.		Prilog I. točka 14.
Članak 336. stavak 4.		Članak 19. stavak 1.
Članak 337. stavak 1.		Prilog I. točka 16.a

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 337. stavak 2.		Prilog I. točka 16.a
Članak 337. stavak 3.		Prilog I. točka 16.a
Članak 337. stavak 4.		Prilog I. točka 16.a
Članak 337. stavak 4.		Prilog I. točka 16.a
Članak 338. stavak 1.		Prilog I. točka 14.a
Članak 338. stavak 2.		Prilog I. točka 14.b
Članak 338. stavak 3.		Prilog I. točka 14.c
Članak 338. stavak 4.		Prilog I. točka 14.a
Članak 339. stavak 1.		Prilog I. točka 17.
Članak 339. stavak 2.		Prilog I. točka 18.
Članak 339. stavak 3.		Prilog I. točka 19.
Članak 339. stavak 4.		Prilog I. točka 20.
Članak 339. stavak 5.		Prilog I. točka 21.
Članak 339. stavak 6.		Prilog I. točka 22.
Članak 339. stavak 7.		Prilog I. točka 23.
Članak 339. stavak 8.		Prilog I. točka 24.
Članak 339. stavak 9.		Prilog I. točka 25.
Članak 340. stavak 1.		Prilog I. točka 26.
Članak 340. stavak 2.		Prilog I. točka 27.
Članak 340. stavak 3.		Prilog I. točka 28.
Članak 340. stavak 4.		Prilog I. točka 29.
Članak 340. stavak 5.		Prilog I. točka 30.
Članak 340. stavak 6.		Prilog I. točka 31.
Članak 340. stavak 7.		Prilog I. točka 32.
Članak 341. stavak 1.		Prilog I. točka 33.
Članak 341. stavak 2.		Prilog I. točka 33.
Članak 341. stavak 3.		
Članak 342.		Prilog I. točka 34.
Članak 343.		Prilog I. točka 36.
Članak 344. stavak 1.		

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 344. stavak 2.		Prilog I. točka 37.
Članak 344. stavak 3.		Prilog I. točka 38.
Članak 345. stavak 1.		Prilog I. točka 41.
Članak 345. stavak 2.		Prilog I. točka 41.
Članak 346. stavak 1.		Prilog I. točka 42.
Članak 346. stavak 2.		
Članak 346. stavak 3.		Prilog I. točka 43.
Članak 346. stavak 4.		Prilog I. točka 44.
Članak 346. stavak 5.		Prilog I. točka 45.
Članak 346. stavak 6.		Prilog I. točka 46.
Članak 347.		Prilog I. točka 8.
Članak 348. stavak 1.		Prilog I. točke od 48. do 49.
Članak 348. stavak 2.		Prilog I. točka 50.
Članak 349.		Prilog I. točka 51.
Članak 350. stavak 1.		Prilog I. točka 53.
Članak 350. stavak 2.		Prilog I. točka 54.
Članak 350. stavak 3.		Prilog I. točka 55.
Članak 350. stavak 4.		Prilog I. točka 56.
Članak 351.		Prilog III. točka 1.
Članak 352. stavak 1.		Prilog III. točka 2(1)
Članak 352. stavak 2.		Prilog III. točka 2(1)
Članak 352. stavak 3.		Prilog III. točka 2(1)
Članak 352. stavak 4.		Prilog III. točka 2(2)
Članak 352. stavak 5.		
Članak 353. stavak 1.		Prilog III. točka 2(1)
Članak 353. stavak 2.		Prilog III. točka 2(1)
Članak 353. stavak 3.		Prilog III. točka 2(1)
Članak 354. stavak 1.		Prilog III. točka 3(1)
Članak 354. stavak 2.		Prilog III. točka 3(2)

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 354. stavak 3.		Prilog III. točka 3(2)
Članak 354. stavak 4.		
Članak 355.		
Članak 356.		
Članak 357. stavak 1.		Prilog IV. točka 1.
Članak 357. stavak 2.		Prilog IV. točka 2.
Članak 357. stavak 3.		Prilog IV. točka 3.
Članak 357. stavak 4.		Prilog IV. točka 4.
Članak 357. stavak 5.		Prilog IV. točka 6.
Članak 358. stavak 1.		Prilog IV. točka 8.
Članak 358. stavak 2.		Prilog IV. točka 9.
Članak 358. stavak 3.		Prilog IV. točka 10.
Članak 358. stavak 4.		Prilog IV. točka 12.
Članak 359. stavak 1.		Prilog IV. točka 13.
Članak 359. stavak 2.		Prilog IV. točka 14.
Članak 359. stavak 3.		Prilog IV. točka 15.
Članak 359. stavak 4.		Prilog IV. točka 16.
Članak 359. stavak 5.		Prilog IV. točka 17.
Članak 359. stavak 6.		Prilog IV. točka 18.
Članak 360. stavak 1.		Prilog IV. točka 19.
Članak 360. stavak 2.		Prilog IV. točka 20.
Članak 361.		Prilog IV. točka 21.
Članak 362.		
Članak 363. stavak 1.		Prilog V. točka 1.
Članak 363. stavak 2.		
Članak 363. stavak 3.		
Članak 364. stavak 1.		Prilog V. točka 10.b
Članak 364. stavak 2.		
Članak 364. stavak 3.		
Članak 365. stavak 1.		Prilog V. točka 10.
Članak 365. stavak 2.		Prilog V. točka 10.a



## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 366. stavak 1.		Prilog V. točka 7.
Članak 366. stavak 2.		Prilog V. točka 8.
Članak 366. stavak 3.		Prilog V. točka 9.
Članak 366. stavak 4.		Prilog V. točka 10.
Članak 366. stavak 5.		Prilog V. točka 8.
Članak 367. stavak 1.		Prilog V. točka 11.
Članak 367. stavak 2.		Prilog V. točka 12.
Članak 367. stavak 3.		Prilog V. točka 12.
Članak 368. stavak 1.		Prilog V. točka 2.
Članak 368. stavak 2.		Prilog V. točka 2.
Članak 368. stavak 3.		Prilog V. točka 5.
Članak 368. stavak 4.		
Članak 369. stavak 1.		Prilog V. točka 3.
Članak 369. stavak 2.		
Članak 370. stavak 1.		Prilog V. točka 5.
Članak 371. stavak 1.		Prilog V. točka 5.
Članak 371. stavak 2.		
Članak 372.		Prilog V. točka 5.a
Članak 373.		Prilog V. točka 5.b
Članak 374. stavak 1.		Prilog V. točka 5.c
Članak 374. stavak 2.		Prilog V. točka 5.d
Članak 374. stavak 3.		Prilog V. točka 5.d
Članak 374. stavak 4.		Prilog V. točka 5.d
Članak 374. stavak 5.		Prilog V. točka 5.d
Članak 374. stavak 6.		Prilog V. točka 5.d
Članak 374. stavak 7.		
Članak 375. stavak 1.		Prilog V. točka 5.a
Članak 375. stavak 2.		Prilog V. točka 5.e
Članak 376. stavak 1.		Prilog V. točka 5.f
Članak 376. stavak 2.		Prilog V. točka 5.g

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 376. stavak 3.		Prilog V. točka 5.h
Članak 376. stavak 4.		Prilog V. točka 5.h
Članak 376. stavak 5.		Prilog V. točka 5.i
Članak 376. stavak 6.		Prilog V. točka 5.
Članak 377.		Prilog V. točka 5l.
Članak 378.		Prilog II. točka 1.
Članak 379. stavak 1.		Prilog II. točka 2.
Članak 379. stavak 2.		Prilog II. točka 3.
Članak 379. stavak 3.		Prilog II. točka 2.
Članak 380.		Prilog II. točka 4.
Članak 381.		
Članak 382.		
Članak 383.		
Članak 384.		
Članak 385.		
Članak 386.		
Članak 387.		Članak 28. stavak 1.
Članak 388.		
Članak 389.	Članak 106. stavak 1. podstavak 1.	
Članak 390. stavak 1.	Članak 106. stavak 1. podstavak 2.	
Članak 390. članak 2.		
Članak 390. stavak 3.		Članak 29. stavak 1.
Članak 390. stavak 4.		Članak 30. stavak 1.
Članak 390. stavak 5.		Članak 29. stavak 2.
Članak 390. stavak 6.	Članak 106. stavak 2. podstavak 1.	
Članak 390. stavak 7.	Članak 106. stavak 3.	
Članak 390. stavak 8.	Članak 106. stavak 2. podstavci 2. i 3.	
Članak 391.	Članak 107.	
Članak 392.	Članak 108.	

## ▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 393.	Članak 109.	
Članak 394. stavak 1.	Članak 110. stavak 1.	
Članak 394. stavak 2.	Članak 110. stavak 1.	
Članak 394. stavci 3. i 4.	Članak 110. stavak 2.	
Članak 394. stavak 4.	Članak 110. stavak 2.	
Članak 395. stavak 1.	Članak 111. stavak 1.	
Članak 395. stavak 2.		
Članak 395. stavak 3.	Članak 111. stavak 4. podstavak 1.	
Članak 395. stavak 4.		Članak 30. stavak 4.
Članak 395. stavak 5.		Članak 31.
Članak 395. stavak 6.		
Članak 395. stavak 7.		
Članak 395. stavak 8.		
Članak 396. stavak 1.	Članak 111. stavak 4. podstavci 1. i 2.	
Članak 396. stavak 2.		
Članak 397. stavak 1.		Prilog VI. točka 1.
Članak 397. stavak 2.		Prilog VI. točka 2.
Članak 397. stavak 3.		Prilog VI. točka 3.
Članak 398.		Članak 32. stavak 1.
Članak 399. stavak 1.	Članak 112. stavak 1.	
Članak 399. stavak 2.	Članak 112. stavak 2.	
Članak 399. stavak 3.	Članak 112. stavak 3.	
Članak 399. stavak 4.	Članak 110. stavak 3.	
Članak 400. stavak 1.	Članak 113. stavak 3.	
Članak 400. stavak 2.	Članak 113. stavak 4.	
Članak 400. stavak 3.		
Članak 401. stavak 1.	Članak 114. stavak 1.	
Članak 401. stavak 2.	Članak 114. stavak 2.	
Članak 401. stavak 3.	Članak 114. stavak 3.	
Članak 402. stavak 1.	Članak 115. stavak 1.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 402. stavak 2.	Članak 115. stavak 2.	
Članak 402. stavak 3.		
Članak 403. stavak 1.	Članak 117. stavak 1.	
Članak 403. stavak 2.	Članak 117. stavak 2.	
Članak 404.	Članak 122.a stavak 8.	
Članak 405. stavak 1.	Članak 122.a stavak 1.	
Članak 405. stavak 2.	Članak 122.a stavak 2.	
Članak 405. stavak 3.	Članak 122.a stavak 3. podstavak 1.	
Članak 405. stavak 4.	Članak 122.a stavak 3. podstavak 1.	
Članak 406. stavak 1.	Članak 122.a stavak 4. i Članak 122.a stavak 5. podstavak 2.	
Članak 406. stavak 2.	Članak 122.a stavak 5. podstavak 1. i Članak 122.a stavak 6. podstavak 1.	
Članak 407.	Članak 122.a stavak 5. podstavak 1.	
Članak 408.	Članak 122.a stavak 6. podstavci 1. i 2.	
Članak 409.	Članak 122.a stavak 7.	
Članak 410.	Članak 122.a stavak 10.	
Članak 411.		
Članak 412.		
Članak 413.		
Članak 414.		
Članak 415.		
Članak 416.		
Članak 417.		
Članak 418.		
Članak 419.		
Članak 420.		
Članak 421.		
Članak 422.		

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 423.		
Članak 424.		
Članak 425.		
Članak 426.		
Članak 427.		
Članak 428.		
Članak 429.		
Članak 430.		
Članak 431. stavak 1.	Članak 145. stavak 1.	
Članak 431. stavak 2.	Članak 145. stavak 2.	
Članak 431. stavak 3.	Članak 145. stavak 3.	
Članak 431. stavak 4.	Članak 145. stavak 4.	
Članak 432. stavak 1.	Prilog XII. dio I. točka 1. i Članak 146. stavak 1.	
Članak 432. stavak 2.	Članak 146. stavak 2. i Prilog XII. dio I. točke 2. i 3.	
Članak 432. stavak 3.	Članak 146. stavak 3.	
Članak 433.	Članak 147. i Prilog XII. dio I. točka 4.	
Članak 434. stavak 1.	Članak 148.	
Članak 434. stavak 2.		
Članak 435. stavak 1.	Prilog XII. dio II. točka 1.	
Članak 435. stavak 2.		
Članak 436.	Prilog XII. dio II. točka 2.	
Članak 437.		
Članak 438.	Prilog XII. dio II. točke 4. i 8.	
Članak 439.	Prilog XII. dio II. točka 5.	
Članak 440.		
Članak 441.		
Članak 442.	Prilog XII. dio II. točka 6.	
Članak 443.		
Članak 444.	Prilog XII. dio II. točka 7.	

▼B

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 445.	Prilog XII. dio II. točka 9.	
Članak 446.	Prilog XII. dio II. točka 11.	
Članak 447.	Prilog XII. dio II. točka 12.	
Članak 448.	Prilog XII. dio II. točka 13.	
Članak 449.	Prilog XII. dio II. točka 14.	
Članak 450.	Prilog XII. dio II. točka 15.	
Članak 451.		
Članak 452.	Prilog XII. dio III. točka 1.	
Članak 453.	Prilog XII. dio III. točka 2.	
Članak 454.	Prilog XII. dio III. točka 3.	
Članak 455.		
Članak 456., podstavak 1.	Članak 150. stavak 1.	Članak 41.
Članak 456., podstavak 2.		
Članak 457.		
Članak 458.		
Članak 459.		
Članak 460.		
Članak 461.		
Članak 462. stavak 1.	Članak 151.a	
Članak 462. stavak 2.	Članak 151.a	
Članak 462. stavak 3.	Članak 151.a	
Članak 462. stavak 4.		
Članak 462. stavak 5.		
Članak 463.		
Članak 464.		
Članak 465.		
Članak 466.		
Članak 467.		
Članak 468.		
Članak 469.		

**▼B**

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 470.		
Članak 471.		
Članak 472.		
Članak 473.		
Članak 474.		
Članak 475.		
Članak 476.		
Članak 477.		
Članak 478.		
Članak 479.		
Članak 480.		
Članak 481.		
Članak 482.		
Članak 483.		
Članak 484.		
Članak 485.		
Članak 486.		
Članak 487.		
Članak 488.		
Članak 489.		
Članak 490.		
Članak 491.		
Članak 492.		
Članak 493. stavak 1.		
Članak 493. stavak 2.		
Članak 494.		
Članak 495.		
Članak 496.		
Članak 497.		
Članak 498.		

**▼B**

Ova Uredba	Direktiva 2006/48/EZ	Direktiva 2006/49/EZ
Članak 499.		
Članak 500.		
Članak 501.		
Članak 502.		
Članak 503.		
Članak 504.		
Članak 505.		
Članak 506.		
Članak 507.		
Članak 508.		
Članak 509.		
Članak 510.		
Članak 511.		
Članak 512.		
Članak 513.		
Članak 514.		
Članak 515.		
Članak 516.		
Članak 517.		
Članak 518.		
Članak 519.		
Članak 520.		
Članak 521.		
Prilog I.	Prilog II.	
Prilog II.	Prilog IV.	
Prilog III.		